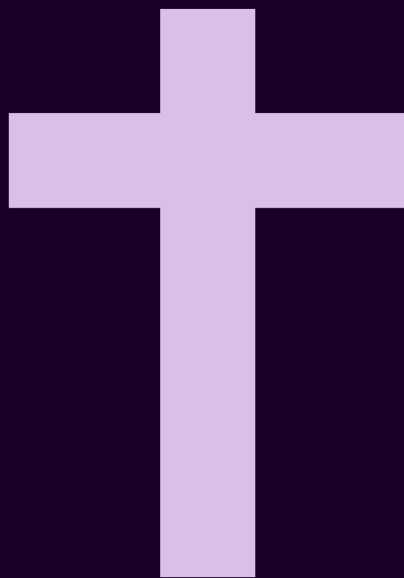

Maija'quë Huajë Ca
Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	55
SAN LUCAS	88
SAN JUAN	144
HECHOS	186
ROMANOS	235
1 CORINTIOS	257
2 CORINTIOS	278
GÁLATAS	292
EFESIOS	300
FILIPENSES	307
COLOSENSES	312
1 TESALONICENSES	317
2 TESALONICENSES	322
1 TIMOTEO	325
2 TIMOTEO	331
TITO	336
FILEMÓN	339
HEBREOS	341
SANTIAGO	357
1 SAN PEDRO	363
2 SAN PEDRO	369
1 SAN JUAN	373
2 SAN JUAN	379
3 SAN JUAN	380
SAN JUDAS	381
APOCALIPSIS	383

SAN MATEO

Jesús N̄ecuēohua'i
(Lc 3.23-38)

¹ Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsëcapë acohua'ire cuëcuese'e ja yë'ta'a Jesucristo pa'ima'në pa'isicohua'ire.

² Isaac pëca ja'quë paji'i, Abraham. Jacob pëca ja'quë paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsì pëca ja'quë paji'i, Jacob. ³ Fares cui'ne Zara pëca ja'quë paji'i, Judá. Cui'ne iohua'i pëca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pëca ja'quë paji'i, Fares. Aram pëca ja'quë paji'i, Fares. ⁴ Aminadad pëca ja'quë paji'i, Aram. Naasón pëca ja'quë paji'i, Aminadad. Salmón pëca ja'quë paji'i, Naasón. ⁵ Booz pëca ja'quë paji'i, Salmón. Cui'ne i pëca ja'co paco'ë, Raab. Obed pëca ja'quë paji'i, Booz. Obed pëca ja'co paco'ë, Rut. Isaí pëca ja'quë paji'i, Obed. ⁶ Pai ëjaë David pëca ja'quë paji'i, Isaí. Salomón pëca ja'quë paji'i, David. Cui'ne Urías nējo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.

⁷ Roboam pëca ja'quë paji'i, Salomón. Abías pëca ja'quë paji'i, Roboam. Asa pëca ja'quë paji'i, Abías. ⁸ Josafat pëca ja'quë paji'i, Asa. Joram pëca ja'quë paji'i, Josafat. Uzías pëca ja'quë paji'i, Joram. ⁹ Jotam pëca ja'quë paji'i, Uzías. Acáz pëca ja'quë paji'i, Jotam. Esequías pëca ja'quë paji'i, Acáz. ¹⁰ Manases pëca ja'quë paji'i, Esequías. Amón pëca ja'quë paji'i, Manases. Josías pëca ja'quë paji'i, Amón. ¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsì cōni pëca ja'quë paji'i, Josías. Jaohua'i cato coasicohua'i paë'ë, Israelita paire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuañosi jeteyo'je Salatiel pëca ja'quë paji'i, Jeconías. Zorobabel pëca ja'quë paji'i, Salatiel. ¹³ Abiud pëca ja'quë paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pëca ja'quë paji'i, Abiud. Azor pëca ja'quë paji'i, Eliquin. ¹⁴ Sadoc pëca ja'quë paji'i, Azor. Aquim pëca ja'quë paji'i, Sadoc. Eliud pëca ja'quë paji'i, Aquim. ¹⁵ Eleazar pëca ja'quë paji'i, Eliud. Matán pëca ja'quë paji'i, Eleazar. Jacobo pëca ja'quë paji'i, Matán. ¹⁶ José pëca ja'quë paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pëca ja'co María ëjē paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja'a cuëcueto catorce pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuëcueto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequë catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

Jesucristore Coase'e
(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pëca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nēosico paco'ë. Jaje ca nēosicopi ja yë'ta'a tsioni pa'ima'në tsì etapë de'o Maija'quë joyo tutupi. ¹⁹ José io ëjē nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nējo Maríare si'aohua'i pai asajëna, jeoñe coepi. Coa ai jerepa paije ti asama'pëna ise'e jeosi'i cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquë pa'ina, Ejaë huiñaëpi ite huëo hue'ñaja'a ñaini capi: "José David tsëcapë aquë, Maríare ca'rama'ë pa'ijë'ë, nējore de'huani paye. Io paja'quë cato Maija'quë joyo tsequë api. ²¹ Tsihuaë'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sēojë'ë, huasoquëre. Jaje hue'equë pa'ija'quë api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quë sēte."

²² Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaiquë ca nēoquë pa'ise'epi, ñeje:

²³ Nomio tsio, ëmë ti yo'oma'copi tsì quë'io de'oni tsihua'ëre pasio. Jaëpi i mami hue'equë pasipi, Emanuel.

Jaje cani cayë, Maija'quë mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sëtani mai Ëjaë cuañese'eje Maríare nējore pao cuasaquë ti pëani nējore papi. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'iyë pahüë, mamaquëre tē'ya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

2

Jesure Do'i Daise'e

¹ Judea yejana Jesús coasiquë paji'i, a'ri daripë Belén huë'e daripëna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ëjaë, ja yeja cuañequë. Ja mu'seña Jerusalénpa daë'ë, ëse mëi tē'tepi, yequë ëmëohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paë'ë, ëse mëi tē'te quë'ro acohua'i. Mañoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue tañe cacohua'i paë'ë, iti yo'oyere ñajë. ² Jaohua'ipi dani se'ë: “Jerore pa'iquë'ni, judío pai Ëjaë yure coasiquë? Jeto ëse mëi tē'tepi ñahuë, i ma'ñocore. Jaje ñani daë'ë, ite do're ja'rujë señu'u cajë ñona.”

³ Cajëna, pai ëjaë Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquë, cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuë, itire asani. ⁴ Ja maca pai ëjaë si'aohua'ire soipi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, ¿jerona Cristore coa ja'ñe ca nēose'e pa'iquë'ni? caquë. ⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: Belén Judea yejana coaja'quë api, caquë. Maija'quë jëjo daoquë tsoe aquë toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Më'ëre cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyë, më'ë.

Jaje pa'ina, më'ëpi etaja'quë api, Ëjaërepa, Israel paire ñacaija'quë.

⁷ Cajëna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerëpa soini iohua'ise'ere seji'i, ¿je yëhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquë. ⁸ Seni asani ja maca Belénna jaohua'ire jëjo saoquë capi: “Saijë'ë. Jarona sani asajë'ë, de'oyerepa tsihua'ë pa'iyere pa'ire pama'quë. Jaje ini ti'asicohua'i pani yë'ëre dani quëajë'ë. Yë'ëje sani do're ja'ruquë sejas'i, ite.”

⁹ Jaje pai ëjaë caëna, Magos maña saë'ë. Saijëna, ma'ñoco iohua'i ëse mëi tē'te ñasiquëpi du'ru sai sapi. Jaje saiquëpi tsihua'ë pa'i hue'ñana nējajani huesëpi, sa tējini. ¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuë.

¹¹ Sihuajë huë'ena sa cacajë ñahuë, tsitu'ure pëca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ëre de'oquë macani cajë sihuahuë. Ja jeteyo'je iohua'i mahuëa mañare hui'yoni oro, huëo sēne cui'ne mirra ite isihuë, jai do'ire.

¹² Ja jeteyo'je Maija'quëpi huëo hue'ñaja'a quëapi, Herodes quë'ro co'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Jaje quëaëna, yequë ma'aja'a co'ihuë, iohua'i yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Ëjaë huiñaëpi huëo hue'ñaja'a ñani Josére capi: “Huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sajë'ë, Egípto yejana. Jarona sani pëajë'ë, yë'ëpi yeque yo'oye pa'ito caëna, yo'oja'quë. Yure cato Herodespi tsihua'ëre huani jëosi'i caquë co'ēja'quë api. Ja do'ire sai jë'ë.”

¹⁴ Jaje caëna, José huëni tsihua'ëre cui'ne i pëca ja'core sëtoni ñami sai sapi, Egíptona. ¹⁵ Jarote paë'ë, Herodes ju'i macaja'a. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquëpi Ëjaëpi caquëna, toyapi: “Egíptopi yë'ë mamaquëre soihuë” ja toyase'epi ti'aëna, jaje yo'ohuë.

Tsire Huaise'e

¹⁶ Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ëre co'aquë api cajë yo'ore caquë ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jeajë'ë, cuañëpi.

Belén pa'icohua'ire, cui'ne iti yērēhue pa'icohua'ireje caquē, caya ometēca ma'ñoco pa'i huēose'e pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'i case'ere cuasaquē jāje yo'opi. ¹⁷ Jaje yo'oquēna, ti'api, Maija'quēre quēacaiquē Jeremias ñeje toyaquē pa'ise'e.

¹⁸ Rama quē'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yē'o jutaquēna asahuē.

Jao cato Raquelpi mamajēni oco'ē.

Yēhuotoje asaye coeo,

Mamajēpi tsoe jujusicohua'i pa'ijēna.

¹⁹ Herodes ju'isi jeteyo'je, Ējaē huiñaēpi Josere huēo hue'ñaja'a ñaini capi, Egíptore pa'ina:

²⁰ “Huēni tsihua'ēre mē'ēpi coani, cui'ne pēca ja'core huēoni co'ijē'ē, Israel yejana. Tsoe tsihua'ēre huajo yējē pa'isicohua'i juju sahuē.”

²¹ Ja maca José huēni tsihua'ēre cui'ne pēca ja'core sai sapi, Israel yejana.

²² Jaje saiquēta'a José asapi, Herodes mamaquē Arquelaopi pēca ja'quē yo'ora'ase'ere yo'o'ji cajēna. Jaje asani jaro saiye ca'raquēna, huēo hue'ñaja'a Maija'quēpi quēaēna, Galilea yeja quē'rona saji'i. ²³ Jarona ti'ani Nazaret huē'e daripēna pēapi. Jaje yo'oquēna, Maija'quēre quēacacohua'i ca nēojē pa'ise'e ti'api, “Jesús Nazareno pa'ija'quē api” case'e.

3

Juan Oco Doquē Cuene Yeja Pa'iyē

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Ja mu'seña Juan oco doquēpi Judea cuene yejana soquē peo hue'ñana Maija'quē cocare quēaquē daji'i. ² Ñeje caquē: “Ma'tēmo cuañeñe ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rē cuasase'e jeoni pōnējē'ē.”

³ Iquē Juan yo'o ja'ñere Maija'quēre quēacaiquē Isaías toya'aji'i, ñeje:

Cuene yepapi pai ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'huajē'ē, Ējaērepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocaijē'ē.

⁴ Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne i tēicaje ca'ni me paji'i. Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaē payare ocuequē paji'i. ⁵ Jerusalén daripē pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije i quēaye daijē asahuē. ⁶ Jaohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere oijē quēacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁷ Jaje yo'oquēna, jai pai fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coní oco do cuañoñu'u cajē daijēna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: “¡Aña tsēcapē acohua'i! ¿Nepi mēsarute quēare'ni, Maija'quē nejoñe, ti'añere jējē'ē, cajē? ⁸ Jaje pa'ito nuñerepa pōnēsicohua'i yo'oyere yo'ojē'ē, tiña ñañerepa ja'nē pa'ise'e jeoni.

⁹ Cui'ne mēsaruja'a sa'ñe yēquē Abraham tsēcapē acohua'i a'ē cama'pē pa'ijē'ē. Care payē, Maija'quēpi iye quēna pēaque ipi yēni Abraham tsēcapēre neñe pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, tsu'upo tsoe niusicoa, soquē ñēa cueja'core. Si'a soquē ñēa de'o ca quēi ma'ñe cuēni taoni ēo ja'ñe a'ē. ¹¹ Yē'ē nuñerepa ocopi doyē, mēsarute, ja'nē cuasase'e jeoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquēta'are jeteyo'je daiquē api. Jaēpi yureta'a Maija'quē joyopi cui'ne toapi doja'quē api, jerepa pa'ipi. Yē'ē cato ite de'oye necaiye ti'ama'quē a'ē. ¹² Tsoe i jētēpi pala cajiji, trigo ne de'huaquē jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huē'ena de'huaquē, iti jorose'e se yayama'a toana ēoja'quē api.”

Jesure Doye

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Juanpi dojaquë caquë Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. ¹⁴ Jaje daquëna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequë capi, Jesure:

“Yë'ëpi më'ëni do cuaño'ñe pa'i a'ë. ¿Me yo'oquë yë'ë quë'rona daquë'ni?”

¹⁵ Caquëna, Jesús ite capi:

“Yures'e jaje pa'ijaquë. Coa Maija'quë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji.”

Caëna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. ¹⁶ Jesús do cuañosiquëpi tsiayapi tumasi maca, ma'tëmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi i siopë quë'rona nëca meina. ¹⁷ Ja maca ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pisisiquëna, asahuë: “Iquë api, yë'ë mamaquë. Jaëni sihuaquë pa'iyë.”

4

Jesure Neñañe

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cuene yejana, huati neñajaquë caquë. ² Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti ao aima'quëpi. Jaje pa'ina, ao ëaye nëji'i, ite. ³ Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquë capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani iye quëna pëare pan de'huajë'ë.”

⁴ Jaje caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Toyase'e caji: Coa pan aiñe mañapi pa'ie peoji, pai. Coa ai jerepa Maija'quë cayere yo'oyepi pa'ie pa'iji.”

⁵ Ja maca huatipi Jerusalénna sapi, Maija'quë se huë'e ëmëje'ena. ⁶ Cui'ne jarona capi, ite: “Maija'quë mamaquërepa pani iñopi tomejë'ë, yejana. Toyase'e caji, ñeje:

Maija'quëpi i huiñaohuaire cuañeina, jëñapi tse'e pajëna, quëna pëna i quëo ja'hua a'si tomeñe peoye tomeja'quë api.”

⁷ Caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Yequë hue'ñapi toyase'eje caji:

‘Më'ë Ëjaë Diusure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.’ ”

⁸ Tijupë huatipi sa copi, jai cutihuëna. Jarona sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'aye io de'oyere iñopi. ⁹ Iñoquë capi, ite: “Yë'ëpi më'ëre si'aye iyere isisi'i, më'ëpi yë'ëni do're ja'runi de'oquëre pani caquë pa'ito.”

¹⁰ Caquëna, ja maca Jesupi ite capi: “Saijë'ë, Satanás. Toyase'e caji:

Më'ë Ëjaë, Diusuni de'oquëre pa'ni caquë sihuajë'ë.

Cui'ne jaëse'ere te'ire necaijë'ë.”

¹¹ Ja maca Jesure josa yo'osiquë huati saquëna, huiñaohua'i dani de'oyerepa necaë'ë.

Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² Juan co cuañosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús. ¹³ Jaje saisiqüeta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna sani paji'i, jaira tëtëpa pa'icona, Zabulón cui'ne Neftalí yeja quë'rona. ¹⁴ Jaje yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi tì'ajaquë caquë i toyase'e caji:

¹⁵ “Zabulón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi, Jai tsiaya tëtëpa ma'a pa'icohua'ipi, Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi, Galilea judío pai peo hue'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶ Nea hue'ñare pa'isicohua'ipi

Jaiye miañere ñahuë.

Cui'ne ju'iñepi tëhuosicohua'i pa'isicohua'ini,

Miañere papi ñata saopi.”

¹⁷ Ja maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: “Ja'ne cuasase'e jeoni ponëjë'ë, ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji.”

Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Jesús Galilea jaira tëtëpaja'a saiquëpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yëpi pa'ijëna. Simón jare ipi yequë mami Pedro hue'equëpi, cui'ne i yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sête tsiayana yo'eñu'u cajë yo'e nëare jëa dësohuë. ¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Tuijë'ë, yë'ëni. Yë'ëpi paire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute.”

²⁰ Jaje ca maca iti macapi iohua'i yo'e nëa se jeoni i ja're conï saë'ë.

²¹ A'ri maña seña maca Jesús saiquëpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yëpi pa'ijëna. Jaohua'i cato Zebedeo mamajë paë'ë, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pëca ja'quë ja're conï iohua'i yo'e nëare quë'quejë jai yohuëre paë'ë. Pa'ijëna, jaohua'ire Jesupi soi. ²² Soina, iti macapi yohuëre jeoni cui'ne pëca ja'quëre saiye cani i ja're conï saë'ë.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Lc 6.17-19)

²³ Jesús si'a hue'ña Galilea quë'ro ye'yarojaji'i, pai tsi'si hue'ñana. De'o cocare quëaquë, cui'ne Maija'quë cuañeñe ayere quëaquë cui'ne si'a ju'i dahuë jujuquë cuji'i. ²⁴ Jaje yo'oquëna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'i asahuë. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuë, i quë'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a joyo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuë ju'icohua'ire, cui'ne quë'quë dahuë ju'icohua'ire dahuë. Dajëna, Jesupi jupupi. ²⁵ Jaje yo'oquëna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je tette pa'icohua'ipi conï ite pe'tehuë.

5

Cutihuë Pa'i Quëase'e

¹ Si'a paire Jesús ñani ai cutihuë mëni jaron a ja'rupi. Ja'runa, ite ye'yecohua'ipi i quë'rona tsi'sihuë. ² Ja maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:

³ “Joyo pa'iyë caraji cajë asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Ma'tëmo iohua'i tseco pa'iyë sête.

⁴ Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi iohua'i oiyere ne de'huacaija'quëni.

⁵ Teaye pa'i a'ë cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë ca nëosi yejare pa'ija'cohua'ipi.

⁶ Sihuacohua'i pa'iyë, nuñere pare yo'oñu'u cajë ao ëa ju'iñeje pa'ye cui'ne oco ëa ju'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yëcohua'i cato. Jaje pa'ina, Maija'quëpi cōcaina, de'hue yo'o ti'aja'cohua'i a'ë, iohua'i yëye.

⁷ Ai yo'ocohua'ire oijë cōcaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, iohua'ireje Diusupi oi ñaquë cōcaija'quëni.

⁸ De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëre ñaja'cohua'ipi.

⁹ De'oye jo'cua pa'iyere cajë ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'ipi.

¹⁰ Maija'quë yëyere yo'ojëna, yecohua'ipi sañope jōsa yo'ojëna, ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, ma'tëmo iohua'i tseco pa'iyë sête.

¹¹ Mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë, co'aye yo'ojë, cosojë sañope cacohua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyë, yë'ë do'ire ca cuañojë. ¹² Ai yo'osicohua'i cato

jaiye ma'tëmona de'huacaisi co'amaña payë. Jaje pa'ito ai sihuajë de'oye pa'ijë'ë, co'a ju'ñne peoyerepa, yure mësarute yo'oyeje pa'ye Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ireje sañope yo'ojë pa'ahuë'ë.

Asije Pa'iyë Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaiye

(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Mësaru a'ë, asije pa'iohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'iohua'ita'a sai ja'ñne carajaisicohua'i paní cōcaiye peoji. Jaje pa'ina, ti cōcaiye peocore yejana jeocoye pa'iji, paipi tsa'cujëna, uija'core.

¹⁴ Mësaru toaje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'ire miacaiye iye yeja pa'ini. Pai daripëpi ai cutihuëre pa'ini peoji, catiye. ¹⁵ Mahuë sa'nahuëna nēcoja'coni toaje tsëoma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa huë'e pa'icohua'ire miacaija'coni tiñarepa nēcocohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje mësaruje tiñarepa paire miacaicohua'i pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, paije mësaru de'oye pa'iyere ñajë mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëre jaohua'ije sihuajë de'oquë api, caja'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuañese'e

¹⁷ Yë'ëpi Moisés cuañese'ere cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'ere nejosi'i caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë cato jaohua'i case'eje pa'ye yo'o ti'asi'i, caquë daisiquë a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Ja yë'ta'a ma'tëmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuëje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yë'opoje. Jaje pa'ina, si'aye ca nēose'e ti'a macaja'a pa'i ja'ñne a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuañe hue'ñana pa'ija'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuocaiquëpi yecohua'ire i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuañe te'tena jaiquë pa'ija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire tëto sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'i pani ma'tëmo cacaye peoji.

Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere

(Lc 12.57-59)

²¹ Mësarupi asahuë, mësaru aiohua'ire case'e: 'Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are huani jeosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire saiñe pa'iji cajë ña de'huaye pa'iji.' ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje i pëisi do'ire saiñe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'liquëreje i tea ju'i do'ire saiñe pa'ina, ca tëji ëjaohua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiyere pa'iji.

²³ Jaje pa'iyë sëte, Maija'quëre isisi'i caquë saquëpi më'ë yo'jeipi më'ëre sañope caye payere cuasani. ²⁴ Iti macana më'ë isisi'i caquë saye qani co'ini më'ë yo'jei jare cajei de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani më'ë isisi'i caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, më'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pai yo'oye ña de'hua hue'ñana saquë pa'ito iti më'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana ca de'huajë'ë, pai yo'oye ñaquëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pai yo'oye ñaquëna, quëaëna, asani jaëpi yureta'are më'ëre paire cocohua'ina se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. ²⁶ Nuñerepa cayë, cosi maca yureta'a, jaropi etaye peosipi, më'ë curiquë të'ña maña si'aye saima'ë pani.

Yequë Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

²⁷ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequë nējore yo'oma'pë pa'ijë'ë.' ²⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Nomioni yëjë ëaye ñasicohua'i pani, tsoe yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi iote se cuasase'epi.

²⁹ Jaje pa'ina, mē'ē ěja tē'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani so'ona jeocojē'ē. Ai jerepa de'oji, mē'ē capē acose'ere nejoñepi si'a mē'ē capē toa yejana nejo cuañoñe paja'core. ³⁰ Cui'ne yeque pañita'a, mē'ē ěja tē'te jētēpi tayo yo'oyena sa yēto tēto tēani so'ona jeocojē'ē. Ai jerepa de'oji, te'e tē'te capē nejoto si'a capē toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jeocoyere
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Ja'nē tsoe case'e pa'iji: 'Nějore jeoquē pani ĩti jeoco do'ire quēaquē toyasi ja'huare isiye pa'iji.' ³² Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi cayē. Ějēpi yequē ěmēohua'ire yo'oma'coni nējore coa jeocoquē pani ĩ do'ire yequē ěmēre yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocosiconi yequēpi huejani yequē nējore yo'oquē de'oji. Ja do'ire si'a jupē co'aye yo'o huesēyē.

Jesús Ye'yaye, Care Payē Caye Ayere

³³ Mēsarupi asacohua'i a'ē, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Ějaē ña hue'ñana care payē ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, ĩti ca nēose'e.' ³⁴ Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi cayē. Yequena se ca co'ijaijē care payē cajē cama'pē pa'ijē'ē. Ma'tēmona se ca co'ijaijē care payē cama'pē pa'ijē'ē. Jaro cato Maija'quē ñu'i sai huē a'ē. ³⁵ Yejana se ca co'ijaijē care payē cama'pē pa'ijē'ē. Jaroje Maija'quē tsa'cupa hue'ña'ē. Jerusalénna se ca co'ijaijē care payē cama'pē pa'ijē'ē. Jaroje Mai Ějaērepa daripē a'ē. ³⁶ Cui'ne mē'ē siopēna co'ye ca co'ijai care payē cama'ē pa'ijē'ē. Je poja'icore cui'ne neacore ne ti'añu'ju caye'ni. Coa Maija'quēse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajē'ē. ³⁷ Coa te'e nuñe cajē'ē, 'jaē'ē' pañita'a 'pañē'. Jaje pa'iquēta'are ai jerepa se tuajē caye cato huati aye a'ē.

Jesús Ye'yayere, Pējijē Saiñe Ayere
(Lc 6.29-30)

³⁸ Mēsarupi asacohua'i a'ē, Moisés cuañese'e caye: 'Yequē ñacoare nejo-caiquē pani ĩ ñacoapi saiñe pa'iji. Cui'ne yequē cujire tēto jēyoquē pani ĩ cujipi saiñe pa'iji, cui'ne nejo cuañoquē.' ³⁹ Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi cayē, mēsarute. Co'a paire sañope saima'pē pa'ijē'ē. Coa ai jerepa tsiana tētoquē pa'ito, yequē tē'te tsiaje nēocaijē'ē, tētojaquē. ⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi mē'ēre isijē'ē cajē, mē'ē camisare jio pa'ito, dēi ju'i caje isijē'ē, sajajē. ⁴¹ Yeque co'amañare hue'equē te'e kilómetro sacaijē'ē, cajē cuañesicohua'i pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijē'ē. ⁴² Yequēpi mē'ē co'amañare sequē pa'ito isijē'ē. Cui'ne ne tējini co'yosi'i caquē pa'ito isijē'ē. Coa ěsema'ē pa'ijē'ē.

Mē'ēre Sañope Yo'ocohua'ire Oijē'ē
(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Cui'ne asacohua'i a'ē, mēsaru tsoe case'e: 'Oijē'ē, mē'ē cajeire, mē'ēre oiquēni, cui'ne mē'ēre sañope yo'oquēni oima'ē pa'ijē'ē.' ⁴⁴ Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi cayē, mēsarute. Oijē'ē, mēsarute sañope yo'ocohua'ire. Mēsarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'i ja'ñere cacaijē'ē, mēsarute coecohua'ire de'oye yo'ojē'ē cui'ne mēsarute tea ju'ijē cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijē Maija'quēre secacaijē'ē. ⁴⁵ Jaje mēsaru yo'ojē Maija'quē mamajē pa'ija'cohua'i a'ē, ĩ yo'oyeje yo'ojē. ĩ je'quē co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ěsēcaiye necaji'i. Cui'ne ocoyeje si'aohua'ire necaji'i. ⁴⁶ Jaje pa'iquēta'are mēsarupi mēsarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojē pa'icohua'i pani, ĩquēre mēsaru ĩsi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquē pa'i do'i secohua'i yo'oyeje yo'osicohua'i pani. ⁴⁷ Mēsaru yo'je tsise'ere pēpajē yo'oni ĩquere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quēre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oni.

⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë, mësaru ja'quë nuñe yo'oquë ma'tëmo pa'iquëje pa'iohua'i.

6

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Paini de'oye yo'oyere iñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje cuasajë yo'ocohua'ire cato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji. ² Jaje pa'ina, mësarupi peocohua'ini co'caisicohua'i pani si'a pa' asajajë cajë carojaima'pë pa'ijë'ë, coa cacohua'i yo'oyeje. Jaohua'i cato pa' tsi'sisi huë'ñana cui'ne ma'añana carojaicohua'i a'ë, pa'ipi de'ocohua'i a'ë, cajajë cajë. Jaje pa'ina, yë'ë mësarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuañose'e pa' sihuacaiyere. ³ Jaje pa'ina, mē'ëpi peocohua'ire co'amaña isiquë pani, mē'ëse'e yahuerapa isi tējijë'ë, mē'ë de'o cajeireje quëaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijë'ë. ⁴ Coa yahue yo'ojë'ë. Cui'ne mē'ëpi jaje yahue yo'oquëna, mē Ja'quëse'e ñasiquëpi mē'ëre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere (Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mësarupi secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa cacohua'i cato pa' tsi'sisi huë'ñana huëni nēcani cui'ne ma'aña sonohuëapi señere yëcohua'i a'ë, pa'ipi ñajajë cajë. Care payë, ja yo'ose'epi tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuañose'e pa' sihuacaiyere. ⁶ Jaje pa'ina, mē'ëpi sequë pani mē'ë tu'rihuëna cacani eta sa'ro sioni mē ja'quë mē'ë ja're con pa'iquëni sejë'ë, jaropi. Ja maca mē'ë ja'quë mē'ë yahue yo'oye ñaquëpi, mē'ëre de'huacaisi co'amañare isija'quë api.

⁷ Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca coma'pë pa'ijë'ë, do'i peoyepi. Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diusu asacasipi cajë cuasacohua'i a'ë. ⁸ Jaohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë, mësaru cato. Mësaru ja'quë cato tsoe ñaji, mësarute caraye ja yë'ta'a mësaru ite sema'në. ⁹ Jaje pa'ina, mësarupi secohua'i pani ñeje sejë'ë:

'Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,
De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, mē'ë mami.

¹⁰ Mē'ë cuañeñepi daijaquë yëquëna.

Mē'ë yëyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejaje jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

¹¹ Yurepi isijë'ë, ao mañaje yëquëre caraye.

¹² Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijë'ë, yequëre co'aye yo'osicohua'ire yëquë oijë ne de'huacaiyeje pa'ye.

¹³ Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejocaijë'ë. Mē'ë tse a'ë cuañeñe, jerepa pa'i pa'iyë cui'ne de'oyerepa, carajaiñe peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.'

¹⁴ Jaje pa'ina, mësarute co'aye yo'ocohua'ire oijë ne de'huacaijë'ë. Mësarupi jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diusu ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayoyere oi ne de'huacaija'quë api. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi ao aima'pë secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje pa'ye oiyeje pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'i cato pa'ipi ao aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mē'ëpi ao aima'quëpi sequë

pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë. ¹⁸ Më'ë ao aima'quëpi seña paije ña ti'añe paja'cohua'ire, coa më'ë ja'quë më'ë ja're con pa'iquëse'e asajaquë, më'ëre de'huacaisi co'amaña isija'quëse'e.

Ma'tëmo Co'amaña
(Lc 12.33-34)

¹⁹ Iye yejana jaiye co'amaña tsiiso timëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana, co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima hue'ñana. ²⁰ Ai jerepa ma'tëmo co'amañana tsi'so timëjë'ë, pu'juje aima'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona. ²¹ Ja maca yureta'a mësarü joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë.

Mai Capëre Miacaiye
(Lc 11.34-36)

²² Më ñaco ca cato më'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oye pa'ito, si'ao më'ë capëje io miacaiyere pasipi. ²³ Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ña'ne pa'ito, si'a më'ë capëje nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñañepi nea'ñere pa'ito, ñaco ca nea'ne jerepa nea'ne pa'iji, yequeje!

Diusu Cui'ne Curiquë
(Lc 16.13)

²⁴ Te'ipi caya ëjaohua'ire necani ti'añe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuoquë, yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani ti'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye
(Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, ¿jere aija'cohua'i a'ni? ¿jere ucujë pa'ija'cohua'i a'ni? panita'a ¿jere caña ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësarü pa'iyepi ao aña jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito ¿me airepa co'a ju'iñe'ni? ²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini ao tama'cohua'ita'a, tëama'cohua'ita'a tëani huë'ena de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësarü ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi aoquëna, pa'icohua'ini. Mësarü cato pi'a jerepa do'icohua'i a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, mësarü aquë ¿nepi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro mëañere, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a, ²⁹ pai ëjaë Salomón maca ju'ise'e seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa ju'iyepi. ³⁰ Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësarü paire pare sëtë Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. ¡Necaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña! ³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ¿iquere aija'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ucuja'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni? cajë. ³² Iye yeja pai cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne i yëyere de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api. ³⁴ Jaje pa'iyepi sëtë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape tiñe co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye
(Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Yecohua'i tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëpi mësarü tayoyere sañope caye paja'quëre. ² Jaje pa'ina, mësarü yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mësarü yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api. ³ Jaje pa'ito ¿me më'ë yo'jei ñacoa ju'i ne'cua ña ti'aë'ni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'iore ña ti'ama'quëta'a? ⁴ ¿Me më'ë ñacoare soquë tiroje pa'ioipi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?' ⁵ ¡Coa caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jeoni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruna co'ye ponëni cücü huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësarü jai do'i yi'yore ocaima'pë pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye
(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi ti'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique ëmëpi ¿Mësarü aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni? ¹⁰ Panita'a ¿tsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni? ¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarü ai co'acohua'ita'a mësarü mamajëre de'o co'amañare isicohua'i a'ë. ¡Jaje pa'iyë sëte mësarü ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiye pa'iji, ite secohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mësarü yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañëji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro
(Lc 13.24)

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana saco cato jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pai cacayë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'i hue'ñare pana saco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Lc 6.43-44)

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ca'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaije pa'iohua'ipi ai yëcuhua'ipi cacohua'ire. ¹⁶ Mësarü ñañe pa'iji, iohua'i yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'i a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'i a'ë, toa pëa. ¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. ¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ca quëiñe peoji. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ca quëi ma'ñe cato cuëni toana ëo jëo'ñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarü iohua'i yo'oyena ñaja'cohua'i a'ë.

Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji
(Lc 13.25-27)

²¹ Yë'ë, 'Ëjaë, Ëjaë', cacohua'ipi si'ahua'irepa ma'tëmo cuañe hue'ña ca-cama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye

yo'ocohua'ise'e cacaja'cohua'i a'ë. ²² Iti mu'se t̃i'asi maca jai pai yë'ëre caja'cohua'i a'ë, 'Ējaë, Ējaë, yëquë mē'ë mamire quëahuë, cui'ne mē'ë mamipi cajë huatiahua'ire eto saohuë, cui'ne mē'ë mamipi cajë jaiye pai yo'o t̃i'a ma'ñe nehuë.' ²³ Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caja'quë a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mësarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

Caya Huë'ña Ne Hue'ña
(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'eje pa'i api. ²⁵ Jaje quëna yejana nesiconi oconì tsiaña co'jeni jai tutu dani yo'onije ne taoñe pao. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'eje pa'i api. ²⁷ Jaje huesëquë nesicopi, oconì tsiaña co'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meaona, ja maca ai yo'oye paji'i!"

²⁸ Jaje Jesús ca t̃ejisi maca paipi ai cuasahuë, ¿i ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë? ²⁹ I ye'yaye cato cuañequë Ējaërepa ye'yayeje paji'i, pañi cuañese'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús ai cutihuëpi cajeina, jai pai ite pe'tehuë. ² Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runi capi.

"Ējaë mē'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaye yëni necaijë'ë."

³ Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

"Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë."

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i. ⁴ Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

"Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere sani iñojë'ë. Iñoquë Moisés cuañequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë ñaja'cohua'ire."

Jesús Jujucaye, Romano Jo'yaëre
(Lc 7.1-10)

⁵ Jesús Capernaum yejana sa t̃i'acquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i, ⁶ ñeje caquë:

"Ējaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji."

⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Yë'ëpi sani jujusi'i."

⁸ Caquëna, Capitánpi sehuopi:

"Co'acquë maca'ë, Ējaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya ja'ñese'e se cuañejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre. ⁹ Jare yë'ëpi ëjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyë. Jaje pa'ita'a yë'ë soldado paireje se meñe payë, yë'ë cuañecohua'ire. Yë'ëpi jaohua'i aquëni 'saijë'ë' cato saiji. Cui'ne 'daijë'ë' ca maca daiji. Cui'ne yë'ëpi yë'ë jo'yaëre 'jaro nejë'ë' caquë cuañeru, yë'ë cuañese'ere nequë api."

¹⁰ Jaje caquëna, Jesús asani ta'ñerepa caquë a'ni cuasaquë ñapi, ite. Ja maca ite pe'tecohua'ire capi:

"Nuñerepa cayë, si'a Israel pai ti peohuë, iquë cuasayeje ta'ñe cuasacohua'i. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, jai pai ësë mēi hue'ñapi cui'ne ësë du'i

hue'ñapi daija'cohua'i a'ë, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're cõni ma'tëmona aija'cohua'ipi. ¹² Jaje pa'iquëta'are iti ma'tëmo pati'ñe pa'iohua'ipi nea hue'ña hue'sena jeococohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaropi oijë cuji qui'coja'cohua'i a'ë.”

¹³ Ja maca Jesús capitánre capi:

“Saijë'ë mël'ë huë'ena, mël'ë cuasase'eje yo'ose'e pa'ijaquë.”

I jaje ca maca i jo'yaë co'yasiquë paji'i.

Pedro Huaore Jujucaye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huë'ena Jesupi saji'i. Sani ñapi, Pedro huaopi cai saihuëre suña dahuëre ju'icopi uiona. ¹⁵ Nani ja maca iote jëtëpi patoquëna, suña dahuë peo hue'ña jeouna, huëni iopi ite necai huëo.

Jai Paire Jujucaye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Nami de'oye ja'i maca jai pai Jesús quë'rona huati quë'iohua'ire dahuë. Darena, te'e yë'opo cayepi huatiohua'ire eto saopi, cui'ne ju'icohua'ireje jujupi. ¹⁷ Iye cato Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'epi tì'aëna, yo'opi. Ñeje case'epi: “Ipi mai ju'iñere hue'equë saji'i cui'ne mai ju'i dahuëje jujucaji'i.”

Jesure Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesús i quë'rona jai pai tsi'sijëna, ñani jaira je tē'tena jēñu'u ne de'huajë'ë cuañepi, i ye'yacohua'ire. ¹⁹ Caquëna, ja maca cuañese'e ye'yaquëpi Jesús quë'rona tsio dani capi:

“Ye'yaquë, coa si'a hue'ña mël'ë saina, tuiye yëyë.”

²⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Airo yai mañaje coña pacohua'i a'ë, cui'ne pi'aje iohua'i tsianoa pacohua'i a'ë. Jaje pacohua'ita'are Pai Mamaquë cato peoquë api, i siopë tēoni pëa huajë hue'ñaje.”

²¹ Caquëna, i ye'yacohua'i aquëpi ite capi:

“Ëjaë, du'ru yë'ëta'a yë'ë ja'quëre tajasi'i.”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Yë'ëni pe'tejë'ë, iohua'ise'e tajajë ju'isicohua'ire jare cui'ne ju'isicohua'ije pa'iohua'ipi.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Ja maca Jesús jai yohuëna aya mēni saina, i ye'yacohua'ije cõni saë'ë. ²⁴ Jaje saijëna, jairana ai tutu dapi, yohuëna to'añepi cacayerëpa. Jaje yo'otoje Jesuta'a caisiquëpi paji'i. ²⁵ Pa'ina, ja maca i ye'yacohua'ipi ite sani ne sētojë cahuë:

“iËjaë, huasojë'ë! iMai ea du'iyë!”

²⁶ Ca maca iopi sehuopi:

“¿Ina me yo'ojë airepa ca'raye'ni? iMësar, Maija'quëpi nequë api, cuasayere a'ri maña payë!”

Cani huëni nēcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca jairapi ti yo'oma'corepa de'o nēco'ë, tutujë peoyerepa. ²⁷ Iohua'ipi jare ñani ai cuasajë cahuë:

“¿Iqueire pa'ni, iquë, ja jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehuo-quërepa?”

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Quë'iohua'i Pa'ise'e
(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Jesús jaira je te'tena, Gadara yejana ti'asi maca huati quë'iohua'ipi caya ëmëohua'i ju'isicohua'ire ta hue'ñapi etani daicohua'ipi i quë'rona tsio daë'ë. Cayahua'i huati quë'iohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijëna, yecohua'ije ja ma'a ti cu'ie pahue, ai pëti yëcohua'i pa'ijëna, ca'rajë. ²⁹ Jaohua'ipi ñani cuihuë, ñeje:

“¿Me nesi'quë yëquëre josa yo'osi'i caquë daquë'ni, Maija'quë mamaquë? ¿Ja yë'ta'a nejoñe ti'ama'në yëquëre ai yo'oyena, nejos'i caquë daquë?”

³⁰ Jaropi a'ri maña so'ore jai sесе tsëcapë aore aijë nëtërojajë'ë. ³¹ Jaje nëtërojajëna, asajë co'a joñoapi Jesure seë'ë:

“Më'ëpi yëquëre eto saoquë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sесena cacaja'cohua'ire.”

³² Cajëna, Jesupi capi:

“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sесena caca maca sесepi të'tëpaja'a hua'que tomejë jairana dutu jujuhuë.

³³ Ja maca sесere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna ti'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë.

³⁴ Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i Jesús pa'i hue'ñana daë'ë. Dani ite ñani se'i'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'ima'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye
(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i daripëna. ² Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahuë. Jujuquë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë.”

³ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: “Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.” ⁴ Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësarü co'ayerëpa cuasayere paye'ni? ⁵ Jaje pa'ito ¿me cayëpi de'oquë'ni, ‘Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë,’ caye, panita'a ‘huëni saijë'ë’ caye?” ⁶ Jaje se cani capi: “De'oji. Iñosi'i, Pai Mamaquë iye yëjare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë.”

⁷ Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. ⁸ Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jëoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curiquëre seina. Ñani capi:

“Pe'tejë'ë, yë'ëre.”

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo huë'ena ao ai saihuëre Jesús ñu'i aina, pa'i do'i sесohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're con i ao ai saihuëre paë'ë. I ye'yacohua'ije jarote con paë'ë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i

ye'yacohua'ire sei'ë. “¿Me yo'oquë mësarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're conì aiquë'ni?”

¹² Jesupi iyere asani capi:

“De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'e cayere ye'yejë'ë: ‘Ai yo'ocohua'ire teaye ñani cöcayere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëicohua'ire huani isiye cato.’ Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi iohua'i yo'oye jëoni pönëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë:

“Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë señe. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e yo'omapë pa'iyë'ni?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ñañu'u cajë daisicohua'ije oima'cohua'i pa'iyë. Jaje pa'isicohua'ita'are ti'aja'coa, hueja posëni yequë mu'se jio jëocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Yecohua'ije ai ju'i cana huajëcopi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sëosicopi jojajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i care.

¹⁷ Cui'ne ai ca'ni topëna huajë cuiya'i conore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai ca'nihuëpi o'saona, joni saiona, si'aye o'sa cono cui'ne topë nejofne pa'iji.”

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi titani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

“Yë'ë mamacopi ja'arepa juni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi ìona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëija'coa.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're conì saji'i. Saina, i ye'yacohua'i conì saë'ë. ²⁰ Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icopi Jesús jeteyo'jeja'a tsiojani yahuerëpa i ju'i cana pato, ²¹ I ju'i cana patoni co'yaja'coa'ë cuasaco. ²² Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye pönëni iote ñani capi:

“Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire.”

Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

²³ Jesús pai ëjaë huë'ena ti'aque ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasicohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, paije ai cuijë oicohua'ije paë'ë, iti maca. ²⁴ Pa'ijëna, ñani capi:

“Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa caico.”

Jaje caquëna, paipi coa cani cuasajë cue'cuejë sohuë. ²⁵ Jaje cuasatoje Jesupi paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna, huajëcorepa huëco'ë. ²⁶ Ja yo'ose'ere si'a hue'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

²⁷ Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi i David ma-maquë yëquëre oijë'ë! iTeaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

²⁸ Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, ipi seji'i, iohua'ire: “¿Mësaru yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje cuasayë, Ejaë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi iohua'i ñaco cãna patoquë capi:

“Mësaru cuasase'eje nese'e pa'ijaquë.”

³⁰ Ca maca ñacohua'i pönëhuë. Pönësi maca Jesús jaohua'ire cuañepi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë.”

³¹ Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucayiye

³² Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë, coca cama'quëre huati quë'ire. ³³ Dasi maca Jesupi huatire eto saouna, coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

³⁴ Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatiahua'i ëjaëpi de'oye sehujëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oiye

³⁵ Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañe tẽ'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i dahuë jujucai, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. ³⁶ Yëi ñama iohua'ire ñacaiquëre peocohua'ijë pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i. ³⁷ Jaje oi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tẽacohua'ire jëjo daoja'quëre.”

10

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatiahua'ire etoye cui'ne si'a ju'i dahuë jujuye cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujuyeje.

² Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë. ³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i. ⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoye, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'i quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria quë'roje. ⁶ Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'eje pa'iohua'ise'ere. ⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe tẽ'tere pa'iyë, cajë quëajë'ë. ⁸ Ju'icohua'ire jujucaijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i peoye jujucaijë'ë, mësarute do'i peoye isise'eje cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Mësaru ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i ca saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'lamaña nequë cato i ne do'ipi ai quë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i huë'ñana ti'asicohua'i pani co'ejë'ë, de'oye ca paini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa tẽjini sai macaja'a. ¹² Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacaijë. ¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, iohua'ina de'oye pa'iyë jeocani pëpani saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e

jiojē'ē. ¹⁴ Cui'ne mēsarute co'ejē cui'ne asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huē'epi panita'a ja daripēpi etani ne'ña mēsarut tsa'cuse'ere hue'sena tītō tojē'ē. ¹⁵ Nuñerepa cayē. Jaje yo'osicohua'ire sañe pasipi, pai yo'ose'e ña mu'se tī'asi maca. Ja maca jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripēa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mēsarute yē'ē jējo saoyē, yēi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona. Jaje pa'ina, añaje pa'iohua'i pa'ijē'ē, ta'ñe asajē yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijē'ē. ¹⁷ De'hua ñajē'ē, mēsarute paipi co'acohua'i a'ē cajē ējaohua'ina isija'cohua'i a'ē, cui'ne tē'caja'cohua'i a'ē, pai tsī'sisi huē'ñapi. ¹⁸ Cui'ne mēsarute saja'cohua'i a'ē, cuañecohua'i quē'rona cui'ne pai ējaohua'i quē'rona, yē'ē do'ire. Jaje yo'ojēna, mēsarut quēaja'cohua'i a'ē yē'ē pa'iye ayere. Jaohua'i asajēna, cui'ne judío pai peocohua'i asajēna, quēaja'cohua'i a'ē. ¹⁹ Mēsaruni ējaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pē pa'ijē'ē. '¿Me caja'cohua'i a'ni?' cuasajē ca ja'ñere co'ema'pē pa'ijē'ē. Maija'quēpi isija'quē api, coca caye tī'asi maca. ²⁰ Maija'quē joyo isiyepi caja'cohua'i a'ē, jaje pa'ina.

²¹ Maja'yē jupēpi yo'je tsire tsea jeo cuañoja'cohua'i a'ē, huani jeaja'cohua'ire. Cui'ne pēca ja'quēohua'ipi mamajēre tsea jeo cuañoja'cohua'i a'ē. Mamajēpi pēca ja'quēohua'ire sañope yo'oja'cohua'i a'ē. Jaje yo'ojē mamajēpi pēca ja'quēohua'ire huahuo jeoja'cohua'i a'ē. ²² Si'a pai mēsarute coeja'cohua'i a'ē, yē'ē do'ire. Jaje pa'itoje quēcoquē cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquēpi jāēpi huasosiquē pa'ija'quē api. ²³ Pai daripēre pa'ijēna, tseañu'u cajē co'ecohua'i pa'ito catijē'ē, yequē daripēna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayē. Pai Mamaquē, ja yē'ta'a mēsarut si'a Israel pai darī quēa saoma'nē daija'quē api.

²⁴ Ye'yequē cato ite ye'yaquēje pa'irepa peoji. Necaiquēje i ējaēje pa'irepa peoji. ²⁵ Ye'yequēpi ite ye'yaquēje pa'i tī'ani ije pa'i a'ē cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquēpi i ējaēje pa'i tī'ani ije pa'i a'ē cuasaji. Jaje pa'ina, yē'ēni yure itī huē'e ējaēni huati ējaēpi canī ¿Me mēsaruteje caye pañe'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquē'ni

(Lc 12.2-7)

²⁶ Ca'rama'pē pa'ijē'ē, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji. ²⁷ Yē'ē nea huē'ña case'ere mēsarupi mia huē'ñana cajē'ē. Cui'ne yē'ē yahuese'ere, mēsarupi tīñarepa huē'ña ēmēje totopi nēcajē cuijē'ē. ²⁸ Ca'rama'pē pa'ijē'ē, capē huani jeocohua'ire joyo huani tī'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajē'ē, capē nejoquē cui'ne joyoje toa yejana nejoquēre panī.

²⁹ Te'e curi tē'quire caya pi'are isicohua'i a'ē, mēsarut. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quēpi ēsequēna, te'ije tomeñe pacohua'i a'ē. ³⁰ Jaje pa'ina, mēsarut siopē nañaje cuēcuese'e a'ē, te'e mease'e si'aye cuēcuese'epi pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, ca'rama'pē pa'ijē'ē. Mēsarut a'ē, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Lc 12.8-9)

³² Pai ña huē'ñana Jesús acohua'i a'ē cacaicohua'ire yē'ēje cui'ne yē'ē ja'quē ma'tēmo pa'iquē ña huē'ñana yē'ē pai a'ē, caquē quēasi'i. ³³ Jaje pa'iquēta'are pai ña huē'ñana yē'ēre cacaima'cohua'ire yē'ēje cui'ne ja'quē ma'tēmo pa'iquē ña huē'ñana cacaiye paja'quē a'ē.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ De'oye pa'i ja'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuë. ³⁵ Paipi pëca ja'quëre sañope yo'o ja'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquë nējopi huaore pëicore paja'coa. ³⁶ Jaje yo'ojë cajë te'e tsëcapëta'a pa'i ñape iohua'i pëicohua'ire paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni panita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoji, yë'ëre. ³⁸ Cui'ne i pa'iyere ai oi yë'ëre pe'tema'quë pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre. ³⁹ Jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere cuasaquë jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'ie nejosiquëpi pa'ie ti'aja'quë aquëpi.

*Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña
(Mr 9.41)*

⁴⁰ Mësarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye tsioquë pani yë'ëre jëjo daosiquëni de'oye tsioji. ⁴¹ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquëni de'oye yo'oquë pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere ñne pa'iji, nesi do'i. De'o pāini de'oye tsioquë pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere ñne pa'iji, nesi do'i. ⁴² Yë'ëre tuiquë macani oco mañare ocuasicohua'i pani de'o co'amaña isi cuañoja'cohua'i a'ë."

11

*Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna
(Lc 7.18-35)*

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire iohua'i yo'o ja'ñe quëa tējini saji'i, ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja yeja pa'i daripëana.

² Juan co sitore ñu'iquëpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús quë'rona jëjo saopi, senī asaja'cohua'ire. ³ Më'ë a'ë, Cristo iti daija'quëre ca nēosiquë panita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.

⁴ Jëjo saosicohua'ipi sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë, mësarū ñase'ere cui'ne mësarū yure asase'ere.

⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, si'si dahuë ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tome sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'i pa'isicohua'ipi huajëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quëayere quëajë'ë. ⁶ Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë pa'ija'cohua'i a'ë, ire papī cuasacohua'ipi.

⁷ Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'ie ayere ca huëopi, paire. Ñeje capi: ¿Iquere mësarū soquë peo hue'ña saisicohua'i ñare'ni, catë ja'ore tutupi ju'aquëna, huahuëquëna, ñare? ⁸ ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiquëni ñare? Tsoe mësarupi ñacohua'i a'ë, paī ëjaohua'i huë'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'ie. ⁹ Jaje pa'ina, tējiyerepa cayë. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quëre quëacaiquë? Jaje pa'ijë'ë. Jaëpi Maija'quëre quëacaicohua'i aquë jaëje pa'iohua'i peoahuë'ë, iquë Juan cato jerepa pa'i api. ¹⁰ Jaë, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yë'ëpi jëjo saoyë, yë'ëre quëacaiquëre më'ë ña hue'ñana,
Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

¹¹ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'a paī tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ije Juan oco doquëre tēto saisicohua'i peoyë. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cuañe te'tere a'riquë pa'iquëpi Juanre tēto saisiquë pa'iji.

¹² Juan oco doquë daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyë, ma'tëmo cuañe te'tena ti'añu'u cajë. Jaje yo'ojë tutu quë'iohua'ise'e de'hue ti'añë.

¹³ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés cuañese'e ye'yacohua'i cahuë, ma'tëmo ayere, Juan dai macaja'a. ¹⁴ Juan cato Elíaspi jaëni Maija'quëre quëacaicohua'i ca'ahuë'ë, 'daija'quë api'. Jaje pa'ina, mësarupi i api cuasajë'ë. ¹⁵ Cajoro hue'ecohua'ipi asajë'ë, iye.

¹⁶ ¿Iquena cõni quëa iñora'ye iye'në pai pa'ie? Cani capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicohua'ipi dujë cajeohua'ire. ¹⁷ Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ë. Pi'cohuëapi juitoje pairama'pë paë'ë, mësarupi. Oi ëaye jëjetoje mësarupi oima'pë paë'ë.' ¹⁸ Juan cato daji'i, jaiye ao aima'quëpi cui'ne o'sa cõno ucuma'quëpi. Jaje pa'ini mësarupi cayë, huati quë'i api. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. ¹⁹ Ja jeteyo'je daji'i, Pai Mamaquë ao aikuëpi cui'ne o'sa cõno ucuquëpi. Jaje pa'ini cayë, jai aupi, cui'ne jai cõnoui, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquë tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi."

Sehuoma'cohua'i
(Lc 10.13-15)

²⁰ Ja maca Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere ne iñosi darire tutu yëhuopi, iohua'i pa'ie ponëma'pë pa'isi do'ire caquë.

²¹ Yëhuoquë capi:

"iTeayerepa Corazín daripë! iBetsaida daripë! Mësarute ne iñose'eje pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñoñe pa'ito tsoe asani ponëra'huë, ja'rë pa'ise'e jeoni. Cui'ne oijë suña cañani huatapi co'ye jo'jëni oijë iñora'huë, iohua'i oiye.

²² Jaje pa'ina, mësarute cayë. Pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca ai co'ayerepa mësarute sañe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripëa sañe seña maca pa'yepi.

²³ Capernaum daripë ¿Më'ë ma'tëmore pana sa cuañoja'coa'ë, cuasaco? Coa ai jerepa më'ë cato meñe caje huesëja'coa'ë, ju'isicohua'i quë'rona. Sodoma yejañana, mësarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito iohua'i yo'oye jeoni ponëra'huë, cui'ne ja pai daripë ja yë'ta'a yureje patira'o. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca mësarupi ai jerepa co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i a'ë, Sodoma yejaña quë'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi."

Jesuna Sani Pëa Huajëye
(Lc 10.21-22)

²⁵ Ja mu'seña Jesús capi:

"Sihuayë, ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi iñohuë, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare.

²⁶ Jaje pa'ijë'ë. Ja'quë më'ëpi yë jaje yo'ohuë.

²⁷ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña isipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre ñaji. Cui'ne mamaquëse'e pëca ja'quëre ñaji. Cui'ne mamaquë iñoñe yëcohua'ise'e asaye pa'iji, ite. ²⁸ Daijë'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë, cui'ne hue'ejë jë'josicohua'i yë'ëpi pëa huajëye isisi'i, mësarute. ²⁹ Yë'ë pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë'ë caquë yë'ë yo'oye isiyë. Ye'yejë'ë, yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasama'quë a'ë. Jaje yo'onita'a ti'laja'cohua'i a'ë, joyo pëa huajë hue'ña. ³⁰ Yë'ë quëre saihuëre mësarute isiyë, a'jiñe sayere cui'ne peañe hue'eyere."

12

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i ye'yacohua'i ao ëaye nëina, trigo sa'ñare tëa huëohuë. Tëani iti care aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:

“Ñajë'ë, mël'ë ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'ë.”

³ Jaje cajëna, ìpi jaohua'ire capi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, mësaru, David yo'ose'e ì cajeohua'i ja're conì ao ëa ju'i maca? ⁴ Ao ëa ju'ijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e aiñere Maija'quë huë'ena cacani David cui'ne ì cajeohua'i aë'ë, ìte cui'ne yecohua'ire ësesere, Maija'quëna isisere. ⁵ Moisés cuañese'epi toyase'e caji: ‘Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje neñe payë.’ Jaje pa'iquëta'are ìohua'ire sañope caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, cayë mësarute ‘iñore pa'iji, Maija'quë huë'e seña maca pa'ire papi.’ ⁷ Iye toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësaru. Japi caji: ‘Mësarupi paire teaye ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yëyë. Coeye nëicohua'ire huaijë isiye cato.’ Paire oiyere asacohua'i pani paire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'ë caye para'huë, mësaru. ⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato huajë mu'se Ëjaëpi.”

Jëtë Cuenesicore Paquëre Jujuye

(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pai tsi'si huë'ena cacapi. ¹⁰ Jarote te'i jëtë cuenesicore hue'equëpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, ìte sañope cayeque pa'iji cuasajë se'ë:

“¿Ju'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itoje?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nepi mësaru acohua'i yëi ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itoje? ¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Jaje huajë mu'se pa'itoje de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji.”

¹³ Cani ja maca ìte capi:

“Jëtëre mëajë'ë.”

Jaje caquëna, ìpi se mëaquëna, yequë te'te jëtëje pa'io huajëco ponëo. ¹⁴ Ja maca fariseohua'ipi etani Jesure huani jëo ja'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani jëoja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequë hue'ñana saji'i. Saina, jai pai ìte tuë'ë. Jesupi coa si'a ju'i dahuë ju'icohua'ire jujupi. ¹⁶ Jujuquë cui'ne ësepi, yecohua'ire se quëayeje. ¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyaquë caquë pa'ise'epi ti'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tseasiquë,

Ìte oiyë, cui'ne ìni sihuaquë pa'iyë.

Ìna, yë'ë joyo jëocaija'quë a'ë.

Cui'ne ìpi si'a paire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija'quë api.

¹⁹ Paini co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.

Cui'ne ì cayeje asacaiye paja'cohua'i a'ë, cu'i hue'ñana.

²⁰ Catëpë ca'huere quë'ioreje ne jëyoma'ë pasipi.

Cui'ne picose'e mëicoreje yayoma'ë pasipi.

Ì nuñerepa cuañeñe ne macaja'a jaje yo'oja'quë api.

²¹ Si'a pai maña ìni necaija'quë api cajë utejë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë ponëpi.

²³ Jare si'a pai ña quëquëni cahuë:

“¿Iquë David mamaquëre papi?”

²⁴ Jaje cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:

“Iquë cato huatiohua'ire eto saoji, iohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi.”

²⁵ Jesupi iohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'e yeja ëjaëpi jopore paja'a huani iti pajia'a sa'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo hue'ñarepa carajai'ne pa'iji. Pai daripëpi, panita'a te'e tsëcapëpi sa'ñe pëicohua'i pani quëcoye peoji, yecohua'ire. ²⁶ Jaje cui'ne huati ëjaëje ija'a co'ye eto saoquë pani ¿Me cui'ne i tutu paquë'ni, ija'a sa'ñope yo'oquë pani? ²⁷ Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatiohua'ire eto saoji. Jaje pa'ito ¿nepi tutupi isiye'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini seni asato mësarupi coa tayo huesëhuë, caja'cohua'i pa'ini. ²⁸ Yë'ë cato huatiohua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cua'ne te'tepi mësaruna tütase'ere.

²⁹ ¿Tutu quë'i huë'e pa'ito cacani i co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani i co'amaña i'ne pa'iji.

³⁰ Yë'ë yo'oyere co yo'oma'quë cato yë'ëre sa'ñope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë ja're con tëama'quë cato coa ne ña'ñe saoquë api.

³¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itoje sai de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itoje. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pa'itota'a ti sai de'huacaiye peoji. ³² Cui'ne yë'ë Pai Mamaquëni co'aye casicohua'ireje sai de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sa'ñope casicohua'ire sai de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ña'ne Pa'iji, Io Quëi'ñena (Lc 6.43-45)

³³ De'o soquë yëpi de'o care quëi'ne pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quëi'ne pa'iji. Jaje pa'ina, io quëi'ñena ña'ne pa'iji, soquë yë. ³⁴ ¡Aña tsëcapë acohua'i! ¿Me de'oye ca tï'a'ne'ni, mësarupi, jare mësarupi co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yë'opo cato joyo pa'iyere caye pa'iji. ³⁵ De'o pai cato de'o cocare caji, jare i joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare i joyo co'aye pa'ieje pa'ye. ³⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pai ñape yo'ose'e ña mu'se tï'asi maca si'aohua'i i'ño'ne pa'iji, si'aye iohua'i cuasama'pë case'ere. ³⁷ Jaje pa'ina, më'ë case'eje pa'ye ña de'hua cua'ño'ne pa'iji, do'i peoquë panita'a do'i quë'i.”

Co'acohua'ipi Se'ne, Pai Yo'o Tï'a Ma'ñere (Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ja maca Jesure fariseohua'i cui'ne cua'ñese'e ye'yacohua'i con cahuë:

“Ye'yaquë, yëquë ña'ne yë'yë, më'ëpi pai yo'o tï'a ma'ñe yo'oquëna.”

³⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Co'a paipi nu'ñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o tï'a ma'ñe yo'oquëna, ña'nu'u cajë, se'ne. Jaje sejëta'are Maija'quëre quëacaiquë Jonás i'ñoquë pa'ise'eje pa'ye jerepa i'ño'ne peosipi. ⁴⁰ Coa Jonás jai hua'i etapë pa'ise'eje pa'yese'e i'ño'ne pa'iji. Jaë je'quë toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'aji'i. Jaje pa'ye Pai Mamaquëje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quë api, yeja sa'nahuëre. ⁴¹ Tsoe hue'ña Nínive daripë pa'isicohua'ipi huëni pai ñape yo'ose'e ña mu'se tï'aëna, iye'në pa'icohua'ire nejoja'cohua'i a'ë. Nínive acohua'i cato de'hue asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponëahuë'ë, Jonás Maija'quë coca quëaquëna, asani. Yure i'ño'ne pa'iji, Jonás se'ña maca pa'ipi. ⁴² Cui'ne huë'ehuë te'te pai ëjaöje huëija'coa, nejo mu'se tï'asi maca. Huëni iye'në pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejo'ne pa'iji, caja'coa. Jao cato so'o yejapi

Salomón ta'ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sête. Yure ñnore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'ie
(Lc 11.24-26)

⁴³ Huatipi paire pa'isiquëpi etani saisiquë pani cu'iji, cuenesi yejañare pëa huajë hue'ñare co'equë ti'lama'ë co'e jujani cuasaji: ⁴⁴ 'Co'isi'i, cui'naona, yë'ë huë'ena yë'ë etani daisicono.' Jaje cani co'iquë ñaquëna, pai peo huë'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne de'huasicopi pa'iji. ⁴⁵ Pa'ina, ñani ja maca sani siete huatïohua'ire i jerepa co'acohua'ini quërëjani, dani ina cacani pëayë. Pëarena, ja maca ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne iye co'a paire yo'oye pa'ija'coa."

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús ja yë'ta'a paini caquëna, titahuë, pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coní. Dani hue'sena pëahuë, ini cajë daisicohua'ipi. ⁴⁷ Jaje pa'ijëna, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

"Më ja'co cui'ne më yo'je tsi hue'sere pa'iyë, më'ëni cajë dani."

⁴⁸ Caquëna, iti quëaquëre capi, Jesús:

"¿Ne a'ni, yë'ë ja'co cui'ne ne a'ni, yë'ë yo'je tsi?"

⁴⁹ Cani i ye'yacohua'ire ññoquë quëapi:

"Icohua'i a'ë, yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi. ⁵⁰ Paipi yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëyere yo'ocohua'ipi jaohua'i a'ë, yë'ë yo'jei panita'a yo'jeo cui'ne ja'co."

13

Taquëpi Pa'ie
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ja mu'se Jesús huë'epi etani sani jaira tëtë macana ja'rupi. ² Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona daijëna, ñani jai yohuëna aya mëni ja'rupi. Si'a pai mejahuëna pëa sahuë. ³ Ja maca jaiye ye'yapi iohua'i ñañe ayena coní quëaquë capi:

"Taquëpi tasi'i caquë saji'i. ⁴ Sai taquëna, yequë capi tòmepi, ma'ana. Ja tòmese'ere pi'api dani peo huë'ña ocue sahuë. ⁵ Yequë capi tòmepi, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo huë'ñana. Ja capi esa sacapi, ya'opi huaiñe peoquëna. ⁶ Jaje mëasicota'a ësëpi ëo hueapi, jaiye tsita mese'e peoye sête juji'i. ⁷ Yequë capi tòmepi, miu quë'rona. Tòmeina, miupi mëani ne hueapi. ⁸ Jaje tòmequëta'are yequë capi tòmepi, de'o yejana. Tòmeni mëani jaiye quëquëna, tëahuë. Yequë ñëapi quëji'i, cien ca. Yequë ñëapi quëji'i, sesenta ca. Cui'ne yequë ñëapi quëji'i, treinta ca. ⁹ Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani jasajë'ë!"

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni
(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë, Ite:

"¿Me ne ja'ñere paire iohua'i ñañena coní jaje quëaquë'ni?"

¹¹ Sejëna, ipi sehuopi:

"Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato asa ti'añe pañë. ¹² Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiye pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i payeque. ¹³ Jaje pa'ina, iohua'i ñañe ayena coní caquëna, ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i ña huesëyë."

Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije pa'iohua'i asa huesëyë. ¹⁴ Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi:

Mësaru cato asaja'cohua'i a'ë. Jaje asajëta'a asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Ñañe cato ñaja'cohua'i a'ë. Jaje ñajëta'a ña ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁵ Pai joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerepa asaja'cohua'i a'ë.

Cui'ne iohua'i ñaco caje sïose'ere hue'eja'cohua'i a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'i.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne joyopi asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne yë'ëna juju cuañoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire. ¹⁷ Nuñerepa cayë, mësarute. Jai pai Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne de'o pai ñañe yëhuë, mësaru yure ñañere. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Asaye yëhuë, mësaru asayere. Jaje yëjëta'a asama'pë paë'ë.

Taquëre Quëase'e Ayere

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Asajë'ë. Jaje pa'ito taquëre quëase'e ayere. ¹⁹ Ma'ana iti cã tomesë'e cato quëaji, ma'tëmo pa'i te'te ayere asacohua'ita'a asa ti'ama'cohua'ini cui'ne huatipi iohua'i de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere. ²⁰ Quëna pëa quë'rona tomesë cã cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini.

²¹ Jeteyo'je jaiye tsita peoye sëte quëcoma'pë neñañepi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyepi pa'ina, yo'o jujani jeocohua'ini. ²² Miu quë'rona tasi cã cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuañoñere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'oquëna, paipi quëiñeje pa'ye de'oye yo'o ti'añe peoye a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are de'o yejana tasi cã cato quëaji, Maija'quë coca asani jeoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien cã, yecohua'ipi sesenta cã cui'ne yecohua'ipi treinta cã quëicohua'i pa'iyë."

Co'a Taya Ayere Quëaye

²⁴ Ja'në quëase'eje pa'ye neni iñoquë Jesús quëapi, ñeje:

"Trigo cãre pare taquëpi yejana tase'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te'te aye. ²⁵ Tasiquëta'are ite sañope yo'oquëpi si'aohua'i cãisi maca dani co'a cãre tani saji'i. ²⁶ Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsa'ña ne maca te'e co'a tayajë etapi. ²⁷ Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahuë: 'Ejaë, më'ë tsio de'o case'e tasicohua'ita'a jero ayepi iye co'a taya conï mëaë'ni?'

²⁸ Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: 'Yequë co'aquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'oquëpi.' Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: '¿Yëquëpi ja co'a taya du'te jeocaiye yëma'quë?' ²⁹ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Pani, co'a tayare dutajë trigoje duta jeoma'cohua'ipi yo'oye'ni. ³⁰ Iose'e mëajaco tëa mu'se ti'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jeoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo cãre pase'e yë'ë de'hua hue'ñana de'huacaijajë.' "

Mostaza Cã Ayere Ye'yaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

"Ma'tëmo pa'i te'te cato mostaza cãre yejana paipi tase'eje pa'ye a'ë.

³² Mostaza cato nuñerepa a'ri cã'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api iona daijë capëana tsianoa necohua'i a'ë."

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e
(Lc 13.20-21)

³³ Yeque cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato pan ne poreje pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomioipi tres jai ji'so harina neona, si'a sêpë o'saco jujucoa.”

³⁴ Jesús si'aye paire quëapi, iohua'i ña'ne ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. ³⁵ Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'ajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji:

“Caja'quë a'ë, iohua'i ña'ne ayepi conì.”

Caja'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

³⁶ Ja maca Jesús paire ca tëjini huë'ena cacapi. Cacaëna, jaron a ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

“Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere.”

³⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“De'o ca taquë cato Pai Mamaquë api. ³⁸ Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o ca cato Maija'quë te'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati te'te acohua'ini. ³⁹ Sañope yo'oquëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti ca tëacohua'i cato huiñaohua'i a'ë. ⁴⁰ Co'a taya tsi'soni toana ëo jëoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa. ⁴¹ Pai Mamaquëpi jëo daoja'quë api, huiñaohua'ire i cua'ne te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. ⁴² Tsi'soni toana ëo jëoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji qui'coja'hua'i a'ë. ⁴³ Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ëse miañeje miaja'cohua'i a'ë, iohua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajonoa hue'ecohua'i pani jasajë'ë!”

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

⁴⁴ Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue oani ai sihuaquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eje pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quënare Pare Ye'yaye

⁴⁵ Ma'tëmo pa'i te'te cato co'amaña isiquëpi jai do'i quënare pare perla hue'yosi quëna përe, co'equë cu'ieje pa'ye a'ë. ⁴⁶ Jaje co'equë jai do'ire ti'ani si'aye i pase'e isi jëani, jai do'i quënare pare hueroyeje pa'ye a'ë.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷ Ma'tëmo pa'i te'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jëo dëoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ë. ⁴⁸ Hua'i yo'eco timësi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuëna naë mani jaropi ñu'ijë sahuajë de'o hua'ise'ere do'rohuëna ayajë co'acohua'ise'ere jëococohua'i a'ë. ⁴⁹ Jaje yeja carajaisi maca huiñaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajë huahueja'cohua'i a'ë. ⁵⁰ Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jëo dëorena, jaropi cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë.”

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Asaye mësar u si'aye iye?”

Seina, sehuohuë:

“Jaje pa'ijë'ë asayë, Ejaë.”

⁵² Cajëna, Jesupi capi:

“Cuañese'e ye'yaquëpi Maija'quë cuañe te'te ayere ai ye'yequë pani huë'e paquëje pa'i ponëji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquë isiyeje pa'irepa.”

Jesús Nazaretre Pa'iyë

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ja maca Jesús jaje quëaquë ye'ya tëjini saji'i, yequë hue'ñana. ⁵⁴ Sai ti'api, i yejana i ai de'o sitona. Jarona ti'asiquëpi pai tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquëna, paipi ai cuasajë ñajë cahuë:

“¿Jerona iquë ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe yo'loquë'ni? ⁵⁵ Carpintero mamaquëta'a cui'ne ñore pa'iyë, i pëca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyë, i yo'je tsije. ⁵⁶ Ñore i yo'je tsi nomiohua'ije pa'iyë. ¿Jaje pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?”

⁵⁷ Jaje cajë coejë asaye pahuë, i caye. Jaje coejëta'are Jesupi capi, jaohua'ire: “Si'aohua'i yëyë, Maija'quë jëjo daoquëre. Jaje pa'iquëta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huë'e acohua'irepa coeyë, ite.”

⁵⁸ Ite ire papi cajë asama' do'ire ñaquë jaro cato jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe neñe papi.

14

Juan Ti Doquëre Huaiye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ja mu'seña Herodes Galilea cuañequë paji'i. Jaje pa'ipi Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere asapi. ² Asani i ja're coní pa'icohua'ire capi:

“Juan oco doquëpi huëni tutu paquë yo'oma'quë.”

³ Jaje cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huëni co'acohua'ire co hue'ñana cosiquë sëte yo'jei Felipe nëjo do'ire. ⁴ Juan cato caëña, Herodesre:

“Më nëjore payeje pama'ë pa'ijë'ë.”

⁵ Jaje caquëna, Herodes Juanre huani jëosi'i caquëta'a paini ca'raquë papi, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquë api ca do'ire ca'raquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are ite Herodesre coasi mu'seña ti'asi maca Herodías mamacopi pai tsi'sisicohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquë. ⁷ Ca nëopi si'aye më'ë seña pa'ito isisi'i, co'amaña. ⁸ Jaje ca maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sëte cao, Herodes:

“Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ëayerëpa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajëna, isisi'i, më señere ca nëo huesosiquë sëte jëjo saopi, isijë'ë caquë. ¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquë pa'iquëre siopëse'e tëto tëajani, ¹¹ quëna de'huana ayasiconi dani isihuë, nomi tsiona. Jaopi se isio, pëca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capëse'e sani tahuë. Tani ja jeteyo'je sani Jesure quëahuë, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, pai peo hue'ñana yohuëja'a. Jaje saisiquëta'are paipi asa ti'ani ite tui huëohuë, yejaja'a pai daripë pa'icohua'ipi. ¹⁴ Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai pai paë'ë. Jaje pa'ijëna, teaye oi jaohua'ire ñani jujupi, ju'icohua'ire johua'i dacohua'ire. ¹⁵ Tsoe na'iquëna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:

“Tsoe na'iji. Ño pai peo hue'ña'ë. De'oji. Ja macaja'a ca tëjijë'ë, sani pai pa'i hue'ñana hueroni ao maña aijajë.”

¹⁶ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mēsarupi aojë'ë.”

¹⁷ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ìte:

“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, ìño.”

¹⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë, ìño ìtire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuaeñepi, tayahuëna ja'ru sajë'ë, caquë. Ja jeteyo'je ì jëñapi cinco pan pëa cui'ne cayaohua'ire ìni cajiquë ma'tëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni ì ye'yacohua'ina ìsipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ²⁰ Si'aohua'i ani huajësicohua'i paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. ²¹ Ja aïsicohua'i cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsìre cuëcueye peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús pa'ini pëpa tëjiquë ì ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëjë'ë caëna, aya mëtena, jaira je tëtëna jëjo saopi. ²³ Paire pëpa tëjini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sësì'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i. ²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'aquëna, saë'ë. ²⁵ Nataquëna, Jesús ìohua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. ²⁶ Ja maca ì ye'yacohua'i tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:

“ìPai joyo huatio!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojë'ë, yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuaeñejë'ë, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, më'ë quë'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Daijë'ë.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i hue'ñana tì'asi'i caquë. ³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'ì huëoquë cuipi:

“ìHuasoje'ë, Èjaë!”

³¹ Jare ìti macapi Jesús jëñana tseaquë capi, ìte:

“ìYë'ëna quëcoyere a'ri maña paquë, më'ë! ìMe yo'oquë nema'quëje pa'ire cuasaë'ni!”

³² Jai yohuëna aya mëisi maca tutu to'mepi. ³³ Ja maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:

“Nuñerepa më'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e
(Mr 6.53-56)

³⁴ Jë'ejë tì'ahuë, Genesaret yejana. ³⁵ Tì'arena, paipi Jesús daise'ere asa tì'ani si'a hue'ña ìti yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, ì pa'i hue'ñana ju'icohua'ire dahuë. ³⁶ Dajë sei'ë, ì ju'ì cãna patoni co'yato de'oma'quë cajë. Jaje cani si'aohua'ì ì ju'ì cãna patocohua'ìpi co'ya sahuë.

15

Paire Co'aye Neñe
(Mr 7.1-23)

¹ Jerusalénpi fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi daisicohua'ipi Jesús què'rona tsio dani sei'ë:

² “¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i mai aipë cuañese'e sehuocaiye pañe'ni, ja yè'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë, cuañese'e?”

³ Jaje cajëna, Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne mësarü me yo'ojë Maija'quë cuañese'e de'oye sehuocaima'pë pai cuañese'ere de'oye sehuoye'ni? ⁴ Maija'quë cato capi: ‘Më ja'core cui'ne më ja'quëre ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë.’ Cui'ne capi: ‘Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye sañope caquë cato huani jëo cuañoja'quë.’ ⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi cayë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core cayë de'oji: ‘Tsoe si'aye yë'ë paye Maija'quëna isi saohuë. Jaje pa'ina, cöcaiye peoyë.’ ⁶ Cui'ne jaje caco-hua'ipi pëca ja'quëre panita'a pëca ja'core cöcaiye peoyë, cuasajë pa'iyë. Jaje yo'ojë Maija'quë cuañese'ere do'i peoye ne huesoní coa pai cayere sehuocaijë pa'iyë. ⁷ ¡Coa cacohua'í! Nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi, mësarü ayere toyaquë ñeje:

⁸ Iye pai yë'ëre yë'opose'e oiyë,
Iohua'í joyo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mësarü Maija'quëre señe do'i peoye a'ë,
Paise'e cuañeñepi huëojë yo'ojëna.”

¹⁰ Ja maca paire soini capi:

“De'hua asajë cuasa ti'ajë'ë. ¹¹ Yë'opoja'a cacaye cato paire co'a de'hua ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa paire co'a de'huaye cato yë'opopi etaye a'ë.”

¹² Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús què'rona tsio dani cahuë:

“¿Asaë, më'ë fariseo pai më'ë cayere asajë oise'e?”

¹³ Jaje cajëna, iipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ja'quë, ma'tëmo pa'iquë ta ma'ñe cato peo hue'ñarepa duta ja'ñe a'ë.

¹⁴ Coa ñajë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaohua'í cato ñaco ca peocohua'í a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'í a'ë. Jaje pa'ina, ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'iyë pa'iji.”

¹⁵ Pedropi ja maca capi, Jesure:

“Quëajë'ë, më'ë quëase'e ayere.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Mësarüjë ja yè'ta'a asa ti'ama'pë pa'iyë? ¹⁷ ¿Huesëye, mësarü, si'a ao yë'opoja'a cacani ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye? ¹⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'opoja'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja'ë, paire co'ayerëpa neñe. ¹⁹ Jaje pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye, huani jëo ëaye, nomí ëaye cuasaye, co'amaña ñaño, coa cosoye, cui'ne co'a coca cayë. ²⁰ Iye a'ë, paire co'a de'huayerëpa. Jëña tsoajë'ë cuañese'ere sehuoma'pë aña cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mr 7.24-30)

²¹ Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. ²² Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús què'rona cuico daco'ë, ñeje:

“¡Ëjaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerëpa.”

²³ Jaje catojë Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani iite sei'ë:

“Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco.”

²⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel paini caquë yëi ñama ne huesëse'eje pa'ioni caquë.”

²⁵ Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

“iĒjaë, cōcaijë'ë!”

²⁶ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto.”

²⁷ Jaje catoje iopi ite cao:

“Jaje pa'ijë'ë, Ējaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje.”

²⁸ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“iNomio ta'ñerepa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'eje pa'ijaquë.”

Caëna, iti macapi io mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

²⁹ Jesús jaropi etani Galilea jaira tëtëpaja'a tëto sani cutihuëna mëni jarona ja'rupi. ³⁰ Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jujupi, ju'icohua'ire. ³¹ Pai ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcaña peo tupëapi de'ocohua'i pönëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i pönëjëna. Jaje yo'oquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'oji cajë sihuahuë.

Jesupi Cuatro Mil Ēmëohua'ire Aopi

(Mr 8.1-10)

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

“Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño iohua'i pa'iye. Jaje pa'ijë ti peoyë, iohua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoye pa'si'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini.”

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“Jaje pa'iquëta'are ¿me iño paije peo hue'ña ao hueroni aone'ni, jai paire pare?”

³⁴ Cajëna, Jesupi seji'i:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, iohua'ipi cahuë:

“Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë.”

³⁵ Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. ³⁶ Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Seni tējini i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ³⁷ Ja maca si'aohua'i ani huajëhuë. Jaje pa'itojë ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna, ayahuë. ³⁸ Iti aicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna. ³⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tējini jai yohuëna aya mëni saji'i, Magdala yejana.

16

Pai Yo'o Ti'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coní Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o ti'a ma'ñere iñojë'ë sei, ipi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë. ² Jaje cajë sejëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësarü cacohua'i a'ë, ‘De'o mu'se pa'ija'coa.’ ³ Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, ‘yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.’ iMësarü, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a

huesëcohua'i pa'iyeni? ⁴ Iye co'a pa'i nuñe yo'oma'cohua'ipi señe, ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñaño'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje pa'yepi ñnose'e pasipi. Jerepa yo'o ñnoñe peoji.”

Jaje cani jeoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa
(Mr 8.14-21)

⁵ Jaira je të'huina je'ejë i ye'yacohua'i pan sayere huanëyei'ë.
⁶ Huanëyesicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

⁷ Caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe johua'ija'a cahuë:

“Mai panre dama'pë patena, caji.”

⁸ Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësarü, yë'ëre nequë api, cuasayere peoye'ni? ⁹ ¿Ja yë'ta'a asa ti'añe pa'ne, cui'ne ña'ne pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil pa'ire aose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje? ¹⁰ ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil pa'ire ao maca do'rohuëa nëase'eje cuasaye pa'ne? ¹¹ ¿Me yo'ojë mësarü yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana co'me huesëye.”

¹² Jaje ca maca cuasa ti'ahuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesús Cesarea Filipino yeja quë'rona ti'ani i ye'yacohua'ire seji'i:

“¿Iqueipi caye'ni, Pa'i Mamaquëre?”

¹⁴ Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Yecohua'ipi cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daoquë api, caye.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mësaruta'a ¿iqueipi caye'ni?”

¹⁶ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo a'ë, Diosu huajëquërepa mamaquë a'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ije më'ëre quëaye pahüë. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi ñnopi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'iñe tutuje quëcoquë ti neñe peoji. ¹⁹ Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore isija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'ito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'ito ma'tëmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, i ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë pa'ire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë
(Mr 8.31–9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ²² Ja maca Pedropi tirona ite sani yëhuosi'i caquë capi:

“¡Maija'quëje jaje yo'oye coeji, Ejaë! ¡Jaje yo'oye ti peojaquë më'ëre!”

²³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni ñani ite Pedrore capi:

“Saijê'ë. Yê'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yê'ëre josa tēhuoquë, ai. Mê'ë cato Maija'quë cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa paï cuasayeje cuasaquë a'ë.”

²⁴ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Yê'ëre tuiye yēcohua'i pani huanēyeye pa'i co'ye de'oye pa'iyere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quëcojê tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë. ²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'iyere cuasaquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api, i pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yê'ë do'ire ai yo'oquë i pa'iyë ne huesosiquëpi ti'aja'quë api, pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, ¿Iquere cōcaiye pa'iquë'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajëta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye saiñe pa'iquë'ni, i joyo do'ire? ²⁷ Jaje pa'ina, Paï Mamaquë daija'quë api, si'a i pëca ja'quë de'o tutu quë'ipi cui'ne i huiñaohua'ina conï. Ja maca ipi saija'quë api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, ja yê'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pë Paï Mamaquë i quë'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ë.”

17

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Seis mu'seña tēto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai ëmë cutihuëna. ² Jarona i capë iohua'ique ñajëna, tiñerepa ponëpi. I tsia cato ësë mëiñeje pa'yere miaco ponëpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'ioyerepa ponëpi, miañerepa. ³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pë pa'ise'ere ñahuë, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajëna. ⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

“Ëjaë, ¡De'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Mē'ëpi yēto neñu'u toaso a'ri huë'ña: më'ë tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore.”

⁵ Ja yê'ta'a Pedro cocare caquëna, miacore papi sirio nēca meni peo hue'ña ca'ne huesona sirio jopopi yē'ose'e ñeje pisiquëna, asahuë:

“Iquë yê'ë mamaquëre papi ini ai sihuaquë pa'iyë. Asajê'ë, i cayere.”

⁶ Iyere asani i ye'yacohua'i yejana iohua'i tsiapi meñe simeni uë'ë, quëquëquë huesëni. ⁷ Ja maca Jesupi iohua'i quë'rona tsiojani patoquë capi:

“Huëijê'ë. Ca'rama'pë pa'ijê'ë.”

⁸ Caquëna, huëijê coa Jesuse'e te'i pa'ina, ñahuë, yecohua'ita'a peojëna.

⁹ Jaropi cajejëna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:

“Quëama'pë pa'ijê'ë, yecohua'ire, iye mësarü ñase'e. Paï Mamaquë ju'isiquëpi cui'naëpi huëima'ë pa'ito juni huëisi maca quëajê'ë.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure sei'ë:

“¿Me yo'ojê cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quë api, cayë'ni?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Du'ru daija'quë api. Si'aye ne de'huaja'quë api. ¹² Jaje pa'iquëta'are yê'ëpi cayë, mësarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquëta'are iohua'ipi de'hua ñama'pë coa iohua'i yēyeje yo'ohuë, ite. Jaje cui'ne Paï Mamaquëje ai yo'oja'quë api, jare jaohua'i jēñapi yo'ojëna.”

¹³ Ja maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajaë'ë, Juan oco doquë pa'isiquëni caji cuasajê.

Jesupi Hue'hue Dahüë Paquëre Jujuye
(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Paï pa'i hue'ñana daisi maca Jesús quë'rona te'i tsio dani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

¹⁵ “Ējaë, oijë'ë, yë'ë mamaquëre. Ai yo'oji, hue'hue dahuëre hue'equë. Jaje pa'ipi jaiye toana tai yequere tsiayana du'i yo'oji. ¹⁶ Iye macana dahuë, ite. Më'ë ye'yacohua'ina, iñosiquëta'are juju ti'ama'pë paë'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“iIna, necaiquë api cuasama' pai cui'ne co'acohua'i! ¿Je yëhuarepa pa'ija'quë a'ni, mësaru ja're cōni? ¿Je yëhuarepa quëcoja'quë a'ni? Dajë'ë, iñona tsihua'ëre.”

¹⁸ Cani ja maca Jesupi co'a joyore pëni eto saopi, tsihua'ëre pa'isicore. Jare iti macapi tsihua'ë huajëquë co'yapi.

¹⁹ Ja jeteyo'je ise'ere i ye'yacohua'i cahuë:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁰ Sejëna, Jesupi capi:

“Mësaru ne ti'añe peoji, cuasayere payë. Nuñerepa cayë. Mësarupi mostaza ca ja'iore ne ti'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huë ja cutihuëre: ‘Saijë'ë, iye macapi yequë hue'ñana.’ Carena, ai cutihuëpi saija'coa. Ti coa ca jujaye peoji, mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani. ²¹ Jaje pa'iquëta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre señepi cui'ne ao aima'pë señepi.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquëre tseani paina isi huesoja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api.”

Jaje quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Pai Tsi'si Huë'e Do'i Saiñe

²⁴ Jesús cui'ne i ye'yacohua'i Capernaum daripëna ti'asi maca Maija'quë huë'e do'ire curiquë secohua'ipi Pedrore sani ñani sei'ë:

“¿Mësaru ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë huë'e do'i?”

²⁵ Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saiji.”

Jaje cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ite capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'i co'amaña pa do'i cui'ne pa'i do'i señe'ni, iohua'i tsecohua'i panita'a tiöhua'ini señe?”

²⁶ Caquëna, Pedropi sehuopi, ite:

“Tiöhua'ini señe.”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ito iohua'i tsecohua'i cato saiñe peoji. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coejë saiñu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i yë'opore curiquë pa'ina, ini sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'i do'i cui'ne më'ë do'i cōni te'epi.”

18

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seteña, ite: “¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”

² Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini iohua'i jopona nëcoquë ³ capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'iohua'i de'oma'pë pani ma'tëmo caca ti'añe peoji. ⁴ Jaje pa'ina, iti jerepa pa'i ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje pa'i

pa'iji. ⁵ Cui'ne yē'ēni cuasajē iquēre tsihua'ēre de'oye necaicohua'i pani yē'ēni necaiyē.

Co'aye Yo'oyena Taiñe
(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Yē'ēre asaquēni yequēpi co'aye yo'oyere ye'yaquē pa'ito jai quēna pēpi ñaje tēcana sēani jai tsiayana huai hue'ñana jeo dēoto de'oji. ⁷ ¡Co'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne tañere jēaye ti peoji. Jaje pa'iquēta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquē ne tañoquēpi ai jerepa teaye co'acquēpi pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, mē'ē jētēpi panita'a mē'ē nēcayopi co'aye yo'oyena saco pa'ito tēto tēani so'ona jeocojē'ē. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana saiyepi peo tupēpi, panita'a do'pēquēpi, toa yejana caya jēña cui'ne caya nēcāñoa hue'equēpi jeoco cuañoto co'aji. ⁹ Panita'a mē'ē ñacoapi co'ayena saco pa'ito duta jeoni so'ona jeocojē'ē. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana cacayepi te'e ñacoa hue'equē api, toa yejana caya ñaco cā hue'equēpi jeoco cuañoto co'aji.

Yēi Ñama Ne Huesēsico Ayere Ye'yaye
(Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pē pa'ijē'ē, icohua'i a'ricohua'ire. Quēare payē. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payē, ma'tēmore yē'ē ja'quē ña hue'ñare. ¹¹ Pai Mamaquē cato daisiquē api, ne huesēse'ere huasosi'i caquē.

¹² ¿Me yo'oquē a'ni? Cien yēi ñamare paquēni te'i ne huesēsiquē pa'ito sani co'equē api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. ¹³ Jaje co'equē ne huesēsiquēre ti'asiquē pani noventa y nueve ne huesēma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquē api. ¹⁴ Jaje cui'ne mēsaru ja'quē ma'tēmo pa'iquēje co'eji, te'e a'riquēje ne huesēye paja'quē caquē.

Cajaire Sai De'huacaiye
(Lc 17.3)

¹⁵ Mē'ē yo'jeipi co'aye mē'ēre yo'osiquē pa'ito ise'ere cajē'ē, i tayose'e asa sētaja'quēre. Jaje caquēna, mē'ē cayere asani sehuocaisiquē pa'ito, mē'ē yo'jeire se quēcuhuē, mē'ēpi. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are mē'ē caye asa yēma'ē pa'ito ja maca soijē'ē, te'ire panita'a cayaohua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. ¹⁷ Jaohua'ireje asama'ē pa'ito quēajē'ē, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yēma'ē pa'ina, ja maca Maija'quēre asa ma'ñeje pa'ire jeojē'ē, panita'a pa'i do'i curiquē sequēje pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayē, mēsarute. Iye yejana mēsaru sēasiquē pani ma'tēmoje sēasiquē pasipi. Cui'ne mēsarupi iye yejana joyesiquē pani cui'ne joyesiquē pasipi, ma'tēmoje.

¹⁹ Cui'ne cayē, mēsarute yequeje. Mēsarupi cayaohua'i iye yejare pa'ijē te'e cuasajē Maija'quē co'amañare seto yē'ē ja'quē ma'tēmo pa'iquēpi isija'quē api. ²⁰ Jaje pa'ina, cayaohua'i panita'a toasocohua'i yē'ē mamire cajē tsi'sicohua'i pa'ito jarote yē'ēje pa'ija'quē a'ē."

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:

“¿Ejaē, yē'ēni yē'ē yo'jeipi co'aye yo'oquē pa'ito je soñe sai de'huacaija'quē a'ni, i'te?”

²² Caquēna, Jesupi sehuopi:

“Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijē'ē caye pañē. Ai jerepa sai de'huacaijē'ē, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Esequē

²³ Jaje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pai ëjaëpi ite necaicohua'i ne do'ire saïneje pa'ye a'ë. ²⁴ Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i saïne paquëre dahuë. ²⁵ Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jaje peoquë pa'ina, i ëjaëpi cuañepi, isi jeojë'ë, ite cui'ne i nëjore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'i paye saija'quëre. ²⁶ Ca maca i jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi seji'i: 'Ëjaë, quëcojë'ë, yë'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.' ²⁷ Caquëna, ëjaëpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. ²⁸ Ja maca jo'yaëpi esa etani sai ti'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre ti'ani ñaje tēcana tseani huani jeo huëopi, ñeje caquë: 'Saijë'ë, më'ë yë'ëre do'i payere.' Jaë cato a'ri maña ite do'i paquëni jaje yo'opi. ²⁹ Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojë'ë, saija'quë a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.' ³⁰ Jaje catoje yequëpi coequë coa ai jerepa paire co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë. ³¹ Ja maca ëjaë jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijë sani quëahuë, iohua'i ñase'ere si'aye. ³² Ja maca i ëjaëpi jëjo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yë'ëpi më'ëre sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina. ³³ Më'ëje cui'ne më'ë cajeire quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yë'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacaise'eje.' ³⁴ Ja maca i ëjaëpi pëi jaje yo'osi do'ire cojë'ë, cuañepi, si'aye saina, jeojë'ë caquë."

³⁵ Jesupi jaje ca tējiquë capi:

"Jaje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api, mësarupi pai ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pacohua'ire."

19

Jesús Ye'yase'e Nomioire Jeocoye Ayere
(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea quë'rona Jordán tsiaya quë'rona ësë mëi te'tena ti'api. ² Jai pai ite pe'tehuë. Pe'terena, jaroni ju'icohua'ire jujupi. ³ Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani sei'ë, tayo sehuouna, tseañu'u cajë ñeje:

"¿Nëjore jeocoye pa'iquë coa a'ri maña yequere yo'ona?"

⁴ Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:

"¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huëose'e nesiquëpi 'Nepi ëmëre cui'ne nomioire'? ⁵ Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoni nëjona tsioni cayaohua'i pa'ima'pë coa te'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' ⁶ Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iye paja'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëmëpi nëjore jeocoye peoji, Maija'quë ñaquë tsiose'e."

⁷ Ja maca ite sei'ë:

"¿Me yo'oquë Moisés nëjore jeocoye pa'iji, toya ja'huana jeoco do'ire toyani cuañei'ni?"

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

"Mësarujë joyo pa'i do'ire Moisés jeocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huëo maca cato jaje pa'iye papi. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë. Yequë ëmëohua'ire yo'oma'ona jeoconi yequë nomioire huejaquë pani tsoe co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jeocosi nomioni posëpi huejaquë panije cui'ne co'a de'oji, ëjere paconi yo'oquë."

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

"Jaje pa'iye sëte ëmëpi nomioire huejaye co'aji."

¹¹ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'quë ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji. ¹² Iye do'ire yecohua'i ëmëohua'i huejama'cohua'i pa'iyë. Tsì'nëna co'a de'osicohua'i ai de'oyë, paipi huejama'pë pa'ijajë cajë co'a de'huasicohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyë, ma'tëmo ayere cajë. Iye yë'ë case'e yëquëpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'quë pa'ijë'ë. Paì ñape tiñe pa'i do'ire ëmëohua'i huejaye pañë. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyë. Paipi huejama'pë pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañë. Yecohua'ipi ma'tëmo pa'iyere cajë huejaye pañë. Jaje pasi'i canì jaje pa'ijë'ë, ai cuasaquëpi.”

Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Ja maca tsire Jesús quë'rona dahuë, ipi jëñapi patoquë secacaijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë cajë ësehuë. ¹⁴ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Coa ñajë'ë, tsì'iohua'ise'e yë'ë quë'rona daijajë. Ësema'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmo cato jaohua'ijë pa'iohua'i tsecoa.”

¹⁵ Ja maca tsire i jëñapi patoquë yo'o tëjini saji'i, yequë hue'ñana.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Posëpi jaiye co'amaña paquëpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquë. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'quë a'ni, ma'tëmo ti pani huesëye ti'asi'i canì?”

¹⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oquë de'oquë caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oquë. Coa te'i pa'iji, jaë cato Diusupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

¹⁸ Caquëna, posëpi ite capi:

“¿Je a'ni, iti yë'ë sehuo ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jeoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nëjore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. ¹⁹ De'oye sehuojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁰ Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

²¹ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oquërepa pasi'i canì sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmöre jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²² Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye. ²⁴ Cayë, tijupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmo cacaye.”

²⁵ Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë iohua'ija'a sa'ñe seì'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iyë pa'iquë'ni, cajë?”

²⁶ Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca ti'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

²⁷ Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ējaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jeoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

²⁸ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi i ñu'i saihuëna Ējaërepa ja'rusi maca, mësarute yë'ëre tuisicohua'ije ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. ²⁹ Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nëjore, panita'a mamajëre, panita'a yejare yë'ë do'ire jeosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tējiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmo pa'i tē'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaicohua'ire co'esil'i, cuiya'i tēja'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë. ² Co'amaña necaicohua'ire ti'ani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ěja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huani jëjo saopi, i tsio necaija'cohua'ire. ³ Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. ⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: ‘Mësarujë sani yë'ë tsë tēcacajë'ë, saisi'i, iti saïne pa'iyëje' caëna. Ja maca saë'ë, tēja'cohua'ipi. ⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copi, jare cui'ne paire co'equë. ⁶ Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani copi. Sani ti'api, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nēcacohua'ire. Ñani capi: ‘¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyë'ni?’ ⁷ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite: ‘Yëquëre yecohua'ije co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.’ Cajëna, iohua'ire capi: ‘Jaje pa'ito sani mësarujë yë'ë co'amañare necaijë'ë.’ ⁸ Ñami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necaicohua'ire ñacaiquëre soini capi: ‘Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru sainsi jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.’ ⁹ Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. ¹⁰ Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. ¹¹ Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni, ¹² ñeje cajë: ‘Icohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ësë uquëna, quëcojë nesicohua'ire saïne ja'ye saihuë, më'ë.’ ¹³ Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: ‘Cajëi, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're con, ne de'huasiquëta'a? ¹⁴ Jaje pa'ito iye më'ë ne do'i ini saijë'ë. Yë'ëpi yëë më'ëre isiyë ja'ye iquëreje isiyë, jeteyo'je cacasiquëreje. ¹⁵ ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasaquë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pëti ëaye më'ëre nëiquë yë'ëpi paire oiquëpi yo'oquëna?’ ¹⁶ Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai pai soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri ja'i pai pa'iyë.”

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye
(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire iohua'ise'ere tiro sani capi:

¹⁸ “Mēsaruپی ñañë, mai Jerusalénna mēi huëoye, Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë, ¹⁹ ti paina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cuejë të'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api.”

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sese'e
(Mr 10.35-45)

²⁰ Jesús quë'rona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're cono do're ja'ruo, Jesús ña huë'ñana necai ja'ñere sesi'i caco. ²¹ Ja maca ipi seji'i, iote:

“¿Iquere yëco'ni, mē'ë?”

Caquëna, sehuo, ñeje: “Yë'ë caya mamajëre mē'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni mē'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocaijë'ë.”

²² Cacona, Jesupi sehuopi:

“Cuasaye peoye huesërepa señë, mësaru. ¿Mësaru de'hue tëtoto sani ti'añe, yë'ë sëje cono tëtoto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuañño ti'añe yë'ë do cuañño ja'ñeje pa'ye?”

Jaohua'ipi cahuë:

“Ti'añë.”

²³ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, jaje pa'ijë'ë. Mësaru tëtoto saija'cohua'i a'ë, iye sëje conoja'a. Cui'ne yë'ë do cuañnose'eje do cuaññoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja te'te cui'ne ari te'tena ja'ruye cato yë'ëpi isiye peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isija'quë api.”

²⁴ Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire. ²⁵ Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

“Mësaru, tsoe ta'ñe asayë. Iye yeja pai ëjaohua'i cato si'a co'amaña meñe payë, cui'ne iohua'i huë'ehuë maca acohua'ipi mēne ëjaohua'ire payë, iohua'ire. ²⁶ Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'ie pa'iji. ²⁷ Cui'ne mësaru aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'ie pa'iji. ²⁸ Pai Mamaquëje pa'iohua'i pa'ie pa'iji. Jaë je'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i pa'ie do'ipi jai pai de'oye pa'i ja'ñe necasi'i caquë.”

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jericó daripëpi etani saijëna, jai pai Jesure tuë'ë. ³⁰ Saijëna, jarote cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtosaiji asani cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani cöcailjë'ë.”

³¹ Cajëna, paipi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani cöcailjë'ë.”

³² Ja maca Jesús nëcapani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:

“¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?”

³³ Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaë, yëquë ñañere yëyë.”

³⁴ Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco cana. Jaje patoquëna, iti macapi tsoe ñacohua'i paë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

21

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macare pa'ijë tì'ahuë, Betfagé daripëna, Olivos ai cùtihuë quëno maca pa'icona. Jaropi Jesús cayahua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saopi.

² Jëjo saokuë capi, jaohua'ire:

“Saijë'ë, jë'ñerepa pa'i daripëna. Jarona tì'aja'cohua'i a'ë, burra sëa nëosicopi. Burrito ja're cõni nëiona, ñani joyeni dacaijë'ë. ³ Jaje sajëna, yecohua'ipi ¿me neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusi'i’ caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë api, cuni tējini.”

⁴ Iye cato yo'ose'e paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi tì'aquëna ñeje toyase'epi:

⁵ Sión daripëre cajë'ë:

“Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji, Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i.”

⁶ Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús cuañese'eje yo'ohuë. ⁷ Burrare cui'ne io mamaquëre dani cañapi iohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi. ⁸ Ja maca jai pai pa'ie sête cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ipi soquë capëare tètejë ma'ana oehuë, sihuajë. ⁹ Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai paipi cui huëohuë:

“iDe'oquëre pani, pai ëjaë David mamaquë! iËjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'oquëpi! iDe'oquëre papi, Maija'quë!”

¹⁰ Jesús Jerusalén cacasi maca si'a pai iti daripë pa'icohua'i ai cuasajë yecohua'ire se'ë:

“¿Iquei'ni, iquë?”

¹¹ Cajëna, paipi cahuë:

“Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire mesaña põ'ne taño saopi, curiquë paire cambiase'e cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i saije põ'ne taño saopi. ¹³ Jaje yo'okuë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.’ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁴ Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ë. Jesús quë'rona daijëna, ipi jujupi. ¹⁵ Jaje yo'okuëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi iye pai yo'o tì'a ma'ñere yo'okuëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë. iDe'oquëre papi David mamaquë pai Ëjaë! Jaje cajëna, asani pëijë, ¹⁶ Jesure cahuë:

“¿Asaquë, më'ë jaohua'i më'ëre cuijë caye?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Jëjë'ë, asayë. ¿Mësarü ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye?

Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë, Maija'quëre de'oyerëpa jëjëja'cohua'ëre.”

¹⁷ Jaje cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e

(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Nea hue'ña Jesús pai daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i. ¹⁹ Nëina, ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i. Quëima' ñë, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

“iYureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuañëñë, më'ëre!”

Jaje i ca macapi cuëne huesësico paco'ë. ²⁰ Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai cuasajë Jesure sei'ë:

“¿Me yo'oquë soquë yë esarepa cuëne huesëco'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'i pani cayë: ‘Iye macapi sani jai tsiayana sa du'ijë'ë.’ Jaje ca maca tsoe yo'ose'e pa'ie pa'iji. ²² Cuasare pajë secohua'i pani si'aye mësaruse'e ti'aja'cohua'i a'ë.”

Jesús Cuañëñerepa Pa'ie

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío pai aiohua'i tsio dani ite sei'ë:

“¿Ique cuañëñepi iye co'amaña yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuañë tutu paquëre nere'ni?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje sesi'i. Iye sese'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye. ²⁵ ‘¿Ne cuañësiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paipi cuañësiquë paquë?’ ”

Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë paji'i, cato ipi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësaruru asama'pë pate'ni?’ ²⁶ Cui'ne ‘maipi pai cuañësiquë paji'i’ canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë paji'i cuasayë, paie.”

²⁷ Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañëquëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

²⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësaruru iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'i aquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë, cuiya'i tëayere.’ ²⁹ Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë.’ Jaje casiquëta'a tiñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi. ³⁰ Ja jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ipi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'i.’ Casiquëta'a saiye paipi. ³¹ ‘¿Jaje pa'ito jequëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?’ ”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësaruru ja cacama'pëna.

³² Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë pönëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësaruru pönëma'pë paë'ë.

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tēhuo tē'ijaji'i cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'eje nepi, iopi tuijē si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necaijē'ë cani so'ona saji'i. ³⁴ Saisiquëpi tēa mu'seña tī'asi maca jējo daopi, i jo'yare. Sani ite co'amaña necaicohua'ina sejēna, jaohua'ipi ite cajē nēocaise'ere isijajē caquë. ³⁵ Jaje caquë jējo saosiquēta'are co'amaña necohua'ipi i jo'ya mañare tseani tē'cahuë, te'ire. Yequëni coa huani jeohuë. Cui'ne yequëni quëna pēapi jēa huëohuë. ³⁶ Jaje yo'oruje iti tse aquëpi tijupē du'ru jējo daose'e seña maca jai paire jējo daopi, i jo'yare. Jaje jējo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.

³⁷ Ai tējiyerepa jējo daopi, i mamaquëre pani, 'oijē dahuëre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquë.' ³⁸ Jaje jējo daosi maca i mamaquëni ñani, co'amaña necohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe cahuë: 'Iquë api, iti co'amaña tse aquë de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jeoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.' ³⁹ Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jeohuë."

⁴⁰ Ca tējini Jesús seji'i:

"Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?"

⁴¹ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

"Huani jeoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña neja'cohua'ire jeosipi. Jeona, quëi maca tī'aëna, tēani ite isija'cohua'i a'ë, ite cajē necaise'ere."

⁴² Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësaru? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jeosi quëna pēpi,

Yure cato du'ru huëocorepa pōnëo.

Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajē ai cuasajē ña'ne pa'iji.

⁴³ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Diusu pa'i tē'te pasicohua'ire mësarute sioja'quë api. Tsioni yecohua'ina isija'quë api, i pa'i tē'tena iti ca tēani isicohua'ina.

⁴⁴ Quëna pē cato, yecohua'ipi io ëmëje'ena tomecohua'ipi jē'yecoa. Cui'ne quëna pēpi yecohua'i ëmëje'ena tomeco pani peo sēpëare ne'ne pa'iji."

⁴⁵ Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajē Jesús caye asahuë. ⁴⁶ Ja maca tseañe yējēta'a paini ca'rajē pahuë, jai pai Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijēna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

¹ Jesús tijupē ca huëo copi, pai ña'ne ayeja'a iñoquë ñeje:

² "Ma'tëmo cato pai ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë paire tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë. ³ Jaje yo'oquë jējo saopi, i jo'yare, huëosicohua'ire quërējajjē'ë, caquë. Jaje pa'iquēta'are huëosicohua'ipi daiye coehuë. ⁴ Tijupē i jo'yare jējo saquë capi: 'Quëajjē'ë, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua saohuë. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye ñaja'cohua'i daijajē caquë.' ⁵ Caquëna, asani i case'e quëajjēna, huëosicohua'i asacaima'pē paë'ë. Yequëpi tsiona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi. ⁶ Cui'ne yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojē huani jeahuë. ⁷ Ja maca pai ëjaë pēi i soldado paire jējo saopi, huaisicohua'ire. Huani jeani iti daripēje ëo jeoja'cohua'ire. ⁸ Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. 'Hueja ao ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquēta'are soisicohua'i daiye pahuë. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i paë'ë. ⁹ Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huëojjē'ë. Coa si'aohua'ire

ma'a pa'icohua'ire dajë'ë, hueja ao aija'cohua'ire.' ¹⁰ Caëna, pai ëjaë jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijë co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuë, huë'e timë huesëyerepa.

¹¹ Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña suñama'quëpi ñuji'i. ¹² Nani capi, ite: '¿Cajei, me më'ë iño cacaë'ni, hueja caña suñama'quë?' Jaje caquëna, ipi ti sehuoma'ë paji'i. ¹³ Cama'ëna, ja maca pai ëjaëpi mesa ñu'icohua'ire necaijë pa'icohua'ire capi: 'Jaëte tseani nêcañoa cui'ne jëña sëani jeocojë'ë, nea hue'ña hue'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qui'cojaquë.' ¹⁴ Jaje pa'ina, jai pai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i."

Pai Do'i Saiñe Ayere Case'e
(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Ja maca fariseohua'ipi sani sañe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. ¹⁶ Jaje cani jëjo saohuë, iohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina coní te'e Jesure caja'cohua'ire ñeje:

"Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iyë, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi pai cayere asacaïma'quëpi cui'ne pai pa'iyë ëmëjese'e ñaquë cama'quë pa'iyë. ¹⁷ ¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni? '¿De'oquë pa'i do'ire si'a pai ëjaë Césarna curi saiñe panita'a pañe?" "

¹⁸ Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, iohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire:

"Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë caye'ni? ¹⁹ Iñojë'ë, pa'i do'i sai të'quire."

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. ²⁰ Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i:

"¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?"

²¹ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji."

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

"Isijë'ë, pai ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna isijë'ë."

²² Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ite jeoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe
(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahuë, ite:

²⁴ "Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hual'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi. ²⁵ Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsi te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jeocaji'i, nêjore. ²⁶ Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasoñe aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë. ²⁷ Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena. ²⁸ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nêjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?"

²⁹ Jesupi sehuopi, jaohua'ire: "Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sête cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sête. ³⁰ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i huejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ito mësarupi ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: ³² 'Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne

Jacobo Diusu a'ë.' Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diusu api." ³³ Jaje caquëna, iyere paï asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e

(Mr 12.28-34)

³⁴ Jesupi saduceo païre ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo païpi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja maca dani ³⁵ Fariseo paï aquëpi cuañese'e ye'yaquëpi neñasi'i caquë ite seji'i:

³⁶ "Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io païre ye'ya ja'ñe?"

³⁷ Seina, Jesupi capi:

"Oijë'ë, më Ëjaë Diusure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi. ³⁸ Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e. ³⁹ Yecoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: 'Oijë'ë, më quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë oiyeje pa'ye.' ⁴⁰ Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'e meñe quëco paji."

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Ja yë'ta'a fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijëna, ⁴² Jesús seji'i, jaohua'ire:

"¿Me cuasaye'ni, mësarü Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?" Caquëna, ïohua'ipi sehuohuë: "David mamaquë api, jaë cato."

⁴³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire: "¿Jaje pa'iquëta'are David Maija'quë joyopi quëaquëna, Ëjaë hue'you'ni, ite? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

⁴⁴ Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

Më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.'

⁴⁵ ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Ëjaë ite hue'yoto?"

⁴⁶ Ja maca te'ijë ti te'e yë'opoje caye païpi. Cui'ne jare ja mu'sepi cuañese'e ye'yacohua'ijë jaiye seña jeohuë, ca'rajë.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ja maca Jesupi capi, païre cui'ne ï ye'yacohua'ire:

² "Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo paï cato Moisésje pa'iohua'i a'ë.

³ Jaje pa'ina, mësarü si'aye jaohua'i caye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are ïohua'i yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato ñeje yo'oye pa'iji casi-cohua'ipi ïohua'i case'ere yo'oma'pë ai yequere yo'ocohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa ma'ñere pare jare païpi hue'ejajë cajë yo'oyë. Jaje yo'ojëta'a ïohua'i cato moño maca pu'peyeque coecohua'i a'ë. ⁵ Si'aye ïohua'i yo'oye cato païpi ñajajë cajë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tiñare pana cui'ne tata tuna caña ca'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere sëoni ju'ijë cu'iyë. Cui'ne ju'i ca niamoa'a de'oyerepa tsoa caña nëojë huatose'ere ju'iyë, yequë paï ju'iyë seña maca de'oyere. ⁶ De'o hue'ñana ao aïñere yëcohua'i a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'i ñu'i saihuëna ja'rue yëcohua'i a'ë, paï tsi'si hue'ñana. ⁷ Cui'ne païpi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcohua'i a'ë.

⁸ Jaje jaohua'i yo'ocohua'ita'are mësarü cato païpi ye'yacohua'i a'ë hue'yojajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarü cato te'e yo'je tsi a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'i a'ë, Cristore. ⁹ Ja'quë hue'yoma'pë

pa'ijë'ë, te'ireje iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mësaru. ¹⁰ Paipi mësarute ëjaohua'i a'ë, cajajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, te'i mësaru ëjaë Cristo pa'ito me jaje yo'oye. ¹¹ Jaje pa'ina, mësaru aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'i pa'iji. ¹² Ija'a co'ye jerepa pa'i a'ë, cuasaquë cato meñe casa cuañõe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'iji.

¹³ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i! Coa cacohua'i. Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i, coa cacohua'i. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tēhuoye'ni? yecohua'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'ojë mësaruje cacama'pë yecohua'i cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje ëseyë.

¹⁴ ¡Teayerepa, mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i. Coa cacohua'i! ¿Me neñu'u, cajë hua'jeohua'i huë'ña siojë yo'oye'ni, mësaru? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë tsoaye señë. Jaje yo'osi do'ire mësarute jerepa co'ayerepa sañe pa'iji.

¹⁵ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i! ¡Coa cacohua'i! Mësaru cato cu'icohua'i a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya pa'ini mësaru sehuoyena ye'yañu'u cajë. Jaje yo'orojajë neni iti sehualquëni mësaru seña maca cayaye jerepa co'aquëre neñë, toana uja'quëre.

¹⁶ Teayerepa mësaru ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ipi cayë, 'Maija'quë huë'e do'ipi ca nēose'e cato neñe peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nēose'epi neñe pa'iji.'

¹⁷ Huesëohua'ipi cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi. ¿Mësaru ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye, oro pa'nita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa? ¹⁸ Yequeje mësaru cayë, 'Maija'quëre isi saihuë do'ipi nesil'i ca nēõe peoji.' ¹⁹ ¡Huesëohua'i cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye, ëmëje'e tuiye pa'nita'a iti saihuë, Maija'quë tse necai saihuë?

²⁰ Jaje pa'ina, iti saihuë do'ipi ca nēoquë pani coa jose'ere cama'ë pa'iji. Si'aye io ëmëje'e tuiye coní caji. ²¹ Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nēoquë pani jaro pa'iquëni Diosuni caye pa'iji. ²² Cui'ne ma'tëmo do'ipi ca nēoquë pani Maija'quë ñu'i saihuëna caye pa'iji. Cui'ne ïoni caquë Maija'quë ïote ñu'iquëni caye pa'iji.

²³ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'ya pa'i cui'ne fariseo pa'i! ¡Coa cacohua'i! Maija'quëre mësaru isiyë, menta, anis cui'ne comino aña señe neñere, diez ayere te'ore huase'ere. Jaje yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, pa'ire oiyere, cui'ne Maija'quëre pa'iji cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequeje yo'oye pa'iji, jeoma'pë. ²⁴ Ñaco ca peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mësaru. Mi'are de'oye ñajë ima jeocohua'ita'a camellore nēocohua'i a'ë.

²⁵ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i! ¡Coa cacohua'i! Ëmëje'ese'e ucu duruhuëa cui'ne quëna ne'ña tsoacohua'i a'ë. Sa'nahuë cato co'amaña yahue imañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña pañu'u caye timësicohua'i pa'iyë. ²⁶ ¡Fariseo, ñaco ca peoquë! Du'ru macarepa ucu duruhuëre cui'ne quëna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'iyeye si'si peoye pasipi.

²⁷ Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa cacohua'i. Mësaru cato pa'ire tasi darije pa'iohua'i a'ë, huë'ese'e poja'icore tsoase'eje pa'iohua'ipi. Jaje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si timë huesësicohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'iohua'i a'ë, mësaru, pa'i ña huë'ñase'e de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena timësicohua'i a'ë.

²⁹ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne Fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mësarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i jutena, tasi darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ini iohua'ire tasi darina quëna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë. ³⁰ Jaje yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'i pani co huaiye para'huë, Maija'quëre quëacaicohua'ire.' ³¹ Jaje iyere yo'ojë tsoe mësaruja'a ñañë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë. ³² ¡Jaje pa'ito ja macaja'a yo'o tëjijë'ë, mësaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e! ³³ ¡Añahua'i! ¡Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mësaru toa yeja uye? ³⁴ Mësarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire, ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuana quëni huani jeojë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini tsi'si huë'ñana tseani të'caja'cohua'i a'ë. Cui'ne si'a pai dari ñape co'erojajë josa yo'oja'cohua'i a'ë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, mësaruna si'a de'o paire huani jeosi do'i tomeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani jeosi macapi Zacarias, Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se saihuë cui'ne de'o hue'ña jopo sa'rona mësaru huani jeosiquëna tomesipi. ³⁶ Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'i cato yure pa'i paipi sa'ñe tomeja'coa.

*Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'i ja'ñe quëacohua'ire cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ire më'ëni caquë Maija'quë jëjo daoquëna, huani jeohuë, mësaru. Yo'ojëta'are de'huerepa më'ë mamajëre tsisosi'i caquë yo'ohuë, cura mamajëre io capëa huë'ehuëna de'huasi'i caco yo'oyeje. Yo'oquëna, coehuë. ³⁸ Ñajë'ë. Yure mësaru huë'e jeocosico pa'ico. ³⁹ Nuñerepa cayë. Yë'ëre mësaru ña co'ñe paja'cohua'i a'ë, 'mësarupi de'oquëre pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pato."

24

*Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ite Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë. ² Cajëna, Jesupi capi: "¿Si'aye mësaru ñañe? De'oji, nuñerepa mësarute cayë. Si'aye ja mësaru ñañe nejose'e pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uñe paja'coa."

*Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)*

³ Ja maca Olivos cutihuëna saë'ë. Sani Jesús ja'runi ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ite yahuerepa cahuë:

"Ina, yëquëre quëajë'ë. ¿Je yëhua jaje yo'ojacoa'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'ë daiye cui'ne yeja carajaima'ñe?" ⁴ Cajëna, Jesupi capi:

"De'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarute yecohua'ipi coso huesojë. ⁵ Jai pai yë'ë mamipi cajë daija'cohua'i a'ë: 'Yë'ë a'ë, Cristo' cajë. Cajëna, jai pai iohua'ire tuija'cohua'i a'ë. ⁶ Si'a hue'ña sa'ñe huajo huaiyere mësaru asaja'cohua'i a'ë. Asani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jare jaje tëto saiye pa'iji. Pa'iquëta'a ja yë'ta'a tëjiye peoji. ⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne yeja ñu'cuyey pa'ija'coa, yequë hue'ña ñape. ⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yē'ē do'ire mēsarute co'aye yo'ojē tseani yecohua'ina isijē cui'ne huani jeojē yo'ojē cui'ne si'a paī mēsarute coeja'cohua'i a'ē. ¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quēre cuasase'e nejo huesoja'cohua'i a'ē. Jaje yo'ojē yecohua'ire coejē cajeohua'ijē pa'iohua'ita'a sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. ¹¹ Cui'ne jai paī coa cosocohua'ijē pa'ija'cohua'i a'ē, Maija'quēre quēacaicohua'i a'ē caco-hua'ijē. Jaje yo'ojēna, jai paī cosoyere asaja'cohua'i a'ē. ¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojē jai paī paire oiye jeoja'cohua'i a'ē. ¹³ Jaje pa'iquēta'are iti quēcoquē nuiñe pa'isiquēpi jāēpi huasosiquē pasipi. ¹⁴ Cui'ne iye de'o cocajē si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire quēase'e pa'ija'coa, jaohua'ijē asajajē cajē. Ja macata'a ti'aja'coa, carajaiñerepa. ¹⁵ Maija'quēre quēacaiquē Daniel toyapi, paire co'a de'huaquē cui'ne paire ne huesoquē yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquēpi si'si peo hue'ñana ti'asi maca ñani toya ja'o ñaquēpi asaye pa'iji, ti'api, caquē. ¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cutina. ¹⁷ Huē'e emēje'e totore pa'iquē pani cajeye peoji, sa'nahué co'amaña pa'iye isi'i caquē. ¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquē pani co'iye peoji, caña imasi'i caquē. ¹⁹ Teayerepa ja mu'seña nomiohua'i tsī etapēa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire paco-hua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ē. ²⁰ Jaje pa'ina, sejē'ē, Maija'quēre sēsē tēcahuē catiye peoja'core, cui'ne huajē mu'seña catiye peoja'core. ²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje peo ja'ñepi. ²² Ja mu'seña Maija'quēpi tēama'quē pa'ito te'i macajē huaso cuañoñe peora'pi. Jaje pa'iquēta'are Maija'quēpi i jo'ya nesicohua'ini oi tēaja'quē api.

²³ Mēsarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'ē: 'Ñajē'ē, iñore pa'iji, Cristo panita'a Ñajē'ē, jarote pa'iji.' Jaje catoje carepa ma'ñe cuasama'pē pa'ijē'ē. ²⁴ Daija'cohua'i a'ē, yē'ē Cristo a'ē, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quē coca quēacaicohua'i a'ē, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne jaiye paī yo'o ma'ñe ne iñoja'cohua'i a'ē, coa cosoñu'u cajē. Jaje yo'ojēna, Maija'quērepa jo'ya nesicohua'ijē care payē cajē sehuoja'cohua'i a'ē, a'ji sehuocohua'i cato. ²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuē iye mēsarute jaje yo'o ma'ñe caquē. ²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mēsarute 'jeto cuene yejare pa'iji, ñajē'ē' cacohua'i pa'ito saima'pē panita'a yeque 'Ñajē'ē, iño tu'rihuēre pa'iji,' catoje asama'pē pa'ijē'ē. ²⁷ Paī Mamaquē daiyerepa cato ēsē mēi hue'ñapi cui'ne ēsē sa du'i hue'ñana mujuē ye'hueyeje pa'yerepa pa'ija'coa. ²⁸ Ju'isiquē capē pa'i hue'ñana jarona pē'pēri tsisija'cohua'i a'ē.

Paī Mamaquē Dani Coñe

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tēto sai maca ēsē yayaja'quē api. Cui'ne ñañēje miama'ē pa'ija'quē api. Ma'ñocoje ma'tēmopi tomeja'cohua'i a'ē. Cui'ne ma'tēmo tutu pa'iyeque tsasija'coa. ³⁰ Ja maca Paī Mamaquē tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ē, ma'tēmopi yo'oquēna. Cui'ne si'a paī dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ē. Ja maca ñaja'cohua'i a'ē, Paī Mamaquē ma'tēmopi sirija'a daiye, tutu quē'ire papi cui'ne de'oyepi quēcossiquēpi daina. ³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañeja'quē api, i sahuasicohua'ire cajese'e yeja tē'ña, si'a yeja pa'icohua'ire tsīsojē'ē, caquē ai tutu duruhué juiyepi.

³² Ye'yejē'ē, higuera soquē yē yo'oye ayere quēaquēna. Huiña capēa pa'i maca ja'o etaquēna, mēsarū ñani je'nē utēcahuē ti'aquēna, yo'oji cacohua'i a'ē. ³³ Jaje cui'ne si'aye iye tēto saina, ñani je'nē carajai mu'seña ti'aquēna, eta sa'rore pa'ina, yo'oji cuasajē'ē. ³⁴ Nuñerepa cayē, mēsarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ē, ja yē'ta'a iye mu'seña paī juju sama'pēna. ³⁵ Ma'tēmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ē. Yē'ē cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ē. Jare iti case'eje ti'aquē pa'i ja'ñe a'ē.

³⁶ Jaje pa'iquëta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quëaye. Huesëye, yecohua'ije. Ma'tëmo pa'icohua'i huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji, coa Maija'quëse'e asaji, iti.

³⁷ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. ³⁸ Ja mu'seña ja yë'ta'a co'jema'në paipi ao aijë, ucujë, nomi huejajë, cui'ne pëca ja'quëohua'ipi nomi tsire huejojë paë'ë, Noé jai yohuëna caca macaja'a. ³⁹ Ja huesëjëna, jai co'je dani si'aohua'ire peo hue'ña co'je huea'co'ë. Jaje cui'ne pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. ⁴⁰ Ja mu'seña caya ëmëohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, te'ire saquë cui'ne te'ire jeosipi. ⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ë. Toajëna, te'ore saquëna, cui'ne te'o jeo saisico pa'ija'coa.

⁴² Ejaë daija'a maca huesëye sëte cui'ñasicohua'ipi pa'ijë'ë. ⁴³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajë'ë, iti huë'e aquëpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña ñaquë daija'quë api asaquë pani sëtasiquëpi i huë'e co'amaña cacani imañe ëseja'quë api. ⁴⁴ Jaje pa'ina, mësaruje ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaru huanëyesi maca Pai Mamaquë dani quëcoquë.

*Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Lc 12.41-48)*

⁴⁵ ¿Jequë a'ni, nuñerepa de'o jo'yaë, cui'ne asaquërepa iti ti'asi maca i huë'e acohua'ire aocaijë'ë, caquë jeoni saisiquë? ⁴⁶ Sihua cuañoja'quë api, i ëjaë cuañese'eje yo'oquë pa'ina, titani ñasiquëpi. ⁴⁷ Nuñerepa cayë iti tse aquë si'aye i paye ñacaijë'ë caquë cuañe nëoja'quë api. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are co'a jo'yaë pani cuasaji, tsoe nëija'quëre me je esa titasina, cuasaquë. ⁴⁹ I ëjaë jo'yare co'aye yo'o huëoni cui'ne ao ai huëoni cui'ne cono ucu huëoni cuepecohua'i ja're cono yo'oquë pasipi. ⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ëjaë co'isipi, i jo'yaë huanëyeni je dasina caquë utema'ë yo'o maca. ⁵¹ Ja maca ite ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujiije qui'coquë.

25

Diez Nomi Tsì Yo'ose'eje Pa'ye Quëaye

¹ Jaje pa'ito ma'tëmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapepi dani toa tsëopëare imani hueja hue'ñana iohua'i ëjere ti'añu'u cajë saise'eje pa'ye a'ë. ² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paë'ë. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paë'ë. ³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsëo pëa sajëta'a hui'yapere sama'pë paë'ë. ⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuë, quëna huëana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsëo pëaje si'aye timëse'ere sahuë. ⁵ Huejaja'quëpi esa daima'ë pa'ina, huëo cai ëapi si'a nomiohua'ire jaje huëo cai ëaquëna, ute jujani caë'ë. ⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuë, cuiye: 'Je'nërepa daiji, huejaja'quëpi etani ite pëpajë'ë.' ⁷ Cui maca si'a nomi tsì huëni iohua'i toa tsëo pëa ne de'huahuë. ⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuë, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isijë'ë, a'ri maña mësaru hui'yapere yëquë toa tsëo pëapi yaya huëoji.' ⁹ Jaje cajëna, cinco nomi tsì ne de'huasicohua'ipi cahuë: 'Pañë, ti'añe pama'coni yëquëre cui'ne mësarureje ¿me isiye'ni? Saijë'ë. Iti isi hue'ñana sani huerojë'ë, mësaru tsëo ja'ñese'e.' ¹⁰ Carena, cinco nomi tsì ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajë saijëna, tsoe titapi, huejaquë. Nomi tsì cui'ñani utesicohua'i cato i ja're cono cacahuë, hueja hue'ña. Cacarena, eta sa'ro sjo huesopi. ¹¹ Ja jeteyo'je titahuë, yequë nomi tsì titani cahuë: 'Ejaë, ëjaë hui'yocaijë'ë.' ¹² Jaje cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute ñama'quë a'ë, yë'ë.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësarü, iti dai mu'se cui'ne horajë. Jaje pa'ina, mësarü sëtasicohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i tē'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuañe nëose'eje pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aquëni isipi, cinco mil curiquë tē'ña. Yequëni isipi, caya mil tē'ña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Pai ñapere johua'i tutu pa'ie ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona. ¹⁶ Cinco mil tē'ña isisiquëpi sani japi hueroni ai jerepa cui'ne cinco mil tē'ña se ne copí. ¹⁷ Caya mil isisiquëje cui'ne yeque caya mil se ne copí. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cuañosiquëpi sani yeja coje nesiconä, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoepi colipi, johua'i ëjaë. Co'ini johua'i nese'e ña huëopi. ²⁰ Du'ru macarepa titapi, cinco mil tē'ña isi cuañosiquëpi. Titani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: ‘Ëjaë cinco mil më'ë yë'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne cohüë, iye më'ë tse.’ ²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: ‘Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi'i cacajë'ë, yë'ë ja're cöni sihuaja'quë.’ ²² Jeteyo'je daji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: ‘Ëjaë, më'ë yë'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yeque caya mil se ne cohüë, iye më'ë tse.’ ²³ I Ëjaëpi capi, ite: ‘Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yë'ë ja're cöni sihuajë'ë.’ ²⁴ Jaë te'e mil isisiquëpi titani capi, i Ëjaëre: ‘Ëjaë më'ëpi paire oima'quëpi më'ë tama'tona coa ti'laquë cui'ne më'ë ti jea ma'ñere tēaquëre asayë. ²⁵ Jaje pa'ina, ca'raquë sani më'ë curiquë yejana yahuehuë. Iye më'ë curiquë dacaë'ë.’ ²⁶ Caquëna, ëjaëpi sehuopi, ite: ‘Jo'yaë co'aquë cui'ne josaë. Yë'ëpi yë'ë ta ma'ñere tēaquëpi cui'ne yë'ë jeama'tore tēaquë pa'ie asaquë sēte. ²⁷ Ja do'ire yë'ë curiquë bancona tēoyere paë'ni. Tēosiquë pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquë nera'huë, yë'ë tse.’ ²⁸ Ja maca capi, iti maca pa'icohua'ire: ‘Siojë'ë, curiquë tē'ña. Sioni isijë'ë, diez mil tē'ña paquëna. ²⁹ Jaje pa'ina, jaiye paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Isina, jaiye tēto saquëna, nēase'equē paye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa se sioye pa'iji, i a'ri maña payeque.’ ³⁰ Jaje cani capi, iquë co'a jo'yaëre: ‘Tseani jeocojë'ë, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji qui'coja'quëre.’

Si'a Paire Ña'ne, Jesupi

³¹ Pai Mamaquë pai ëjaërepa cuañequë huiñaohua'ipi tē'ijaisiquëpi daisi maca i de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë api, cuañequëre papi. ³² Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'ë, i ña hue'ñana. Ja paire huahueja'quë api, yëi ñamare cui'ne cabrare ñaquëpi huahueyeje pa'ye. ³³ I ëja tē'tena yëi ñamare cui'ne ari tē'tena cabrare huahuesipi, ti tsëcapëase'e. ³⁴ Ja maca pai ëjaëpi caja'quë api, i ëja tē'te pa'icohua'ire: ‘Daijë'ë, mësarü yë'ë ja'quë ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijë'ë, ma'tëmore mësarure caquë yeja de'hua maca Diusu de'huacai pa'i sitore. ³⁵ Ao ëa ju'ina, mësarupi de'hue aohüë. Oco ëa ju'ina, cui'ne ocuahüë. Mësarupi huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Pa'ina, pëa hue'ña isihuë. ³⁶ Caña peoquë pa'ina, mësarupi de'hue isihuë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, yë'ëre do'i sani ñahuë. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquë paë'ë. Pa'ina, dani ñahuë, yë'ëre.’ ³⁷ Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'ë: ‘Ëjaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre ñani aore'ni, panita'a je yëhua oco ëa ju'iquëre ñani oco ocuare'ni? ³⁸ Panita'a ¿je yëhua huë'e peoquëpi coa cu'ina ñani pëa hue'ñana isire'ni? Panita'a ¿je yëhua caña peoquë pa'ina, ñani isire'ni, ju'ie? ³⁹ Panita'a ¿je

yēhua ju'iquēre mē'ēre ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ñana cosiquēpi pa'ina, sani ñare'ni mē'ēre?" ⁴⁰ Cajēna, pai ējaēpi sehuoja'quē api, jaohua'ire: "Nuñerepa cayē, mēsarute. Si'aye mēsaru jaohua'ire yē'ē yo'je tsini a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajē de'oye yo'ose'e cato jare yē'ēni de'oye yo'ose'e pa'iji."

⁴¹ Ja maca cui'ne Ējaēpi caja'quē api, ari te'te pa'icohua'ire: "Saijē'ē, yē'ē quē'ro pa'ima'pē nejosi te'tere pa'icohua'i. Saijē'ē, huatire cui'ne i jo'yare caquē toa yeja de'hua sitona. ⁴² Ao ēa ju'ina, mēsaru aoma'pē paē'ē, yē'ēre. Oco ēa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahuē. ⁴³ Huē'e peoquēpi coa cu'iquē paē'ē. Jaje pa'ina, mēsarupi pēa hue'ña isiye pahuē. Caña peoquē paē'ē. Pa'ina, mēsarupi isima'pē paē'ē. Ju'iquē paē'ē. Pa'ina, mēsaru dani ñañe pahuē. Cosiquē paē'ē. Pa'ina, sani ñama'pē paē'ē, mēsaru." ⁴⁴ Ja maca iohua'ipi caja'cohua'i a'ē, ite: "¿Ējaē, je yēhua mē'ēre ao ēa ju'iquēre panita'a oco ēa ju'iquēre, panita'a coa cu'iquēre, panita'a caña peoquēre panita'a ju'iquēre, panita'a cosiquēre ñajēta'a cōcaiye pare'ni?" ⁴⁵ Jaje cajēna, pai ējaēpi sehuoja'quē api: "Nuñerepa cayē, iohua'i teaye pa'i paire ñajēta'a cōcaiye pajē cui'ne yē'ēreje ai jerepa ti necaiye pahuē, mēsaru." ⁴⁶ Jaje casi maca iohua'i saija'cohua'i a'ē, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana saija'cohua'i a'ē."

26

Jesure Tseañe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jaje Jesús si'aye iyere ca tējini capi, i ye'yacohua'ire:

² "Mēsarupi tsoe asayē, caya mu'seña pa'i maca Israel pai Egíptopi etajē pa'ise'ere cuasajē tsi'sini yo'oye ti'a ja'ñe. Ja maca Pai Mamaquē tseā cuañosiquē pa'ija'quē api, quē cuañoja'quēpi."

³ Ja mu'seña Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paē'ē, Caifás Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaē jai huē'e hue'se daripēna. ⁴ Jarona Jesure coa cosojē tseani huani jeo ja'ñere ca ñahuē, iti yo'o ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquēta'are "fiesta pai tsi'si macata'a tseañe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini" cahuē.

Huēo Sēñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Simón huē'ere Jesús paji'i, Betania daripēre ja'ju dahuē ju'iquē hue'yosiquē huē'ere. ⁷ Jarote pa'ina, nomiopi quēna huē jai do'i quēna huēna de'o sē ma'ñapi timēsiconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i siopēna doo. ⁸ Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pēijē ca huēohuē.

"¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? ⁹ Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani cōcaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco."

¹⁰ Cajēna, Jesupi asani capi:

"¿Me yo'ojē jōsa caye'ni, iote? Iye yē'ēre yo'ocaiye de'oye a'ē. ¹¹ Coa si'anē mēsaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ē, mēsaru acohua'ire. Jaje pa'iquēta'are yē'ēre cato si'anē mēsaru pama'pē pa'ija'cohua'i a'ē. ¹² Yē'ē siopēna huēo sē ma'ñapi doye cato yē'ēre tasi maca huēo sē ja'ñere ne de'huacaio yo'oco. ¹³ Jaje pa'ina, nuñerepa cayē, mēsarute. Coa si'a hue'ña iye huaso coca quēanije ico yē'ēre yo'ose'e quēaja'cohua'i a'ē. Jaje quēajēna, paije iote huanēyoma'pē cuasaja'cohua'i a'ē, io yo'oco pa'ise'e."

Judaspi Jesure Yehuoye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

14 Ja maca i ye'yacohua'ipi aquëpi Judas Iscariote hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona sani capi:

15 “¿Je ja'ye saïne yëye'ni, yë'ëpi Jesure tseacaito?”

Jaje caquëna, asani ìte saihuë, treinta curiquë tē'ña. 16 Jare ja macapi Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jaohua'i jēñana isisi'i caquë co'epi.

Mai Ëjaë Ani Tëjise'e

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

17 Fiesta huëo mu'se o'saye co'mema'a ao ai mu'se ti'aëna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquëna, aiñe, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë ai ja'ñe?

“¿Jerona Egíptopi Israel pai etase'e cuasajë na'iquëna, ai ja'ñe neñe'ni?”

18 Cajëna, ipi capi, iohua'ire:

“Saijē'ë, jai daripëna sani huë'e pa'iquëni ti'ani ìte cajē'ë: ‘Ye'yaquëpi caji: Yë'ë yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë huë'ena yë'ë ye'yacohua'i ja're conì Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye nesi'i,’ caquë jëjo saopi.”

19 Jaje caëna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuë. Yo'ojë na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huahuë.

20 Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're conì paji'i. 21 Pa'i ja yē'ta'a aore ai ñu'i capi, cui'ne:

“Nuñerepa cayë mësarute, mësar aquëpi yë'ëre yehuoja'quë api.”

22 Ja maca jaje caquëna, jaohua'ipi ai oi ëayerepa asa huesëhuë. Asani sa'ñe iohua'ija'a se huëohuë, ñeje cajë:

“Ëjaë, ¿më ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

23 Cajëna, jaohua'ire sehuopi, Jesupi:

“Yë'ë ja're conì te'e quëna de'huana aikuëpi ìti yë'ëre de'oye yo'oyeje yo'oquë cosoquë tseja jëo cuañoja'quë. 24 Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yo'oja'quë api, ìte yehuoquë. De'ora'pi, jaë ai de'oma'ë patu.”

25 Ja maca Judaspi, ìti cosoquë tseja jëo cuañoja'quëpi ìte capi:

“¿Ye'yaquë, më'ë ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

Caquëna, capi:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë a'ë.”

26 Ja yē'ta'a aore aijë dujëna, Jesús i jēñapi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquë capi:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë ca'ë.”

27 Ja jeteyo'je ucu duruhuë i jēñapi ini Maija'quëre de'oji caquë seni iohua'ina se isiquë capi:

“Si'aohua'i ucujë'ë, iye ucu duruhuëna. 28 Iye cato yë'ë tsie a'ë. Huajëye ca neoñere neñe a'ë. Cui'ne jai pai co'aye yo'ose'ere sai de'huayerere caquë isiye a'ë. 29 Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi iye cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë, mësar ja're conì, yë'ë ja'quë cuañe tē'tena mësar ja're huajë o'sa cono ucuye ti'a macaja'a.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

30 Jëjë tëjisi jeteyo'je Olivos cutihuëna saë'ë. 31 Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Iye ñami si'aohua'ire mësarute yë'ëre quëco pase'e ti peocohua'ire nëija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jëosi'i, yëi ñamare ñacaiquëre. Huani jëosi maca yëi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.’ 32 Jaje

pa'iquëta'are yë'ëpi ju'isiquëpi huëni du'ru Galileana saquëna, mësarupi jeteyo'je ti'aja'cohua'i a'ë."

³³ Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

"Jaje si'aohua'ire mē'ëre tuiye jeosicohua'i pa'itoje yë'ë cato pañë."

³⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

"Nuñerepa cayë, mē'ëre. Iye ñami ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, mē'ë yë'ë ti ñama'quë a'ë caquë toasoñe coa caja'quë a'ë."

³⁵ Pedropi capi, ite:

"Mē'ë ja're coní ju'iñe pa'ito ju'iñe, yë'ë. Coa caye pañë."

Caquëna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahuë.

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're coní ti'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. Ti'ani capi, jaohua'ire:

"Yë'ëse'e sani je macana seina, mësaruse'e iye macana ja'rujë'ë."

³⁷ Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajëre cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huëopi. ³⁸ Ja maca capi, jaohua'ire:

"Ai oiyë, yë'ë joyopi, jüni huesëye pa'ina. Jaje pa'ina, mësaruse'e iye macana pëajë'ë, cui'ne yë'ë ja're coní sëtasicohua'i pa'ijë'ë, mësaruje."

³⁹ Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jaron a tsiapi yejana simeni ui seji'i, Maija'quëre, ñeje caquë:

"Yë'ë ja'quë maca, de'hue ne ti'añe pa'ito iye sëje da'care pare yë'ëre nejocajë'ë, pañi yë'ë yëquë cayeje pa'ye yo'oye, coa mē'ë yëyepi yo'ose'e pa'ijaquë."

⁴⁰ Ja maca i ye'yacohua'i quë'ro co'iquë ti'api, tsoe caisicohua'ipi uijëna. Ñani Pedrore capi:

"¿Quëco ti'añe pare, yë'ë ja're coní te'e hora macaje? ⁴¹ Sëtasicohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne sejë'ë, co'aye mēiñena, taisicohua'i pa'ie paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yëji, neñe. Jaje pa'iquëta'are capëpi tutu peoji."

⁴² Tijupë sani coní seji'i, ñeje:

"Yë'ë ja'quë iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa mē'ë yëyeje yo'ose'e pa'ijaquë."

⁴³ Tijupë co'ipi. Co'iquë i ye'yacohua'i caisicohua'ini ti'a copi. Iohua'i ñaco capi ai huëo ca'a do'ire sio meina, caë'ë. ⁴⁴ Ja maca ñani jeoní saji'i, cui'naëpi Maija'quëre sesi'i caquë toasoñe acore. Ja'rë i case'eje pa'ye caquë seji'i. ⁴⁵ Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i quë'rona sani capi, jaohua'ire:

"Yureta'a de'oji. Caijë'ë, cui'ne huajëjë'ë. Tsoe ti'api, Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isija'a maca. ⁴⁶ Huëijë'ë. Sañu'u. Tsoe daiji, yë'ëre yehuoja'quë."

Jesure Tseañe

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús ja yë'ta'a cocare capi, Judas titasi macaje. Jaë cato doce soisicohua'i aquë paji'i. Cui'ne i ja're coní jai pai daë'ë, hua'ña cui'ne tara coní cajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jaohua'i jëjo daocohua'i cui'ne judío pai aiohua'i jëjo daocohua'i paë'ë. ⁴⁸ Judas iti yo'oquë yehuoja'quëpi quëaëña, jaohua'ire:

"Yë'ë ini sihuaja'quë a'ë. Jaëni tseajë'ë."

⁴⁹ Jaje casiquëpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquë capi:

"¿Pa'iquë, ye'yaquë?"

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajei, iquena daiquë'ni?”

Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuë.

⁵¹ Ja maca jaje yo'ojëna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani cajorose'e tëto tëapi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëre pani. ⁵² Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“De'huajë'ë, më'ë hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihuacohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huaijëna, ju'ija'cohua'i a'ë. ⁵³ ¿Huesëquë më'ë yë'ëpi yë'ë ja'quëre sequëna, yurepi tsoe doce mil huiñaohua'ire jëjo daouna, cōcatira'se'e? ⁵⁴ Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye ti'acquë'ni, jaje yo'o ja'ñe a'ë, ca nëose'e?”

⁵⁵ Ja maca Jesús paire capi:

“¿Mësaru yë'ëre tseañu'u cajë hua'ñapi cui'ne tarapi conì tse'ejë date, co'amaña ñaëre tseañeje pa'ye? Si'a mu'seña mësaru ja're yë'ë pa'i Maija'quë huë'epi ñu'i ye'yaquëna, mësaru ti yë'ëre tseañu'u cama'pë pa'isicohua'i a'ë. ⁵⁶ Jaje pa'iquëta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi ti'ajaquë cajë.”

Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure te'ire jëoni cati sa'ë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesure tseasicohua'i sahuë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë quë'rona. Cui'ne jarote cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi pa'ë. ⁵⁸ Jaje pa'ijëna, Pedropi so'o maca se ñaquë jeteyo'je tui'i, pai ëjaërepa huë'e daripë quë'rore paja'a. Sani jaro cacani ja huë'ere ñacaicohua'i ja're conì ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquë.

⁵⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judío pai yo'oye ñani ca tëjicohua'ipi co'ehuë, Jesure sañope co'aye yo'oquë api cacohua'ini ti'ani Jesure huani jëoñu'u cajë. ⁶⁰ Jaje co'ejëta'a ti'añe pahüë, ite sañope ca ja'ñe. Jaje ti'ama'pë jai pai ite coa huëojë cosojë co'aye yo'oquë api, cahuë. Jaje yo'o maca cayaohua'i tëji hue'ñarepa sañope cacohua'i da'ë. ⁶¹ Jaohua'ipi dani cahuë: “Iquë cato yë'ëpi Maija'quë huë'e nejosiquëpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë api.”

⁶² Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi huëni nëcani capi, Jesure:

“¿Ti te'e yë'opoje sañope sehuoye paquë, më'ë? ¿Më'ëre sañope jaohua'i caye asaquë, më'ë?”

⁶³ Jaje catoje Jesús ti cama'ë paji'i. Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi capi, ite:

“Maija'quë huajëquërepa mamipi më'ëre care pajë'ë, cayë. Quëajë'ë, më'ëpi Maija'quë mamaquërepa Cristo pani.”

⁶⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. I a'ë, yë'ë, më'ë cayeje. Cui'ne mësaru ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tëmopi sirija'a daina.”

⁶⁵ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care naë ye'sapi, ai coa care paji caquë iñoquë. Jaje yo'oquë capi:

“Iquë Maija'quëre ai cue'cuequë yo'oji, i yë'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yeque cajë i yo'oquëna, ñasicohua'ini senì asañu'u cajë co'eye'ni? Mësarupi tsoe asahuë, i cue'cuequë caye. ⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësaru?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje co'aye caquë api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji.”

⁶⁷ Ja maca i tsiana copi tse'sejë cui'ne tarapi të'cahuë. Yecohua'ipi tsiana mosicapi të'cahuë. ⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuë, ite:

“¿Më'ë a'ë, Cristorepa se ta'ñe ca ñajë'ë, nepi më'ëre tètore'ni?”

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojëna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'ina, paire necaico i quë'rona tsiojani cao, ite:

“Më'ëje Jesús Galilea aquë ja're coní cu'i pa'isiquë aë.”

⁷⁰ Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i hue'ñana coa cosopi, ñeje caquë:

“Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?”

⁷¹ Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti maca pa'icohua'ire:

“Iquë Jesús Nazaret aquë ja're coní cu'i pa'isiquë api.”

⁷² Cacona, ja maca Pedropi tijupë coso copí:

“Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë.”

⁷³ A'ri maña tsoe pa'i maca iti maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona tsiojani cui'ne ite cahuë:

“Nuñerepa më'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayeque tiñe pa'iji, huesëye peoye.”

⁷⁴ Cajëna, ipi capi:

“Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësarú.”

Jaje itire yo'oquë caquëna, cura yëji'i. ⁷⁵ Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë toasoñe yë'ëre ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë.” Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i.

27

Pilatona Jesure Isiye

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Ñata tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea ja'ñere cajë. ² Sëasiquëni sani Poncio Pilatona iti yeja ëjaëna isihuë.

Judas Ju'ise'e

³ Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi të'ña ite isise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina. ⁴ Co'yoquë capi, jaohua'ire:

“Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre isiquë.”

Jaje caquëna, iohua'ipi sehuohuë, ite: “¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Më'ëse'e yo'oquë cajë'ë.”

⁵ Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe qese'ere tsi'soni careña:

“Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'e me ayaye'ni.”

⁷ Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, “soto ne hue'ñana yejare hueroñu'u, tiöhua'ire taja'a yejare” cahuë. ⁸ Jaje pa'ina, ja yeja yureje “Tsie Yeja” hue'ëji. ⁹ Jaje ti'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: “Treinta curiquë të'ña imahuë, i do'ire Israel pai isise'ere. ¹⁰ Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ëre cuañese'eje pa'ye.”

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e
(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesús paí ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ipi ite seji'i:

“¿Më'ë aë, judío paí ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë.”

¹² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aïohua'ipi sañope co'aye catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i. ¹³ Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ite:

“¿Asama'quë më'ë, më'ëre sañope yo'ojë caye?”

¹⁴ Jaje catoje Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani paí ëjaëpi ai ise'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye
(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca paí ëjaëpi cosicohua'ire eto saquë yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoquë paji'i.

¹⁶ Paji'i, cosiquë Barrabás hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë. ¹⁷ Jarote jai paí tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesucristo?”

¹⁸ De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

¹⁹ Ja yë'ta'a Pilato paí co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

“Jaëre nuñerepa de'o paíre cui'na coní yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo caní ñahuë, ai co'ayerepa.”

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío paí aïohua'ipi paíre cuañehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni huani jëoja'quëre cajë'ë, cahuë. ²¹ Paí ëjaëpi tijupë cui'ne seni coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jëquëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

²² Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:

“¡Queja'quë api!”

²³ Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tijupë cui'ne cui cohüë:

“¡Queja'quë api!”

²⁴ Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yë'ëpi iquë de'o paíre huani jëjo ja'ñe cuañema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

²⁵ Jaje caquëna, si'a paí sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jëjo do'i tomejaquë.”

²⁶ Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'seni ja jeteyo'je quëni huani jëoja'quëre jëjo saopi.

²⁷ Ja jeteyo'je paí ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado paí tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. ²⁸ Ja jeteyo'je i ju'i ca dutani

maja'i ju'i care suñacaë'ë. ²⁹ Cui'ne siopëna miu maro puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ìte cahuë:

“iPa'ijë'ë, judío pai ëjaërepa!” ³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ìte tarapëpi siopëna tè'cajë yo'ohuë. ³¹ Jaje ìte cue'cue tējini maja'i ju'i cā dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quese'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre tì'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañehuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana tì'ahuë. Jaje canì cayë, pai siopë tara. ³⁴ Jarona Jesure cuiya'i o'sa conona sējeñe conì co'mesicore ocuahüë. Jaje ocuajëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, ìote.

³⁵ Ìte quesi maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ¿nepi ìote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje caye tì'api: “Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë, iohua'ija'a ¿nepi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë. ³⁶ Jaje yo'o tējini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë. ³⁷ Cui'ne i siopë sa'nihuëna ja do'ire ju'iji caco quëacore toyani sēohuë. Toyasico cato paji'i, ñeje: IQUë API, JESÚS, JUDÍO PAI ÈJAË.

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quësicohua'i paë'ë, i ja're conì, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena. ³⁹ Cui'ne ìti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejë tea ju'ijë siopë api sē'cuijë saë'ë, ìte ñajë. ⁴⁰ Cui'ne cahuë:

“Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë pa'isiquë. Jaje pa'i sēte yure co'ye huasojë'ë. Më'ëpi Maija'quë mamaquë panì cruzupì caje nēcajë'ë.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijë, fariseohua'ijë cui'ne cue'cuehuë, ìte. Jaje cue'cuejë sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'a ija'a co'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel pai ëjaërepa panì yurepi cruzu dequëpi caje nēcäëna, sehuoye patira'pi, maire. ⁴³ Iquë cato Maija'quëna ìre papi cuasaquë quëcoquë paji'i. Jaje pa'isiquëre sēte yure Maija'quëpi ìte huasojaquë, ìte oiquërepa panì. Ita'a maire ‘yë'ë cato Diosu mamaquëre pa'ë’ caquë pa'isiquë api.”

⁴⁴ Cui'ne co'amaña ñaohua'ijë i ja're conì quësicohua'ique tea ju'ijë sañope cahuë.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iolepa de'o nēji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a. ⁴⁶ Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cuipi: “Eli, Eli, lama sabactani”. Ja caye cato caji: Yë'ë Diosu, Yë'ë Diosu, ¿me nesi'quë yë'ëre jeoco huesou'ni?

⁴⁷ Yecohua'i ìti maca pa'icohua'ipi asani cahuë:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'isiquëni soiiji.”

⁴⁸ Jare ìti macapi te'i huë'huëpi, oco saësi pë quërējasi'i caquë. Quërējani dani o'sa cuiya'i conore saë tējini soquë tarapëna hue sēoni ucujaquë caquë ja'ye maca sapi. ⁴⁹ Jaje yo'oquëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yo'oma'ë. Ñañu'u, Elíaspi dani ìte huasoquë pa'ito.”

⁵⁰ Tijupë Jesús tutu cui'ne cui copí. Já maca juni huesëpi. ⁵¹ Jare iti macapi Maija'quë huë'e ta'tëpo tëhuosico cayaye ëmëje'epi huë'ehuëre pana yete saji'i. Yejaje ñu'cuequë cui'ne quëna yejañaje tsate saji'i. ⁵² Cui'ne ju'isicohua'ire tase'eje hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quëre asani ju'isicohua'ije huëisicohua'i paë'ë. ⁵³ Tasi daripëapi huëisicohua'i paë'ë, Jesús huëisi jeteyo'je. Huëni de'o Jerusalén daripëna cacahuë. Cacajëna, jai pai ñahuë, jaohua'ire.

⁵⁴ Já maca Capitán cui'ne i ja're coní Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajë ai ca'rajë cahuë: “Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁵⁵ Jarote jai pai nomiohua'ije paë'ë, so'opi de ñajë, Jesure Galileapi cöcailjë tuisicohua'i. ⁵⁶ Jaohua'i ja're coní paë'ë, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pëca ja'co cui'ne Zebedeo mamajë pëca ja'co coní paë'ë.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Ñami de'o huëo maca jaiye co'amaña paquë José hue'equë Arimatea daripë aquëpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquë de'osiquë paji'i. ⁵⁸ Jaje pa'ipi jaëpi Pilato quë'rona sani Jesús capëre seji'i. Seina, já maca Pilatopi cuañëpi, isijë'ë caquë iti ñacaicohua'ire. ⁵⁹ Josëpi i capë si'si peo capi peo hue'ña deapi. ⁶⁰ Yo'oni huajëcore pana i tsecona öapi, quëna yeja përepëna coje nesicono. Ite tani jai quëna pëpi daripë se sioni saji'i. ⁶¹ Cui'ne jarote paë'ë, María Magdalena, cui'ne yequë María coní, daripë tiñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

⁶² Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tëjisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'ë. ⁶³ Ti'ani cahuë: “Ëjaë, yëquë jaë cosou já yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, ‘Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.’” ⁶⁴ Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, já maca paire ‘Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi’ cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coní tëjiyerepa cosoyepi.”

⁶⁵ Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:

“Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë.”

⁶⁶ Jaje caëna, sani tasi daripëre de'oyerepa de'huani iti coje sio quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire jëoni saë'ë.

28

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María coní tasi daripë ñañu'u cajë saë'ë. ² Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, Já cato Ëjaë huiñaëpi ma'tëmopi tasi daripë quë'rona titani yo'opi, quëna pë coje siosiconi ne tani io ëmëje'ena ja'rupi. ³ Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'i capi po yëioje pa'iorepa paji'i. ⁴ Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tsasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. ⁵ Já maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure quëni huani jeosiquëre mësarü co'eye. ⁶ Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite

oa sitore. ⁷ Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: 'I cato ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Yure jaje pa'ipi mësaru Galilea ja yë'ta'a ti'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësaru.' Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e."

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë. ⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë. ¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

"Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani yë'ëre ñañe pa'iji."

Soldado Pai Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi pai pa'i hue'ñana sani si'aye iohua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire. ¹² Ëjaohua'ipi sani aiohua'i ja're con cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë. ¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

"Mësarupi cajë'ë: 'ñami yëquë cani huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.' ¹⁴ Jare pai ëjaëpi asa ti'ani, mësarute sañope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itoje cocaija'cohua'i a'ë, mësarute."

¹⁵ Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare iohua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuñese'e

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sëte i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'ë, Jesús quëa nëosi cutihuëna. ¹⁷ Jarona Jesure ñani ite do're ja'runi de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. ¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

"Yë'ëna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tëmo cui'ne yeja cuañequërepa pa'ija'quëre. ¹⁹ Jaje pa'ina, saijë'ë, coa si'a yejaña pai pa'i hue'ñana. Sani yë'ëre ye'yecohua'ire necaijë'ë. Jaohua'ire Maija'quë mamipi, i mamaquë mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco docaijë'ë. ²⁰ Jaje yo'ojë cui'ne ye'yajë'ë, yë'ë mësarute cuañese'ere si'aye sehuojajë cajë. Cui'ne cuasajë'ë, yë'ëpi mësaru ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a." De'oji. Jaje pa'ijaquë.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë.

² Maija'quëre quëacaiquë Isaiáspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i,
saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa.

Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jëoni pönëto oco doye pa'iji, mësarü co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core. ⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'ahua'i i pa'i hue'ñana sani johua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aïne cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. ¹³ Saëña, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapa co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapa jaje yo'o tēji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu te'te ayere. ¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'te. Ja'yere pa'iji. Mësarü ja'rë cuasase'ere jëoni yeque cuasayena pönëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira tē'tëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés cona hua'i huaterë jëo deojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷ Ñani jaohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

¹⁸ Ca tējina, huaterë jeoni sateña, i ja're.

¹⁹ Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi con yohuere ñu'ijë huaterëre que'que do'sejëna, ñaëña. ²⁰ Ñani iohua'ire soiña. Soina, jaohua'ijë pëca ja'quëre jeoni Jesús ja're sateña, i saina cocaicohua'i ja're con yohuere pa'ina.

*Co'a Joyore Hue'equë
(Lc 4.31-37)*

²¹ Jeo saisicohua'ipi capernaum daripëna sa ti'ani, du'ru huajë mu'se Judea pai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi. ²² Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paji, cuasareña. ²³ Cui'ne pai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.

²⁴ Pa'ipi caëña:

“¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'oquëni ñahuë, më'ëre.”

²⁵ Caquëna, Jesupi huatire caëña:

“Cama'ë pa'ijë'ë. Jaëte jeoni etajë'ë.”

²⁶ Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati. ²⁷ Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe seteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiahua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquëni i cuañeñe sehujë etayë?”

²⁸ Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa ti'areña.

*Simón Pedro Huaore Jujuye
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)*

²⁹ Ye'ya tējini pai tsi'si huë'epi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan con cacarena, Jesús ja're. ³⁰ Cacarena, Simón huao suña dahuëre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quëareña, Jesure. ³¹ Quëarena, asani dani io jëtëna tseani naë huëouña. Naë huëouna, suña dahuë jeouña. Jeouna, huëni si'aohua'ire aña.

*Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)*

³² Na'iquëna, ësë caje huesëquëna, ja daripë si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña. ³³ Si'a pai ja daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona. ³⁴ Tsi'sireña, jai paire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiahua'ire. Huatiahua'ipi tose Jesure ñareña. Jesupi huatiahua'i cayete ësequë, cama'pë pa'ijë'ë, cani eto saouña.

*Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore
(Lc 4.42-44)*

³⁵ Ja yo'o tējini pëani cani nea hue'ñarepa huëni saquëña, pai peo hue'ñana Maija'quëni casi'i caquë. ³⁶ Ja caquëna, Simón cui'ne yecohua'i con tuteña.

³⁷ Tuni ti'ani ite careña:

“Si'aohua'i më'ëni co'eyë.”

³⁸ Cajëna, Jesupi iohua'ire caëña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

³⁹ Cani saquëña. Si'a hue'ña Galilea quë'roja'a sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiahua'ire eta saouña.

*Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)*

⁴⁰ Jesús pa'i hue'ñana te'i ju'iquēpi daquēña. Ja'ju dahuē ju'iñe hue'equēpi dani do're ja'runi oi sequēña:

“Mē'ēpi yēni ne co'yajē'ē, yē'ēre.”

⁴¹ Ju'iquēte oi ñaquē jētēpi se patoquē caēña:

“Yēyē. Mē'ēre jujusi'i.”

⁴² Cani patoquēna, ti ju'iñe peoquēre pare ne co'yaēña, ite. ⁴³ Ne co'yani Jesupi yēhuouña, yē'ē ne co'yase'e quēama'ē pa'ijē:

⁴⁴ “Yecohua'ire quēama'ē pa'ijē'ē, coa Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaēse'ere iñojē'ē, Moisés cuāñequē pa'ise'ere isiquē mē'ē si'sire tsoa tosiquē pa'iyere iñoquē. Jaje yo'oquēna, yecohua'i ñajajē caēña. Cani jējo saouña.”

⁴⁵ Ti jujusiquēpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quēaēña. Quēaēna, Jesupi pai daripēa tiñarepa cacaye peouña. Peoquēna, hue'sere pai peo hue'ñare paquēña. Pa'iquēta'are paipi i quē'rona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Quē'quē Dahuē Ju'iquēre Jujuye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yequē huē'ñare panirojani tējini, tijupē Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, huē'ere pa'iji asareña, yecohua'i. ² Asani esa tsi'sireña. Si'a huē'e timē huesēoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quē cocare quēaēña. ³ Quēaquēna, cajese'e emēohua'ipi ju'iquēre hue'ejē dareña. I ju'iñe cato quē'quē dahuē paji'i. ⁴ Dani jai pai pa'ijēna, Jesús pa'i hue'ñana caca ti'añe peoquēna, ña jujani huē'e emēje'aja'a coje neni ju'iquēre cai saihuēre uina, Jesús nēca hue'ñana casareña. ⁵ Jujucaija'quē api cuasajē yo'oyere ñani Jesús ju'iquēre capi:

“Tsihua'ē, mē'ē co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ē.”

⁶ Jaje caquēna, iti maca ñu'icohua'ipi cuāñese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuē. ⁷ ¿Me yo'oquē jaje caquē'ni, iquē? Coa Maija'quēni cue'cuequē caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'e yo'oye a'ē, ja cato.

⁸ Cuasajēna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'e asani caēña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mēsarū? ⁹ Ique a'ni, ju'iquēre ai de'oye ca'ñe pa'ye: ‘Mē'ē co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e a'ē.’ Panita'a caye, ‘Huēni mē'ē cai saihuē ini saijē'ē.’ ¹⁰ Jaje pa'ito mēsarute iñosi'i, yē'ē Pai Mamaquē iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquē pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquēre caēña:

¹¹ “Mē'ēni cayē, huēijē'ē. Mē caicore ini hue'equē mē huē'ena saijē'ē.”

¹² Jare caēna, ju'iquēpi i cai sēohuē ini hue'equē saquēña. Saquēna, ñani Maija'quē ai de'oji cajē sihuareña, mai ña ma'ñere ñañē, cajē.

Jesupi Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Jesupi sani cōña, jaira tē'tēpana. Sani cōuna, si'a pai i quē'rona tsi'sirena, ye'yaēña. ¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquēpi pa'i do'i sai huē'ere ñu'ina, Jesupi ñani caēña:

“Yē'ē ja're daijē'ē.”

Caēna, asani i ja're saquēña.

¹⁵ Jesupi Leví huē'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i cōni te'e ñu'ijē ateña.

¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're cōni ñu'i aina, ñaquē ñani cuāñese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire seteña:

“¿Me neni mēsarute ye'yaquē pa'i do'i secohua'i ja're conī cui'ne co'acohua'i ja're conī ucuquē cui'ne aikuē'ni?”

¹⁷ Sejēna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajēcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquēre co'ema'cohua'i a'ē. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ē. Yē'ē cato de'ocohua'ini soisi'i caquē daiye pahūē. Co'acohua'ini caquē daisiquē a'ē.”

Ai Mañere Cajē Señe

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Fariseo pai ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pē Maija'quēre sejēna, yecohua'ipi ñani Jesús quē'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojē mē ye'yacohua'i aima'pē seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai ye'yacohua'ise'e aima'pē sejēna?”

¹⁹ Sejēna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'quē aima'cohua'ini iti hueja posēpi iohua'i ja're conī pa'ito? Ipi pa'ito aiñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquēta'are hueja posēje pa'ini yequē mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pē seja'cohua'i a'ē.

²¹ Ai ju'i care huajē capi jaoma'cohua'i a'ē. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajēna, huajē capi quērēsio ai ju'i care jerepa jai coje neñe pa'iji. ²² Cui'ne huajē cuiya'i conore ai ca'ni topēna ayama'cohua'i a'ē. Ayasicohua'i pa'ito huajē cuiya'i conopi o'saquē qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, cono cui'ne topēje conī. Ja do'ire huajē cuiya'i cono ja're huajē ca'ni topēna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajē Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Te'e mu'se Jesús huajē mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tēto saijē tēahuē. ²⁴ Tēajēna, ñani fariseo paipi careña, Jesure:

“Ñajē'ē, jaohua'i yo'oyere huajē mu'se yo'oye peoji, huajēye pa'i mu'sere.”

²⁵ Cajēna, ipi iohua'ire caēña:

“¿Maija'quē toyapē mēsaru ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'quē huē'ere ñacaicohua'i ējaērepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cocohua'ipi aiñe peoquēna, ai ēa ju'ijē. ²⁶ David cui'ne i cocohua'i conī cacani aore Maija'quē ña hue'ñana tēose'ere aē'ē. Iye ao cato Maija'quē huē'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ēsese'e paji'i.”

²⁷ Cui'ne jaohua'ire Jesupi caēña:

“Pa'ini caquē Maija'quē huajē mu'se nepi. Pa'ni paipi huajē mu'se do'ire ai yo'ojajē caquē neñe. ²⁸ Yē'ē Pa'i Mamaquē cato huajē mu'se ējaēpi yo'oyē.”

3

Jētē Sēyē Huesēsiquē

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Pai tsi'si huē'ena Jesupi tijupē cacapi. Cacaēna, jarote jētē sēyē huesēsiquē paji'i. ² Pa'ina, huajē mu'sere Jesupi jujuquēna, ñañu'u cuasajē cama'pē ñahuē, jujuquēna, sañope ite cañu'u cajē. ³ Ja maca Jesús jētē sēyēsiquēre ñani caēña:

“Huēni nēcani iye maca jopore pana dani nēcajē'ē.”

⁴ Jaje se canī yecohua'ire seji'i:

“¿Huajē mu'se ique yo'oyepi de'oquē'ni? ¿De'oye, pa'ita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, pa'ita'a paire huani jeoñe?”

Jaje caquēna, ti sehuoye pareña. ⁵ Jaje Jesús seni jujani pēi iohua'ire ñapi, i cayere asaye coejēna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquēre capi:

“Mē'ē jētēre pi'najē'ē.”

Caquëna, pi'napi. Pi'naquëna, i jëtëpi tsoe de'oco paji'i. ⁶ Jare ñani fariseo pai etasicohua'ipi Jesure huani jëo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're coní.

Jaira Të'tëpare Jai Pai Pa'iyë

⁷ Jesupi i ye'yacohua'i ja're coní saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi. ⁸ Jaiye yo'oquëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je tē'te quē'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i quē'rona ñaño'u cajë dateña. ⁹ Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini. ¹⁰ Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yaño'u cajë yo'ojëna. ¹¹ Cui'ne huatlohua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyojë ai cutihuëna tumani jaroni i yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña. ¹⁴ Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'lohua'ire tsi'soni sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatlohua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶ Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedroro hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje cani cayë mujuë mamajë. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Cayë

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tējini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aïneque pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quërëjaño'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

²² Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saoquë yo'oji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoquë'ni? ²⁴ Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuajë huasicohua'i pani coa sa'ñe yo'ojë carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioño'u cajë. Ini du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quë co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coní dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tëjjani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. ³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tijupë Jesús jaira të'tëpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, paise'e mejahuëre pa'ijëna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ “Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tomepi. Tomeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵ Yequë capi quëna yejana tomeo. Tomeni esa mëapi, pea yeja do'ire. ⁶ Jaje mëacota'are ëësëpi ëo hueapi, tsita mema'coni. ⁷ Yequepi tomepi, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pisi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. ⁸ Yequë capi de'o yejana tomepi. Tomeni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ca yequë ñëapi quëji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quëji'i.”

⁹ Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:

“Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñaëna Coni Quëaë'ni

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Quëa tëjisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're coní pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'i ñaëna coní ique yo'oyere quëaë'ni, jaje? ¹¹ Cajëna, ipi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo të'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ñaë ayepi coní caquë quëaye pa'iji. ¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ñaë pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna iohua'i co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peojaquë caquë quëayë.”

Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caëña, yequeje:

“¿Mësarú iye quëase'e asa ti'añe pa'ñe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca ta'ñeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵ Ma'ana iti tomesë'eje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quëaji. ¹⁶ Quëna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. ¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jeoñere quëaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëa'neje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹ Asasicohua'ita'a

iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jajë yo'ocohua'i quëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño ti'añe peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'i pa'iyë, de'o yejajë pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë.”

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc 8.16-18)

²¹ Caëña, cui'ne:

“¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcocihua'i a'ni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcocihua'i a'ni? Pani, toa tsëo pë cato si'a hue'ña miaja'coni tiñare pana nëcoye pa'iji. ²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye ti'a ja'ñese'e a'ë cui'ne pai ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa. ²³ Mësarupi cajoro hue'ecohua'i sëte asa ti'ajë'ë.”

²⁴ Caëna, cui'ne:

“De'hua mësarü asase'ere yo'ojë'ë. Mësarü yecohua'ire cuëcueni isiyeje pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini. ²⁵ Jajë pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë. ²⁷ Jajë pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caiji. Cani tējini na'iquëna, huëiji. Jajë cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tëtō saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jajë yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye. ²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti ts'a'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti ts'a'ñana timë ja'ñe. ²⁹ Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tēasi'i caquë etaquë api. Jajë yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye.”

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coni caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe? ³¹ Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë. ³² Jajë pa'iquëta'are tasicipi ai de'osico pani si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jajë pa'iopi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajëjë pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

³³ Jajë Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ña'ne ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. ³⁴ Iohua'i ña'ne ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jajë pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

“Je tē'huina jēñu'u.”

³⁶ Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coni sateña. ³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aquë yohuëna ocopi timëoña. ³⁸ Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i siopë tēo pacona tēo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtōni careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuañeña. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jëo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaḡe pa'io de'oña. ⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?”

⁴¹ Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jaira je të'huina ti'areña, Gadara quë'rona. ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañoḡe daquëña. ³ Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi hueñu'u cajëta'a hueñe peoquëpi. ⁴ Jëña nëcañoa cõni jaiye huëtoḡe ipi naë tëte jeaëña. I jerepa tutu neñe peouña. ⁵ Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña. ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana ti'ani Jesús më'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye ëmëre etajë'ë.”

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

“Jesús, Diosu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë.”

⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yë'ë mami cato jai pa'i a'ë.”

¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:

“Iye huatiohua'ire yequë hue'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë.”

¹¹ Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti perepëre aijë pa'ijëna, ¹² Huatiohua'ipi asani seteña:

“Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”

¹³ Careña, de'oḡi saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que të'tëpapi tomejë jairana dutu juteña.

¹⁴ Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pa'i daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i hue'ñana ti'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña. ¹⁶ Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e cõni. ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're cõni sani pasi'i caquë.

¹⁹ Caquëna, Jesupi pa'ni sehuouña:

“Më'ë huë'ena saijë'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajë'ë, më'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jesupi yohuëja'a cui'naëpi yequë te'tena je'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira tē'tēpare pa'ina. ²² Ja maca pai tsi'si huë'ña cuañequëpi Jesús pa'i huë'ñana Jairo hue'equëpi ite ñani do're ja'runi, ²³ caëña:

“Yë'ë mamacopi juni huesëco. Sani më'ë jëtëpi pato co'yacaijë'ë.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're coní saquëña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pa'ijë ite qui'i huesoreña. ²⁵ Jaje jai pai pa'i huë'ñare te'o nomio doce ometëca ju'ico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paëña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. ²⁷ Jaje pa'ioipi Jesús cayere cajëna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i cana patoña. ²⁸ Coa i ju'i cana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeye jëouña. Ja maca asaoña, tsoe io capë co'yasico pa'ie. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaëña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye ponëni paire ñani caëña:

“¿Nepi yë'ë ju'i cana patore'ni?”

³¹ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe më'ëpi pai qui'iyerepa pa'ie ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sequë'ni?”

³² Jaje catoje Jesús cato si'a huë'ña ponëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë.

³³ Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca huë'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaoña.

³⁴ Quëacona, Jesús jaore caëña:

“Huau maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco sai jë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, më'ëre.”

³⁵ Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jaiore careña:

“Më'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa josa cama'ë pa'ijë'ë.”

³⁶ Caquëna, Jesupi asasiquëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'ë.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro coní Jacobo coní cui'ne Jacobo yo'jei Juan coní sateña. Yecohua'i coní saiye ëseiña. ³⁸ Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena ti'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna. ³⁹ Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarú ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

⁴⁰ Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi coní ju'isico pa'i huë'ñana cacareña. ⁴¹ Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijë'ë” caye a'ë.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'oquëre papi yo'oji cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore aojë'ë, caëña.

6

Jesús Pa'ie, Nazaret Daripëre
(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i quë'rona co'iña, ire ye'yecohua'i ja're coní. ² Huajë mu'se ti'asi maca pai tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? ³ Iquë cato mai ñaquë api,

María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're con pa'iyë, iñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a huë'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oye paëña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri pai mañare jujuña.

⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayaohua'ise'ere jëjo saouña. ⁸ Jëjo saouquë cuañeña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰ Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tëjini sai macaja'a. ¹¹ Cui'ne yequë huë'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësarute quëo ya'o tsa'cuse'ere ti'to toni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë iñone pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa sañe pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye sañe paji'i.”

¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena ponëne pa'iji cajë quëareña, paire. ¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'ñe

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe huë'ña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, siopë tëtö tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co huë'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. ¹⁸ Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jëosi'i cacota'a huani jëone ti'añe paña. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jëone ësequëna, paña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. ²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aoña, io huani jëone oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai

sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsiore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e isiye pa'iji. Yë'ë cuaeñe jopore paja'a isiniye isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caoña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë siopëre.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caoña:

“Yurepi Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërëjaija'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopì sani Juanre huani jëoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isiña. Isina, Herodespi nomi tsiona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani pai peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerepa pai tsi'si ja'ñere asaquë capi. ³² Jaje caëna, saë'ë, yohuëja'a iohua'ise'e pai peo hue'ñana. ³³ Jaje saijëta'are jai pai ñareña, i saiye. Jaje ñani Jesupi saiji canì huë'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya huëouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño pai peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani pai pa'i hue'ñana ao maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aoñe.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aøjë'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil të'ña do'ire papi pan hueroni aoñe?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuaeñeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña. ⁴⁰ Caëna, cien paise'e cui'ne cincuenta pai de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña. ⁴³ Ani tējisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aisicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'aja'a Cu'iyë

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Bet-saidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tējini sasi'i, caëña. ⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tējini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña. ⁴⁷ Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saisciahua'i cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'ëja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quërona. Coa sa tēto sasi'quë saiyëje pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'ëja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁵¹ Jaje cani iohua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jeouna, ja maca merepa jaje yo'oquë'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, iohua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuye

(Mt 14.34-36)

⁵³ Jeni ti'areña, Genesaret yejana. Jarona iohua'i yohuë sëa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña. ⁵⁵ Ñani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quërona. ⁵⁶ A'ri dari mañana saina, pai daripëana saina, tsio huë'ña saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai setëña, më'ë ju'i cana patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i ca patocohua'i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñe

(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quërona Fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusalénpi daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi aiñë cajë. ³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao huero hue'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, iohua'i aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, cãisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi setëña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'e yo'oma'pë, si'si jëñapi aiñë'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësarü coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:

Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.

Jaje pa'iquëta'are iohua'i joñoapi yë'ëre oiyë pañë.

⁷ Iohua'i yë'ëre señë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.

Coa pa'ise'e cuañese'ere ye'yajë yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojë mësarü Maija'quë cuañese'ere yo'oma'pë yequere coa pai cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuëare tsoaye, quëna ne'ña tsoayere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹ Caëña, Jesús yequeje:

“Mësarü aiohua'i case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuañese'ere tirona jeoni yo'oyë, mësarü. ¹⁰ Moisés cato capi: ‘Më'ë ja'core cui'ne më ja'quëre de'oye

oi sañope cama'ë pa'ijë'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre sañope co'aye caquëre cato huani jeoñe pa'iji.' ¹¹ Jaje case'e pa'iquëta'are mësaru caye pa'iji: 'Ja'quëre cui'ne ja'core cöcaiye pañë. Si'aye yë'ë paye Maija'quëna isihuë.' ¹² Jaje mësaru cani cayë, ja'core cui'ne ja'quëre cöcaiye peoji, cajë. ¹³ Jaje mësaru yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jeocoyë, pa'i case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequëje jaiye yo'oyë, mësaru."

¹⁴ Tijupë Jesús soini capi, paire:

"Asajë'ë, si'a pa'i. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. ¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, paire co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'i sëte asajë'ë."

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je paire jeoni huë'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

"¿Jaje pa'ito mësaruje asa ti'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato paire co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye pa'ji. Coa ai ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne pa'i joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, paire huani jeoñe, ²² co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñaño, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo mea-sicohua'i pa'iyë, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'oröjajë. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Japi paire si'si neñe a'ë."

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye (Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani pa'ije huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'oquëta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi seco'ë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia paio paco'ë, yequë yeja aco. ²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

"Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aïñere sioni jo'ya yaina isiye."

²⁸ Caquëna, iopi sehuoña:

"Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, mamajë aijë ne to ne'ña mañaje."

²⁹ Cacona, Jesupi caëña:

"De'oyerepa më'ë cayë, tsoe më'ë mamacore huati eta saji'i, señaco saijë'ë, de'o'ji."

³⁰ Caëna, huë'e ti'ani ñacona, cai saihuë uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Jujuye

³¹ Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tëto sani cui'ne Decápolis daripëaje tëto sani Galilea jaira ti'aëña. ³² Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne hua'hua coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijë'ë, cajë seteña. ³³ Sejëna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'ení caëña:

"¡Efata!" Jaje cani capi, Hui'yojë'ë.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña.

³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña. ³⁷ Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna, asama'cohua'ije asacohua'i de'oyë, cama'cohua'ije cayë.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aõe (Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aïne peoreña. Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañë, yë'ë ja're tsoe tres mu'seña aïne peocohua'ipi pa'ijëna. ³ Jaje aima'cohua'ini jëjo saquë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

⁴ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me iño cato hueroni aõe'ni, paije peo hue'ña?”

⁵ Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësaru?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

⁶ Cajëna, asani paire cuañeiña, tayahuëna ja'rujë'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë. ⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi iohua'ire saiye cani ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're con yohuëja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere (Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o tì'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne iñojë'ë cajë. ¹² Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë? Care payë, mësarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jeoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe (Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huñeyeni saë'ë, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë. Jaose'e yohuë paquëña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeiña. De'hua ñajë'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesëye caquë.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësaru? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iyë, cui'ne asama'pë pa'iyë, mësaru cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pañe? ¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿aøjëna, cui'ne je ja'ye nëä'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëä'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” ²¹ Jaje cajëna, ipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana ti'areña. Ti'asi maca Jesús què'rona dareña, ñama'quëni jujucaijè'è cajè. ²³ Jaje cajèna, asani ñama'què jètèna tseani caji què pai daripèpi hue'sena etouña. Copi ñaco cāna neni ina patoquè, sequèña, ¡De'hue ña cuañoquè! ²⁴ Caquèna, ñama'quèpi caèña:

“Ñañè, paire. Ñaquèta'are soquè ñējaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquèna, Jesupi tijupè ñaco cāna patoquèna, yureta'a de'oyerepa ñaquè ponèni co'yasiquè paquèña. ²⁶ Ja maca Jesús huè'ena ite jèjo saquè caèña:

“Pai daripè cacama'è cui'ne yecohua'ireje quèama'è pa'ijè'è.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i conì Cesarea cui'ne Filipino yeja pai a'ri darina sateña. Saijèna, ma'ana Jesupi sequèña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yè'ère caye'ni, pai?”

²⁸ Caquèna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi mè'ère cayè, Juan oco doquè api. Yecohua'ipi cayè, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'què jèjo daoquè api cayè.”

²⁹ Ja maca ipi sequèña, iohua'ire: “¿Mèsaruta'a iqueipi caye'ni, yè'ère?”

Caquèna, Pedropi caèña:

“Mè'è cato huasoquè Cristore pa'è.”

³⁰ Jaje caèna, Jesupi caèña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quèama'pè pa'ijè'è.”

Jesupi I Ju'iñere Quèaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huèoni ye'yaquè caèña. Pai Mamaquè yè'è ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yè'ère coeja'cohua'i a'è. Pai èjaohua'ije coeja'cohua'i a'è. Cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije yè'ère coeja'cohua'i a'è. Jaje coejè yè'ère huani jèoja'cohua'i a'è. Jaje huani jèosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huèija'què a'è. ³² Iye tiñarepa quèaèña. Quèaquèna, Pedro ite tirona sani caèña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'è pa'ijè'è, ca huèoèña. ³³ Jaje caquèna, Jesús co'ye ponèni i ye'yacohua'ire ñaèña. Nani Pedrore tutu caèña:

“Huati èjaè saijè'è. Iño pa'ima'è. Mè'è cato Diosu cuasayeje cuasama'què a'è. Coa pai cuasayere cuasaquè a'è.”

³⁴ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caèña:

“Yè'èni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huanèyejè'è. Jaje yo'oni mè'ère queja'core hue'oni tuijè'è, yè'ère. ³⁵ Jaje pa'ina, i pa'iyè jèasi'i caquè yo'oquèpi coa ne huesoja'què api. Jaje pa'iquèta'are yè'è do'ire cui'ne yè'è coca do'ire i pa'iyè nejosiquèpi pa'iyè ti'aja'què api. ³⁶ Jaje pa'ina, iquere cōcaiquè'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña ti'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? ³⁷ Joyore nejosiquè pani yecore ti'añe peoji. ³⁸ Yè'èni cui'ne yè'è cocare huajèya'ye quèama'quèpi cajè paini ca'rajè pasicohua'ire, yè'è Pai Mamaquèpi cui'ne huajèya'ye quèama'quèpi caquè coeja'què a'è, yè'è ja'què de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca.”

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quèña:

“Nuñerepa cayè, mèsarute. Mèsarua acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pè pa'ija'cohua'i a'è, ma'tèmo tē'te ñama'pè pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponèse'e

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tēto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saēña, ai cutihuēna. Jarona i ju'i cā cui'ne i tsia tiñe pa'i pōñeña. ³ Miacorepa iye yeja caña joja ti'añe peoji, jare coa sēsē pe, poja'iyeje poja'ico pōñeña, i ju'i cā ye'hue pa'iopepa. ⁴ Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're nēcajē cocare cajēna.

⁵ Ja maca Pedropi Jesure caēña:

“Ye'yaquē, ¿de'oyerepa iño pa'iye'ni, mai? Toaso a'ri huē'ña neñu'u. Mē'e huē'e, Moisés huē'e, cui'ne Elías huē'e neñu'u.”

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'e capi, tsoe quēquē huesē sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quēquē huesēsicohua'i pateña. ⁷ Ja maca ma'tēmopi sirio iohua'i quē'rona nēca mequēna, asajēna, yē'ose'e pisiña:

“Iquē cato yē'e mamaquē api. Ini ai sihuaquē pa'iyē. I cayere asajē'e.”

⁸ Ja jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquēña.

⁹ Ai cutihuēpi cajequē Jesús i ye'yacohua'ire caēña, yecohua'ire mēsaru ñase'e quēama'pē, yē'e ju'isiquēpi huēisi maca quēajē'e, caēña. ¹⁰ Jaje caēna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajē coa sa'ñe seteña, iquere caē'ni, ju'isiquēpi huēisi maca quēajē'e caquē. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesure seteña:

“¿Me yo'ojē cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?”

¹² Cajēna, ipi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daija'quē api. Dani si'aye ne de'huaja'quē api. Cui'ne ¿me caquē'ni, toyase'e yē'e Pai Mamaquē aye? Ai yo'oja'quē api. Cui'ne pajē ite coeja'cohua'i a'e, caji. ¹³ Jaje pa'iquēta'are yē'e cayē tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yēyeje yo'ohuē, toyase'e cayeje pa'ye.”

Huatire Jesús Etose'e

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'i huē'ñana. Dani jai pai pa'ijēna, ñareña. Ñajēna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're cōni sañope cajē pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵ Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jēoni huē'huēni pēpareña, de'oquēre pa'ni cuasajē.

¹⁶ Ja maca Jesupi iohua'ire sequēña:

“¿Iquere sa'ñe yo'ojē care'ni, jaohua'i ja're?”

¹⁷ Seina, iohua'i ja're pa'isiquēpi sehuouña:

“Ye'yaquē yē'ēpi dahuē, huati quē'ini, yē'e mamaquēre cama'quēni mē'ēni ña cuañosi'i caquē. ¹⁸ Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquē yo'oji. Yo'oquēna, siri yē'opoja'a mēaquē cui'ne cuji quī'coquē yo'oji. Jaje yo'oquē tutu peoquē de'o huesēji. Mē'e ye'yacohua'ire eto saocaijē'e, caquē senī jujahuē, ne ti'añe peojēna.”

¹⁹ Caquēna, Jesupi caēña:

“¿Maija'quēpi necaiquē api cuasama'cohua'i! ¿Mēsaru ja're yē'e tsoe aquēpi pa'iyē? ¿Je ja'ye tsoerepa mēsarute quēcoquē cōcai pa'ija'quē a'ni, jaje huesēto? Dajē'e, tsihua'ēre.” ²⁰ Caēna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuē nequēna, sa tani tearojani siri yē'opoja'a etoquē yo'ouña.

²¹ Jaje yo'oquēna, ñani Jesús caēña, pēca ja'quēre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquē pa'iquē'ni?”

Caquēna, pēca ja'quēpi caēña:

“Tsihua'e pa'inē aquē api. ²² Yequere toana, tsiayana huani jēosi'i, caquē yo'oquē api, jaiye. Jaje pa'ina, mē'ēpi yēquēre oi cōcāijē'e, de'hue.”

²³ Caquēna, Jesupi caēña:

“Mē'ēpi neñe pa'iji, cuasaquē pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

²⁴ Caquēna, tsihua'e pēca ja'quēpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayē. Cōcāijē'e, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

²⁵ Ai jerepa jai pai tsi'si daijēna, ñani huatire caēña:

“Huati asama'quē cui'ne cama'quē, yē'ēpi mē'ēre cayē, etajē'ē. Iquē tsi-hua'ēre jēoni sanī cui'naēni cacaye pajē'ē.”

²⁶ Caquēna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuē se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jēoni saquēña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquē pa'iji, careña. ²⁷ Jaje cajēna, Jesupi ite jētēna tseani naē huēo nēcouna.

²⁸ Ja maca Jesús huē'ena cacaēna, i ye'yacohua'ipi setēña:

“¿Me yo'ojē yēquē huatire eto saoye pare'ni?”

²⁹ Cajēna, Jesupi caēña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pē cui'ne Maija'quēre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupē Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Jaropi saijē Galileaja'a tēto sateña. Paije huesējēna, sasi'i cuasaēña, Jesús. ³¹ Ja mu'se cato Jesús i ye'yacohua'ini quēaquē cuquēña. Yē'ē Pai Mamaquē cato tseā cuañosiquē pa'ija'quē a'ē. Jaohua'ipi huani jēoja'cohua'i a'ē caēña. Cui'ne caēña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquēpi huēija'quē a'ē. ³² Jaje quēaquēna, i ye'yacohua'i asa ti'añe pareña. Pajēta'a seni asaye pareña, ca'rajē.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquē

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Capernaum daripēna ti'ani huē'ere pa'i maca Jesupi sequēña:

“¿Iquere mēsaru ma'a daini sa'ñe yo'ojē care'ni?”

³⁴ Caquēna, sehuoma'pē pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quē a'ni, cajē sa'ñe yo'ojē casicohua'ipi ma'a dai maca. ³⁵ Pajēna, ja'runi ñu'i doce i ye'yacohua'ire caēña:

“Si'aohua'ire tēto saisiquē pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquē jo'yaē pa'ie pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tējini tsihua'ēre jopore pana nēconi, su'cuani caēña, jaohua'ire:

³⁷ “Yē'ēje pa'ire cuasajē tsihua'ēre de'oye yo'ocaini yē'ēni yo'oye pa'iji. Yē'ēre de'oye yo'oquē cato yē'ēse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yē'ēre jējo daosiquēreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quē Pani Maire Cōcaiquē Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caēña:

“Ye'yaquē, yēquē ñahuē, mē'ē mamipi caquē huatire eto saoquēre. Ñani yo'oma'ē cajē ēsehuē, mai ja're conī cu'ima'quēpi yo'oquēna.”

³⁹ Caquēna, Jesupi caēña:

“Ēsema'pē pa'ijē'ē, yē'ē mamipi cajē pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yē'ēre sañope cama'cohua'i a'ē. ⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quē cato mai te'tere pa'iji. ⁴¹ Mēsaruni yecohua'ipi yē'ē do'ipi cajē oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ē, mēsaru Cristo aco-hua'ini de'oye yo'osi do'ire.

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne taoquēre cato, quēna pēpi ñaje tēcana sēani jai tsiayana jeo dēo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yē'ēre cuasacohua'ire co'a de'huaquēre.

⁴³ Jaje pa'ina, cayē mē'ē jētēpi tayo yo'oyena saco pa'ito tēto tējē'ē. Ai jerepa de'oji, pa'i huē'ñana peo tupēpi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴ pecoje

ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵ Më'ë nēcayopi tayo yo'oyena sacco pa'ito tēto tējē'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupēpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nēcānoa hue'equēpi toa yejana saito. ⁴⁶ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷ Panita'a më'ë ñacoapi tayo yo'oyena sacco pa'ito dutani jeocojē'ë. Ai jerepa de'oji, Diusu cuaeñe tē'tena te'e ñacoa hue'equēpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equēpi toa yejana saito. ⁴⁸ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹ Si'ahua'i toapi ne de'huasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne si'aye Maija'quē coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. ⁵⁰ Asipi io sēñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayē: Mēsaru saī ja'ñere ne huesoma'pē pa'ijē'ë, paī ja're sañope yo'oma'pē jo'cua de'oye pa'ijē'ë.”

10

Jesús Ye'yase'e Nomioire Jeocoye Ayere (Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca tē'tena saquēña, Judea yejana. Jarona jai paī tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sireña, ye'yaēña, i ye'yaye sēte.

² Fariseo paipi neñañu'u cajē seteña, ñeje:

“¿Nějore jeoñe deoquē?”

³ Cajēna, ipi sehuouña:

“¿Moisés me cuaeñei'ni, mēsarute?”

⁴ Caquēna, careña:

“Moiséspi cuaeñepi paī ējaēpi nējore jeoco toya ja'o necaquēna, jeocoye pa'iji.”

⁵ Cajēna, Jesupi caēña:

“Ja cato Moisés cuaeñepi mēsaru joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶ Ja'a Maija'quē si'aye yeja pa'ie de'hua maca emēre cui'ne nomioire de'huapi. ⁷ Ja do'ire huejani pēca ja'quēre cui'ne pēca ja'core jeoni nējona tsioni pa'ie pa'iji. ⁸ Ja maca caya hua'i pa'ie pañē. Coa tel'ije pa'iohua'i pa'iyē. ⁹ Ja do'ire nējore jeoñe co'aji, Maija'quē de'oye ñacai tsiose'ere.”

¹⁰ Huē'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare senī coreña, nuñerepa asañu'u cajē. ¹¹ Cajēna, Jesupi caēña:

“Nějore jeoconi yecore huejaquē pani yeconi nomioire yo'oji, co'aye nējore paquēta'a. ¹² Nomioipi ējēre jeocoscopi yequēre huejaco pani emēre yo'oco, ējēre pacota'a, jāoje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye (Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jesús quē'rona tsire dareña, ipi papicaija'quē cajē. Jaje yo'ojēna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pē Jesús quē'ro cajē esereña. ¹⁴ Jaje esejēna, Jesupi ñani pēi caēña, jaohua'ire:

“Coa ñajē'ë, tsire iohua'ise'e daijajē, esema'pē. Ma'tēmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa. ¹⁵ Nuñerepa cayē, mēsarute. Maija'quē cuaeñe tē'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'ie pani.”

¹⁶ Cani tsire su'cuani siopēna jēñapi patoquē de'oye pa'ijē'ë, cacaquēña.

Posēpi Jaiye Co'amaña Paquēpi Jesure Case'e (Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Jaje yo'o tējini Jesús saina, te'i huē'huē tome dani do're ja'runi caēña:

“De'o ye'yaquē, ¿me neja'quē a'ni, ti pa'iyere ti'asi'i cani?”

¹⁸ Caquēna, Jesupi caēña:

“¿Me yo'oquē yē'ēre de'oquē caquē'ni? Peoji, de'oquē. Coa Maija'quēse'e de'oquē pa'iji. ¹⁹ Maija'quē cuaeñese'e mē'ēpi asayē, paire huani jeoma'ë

pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

²⁰ Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohuë.”

²¹ Caquëna, Jesupi ìte oi ñani caëña:

“Ja yë'ta'a te'o carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tējini daijë'ë, yë'ë ja're conì.”

²² Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Saquëna, Jesús ñani ìte ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

²⁴ Caquëna, ìte ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña:

“Huau dohuë, curiquëpi si'aye tì'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji. ²⁵ Tì'añë paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñe. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

²⁶ Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë seteña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Pai cato ne tì'añë peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne tì'añë pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne tì'añese'e pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jëoni më'ëre tuë'ë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nējore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jëosicohua'i pani, ³⁰ iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi jōsa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere tì'aja'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalénna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ìte yo'o ja'ñere, ³³ ñeje caëña:

“Ñañë, mai Jerusalénna saiye. Jarona Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jëorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sëse'e

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijë'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësaru huesëjë coa señë. ¿De'hue mësaru yë'ë sëje cono ucu ti'añe panita'a de'hue mësaru yë'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëto sani ti'añe? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ìte:

“Yëquëje yo'o ti'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'eje mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuañose'eje pa'ye mësaruje do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Yë'ë ëja të'huina cui'ne yë'ë ari të'huina ñu'iñe ìsiye peoji. Ja cato Maija'quëpi ìsi ja'ñe a'ë, ì caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, ì ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne ìohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë ìohua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³ Mësaru cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'iye pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë. ⁴⁵ Yë'ë Pai Mamaquë daima'ë paë'ë, paipi necaijajë caquë. Yë'ëpi paini necasi'i caquë daë'ë. Yë'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna ti'asicohua'ipi ìti daripëpi etareña, Jesús cui'ne ì ye'yacohua'i cui'ne jai pai conì. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare cöcailjë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁸ Caquëna, paipi pëijë ìte careña:

“Cama'ë pa'ijë'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca couña:

“¡David mamaquë yë'ëre oi necaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijë'ë cajë'ë, ìte.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijë'ë, ì quë'rona. Më'ëre soiji, ìpi.”

⁵⁰ Carena, esai ëmëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa. ⁵¹ Jesús quë'rona saquëna, caëña, ìte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ìte:

“Ëjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë.”

⁵² Caquëna, Jesupi ìte caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, më'ëre.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana tì'ani Olivos cutihuë je'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'i Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saouña.

² Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani tì'a maca mësaru ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajë'ë. ³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusi'i caquëna, sayë. Cuni tējini jëo daija'cohua'i a'ë,’ cajë'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore tì'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani i'te joyereña.

⁵ Joyejëna, i'ti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'o'ji. Sajë'ë, careña. ⁷ Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani iohua'i cañapi burro jetena jajereña. ⁸ Mëni ja'runa jai pai iohua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, i sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. ¹⁰ I cuañe maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuañe maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'o'ji.”

¹¹ Jerusalénna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquëna, Betania quë'rona i doce ye'yacohua'i ja're con saquëna.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e

(Mt 21.18-19)

¹² Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. ¹³ Ai ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaoña. Nëcacona, i'ti ca pa'ima'quë caquë saquëna. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëna, i'ti quëima'a tēcahuë sēte.

¹⁴ Pa'ina, Jesús i'ti ñëre caëña:

“Yureta'a pai ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén tì'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saña. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña. ¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseiña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pai Maija'quë se huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jëoñere careña: ¿Me huani jëoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquëni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jëoñere careña. ¹⁹ Ñami de'oquëna, Jesús pai daripëpi tirona saquëna.

Higuera Soquë Yë Cuënese'e

(Mt 21.20-22)

²⁰ Ñatasi mu'se nea hue'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuëne huesësicopi pa'iona, ñareña.

²¹ Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:
 “Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuene huesësico pa'ico.”

²² Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. ²³ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji. ²⁴ Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiye pa'iji. ²⁵ Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësararu co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësararu ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësararu tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë
 (Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalenna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'ēja'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aïohua'ipi Jesús quë'rona dani ²⁸ ite seteña:

“¿Ique cuañeñepi iye më'ë yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre cuañequë ëjaëre carena, yo'oquëni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Yë'ëje mësarute sesi'i te'ore. Mësarupi yë'ë señere sehuorena, yë'ëje quëasi'i, yë'ëre cuañequëre jëjo daoquëre. ³⁰ ¿Nepi Juan iti doquëre jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a pai? Mësarupi sehuojë'ë.”

³¹ Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diusu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi ‘¿Jaje pa'iquëta'are mësararu me yo'ojë ite care paji cajë asaye pare'ni?’ ³² Cui'ne paipi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u.”

Si'a pai Juanre Maija'quë cocare quëaquë paji'i, cuasa do'ire ca'rajë.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesëyë.”

Cajëna, Jesupi caëña:

“Cui'ne yë'ëje, yë'ë cuañe tutu quëaye pañë.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
 (Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye caquë quëaëña, ñeje:

“Paji'i, te'i pai yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tëjini co'amaña necaicohua'ini isi nëoni saji'i. ² Tëaye ti'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña necaicohua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji, caquë. ³ Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë. ⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequëre jëjo saopi. Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jeahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë. ⁵ Jaje yo'orujë iti tse aquë ja yë'ta'api yequëre jëjo sao copí. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jeohuë.

⁶ Jëjo saoquë pequë yureta'a i mamaquëre pani jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë. ⁷ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jeoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuë. ⁸ Jaje yo'oni tseani huani jeoni i capë hue'sena jeocohuë.”

⁹ Jaje quëa tējini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato dani, huani jëaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jëoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:

Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jëocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa ui quëna pë de'oye iti quëco pacorepa.

¹¹ Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquë iohua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañe pareña, paini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë. ¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iye, pai cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi pa'ire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iye. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pai ëjaëna saiñe, panita'a pañe?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe iohua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pai ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

¹⁹ “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jëoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. ²⁰ Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. ²¹ Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi.

²² Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je ioje juco'ë. ²³ ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. ²⁵ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

²⁶ ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsëisicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ ²⁷ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye
(Mt 22.34-40)

²⁸ Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi títani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?”

²⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Ëjaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji. ³⁰ Oijë'ë, Ëjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. ³¹ Cayaye acojë jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.’ Yequë jerepa pa'ye peoji.”

³² Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyeipi si'aye më asaye oiyeipi cui'ne si'a joyo oiyeipi cui'ne si'a tutu oiyeipi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyeje pa'yepi, ja oiyeipi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

³⁴ Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

“Më'ëre Maija'quë cuañe tē'te so'ore pa'iyë paji.”

Jaje caëna, asani yecohua'ijë ite seni coñe pareña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni?

³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

‘Yë'ë ëja tē'tena ja'rujë'ë,

yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna tē'ya me macaja'a.’

³⁷ ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?”

Jaje caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, i ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana acoje aicohua'i a'ë. ⁴⁰ Hua'jeohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre seña cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë jē'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë iti mahuëna ayareña.

⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hualjeo maca curiquë peocopi dani caya cobre tē'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hual'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa. ⁴⁴Yecohua'i cato ñohua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:

“iYe'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!”

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

“¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja mël'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe

(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés cõni pai asama'tona seteña:

⁴ “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere mël'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?”

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaima'ne peosipi. ⁸ Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a huë'ña yeja ñu'cuye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si huë'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña huë'ñana. ¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'ne de'o cocare quëaye pa'iji, si'a huë'ña. ¹¹ Mësaruni ëjaohua'i quërona sasico'hua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji. ¹⁵ Ja mu'se huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶ Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'i tsi ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsi mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. ¹⁸ Mësaru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ije jëaye

peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije con i jëaja'cohua'i a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi 'iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë,' cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye.

²² Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësepi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api. ²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api. ²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë ti'aji. ²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'aque tëto saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye. ³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësarui cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte. ³⁴ Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pai ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'ie a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësarui cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë titayere huesëye sëte. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea hue'ña daima'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi cäsicohua'ini titama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,' caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne pai tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús siopëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e

nesicopi, yequeje co'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

“¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë tē'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire cocatira'o.”

Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

“Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ëre necaise'e cato de'o co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësaru ña hue'ñare si'anë pa'iye paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sēne necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huanëyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca.”

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're conì coca caëña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eiña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se tì'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa tì'aëña. Jaje tì'aëna, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aiñe jerona sani ne de'huarena aiñe yëquë'ni?”

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saoquë caëña:

“Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni tì'ani i ja're saijë'ë. ¹⁴ Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: ‘Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egítopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'ë.’ ¹⁵ Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani tì'areña, jai daripë. Tì'ani jare Jesús quëase'eje si'aye tì'areña. Tì'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egítopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're tì'aëña, iti hue'ña.

¹⁸ Tì'ani mesare ñu'i aikuëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru aquëpi yë'ë ja're te'ona aikuëpi isi yehuoja'quë api.”

¹⁹ Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

²⁰ Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aikuëpi. ²¹ Jaje pa'itojë de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'iyeje saiji. Jaje pa'iquëta'are Teayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

²² Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aoquë caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

²³ Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuañe tē'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Jëjë tējini Olivos cutina sateña.

²⁷ Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësaru yë'ëre jeocoja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jeoja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’ ²⁸ Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësaru ja yë'ta'a saima'pëna.”

²⁹ Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i mē'ëre jeocotojē yë'ë cato mē'ëre jeoñe pañë.”

³⁰ Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa mē'ëre cayë. Iye ñami ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'në mē'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ite ñama'quë a'ë caquë.”

³¹ Jaje Jesús caquëna, ipi caëña:

“Yë'ë cato pañë, cosoye. Ju'iñe pa'itojē mē'ë ja're ju'ija'quë a'ë.”

Caquëna, yecohua'ije cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemanína

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Getsemaní hue'e hue'ñana tī'ani Jesús caëña, i ye'yacohua'ire:

“Iñore dujē pa'ijë'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani sēsi'i.”

³³ Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña. ³⁴ Jaje yo'oquë caëña, jaohua'ire:

“Ai oi ëaye nēiji, yë'ë joyore papi jūni huesëye pa'ina. Iñona mësaru cato pëani sētasicohua'ipi pa'ijë'ë, cāima'pë.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quëre de'hue neñe pa'ito, necaijë'ë, ai yo'oye pa'si'i, iti yo'o maca tī'aëna, caquë sequëña.

³⁶ Jaje sei caëña:

“Yë'ë ja'quë, mē'ëre cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijë'ë, yë'ëre ai yo'oye ne ja'ñere. Yë'ë yëye peoja'quë, coa mē'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'i quë'rona sani ñaquëna, cāisicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquë, mē'ë? ¿Te'e hora macaje sētasiquëpi ña tī'añe paë, mē'ë? ³⁸ Sētasicohua'ipi pa'ijë Maija'quëre sejë'ë, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Jaje pa'iquëta'are mē'ë capëpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tījupë sani ja'rë case'eje pa'ye caquë sequëña. ⁴⁰ Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne cāisicohua'ini tī'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huëo cā'quëna ñaco naimopi jameina cāë'ë, quëcoñu'u cajëta'a. Jaje pa'ina, ite sañope sehua tī'añe peohuë. ⁴¹ Toasoñe acore saisiquëpi tītaquë caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a cani huajëjë'ë. Tsoe de'oji. Ja ja'ye caijë'ë. Tī'api Pai Ma-maquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isi maca. ⁴² Huëijë'ë. Sañu'u. Yë'ëre isi yehuoja'quëpi daiji.”

*Jesure Tsease'e**(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)*

⁴³ Ja yë'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquëna, Judaspi tsoe titaëña. Jaë cato doce acohua'i aquë paji'i. I ja're coní jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jëjo daocohua'ipi coní daisicohua'i pateña. ⁴⁴ Judas iti isi yehuoja'quëpi caëña, jaohua'ire:

“Yë'ëpi ini ti'ani sihuaaja'quë a'ë. Sihuaquëna, ñani jaëni tseajë'ë. Tseani de'oye sëani sajë'ë.”

⁴⁵ Jaje casiquëpi ti'ani Jesure tsiojani caëña:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë.”

Jaje caquë tsu'supi. ⁴⁶ Tsu'suquëna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sëasiquëni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca iti maca pa'iquëpi hua'ti dutani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i necaiquëni cajorose'e tëto tëaëña. ⁴⁸ Ja maca Jesuje caëña, ite tseapaire:

“¿Tarapi hua'ñapi coní date, yë'ëre tseañu'u cajë co'amaña yahue imaquëre yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹ Yë'ë si'a mu'seña Maija'quë huë'epi pa'i mësarute ye'yaquëna, mësarupi yë'ëre tseañe pahue. Jaje pa'iquëta'are iye cato toyase'epi ti'laquëna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jeoni cati sateña.

Posëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are te'i tsj posë macapi jai capi deasiquëpi tuquëña, Jesure. Tuina, tsearena. ⁵² Tsearena, jai case'e jeoni peoyo catiña.

*Jesure Ca Tëjicohua'i Quë'rona Sase'e**(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)*

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona. Jarona Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jarona soldado pai ja're coní pëani toare cui ñuquëña. ⁵⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'ereña, asani huani jeonëre cajë. Jaje co'ejëta'a ti'lañe pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne iohua'ija'a sa'ne yo'ojë careña, te'e cayepi peoquëna. ⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña. ⁵⁸ Yëquëpi i caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, ‘yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pai de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paipi nema'core.’ Jare asahuë.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'eje pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huëni nëcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë më'ë, më'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

⁶¹ Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Më'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

⁶² Caquëna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Pai Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja tē'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

⁶³ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care co'ye naë yeto saoquë caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe ti'api? ⁶⁴ Jare mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësaru?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jëoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca jë'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëtto queoni tē'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi tē'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado pajë yo'oreña, ìte.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ìte caoña:

“Ina, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ìte. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, ìti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catojë ije cui'naëpi coso couña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedrore ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayejë Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësaru yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni copi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ìte case'e. Jesús cato ca'aji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasoñe ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje i case'eje ti'aëna, ìtire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'ie

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ñata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío iohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're conì. Tsi'sini ca tējini Jesure sëasiquëni Pilato quë'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ìte ñani sequëña:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayejë.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña. ⁴ Jaje cajëna, Pilatopi tijupë seni couña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë iohua'i më'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëña, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Caye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña ti'aëña, tseasiquëre eto saoquë yo'oquë paquëña, paipi yëjë sequëni. ⁷ Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaisicohua'i ja're coní. ⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare më'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëña, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pai ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa i de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarú judío pai ëjaë hue'yoquëre?”

¹³ Caquëña, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëña, Pilatopi caëña:

“¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje iohua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea paini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saoquë.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai pai tsi'sini Jesure pai ëjaë huë'ere pana sareña.

¹⁷ Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejë cuireña:

“¡Pa'ijë'ë. Yure judío pai Ëjaërepa!”

¹⁹ Jaje cajë siopëña tẽ'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. ²⁰ Jaje ite cue'cue tẽjini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacateña. Ja jeteyo'je i ju'i ca dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

²² Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pai siopë tara hue'e hue'ñana pai coca cato. ²³ Jarona Jesure quereña. ²⁴ Quëni soldado paipi Jesús ju'i care nepi saja'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

²⁵ Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quësi maca. ²⁶ Toyasicore i sio sa'nihuëña sëoreña, ja do'ire quëñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ËJAËREPA. ²⁷ I ja're coní caya co'amaña yahue imacohua'ire quëhuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nẽconi quëhuë. ²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye ti'api: “Co'acohua'i ja're coní que cuañopi.”

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'ije ite ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:

“¡Asajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi'i caquë maca! ³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quësi sarahuapi.”

³¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ite cue'cuejë careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso ti'añe paji.”

³² Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're coní te'e quesicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Je'nërepa mu'se jopo ti'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴ Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje caní caye a'ë, ¡Yë'ë Diosu maca, yë'ë Diosu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jeocou'ni, te'ire?

³⁵ Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani careña:

“Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíasni cuiji.”

³⁶ Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

³⁷ Ja maca Jesús ai tutu cuini jüní huesëña. ³⁸ I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tēhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. ³⁹ Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë jüní huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁴⁰ Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. ⁴¹ Iye nomiohua'i cato Jesure cōcaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalënna saisicohua'ije.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, ⁴³ José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña. ⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i jüní huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i jüní huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére. ⁴⁶ Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicona tani quëna pëpi siouña. ⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co coní.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tēto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María coní huëo sē ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sēñepi neñu'u cajë. ² Semana huëo mu'serepa ai nea hue'ñarepa tsoe ësë pa'ina, sani ti'areña, tasi daripë quë'ro. ³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. ⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësarú cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë.

Ite o'a sitore peoji. ⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedrore quëajë'ë. Galileana du'ru sai'a'quë api. Jàrona ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e
(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jao cato siete huatiahua'ire eto sao cuãñosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaoña, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire.

¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e
(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ijë coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'i jëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jajë quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸ Añare tseaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i paniye ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'i a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jajë ca tëjini Ëjaë Jesús ma'tëmona sa cuãñopi. Jàrona Diusu ëja tëtë ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Ëjaëpi co'ai cui'ne ipi pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihüë.

SAN LUCAS

Asajjē Caquē Toyaye

¹⁻² Iti du'ru huëose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajë jai pa'i toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere. ³ Jaje pa'ina, yë'ëjē asare paquë iti yo'ose'ejē pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, mē'ëna, Teofilo, yë'ë cajei. ⁴ Mē'ëpi mē'ëre ye'yase'ere tiñarepa asa ti'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

⁵ Herodes Judea pa'i ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë Zacarías hue'equë paji'i, Abías tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quë huë'e ñacaiquë Aarón tsëcapë aco paco'ë. ⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña hue'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are mamajëre peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.

⁸ Te'e mu'se Zacarías ja're Maija'quë huë'e ñacaicohua'i pa'icohua'ipi yequë yo'o tējina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë pa'i hue'ñana. ⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare ëojë yo'oye pa'iquë'ni cajë neñajëna, Zacaríasna tome'pi, iti yo'oye. Tome'ina, Maija'quë huë'ena cacapi. ¹⁰ Cacani huëo sēñere ëoquëna, hue'seja'a jai pa'i Maija'quëre sejë paë'ë. ¹¹ Ja maca Ëjaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacarías huëo sēñe ëo saihuë ëja te'tena ñai nēcapi. ¹² Nēcacuëna, Zacaríaspi ñani me neja'quë a'ni caquë quëquë huesëquëna. ¹³ Ëjaë jo'yaëpi capi, ite:

“Zacarías ca'rama'ë pa'ijë'ë. Maija'quëpi mē'ë señe asapi. Jaje pa'ina, mē'ë paco Elisabetpi tsihua'ëre pasio. Pacona, mē'ëpi i mami hue'yojë'ë, Juanre. ¹⁴ Mē'ë ite sihua'quë a'ë, cui'ne yecohua'ije jai pa'i ite coasi maca sihua'cohua'i a'ë. ¹⁵ Mē'ë mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi ja yë'ta'a ite coama'në Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye neñe cono ucuma'quë pasipi. ¹⁶ Jaëpi jai pa'i Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ëjaë Diosuna co'ye asa coñe necasipi. ¹⁷ Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë pa'ija'quë api, mai Ëjaë pa'i deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe hue'ña Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'ie necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ëjaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ëjaë pa'i deojajë.”

¹⁸ Zacaríaspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

“¿Yë'ëjē ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacojē aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

“Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, mē'ëre caquë daë'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure mē'ë yë'ë nuñerepa quëayere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, mē'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e ti'a ja'ñe a'ë, iti mu'se ti'aëna.”

²¹ Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo hue'ñana cacasiquëpi tsoe nēina, yecohua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacarías etama'quëpi nēi pa'ini cajë utehuë. ²² Utejëna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ë paji'i.

Jaje cama'ëna, ñani cani ñañeje pa'ye Maija'quëre se hue'ñana cacani ñapi, cuasahuë. Jaje pa'ipi coa jëtë a'uñese'epi capi, cama'quë ponëse'e sête.

²³ Zacarías Maija'quë huë'e cōcai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huë'ena. ²⁴ Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsì etapë de'o. De'oni cinco ñañëohua'ire io huë'epi yequë hue'ña saima'o ai cuasaco paco'ë, ñeje: ²⁵ Ëjaëpi yure yë'ëre jaje ñacai yo'opì, paipì tsì pama'coa cajë cue'cuema'pë pa'ijajë caquë.

Huiñaë Quëase'e Jesús Coase'e

²⁶ Seis ñañëohua'i pa'i maca Maija'quëpi i huiñaë Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripëna jëjo saopi. ²⁷ Nomi tsio María hue'ecopi emëohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quëni caquë. Jao cato José hue'equëna, huejaja'coa. Ca nëosicopi paco'ë, ëjaë David tsëcapë aquëna. ²⁸ Maija'quë jëjo daoquëpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

“Pëpayë, më'ëre. Sihua'jë'ë. Mai Ëjaëpi më'ë ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, më'ëre.”

²⁹ Jaje caquëna, iopi Maija'quë jëjo daoquëre ñani quëquëo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye seco'ë: “¿Me yo'oquë jaje pëpaquë'ni?” ³⁰ Jaje cacona, Maija'quë huiñaëpi capi, iote:

“María ca'rama'o pa'ijë'ë, Maija'quë më'ëre sihuaquë api. ³¹ Yurepi pai quë'io de'oni më'ë tsihua'ëre paja'coa'ë. Paco i mami hue'yojë'ë, Jesure. ³² Jaë cato jerepa pa'i pa'ija'quë api, jaje pa'ipi Maija'quërepa mamaquë paipi hue'yoquëni. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ëjaë David ñu'i saihuëre isija'quë api, pai ëjaëre de'huani. ³³ Israel paire ti cuañequërepa pa'ija'quëpi, i cuañeñe cato carajaiñe peoja'coa.”

³⁴ Ja maca Maríapi Maija'quë huiñaëre seco'ë:

“¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yë'ë emëohua'i ja're conì pa'ima'core?”

³⁵ Cacona, Maija'quë huiñaëpi sehuouña:

“Maija'quë joyopi më'ëna necaina, cui'ne Maija'quërepa tutupi më'ëna sirio tsiocaiyeje tsio daija'coa. Ja do'ire më'ë mamaquëre Maija'quë mamaquë hue'yoja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje cui'ne më'ë cajeo tsëcapë aco Elisabetje tsihua'ëre paja'coa, aio macata'a. Tsì pama'coa pai cajë pa'isicota'a seis ñañëohua'ire pai quë'io pa'ico, yure. ³⁷ Maija'quëre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i ja'rujaiñe.”

³⁸ Ja maca Maríapi cao:

“Yë'ë cato Ëjaë jo'yao maca'ë. Maija'quëpi më'ë case'eje yo'oja'quë yë'ëre sihuayë.”

Jaje Maija'quë huiñaë iyese'e quëani saji'i.

Maríapi Do'i Saiye Elisabet Quë'rona

³⁹ Ja mu'seña María esa saco'ë, Judea cuti quë'rore pai daripë pa'i hue'ñana. ⁴⁰ Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huë'ena cacani pëpao. ⁴¹ Pëpacona, Elisabetpi io pëpaye asa maca tsihua'ë etapë pa'iquëpi ti'topi Maija'quë joyopi ìoni pa'ina, paco'ë, Elisabetpi. ⁴² Jaje pa'iopi tutu cao:

“Maija'quëpi më'ëre yequë nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne më'ë mamaquë ai de'oquërepa pa'ija'quë api. ⁴³ ¿Ique o'ni, yë'ë jaje yë'ë Ëjaë pëca ja'copi do'i dani ña ja'ñe? ⁴⁴ Më'ë yë'ëre pëpacona, asa maca tsihua'ë yë'ë etapëpi sihuaquë teapi. ⁴⁵ Ai sihuayë, më'ë case'ere care paji caco asa do'ire.”

⁴⁶ Ja maca Maríapi cao:

Yë'ë ai sihuayë, Maija'quëre.

⁴⁷ Cui'ne yë'ë joyopi sihuayë, Maija'quë yë'ëre huasoquëna.

⁴⁸ Maija'quëpi i jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi.

Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caja'cohua'i a'ë.

⁴⁹ Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yë'ëna de'oye necaë'ë.

Yë'ë Ëjaë i mami cato ai de'oyerepa.

⁵⁰ Si'anë oiquë api, ìte ca'racohua'ire.

⁵¹ Tutu quë'i co'amaña yo'oquë nepi, i jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joña hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue hue-sopi.

⁵² Ñajë'ë, i yo'ose'ere: Ëjaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë

Cui'ne ìti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

⁵³ Ao ëa ju'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye ao òimëpi.

Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

⁵⁴ De'hue cõcaji'i, Israel paire.

I jo'yare huāñeyema'ë oji'i.

⁵⁵ Abrahamre ca nëose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsëcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

⁵⁶ Ca tējini pëpao, Elisabet huë'ena, toaso ñañëohua'ire. Pëasicopi panì tējini jeteyo'je io huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Cõase'e

⁵⁷ Ja jeteyo'je Elisabet tsihua'ëre cõa mu'seña tì'aëna, mamaquëre pao. ⁵⁸ Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, ìote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë. ⁵⁹ Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cui'ri ca'nihuë tëañu'u cajë Israel paì deojajë cajë, cui'ne pëca ja'quë Zacarías mamire sëoñu'u cajë yo'ohuë. ⁶⁰ Jaje cajëna, pëca ja'copi cao:

“Pani, i cato Juan hue'eye pa'iji.”

⁶¹ Jaje cacona, ìote cahuë:

“¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, më'ë pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jaje pa'i mami hue'ecohua'i peoto?”

⁶² Ja maca tsihua'ë pëca ja'quëre moñopi iñojë sei'ë:

“¿Ique mamire hue'yoye yëquë'ni?” ⁶³ Sejëna, pëca ja'quëpi soquë totore dajë'ë caquëna, isirena, ìona toyapi: “I mami cato Juanpi.” Jaje toyaëna, si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. ⁶⁴ Ja macapi Zacaríasjë cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuaquë ca huëopi. ⁶⁵ Jaje iye yo'ose'ere ñani i quëno maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cuti pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. ⁶⁶ Si'ahua'i ìti quëaye asacohua'i ìtire cuasahuëni asa'ñe nëina, senirojaë'ë:

“¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tsihua'ë?”

Maipi ñahuë, Maija'quëre papi ìte ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

⁶⁷ Zacarías Maija'quë joyo òimësiquëpi Maija'quë ìsi yë'opi capi:

⁶⁸ Sihuañu'u, mai Ëjaëre Israel paì Diosure.

Jaë cato maina dani huasopi.

⁶⁹ Maina Maija'quëpi isipi tutu quë'ire, paire huasoquëre.

Jaë cato i jo'yaë David tsëcapë aquëpi.

⁷⁰ Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, i case'ere quëacaicohua'i tsoe huë'ña acohua'i ja're:

⁷¹ Maire huasosi'i, si'aohua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.

⁷² Mai aipëre teaye ñaquë

I ca nëose'e huāñëñema'ë de'oye necaji'i.

⁷³⁻⁷⁵ Yë'ëna isisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë

Yë'ëre necaicohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë

Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.

⁷⁶ Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,
 Më'ëpi mai Ëjaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.
⁷⁷ I paire de'hue iohua'i co'aye yo'o do'ire sai de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë
 a'ë, më'ëpi.
 Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.
⁷⁸ Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,
 Ësë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api,
 maire miaja'quë.
⁷⁹ Huesëcohua'ire juni tējicohua'ire miacai
 Cui'ne de'oye i maire huasoye asajajë caquë pa'iyere ye'yaja'quë api.
⁸⁰ Juan ai de'opi. Cui'ne i joyojë ai de'opi. Ai de'oquëpi pai peo hue'ña cuene
 yejare paji'i, Israel paire quëa huëo macaja'a.

2

Jesús Coase'e (Mt 1.18-25)

¹ Ja mu'seña pai ëjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuëcuyey pa'iji
 caquë cuañepi. ² Iye du'ru macarepa paire cuëcuyey cato yo'ohuë, Cirenio
 Siria cuañequë pa'i maca. ³ Jaje pa'ina, si'ahua'i saiye paji'i, pai ñape iohua'i
 daripëre pana jarona cuëcuyey cuañoja'cohua'ipi.
⁴ José cato David tsëcapë aquë paji'i. Ja do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi
 sani Judea yeja daripë Belénna saji'i, Davidre coa sitona. ⁵ Toya cuañoja'quëpi
 Belénna saji'i, María i huejaja'coa ca nëosicopi coañe ti'a huesësico ja're. ⁶ Jaje
 sani Belénre pa'ijëna, María coañe ti'aëna, ⁷ jarona pao, io du'ru mamaquëre.
 Pani caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oao, pai pëa hue'ña peo do'ire.

Huiñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

⁸ Belén quëno macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore iohua'ini ñajë
 pa'ë. ⁹ Pa'ijëna, cuasama'tore papi Ëjaë huiñaë ñai nëcaquëna, Maija'quë
 miañepi iohua'ire mia huesoquëna, ai quëquë huesëhuë. ¹⁰ Jaje ña quëquëjëna,
 Maija'quë huiñaëpi capi:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësarui si'ahua'i
 asani ai sihua ja'ñere. ¹¹ Yure David daripëna tsitu'ure coao, mësarute
 huasoja'quëpi. Jaë cato Cristo Ëjaëre papi. ¹² Mësarui ñani i api cuasa ja'ñere
 caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oasiquëpi uina ti'aja'cohua'i a'ë.”

¹³ Te'i Maija'quë jo'yaë huiñaë ñai macapi yecohua'i ma'tëmo acohua'ije
 ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihuajë:

¹⁴ Sihuajë de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre,
 De'oye pa'iyere pa'ijë'ë, ipi sihuaquëna pa'icohua'ipi.

¹⁵ Maija'quë jëjo daosicohua'i ma'tëmona co'isi maca yëi ñamare ñacohua'ipi
 iohua'ija'a sa'ñe ca huëohuë.

“Jaje pa'ito esa Belénna sani ñañu'u, ëjaë maire quëase'ere.”

¹⁶ Sani ti'ahuë, Maríare, Josére cui'ne tsihua'ëpi huequë aocona oasiquëpi
 uina. ¹⁷ Jaje ite ñani Maija'quë jo'yaë iohua'ire quëase'ere quëareña.

¹⁸ Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña. ¹⁹ Jaje yecohua'i yo'ojëta'are María
 cato io joyona de'huao, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco. ²⁰ Yëi ñamare ñacohua'i
 si'aye iohua'ire case'eje paye pa'ina, ñani Maija'quëna sihuajë jëjëjë co'ihuë.

Maija'quëna Jesure Isiye

²¹ Ocho mu'seña pai maca tsihua'ë ca'ni maña tējajë cui'ne i mamije
 hue'yohuë, Jesús, huiñaë Maríare ja peoco pa'i maca quëase'ere.

²² Tsitu'ure pasi jeteyo'je si'sire tsoa to mu'seña ti'aëna, Jerusalén daripëna saijë tsitu'ureje sahuë, Maija'quëna isiñu'u cajë, Moisés cuañese'epi jaje caye sëte. ²³ Jaje yo'ohuë, ëjaë cuañese'epi ñeje toyase'e pa'i do'ire: "Si'a ëmë tsi du'ru coacohua'i Maija'quëna isisicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë." ²⁴ Ëjaë cuañëñepi caji: "Caya pi'are panita'a caya su'tere isijë'ë." Ja yo'oyere cajë saë'ë.

²⁵ Ja mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa pa'iquëpi Maija'quëre sei pa'iquëpi, Israel paire huasoyere utequë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja're pa'i ²⁶ quëapi, më'ë ju'iñe paja'quë a'ë, ëjaë jëjo daoquë Cristore ñama'ë pani. ²⁷ Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quëre se huë'ena sani pa'ina, Jesús pëca ja'quëohua'i tsi-hua'ëre cuañese'e cayeje neñu'u cajë Maija'quëre se huë'ena dahuë. ²⁸ Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre coani Maija'quëna sihuaquë capi:

²⁹ Ëjaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju'iñe pa'iji.

Më'ë ca nëose'ere ñasiquëpi.

³⁰ Yë'ë ñaco capi huasoquëre ñahuë,

³¹ Si'a pai ña hue'ñana më'ë necaisiquëre.

³² Jaë api, Israel peocohua'ire miacaija'quë

Cui'ne i do'ire yecohua'ipi Israel pai ai de'ocohua'i a'ë, caja'cohua'i a'ë.

³³ Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i. ³⁴ Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tëjini Mariare capi, Jesús pëca ja'core:

"Asajë'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuiye huëoquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pai ite sañope caja'cohua'i a'ë. ³⁵ Cui'ne, iquë do'ire jai pai pai ñape iohua'i joñoa cuasaye ñaño pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etojaiñeje pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire."

³⁶ Cui'ne jarote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsiopi huejani siete ometëca ëjere pani hua'jesicopi paco'ë. ³⁷ Yure cato hua'jeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre se huë'epi etama'copi ñamiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o se paco'ë. ³⁸ Jao Anapi iti jaje yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji caco pëpa toni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'o ja'ñe ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tëjini co'ihuë, Galileana iohua'i pa'i daripë Nazaretna. ⁴⁰ Tsihua'ë i ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi ite de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ I pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalënna saë'ë, Israel pai Egíptopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyena. ⁴² Jesús doce ometëca ti'ani pa'i maca si'ahua'i Jerusalënna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte. ⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalënna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. ⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesuje daiji jai pai coní cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne iohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. ⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalënna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca ti'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i ja're coní ja'rusiquëpi ñu'i iohua'i cayere asaquë cui'ne

iohua'ireje sañope sei yo'oquëna. ⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña. ⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ite ti'ajë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

“Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesi'quë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?”

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi iote capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë.”

⁵⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi cuasaquë cayere asa ti'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca iohua'i ja're coní co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye io joyona de'huaio. ⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, i capë cui'ne i cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne paipi coní i de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

Juan Ti Doquëpi Yëhuoye

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio César pai ëjaë paji'i. Ipi quince ometëca cuañequë pa'i maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cuañequë ëjaë. Herodespi Galilea cuañequë paji'i. I yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequë paji'i. Cui'ne Lisantiaspi Abilinia cuañequë paji'i. ² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi Zacarías mamaquë Juanna capi, cuene yejare pa'ina. ³ Juan cato Jordán tsiaya quë'roja'a sai si'a hue'ña pai pa'icohua'ire capi: Ja'në co'aye cuasase'ere jeoni ponëñe pa'iji. Ponëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huaaja'quë api. Jaje yëhuopi. ⁴ Tsoe ja'rë Maija'quë caye quëacaiquë Isaíaspi toyaquë pa'ise'eje cui'ne japi ti'api, i toyase'e caji:

Cuene yejapi pai cui'neje asa cuañoji,

Ne de'huajë'ë, mai Ëjaë ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, i cu'i hue'ña.

⁵ Yo'cohuë pa'ise'ere ne timë ja'ñe a'ë.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.

Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ë.

Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.

⁶ Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a pai ñaja'cohua'i a'ë.

⁷ Ite oco do cuañonü'u cajë paipi i quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“iAña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejoquëna, jëa ja'ñere? ⁸ Ponësicohua'i pani, ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye ti'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ⁹ Tsu'upo tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quëi ma'ñe cato cueni toana ëcooa. Maija'quë tsu'upoje pa'i.”

¹⁰ Ja maca paipi ite seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

¹¹ Sejëna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquë pani te'ore isiye pa'iji, ti peoquëna. Aiñe paquë pani peoquë ja're coní aiñe pa'iji, te'e.”

¹² Pa'i do'i curiquë secohua'ije oco do cuañonü'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre sei'ë:

“¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?”

¹³ Sejëna, Juanpi capi:

“Cuañese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sema'pë pa'ijë'ë.”

¹⁴ Soldado pa'icohua'ipi ìte seteña:

“Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajëna, sehuopi:

“Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute saññere tì'api cuasajë pa'ijë'ë, sihuani.”

¹⁵ Juanni Cristo pa'ima'quë cuasajë paì utehuë. Ì a'ë caquëna, asañu'u cajë.

¹⁶ Cuasajëna, Juanpi capi:

“Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ë jerepa de'oquëpi. Ì jo'yaë ì zapato joyecaiquë yë'ëre tëtto saisiquë api. Yë'ë jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. ¹⁷ Tsoe pala cajiji, trigo jëoquë ìti cãse'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Ìti cãre pase'e ì de'hua hue'ñana de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api.”

¹⁸ Ñeje caquë paìre de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi.

¹⁹ Cui'ne Herodes paì ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jionì paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë cui'ne ì yeque co'aye yo'ose'ena cõnì yëhuopi, Juan.

²⁰ Jaje quëaquëta'are Herodespi ì caye asama'ë. Ja yë'ta'api yeque co'aye yo'o coquë Juanre co'a paìre co hue'ñana copi.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Ja yë'ta'a co cuañoma'quëpi Juan oco doquë pa'ina, Jesuje do cuañosiquë paji'i, cui'ne ìpi Maija'quëre se maca ma'tëmopi jaça saiona. ²² Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi ìna nëca meni paìje ñajëna, ja maca yë'ose'e ma'tëmopi jutapi, ñeje:

“Më'ë a'ë, yë'ë mamaquërepa. Më'ëni ai sihuaquë pa'iyë.”

Jesús Ñecuëohua'i

(Mt 1.1-17)

²³ Jesús treinta ometëca paquëpi Maija'quë co'amañarepa ne huëopi. Paì caye cato José mamaquë paji'i. ²⁴ José paji'i, Elí mamaquë. Elí paji'i, Matat mamaquë. Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Melquí mamaquë. Melquí paji'i, Jana mamaquë. Jana paji'i, José mamaquë. ²⁵ José paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Amós mamaquë. Amós paji'i, Nahúm mamaquë. Nahúm paji'i, Esli mamaquë. Esli paji'i, Nagai mamaquë. ²⁶ Nagai paji'i, Maat mamaquë. Maat paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Semei mamaquë. Semei paji'i, José mamaquë. José paji'i, Judá mamaquë. ²⁷ Judá paji'i, Joana mamaquë. Joana paji'i, Resa mamaquë. Resa paji'i, Zorababel mamaquë. Zorababel paji'i, Salatiel mamaquë. Salatiel paji'i, Neri mamaquë. ²⁸ Neri paji'i, Malqui mamaquë. Melqui paji'i, Adi mamaquë. Adi paji'i, Cosam mamaquë. Cosam paji'i, Elmodam mamaquë. Elmodam paji'i, Er mamaquë. ²⁹ Er paji'i, Josué mamaquë. Josué paji'i, Elizer mamaquë. Elizer paji'i, Jorim mamaquë. Jorim paji'i, Matat mamaquë. ³⁰ Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Simeón mamaquë. Simeón paji'i, Judá mamaquë. Judá paji'i, José mamaquë. José paji'i, Jonán mamaquë. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquë. ³¹ Eliaquim paji'i, Melea mamaquë. Melea paji'i, Mainán mamaquë. Mainán paji'i, Matata mamaquë. Matata paji'i, Natán mamaquë. ³² Natán paji'i, David mamaquë. David paji'i, Isaí mamaquë. Isaí paji'i, Obed mamaquë. Obed paji'i, Booz mamaquë. Booz paji'i, Salmón mamaquë. Salmón paji'i, Naasón mamaquë. ³³ Naasón paji'i, Aminabab mamaquë. Aminabab paji'i, Aram mamaquë. Aram paji'i, Esrom mamaquë. Esrom paji'i, Fares mamaquë. Fares paji'i, Judá mamaquë. ³⁴ Judá paji'i, Jacob

mamaquë. Jacob paji'i, Isaac mamaquë. Isaac paji'i, Abraham mamaquë. Abraham paji'i, Taré mamaquë. Taré paji'i, Nacor mamaquë. ³⁵ Nacor paji'i, Serug mamaquë. Serug paji'i, Ragau mamaquë. Ragau paji'i, Peleg mamaquë. Peleg paji'i, Heber mamaquë. Heber paji'i, Sala mamaquë. ³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquë. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquë. Arfaxad paji'i, Sem mamaquë. Sem paji'i, Noé mamaquë. Noé paji'i, Lamec mamaquë. ³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquë. Matusalén paji'i, Enoc mamaquë. Enoc paji'i, Jared mamaquë. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquë. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquë. ³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquë. Enós paji'i, Set mamaquë. Set paji'i, Adán mamaquë, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquë.

4

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Maija'quë joyo ñi pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquëna, Maija'quë joyopi sapi, cuene huesësi yejana. ² Jarote cuarenta mu'seña ao ti aima'e pa'ina, jeteyo'je ao ëaye nëi maca ³ huatipi ñte neñas'i, caquë capi:

“Maija'quë mamaquë sëte iye quëna përe cuañejë'ë, pan pë de'ojaco.”

⁴ Caquëna, Jesupi ñte capi:

“Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'iyë peoji, pai. Peoquëna, ai jerepa si'aye Maija'quë ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iyë pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuëna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa ñnopi si'aye, paire cui'ne ñote pa'iyëje. ⁶ Ñoni huatipi ñte capi:

“Yë'ëpi më'ëre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yë'ëna isise'e a'ë, si'aye iye. Jaje pa'ina, yë'ë yëyeje isiye pa'iji, yë'ë isiye yëquëna.

⁷ Më'ëpi do're ja'runi yë'ëni sequë pa'ito më'ë tse pasipi.”

⁸ Jesupi ñte sehuopi:

“Yë'ë quëno maca pa'ima'e pa'ijë'ë, Satanás. Saijë'ë. Toyase'e caji: Sejë'ë, më Ëjaë Diusuni cui'ne ise'ere necaijë'ë.”

⁹ Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripëna sani Maija'quë huë'e jetena mëani capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani tito sa tomejë'ë, iye macapi yejana.

¹⁰ Toyase'e caji:

Maija'quëpi ñ huññahua'ire cuañëina, më'ëre ñacaija'cohua'ire.

¹¹ Më'ëpi tomequëna, ñohua'i jëñapi tseaja'cohua'i a'ë, Quëna pëana më nëcañoa a'si nema'quëni cajë.”

¹² Caquëna, Jesupi ñte sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Më'ë Ëjaë Diusure neñama'e pa'ijë'ë.”

¹³ Caquëna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jëoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huëoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jëo saquëna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quë joyo tutu timësiquëpi. Jaje pa'ina, pai ñ pa'iyere quëajëna, ja yejaña pa'icohua'i asahuë. ¹⁵ Pai dari ñape tsi'si huë'ña pa'iyena ye'yaquë pa'ina, si'ahua'i ñte de'oquëre papi cajë sihuahuë.

Jesús Nazaretre Pa'iyë

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Ja maca Jesús Nazaretne saji'i, ñ ai de'osi daripëna. Huajë mu'se ti'aëna, pai tsi'si huë'ena cacani ja'rupi. Jaje ñ si'anë yo'oye sëte. Ja'rusipi Maija'quë coca pëpë ñasi'i caquë huëni nēcapi. ¹⁷ Nēcacuëna, Isaías Maija'quëre

quëacaiquë toyaquë pa'ise'ere isiëña. Iti maca aquëpi isiquëna, hui'yoquë tì'api, ñeje toyase'e pa'i hue'ñare:

¹⁸ Mai Ējaë joyopi yë'ëni pa'iji.

Jaje pa'ina, yë'ëna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quëa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yëhuo huasoja'quë a'ë.

Tseä cuañosicohua'i pa'icohua'ire quëa huasoja'quë a'ë.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quë a'ë.

Co'aye yo'ojëna, ai yo'ojë pa'icohua'ini de'o pa'iye isija'quë a'ë.

¹⁹ Mai Ējaë oi necai tēcahuëre paipi asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre jëjo daopi.

²⁰ Jaje Jesús ña tējini tēoni pa'i tsi'si huë'e cōcaiquëna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuë, ise'ere, pa'i tsi'si huë'ere tsi'sicohua'i. ²¹ Ñajëna, iohua'ire jë'nērepa ca huëopi:

“Yure iye mu'se tì'api, iye toyase'e caye mēsaru asa maca.”

²² Si'ahua'i Jesús de'oquë api cajë i case'ere merepa de'oye caëna, cajë ai cuasajë sa'ñe cahuë:

“¿Iquë coa José mamaquë api, pa'ima'quë?”

²³ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquë sēte co'ye jujujē'ë, caja'cohua'i a'ë. Casicohua'ipi yequeje caja'cohua'i a'ë. Capernaum yejana yo'ose'eje yure iño mē'ë yejare pana yo'ojē'ë, yëquë asase'eje.”

²⁴ Ja maca ai seña maca ca saoquë cui'ne capi:

“Nuñerepa cayë. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quëre quëacaiquëre te'ije de'oyerepa sihua cuañosiquë peopi. ²⁵ Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'i mu'señare Israel pa'i hua'jeohua'i jai pa'i paë'ë. Ja mu'seña tres ometëca jerepa ocoma'ëna, si'a yeja pa'icohua'i ao ëa ju'ijë ai yo'ohuë. ²⁶ Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre Israel pa'i hua'jeohua'ire jëjo saoye paipi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rona jëjo saopi, Sidón yejana. ²⁷ Cui'ne Maija'quëre quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai pa'i Israel pa'i ja'ju dahüë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucaiye paipi. Paquë Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i.”

²⁸ Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pēti huëohuë. ²⁹ Ja maca huëni nēcani Jesure tseani pa'i daripë peo hue'ña hue'sena etoni sahuë, cūti sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cūti huëre pa'i pa'i daripë paji'i.

³⁰ Jaje jëjo toñu'u cajë sasicohua'ita'are Jesús iohua'i jopoja'a etani saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equë

(Mr 1.21-28)

³¹ Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. ³² Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë. ¿Merepa jaje cuñequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.

³³ Jaro tsi'si hue'ñare paji'i, te'i emë huati joyo hue'equë. Jaëpi cuipi.

³⁴ “Yëquëre yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni, Jesús Nazaret aquë? ¿Nejosi'quë daiquë? Më'ëre yë'ë ñañë. Më'ë cato Maija'quë mamaquë, de'oquëre pa'ë.”

³⁵ Ja maca Jesús co'a joyore capi:

“Cama'ë. Jaëte jëoni saijë'ë.”

Jaje ca maca co'a joyopi pa'i ña hue'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne taoni eta saji'i. ³⁶ Si'aohua'i ña quëquëni sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuñequëna, huatiohua'ije ite sehujë etayë.”

³⁷ Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a hue'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'epi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucaij'ë, cajë sei'ë. ³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni aore neni ao.

Jesús Jai Paire Jujucaiye
(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Ësë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna, co'yahuë, si'ahua'i. ⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiohua'i etajë Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe iohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore
(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea huë'ñarepa pai peo huë'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë t'i'ahuë. ⁴³ Ti'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i t'e' ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daosiquë a'ë.”

⁴⁴ Jaje Jesús cu'i quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiaya Hua'ire Yo'eye
(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira tëtëpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'iyerepa Maija'quë coca asa'ñu'u cajë dateña. ² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huëapi huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña. ³ Ñani ja maca Jesús yohuëna aya mëji'i. I aya mëisi yohuë Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jëjo sao huahuoj'ë, yohuë. Huahuojëna, ja'runi ñu'i Jesús paire ye'ya huëopi. ⁴ Ye'ya tējini Simónre capi:

“Hua'i pa'i huë'ñana yohuëja'a sani mësarü yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë. Jaje pasicohua'ita'a më'ëpi cuañeñe sëte hua'i yo'erë jëo dëosi'i.”

⁶ Cani jëo dëosi maca hua'ipi airepa timërena, hua'i yo'erëpi tēi huëo. ⁷ Ja maca yequë yohuëre cajeohua'i pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina, dani si'ahua'i caya yohuëa ea tete macarepa aya timëhuë. ⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:

“Saij'ë, Ëjaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oquë a'ë.”

⁹ Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're con pa'icohua'ijë hua'ire nese'ere cuasajë ai quëquëhuë. ¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ijë quëquë huesësicohua'i paë'ë. Jaje quëquëjëta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë. Më'ë yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'ë.”

¹¹ Ja maca yohuëare tëtëpana sani jëoni Jesús ja're saë'ë.

Jesús Jujucaiye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Jesús pai daripëre pa'ina, te'i pai ja'ju dahuë ju'iquëpi titani Jesure ñani i tsiapi yejare pana semeni seji'i. Ñeje caquë:

“Ejaë, më'ëpi yë'ëre jujuye yëni jujuj'ë. Yë'ë ju'i dahuë.”

¹³ Ja maca Jesús i jētēpi patoquē capi:
 “Yē'ē jujucaiyē.”

Caquēna, jare iti macapi ja'ju dahuē peoquē de'opi. ¹⁴ Ja maca Jesús ite capi:
 “Quēama'ē pa'ijē'ē, paire. Coa Maija'quē huē'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojē'ē. Iñoni mē'ē co'ayere tsoa toquē yo'o do'ire isijē'ē, Moisés cuañequē pa'ise'ere. Jaje yo'oquēna, si'a hua'i mē'ē ju'iquē pa'isiquēpi de'oquē ponēni yo'oye ñaja'cohua'i a'ē.”

¹⁵ Jaje pa'iquēta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai pai i caye asañu'u cajē daijēna, ju'icohua'ije daē'ē, juju cuaññoñu'u cajē. ¹⁶ Jaje yo'ojēna, Jesús pai peo huē'ñana sai Maija'quēre seji'i.

Quē'quē Dahuē Ju'iquēre Jujuye
 (Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Jesupi ye'yaquēna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuē'ē. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conī, Galilea yejare si'a huē'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i paē'ē. Pa'ijēna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusalēnpi daisicohua'ije paē'ē. Pa'ijēna, Jesupi paji'i, Maija'quē tutu ju'icohua'ire jujucaiyē. ¹⁸ Paquēna, yo'oye peoquēpi ju'iquēni cai sai huēna oasiquēni cuaijē Jesús pa'i huē'ña coareña, ñajaquē cajē. ¹⁹ Dajēta'are caca huē'ñapi jai pai timēsico pa'i do'ire cacaye pajē ña jujani huē'e jeteja'a mēni peo coje tēteni ju'iquēre pai jopoja'a meñe casahuē, Jesús ña huē'ña cai sai huēna oasiquēni. ²⁰ Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujuquē api cuasayere ñani ju'iquēre capi:

“Mē'ē co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyē.”

²¹ Jaje caquēna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huēoreña: “Paipei yequē co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye peoji. Jare Maija'quēse'e sai de'huacaiye pa'iji. ¿Iquei'ni, iquē ja jerepa Maija'quēre cue'cuequē caquē?”

²² Jesupi jaje cuasajēna, ñani capi:

“¿Me yo'ojē jaje cuasaye'ni? ²³ Co'aye yo'ose'ere sai de'huaye cui'ne iquēre jujucaiyē pai cato yo'o ti'a ma'ñe a'ē. A'jiñe yo'oye peoji. ²⁴ Jaje pa'ito de'oji. Iñosi'i, mēsarute. Yē'ē Pai Mamaquēpi te'ipi iye yeja cuañequēre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquē pa'iyē.”

Jaje se canī ju'iquēre capi:

“Mē'ēni cayē, huēijē'ē. Mē uicore ini mē'ē huē'ena saijē'ē.”

²⁵ Caquēna, ja macarepa iti ju'iquē pa'isiquēpi jaohua'i ñajēna, huēni nēcani i uisicore se de'huanī Maija'quēre sihuaquē caquē saji'i, i huē'ena. ²⁶ Saina, si'ahua'i ña quēquēni Maija'quēre sihuaajē careña.

“Yurena ñahuē, paije yo'o ma'ñere yo'oye.”

Jesús Leví Soiye
 (Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús etaquē Leví hue'equēre ñapi, pa'i do'i sai huē'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuijē'ē, yē'ēni.”

²⁸ Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jēoni Jesús ja're conī saji'i.

²⁹ Ja jeteyo'je Leví jai fiesta nepi, i huē'ena, Jesuni sihuaquē. Jarote cui'ne jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i conī ai sai huēna ja'rusicohua'ipi paē'ē. ³⁰ Pa'ijēna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ye'yecohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'i a'ē, cuasajē sañope ca huēojē careña:

“¿Me yo'ojē mēsaru pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're conī aijē cui'ne ucuye'ni?”

³¹ Cajēna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icohua'i cui'ne huajëcohua'i jujuquëre co'eye pañë. Jaje pa'ina, ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ³² Ja do'ire de'ocohua'ini soisi'i caquë, daisiquë peoyë. Co'acohua'ini soisi'i caquë daisiquë a'ë, jaohua'ipi ja'rë yo'ose'e jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Caquëna, iohua'ipi Jesure setëña:

“Juanre ye'yecohua'i yo'oye sëte aima'pë Maija'quëre ai sejë yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecohua'ijë. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e si'anë aijë cui'ne ucujë pa'iyë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja aó aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë cacohua'i a'ni, mësarü, huejaquëpi iti macare coní pa'ito? ³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre yë'ëre sioye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peoëna, aó aima'pë pa'ija'cohua'i a'ë.”

³⁶ Cui'ne quëa iñopi, iohua'i ñañëna coní ñeje:

“Yecohua'ijë huajë ju'i care tëani ai ju'i care sëoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajë ju'i care nejoñë. Cui'ne huajë ca catipëpi ai ju'i cana sëosicohua'i pa'ito te'oje pa'io ña cuañoñë paji. ³⁷ Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i cono doye peoji, ai ca'nihuë de'huasicona. Jaje ai ca'nihuëna huajë cuiya'i cono doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñë pa'iji, cuiya'i cono cui'ne ca'nihuë de'huasi topëje nejoñë pa'iji. ³⁸ Jaje pa'ina, huajë cuiya'i cono doye pa'iji, jare cui'ne huajë ca'ni topëna. Jaje huajëyese'e pa'i de'oye quëcoja'coa. ³⁹ Jaje pa'ina, o'sasi cono ucucohua'ijë huajë cono ucuye pañë, o'sasi cono ai de'oye a'ë, cajë.”

6

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Te'e huajë mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tējë saë'ë. Yo'oni jeteyo'je jëñapi iti case'e po'tejë aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseo acohua'ipi ñani se'ë:

“¿Moisés cuañese'e caji huajë mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oye'ni?”

³ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i coní aó ëa ju'ijë yo'ose'e? ⁴ Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e Maija'quëna isise'ere aó a'ñere aó ëa ju'i Maija'quë huë'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icohua'ireje aopi.”

⁵ Cui'ne capi, jaohua'ire:

“Paí Mamaquëre papi tutu payë, huajë mu'se pa'itoje cuañëne.”

Jëtë Cuenesicore Paquëre Jujuye
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Yëquë huajë mu'se Jesús pai tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote paji'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuenesicore hue'equë. ⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i coní cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ite sañope cañu'u cajë utejë ñahuë. ⁸ Jaje cuasaye ñaquëta'a cuenesi jëtë hue'equëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcajë'ë.”

Caquëna, huëni nëcapi. ⁹ Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

“Sesi'i, mäsarute te'ore. ¿Iquepi de'oque'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?”

¹⁰ Ja maca si'ahua'ire seña të'ijani Jesús capi, ju'iquère:

“Më jëtëre mëajë'ë.”

Caquëna, i case'eje yo'opi. Yo'oque'na, i jëtë cuenesico pa'isico de'oco paco'ë.

¹¹ Jaje yo'oque'na, ñani yecohua'i ai pëti ëaye ñajë ca huëohuë, sa'ñe iquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajë.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Ja mu'seña Jesús Maija'quère sesi'i caquë saji'i, ai cutihuë. Jaropi si'a ñami Maija'quère seji'i. ¹³ Nata tomesi maca i ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i ja're pa'icohua'ire hue'yopi, jëjo daocohua'ire. ¹⁴ Jaohua'i cato paë'ë: Simón, jare jaëni se hue'yo cosiquë paji'i, Pedro. Cui'ne i yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵ Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i. ¹⁶ Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Jesús ai cutihuëpi i ye'yacohua'i ja're con i cajequëpi perepë yejana pëapi. Jarote jai pai paë'ë. Si'a hue'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya të'tëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'i daisicohua'i paë'ë, Jesús cayere asa'nu'u cajë cui'ne iohua'i ju'i dahuëre jujucaijaquë cajë daisicohua'ipi. ¹⁸ Huati yo'oque'na, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'i de'ohuë. ¹⁹ Si'a pai Jesure patosicohua'ipi i tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pai Ayere

(Mt 5.1-12)

²⁰ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire ñani capi:

“Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësaru teaye pa'iohua'i, Maija'quë te'tena de'oye cacani paja'cohua'i a'ë.

²¹ Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësaru ao ai ëa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti'aja'cohua'ipi. Sihuacohua'i pa'ijë'ë, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²² Pai Mamaquëre tui do'ire paipi mësarute pëijë coejë iohua'i quë'rore etojë cue'cueye pa'iji. Jaje yo'oto sihuajë'ë, yë'ëre tui do'ire. ²³ Jaje yo'ojëna, ai sihuajë'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyeje pa'ye yo'oa'huë'ë, Maija'quë tsoe hue'ña quëacaicohua'ire.

²⁴ Jaje pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

²⁵ Teayerepa mësarureta'a yure ao ani timëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je ao ëa ju'iñe pasipi. Teayerepa mësaru yure so huajëje pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiye pasipi.

²⁶ Teayerepa mësaru pa'iyë'ni si'a pai de'o paire pa'ë cajëna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ijë jaje cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'ahuë'ë, Maija'quë jëjo daocohua'ijë pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiye

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru yë'ëre asacohua'ire cayë: Oijë'ë, mësarute sañope cacohua'ire. De'oye yo'ocaijë'ë, mësarute coecohua'ire. ²⁸ De'oye pa'i

ja'ñere cacaijê'ë, mësaruni sañope ai yo'o ja'ñere de cacohua'ini. Secacaijê'ë, mësarute tea ju'icohua'ireje. ²⁹ Yecohua'ipi tsiana te'e te'te têturu yequë te'te tsiaje nêocaijê'ë. Cui'ne yecohua'ipi mē sēsēquēna ju'iconi jioni sato huē'ehuē ju'icoreje se isi saojê'ë. ³⁰ Secohua'i pa'ito isijê'ë. Yeque mē tseconi jiosicohua'i pa'ito, coa ñajê'ë, cui'naoni seña pajê'ë. ³¹ Yecohua'ipi mësaruni de'oye yo'ojajê cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojê'ë, mësarupi.

³² ¿Jaje pa'iquēta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ije cui'ne sa'ñe oiyere yo'ocohua'i pani. ³³ ¿Jaje pa'ina, mësarupi mësarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ije cui'ne yo'oyere yo'oni. ³⁴ ¿Jaje mësarupi de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'ë cuasajê isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ije co'yoja'cohua'i a'ë cuasajê yo'oyere yo'oni. ³⁵ Jaje pa'iquēta'are mësaru cato oiye pa'iji, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojê isiye pa'iji, co'yoja'cohua'i a'ë cuasaye peoyerepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'têmo jaiye de'o co'amaña isiye pa'iji. Cui'ne mësaru pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quë Ëjaērepa mamajê, cui'ne ije oiquē api, co'acohua'ire cui'ne i isiyere de'o ji cama'cohua'ireje. ³⁶ Jaje cui'ne mësaruje oijê'ë, yecohua'ire, Maija'quë oiyeje.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye
(Mt 7.1-5)

³⁷ Jaje pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pê pa'ijê'ë, yecohua'ire. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute co'acohua'i a'ë caye paja'quë api. Yecohua'ire nejoñe pajê'ë. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijêna, Maija'quëje mësaru tayo yo'oye sai de'huacaija'quë api. ³⁸ Yecohua'ire isicohua'i pa'ijêna, Maija'quëje mësarute isisipi. Isija'quë api, i topëna de'oye cuasa ti'acore pani. Dêso quiosiconi, ña'co quiosiconi, timësicore pani, mësaru yecohua'ire isiyeje pa'ye Maija'quëje isija'quë api, mësarute."

³⁹ Jesupi ñeje yo'oyeje pa'ye a'ë capi:

"Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'ë, si'a jupê. ⁴⁰ Ye'yecohua'ipi iohua'ire ye'yaquëre têtō saisicohua'i peoyê. Ye'ye tējinita'a ti'añe pa'iji, iohua'ire ye'yaquëje pa'iohua'i.

⁴¹ ¿Me jaje pa'ito, mē'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Mē'ë ñacoare soquë tiro ja'ioire papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini? ⁴² Mē'ë ñacoare pare soquë tiropi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me mē'ë yo'jeire casi'ni: 'Huau, mē'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nêocaijê'ë.' De'oquëre pa'ë coa caquë yo'oquë maca. Mē'ëpi du'ru macarepa mē'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jēojê'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi mē'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Mē'ë Yo'oyere Ñajê Asaja'cohua'i A'ë, Mē'ëre
(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquë yēpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yēje de'o ca quëiñe peoji. ⁴⁴ Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñaño pa'iji, iti quëiñena. Miu soquë yē pani quëiñe paji, cosa care. Jaje cui'ne miu pisi pani quëiñe paji, cuiya'i care. ⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pai pani caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aquë pani co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yē'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Huë'ña
(Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojê mësaru yē'ëre Ëjaë, Ëjaë cajêta'a yē'ë cayeje ne ma'ñe'ni? ⁴⁷ Quëasi'i, yē'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yē'ë cayeje yo'ocohua'i pa'iyere.

Iyeje pa'ye pa'iji. ⁴⁸ Jaohua'i cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije ti'ama'ëna taiñe paja'quë api. De'o yejana nesi do'ire. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'eje yo'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsä'ina taiñe pa'iji.”

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye (Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana. ² Jarote romano soldado pa'i capitán i jo'yaë i oiquëre papi jūni huesë tējiquëre paquëpi paji'i. ³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aïohua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. ⁴ Jaohua'i Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

“Iye capitán de'oquë api, më'ëpi ite cōcati'ñe pa'i a'ë. ⁵ Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pa'i tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë.”

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani iohua'i ja're coní saji'i. Saijë i huë'e ti'añe ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

“Ëjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aquë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. ⁷⁻⁸ Yë'ë ëjaohua'i cuañeñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: ‘Saijë'ë,’ caëna, saji. Cui'ne yequëni ‘daijë'ë’ caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: ‘jare nejë'ë’ cuañeru neji. Jaje më'ëpi co'yajë'ë cuañeru, yë'ë jo'yaëpi co'yasipi asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, daima'ë cuañejë'ë, yë'ë jo'yaë co'yajaquë.”

⁹ Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, ta'ñe caquëre papi pa'iquë'ni caquë. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

“Ti ñama'ë paë'ë, Israel paipi jaje yë'ëre necaija'quë api cuasacohua'ire iquë yo'ose'eje care paye.”

¹⁰ Ja maca i jëjo daosicohua'i huë'ena co'ini capitán jo'yaë tsoe co'yasiquëni ti'ahuë.

Posë Ju'isiquëre Huëoye

¹¹ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripëna. Saina, cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pa'i coní saë'ë. ¹² Pa'i daripë eta sa'rona ja'ye ti'asi maca ju'isiquëni tañu'u cajë sacohua'ire ñapi. Jai pa'i coní saë'ë, iti daripë acohua'ije. Pëca ja'quë juquëna, hua'jeopi te'ire nëcoquëpi ju'isiquë paji'i.

¹³ Jaje saijëna, Ëjaëpi jaote teaye ñani oi capi:

“Oima'o.”

¹⁴ Ja maca Jesús tsiojani mahuëna patopi. Patoquëna, iti sacohua'i nëcajaë'ë. Ja maca Jesús ju'isiquëni capi:

“Posë, yë'ëpi cayë më'ëre, huëijë'ë.”

¹⁵ Caquëna, iti ju'isiquëpi huëni ja'runi coca ca huëopi. Pëca ja'cona huëoni isipi, Jesús. ¹⁶ Ja maca iyere ñani si'ahua'i quëquëni Maija'quëre de'oquëre pa'ni sihuajë ca huëohuë ñeje:

“Mai aquëpi Maija'quë quëacaiquë pa'iji, jerepa pa'ipi.”

Cui'ne cahuë:

“Maija'quëpi i paire cōcasi'i caquë daji'i.”

¹⁷ Jaje Jesús yo'ose'ere Judea pa'icohua'i cui'ne Judea yeja niamoa pa'icohua'ije asahuë.

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna (Mt 11.2-19)

18-19 Juanpi si'aye iye yo'ose'ere asapi, ite ye'yecohua'ipi quëajëna. Jaje asani daija'quë api ca nëosiquë ¿Cristorepa pa'ima'quë, panita'a ja yë'ta'a yequëre uteye pa'iquë? cuasaquë i ye'yacohua'ire cayahua'ire soini Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. 20 Jëjo saosicohua'ipi Jesús quë'rona tì'ani cahuë:

“¿Cristo itì daija'quë api ca nëosiquë pa'ima'quë më'ë? Panita'a ja yë'ta'a ¿yequëre uteye pa'iquë? caquë Juan oco doquëpi yëquëre jëjo daopi.”

21 Sa tì'ajëna, Jesupi jai pàire ju'icohua'ire cui'ne ai yo'ocohua'ire huati quë'iohua'ire eto saoquë, cui'ne ñama'cohua'ire jujuquë yo'opi. 22 Yo'oquëni sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Sani Juanre cajë'ë: Mësarü ñajë cui'ne asase'ere quëajë'ë, ñama'cohua'i pa'isicohua'i ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, ja'ju dahüë hue'ecohua'ipi peocohua'i tòmëñere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'ipi huëiyere, cui'ne teaye ai yo'ocohua'ini huaso coca quëayere. 23 Coa asani yë'ëre ire papi caquë jëa coeye paquëpi sihuaquë de'oye pasipi.”

24 Juan jëjo daosicohua'ipi co'isi maca Jesupi pàire ca huëopi, Juan ayere ñeje:

“¿Iquere sani ñare'ni, cuëne yeja saisicohua'i? ¿Tutupi catëna ju'aquëna, huahuëyere ñare? Pàni. 25 Jaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Ëja de'oni jai do'i cañare ju'iquëni ñare? Pàni. Jaje pa'ina, mësarupi ñacohua'i a'ë, pàì ëjaohua'i huë'ña pa'icohua'ipi jai do'i cañare ju'ijë pa'icohua'ire. 26 Tijupë cayë, jaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quë jëjo daoquë? Jaje pa'ijë'ë. Nuñerepa cayë, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i api. 27 Toyase'e cato caji:

Jëjo saosi'i, yë'ëre quëacaiquëre më'ë sai hue'ñana

Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

28 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pàì pa'i hue'ñana iquë Juan oco doquëje pa'i ti peopi, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i. Jaje pa'iquëta'are ai a'riquë macapi Maija'quë pa'i te'te jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

29 Jaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuañosicohua'i co'a pàì cui'ne pa'i do'i curi secohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihua'ë nuñerepa pa'i api, Maija'quë. 30 Jaje pa'iquëta'are Juan oco do cuañoma'cohua'ipi fariseo pa'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Maija'quë iohua'ire caquë yo'oyere asacaiye coereña, co'aye a'ë cajë. 31 Ëjaëpi yequeje capi:

“¿Iquena conì iye'në pàire ja yo'oyeje pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye? ¿Ique yo'oyeje pa'iohua'i ña cuañone'ni? 32 De'oji, jaje pa'ito tsipi jai pàì pa'i hue'ñana ca'a yo'oñu'u cajë ja'rusicohua'ipi caje tsini pì'cohuëre jucacaitoje bailaye pahüë. Cui'ne oiyeje pa'iohua'ita'a jëjëñere jëjëcaitoje oire paye pahüë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë. 33 Juan oco doquëpi ai aima'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'i api cayë. 34 Ja jeteyo'je Pàì Mamaquë daji'i, ao aiquëpi cui'ne o'sa ucuquëpi. Jaje pa'ina, mësarupi jaiye aiquë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne pa'i do'ire curi secohua'i cajeipi cayë. 35 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i iñoñere cayahua'i yo'oye de'oji, asayë.”

Fariseohua'i Aquë Simón Huë'ere Pa'iyë

36 Fariseo aquëpi Jesure soipi, i huë'ena sani ao aijë'ë caquë. Soina, Jesús sani ao ai saihuëna ja'rupi. 37 Ja'runi ñu'ina, itì daripë, te'o nomio co'aye pa'isicopi asani i pa'i hue'ña daco'ë, ai huëo së ma'ña da'care quëna huëna daco. 38 Dani iopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio io oi copi i quëo tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuënani tsu'suco sihuaco huëo së ma'ñapi i quëoje doco. 39 Jaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi: “Iquë

Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomiopi papico yo'oye asara'pi, co'a nomiopi yo'oco caquë.” ⁴⁰ Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

“Simón, mē'ëre yeque maña caye payë.”

Caquëna, fariseopi sehuopi:

“Cajë'ë, ye'yaquë.”

⁴¹ Jesupi capi:

“Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye pahüë. Quinientos denario te'ipi do'i papi, yequëpi cincuenta denario do'i papi. ⁴² Jaje do'i pacohua'ipi sai ti'añe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi ipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiye'ni, ite?”

⁴³ Caquëna, Simónpi sehuopi:

“Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë.”

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, mē'ë.”

⁴⁴ Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

“¿Naquë io yo'oye? Mē'ë huë'ena yë'ë caca maca mē'ëpi oco dacaima'ë paë'ë, yë'ë nēcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoa-caco'ë, nēcañoare cui'ne nañapi tēno cuënao. ⁴⁵ Mē'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yë'ta'a yo'oco. ⁴⁶ Mē'ëpi yë'ëre siopë hui'yape pe'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yë'ëre huëo sē ma'ñapi nēcañoana doo. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mē'ëre cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquepi a'ri maña oiyyere iñoji.”

⁴⁸ Jaje se cani capi, iote:

“Mē'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë.”

⁴⁹ Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:

“¿Iquei'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?”

⁵⁰ Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

“Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, mē'ë. Señaco de'oye saijë'ë.”

8

Jesure Cōcaicohua'i Nomiohua'ipi

¹ Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a huë'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuñe te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Iti cohüë, doce i ye'yacohua'ipi. ² Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne ipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite coní cuahuë. Jaohua'i ja're coní María Magdalena hue'ecoje saco'ë, iti siete huatiohua'ire eto cuañosicopi. ³ Cui'ne Herodes yëyere ise'e cuasaquë huë'e de'oye necaiquë Chuza i nējo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai pai yequë nomiohua'ije iohua'i co'amañapi cōcaë'ë, ite.

Taquëpi Pa'iyë

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Pai daripëa ñape etani daë'ë, Jesure ñañu'u cajë. Jaje jai pai datena, ñani quëapi, iohua'i ñañe ayena. Caquë iñoquë ñeje capi:

⁵ “Taquëpi tasi'i caquë tsiona sani iti care jeaquëna, ma'ana tomeipi. Tomeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuë, cui'ne yequë care pi'api ocue huesohuë. ⁶ Yequë capi tomeipi, quëna yejana. Tomeni ai de'oquëta'a ocopi peoquëna, cuene juji'i. ⁷ Yequë capi tomeipi miu pisi quë'rona. Tomeni ai de'oquëna, pisiye te'e ai de'oni huë huëapi. ⁸ Cui'ne yequë capi tomeipi de'o yejana. Tomeni ai de'oni cien ca jaiye iti ñëa ñape quëji'i.”

Jaje iyere Jesús ca tējiquē ai tutu capi:
 “Mēsarupi cajoro quē'iohua'i pani asajē'ē.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quēaē'ni
 (Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹Ja maca i ye'yacohua'ipi seil'ē: ¿Iquere ja mē'ē jaje quēaē'ni, iohua'i ñañena coni? ¹⁰Cajēna, iipi jaohua'ire sehuopi:

“Maija'quē i tē'te ayere pajje asa tī'a ma'ñere iñoquēna, de'hue asayē, mēsaru. Jaje pa'iquēta'are yecohua'ini cayē iye yo'oyeje pa'ye a'ē caquē iohua'i ñañe ayepi iti ñajēta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquē. Cui'ne itire asajē coa noni asa huesojē ti asa tī'añe pajajē caquē.

Taquē Quēase'e Ayere
 (Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹Iye a'ē. Iye quēase'e caye: Iti ca cato Maija'quē cocaje pa'ye. ¹²Ma'a cato quēaji, Maija'quē coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quēaji. ¹³Quēna yejana iti ca tōmese'e cato Maija'quē cocare du'ru macarepa sihuajē asasicohua'ipi pa'ijēna, jeteyo'je ai yo'oyepi tī'asi maca yo'o jujani jeocohua'ini quēaji. ¹⁴Miu pisi quē'rona iti ca tōmese'e cato quēaji. Asajēta'a ja yē'ta'a iohua'i ai cuasayere yo'ojē pa'icohua'ini jaje yo'ojē co'amaña jaiye payena cuasajē cui'ne yeja sihuayere yējē co'a ju'ijēna, pisi meapi hue hueañeje pa'ye yo'oquēna, iti ca quēima'pē pa'iyere. ¹⁵Cui'ne yequē ca de'o yejana tōmese'e cato quēaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajē asacohua'ini cui'ne yēhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijē iti ca quēicohua'ijē pa'icohua'i pa'iyere.

Miacaiye Ayere Quēaye
 (Mr 4.21-25)

¹⁶Toa tsēoma'cohua'i a'ē, tsēoni jeteyo'je yequē co'amañapi sioja'coni panita'a cai saihuē huē'ehuēna nēcoja'coni. Jaje yo'oye pajē coa ai jerepa emēje'na nēcojē yecohua'i cacajēna, miacaija'core. ¹⁷Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pai asa ma'ñepi ti asama'pēna, pa'iyere peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ē, tiñarepa.

¹⁸Jaje pa'ito de'oye asajē'ē. Jaje pa'ina, paquēna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje pa'iquēta'a peoquēni ai jerepa se sio coñe pa'iji, i payē, cuasase'e mañaque si'aye.”

Jesús Pēca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i
 (Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹Ja maca Jesús pēca ja'co cui'ne i yo'je tsj coni tītahuē, i pa'i hue'ñana. Tītasicohua'ita'a jai pai pa'i do'ire i pa'i hue'ña tī'añe pahūē. ²⁰Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quēahuē:

“Mē ja'co cui'ne mē'ē yo'je tsj coni hue'sere pa'iyē, mē'ēni ñañu'u cajē dani.”

²¹Cajēna, iipi capi:

“Maija'quē coca asani cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yē'ē ja'co cui'ne yē'ē yo'je tsj pa'iyē.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe
 (Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²²Te'e mu'se Jesús jai yohuēna i ye'yacohua'i ja're coni tūmēni capi:

“Jaira je tē'tena jeñu'u.”

²³ Caëna, ja je'ejëna, Jesús caji'i. Caina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'iyë ja'i macarepa. ²⁴ Ña quëquëni caiquëre sëtoni cahuë:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”

Cajëna, Jesús huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsinë de'huaje pa'ioyepa de'opi, ti co'poma'co. ²⁵ Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:

“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jeore?”

Jaje caquëna, jahua'i cato quëquë huesësicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“¿Iqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

Huatiahua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana tì'ahuë, Galilea je'ñerepa pa'icona. ²⁷ Tì'ajëna, Jesús tumaquëna, te'i ëmë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i cañaje ju'ima'quëpi cui'ne huë'eje pa'ima'quë paji'i. Jaje pa'ipi coa pai ju'isicohua'ire ta hue'ñare pare iquë paji'i. ²⁸ Jaje pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:

“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa mamaquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ijë'ë.”

²⁹ Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuañequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ija'quë cajë. Jaje yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tëtë saquë saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna. ³⁰ Jesupi capi, ite:

“¿Ique mami a'ni, më'ë?”

Seina, ipi sehuopi:

“Yë'ë Legión hue'equë a'ë.”

Jaje cani capi, huatiahua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire. ³¹ Jaje pa'ijë huatiahua'ipi Jesure sei'ë. Jëjo saoma'ë pa'ijë'ë, nejo hue'ñare pana cajë. ³² Coa sese quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai pai sese nëijë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. ³³ Paite pa'isicohua'ipi etani sesena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que tëtëtëpapi tomejë jairana dutu jujuhuë.

³⁴ Ja maca iti sesere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pai darina cui'ne yequë hue'ñana iti yo'ose'ere quëahuë. ³⁵ Quëarena, paipi ña'ñu'u cajë saë'ë. Saijë Jesús pa'i hue'ñana tì'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i quëno macare ju'i ca suñasiquëpi dahuëre pa'ipi yo'oma'quëpi ñuji'i. Ñu'ina, ñani ai ca'rahuë.

³⁶ Ja maca iti ñasicohua'ipi daripëpi daisicohua'ire quëahuë, huati quë'i pa'isiquëni Jesupi jujuse'ere, nuiñere cuasaguëre. ³⁷ Jare asani Gadara yeja paipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire sei'ë. Saijë'ë. Iño pa'ima'ë pa'ijë'ë cajë. Jaje cajëna, asani Jesupi jai yohuëna aya mëni saji'i. ³⁸ Saina, iti huatire eto sao cuañosiquëpi saijë'ë yë'ëreje caquë seji'i. Seina, Jesupi ite pëajë'ë, cani capi:

³⁹ “Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Co'ini si'aye më'ëre Maija'quë ne de'huase'ere quëajë'ë.”

Jaje caëna, sani si'a daripë cu'i quëapi, Jesús ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesús jaira je tëtëtepi co'ina, si'ahua'i ite utejë pa'isicohua'ipi sihuajë pëpahuë. ⁴¹ Pëpa maca Jairo hue'equëpi pai tsi'si huë'ere ñacaicohua'i ëjaëpi tütapi. Tütani Jesús quëo yë'quë maca do're ja'runi yë'ë huë'ena daijë'ë,

caquë seji'i. ⁴² Te'o macare mamacore paquëni, doce ometëca pacopi, juni huesë tëjiconä. Sequëna, jujucaija'quë Jesupi jarona saji'i. Saina, jai pai conì qui'iyerepa saë'ë. ⁴³ Saquëna, saru dahuë ju'icopi ai yo'oco paco'ë, tsieje tēcama'ona doce ometëca. Jaje pa'iopi jujucohua'ini juju cuañosi'i caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otoje jujuye peopi. ⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni i ju'i cana patocona, jare iti macapi tsie tēcapi.

⁴⁵ Jaje patocona, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yë'ëre patore'ni?”

Caquëna, si'ahua'i cahuë:

“Pahuë, patoye.”

Cajëna, Pedro cui'ne i cajeohua'i conì cahuë:

“Ye'yaquë, jai pai si'a te'ñapi jë'jejëna, ñaquëta'a sequë'ni, ¿nepi yë'ëre patore'ni?”

⁴⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Asayë, yë'ë tutupi yë'ëre patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Ja maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquëna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'runi Jesús quëo yë'quë macapi quëao, si'ahua'i ñajëna, io cuasani yo'ose'ere cui'ne io pato macapi esa co'yase'ere. ⁴⁸ Quëa maca Jesupi capi:

“Huau, më'ëpi jujuja'quë api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijë'ë.”

⁴⁹ Ja yë'ta'a Jesús cocare caquëna, Jairo huë'epi dani titaquë Jairore capi:

“Më'ë mamaco tsoe juco'ë. Ye'yaquëre ai jerepa josa yo'oma'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quëquëma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi jujuja'quë api caquë utejë'ë. Jaje cuasaquë utequëna, më'ë mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huë'ena ti'asi maca te'ireje coñe papi, i caca huë'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pëca ja'quë cui'ne pëca ja'co jaohua'ise'e cacahuë, i ja're conì. ⁵² Si'ahua'i oë'ë, co'a juë'ë, ìoni cuasajë. Jaje oijëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pë pa'ijë'ë. Tsihua'o ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

⁵³ Caquëna, tsoe ju'isiconi caji cajë i cayere cue'cuejë sohuë. ⁵⁴ Ja maca Jesupi ju'isico jëtëna tseani capi:

“Tsihua'o huëijë'ë.”

⁵⁵ Jaje caquëna, iti macapi pa'i huëo cui'naopi, nēcaco. Nēcacona, ja maca Jesús aore aøjë'ë cuañepi. ⁵⁶ Pëca ja'quëohua'ipi ai cuasahuë, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quëama'pë pa'ijë'ë, caquë.

9

Jesús Jëjo Saoye I Ye'yacohua'ire

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye tiñe pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere.

² Maija'quë cuañe te'tena cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'iñere jujucaija'cohua'ini jëjo saopi. ³ Jaje jëjo saquë capi:

“Tupë, turupë ao, curiquë sama'pë pa'ijë'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ca sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijë'ë. ⁴ Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajë'ë, mësarute sihuacohua'i pa'ito. ⁵ Yequë mësaruni coecohua'i pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere ti'to tojë'ë. Jaje yo'ojë japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quë yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a hue'ña pa'i pa'i hue'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

Juan Ti Doquëre Huaiye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'oquëna, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'oji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Elíaspi ñaipi cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'oji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi. ⁹ Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

“Yë'ëpi Juan siopëre yëto tējajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito ¿iqueipi jaiye co'amaña yo'oquërepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ I jëjo saosicohua'ipi co'ini Jesure quëahuë, iohua'i yo'orojaise'ere. Quëa tējijëna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pa'i peo hue'ñana, Betsaida daripë quë'rona. ¹¹ Jaje saicohua'ita'are paipi asani tuë'ë. Tuijëna, Jesús sihuaquë pëpani Maija'quë te'te ayere quëani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huëoquëna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuë:

“Ja'ye huë'ña pa'i hue'ña iño ti peoji. Paire quëajë'ë, saijajë, sani huajëjajë, cui'ne pa'i daripëna sani ao hueroni aijajë.”

¹³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi aøjë'ë, jaohua'ire.”

Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Coa cinco pan pëa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payë. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aõe canì sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil ëmëohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saøjë'ë. Jaje ja socohua'ise'ere si'ahua'ire huahuejë'ë.”

¹⁵ I case'eje yo'ojëna, si'ahua'i ja'ru sahuë. ¹⁶ Ja maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tëmona ñaquë de'oji iye mël'ë isise'e payë caquë Maija'quëre pëpapi. Pëpani jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aøjë'ë caquë. Ja maca jaohua'ipi paire aohuë. ¹⁷ Si'ahua'i iohua'i yëse'ere ti'asicohua'i paë'ë. Ani tējisi jeteyo'je iti nëase'ere doce do'rohuëa aya timëhuë.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Yequë mu'se Jesús te'ipi Maija'quëre seji'i, pa'i peo hue'ñana. Seina, i ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, pa'i yë'ëre?”

¹⁹ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Yecohua'ipi cayë, mël'ëre Juan oco doquë api. Yecohua'ipi Elíaspi cayë. Yecohua'ipi mël'ëre cayë, ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëji'i.”

²⁰ Jaje cajëna, seji'i, iohua'ini:

“¿Cui'ne mësaruta'a yë'ëre iqueipi caye'ni?”

Caquëna, Pedropi capi:

“Mël'ë cato Cristo, maire huasoquë, Maija'quë tsequëre pa'ë.”

Jesupi Capi, Ju'ija'quë A'ë
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Jaje asajëna, Jesupi jaohua'ire ai cuañëpi: Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire caquë, ²² canì capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquë ai yo'oja'quë api, aïohua'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i yë'ëre coejë huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api.”

²³ Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Paipi yë'ëre tuiye yëni jëoñe pa'iji, ïohua'i yë'ë tse a'ë cuasase'ere, yë'ëse'e cuasase'ere. Jëoni yë'ëre tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itoje. ²⁴ Jaje pa'ina, ï pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquë pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ë do'ire ï pa'iyere ne huesosiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. ²⁵ ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja co'amañare hueroni paquëpi ja yë'ta'a ï joyo ise'e ne huesëquëna, pa'ito de'oquë? ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë mamire cui'ne yë'ë cocare asaquëta'a paini ca'raquë yë'ë yo'oye ayere quëama'ë pa'isiquëre cui'ne ïteje yë'ë Pai Mamaquëpi ëjaë de'oni, ja'quë pa'iyepi cui'ne huiñaohua'i conï dai maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayere. ²⁷ Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te'te ayere ñama'pë pa'icohua'i a'ë. Maija'quë te'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'inë pa'iji.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cutihuëna Maija'quëre sesi'i caquë. Saina, conï saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan. ²⁹ Ja maca sani Jesupi Maija'quëre ja sei tiñe pa'i tsiarepa ponëpi, cui'ne ï ju'i caje ai miacore papi ña ti'añe peocorepa ponëpi. ³⁰ Ponë maca Jesupe pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja'a miañerepa nëcajë Jesús ja're cocare cahuë. Jaohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. ³¹ Jesús Jerusalenna sani ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë. ³² Ja maca ai huëo ca'añe Pedrore cui'ne ï cajeohua'ire nëise'epi peo hue'ñarepa tomeina, sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'i ï ja're nëcajëna. ³³ Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'i jëo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, ñño pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. ³⁴ Jaje ja yë'ta'a caquëna, sirioipi nëca meni sjo huesopi. Sjo huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'nahuëre pa'ijë. ³⁵ Jaje pa'ijëna, sirioipi yë'ose'e caye asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi ï cayere asajë'ë.”

³⁶ Jaje casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e paji'i. Pa'ina, ñani jaohua'i ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje ïohua'i ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajejëna, jai pai Jesure sañope ti'ahuë. ³⁸ Ja maca pai jopo aquëpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquë, ñacaijë'ë, care payë yë'ë mamaquë te'i macapi. ³⁹ Huatire hue'equëna, jaëpi josa yo'oquëna, cui'ne cuiquë yo'oji, cui'ne hue'hue nequëna, yë'opoja'a siri etoquë yo'oji, co'aye yo'oquë ti jëoñe coejë, ïte. ⁴⁰ Tsoe më'ë ye'yacohua'ire sei'ë, huatire eto saojë'ë caquë. Jaje caëna, coa yo'o jujahuë.”

⁴¹ Caquëna, Jesupi asani ï ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yëhuarepa tsoe mësarü ja're conï pa'i yo'oquëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasaja'cohua'i a'ni, mësarü? Jaje canï dajë'ë, më'ë mamaquëre ñño.”

⁴² Jaje caëna, tsihua'ëpi ï quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yequë hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquëna, Jesupi huatire yo'oma'ë canï eto saoni

tsihua'ère jujuni pëca ja'quëna isipi. ⁴³ Ja maca si'a paì ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajë'ë, iyere. Huañeyema'pë pa'ijë'ë. Yë'ère Pai Mamaquëre paì jëñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yëyeje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ère.”

⁴⁵ Jaje caquëna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahuë, i caye. Jare jaje asaye pajajë ipi cuasaye sëte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi senì asaye pahuë, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahuë, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajë. ⁴⁷ Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ère i quë'rona dani nēcopi. ⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquë tsihua'ère yë'ë mamipi cuasajë ñacaini yë'ëni ñacaiyë. Cui'ne yë'ère ñacaicohua'i pani yë'ère jëjo daosiquëreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, iti mësaru aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere
(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquëna, Juan capi, ite:

“Ye'yaquë, yëquë te'i ëmë më'ë mamipi caquë huatire eto saoquëre yo'oma'ë pa'ijë'ë cajë ësehuë, yëquë ja're cōni cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju ësereni? Maire sañope cama'quë pani mai yo'oye yo'o cōcohua'i a'ë.”

Que Joyo Pa'iquë

⁵¹ Jesús ma'tëmo mëiñe ti'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalénna sai huëoni saji'i, i cuasa nēose'ere yo'osi'i caquë. ⁵² Saija'quëpi jëjo saopi, i du'ru sani i pëajato co'aja'cohua'ire, Samaria paì quë'rona. ⁵³ Jaje pa'iquëta'are Jerusalénna saiye nëina, Samaria paì coehuë, pëa hue'ña isiye. ⁵⁴ Ja maca jaje ësejëna, asani i ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuë:

“Ëjaë, yëquë më'ë jaohua'ire toapi cuañerena, ma'tëmopi tomeni peo hue'ñarepa ëo huesoye. Tsoe Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'ise'eje yo'oñu'u.”

⁵⁵ Jaje cajëna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequë sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mësaru? ⁵⁶ Yë'ë Pai Mamaquë cato daima'ë paji'i, paì joñoare nejosi'i caquë. Coa ai jerepa paìni huasosi'i caquë daë'ë.”

Jaje canì jëoni yequë paì pa'i hue'ñana saë'ë.

Jesús Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye
(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijëna, te'i ëmë Jesure capi:

“Ëjaë, më'ë ja're cōni saiye yëyë. Coa si'a hue'ña më'ë saitoje.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje cōña pacohua'i a'ë cui'ne pi'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ë. Pai Mamaquë cato ti peoquë api, i siopë tëo paquë ui mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequëre capi:

“Yë'ère tuijë'ë.”

Jaje caquëna, ipi capi:

“Ējaē, utejē'ē. Yē'ēta'a du'ru ja'quēre tajasi'i.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yē'ēre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyē. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajē. Mē'ē cato daijē'ē, Maija'quē pa'iyere yecohua'ire quēaja'quēpi.”

⁶¹ Ja maca yequēpi capi:

“Ējaē, tuiye yēyē. Utejē'ē. Du'ru macarepa yē'ēta'a huē'e pa'icohua'ire pēpa tējisi'i.”

⁶² Jesupi ite capi:

“Yē'ē co'amañare ne huēosiquēpi, jaiye yeque yo'oyere cuasaquē yo'oquē pani yē'ē co'amaña ne tī'añe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jējo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini i saija'a daripēana du'ru jējo saopi, cayaohua'ise'ere, ipi ñaquē sahuasicohua'ini. ² Jējo saoquē capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayē. Tēa ja'ñe cato jaiye a'ē. Jaje pa'iquēta'are iti necohua'ipi a'ri maña pa'iyē. Jaje pa'ina, sejē'ē, iti tse aquēni jai paire jējo saojaquē neja'cohua'ire. ³ Ñajē saijē'ē. Mēsarute jējo saoyē, yēi ñamaje pa'iohua'ini yaije pa'iohua'i joona. ⁴ Sama'pē pa'ijē'ē, curi topēje, cai topēje, cui'ne curiquēje, cui'ne zapatoje, cui'ne ma'aja'a saijē pai pa'icohua'i pa'ito coa sa pēpajē saijē'ē, tsoe nēcajani caye peoye. ⁵ Huē'ena cacahua'i pani du'ru macarepa ñeje cajē'ē: ‘Iye huē'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijē'ē.’ ⁶ Jaje pēpajēna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i pa'ito mēsaru pēpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i pa'ito ja pēpase'epi mēsaruna co'i cōsipi. ⁷ Du'ru pēpasi huē'ena cacani pēani iohua'i aōñere aijē cui'ne ucujē pa'ijē'ē. Co'amaña necohua'ire sēte iohua'ipi sañeje pa'ye cōcaiyepi pa'ijē'ē. Jaje pa'ina, huē'ña ñape cu'ima'pē pa'ijē'ē.

⁸ Pai daripēna tī'arena, jaro aquēpi i huē'ena pēpasiquēpi aore aoto aijē'ē. ⁹ Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucaijē'ē. Cui'ne quēajē'ē, Maija'quē cuañe tē'tena mēsarupi pōñeñe ja'yere pa'iji cajē. ¹⁰ Jaje pa'iquēta'are yequē huē'ña daripē pa'icohua'ipi mēsarute coeto iti daripē ma'añana etani cajē'ē: ¹¹ ‘Mēsaru daripē ya'opi yēquē quēona sē'ase'ere tī'to toñē, mēsaru asaye yēma'pē pa'i do'ire iñojē.’ De'hua cuasajē'ē, iyere, Maija'quē pa'i tē'tena ja'yere pa'iji, mēsarute. ¹² Mēsarute cayē, pai ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se tī'asi maca jaohua'i co'aye yo'ose'e sañe pasipi. Sodoma daripē acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i (Mt 11.20-24)

¹³ Teayerepa mē'ē Corazín daripē maca cui'ne Betsaida daripē. Jaiye pai yo'o tī'a ma'ñere yo'otoje coa ñahuē, mē'ē. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripēna yo'oquēna, ñasicohua'i pani tsoe otira'huē. Iohua'i co'ayere cuasajē ai ju'i care suñani huatapi jorējē ai oiyere iñora'huē. ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are pai ñape yo'ose'e mu'se tī'asi maca mēsarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sai cuañoñe pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripēa pa'icohua'i seña maca. ¹⁵ Cui'ne mēsaru Capernaum daripē pa'icohua'i yēquēpi ai jerepa tēto saisicohua'i a'ē ma'tēmo quē'rore pana cuasayē, mēsaru. Pani mēsaru cato coa ai jerepa huē'ehuēre pana caje huesējā'cohua'i a'ē, toa yejana.

¹⁶ Mësarü cayere asacohua'i pani yë'ëni asaja'cohua'i a'ë, cui'ne mësarüni coecohua'i pani yë'ëni coeja'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ëni coecohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëni coeyë."

Setenta Jëjo Saosicohua'ipi Co'iyë

¹⁷ Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayë. Co'ini cahuë:

"Ëjaë, huatiohua'ique yëquë më'ë mamire cajëna, asajë ca'rajë etahuë."

¹⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Jaje pa'ijë'ë. Yë'ëje ñahuë, huati ëjaëpi ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'yerepa tomequëna. ¹⁹ Yë'ëpi mësarute tutu isihuë, añare, punire tsa'cujëna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquë tutu jerepa isihuë, quëcoja'cohua'ire caquë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are sihuama'pë pa'ijë'ë, huatiohua'i mësarute sehuoyere. Coa ai jerepa mësarü mami ma'tëmöre toyase'e pa'iyere sihuajë'ë."

Jesús Sihuayë

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja maca Jesús Maija'quë joyopi i ja're pa'iyë sëte ai sihuaquë capi:

"Sihuayë, Ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja Ëjaëre. Më'ëpi iyere iñohuë, tsije pa'iohua'ina më'ëpi ta'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jaje ti'api, më'ë yëyeje."

²² Yë'ë ja'quëpi si'a co'amaña yë'ëna isipi. Maija'quë mamaquë api cajë pai ñaño pañë. Coa ja'quëse'e asaji, i mamaquëre. Ja'quëreje pai ñaño pañë. Coa mamaquëse'e asaji, ite. Jaje asaquë i mamaquëpi i yëcohua'ina iñocohua'ise'e asayë, i pa'iyë. ²³ Ja maca i ye'yacohua'ise'ere capi:

"Mësarü ñañoje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Jai pai Maija'quë yo'o ja'ñere quëacacohua'i cui'ne pai ëjaohua'i mësarü ñañoje pa'ye ñaño yëhuë. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Cui'ne asayë yëhuë, mësarü asayeje pa'yere. Jaje yëjëta'a asayë pahüë."

De'oquërepa Samaria Aquëpi

²⁵ Ja maca cuañese'e ye'yaquëpi huëni Jesús quë'rona i ja're coca caquë, neñasi'i cuasaquë sani seji'i:

"¿Ye'yaquë, me neja'quë a'ni, ti pa'iyë ti'año cani?"

²⁶ Jesupi sehuopi:

"¿Iti cuañese'ere ñato me pa'iquë'ni, më'ëpi asato?"

²⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi sehuopi:

"Oijë'ë, më'ë Ëjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyo, si'a më'ë tutu, cui'ne si'a më'ë cuasayë. Cui'ne oijë'ë, më'ë quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye."

²⁸ Caquëna, ja maca Jesupi capi:

"Ite de'oyerepa sehuohuë, më'ë. Jaje më'ë yo'oquë pani, ti pa'iyë ti'aja'quë a'ë."

²⁹ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi de'oyë yo'oquë a'ë caquë Jesure iñosi'i caquë sañope seji'i:

"¿Jaje pa'ito ne a'ni, yë'ë quëno maca pa'iquë?"

³⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

"Te'i pai Jerusalénpi ma'aja'a Jericóna meji'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye i paye cui'ne i ju'i caje jiohuë. Ai të'carena, ju'ise'eje pa'i uina, jeoni saë'ë. ³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'quë huë'ere ñacaiquë saiquëpi ma'are uina, ñani coa ñaquë sa saji'i. ³² Cui'ne iti ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i. ³³ Jaje sai sitore Samaria pai coecohua'i aquëpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani. ³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani

cañapi huëni jujupi. Jeteyo'je i caballona tēoni sapi, saicohua'i pēa huē'ena.
³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquēpi sai huēoni caya curiquē tē'ña isipi, iti huē'e aquere. Isiquē capi: 'De'hua ñacaijē'ē, iquere. Mē'ēpi ai jerepa i do'ire necaisiquē pa'itoje yē'ēpi saisi'i cui'naēpi co'i cōsi maca.' ³⁶ De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'i aquē jequē paquē'ni, ñaohua'i huani oani saisiquē quēno maca aquē ite oisiquē, mē'ēpi cuasato?"

³⁷ Caquēna, cuañese'e ye'yaquēpi capi:

"Ite ñani oi necaisiquē api cuasayē."

Caquēna, ja maca Jesupi capi, ite:

"Mē'ēje cui'ne sani yo'oquē pa'ijē'ē."

Jesupi Marta Cui'ne María Huē'ere Pa'iyē

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquēpi ti'api, a'ri daripēna. Jarote cui'ne paco'ē, Marta hue'ecopi. Jaopi io huē'ena pēpao, ite, cui'ne i ye'yacohua'ijē. ³⁹ Cui'ne paco'ē, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quēo yē'quē macana ja'runi ñu'io asao, i cayere. ⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huē'e co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesēco Jesús quē'rona tsio dani cao:

"¿Ējaē, yē'ēse'e necona, yē'ē yo'jeo coa ñu'ico ñaquē, mē'ē? Jaje pa'ina, cayē iote cajē'ē, yē'ēre sani cōcaija'co."

⁴¹ Jaje cacona, Jesupi sehuopi:

"Marta, Marta mē'ē jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. ⁴² Jaje pa'iquēta'are te'o pa'iji nuñerepa cōcaiye. Jare María ti'ao, yecohua'ijē jioye ti peoyere."

11

Jesupi Ye'yapi, Maija'quēre Señe

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Tijupē Jesús Maija'quēre seni tējisi maca i ye'yacohua'i aquēpi capi, ite. Ējaē, ye'yajē'ē, Maija'quēre seña, Juan i ye'yacohua'ire ye'yaquē pa'ise'eje.

² Caquēna, Jesupi sehuopi:

"Secohua'i pani ñeje cajē'ē:

Yēquē Ja'quē ma'tēmo pa'iquē,

Mē'ē mami de'oyere pa'ē.

Mē'ē cuañeñe daijaquē yēquēna,

Mē'ē yēyepi yo'oye pa'ija'quē, iye yejaje, ma'tēmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijē'ē, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yēquēni do'i pajēna, sai de'huacaiyeje pa'ye mē'ēpi yēquē do'ire sai de'huacaijē'ē.

Neñañe pa'ito mē'ēpi co'ayere nejocaijē'ē."

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mēsaru aquēpi te'ire i cajeire paquēni jaēpi ñami jopo i huē'ena dani caji, ite: 'Cajei, toaso ao isijē'ē, co'yoja'quē a'ē.' ⁶ Yē'ē cajeipi yure titaēna, aōñepi peoquēna, cayē, caji. ⁷ Caquēna, tu'rihuēpi de sehuoquē casipi: 'Josa da cayē. Eta sa'ro siosicoa. Jere mē'ēre isisi'quē coa huēiye'ni, tsi ja're uini.' ⁸ Jaje casiquēta'a cajei pa'isi do'ire huēni isiye papi, coa josa jerepa sema'quēni caquē huēni isipi, si'aye ite carase'ere. ⁹ Jaje pa'ina, yē'ēpi cayē, mēsarute: Sejē'ē. Maija'quēpi isija'quē api. Co'ejē ti'aja'cohua'i a'ē. Eta sa'rona tē'cajēna, hui'yosipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, sequēpi isi cuañeñe pa'iji. Cui'ne co'equēpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona tē'caquēni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquēpi panre seina, quēna pēre isi'ñe pa'i a'ē mēsaru aquē je'quē mamaquēre ¿panita'a hua'ire seina, añani aō'ñe pa'i a'ē? ¹² ¿Panita'a tsiapēre

seina, punini ao'ñe pa'i a'ë? Pani. ¹³ Ñajë'ë. Mësaru co'acohua'ita'a mamajëre oijë de'oyere isicohua'i a'ë. Jaje pa'iyë sête mësaru Ja'quë ai jerepa oiquë sête i de'o joyore pañu'u cajë secohua'ire isija'quë api."

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequë mu'seña huatipi coca cama'quëre nesiquëni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'quë pa'isiquëpi caquëna, ñajë jai pai ai cuasahuë, merepa yo'o u'ni iye cajë. ¹⁵ Yecohua'ipi cahuë:

"Huatiohua'i ëjaë Beelzebú tutupi yo'oji, iquë, huatire eto saoquëna, ñajë."

¹⁶ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñe ma'tëmo ayere yo'o iñojë'ë cajë sei'ë. ¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquëpi jaohua'ire capi:

"Te'e yeja ëjaohua'ipi jopoja'a huasicohua'i pani sa'ñe uihuani co'ye iohua'i yejare nejoñë. Cui'ne te'e caje tsëcapë pa'isicohua'ipi hua saisicohua'i pani sañope yo'ojë iohua'ija'a peo hue'ña ne huesëyë. ¹⁸ Satanáspi i tsëcapëni sañope yo'oquë pani ¿me si'aohua'i cuañe ti'añe pa'iquë'ni? Iye cayë, mësarupi yë'ëni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajëna. ¹⁹ Jaje yë'ëpi Beelzebú tutupi yo'oquë pa'ito, ¿nepi mësarute tuicohua'ire tutu isiye'ni, huatiohua'ire eto sao ja'ñe? Jaje pa'ina, iohua'ini mësarupi seni asajë'ë, quëajajë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato Maija'quë tuture papi huatire eto saoquë yo'oyë. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye cato Maija'quë cuañe te'tepi tsoe titapi caquë iñoñe a'ë."

²¹ Ai tutu quë'ipi cui'ñasiquë i co'amañare de'oye ñaquë pa'ito, yecohua'ije jioye peoji. ²² Jaje pa'iquëta'are yequë ai jerepa tutu quë'ipi cacani ite quëco saoye pa'iji. Ja maca si'aye i quëcoquë uihua ja'ñere pase'e jioni i tsë de'huaye pa'iji, i pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oyere de'oji cacaïma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api, cui'ne yë'ë ja're te'e tsi'soma'quë pani, coa ne tiya saoquë api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iyë

(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquëpi eta saisiquë pani coa cuëne yejañare cu'iji, pëa hue'ñare co'equë. Jaje co'equë ti'ama'ë co'isi'i yë'ë etani daisi huë'ena cuasaji. ²⁵ Cani co'iquë ñaquëna, de'oyerepa yuani ne de'huase'eje pa'ipi pa'iji. ²⁶ Pa'ina, ñani sani siete huatiohua'i i jerepa co'acohua'i ja're coní cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'a ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api."

Nuñerepa Sihuaye

²⁷ Jesús ja yë'ta'a itire caquëna, pai jopopi nomiopi cuio:

"Më'ëre coani ai de'huasico ai sihuaco pa'ico."

²⁸ Jaje cacona, ipi capi:

"Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë caye asacohua'ipi cui'ne sehucohua'ipi."

Co'acohua'ipi Señe, Pai Yo'o Ti'a Ma'ñere

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Paipi Jesús quëno macana tsi'sini saijëna, ipi coca ca huëopi:

"Iye'në pai co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi señe, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë. Jare setoje Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eje pa'ye de'oye yo'o iñoñe pa'iji. Mësaru yëyere iñoñe peosipi. ³⁰ Jonás Nínive daripë paire Maija'quë case'ere iñoacaiquë paji'i. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pai Mamaquëpi yure pa'icohua'ire iñoja'quëpi pa'iji. ³¹⁻³² Nínive daripë pa'icohua'ipi pai ñape yo'ose'e ña mu'se huëni iye'në paire sañope caja'cohua'i a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja'rë pa'ise'e jeoni

ponësi do'ipi. Ìñore yure Jonásre tēto saisiquēpi pa'iji. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye paire ìohua'i yo'ose'eje pa'ye sai maca ti'aēna, huē'ehuē te'te pai ējaopi huēni nejoñe pa'iji caja'coa. Io so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. Ìñore Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure.

Maire Miacaiye
(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsēoni yahueye peoji, panita'a mahuē sa'nahuēna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajē coa ai jerepa ēmēje'ena nēcoyē, daicohua'ire miacaija'conì.
³⁴ Capēre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ē ñaco capi de'oyere ñaño pa'ito mē capēje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquēta'are mē'ē ñaco capi co'ato si'a mē'ē capēje ai yo'oyere pa'iji. ³⁵ De'hua ñajē'ē, mē'ē miaño pa'iyere, neañena ponēma'conì caquē. ³⁶ Jaje pa'ina, mē'ē capēpi miaño jopore pa'ito si'aye tiñarepa ñaño pa'iji, neaño peoto. Toa tsēocopi miacaina, ñañoje pa'ye."

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tēji maca, fariseopi Jesure huēopi, i huē'ena ao sanì aijē'ē caquē. Huēouna, sanì ja'rupi ao ai saihuēna. ³⁸ Ja'runa, fariseopi jēña tsoajē'ē aima'nē cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquē cuasapi. ³⁹ Jaje cuasaquēna, Ējaēpi capi, ìte:

"Mēsaru fariseo pai cato coa ēmēje'e ucu duruhuēase'e cui'ne quēna ne'ñase'e tsoacohua'i a'ē. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuē cato si'sio. Yecohua'i payere yēcohua'ipi cui'ne co'ayepi timēsicohua'i a'ē. Mēsaru cui'ne pa'iyē.
⁴⁰ Huesēohua'i, ña ma'ñe ēmēje'e nesiquēpi sa'nahuē ayeje Maija'quēpi nese'e a'ē. ⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijē'ē, mēsaru sa'nahuē payere. Jaje yo'oto si'aye tsoa tose'e pa'ija'coa.

⁴² Teayerepa mēsaru fariseo pai maña. Mēsarupi diez topēa neni te'ore Maija'quēna isiyē, añañena huēo sēñe nejē añañere, cui'ne tase'e conì. Jaje de'oye yo'ojēta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quē oiyeje pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyē. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mēsaru tsoe de'oye yo'oyena conì.

⁴³ Teayerepa mēsaru fariseo, pai maña! Pai tsi'si huē'ñare de'o saire ñu'ijēna, ñajē pa'ipi jerepa pa'iohua'i a'ē cajajē cuasacohua'i a'ē, cui'ne co'amaña huero huē'ñare nēcajēna, jai pai ìti maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ē cajē de'oye pēpajajē cajē, mēsaruje teaye yo'ocohua'i a'ē.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai conì teayerepa coa cacohua'i a'ni, tasi daripēje pa'iohua'ini, pai ñama'pē tsa'cujē si'si neñoje yo'oyē."

⁴⁵ Jaje caquēna, cuañese'e ye'yaquēpi ñeje caquē sañope sehuopi:

"Ye'yaquē, jaje mē'ē canì yēquēreje tea ju'i cayē."

⁴⁶ Jaje caquēna, Jesupi sehuopi:

"Teayerepa mēsaruje cuañese'e ye'yacohua'ije yo'oyē. Yecohua'ise'ere dēquē co'amañare hue'ocaiyē. Jaje yo'ojēta'a mēsarupi te'e moño macaje se cōcaiye coecohua'i a'ē.

⁴⁷ Maija'quē yo'o ja'ñere quēacaicohua'ire jare mēsaru aiohua'ipi huani jeoni tasi daripēare mēsaru teayerepa ne de'huacohua'i a'ē. ⁴⁸ Jaje yo'ojē mēsaru aipē yo'ose'ere de'oji cuasajē yo'oye ñaño pa'iji, mēsarupi ìohua'i huani tasi daripēare ne de'huajēna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē i ta'ñe asayepi capi: 'Jējo saoja'quē a'ē yequē mu'se yo'o ja'ñere ca nēcohua'ire cui'ne sahuani yē'ē coca quēacohua'ire nesi-cohua'ireje jaohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ē, yecohua'ini coa josa yo'ojē.'

⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ìte quēacaicohua'ire huaisi do'ire yure

pa'i p̄aini Maija'quēpi seja'quē api. ⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja'a acohua'i do'ire yēi ñamare ēo hue'ñana cui'ne Maija'quēre se huē'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayē quēapi, yure pa'i p̄aina seja'quē api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mēsaru cuañese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyē. Jaje yo'ojē coejē yecohua'i asañu'u cajē yēcohua'ireje ēsejē sañope yo'oyē, mēsarupi."

⁵³ Ñeje Jesús caquēna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i ai pētitei'ē. Jaje pa'ijē jaiye se huēohuē. ⁵⁴ Sejēna, tayo sehuouna, ñani tseañu'u, co'aquē api cajajē cuasajē.

12

Coa Cayere Sañope Yēhuoye

¹ Jai p̄ai mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa t̄imēni sa'ñe ju'ajē yo'ohuē. Yo'ojēna, Jesupi i ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huēopi, ñeje:

"De'hua ñajē'ē, fariseohua'i porere. Jaje cani capi fariseohua'i coa cajē yo'oyere ye'yema'pē pa'ijē'ē caquē. ² Jaje pa'ina, asama'pēna yo'ose'ere t̄i'a ja'ñe a'ē cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñe a'ē. ³ Jaje pa'ina, mēsaru nea hue'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'i a'ē, cui'ne yahuerapa tu'rihuēna s̄ioni case'ere huē'e sa'nihuēpi nēcajē cui ja'ñe a'ē, p̄ai asa hue'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquē'ni

(Mt 10.28-31)

⁴ Jaje pa'ina, cayē, mēsarute. Capē huaicohua'ire ca'rama'pē pa'ijē'ē. Jaohua'i cato jerepa yo'oye peoyē. ⁵ Jaje pa'ina, quēasi'i. Ca'rajē'ē, huani j̄eosi j̄eteyo'je toa yejana j̄ejo saoquēni. Jaje pa'ina, ca'rajē'ē, Maija'quēni.

⁶ Mēsarupi asayē, cinco p̄i'ani caya tē'ña isicohua'i a'ē cajē. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quē huāñeyema'ē ñacaiji. ⁷ Jaje pa'ina, mēsaru nañaque cuēcuese'e a'ē, ca'rama'pē mēsarupi. Jaje pa'ina, p̄i'a jerepa do'icohua'i a'ē.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)

⁸ Si'aohua'i mēsarupi yē'ēni ca'rama'pē yē'ē cajeipi cacohua'ire cato, yē'ē P̄ai Mamaquēje Maija'quē huiñaohua'ina yē'ē cajeipi quēaja'quē a'ē cayē. ⁹ Jaje cui'ne yē'ēni ca'rajē cajei peoyē, p̄ai asa hue'ñana casicohua'ire yē'ēje cui'ne Maija'quē huiñaohua'i ña hue'ñana yē'ē cajei peoji, caja'quē a'ē.

¹⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi P̄ai Mamaquēre co'aye casicohua'i panī saī de'hua cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquēta'are yecohua'ipi Maija'quē joyore co'aye casicohua'i panī saī de'hua cuañoñe ti peoji.

¹¹ Mēsarute tseani p̄ai tsi'si huē'ñana, panita'a p̄ai yo'oye ñacohua'i quē'rona co'aye yo'ocohua'i a'ē cajē sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pē pa'ijē'ē, me sehuoja'cohua'i a'ni cajē. ¹² Iti caye t̄i'asi maca Maija'quē joyopi quēaquēna, mēsaru caja'cohua'i a'ē."

Jaiyere Payepi Huajēya'ye Neñe

¹³ P̄ai jopopi Jesure capi, ñeje:

"Ye'yaquē, se quēajē'ē, yē'ē a'yēre yē'ēreje co'amaña huacaijaquē ja'quē pase'e."

¹⁴ Caquēna, Jesupi capi, ite:

"¿Ina, nepi yē'ēre p̄ai yo'oye ñaquēre cui'ne co'amaña huahuequēre cuañere'ni?"

¹⁵ Yequeje capi, Jesús:

“Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, paï pa'iyere cato jaiye co'amaña payepi cöcaina, pa'iyere peoji.”

¹⁶ Jaje caquë paï pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

“Pa'iji, te'i ëmë jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, i tasi co'amañapi jaiye tëa ja'ñepi quëji'i. ¹⁷ Ja maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, iti de'hua hue'ñaje? ¿Jerona de'huaja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi.

¹⁸ Ja maca cuasapi, peo hue'ña ja'rë de'hua huë'ña pa'ise'e nejoni yeque jerepa jai huë'ña nesi'i. Neni jarona de'huasi'i si'aye yë'ë tëase'e cui'ne si'aye yë'ë tsoe paye cöni. ¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yë'ëja'a casi'i: ‘Jaiye co'amaña de'huase'e payë, tsoe ometëca pa'i ja'ñere pëa huajëquë sihuaquë ucuquë ai pasi'i’ cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ite capi: ‘Huesë maca, iye ñami më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse pa'i ja'ñe a'ni?’

²¹ Ja maca ponëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato.”

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Mt 6.25-34)

²² Jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi:

“Jaje pa'ina, mësarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë. ²³ Ao aïñe jerepa do'iyere a'ë, paï pa'iyere. Cui'ne caña ju'iyere jerepa do'iyere a'ë, mai capë. ²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tama'cohua'ita'a cui'ne tëama'cohua'ita'a cui'ne iti ca de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pëa hue'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi cöcaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mësarupi'a seña maca do'icohua'i a'ë, païrepa sëte. ²⁵ Jaje pa'ito ¿nepi mësarucohua'i ai co'a ju'i do'ire metro joporeja'a tsoacohua'i ai de'oja'cohua'i a'ni?

²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiye se mëoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju'iñe'ni?

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëije oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, paï ëjaë Salomón maca i de'o hue'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyere pa'ipi. ²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere pa'ji, coa yures'e pa'ni ñamina'a tsoe ju'ise'e pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'i a'ni cuasajë. ³⁰ Iye yeja paï jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësarutsoe mësarupa'quëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni. ³¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë cuañe te'tere ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

Ma'tëmo Co'amaña

(Mt 6.19-21)

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre asacohua'i mësarupa'ri paï maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupa'quëpi i cuañe te'tere isiye yëji. ³³ Mësarupa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere ti'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje pu'juma'tore paja'cohua'i.

³⁴ Mësarupa'amaña pa hue'ñare, cui'ne jarote mësarupa'ñoaje pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. ³⁶ Fiesta ña tējini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyere pa'iohua'i pa'ijë'ë. Titi'ni eta sa'rona tē'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi. ³⁷ Sihua'cohua'i a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë

pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, ìohua'i ëjaëpi sihuaquë ao ai saihuëna soini aore ajoja'quë api. ³⁸ Ñami joporepa panita'a ñata ñami titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihuaja'cohua'i a'ë, ìte necaicohua'i mañapi. ³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë pa'ito ì huë'e co'amaña imani saye peoji. ⁴⁰ Mësaru huesë maca Pai Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Mt 24.45-51)

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:

"¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?"

⁴² Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:

"¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi ì ëjaë ñacajë'ë huë'e pa'ie case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne ì ëjaë jo'yareje ao de'oye aequë yo'oquë? ⁴³ Ì ëjaë titaquë ñaquëna, ì case'eje yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api. ⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye ì co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye ì co'amañare ñacajë'ë caquë isija'quë api. ⁴⁵ Jaje isiquëni ì jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api caquë ì ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'ì ìti huë'e pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne ao fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono ucuquë cuepe huëoni. ⁴⁶ Yo'o maca ì ëjaë co'ija'quë api, ì jo'yaë huanëyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, ì yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ Ì ëjaë yëye ì jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne ì caye sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye të'ca cuañoñe pa'iji. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are ì ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña të'ca cuañoñe pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai seña pa'iji, cui'ne ìti de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañoñe pa'iji.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye
(Mt 10.34-36)

⁴⁹ Iye yejana yë'ë toa tsëosi'ì caquë daë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëiñeje yo'oquëna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. ⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tëjiyerepa ai yo'oquë tëto saija'quë a'ë caquë oiyë. ⁵¹ ¿De'oye pa'ì ja'ñere dapi, cuasaye mësaru? Pani. Coa ai jerepa huahueyere dahuë. ⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'e tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasocohua'ì sañope yo'oja'cohua'ì a'ë, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañope yo'oja'cohua'ì a'ë. ⁵³ Cui'ne pëca ja'quëpi mamaquëre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconì sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamacopi pëca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquë nējore sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nējopi huaore sañope yo'oye pasipi."

Mai Yure Pa'ie Cuasaye
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupi capi, paire:

"Ësë caje huë'ñapi nea siri mëina, ñani cacohua'ì a'ë ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji. ⁵⁵ Jaje cui'ne huë'ehuë të'tepi tutuquëna, ñani cayë ai ësë uja'coa. Jaje carena, cui'ne ësequë uji. ⁵⁶ Coa cacohua'ì, mësaru ta'ñe cacohua'ì a'ë ma'tëmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ¿me yo'ojë mësaru pa'ì tëcahuë ayere yure jaje yo'o macare pa'iyë cajë asa ma'ñe'ni, ta'ñe?"

Esa Ne De'huaye
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ¿Me yo'ojë mësaruse'e tayo yo'oye ñani? ⁵⁸ Jaje pa'ina, yequëpi mē'ère do'i paquëpi canì saquë pa'ito mē'ère do'i paquë api caquë saquëni du'ru ne de'huajë'è, ja yē'ta'a paì yo'ose'e ñaquë quē'rona tì'ama'nē. Jaje ne de'huaēna, paì yo'oye ñaquë quē'ro sama'è pa'ija'quēre. Jaje mē'ēpi yo'oma'è pa'ito paì yo'oye ñaquëpi co'acohua'ire cocohua'ina isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co hue'ñana coja'cohua'i a'è, mē'ère. ⁵⁹ Jarona cosiquë panì etaye peoji, mē'ēpi si'aye mē'è do'i saima'è panì."

13

Huajë Pa'iyena Ponañe Pa'iji

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jëani, cui'ne iohua'i ëojë señu'u cajë huaisicohua'i tsiena paì tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quëahuë, Jesure. ² Quëajëna, capi:

"¿Mësarupi cuasani huani jëosicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i pa'è, cuasaye? ³ Pañi. Jaje pa'ina, cayë, mësaru. Ja'rë yo'oyere jëoni pönëma'cohua'i panì si'a paì mësaruje jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'è. ⁴ Mësarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupëpi quëo huea'co'è, cuasaye. ⁵ Pañi. Nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, mësarupi huajëye pa'iyë pönëma'cohua'i panì jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'è."

Higuera Ñë Ayere Quëaye

⁶ Ja maca Jesús paì yo'oyeje pa'ye neni quëaquë capi:

"I yejana tasi ñë paquëpi quëima'o paco caquë sani ñaquëna, quëima'co paji'i. ⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquëre capi: 'ina, toaso ometëca daiyë, iti ca quëise'e ñasi'i caquë. Daiquëta'a tì'ama'è pa'iyë, quëisico pa'iona. Jaje pa'ito cuëni jëojë'è. Me nesi'co coa yejare quë'eñe nēcaco'ni.' ⁸ Caquëna, iti yeja ñacaiquëpi sehuopi: 'Ejaë iye ometëcahuëse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequë co'amañapi oñasi'i, quëija'core. ⁹ Jaje neruta'a quëtì'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quëima'ona, ña jujani ja macata'a cuëni jëojë'è,' capi."

Jesupi Nomio Jujupi, Huajë Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajë mu'se paì tsi'si hue'ñana ye'yaquëna, ¹¹ jarote paco'è, te'o nomio diez y ocho ometëca ju'ico, huatipi ne quë'casicopi ti nuñe nēcaye peocopi.

¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

"Nomio mē'è ju'i dahuë tsoe jëopi. De'oye pa'ijë'è."

¹³ Caquë ja maca i jëñapi iona pato maca jare iti macapi nuñerepa nēcaco pönëni, Maija'quë de'oquë api, sihuaco ca huëo. ¹⁴ Jaje Jesús huajë mu'se jujuna, ñani paì tsi'si huë'e ñacaiquë ëjaëpi iyere ñani pëi, paire capi:

"Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojë'è, pañi huajë mu'se juju cuañoñe."

¹⁵ Caquëna, ja maca Ejaëpi sehuopi:

"i Coa cacohua'i paì! ¿Joyema'cohua'ini mësaru acohua'i jë'quë, huajë mu'se pa'ina, mësaru duruhuequëpi panita'a burropi oco ucuja'quëre? ¹⁶ ¿Ico nomio cato Abraham tsëcapë aconì Satanáspi diez y ocho ometëca huëse'eje pa'ioni, joyeye co'aquë huajë mu'se pa'i do'ire?"

¹⁷ Jaje Jesús caëna, ite sañope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caëni cuasahuë. Jaje cuasajëta'are si'a paì sihuahuë, Jesús paì yo'o tì'a ma'ñere de'oye yo'oquëna, ñani.

Mostaza Cq Ayere Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ja maca capi:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye? ¿Iquena cui'ne pa'ye neni iñora'ye?

¹⁹ Jaje cani capi, a'ri mostaza care taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquë yë de'ona pi'api iti ñë capëana tsianoa nejë payeje pa'ye a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e
(Mt 13.33)

²⁰ Jaje cani yequeje capi, Jesús:

“¿Iquepi coní cui'ne pa'yeje ne iñora'ye, Maija'quë te'te aye yo'oye? ²¹ Cani capi: Pan necopi harinare toaso jai ji'so neni cui'ne o'sa mëñere a'ri maña ñona co'meni ñona si'a sëpë juju mëicoa. Ja juju mëñeje pa'ye yo'oye a'ë, Maija'quë te'te ayeje.”

A'ri Jato Sa'ro
(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalénna sai, pai daripëa cui'ne a'ri daripë pa'icohua'ire ye'yaquë sa tëtto saji'i. ²³ Jaro pa'iquëpi seji'i, ite:

“Ëjaë, ¿a'ri pai maña pa'iyë, huaso cuañocohua'i?”

Caquëna, ipi sehuopi:

²⁴ “A'ri jato sa'roja'a cacasí'i cani si'a më cuasayepi yo'ojë'ë. Jaje pa'ina, cayë mësarute pai cacayere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjêta'a caca ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Ja maca iti huë'e aquëpi huëni jato sa'ro sïosi maca, mësarú hue'se pa'isicohua'ipi caja'cohua'i a'ë jato sa'rona tètcajë ‘Ëjaë, hui'yojë'ë’. Jaje cajëna, ipi casipi ‘ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni.’ ²⁶ Caquëna, mësarupi ca huëoja'cohua'i a'ë: ‘Më'ë ja're coní aijë cui'ne ucujë yo'osicohua'i a'ë cui'ne jare më'ëpi pa'i hue'ñana dani ye'yasiquë a'ë.’ ²⁷ Cajëna, sehuoja'quë api: ‘Tsoe cahuë ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni. Saijë'ë, co'ayese'e yo'ocohua'i.’ ²⁸ Jaje casi maca Maija'quë te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'quë yo'o ja'ñere quëajë pa'isicohua'i pa'ijëna, ñani mësarupi hue'sena jeococohua'i pa'ijë cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë. ²⁹ Ja maca daija'cohua'i a'ë ëmëje'e te'te cui'ne huë'ehuë te'te, ëse mëi hue'ña cui'ne sa'nihuë pa'ipi Maija'quë quë'rona tsis'ini ao aija'cohua'ipi. ³⁰ Ja maca yure teaye pa'iohua'i pa'isicohua'i jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë cui'ne yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi teaye pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiye
(Mt 23.37-39)

³¹ Jare ja mu'se daë'ë, fariseo pai dani ite cahuë:

“Saijë'ë, Herodes më'ëre huani jëosi'i caji.”

³² Cajëna, ipi sehuopi:

“Sani cajë'ë, jaëte co'aquë ta'ñe asama'quëre: ‘Yure, cui'ne ñamina'a huatiohua'ire eto saoquë yo'oní cui'ne ju'icohua'ire juju tëjini ñamina'a jerepa mu'se saosi'i.’ ³³ Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a yo'oja'quë a'ë yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quëre quëacaiquëpi Jerusalén peo hue'ñana ju'ito.

³⁴ ¡Jerusalén Maija'quë yo'o ja'ñe quëacaicohua'ire huani jëo daripë! Cui'ne Maija'quë më'ëni caquë jëjo daocohua'ire quëna pëapi jëa daripë. Jaiye mësarute oi cura mamajëre oio capëa huë'ehuëna coyeje yo'osi'i caquë yo'oquëna, coehuë. ³⁵ Mësarute Maija'quëpi jëocoja'quë api. Cui'ne yë'ëre ña co'ñe peoja'cohua'i a'ë, ‘mësarupi de'oquëre pa'ni Ëjaë mamirepa hue'equë daiquë’ ca maca ti'añe pato.”

14

Jesupi Coto Dahuë Ju'iquëre Jujucaiye

¹ Huajë mu'se ti'aëna, Jesús saji'i, fariseo ëjaë huë'ena, ao asi'i caquë. Saquëna, fariseohua'ipi huajë mu'se i yo'oquëna, ña'nu'u cuasajë cui'ñani ñahuë. ² Ñajëna, i ñaquë ñu'i hue'ñare te'i coto dahuë ju'iquëpi paji'i. ³ Pa'ina, Jesús seji'i, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

“¿Jujuye de'oquë huajë mu'se pa'ito ju'iquëre, mësarupi asato, panita'a jujuye pa'ne?”

⁴ Jaje caquëna, coa ai jerepa cama'pë paë'ë. Pa'ijëna, i pi ju'iquëre jujuni capi, saijë'ë. ⁵ Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

“¿Nepi mësarupi acohua'i burropi panita'a huequëpi cojena tomesiquëre etoma'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'i do'ire?”

⁶ Caquëna, ti sehuoye pahüë.

Huejajëna, Soisiquë Yo'oye

⁷ Soisicohua'ipi de'o ñu'i saina co'ejë ao ai saihuëna ja'rujëna, ñani Jesupi jahua'ire ñeje yëhuopi, iohua'i asa ja'ñere:

⁸ “Më'ëni yecohua'ipi huejajëna, ñaja'quëre soisiquë pani de'o ñu'i saihuëna tëtto sani ja'ruma'ë pa'ijë'ë. Ja'runi ñu'ina, më'ë jerepa pa'ini dani mësarute soisiquëpi cama'quëni: ‘Më'ë ñu'i saihuëre iquëna isijë'ë.’ ⁹ Caquëna, më'ëpi pai ñajëna, huajëya'ye huëni ai jeteyo'jerepa ñu'i saihuëna sani ja'ruma'quëpi jaje yo'osi'ni. ¹⁰ Jaje yo'oma'ë, huëosicohua'i pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuëna ja'rujë'ë. Jaje ja'rusiquëpi ñu'ina, më'ëre huëosiquëpi dani cajuquë: ‘Yë'ë cajei, iño de'o hue'ñana dani ja'rujë'ë.’ Jaje cato më'ëje sihuacuë i ja're con i ao ai saihuëna ja'rusicohua'i ñajëna, de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ë a'ë jerepa pa'i caquë ija'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'acuë maca ponëne pa'iji. Cui'ne iti co'acuë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i ponëne pa'iji.”

¹² Capi, ite soisiquëreje:

“Aore aocuë pani, panita'a na'iquëna, aore aocuë pani, soima'ë pa'ijë'ë, më'ë cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne më'ë do'ijëre cui'ne më quëno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Më'ëpi jaje soisiquë pa'ito iohua'ije më'ëreje soija'cohua'i a'ë, aija'quëre. Ja maca saise'eje pa'ye pasipi. ¹³ Jaje pa'i do'ire më'ëpi aore paquë pani soijë'ë, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. ¹⁴ Co'ye isiye ti paja'cohua'ini cöcaijë'ë. Jaje pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huëi maca më'ëje huëni sai cuañoja'quë a'ë, Maija'quëni.”

Aojajë Caquë Jai Paire Soiye

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Jaje iyere caquëna, asani ao ai saihuë ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure:

“De'hue Maija'quë te'tere pa'i ao aija'quëpi sihuacuë pa'iji.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquë jai paire huëopi. ¹⁷ Huëosiquëpi ao ai macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: ‘Quërejajë'ë, huëosicohua'ire si'aye ne saohuë’ capi. ¹⁸ Jaje casiquëta'are si'aohua'i paja'quë pa'ini ca huëohuë. Du'ru macarepa aquëpi capi: ‘Ja'arepa yejare huerohuë. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payë, yë'ëre oi cuasama'ë.’ ¹⁹ Yequëpi capi: ‘Diez duruhuequëre huerohuë, yeja a'jiñe necohua'ire jahua'ire neñañeque pa'iji. Yë'ëre ai cuasama'ë, pa'ijë'ë.’ ²⁰ Yequëpi capi: ‘Ja'arepa huejahuë. Jaje pa'ina, saiye pa'ne.’ ²¹ Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna, Ejaëpi asani pëi i jo'yaëre capi: ‘Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini,

cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojë pa'icohua'ini ti'ani dajë'ë, jai daripë cu'i ma'ña pa'icohua'ini.' ²² Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi capi: Ëjaë më'ë cuañese'eje yo'ohuë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a peo sa'noa pa'iji, timëñe peoye. ²³ Jaje caquëna, ëjaëpi i jo'yaëre capi: 'Sani iye daripëpi sai ma'aña pa'icohua'ini cuañejë'ë, dani yë'ë huë'e timëjajë.' ²⁴ Care payë, yë'ë du'ru huëosicohua'i aquë te'ijë aïñe peoji, yë'ë ao macarepa."

Jesús Tui Do'ire

²⁵ Jai pai Jesure tuijëna, ipi co'ye ponëni iohua'ire capi:

²⁶ "Yë'ëre tuiye yëni ai yë'ëni oiye pa'iji, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iyë oiye jerepa. Jaje yë'ëni oima'quë pani yë'ëre ye'yequë pa'iyë peoji. ²⁷ Cui'ne yë'ë do'ire i pa'iyë ai yo'oye pa'itoje jare tusi'i cuasama'ë, coa tusi'i caquë yo'oquë pani yë'ëre ye'yequë peoji. ²⁸ Cui'ne mësarü acohua'ipi jai huë'e neñu'u cajë huëocohua'i pani du'ru ja'runi dujë cuasacohua'i a'ni ¿Je ja'yepi curiquë neja'cohua'i a'ni cajë? ²⁹ Jaje de'oye cuasama'pë, coa ja'a huëo macase'e neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye pato, si'aohua'i iti ñasicohua'ipi cue'cue huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayere ñani. ³⁰ Ja maca cue'cuejë caja'cohua'i a'ë: 'Nesi'i caquë huëosiquëta'a ne sao ti'ama'ë pa'iji.' ³¹ Jaje pa'ina, cui'ne pai ëjaë yequë yeja ëjaë ja're uihuasi'i cani, ne ti'añe pa'iquë caquë ja'runi cuasani, i soldado paire cuecue ñaquëna, diez mil pai pa'iyë. Pa'ijëna, ite huajo daquëpi paji veinte mil soldado paire. ³² Paquëna, neña jujani, ja yë'ta'a yequë ëjaë so'ore pa'ina, uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jëjo saoja'quë api. ³³ Jaje cui'ne mësarü acohua'ipi si'aye ja'rë pa'ise'ere jëoñe coecohua'i pani, yë'ë yo'oye ye'yecohua'i peoyë."

Asije Pa'i Ayere

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ Asi de'oye a'ë, saija'iñe pani. Jaje pa'iquëta'are sai ja'ñere carajaisico pani ¿me cui'naopi sai ja'ñe de'o coco'ni? ³⁵ Cui'ne me cōcaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajë nesi tsu'supëje, co'a de'ose'e pani. Jaje pa'ina, coa jëocoye pa'iji, yeja ne de'huaye cōcai ma'ñe pa'ito. Cajoro quë'iohua'i sëte cuasajë asajë'ë."

15

Yëi Ñama Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

(Mt 18.10-14)

¹ Pa'i do'ire curiquë secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajë tsio daë'ë, i quë'rona. ² Jaje yo'ojëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cōni cue'cuejë ñeje cahuë:

"Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aiji."

³ Jaje cajëna, Jesupi pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, iye:

⁴ "¿Nepi mësarü acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ijajë cani co'ema'quë a'ni, ti'ama'ë pani? ⁵ De'hue co'equë ti'ani sihuacquë tata tupëna coa seoni. ⁶ I huë'ena ti'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuë, yë'ë ja're cōni sihuajë'ë, ne huesësicore ti'a do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, co'aye yo'oquëpi ja'rë pa'ise'ere jëoni ponëto huiñaohua'ipi ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa."

Curi Tëqui Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

⁸ Cui'ne ¿ico nomiopi diez tē'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a huë'e ñare paco yuaco co'ema'coa, ti'aja'coa'ë caco? ⁹ Jaje de'hue co'eco ti'ani iō cajeohua'i ja're cōni cui'ne iō quëno maca huë'e acohua'i ja're cōni sihuaco

casio: 'Yë'ë ja're conì sihuajë'ë, curi tē'qui ne huesësicore tì'ahuë.' ¹⁰ Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huiñaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'oquëpi ì pa'ise'e jeoni ponëto."

Posë Huesëquëpi Yo'oye

¹¹ Jesupi capi, yequeje:

"Caya mamajë ëmëohua'ire paquë paji'i. ¹² Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: 'Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nëose'ere.' Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecapi'i, pai ñape iohua'i pa ja'ñe. ¹³ Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi ì yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni saji'i, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'oquë nejo saopi. ¹⁴ Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ipi ao ëa ju'i huëopi. ¹⁵ Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ìte cuañepi ì jo'ya sesere ñacaijë'ë caquë. ¹⁶ Ja maca ai ao ëaye tì'aëna, sese aiñere ati'ñerepa nëji'i. Itë yecohua'ije ao aoñe pahue. ¹⁷ Ao ëa ju'i cuasa huëopi, 'ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa ao ani huajëjë. Pa'ijëna, iñore yë'ë teaye ao ëa ju'i pa'iyë.' ¹⁸ Jaje pa'ito ja'quë pa'i hue'ñana co'ini ìte casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë. ¹⁹ Më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañëjë'ë.' ²⁰ Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ìte teayerëpa yo'oroja'quë'ni cuasani ìte ñani, ja maca huë'huë tōmejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi. ²¹ Ja maca mamaquëpi ìte capi: 'Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre.' ²² Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, ì jo'yare: 'Esao maña de'o cañare etoni suñacaijë'ë. Cui'ne ì moñona aniño suñacaijë'ë, zapatoje suñacaijë'ë, ì quëo. ²³ Cui'ne duruhuequë tsì jujusiquëni dani huani jeojë'ë, aña'u jai pai tsi'sini sihuajë. ²⁴ Iquë yë'ë mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi tì'asiquë pa'iji.' Jaje canì sihuaquëna, jaiye ao ne huëohuë.

²⁵ Jaje yo'ojëna, ì mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne hue'ña pa'iquëpi. Huë'e ja'ye tì'aquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. ²⁶ Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna. ²⁷ Tsì posëpi ìte capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huequë tsini huaijë'ë jujusiquëni cuañepi, ì huajëquëpi cui'ne de'oye tìtasi do'i caquë.' ²⁸ Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'yonì huë'e cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ìte huë'ena cacani ñajë'ë caquë ai seji'i. ²⁹ Seina, ipi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'iyë, ti jōsa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'ë cajeohua'i ja're conì fiesta neja'quëre isiye pahue, më'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'oquë neja saosiquëpi titaëna, sihuaquë duruhuequë tsì jujusiquëre huani jeoni yo'oyë ñañë.' ³¹ Caquëna, pëca ja'quëpi ìte capi: 'Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja're conì pa'iyë. Jaje pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë. ³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure tì'asi do'ire.' Jaje yo'oyë."

16

Ì Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, ì ye'yacohua'ire:

"Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'oquë saoji,

asahuë cajë. ² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: ‘¿Iquere më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë'ë, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'iyë peoji.’ ³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: ‘¿Me neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoru? Tutuje peoyë, yeja neni tañeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'ë caquë senirojaiñeje ca'rayë' cuasapi. ⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, iohua'i huë'ena pëpaja'cohua'ire. ⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: ‘¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?’ ⁶ Caquëna, sehuopi ipi: ‘Cien ja' quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,’ caquë co'amaña ñacaiquëpi capi, ite: ‘Icoa, më'ë ja'në saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejoni esa yecore toyajë'ë, coa cincuentase'e.’ ⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: ‘¿Cui'ne më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?’ Caquëna, ipi capi: ‘Cien trigo topëa isiye pa'iji,’ caquëna, capi: ‘Icoa, më'ë ja'rë saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'ë, coa ochenta topëase'e.’ ⁸ Ja maca ñapi, i ëjaë jaë co'aquë i co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi paji'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amañapi isijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'ë. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi ti'ajëna, ti pa'i hue'ñapi sihuaquë daijë'ë caquë Maija'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itoje de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere paje de'oye ñacaiye peoji. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, ¿nepi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito? ¹² De'oye yecohua'i tsere ñama'pë yo'oto, ¿nepi isija'cohua'i a'ni, mësarupa ja'ñe?

¹³ Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji.”

¹⁴ Fariseo pai curiquë ai yëcohua'i sëte i cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarua'ë, pai ña hue'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësarua joñoare, jaje yo'ojëta'are. Jaje pa'ina, pai jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'iyere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuñese'e Cui'ne Maija'quë Cuñe Te'te

¹⁶ Juan pa'i macaja'a Moisés cuñese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'o cocare Maija'quë cuñe te'tena cacayere. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

¹⁷ Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, io cayeje.

Nëjore Jeocoye Ayere (Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jëoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jëocosiconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

¹⁹ Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'o caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyerepa yo'oquë pa'iquë. ²⁰ Jaje pa'iquë pa'ina,

cui'ne Lázaro ca'mi quē'ipi teaye yo'oquē pa'iquēje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquē huē'e eta sa'rore ñuji'i. ²¹ Jaje iquē teaye pa'i macapi ao ēa ju'i ao ai saihuē tomeñere atiñerepa nëina, ñapi. Cui'ne i a'sire jo'yaque daijē ne'nejēna, ñuji'i. ²² Jaje pa'iquēpi teaye pa'i maca juji'i. Juquēna, huiñaohua'ipi sahuē, ma'tēmona Abraham ja're conī pa'ija'quēre. Jaje cui'ne jaiye paquēje juji'i. Juquēna, tahuē. ²³ Jaiye co'amaña paquēpi juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o huē'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázarore.

²⁴ Ja maca ñani cuipi: 'Ja'quē Abraham, yē'ēre oi ñajē'ē. Ai yo'oyē. Jējo saojē'ē, Lázarore ocore i moño sa'nihuēna neni dani sēsēye yē'ē tsemeñona ne huasojaquē. Ai yo'oyē, yē'ē toase'epi pa'ina.' ²⁵ Jaje caquēna, Abrahampi capi ite: 'Tsihua'ē cuasajē'ē mē'ē de'oye pa'ise'ere ja yē'ta'a mē'ē huajēquē pa'inē, cui'ne iquē Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquēpi yure ipi de'oye pa'iji, iñore. Cui'ne mē'ēpi ai yo'oyē. ²⁶ Cui'ne jaje si'aye iye mē'ē yo'ose'e pa'itoje pa'iji, cui'ne jai hua'que tē'tēpaje, yēquē tēto saiye peoyerepa cui'ne mē'ēje iñona tēto daiye peoye. Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tēto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ije iño daiye peoji.'

²⁷ Ja maca jaiye paquē pa'isiquēpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quē Abraham mē'ēre señē, Lázarore jējo saojē'ē, yē'ē ja'quē huē'ena. ²⁸ Jarote cinco yo'je tsire payē. Sani quēacajē'ē, iño yē'ē ai yo'o huē'ñana daima'pē caquē.' ²⁹ Jaje caquēna, Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payē, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajē.' ³⁰ Jaje caquēna, jaiye paquē pa'isiquēpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quē Abraham sehuoye pañē. Ju'isicohua'i aquēpi sani quēatota'a ja'nē pa'ise'e jēoni ponēja'cohua'i pa'ini.' ³¹ Jaje caquēna, Abrahampi capi, ite: 'Moisés cui'ne Maija'quēre quēacaicohua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquēpi huētujē sehuoye'ni.'"

17

Co'ayena Yo'oyena Taiñe (Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

"Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquēta'are co'ayere pa'iquēpi yecohua'ire se ye'yaquēna, co'aye ne do'ire teayererepa pa'ija'quē api. ² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'nē, jaje pa'ire ñaje tēcana quēna pēpi sēani jairana jēo dēoto ai jerepa de'o'ñe pa'io. ³ De'hua ñajē'ē. Mē'ē yo'jeipi mē'ēre co'aye yo'osiquē pa'ito yo'oma'ē quēajē'ē cui'ne ja'rē yo'ose'ere jēoni ponēna i yo'ose'ere saī de'huacajē'ē. ⁴ Cui'ne mē'ēni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquē pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: 'Tijupē co'aye yo'oye pas'i.' Jaje caquēna, i co'aye yo'ose'ere saī de'huacaiye pa'iji."

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quē'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuē, Ējaēre: Isijē'ē yēquēre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayere.

⁶ Cajēna, Ējaēpi sehuopi jaohua'ire:

"Mēsarupi neñe pa'iji cuasayere a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayē, iye soquēre iye macapi etani jaira jopore pare sa nēcajē'ē. Ca maca asani satī'ñe pa'io.

Necaiquēpi Yo'oye Pa'iji

⁷ Mēsarupi co'amaña necaiquēre pacohua'ini tsio co'amaña ne tējini panita'a huequēre ña tējini co'iquēna, ¿cacohua'i a'ni, 'da sani ja'rujē'ē, ai aija'quē?'

⁸ Jaje cama'pē coa ai jerepa cayē: 'Aore cua'cojē'ē, neato ai ja'ñere, yē'ē ao ai huēosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñajē'ē, yē'ē ani tējisi jeteyo'je mē'ēje ai cui'ne

ucuja'quë.' ⁹ Jaje cuañese'ere yo'oquëna, necaire pahuë de'oji cajë pëpaye peoji jo'yaëpi cuañese'ere necaito. ¿Me de'oji caye'ni, jo'yaëpi cuañese'ere neto? ¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, mësaruje. Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani: 'Co'a jo'ya maña'ë, më'ë nejë'ë casi mañase'e nehuë,' caye pa'iji."

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesús ja yë'ta'a Jerusalénna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tëtto saji'i. ¹² Saiquëpi a'ri daripëna ti'aquëna, diez ëmëohua'i ja'ju dahuë ju'icohua'ipi sañope ti'ahuë. Ti'ajëta'a so'ona nëcajani, ¹³ cuihuë:

"¡Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijë'ë!"

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

"Sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina iñojaijë'ë."

Jaje caëna, ja saijë iohua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë. ¹⁵ Ja maca te'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo huë'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni tutu yë'opi caquë sihuaquë co'ipi. ¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesús ña huë'ñana cui'ne i tsiapi yejare pana në meni Maija'quëre de'oji caquë sihuapi. Iquë ëmë iti sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i. ¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ite:

"¿Mësaru diez pa'iohua'i pa'ima'pë pate, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyë'ni? ¹⁸ ¿Iquë yequë yeja aquëse'e Maija'quëre sihuasi'i caquë co'isiquë pa'iquë?"

¹⁹ Jaje cani ite capi:

"Huëni saijë'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëtë."

Maija'quë Cuañe Te'te Pa'i Ti'añe

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseo paipi Jesure se'ë: ¿Je yëhua Maija'quë te'te ayepi ti'aja'coa'ni? Jaje sejëna, ipi sehuopi:

"Maija'quë cuañe te'te ayere tiñarepa ñañe peoji, co'amaña ñañeje pa'ye.

²¹ 'Iñore tsoe pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji' caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'quë cuañe te'te ayere mësaru joponi pa'iji, yure."

²² Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:

"Ti'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquë yo'oquëna, ña ëa mu'seña. Jaje ña ëaquëta'are ñañe paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje ña ëaquëna, pa'ijëna, caja'cohua'i a'ë: 'Iñore pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji'. Jaje catoje saima'pë, cui'ne tuima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Ma'tëmopi mujuë ye'hueyejë pa'ye pasipi. Pai Mamaquë tita mu'se cato asa tayoye peoja'coa. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yë'ëre coejëna. ²⁶ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquë daija'a mu'señaje. ²⁷ Ja mu'seña je'quë ao aijë cui'ne ucujë, huejajë cui'ne mamajëre huejojë yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Noé jai yohuëna cacapi. Cacasi maca, jai co'je ti'aëna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuë. ²⁸ Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuë: Ao aijë cui'ne cono ucujë huerojë cui'ne yecohua'ina se isijë, co'amaña tajë cui'ne huë'ña nejë pa'ë. ²⁹ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Lot Sodomapi etani saji'i. Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'aohua'ire huani jeapi, Sodoma paire. ³⁰ Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

³¹ Ja co'a mu'seña ti'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e sa'nahuëre pa'lito ijañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pë pa'ijë'ë, huë'ena. ³² De'hua cuasajë'ë, Lot nëjo yo'ose'ere. ³³ Jaje pa'ina, co'ye i pa'iyere ai cuasaquë cato si'aye ne huesëye pa'iji.

³⁴ Jaje pa'ina, cayë. Ja ñami cai saihüëna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquë yequëni jëo saiye pa'ija'coa. ³⁵ Cui'ne caya nomiohua'i te'e toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconi jëo saiye pa'ija'coa. ³⁶ Jaje cui'ne caya ëmëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jëo saisiquë pa'ija'quë api."

³⁷ Jaje caquëna, iyere asani setëña:

"¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Ëjaë?"

Cajëna, ipi capi:

"Ju'isiquë ui hue'ña pë'përi tsi'siyejë pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë."

18

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë

¹ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ie pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë Jesús pai yo'oye ayena tiña caquë ñeje, ye'yapi. ² Ye'yaquë capi:

"Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne yecohua'irejë oima'quëpi. ³ Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hua'jeo. Jaopi pai yo'oye ñaquëna, iote sañope yo'oquëni quëaona ca de'huacaijaquë caco si'anëpi saco'ë. ⁴ Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquëpi coepi. Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: 'Maija'quëre ca'rama'quëjë cui'ne pairejë oima'quëpi. ⁵ Cöcasi'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna, cama'o pa'ija'core,' cuasapi."

⁶ Jaje capi, iquë pai yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi: ⁷ "¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire cöcaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? ⁸ Pani. Jaje pa'ina, cayë, ti tsoe nëñe peoye cöcaija'quë api, Maija'quë. Jaje pa'iquëta'are ¿yë'ë iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ti'aja'quë a'ni?"

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

⁹ Pai yo'oyejë pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë coecohua'ire. ¹⁰ Quëa huëoquë capi:

"Caya ëmëohua'i Maija'quëre se huë'ena saë'ë, señu'u cajë. Te'i jaohua'i aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pai ëjaëre necaiquë. ¹¹ Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: 'Ina, ja'quë më'ëre sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ijë pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëjë pa'i ti peoyë. ¹² Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi sei cui'ne yë'ë yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë a'ë, de'hue.' ¹³ Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ca mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti saihüëna tē'caquë ñeje caquë seji'i: 'Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë a'ë.' ¹⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato Maija'quëna i co'aquë pa'ie quëa tōni Maija'quë ja're pa'i sihuaquë co'ipi. Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasaquëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji."

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye (Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Jesús quë'rona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë. ¹⁶ Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:

“Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, ñohua'ise'e daijajë yë'ë quë'rona. Maija'quë quë'ro jaohua'ije pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Tsi de'oji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quë cuãñe hue'ña.”

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Pai ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:

“De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye ti'aja'quë a'ni?”

¹⁹ Jesupi ìte capi:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ije de'oquë. Coa te'i Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ²⁰ Asaquë a'ë, Maija'quë cuãñese'e: ‘Nomioire yo'oma'ë nējore peoni, paire huani jeoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë, cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.’ Jare më'ëpi asaë.”

²¹ Jaje caquëna, ìti sesiquëpi capi, ìte:

“Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehuoquë a'ë.”

²² Jaje caquëna, Jesupi asani ìte capi:

“Ja yë'ta'a te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere isijë'ë, peocohua'ini. Jaje më'ë yo'onita'a Ma'tëmores co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²³ Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. ²⁴ Jaje oina, ñani Jesús capi:

“Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuãñe te'tena cacaye. ²⁵ Camelloire miu ñaca cojeja'a etojaiñe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te'tena cacaye.”

²⁶ Jaje caquëna, ìti asasicohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ito ¿nëpi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ina, pai ne ti'añe peoyere, Maija'quëse'e ne ti'añe pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi capi:

“Ëjaë, yëquë pase'e si'aye jeohuë, më'ëni tuñu'u cajë.”

²⁹ Caquëna ìpi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Paipi Maija'quë te'te do'ire i huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nējore, mamajëre jeosiquë pani, ³⁰ yequë yejana pa'iyë huëo maca ti pa'iyere ti'aja'quë api.”

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye
(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesús pai peo hue'ñana i ye'yacohua'ire soini, capi:

“Yure sañu'u, Jerusalénna. Jarona si'aye ti'aja'coa, Pai Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'e. ³² Jarona yë'ëre isija'cohua'i a'ë, judío pai peocohua'ina. Isirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'i a'ë yë'ëre co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'i a'ë. ³³ Të'ca tëjini huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.”

³⁴ Jaje caquëna, jaohua'i coa huesë asahuë, iquere caquë'ni cuasajë. Ipi tiña asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yë'quë macare ñu'i curiquë da saicohua'ire seji'i. ³⁶ Sequëpi jai pai saijë cajëna, asani seji'i, iquere jaje yo'ojë caye'ni caquë. ³⁷ Seina, ìte quëahuë. Jaroja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë. ³⁸ Cajëna, ja maca asani cuipi:

“Jesús, David mamaquë yë'ëre oijë'ë. Ai yo'oyë.”

³⁹ Jaje cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi ite cahuë, cuima'ë pa'ijë'ë. Ja cajëta'are ipi ai jerepa ja yë'ta'api cuipi:

“David mamaquë yë'ëre oijë'ë. ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁰ Caquëna, asani Jesús nëcajani, quërëjani dajë'ë caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ite seji'i:

⁴¹ “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?”

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

“Ëjaë, ñaco care de'huacaijë'ë. Ñasi'i, yë'ë.”

⁴² Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¡Ñaquë pa'ijë'ë! Më'ë nequë api cuasaquë ca do'ipi.”

⁴³ Jaje ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tui'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oye ñasicohua'ije Maija'quëre ai sihuahuë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëto saina, ² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i secohua'i ëjaëpi. ³ Jaë cato Jesure ñaëne yëquë paji'i. Jaje yëquëta'a me ñaquë'ni pai ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye tëto saija'tona ñani. ⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:

“Esa cajejë'ë, yure më'ë huë'ena sani pëaja'quëpi saiye.”

⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquë Jesure i huë'ena sai sapi. ⁷ Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuë, Jesupi co'aye yo'oquë huë'ena pëasi'i caquë, saquëna. ⁸ Ja maca Zaqueopi huëni nëcani capi, Ëjaëre:

“Ina Ëjaë, yë'ë paye jopore paja'a isisi'i co'amaña peocohua'ire, cui'ne yë'ë coa cosoquë jerepa nese'e pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yë'ë se jiosiquëre.”

⁹ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Iye mu'se titapi iye huë'e huasoye cui'ne iye ëmë cato Abraham tsëcapë aquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daji'i, ne huesësicohua'ire co'equë huasosi'i caquë.”

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹¹ Ja yë'ta'a Jesús cayere pai asajë cuasahuë, yure Maija'quë cuañe te'te ti'aja'coa cajë. Jaje cuasahuë, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajë. Jaje cuasajëna, ipi pai yo'oyeje pa'ye caquë quëa huëopi. ¹² Ja maca capi:

“Paji'i, te'e pai de'o tsëcapë aquë. Jaëpi so'o yejana saji'i, pai ëjaëre nesi maca, pai ëjaë de'oni cui'naëpi co'i cösi'i caquë. ¹³ Ja yë'ta'a saima'në, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquë të'ñare te'e të'ñase'e isiquë capi: ‘Iye curiquëpi se hueroni yeque jaiye nejë'ë, yë'ë co'i macaja'a.’ ¹⁴ Jaje casiquëta'are i yeja pa'i paipi ite coejë, i saisi jeteyo'je jëjo saohuë, quëaja'cohua'ipi: ‘Coeyë, më'ëre yëquë ëjaë de'oye’ cajë.”

¹⁵ Jaje casicohua'ita'are pai ëjaë de'osiquëpi co'ipi, i yejana. Titani cuañe saopi, i curiquë isisicohua'ire quërëjaijë'ë caquë. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquëpi nere'ni caquë. ¹⁶ Soina, du'ru macarepa titaquëpi capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi diez pa'ye jerepa se ne cohüë.’ ¹⁷ Pai ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë. Më'ë a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, më'ëre diez daripëa cuañequëre neñë.’ ¹⁸ Yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi cinco pa'ye

jerepa nehuë.' ¹⁹ Cui'ne iquëreje sehuopi: 'Më'ë cato cinco daripëa cuañequë pa'ijë'ë.' ²⁰ Ja maca yequëpi dani capi: 'Ëjaë, iye pa'iji, më'ë curiquë pañuelo ca'tipëna deani de'huase'e. ²¹ Më'ëpi paire oima'ë yo'oquë më'ë isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne më'ë tã ma'ñere coa tëaquë, yo'oquëni ca'raquë pahuë.'

²² Caquëna, pai ëjaëpi capi: 'Co'a jo'yaë, jare më'ë case'epi iñoji, më'ë co'aquë pa'iyë. Jaje yë'ë paire oima'ë yo'oquëpi yë'ë ne ma'ñere tsi'soquë cui'ne yë'ë tã ma'ñere coa tëaquë yo'oye asaquë sëte. ²³ ¿Me yo'oquë curiquë isirena, itipi ne do'ire co'ye sai hue'ñana tëoma'ë paquë'ni, yë'ë dani iti mañaque neja'quëta'are huë'e títasi maca?' ²⁴ Jaje cani iti maca pa'icohua'ire capi: 'Jiojë'ë, curi të'quire. Jioni isijë'ë, diez të'ña paquëna.' ²⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: '¿Ëjaë, tsoe diez të'ña paquëre me ai jerepa isiye'ni?' ²⁶ Cajëna, pai ëjaëpi sehuopi: 'Nuñerepa cayë, paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquëni coa ai jerepa se jio coñe pa'iji, si'aye i payeje peo hue'ñarepa. ²⁷ Cui'ne yecohua'i yë'ëre ëjaë de'oye coesicohua'ire quërëjani iñona dani yë'ëque ñaquëna, huani jeajë'ë,' capi."

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jaje iye se ca tējini Jesús Jerusalénna saji'i. ²⁹ Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripëa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuëa ti'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jëjo saopi. ³⁰ Ñeje caquë:

"Ja maca ja'ye daripëna saijë'ë. Ti'a maca jarote pa'ija'quë api, burro sëasiquëpi, paije ja yë'ta'a tuima'quëpi. Ti'ani joyeni dajë'ë. ³¹ Joyejëna, yecohua'ipi me neja'quëni saye'ni secohua'i pa'ito, cajë'ë, Ëjaëpi yo'oye pa'iji."

³² Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje ti'ahuë. ³³ Ti'ani burroni joyejëna iti tse acohua'ipi se'ë:

"¿Me neñu'ju joyeye'ni?"

³⁴ Cajëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Ëjaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë."

³⁵ Jaje quëani joyeni Jesús quë'rona sahuë. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mëo ñohuë. ³⁶ Ja maca ñu'i saji'i. Saina, pai cañare i saija'a ma'ana jajehuë. ³⁷ Olivos cutihuë perepë cajeye ja'i macare pa'ina, si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohuë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ³⁸ Ñeje cajë:

"De'oquëre papi pai Ëjaë daiji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye pa'iyere papi coní. Jaje pa'ito sihuañu'u, ite ma'tëmo acohua'ije sihuajëna."

³⁹ Ja maca fariseohua'i pai jopore coní pa'icohua'ipi cahuë, ite:

"Ye'yaquë, më'ëre tuicohua'ire cama'pë cajë'ë."

⁴⁰ Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jeocohua'i pa'ito quëna pëapi cuija'coa."

⁴¹ Ja maca Jesús Jerusalén quëno maca ti'auquë iti daripëre ñani oji'i. ⁴² Ñeje caquë:

"iIye mu'se më'ë de'hue asato yë'ë isiye de'ora'pi. Më'ë de'oye pa'iyë ti'ara'huë, isiye! Jaje pa'iquëta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ña ti'añe peoji. ⁴³ Co'a mu'se ti'aja'coa, më'ëre. Më'ëre sañope yo'ocohua'ipi quëna tēhuopaje pa'iore tē'yajaicohua'i a'ë. Jaje yo'oni coa si'a tē'ñapi etaye peojajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ⁴⁴ Jaje yo'ojë yejana si'aye quëna pëa ne tao oaja'cohua'i a'ë, huani jeaja'cohua'i a'ë, më'ë mamajëre, huesë pa'isi do'ire Maija'quë më'ëre do'i daisi maca."

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena cacani iti huë'ena co'amaña isijë cui'ne huerojë yo'ocohua'ire peo huë'ñarepa eto saopi, hue'sena. ⁴⁶ Yo'oquë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quë se huë'e a'ë.’ Jaje pa'iota'are mësaru cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

⁴⁷ Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quë se huë'ena. Jaje ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne pai daripë ëjaohua'ijë me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, iti yo'o ja'ñere. ⁴⁸ Jaje co'ejëta'a ti'ama'pë paë'ë, ite ne ja'ñere. Si'a pai ise'ere asajë cui'ne sehuojë yo'ojëna, ñajë.

20

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë
(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Te'e mu'se Jesús Maija'quë se huë'ere paire ye'yaquë cui'ne huaso co-care quëaquë pa'ina, titahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aïohua'i conì. ² Jaohua'ipi titani cahuë:

“¿Quëajë'ë, ique tutupi cuañequërepa pa'i yo'oquë'ni, iye? ¿Iqueipi iye cuañe tutu isina, yo'oquë'ni?”

³ Cajëna, ja maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yë'ëre cui'ne sesì'i, mësarute. Sehuojë'ë, yë'ë cato: ⁴ ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquë pa'i ja'ñe? ¿Maija'quë panita'a pai?”

⁵ Caquëna, sehuoye pajë coa sa'ñe iohua'ija'a cahuë, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quëpi jëjo daopi cacohua'i pa'ito ipi sehuoja'quë pa'ini: ‘¿Jaje pa'ita'are me yo'ojë sehuoye pare'ni?’ ⁶ Cui'ne maipi paipi cuañesiquë paji'i catoje, si'a pai huëni maire quëna pëapi jeajë huani jeaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquërepa paji'i cuasajë cahuë.”

⁷ Jaje cuasani cahuë: “Huesëyë. Ne sa'api Juanre oco doquë pa'i ja'ñe cuañehuë.” ⁸ Cajëna, Jesupe capi, jaohua'ire:

“Yë'ëje mësaru sese'e quëaye pa'ñe.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire coca ca huëopi. Pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, ñeje:

“Paji'i, te'i tsio paquëpi cuiya'i tani i co'amaña necaicohua'ina isi nëoni sani huesëquë. ¹⁰ Tëaye ti'asi maca saiquëpi i jo'yaëre jëjo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tëani dajë'ë, yë'ëre nëocaise'ere caquë. Jaje canì jëjo daosiquëni jaohua'ipi coa tarapi të'cani jëjo saohuë, peoquëre. ¹¹ Ja maca iti tse aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao copi. Cui'ne jaëteje tarapi të'cani jëjo saohuë, ti isima'pë. ¹² Iti tse aquëpi tijupë yequë jo'yaëre jëjo daoruje co'amaña necaicohua'ipi ñani jaëteje të'cani hue'sena quëre eto saohuë, pëijë.

¹³ Ja maca ña jujani iti yeja tse aquë capi: ‘¿Me neñe jaje pa'ito? canì i oi mamaquëre pani jëjo saopi. Jaëni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja'cohua'i a'ë.’

¹⁴ Jëjo saouna, ipi ti'aquëna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa'ñe cahuë: ‘Iquëpi iye tsio tse aquë de'oja'quë api, huani jeoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi iti tse acohua'i de'oñu'u cahuë.’ ¹⁵ Jaje canì tsio peo huë'ñana etoni ite huani jeohuë.”

Jaje quëani Jesupi seji'i:

“¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quë a'ni, iti tsio aquë jaohua'ire?”

¹⁶ Canì capi, ipi:

“Dani co'amaña necohua'ire huani jëani yecohua'ina isija'quë api, i yeja.”

Jaje caquëna, iyere asani cahuë:

“Jaje yo'oto Maija'quëje coeni!”

¹⁷ Jaje cajëna, Jesús iohua'ire ñani capi:

“Jaje mësarü cuasato, ¿iquere caquë'ni, toya pëpë, pa'iyë ñañu'u? Ñeje caji: Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi quëna pëpi

Jaopi yure quëna pë iorepa pa'iji.

¹⁸ Jao quëna pë ëmëje'na paipi tomecohua'i pani, tome jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi pai ëmëje'na tomedo pani peo sëpëarepa neñe pa'iji.”

Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e

(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure iti macapi tseani coñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paini ca'rajë yo'oye pahuë. ²⁰ Ja maca yahue de'o pairepa cayeje cajë coa cosoja'cohua'ire jëjo saohuë. Jaohua'ipi sejëna, ipi tayo caëna, ja do'ire pai ëjaëna tseani isinu'u cajë. ²¹ Ite sení ñañu'u cajë saísicohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, më'ë paire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paireje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare ye'yaquëna, asayë, yëquë. ²² Jaje pa'ina, señë. Quëajë'ë: ¿De'oquë pa'i do'ire pai ëjaë Césarna saíne, panita'a co'aquë?”

²³ Cajë sejëna, tsoe Jesús asapi, iohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje ñani capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñañu'u cajë yo'oye'ni? ²⁴ Iñojë'ë, curiquë të'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'eje hue'eco'ni?” Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Romano pai ëjaë mamire toyasicoa.”

²⁵ Cajëna, ja maca ipi capi:

“Jaje pa'ito isijë'ë, romano pai ëjaëna i tseco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

²⁶ Jaje pai ña hue'ñana si'aye iohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

²⁸ “Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jëocajil'i, ñeje: Tel'i ëmëpi mamajëre pama'ë nëjore jëoni ju'isiquë pa'ito i yo'jeipi hua'jeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. ²⁹ Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre siete ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë juji'i.

³⁰ Juquëna, jeteyo'je aquëpi hua'jeore huejani cui'ne jaëje juji'i, mamajëre peoquë. ³¹ Ja maca toasoñe aquëpi huejapi iote jaëje cui'ne yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë. ³² Ai jeteyo'jerepa nomio jucol'ë. ³³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿nepi jaote nëjore pajä'cohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?”

³⁴ Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Iye yeja cato ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo tñ'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. ³⁶ Jaro cato huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i. ³⁷ Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji,

ñeje: 'Ējaēpi ca'aji'i. Yē'ē cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diusu a'ē. Ja do'ire asayē, ju'isicohua'ipi huajēcohua'i huēiye.' ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quē ju'isicohua'i Diusu peoji, coa ai jerepa huajēcohua'i Diusupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajēcohua'ise'e pa'iyē. Peoji, ju'isiquē ipi ñato."

³⁹ Ja maca cuāñese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuē:

"Ye'yaquē, de'oyerepa cahuē, mē'ē."

⁴⁰ Jaje cani ai jerepa jaiye señe pahūē, ca'rajē.

Ne Mamaquē A'ni, Cristo
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Jesupi capi, jaohua'ire:

"¿Me yo'ojē Cristore David tsēcapē api caye'ni? ⁴² Jaje ipi David ñeje casiquēta'are Salmos toya pēpēna:

Ējaēpi capi, yē'ē Ējaēre:

Ja'rujē'ē, yē'ē ēja te'tena.

⁴³ Mē'ēre sañope yo'ocohua'ire yē'ēpi mē'ē quēo tē'ya me macaja'a.

⁴⁴ ¿Jaje pa'ito me yo'oquē Cristo David tsēcapē aquē pa'iquē'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yē'ē Ējaē cato?"

Ju'isicohua'i Huēiye Ayere Señe
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Si'a pai asahuē, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajēna:

⁴⁶ "Cuāñese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pai pa'i huē'ñapi pēpajēna, cui'yere yēcohua'i a'ē, cui'ne pai tsi'si huē'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejē ja'ruyere yēcohua'i a'ē, jerepa pa'iohua'i a'ē cajē. Jaje yo'oye mēsaruta'a de'hua ñajē'ē. Cui'neje yo'oma'pē pañu'u cajē. ⁴⁷ Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huē'ña jiojē yo'ocohua'i a'ē, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ē cajajē cajē, tsoerepa secohua'i a'ē. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ē, iti co'ayererepa sai cuāñoja'cohua'i."

21

Peocopi Maija'quēre Isiye
(Mr 12.41-44)

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quēre se huē'ena cacajē, mahuēana curiquē ayajē Maija'quēre isijēna. ² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri tē'ña mahuēna ayacona. ³ Ñani Jesupi capi:

"Nuñerepa cayē, mēsarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio.

⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuē, iohua'i huero jujajēna, nēañere. Jaje pa'iquēta'are jao ti peocopi isio, si'aye io paco pa'i mañare."

Maija'quē Huē'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuē, Maija'quēre se huē'e ayere, cui'ne io de'o quēna pēapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quēre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajēna, Jesupi capi:

⁶ "Yequē mu'se mēsarū ñase'e peo huē'ña nejo ja'ñe ti'asipi, yequē quēna pē ēmēje'e tuiyeje peoyerepa."

Ja Yē'ta'a Yeja Carajaima'ñē Iño ja'ñe
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Jaje caquēna, sei'ē, ite:

"¿Ye'yaquē, je yēhua jaje mē'ē case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye ti'añe ja'i maca pa'ito cahuē?"

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë'e, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'e mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, 'yë'e a'ë, Cristo,' cui'ne 'yure a'ë. Tsoe ti'api' caja'cohua'i a'ë. Jaje catoje, sehuoma'pë pa'ijë'e. ⁹ Yequë yejapi cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe iti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijë'e. Jaje iyepi du'ru tëtö saiye pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a carajaiñerepa ti'añe paja'coa.”

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

“Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë paipi yequë pai ja're uihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Pasipi, yeja ñu'cueyeje, ao ëa ju'iñe. Cui'ne coa si'a hue'ña ju'i dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.

¹² Ja yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tseajë cui'ne josa yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë saja'cohua'i a'ë, pai tsi'si hue'ñana. Paire co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona, cui'ne cuañecohua'i quë'rona saja'cohua'i a'ë, yë'e mami do'ire. ¹³ Jaje yo'ojëna, mësaru yë'e cocare quëacaija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, tsearena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijë'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi ta'ñe coca caye isiquëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësaru. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëohua'ipi, yo'je tsipi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'e do'ire. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësaru siopë naña me macajë te'ojë ne huesëye pasipi. ¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana ti'aja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tēhuo tē'ijaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'e, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë. ²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cutihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saiye pa'iji, yequë hue'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iyë peoji, cui'na daripëna. ²² Ja mu'seña cato iohua'i yo'osi do'ire sai mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e ti'asipi. ²³ Co'ayerepa ja mu'seña tsi ëta pëa maña cui'ne tsi tu'ña pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca. ²⁴ Jaje pa'ina, huajore huaijë yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsesejë coa si'a hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judío pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nëosi tēcahuë, carajai macaja'a.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Ja maca ëse yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa co'me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiayapi co'poco ai pisisiquëna, asajë quëquësicohua'i pa'ijë. ²⁶ Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'iohua'i dahuëra etajaijëna, yo'oja'cohua'i a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁷ Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne i de'oye pa'iyepi daina. ²⁸ Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'e, cui'ne siopëa maña mëani ñajë'e, tsoe de'oye pa'iyë mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë.”

²⁹ Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:

“Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'i a'ë, io yo'oye. ³⁰ Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë ti'añe ja'yere pa'iji, cacohua'i a'ë. ³¹ Jaje cui'ne yë'e case'epi ti'aquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe ti'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe tē'te.

³² Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saojá'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në. ³³ Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajaija'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.

³⁴ De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere, cono cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se ti'acquëna, cuasama'pë yo'oyepi. ³⁵ Trampana sioñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire. ³⁶ Ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tëtö saitojë jëasicohua'i pa'icohua'ipi Paí Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'i."

³⁷ Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'e Jerusalén pa'icona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. ³⁸ Jaje pa'ina, si'a nea hue'ña paipi daë'ë, Maija'quëre se huë'ena i quëaquëna, asañu'u cajë.

22

Jesure Tseañe Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Jujuma' ao aiñe ti'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto pai mamajëse'ere huai Israel pai mamajëre huaiye pase'ere co'ye cuasajë sihuajë yo'oye pa'iji. ² Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani jëoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ite asa pa'ini ca'rajë.

³ Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'i aquëna. ⁴ Cacaquëna, jaëpi saji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're coní Jesure ñeje yo'oni tseani mësarü jëñana isi'ñe pa'i api capi. ⁵ Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajë curiquë sañu'u ca nëohuë, ite. ⁶ Cajëna, ipi sehuoni ite tseä ja'ñere me pai peo maca ite tseani isija'quë a'ni cuasaquë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Jujuma' ao aijë cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijë se mu'se ti'api. ⁸ Ti'aëna, Jesupi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saokuë capi:

"Sani ne de'huajë'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajë."

⁹ Jaohua'ipi ite se'i'ë:

"¿Jerona ne de'huaye'ni?"

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Mësarü jai daripëna caca maca ti'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Ti'ani i huë'ere pana tuijë'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'e ca-cajë'ë. ¹¹ Cacani ja maca iti huë'e aquëre sejë'ë: '¿Jerore pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're coní na'iquëna, Israel pai fiestare cuasajë aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi,' cajë'ë. ¹² Jaje cajëna, ipi iñosipi, ëmëje'e tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jarona ne de'huajë'ë."

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'eje ti'ahuë. Ti'ani Israel pai fiesta yo'oyere cuasajë ne de'huaë.

¹⁴ Ao aiñe ti'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní ja'ruhuë, ao ai saihuëna. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarü ja're coní iye fiesta na'iquëna, aiñe yëhuë. Ja yë'ta'a yë'ë ai yo'oye ti'ama'në. ¹⁶ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Tijupë cui'naëpi mësarü ja're coní iye fiesta yo'o coñe paja'quë a'ë, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca ani cos'i'i."

¹⁷ Ja maca jaje cani ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, se pëpani capi:

“Iyere ini huahuejê'ë. ¹⁸ Care payë, mësarute. Tijupë cui'naëpi cuiya'i cono ucuma'ë pa'ija'quë a'ë, Maija'quë cuañe tē'tena yo'oye tī'añe pāto.”

¹⁹ Ja jeteyo'je panpë ini Maija'quëre de'oji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:

“Iye yê'ë ca'ë. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojê'ë, yê'ëre cuasajê.”

²⁰ Jaje cui'ne ucu duruhuëje ani tējini ini capi:

“Iye ucu duruhuë cato huajêye yo'o ja'ñere ca nēoñe a'ë, yê'ë tsiepi mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë nejaja'a do'ipi.

²¹ Jaje pa'ina, yê'ëre cosoquë tseani yecohua'ina isija'quë inore pa'iji, yê'ë ja're te'e ao ai saihuëna tēose'epi. ²² Jaje yo'oye pa'iji, Pai Mamaquë cato jare ite quëa nēosi ma'aja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are iteaye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quë!”

²³ Ja maca jaje caëna, iohua'ija'a sa'ñe sei'ë, “¿nepi mai aquë yehuoja'quë a'ni?” cajê.

Nepi Jerepa Pa'iquë Api Sa'ñe Caye

²⁴ Ja maca sa'ñe cajê, “¿nepi ai jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni?” cahuë. ²⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yejaña ëjaohua'ipi iti necaicohua'ire cajê cuañecohua'i a'ë, cui'ne iti yeja de'oye pa'i ja'ñere cajê necaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'ë, iohua'i ëjaëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato jaje yo'ocohua'i pa'ie peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Iti ai jerepa pa'ipi mësaru aquë cato tsi posëje pa'i pa'ie pa'iji, cui'ne iti cuañequëpi coa necaiquëje pa'i pa'ie pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'runi ñu'i aikuë, panita'a iti aore sa aocuë? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquëta'are yê'ë cato mësarute necaiquë pa'iyë.

²⁸ Mësaru a'ë, yê'ëre ai yo'oye pa'ina, si'anë yê'ë ja're coní pa'isicohua'ipi.

²⁹ Jaje pa'ina, mësarute yê'ëpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quë yê'ëre isise'eje isiyë. ³⁰ Yê'ë ja're coní ao ai saihuëna, yê'ë cuañe hue'ñana aijajê cui'ne ucuja'cohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i saire pana ja'rujajê doce Israel pai tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huaja'cohua'ini pa'ija'cohua'i a'ë, mësaru.”

Pedro Jisure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Ëjaëpi yequeje capi:

“Simón, Simón Satanáspi mē'ëre trigo ñu'cueyeje pa'ye yo'osi'i caquë seji'i. De'hua ñajê'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are yê'ëpi mē'ëni caquë Maija'quëre secacaë'ë, mē'ë cuasayepi de'oye pa'ijaquë caquë. Mē'ëpi ja yo'oye tēto sani yē'ëna pōñesi maca. Cocaijê'ë, mē'ë yo'je tsire nuñerepa pa'ija'cohua'ini.”

³³ Jaje caquëna, Simónpi capi:

“Ëjaë, yê'ë cato mē'ë ja're coní co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayë, cui'ne ju'iñe pa'itoje te'e ju'iñere yëyë.”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Pedro, care payë. Mē'ëre iye ñata tome maca ja yê'ta'a cura yê'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, mē'ë ñama'quë a'ë ite, yê'ë caquë.”

Ti'a Tējiji, Jesús Ai Yo'oye

³⁵ Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“Mësarute topëa peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne zapatoje peocohua'ire jêjo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraë?”

Jaje seina, iohua'ipi cahuë:

“Pani.”

³⁶ Cajëna, capi, jaohua'ire:

“Jaje yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato tiñe yeque yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë paní saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë paní saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë paní dëi ju'i care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tijë.
³⁷ Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'epi caji: ‘Co'acohua'i ja're coní cuëcuehuë.’ Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yë'ëna.”

³⁸ Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, iñore caya hua'ña pa'iji.”

Jaje cajëna, ipi sehuopi:

“Tsoe ti'api.”

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ja maca saji'i, etani Olivos cutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, i ye'yacohua'ijë coní tuë'ë, ite. ⁴⁰ Iti hue'ña ti'ani, jaohua'ire capi:

“Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i.”

⁴¹ Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeoñe ja'i macana. Jarona do're ja'runi seji'i, Maija'quëre. ⁴² Ñeje caquë:

“Ja'quë, më'ëpi iye sëje cono da'ca nejocaiye pa'ito nejocaijë'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yë'ta'a yë'ë cuasase'eje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i.”

⁴³ Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ite tutu isisi'i caquë.

⁴⁴ Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne i ai ëse cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

⁴⁵ Jaje Maija'quëre seni tëjini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona. Ti'aquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna caisicohua'ipi paë'ë. ⁴⁶ Pa'ijëna, ja maca capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë caisicohua'ipi uñe'ni? Huëijë'ë. Huëni sejë'ë, huatipi neñaquëna, taima'pë pa'ija'cohua'ipi.”

Jesure Tseañe

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jai pai ti'asi macaje Judas hue'equë doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je daë'ë. Jaëpi ti'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. ⁴⁸ Tsio dai maca Jesús ite capi:

“Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehusosi'i caquë yo'oquë Pai Mamaquëre, më'ë?”

⁴⁹ Ja maca Jesús ja're coní pa'icohua'ipi ñani sei'ë:

“Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?”

⁵⁰ Jaje se maca iohua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja te'te cajorona tëtopi, peo te'terepa. ⁵¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“Jeojë'ë, tsoe de'oji.”

Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore cui'naoni ini tuacaji'i. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

“¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësarú tarapi, hua'ñapi coní date? yë'ëre tseañu'u cajë. ⁵³ Yë'ë mësarú ja're coní si'a mu'seña Maija'quëre se huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi ti'aëna, mësarú yo'ojë neañepi quëco huesosi maca.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedroje tujì'i, so'o maca se ñaquë. ⁵⁵ Jaro hue'se daripë tëhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru të'ijaë'ë, ioja'a. Cui'ne Pedroje iohua'i ja're conì ja'rupi. ⁵⁶ Ja maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

“Iquë Jesús ja're conì pa'isiquë api.”

⁵⁷ Jaje cacona, Pedropi cosoquë capi:

“Ñama'quë a'ë, ìte.”

⁵⁸ A'ri maña tsoe pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

“Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”

Jaje caquëna, Pedropi capi:

“Pani. Yë'ë yequë a'ë.”

⁵⁹ Te'e hora tëto sai maca yequë cui'ne titani capi:

“Nuñerepa më'ë ì ja're conì pa'isiquë a'ë. Cui'ne jaje pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”

⁶⁰ Caquëna, Pedropi capi:

“Huesëyë, yë'ë më'ë caye. ¿Iquere caquë'ni, jaje pa'ye?”

Ja yë'ta'a ìtire Pedro caquëna, cura yëji'i. ⁶¹ Yë'ina, ja maca Ëjaëpi co'ye pönëni ñapi, Pedrore. Ja maca Pedro Ëjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasone pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë case'ere.” ⁶² Ja maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, ì tayose'ere co'a ju'i.

Jesure Cue'cueye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejë cui'ne ìte tara pëapi të'cahuë. ⁶⁴ Ìte ñaco ca cañapi sëani tsiana mosicapi të'cajë cahuë:

“¿Se ca ñajë'ë. Nepi të'care'ni?”

⁶⁵ Cui'ne jaiye yequë cocajë cahuë, ìte tea ju'ijë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Mu'se pa'i maca Judío iohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tëjicohua'irepa quë'rona, senì asañu'u cajë, sanì cahuë:

⁶⁷ “Quëajë'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”

Cajëna, ìpi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ì a'ë catojë mësarù coa caji cuasaye pa'iji. ⁶⁸ Cui'ne yë'ëpi mësaruni sequë pa'ito yë'ë señere sehuo ti'añe peoji, cui'ne joye saoyeje paja'cohua'i a'ë. ⁶⁹ Jaje pa'isicohua'ita'are yureta'a Pai Mamaquë Maija'quërepa ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Ëjaërepa pa'ija'quëpi.”

⁷⁰ Jaje caquëna, ja maca si'ahua'i ìte sei'ë:

“¿Jaje pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”

Sejëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, mësarù cayeje.”

⁷¹ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“¿Iquere cajë ai jerepa ì caquëna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tsoe maipi asahuë, ì yë'ore pare cahuë.”

23

Pilatona Jesure Isiye

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ja maca jaje cani si'ahua'i huëni Jesure sahuë, Pilato quë'rona. ² Jarona co'aquëre papi ca huëohuë, ñeje cajë:

"Iquë co'aye yo'oye ti'ahuë, yëquë paini co'a de'huaquë cui'ne pai do'i saima'pë pa'ijë'ë, romano pai ëjaëre caquë. Cui'ne, jare ipi yë'ë Cristo, pai ëjaëre pa'ë caquë api."

³ Jaje caquëna, Pilatopi seji'i, ite:

"¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaë?"

Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Jaje pa'ijë'ë, më'ë case'eje."

⁴ Caquëna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire, cui'ne paire:

"Iquë co'aye yo'oye ti'ama'ë pa'iyë."

⁵ Caquëna, iohua'ipi ai tutu cahuë:

"I ye'yapi si'a Judea paire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jaje pa'ipi yure iñona cui'ne yo'oji, Galileapi huëosiquëpi."

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'ë capi. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë api carena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaëje Jerusalénre paji'i. ⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i. ⁹ Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'ë paji'i. ¹⁰ Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ite ai sañope cacohua'i paë'ë. ¹¹ Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ini cue'cueñu'u cajë suñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'i ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. ¹² Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, ¹⁴ capi:

"Mësarupi dahuë, iquëre yë'ë quë'rona co'aye paire yo'oji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito ique do'ire ite co'aye caye'ni. ¹⁵ Jaje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jëoñe peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je jöye saojä'quë a'ë, pa'ija'quëre."

¹⁷ Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saquë paji'i, paire de'oye yo'osi'i caquë. ¹⁸ Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:

"¡Jaëte huani jëoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'ë!"

¹⁹ Iquë Barrabás cato paire haisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai iohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. ²⁰ Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, tijupë ca copi. ²¹ Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

"¡Queja'quë api, queja'quë api!"

²² Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

"¿Iquere co'aye yo'o u'ni, i? Yë'ë i co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre."

²³ Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye ti'ahuë. ²⁴ Ja maca Pilato iohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ijaquë cuasapi. ²⁵ Cuasani jaje iohua'i

casiquëni eto saopi, paire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni iohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

Ite Quese'e

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, ti'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

²⁷ Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ije jai pai oijë cuijë saë'ë, ini co'a ju'ijë. ²⁸ Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësaruja'a cui'ne mësaru mamajëni oijë'ë. ²⁹ Yequë mu'se ñeje caye ti'aja'coa: ‘Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsi pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.’ ³⁰ Cajëna, paipi ca huëoja'cohua'i a'ë, ai cutire: ‘Yëquëna quëñojë'ë’ cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, ‘Yahuejë'ë, yëquëre.’ ³¹ Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuëlisi soquë yëje pa'iohua'ire.”

³² Jesús ja're conì huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire. ³³ Ja maca Pai Siopë hue'yosi hue'ñana ti'ani Jesure quehuë. Cui'ne caya co'a paire conì, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena nëcohue. ³⁴ Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:

“Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire.”

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:

“Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini.”

³⁶ Cui'ne soldado paije cue'cuejë ite o'sa cuiya'i conore ocuasi'i cajë yo'ohuë. ³⁷ Jaje yo'ojë ite cahuë:

“Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë.”

³⁸ Cui'ne i siopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: IQUE JUDÍO PAI ËJAËPI.

³⁹ Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi iti maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

“Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre huasojë'ë.”

⁴⁰ Jaje caquëna, yequëpi i cajeire capi cama'ë:

“¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? ⁴¹ Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañonë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë.”

⁴² Cani ja maca capi:

“Jesús huanëyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañe huëo maca.”

⁴³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're conì pa'ija'quë a'ë, de'o hue'ñare.”

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna. ⁴⁵ Ësëje miañe pani cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'i sito tëhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana. ⁴⁶ Ja maca Jesupi cuipi:

“Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna isi nëonë.”

Jaje cani juni huesëpi.

⁴⁷ Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi: "Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i."

⁴⁸ Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjê coti sai huëana të'cajê saë'ë. ⁴⁹ Jaje saijëta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Paji'i, tel'i nuñerepa yo'loquëpi i mami José hue'equëpi, Judea yejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'i aquë paji'i. ⁵¹ Iquë José cato Maija'quë te'te aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye papi. ⁵² Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capë ta ja'ñere caquë. ⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesicono oapi, ja yë'ta'a paire tama'a cojena. ⁵⁴ Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripë ñahuë, me oare'ni, i capë cajë. ⁵⁶ Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo së ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, iti cuañese'e pa'ieje.

24

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ë, tasi daripë quë'rona nea hue'ñarepa huëo sëñe ne de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i con'i saë'ë. ² Ja maca ti'ajë ñajëna, quëna pë daripë siosicopi tirore pa'iona, ti'ahuë. ³ Ti'ani cacajë Ejaë Jesús capëre ti'ama'pë. ⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Jaje quëquëjê ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'i caña ju'icohua'ipi iohua'i ja're con'i nëcahuë. ⁵ Jaje ña quëquëni yejare pana në me huesëjëna, ñajë jaohua'ipi, cahuë:

"¿Iquere co'eye'ni, ju'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. ⁶ Iñore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajë'ë. Ja yë'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere, ⁷ ñeje: 'Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.' Tsoe jare quëapi".

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ñe cuasa ñajaë'ë. ⁹ Ja jeteyo'je daripë ñasicohua'ipi co'ini si'aye iohua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i iti maca con'i pa'icohua'ireje. ¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i con'i. ¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejê cayeje pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa cayë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripëre ñasi'i caquë. Sa ti'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña tirona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye

(Mr 16.12-13)

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusalénpi once kilómetro sai hue'ñana. ¹⁴ Saijê Jesús ayere cajë saë'ë. ¹⁵ Jaje cajë saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani iohua'i ja're con'i saji'i. ¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, iohua'i ña ti'are paye ite. ¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

"¿Iquere sa'ñe cajë saie'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojê oicohua'i pa'ie'ni?"

18 Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne më'ëse'e iti hue'ña pa'inije asama'ë pani sequë?”

19 Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne i cayeje Maija'quë ña hue'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña hue'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë. 20 Jaje pa'ini, quëni huani jëohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i maire cuañecohua'i cui'ne si'a ëjaohua'i huani jëoñe pa'iji cajëna. 21 Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaipi, yure. 22 Jaje yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're coní nomiohua'i pa'icohua'ipi nea hue'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë. 23 Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo caní ñañeje pa'ye huiñaohua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë. 24 Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, ti'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

25 Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa ti'ama'cohua'ire pa'ni, mësarü. Je yëhua asani sehüoja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e. 26 ¿Mësarupi cuasato Cristo ai yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o hue'ñarepa saima'ë pani?”

27 Jaje se caní ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e coní quëapi.

28 Iohua'i cajë saisi daripëna ti'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi. 29 Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're coní pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tējiji.” Asani ja maca Jesús iohua'i ja're coní cacani pëapi. 30 Pëasiquëpi ayo ai saihuëna iohua'i ja're coní ja'rusi maca ipi panpë ini Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yequë jaohua'ire aopi. 31 Jaje i yo'o maca ña titahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa maca tsoe peo hue'ña huesëpi. 32 Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua ëaye nëñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

33 Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi Jerusalénna. Titajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi iohua'i cajeohua'i ja're coní. 34 Pa'ijëna, titani asajëna, jaohua'ije cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre.”

35 Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yequëna, ñani ite ña titase'ere.

Jesupi Ñaiñe, Ire Ye'yecohua'ina
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Ja yë'ta'a iti yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nëcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësarü.”

37 Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë.

38 Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iyeni? ¿Me yo'ojë mësarü joñoa jëa coeyequë hue'eyeni? 39 Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë,

mësarü ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocöa. Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'ie. Yë'ë a'ë, me joyo pa'ie'ni.”

⁴⁰ Jajë canijahua'ire ññopi, jëña cui'ne quëo ñte quëse'ere. ⁴¹ Jajë yo'oquëna, ja yë'ta'a ñre papi cuasaye pahüë, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jajë pa'ina, Jesupi jahua'ire capi:

“¿Ai maña paye, ñño?”

⁴² Caquëna, ñni isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi. ⁴³ Isijëna, ñni ñohua'ique ñajëna, aji'i. ⁴⁴ Ja jeteyo'je capi, jahua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësarü ja're ja yë'ta'a cöni pa'i case'ere yo'ohüë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye ti'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jajë pa'ina, yo'ohüë.”

⁴⁵ Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa ti'ajajë caquë. ⁴⁶ Jajë pa'ina, quëaquë jahua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jajë ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api. ⁴⁷ Jajë pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a hue'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë. Jajë yo'ojëna, mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa. ⁴⁸ Jajë pa'ina, mësarü a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. ⁴⁹ Ina, yë'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jajë pa'ina, saima'pë ñño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësarü suña ja'ñere.”

Ma'tëmona Sa Cuañöñe
(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jarona jëña mëani Maija'quëre secacaji'i, jahua'ire. ⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, canijahua'ire jeoni ma'tëmona sa cuañöpi. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tëjini co'ihuë, Jerusalénna ai sihuajë. ⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre se huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tëjihüë.

SAN JUAN

De'o Cocapi Pai De'ose'e

¹ Ja yë'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi. ² Du'ru huëo macana Maija'quë ja're con paji'i, iti cocapi. ³ Ipi Maija'quë ja're con co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ñe, si'aye i de'huase'e a'ë. ⁴ Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji. ⁵ Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo ti'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë. ⁷ Jaë cato iti miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a pai asajajë caquë. ⁸ Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i. ⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana titapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahuë. ¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahuë. ¹² Jaje jai pai pajëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'ie nepi. ¹³ Pai mamajëje pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

¹⁴ Cristopi pai de'oni mai ja're con paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oquë pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oquërepa pa'ina. ¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'aji'i, ñeje:

“Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'aji'i.”

¹⁶ De'oye pa'ie ti'ahuë, i do'ipi. ¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oiye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë. ¹⁸ Te'ije Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i ja're con pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'ie aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaie'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judío ëjaohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jëjo saoreña, Juanre iquei'ni më'ë cajë seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jaje jëjo saorena, sani sejëna, Juanpi tiñarepa quëaëña:

“Yë'ë cato Cristo Maija'quë paire huasoquë peoyë.”

²¹ Jaje caquëna, seni coreña:

“¿Jaje pa'ito iquei'ni, më'ë, tsoe hue'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?”

Cajëna, Juanpi caëña:

“Pani.”

Yeque seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quë quëacaiquë daija'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?”

Jaje catoje sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani quëaja'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëajë'ë, yëquëre.”

²³ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato yë'ose'e cuene yejapi cuiquë a'ë: ‘Nui ma'arepa hui'yojë'ë, Èjaë daija'a ma'a.’ Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'eje caquë a'ë, yë'ë.”

²⁴ Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jëjo saosicohua'i paë'ë.

²⁵ Jaohua'ipi seteña, ìte:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i casiquëje peoni, ¿Me yo'oquë cui'ne oco doquë'ni?”

²⁶ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato oco doquë aë. Jaje pa'iquëta'are mësaru ja're conì pa'iji, mësaru ña tì'ama'quëje. ²⁷ Jaë cato yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ëre tëtò saisiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, ì zapato joyecaiyeque.”

²⁸ Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ësë mèi te'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

²⁹ Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë. ³⁰ Yë'ë jaëni cahü: ‘Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëtò saisiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.’ ³¹ Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

³² Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ìna cageni pëaquëna. ³³ Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, ìquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojë'ë caquë cuañesiquëpi capi: ‘Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi cageni ìna pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.’ ³⁴ Jaje pa'ina, yë'ë ìti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús I Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

³⁵ Se ñatasi mu'se Juan cui'ne ì ye'yacohua'i conì paë'ë, ja'rë pa'isi macare.

³⁶ Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

³⁷ Jaje Juan caquëna, asani ì ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña. ³⁸ Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Iquere co'eye'ni?”

Caquëna, ìohua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

³⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'ì hue'ña.”

Caëna, ì pa'ì hue'ñana sani ñani ì ja're pëani paë'ë, cuatro pa'ì maca tì'asicohua'ipi ìti mu'se na'ì macaja'a.

⁴⁰ Juan caquëna, asani tuisicohua'ì aquë cato, te'ì Andrés paji'ì, Simón Pedro yo'jei. ⁴¹ Ja yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Tì'ani capi, ìte:

“Tì'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

⁴² Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje canì Pedro caye a'ë. (Mai coca canì quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

⁴³ Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja quë'rona sasi'ì caquë yo'oquë, Felipere tì'api. Tì'ani capi:

“Tuijē'ë, yē'ëre.”

⁴⁴ Iquē Felipe cato Betsaida daripē aquē paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquē. ⁴⁵ Nani ja maca Felipe Natanaelre co'ese'e caquē sani t̃i'ani i'te capi:

“Ai tsoe Maija'quēre quēacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquē pa'isiquēni ñahuē, yēquē. Jaē cato Jesupi José mamaquē Nazaret daripēpi aquē api.”

⁴⁶ Caquēna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripēpi de'o pa'i eta t̃i'añe pa'iquē?”

Caquēna, Felipepi capi:

“Dani ñajē'ë, i'ni.”

⁴⁷ Natanaelpi Jesús quē'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquē cosoye peoquēpi.”

⁴⁸ Jaje caquēna, Natanaelpi sequēña:

“¿Me yē'ëre ñaquē'ni?”

Caquēna, Jesupi capi:

“Ja yē'ta'a Felipe mē'ëre soima'nē ñahuē, Higuera soquē yē huē'ehuēre mē'ë nēca maca.”

⁴⁹ Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquē, mē'ë cato Diusu mamaquē a'ë. Judío pa'i ëjaëre pa'ë, mē'ë.”

⁵⁰ Caquēna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquē yē huē'ehuēre pa'i maca ñahuē case'ere nuñerepa Ëjaēpi caji caquē asaquē, mē'ë yē'ëre? Ai jerepa pa'yere, mē'ë ñaja'quē a'ë, jeteyo'je.”

⁵¹ Yequeje Jesupi capi, i'te:

“Nuñerepa cayē. Ma'tēmo hui'yosicopi pa'iona, Diusu hui'ñaohua'ipi mēisicohua'ipi cajesicohua'ipi Pa'i Mamaquēni cajē yo'ojēna, ñaja'cohua'i a'ë.”

2

Caná Daripēna Huejase'e

¹ Toaso mu'seña sa tēto sai maca Caná daripēre hueja fiesta paquēña, Galilea yejare. Jarote Jesús pēca ja'coje pacoña. ² Jesús cui'ne i ye'yacohua'i cōni hueja fiestana soi cuañoisicohua'ipi pa'ijē sateña. ³ Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pēca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

⁴ Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yē'ëre caco'ni? Yē'ë yo'o maca ja yē'ta'a t̃i'añe paji.”

⁵ Jaje catoje i'opi cao, pa'ire necaicohua'ire:

“I cayeje yo'ojē'ë.”

⁶ Jarote seis quēna yurupēa paji'i, judío pa'i si'si cuya tojē yo'o yurupēa. Te'e yurupē cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i. ⁷ Jesupi pa'ire necaicohua'ire capi:

“Iye yurupēana ocore do'e t̃imējē'ë.”

Caēna, do'e t̃imēreña. ⁸ Do'e t̃imērena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquēna sacaijē'ë.”

Caēna, jaje yo'oreña. ⁹ Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquēpi, ocopi cuiya'i cōno de'ose'ere neñapi, huesēquē. I'ti ñajē ocopi yurupēana dosicohua'ise'e ja'ë cuasahuē. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquēpi huejaquēre soini capi:

¹⁰ “Si'a pa'i du'ru macarepa cato de'o cuiya'i cōnore pare ucucua. Ai ucusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i cōno ocuacua. Jaje pa'iquēta'are mē'ë cato ai de'o cuiya'i cōnore pare de'huahuē.”

¹¹ Jesús Caná daripë Galilea yejana pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o ñnose'e paji'i, ì de'oquërepa pa'iyere. Jaje yo'ouna, ìte ye'yecohua'i ìre papi cuasahuë.

¹² Iye yo'o tējisi jeteyo'je Capernaum daripëna saji'i, pëca ja'co, yo'je tsi, cui'ne ì ye'yacohua'i cōni saijëna. Sani jaron a paë'ë, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel pai Egítopi etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o mu'seña tì'a tējiquëna, Jesupi Jerusalénna saji'i. ¹⁴ Sani tì'api, Maija'quë huë'ere curiquë neñu'u cajë duruhuequëre isicohua'i, cui'ne yëi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i cui'ne curiquë cambiacohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, ñani. ¹⁵ Jesupi iohua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yëi ñamare cui'ne huequëre cōni te'epi curiquë cambiajë ñu'icohua'ini eto saoni iohua'i curi topëa jea ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuëaje jë'je taño saocaji'i. ¹⁶ Su'tere isicohua'ini capi:

“¡Eto saojë'ë, ñño pama'pë! ¡Yë'ë Ja'quë huë'ere co'amaña huero huë'e neni yo'oma'pë!”

¹⁷ Ja maca ì ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: “Si'aye yë'ë pa'ie me'ë huë'ere cuasani ñacai yo'oyë.”

¹⁸ Ja maca judío paipi Jesure se'ë:

“¿Iquepi me'ë ññoja'quë a'ni, me'ë cuañequë pa'ie iye yo'oquë?”

¹⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nejojë'ë, iye huë'ere. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni.”

²⁰ Caquëna, judío paipi careña:

“Cuarenta y seis ometëcarepa nesicore ¿me me'ëpi coa toaso mu'señapi huë'e nesi'ni?”

²¹ Jaje Jesús canì ì capëre capi, huë'ere pare caye papi. ²² Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquëpi huëisi maca ì ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, ì iye case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ë cajë asahuë.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquë Api

²³ Jesús Jerusalénre pa'i pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, ñani jai pai ìte ìre papi cajë asahuë, Israel pai Egítopi etase'ere cuasajë yo'o fiesta pa'i maca yo'oquëna. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato pai cuasayere ñani pai nuñerepa cayë cuasaye papi, si'aye pai cuasaye ñaquë sëte. ²⁵ Paipi ìte dani jaje yo'oquë api iquë cajë quëa tì'añe peopi, tsoe ise'e asapi, pai joyo cuasajë pa'ie.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

¹ Paji'i, te'i fariseo Nicodemo hue'equë. Jaë cato ëjaërepa paji'i, judío pai aquë. ² Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquë, sani capi, ìte:

“Ye'yaquë, asayë, me'ëre Diusupi ye'yaja'quëre jëjo daosiquëpi pa'i, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquë tutu ññoquë cui'ne si'aye yo'oquëna. Paise'e pa'ini jaje yo'o tì'añe peoji, Diusupi cōni yo'oye pato.”

³ Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Nuñerepa me'ëre cayë, pëca ja'coja'a të'ya daise'eje pa'ye tìjupë të'ya dani cuañoma'quë pani Maija'quë cuañe tē'te ña'ñe peoji.”

⁴ Caquëna, Nicodemopi seji'i, ìte:

“¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca cōni të'ya dani cuañoñe pa'iquë'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

⁵ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa mē'ere cayē. Cui'naēpi pēca ja'co tē'ya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi tē'ya dani cuañoma'quē cato Maija'quē cuañe tē'te cacaye peoji. ⁶ Pēca ja'quēohua'i paipi parena, tē'ya daisicohua'i cato jare pa'i pa'iyē. Joyopi tē'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyē. ⁷ Ai cuasama'ē pa'ijē'ē. Yē'ēpi ñeje cato: ‘Si'a pa'i huajēye ai de'oye pa'iji.’ ⁸ Tutu cato si'a hue'ña daicoa, io pisiyese'e asajēna. Jaje pa'iquēta'are huesēyē, io dai hue'ña cui'ne io sai hue'ñaje. Si'a joyopi tē'ya daisicohua'i cato, tutuje pa'iohua'i pa'iyē.”

⁹ Jaje caquēna, Nicodemopi seji'i:

“¿Me jaje yo'oye pa'iquē'ni?”

¹⁰ Seina, Jesupi sehuopi:

“¿Mē'ē judío paire ye'yaquēre pata'a huesēquē'ni, iye? ¹¹ Nuñerepa mē'ere cayē, yēquē asayere, cui'ne iti ñase'ere quēayē. Jaje pa'iquēta'are mēsarupi nuñerepa cayē cajē asaye pañē. ¹² Iye yeja ayere quēaquēna, asama'pē pani ai jerepa asaye peoji, yē'ēpi ma'tēmo ayere quēato.

¹³ Pa'i mañaje ma'tēmo mēni ñama'cohua'i a'ē. Coa iti hue'ñapi Pa'i Mamaquē daisiquēse'e asaji, ma'tēmo aquēse'e. ¹⁴ Moisés añare cuene yejana neni soquē tarapēna tēoni huēo nēcoquē pa'ise'eje cui'ne Pa'i Mamaquēje huēo nēco cuañoja'quē api. ¹⁵ Si'ahua'i ite secohua'ipi ne huesēma'pē ti pani huesēyere pajajē caquē.

Maija'quē Paire Oise'e

¹⁶ Si'a paire oi do'ire Maija'quēpi i mamaquē te'i macani isipi, si'a pa'i ite, nuñerepa ire papi, cajē cuasacohua'ipi ne huesēma'pē, ti pani huesējajē caquē. ¹⁷ Diusu mamaquēre jējo daoma'ē paji'i, paire nejoja'quēni. Jējo daopi, huasoja'quēni.

¹⁸ Diusu mamaquēre nuñerepa i api caquē cuasaquēpi nejosiquē peoji. Jaje pa'iquēta'are ire papi caquē cuasama'quēpi nejosiquē pa'iji, Diusu mamaquēre asama' do'ire. ¹⁹ Ire papi cajē cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ē, miañepi iye yejana daisiquēta'a nea hue'ñare miañe jerepa yēhuē, iohua'i yo'oyepi co'a do'ire. ²⁰ Si'a pa'i co'ayere yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ē, iohua'i yo'oyepi tiñarepa ña cuañoma'quēni cajē. ²¹ Jaje pa'iquēta'are de'oyerepa yo'ojē pa'icohua'ipi tsio daiyē, miañena. Iohua'i yo'oye cato Diusupi yēni cōcaina, yo'oye a'ē cajē iñoñu'u cajē.”

Jesús Ayere Juan Ca Cose'e

²² Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'i ja're coní Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca iohua'i ja're pa'i oco doquē yo'opi. ²³ Juanje ja mu'seña cato Enón quē'rore oco doquē paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i do'ire. Si'a pa'i i quē'ro daisicohua'i oco do cuañosicohua'i paē'ē. ²⁴ Iye cato ja yē'ta'a Juanre tseani coma'nē yo'ose'e a'ē.

²⁵ Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pa'i ja're sañope yo'ojē careña, si'si tosa toñe ayere cajē. ²⁶ Jaohua'ipi Juanre saní careña:

“Ye'yaquē, asajē'ē, mē'ē ja're coní Jordán tsiaya oco doquē pa'isiquēpi, mē'ē yēquēre quēasiquēpi. Yure cato ocore doquēna, jai pa'i ise'ena saiyē.”

²⁷ Cajēna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quēpi isima'quē pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. ²⁸ Tiñarepa yē'ē quēahuē, mēsarute. Cristo peoyē caquē, cui'ne quēahuē yē'ē cato ite ne de'huacaiquē du'ru jējo daosiquē a'ē. ²⁹ Se ñajē'ē, cui'ne hueja fiesta je'quē huejaja'core paquē api, iti huejaquērepa. Huejaquē cajei cato cocare asaquē, sihuaquē ñu'iquē api. Jaje yē'ēje yure asaquē sihuayē, i ayere cajēna. ³⁰ Jaē cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quē api, yē'ē cato coa jero sa'na do'i peoquē de'oja'quē aē.”

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

³¹ Ëmëje'pi daiquë cato si'a paire tëto saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo daiquë api, si'a pai jerepa pa'i. ³² Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji. Quëaquëta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, i cayere. ³³ Nuñerepa caji caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaiji. ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa i de'o joyore isiquëna. ³⁵ Pëca ja'quë oiji, i mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye i jëñase'ena jeopi, yo'ojaquë caquë. ³⁶ Pai Mamaquëre ire papi caquë cuasaquëpi ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquëta'are asama'ë coequë cato ja pa'iye peoji. Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi sañëna sai cuañëja'quë api, co'ayerepa.

4

Samaria Païore Jesús Case'e

¹ Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire oco doquë yo'oji asareña, fariseo pai. ² Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë. ³ Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquë.

⁴ Co'i maca Samaria yejaja'a tëto saiye paji'i. ⁵ Pa'ina, daiquëpi Samaria yeja daripë Sicar titapi, Jacobo mamaquë Josëre yeja isiquë pa'isico quë'rona. ⁶ Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëte Jesús oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato. ⁷⁻⁸ Ye'yacohua'ipi pai daripëna aïñe hueroñu'u cajë saë'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi:

“Ocore isijë'ë, yë'ëre.”

⁹ Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:

“¿Më'ë judío païta'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?” (Judío pai cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) ¹⁰ Ja maca Jesús sehuopi:

“Diusu më'ëre isiye asaco pani, cui'ne më'ëre oco sequëreje jaë api asaco pani, më'ëpi yë'ëre setira'huë. Seona, yë'ëpi pa'i ocore pare isira'huë, më'ëre.”

¹¹ Caquëna, iopi cao:

“Ëjaë, ¿jepi më'ë oco eani isisi'ni, yë'ëre? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huaicoa. ¿Jero ayere pa'i ocoje yë'ëre isisi'ni? ¹² Iye oco coje cato yëquë ai Jacob necaisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajëje cui'ne nëicohua'ije ucujë pa'ahuë'ë. ¿Më'ëpi cuasani i jerepa pa'i a'ë cuasaquë?”

¹³ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Si'ahua'i iye oco ucucohua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë isi oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yë'ë oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsa'iñëje pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi.”

¹⁵ Ja maca cao iopi:

“Ëjaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'ë, yë'ëre, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye paja'core.”

¹⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë ëjere soijani ja maca daijë'ë, iñona.”

¹⁷ Caquëna, iopi cao:

“Ëjere peocoa'ë.”

Cacona, Jesupi sehuopi:

“Ējere peocoa'ë cani peore paco cayë, mē'ë. ¹⁸ Ja'në cato mē'ë cinco ėmēohua'ire pahuë. Yure mē'ë paquë cato mē'ë ėjē peoji. Peocoa'ë cani mē'ë care pahuë.”

¹⁹ Jare asani ĩopi caco:

“Ējaë, mē'ë cato Maija'quëre quëacaiquë a'ë asayë, mē'ëre. ²⁰ Yëquë aïohua'i Samaritano pāi iye cūtihuëna Maija'quëre sejë pa'ahuë'ë. Jajë pa'iquëta'are mësaru judío pāipi Jerusalénna Maija'quëre señe pa'iji, cacohua'i a'ë.”

²¹ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Care paji cuasajë'ë, nomio. Maija'quëre coa si'a hue'ña pa'ijë señe ti'api. Ja maca cato ai cūtihuëna panita'a Jerusalénna sani señe peosipi. ²² Mësaru Samaria pāi cato huesëjë coa señë. Yëquë judío pāi cato asajë señë. Huaso coca cato judío pāi tsëcapë aye a'ë. ²³ Tsoe ĩti macarepa ti'api. Yure a'ë, Maija'quëre secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajë yo'o maca. Jajë yo'oyere ai yëji, ja'quë. ²⁴ Diusu cato joyo api. Jajë pa'ina, ĩte secohua'ijë joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi.”

²⁵ Caquëna, Nomio pi cao:

“Yë'ë cato asayë, Mesías, maire huasoquë Cristopi dani jaëpi si'aye quëaja'quë api.”

²⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ĩpi mē'ë ja're coca caji.”

²⁷ Jesús jajë cocare caquëna, ĩ ye'yacohua'ipi titareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Jajë ñajëta'a sení asañu'u ĩquere yë caë'ni, panita'a ĩque cocare nomio ja're caë'ni cajë señe pahuë. ²⁸ Ja maca ĩo yurupë ĩti macana ñoni pāi daripëna sani cao:

²⁹ “Dani ñajë'ë, yë'ë yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿Ĭ Cristo pa'ima'quë?”

³⁰ Ja maca asani, pāipi Jesús quë'rona saë'ë. ³¹ Ja yë'ta'a pāi daima'pëna ĩ ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, ao aijë'ë.”

³² Cajëna, ĩpi capi:

“Mësaru ña ma'ñere yë'ë cato payë, yë'ë aï ja'ñe.”

³³ Jajë caëna, ja maca ĩ ye'yacohua'ipi sa'ñe ĩohua'ija'a seteña:

“¿Paipi dacatena, ani cama'quë?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë ao cato yë'ëre jëjo daosiquë yëyeje yo'oye a'ë. Cui'ne ĩ co'amaña ne saocaiye a'ë. ³⁵ Mësarupi cacohua'i a'ë: ‘Ja yë'ta'a cuatro ñañëohua'i carapi, tēaye.’ Jajë cacohua'ita'are yë'ëpi cayë: Ñani cuasajë'ë, tase'ere tsoe querepi, tēa ja'ñe. ³⁶ Tëaquëje saï cuañoñe pa'iji, ĩti ca tēase'e cato ti pani huesëye a'ë, ĩti taquë cui'ne ĩti tēaquë si'a yë'quë maca sihuaye pa'iji caquë. ³⁷ Nuñerepa caji. Pāi case'e je'quë ñeje: ‘Ĭti taquë cato yequë api cui'ne ĩti tēaquë cato yequë api.’ ³⁸ Yë'ëpi mësarute jëjo saohuë, tējë'ë caquë, mësaru ai yo'ojë ta ma'ñere. Jajë pa'ito yecohua'ipi nerena, mësaru cato coa tēacohua'i a'ë.”

³⁹ Jai pāi Samaria acohua'i Jesure ĩre papi cajë cuasahuë, nomio case'ere cuasajë. Jao cato cao, “Yë'ë yo'ose'ere si'aye capi.” ⁴⁰ Jare Samaria pāi asani Jesure se'ë, pējë'ë cajë. Cajëna, asani caya mu'seña pēapi. ⁴¹ Ai jerepa ĩre papi cuasajë asahuë, ĩpi ĩ ayere quëaquëna. ⁴² Ja maca Nomio re cahuë. Yureta'a ĩre papi cuasayë, yëquë. Mē'ë case'e asasicohua'ipi, cui'ne yure yëquëje asa coní ĩ caquëna, ja do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasoquë cajë.

Pai Ējaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

⁴³ Caya mu'seña Samaria pëasiquëpi Galilea yejana saji'i. ⁴⁴ Jare ipi Jesús ca'aji'i, Maija'quëre quëacaiquëre i quë'ro acohua'i cato coecohua'i a'ë. ⁴⁵ Galilea ti'asi maca de'oye ite pëpahuë. Jaohua'i cato, Jesús Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egíptopi Israel pa'i etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Ja maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'i o'sa cono ne sitona. Jarote paji'i, pa'i ëjaërepa yo'oye ayere cöc'aiquëpi. Jaëpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquëpi. ⁴⁷ Jaje paquëpi pa'i ëjaëre pare cöc'aiquëpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yë'ë huë'ena sani yë'ë mamaquë juni huesë tējiquëre jujucaijë'ë, caquë. ⁴⁸ Ja maca Jesupi capi:

“Mësaru nuñere pa'ë cuasajë asaye pañë, pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoñe pato.”

⁴⁹ Jaje caquëta'are pa'i ëjaëre pare cöc'aiquëpi capi:

“Ëjaë, esa daijë'ë, yë'ë mamaquë ja ju'ima'në.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi ja maca capi:

“Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji.”

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena. ⁵¹ I huë'ena je'nërepa ti'laquëna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajë etani ite cahuë:

“Më'ë mamaquë huajëquë pa'iji.”

⁵² Jaje cajëna, ipi seji'i:

“¿Ique hora pa'i maca huajëquërepa paquë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Ñamina'a mëñerepa sa të'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë tëto saji'i.”

⁵³ Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora pa'i maca Jesús, “më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji” case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huë'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajë asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pa'i yo'o ti'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesuje co'i copi, Jerusalénna. ² Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jao yë'quë macare ocore tëhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo pa'i coca cato jaopi cinco huajëjë ñu'i pepëa quë'io paco'ë. ³ Jarote jai pa'i ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësicohua'i. Jaohua'ipi utejë paë'ë, oco da'capi, tu'ejaco cajë. ⁴ Jarona te'e mañase'e huiñaëpi cajeni ocore tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equëjë. ⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë. ⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jaje ai yo'oquë pa'iyere asaquë seji'i, ite:

“¿Co'yaye yëquë, më'ë?”

⁷ Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:

“Ëjaë, yë'ëre oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna.”

⁸ Caquëna, Jesús capi:

“Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuë, iti juju cuañosiquëre:

“Iye mu'se cato huajë mu'se a'ë. Më'ë caicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ëre jujusiquë cato ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë, capi.’ ”

¹² Caquëna, ja maca seteña:

“Jequëpi më'ëre ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë’ caë'ni?”

¹³ Cajëna, huesëña iti jujusiquëre Jesús cato jai pai jopoja'a sani huesëña, ña cuañoñe peoye. ¹⁴ Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena ti'ani ite caëña:

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'iye sëte, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë. Yo'oquëna, jerepa më'ëre co'aye ne coco.”

¹⁵ Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ëre jujusiquë caquë. ¹⁶ Ja do'ire judío pai Jesure huani jeoñu'u cajë cui'ne josa yo'ohuë, huajë mu'sere yo'osi do'ire. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:

“Yë'ë Ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”

¹⁸ Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. Huajë mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'iye papi. Jerepa ipi Diusuje pa'i a'ë caquë cui'ne Diusu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mësarute cayë. Diusu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pëca ja'quë yo'oquëna, ñase'ere yo'oquë api. Si'aye pëca ja'quë yo'oyere mamaquëje yo'oquë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mamaquëre oiiji. Pëca ja'quëpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere iñoja'quë api. Jaje yo'oquëna, mësarute mererepa yo'oquë'ni cuasaja'cohua'i a'ë, ña quëquëjë.

²¹ Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire huëoni pa'iye isiyeje pa'ye, cui'ne i mamaquëje isiji, pa'iye, i isiye yëquëna. ²² Ja'quë cato pai yo'oyere ña de'huama'aji'i. Paquë mamaquëna isipi, pai yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu. ²³ Ja do'ire mamaquëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'oquëre papi caye pani pëca ja'quëreje de'oquëre papi caye peoji.

²⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre ire papi caquë cuasasiquëpi ti pani huesëye paji. Nejoñe peoji, ite. Juni huesëyepi ti pa'iyena tëto saisiquë api. ²⁵ Nuñerepa, cayë, mësarute. Titi'aji, hora. Yure iti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquë yë'ore asaja'a maca. I caye asani sehuocaicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ Ja'quë cato pa'iye paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'iye isipi. ²⁷ Jaje cui'ne pai yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Pai Mamaquëre. ²⁸ Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë. Quëare payë. Ju'isicohua'i tasicohua'ipi si'aohua'i i yë'o asaja'a maca ti'aja'coa. ²⁹ Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huëja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere yo'ojë pa'isicohua'i cato coa nejoja'cohua'ipi huëja'cohua'i a'ë.

Jesús Cuañequërepa Pa'iye Quëaye

³⁰ Ja'quëre ja seni asama'ë yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ëre cuañese'ëje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë yëyepi yo'oquë a'ë.

³¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care paji cacaiquë peora'pi. ³² Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ëre de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ëre i cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

³³ Mësarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquëna. ³⁴ Iye cato cayë mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yë'ë cato paipi de'oye cacaiyere co'ema'ë pa'iyë. ³⁵ Juan cato toa tsëo pë miañeje miacaíquë paji'i. Jaje pa'ina, mësarupi i miañere sihuacaicohua'i paë'ë, coa nëhui tëcahuë. ³⁶ Juan yë'ëre cacaise'e jerepa de'oye yë'ëja'a co'ye quëaye payë. Yë'ë yo'oye cato ja'quë yë'ëre yo'ojë'ë caquë cuañe nëose'e a'ë. Jaje pa'ina, japi quëaji, yë'ë nuñerepa ja'quë jëjo daosiquë pa'iyë.

³⁷ Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato, quëaji, yë'ë nuñerepa de'oye yo'oquë pa'iyere, mësarupi yë'o asama'cohua'i pa'itojë cui'ne ite ñama'cohua'i pa'itojë. ³⁸ I coca itire pa'ë cajë cuasama' do'ire i coca mësarute cacaye paji, pëca ja'quë jëjo daosiquë coe do'ire. ³⁹ Mësarupi cato Maija'quë coca tayoye peoye ye'yeyë, ti pani huesëyere itire ñajë tì'añu'u cajë. Jaje pa'iquëta'a ja toyase'e cato yë'ë ayere caji. ⁴⁰ Jaje yëjëta'a yë'ëna daiye coeyë, ja pa'iyë paja'cohua'ita'a.

⁴¹ Yë'ë cato co'ema'ë pa'iyë, paipi de'oquëre papi cajë yo'oyere. ⁴² Asayë, mësarupi nuñerepa Maija'quëre oima'cohua'i pa'iyë. ⁴³ Yë'ë cato ja'quë pa'i huë'ñapi daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi asaye coeyë. Coa pa'ise'e huëni co'ye ire pa'ë caquëni cuasacohua'i a'ë, mësarupi de'oji cajë. ⁴⁴ ¿Me mësarupi asaja'cohua'i a'ni, pa'ija'a sa'ñe de'oquëre papi cajë yo'ocohua'ipi? ¿Me yo'ojë Diusupi mësarute de'oquëre papi cayere co'e ma'ñe'ni? ⁴⁵ Cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ëpi yë'ë ja'quë ña huë'ñana mësarute do'i quë'iohua'i a'ë, caji'quë api cajë. Mësarute sañope caquë cato Moiséspi mësarupi necaiquë api cajë utejë pa'iquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés case'e care paji cajë asacaicohua'i pani yë'ëreje asacatira'huë, Moisés cato yë'ë ayere toya do'ire. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés toyase'ere asacaima'cohua'i pani, ¿Me yë'ë cayë asacaiye'ni, care paji cajë?”

6

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe (Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saji'i. Jare iti jairapi Tiberias yequë mami hue'eco paji'i. ² Jaje saina, jai pa' tuë'ë, pa' yo'o tì'a ma'ñere yo'oquë, ju'icohua'ire jujuquëna, ñasicohua'ipi. ³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuëna mëni ja'rupi. ⁴ Egíptopi Israel pa' etajë pa'ise'ere cuasajë judío pa' yo'o maca tì'añe ja'i maca paji'i. ⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pa' ite tuijëna, ñani Felipere capi:

“¿Jerona a'o hueroja'cohua'i a'ni, jai pa' ai ja'ñe?”

⁶ Ja cato capi, Felipere neñasi'i caquë, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina. ⁷ Jaje caquëna, Felipe sehuopi:

“Docientos romano quëriqui të'ñapi pan hueroto tì'añe paji, te'e panpë te'ireje.”

⁸ Ja maca Andréspi Jesús ye'yaquëpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Iñore te'e tsihua'ë cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai pa'ire tì'aquë'ni?”

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a pa'ire cajë'ë, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pa' ja'rureña. Ëmëohua'ise'e cinco mil pa' paë'ë. ¹¹ Ja maca Jesús cinco pan ini Diusure de'oji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi pa'ire se aohuë.

Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye iohua'i yëye necaji'i. ¹² Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'ë, coa nejoñe peoja'quë.”

¹³ Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. ¹⁴ Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë:

“Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, iohua'i yëyepi coetoje ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jeoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë. ¹⁷ Cajeni yohuëna aya mëni Capernaum yejana je'e huëohuë. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje ja co'ima'e paji'i. ¹⁸ Ja maca ai tutuquë cui'ne ai to'a huëopi. ¹⁹ Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ëmëje'eja'a. Jaje ñani ai ca'rahuë. ²⁰ Jaje ca'rajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“iYë'e a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ël”

²¹ Ja maca sihuajë yohuëna daijë'ë cajë yo'oye iñohuë. Cui'ne ja maca aya mëquëna, i ja're coní esarepa iohua'i cajë saisi yejana ti'ahuë.

Paipi Jesure Co'eye

²² Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pëasicohua'ipi cuasa ti'ahuë. Te'e yohuë pa'isicoja'a i ye'yacohua'ipi saë'ë. Saijëna, Jesuse'e iohua'i ja're saiye papi cajë. ²³ Jaje cuasajë pa'ijëna, Tiberias daripëpi jaiye yohuëa daji'i, iohua'ire pan Ëjaëpi neni ao sito quëno macana. ²⁴ Jaje Jesús cui'ne i ye'yacohua'i peojëna, ñani yohuëana aya mëni Capernaum yejana saë'ë, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'iyere Isi Pan

²⁵ Jaira je te'tena ti'ani Jesure seteña:

“¿Ye'yaquë je yëhua ti'taë'ni, iño?”

²⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruto yë'ëre co'eyë, coa panre timëñerepa ani ñani. Co'ema'pë pa'iyë, pai yo'o ti'a ma'ñere ñasi do'ire asa ti'añe. ²⁷ Coa carajai aore cajë ai yo'oma'pë pa'ijë'ë. Ai jerepa ti pani huesë aore pare cajë yo'ojë'ë, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato isija'quë api, mësarute. Ja'quë Diusupi yë'ëna ja tuture isipi.”

²⁸ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'oja'cohua'i a'ni, yëquë Diusu yëyere necañu'u cani?”

²⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Diusu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”

³⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Iquere më'ë yo'o iñoja'quë a'ni, pai yo'o ti'a ma'ñe yëquëre më'ëre care paji cuasajë asaja'cohua'ire? ³¹ Tsoe acohua'i a'ahuë'ë, manare cuene yeja pa'i maca. Jare toyase'e cato: ‘Diusupi ma'tëmo panre aopi,’ caji.”

³² Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Moiséspi ma'tëmo panre aone papi, yë'ë ja'quë api, nuñerepa ma'tëmo panrepa aoque. ³³ Diusu isi panrepa cato, ma'tëmopi paire ti pani huesëye isiquë daisiquë api.”

³⁴ Ja maca iohua'ipi cahuë:

“Ja panse'e yëquëre isijë'ë, Ëjaë.”

³⁵ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, pan pa'iyë isiquë. Yë'ëna daisiquë cato ai ëaye peosipi. Cui'ne yë'ëre ire papi caquë cuasasiquë cato oco ëaye peosipi. ³⁶ Yë'ë mësarute case'eje pa'ye yë'ëre mësarupi ñajëta'a ire papi cajë cuasaye pañë. ³⁷ Ja'quë yë'ëna, isicohua'i cato si'ahua'i yë'ëna daiyë. Yë'ëna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quë a'ë. ³⁸ Yë'ë cato ma'tëmopi yë'ë yëyeje yo'osi'i caquë daiyë pahuë. Yë'ëre jëjo daosiquë yëyere yo'osi'i caquë daisiquë a'ë. ³⁹ Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato i yë'ëre isicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yë'ëpi ñacaiyere yëji. Cui'ne yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëocaiyere yëji. ⁴⁰ Yë'ë ja'quë cato si'ahua'i Maija'quë mamaquëre ñani ire papi cajë cuasasicohua'ipi ti pani huesëyere yëji. Yë'ëna, yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëosi'i.”

⁴¹ Ja maca “yë'ë a'ë, ma'tëmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ite cue'cue huëohuë. ⁴² Cue'cuejë cahuë:

“¿Iquë Jesús pa'ima'quë José mamaquë maipi i pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquë ma'tëmopi daisiquë a'ë, caquë'ni?”

⁴³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Cue'cueyere jëojë'ë. ⁴⁴ Yë'ëna te'ohua'i dani ti'añe peoji, yë'ëre jëjo daosiquëpi ja'quëpi ite dama'quë pa'ito. Jaëni yë'ëpi tëji mu'serepa huëoja'quë a'ë. ⁴⁵ Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi caji ñeje: ‘Diusupi ye'yaja'quë api, si'a paire.’ Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quëre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyë, yë'ëna.

⁴⁶ Ja'quëre paije ñama'cohua'i a'ë. Diusu quë'ropi daisiquëse'e ite ñaquë api. ⁴⁷ Nuñerepa cayë. Yë'ëre care paji caquë cuasaquëpi ju'ima'ë ti pa'iyë paji. ⁴⁸ Yë'ë a'ë, pan pa'iyë isiquë. ⁴⁹ Mësarü aipë Maija'quë aonere a'ahuë'ë, pan cuene yeja cu'i maca. Jaje aisicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuë'ë. ⁵⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ma'tëmo cajesiquë panre cayë. Jare paipi aisicohua'i pani ti ju'inë peoji. ⁵¹ Yë'ë a'ë, ja pan ma'tëmopi huajëquë cajesiquë. Ja panre paipi aisicohua'i pani ti pani huesëye pa'iji. Yë'ë isija'a pan cato, yë'ë capë a'ë. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquë isija'quë a'ë.”

⁵² Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuë, ñeje cajë:

“¿Me iquë maire i capë aosi'quë caquë'ni?”

⁵³ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarupi Pai Mamaquë capëre aima'cohua'i pani cui'ne i tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesëye peocohua'i pa'iyë. ⁵⁴ Yë'ë capë aisiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'ini yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isiquëni huëoja'quë a'ë. ⁵⁵ Jaje pa'ina, yë'ë capë cato nuñerepa aore pa'ë, cui'ne yë'ë tsie cato nuñerepa ucuyere pa'ë. ⁵⁶ Yë'ë capë aisiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi yë'ë ja're coní tsioni pa'iji. Pa'ina, yë'ëpi i ja're coní pa'iyë. ⁵⁷ Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'iyë paji, yë'ë ini pacacaiyë. Jaje cui'ne, yë'ëre aiquëje yë'ë do'ire pasipi. ⁵⁸ Ma'tëmopi cajesi pan ayere cayë. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel paire aose'eje pa'ye peoji. Ja pan aisicohua'i si'a pai juju sa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are iye pan aisiquë cato ti pani huesëye pa'iji.”

⁵⁹ Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pai tsi'si huë'ena.

Pa'i Cocarepa

⁶⁰ Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuë:

“Iye i caye jaje pa'ijë'ë cajë asa ti'añe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa ti'añe pa'iquë'ni?”

⁶¹ Ja maca Jesús asapi, iohua'i sañope caye. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

“¿Yë'ë case'epi mësarute sañope caquë? ⁶² ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquëpi i ja'në pa'i sitona mëina, ñani? ⁶³ Joyopi pa'ie isiji, capë cato cōcaina'coa. Yë'ë mësarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'ie isie a'ë. ⁶⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaru acohua'i yecohua'i ja yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa tītama'cohua'ipi pa'iyë.”

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana iti cuasama'cohua'ire, cui'ne ite coso yehuoja'quëre. ⁶⁵ Jaje pa'ina, capi:

“Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaima'quë pa'ito yë'ë quë'ro te'ije dani tī'añe peoji.”

⁶⁶ Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jeoni i ja're conī cu'ie pahüë. ⁶⁷ Ja maca Jesupi seji'i, i doce ye'yacohua'ire:

“¿Mësaruje jeoni saie yëye?”

⁶⁸ Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:

“¿Ejaë, neina yëquë saija'cohua'i a'ni? Më'ë coca cato ti pani huesë coca'ë.

⁶⁹ Yëquë cato më'ëre care paji cajë cuasahuë. Cui'ne asayë, më'ë cato Cristo api, Maija'quë huajëquërepa Mamaquëre papi.”

⁷⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëpi mësaru doce pa'iohua'ire soihuë. Jaje pa'iquëta'are mësaru aquë te'i huati api.”

⁷¹ Jaje canī Jesús Judas Iscarioteni capi, Simón mamaquëni, doce soisico-hua'i aquëni, Judaspi ite coso yehuoja'quëni capi.

7

Jesús Yo'je Tsī Asacaiye Pahüë.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'ie coepi, judío paipi inī huani jeoñu'u cajë yo'o do'ire. ² Jaje pa'iquëta'are judío pai Egiptopi etani a'ri huë'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajë yo'o mu'seña tī'a huëopi.

³ Tī'a huëoquëna, Jesús yo'je tsīpi cahuë, ite:

“Iño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, më'ëre tuicohua'ije më'ë yo'oye ñaja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, si'a pai ñajajë canī yahue yo'ocoje ñani, më'ë yo'oyeje pai yo'o tī'a ma'ñere yo'ocohua'i. Pai yo'o tī'a ma'ñe yo'oquë sëte si'a pai ñajëna, yo'o iñojë'ë.”

⁵ I yo'je tsī cato a'ri mañaje care paji cuasajë asama'cohua'ipi cahuë. ⁶ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca tī'añe papi. Mësarute cato coa si'aë yo'oye de'oji.

⁷ Mësarute cato iye yeja acohua'i coeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato coeyë. Yë'ëpi tiñarepa iohua'i yo'oye co'aye a'ë caquë iño do'ire. ⁸ Saijë'ë, mësaruse'e fiestana. Yë'ë cato saie pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca tī'añe paji.”

⁹ Jaje ca tējini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

¹⁰ Pai tiñarepa ñañe peoye yahue Jesupe saji'i, fiestana, i yo'je tsī saisi jeteyo'je. ¹¹ Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejë cahuë:

“¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?”

¹² Jai pai tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: “De'o pai api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuë: “Co'aquë api. Coa paire cosoquëna, asaquë api.”

¹³ Jaje pa'iquëta'are tiñarepa caye pahüë, judío paini ca'ra do'ire yahue carojaë'ë. ¹⁴ Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani ye'ya huëopi. ¹⁵ Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:

“¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

¹⁶ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'e ye'yaye cato yë'e tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë. ¹⁷ Mësarupi Maija'quë yëyere yo'oquë pani yë'e ye'yaye Diusu ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita'a coa ise'e cuasayere ye'yaji caquë asaja'quë api. ¹⁸ Ise'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë caquë api. Jaje pa'iquëta'are ite jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacaijajë caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.

¹⁹ Mësarute Moiséspi cuañese'e isipi. Isiquëta'are mësarupi sehuocaiye pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²⁰ Caquëna, paipi sehuohuë:

“Huati joyore hue'equë, më'ë. Jaje cayë, më'ë, ¿nepi më'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësarupi ai cuasayë. ²² Mësarupi aipë tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cuiri ca'ni tēaye paji'i caquë. Ipi huëoye papi, ja cato. Jaje pa'ina, mësarupi huajë mu'se pa'itojë cuiri ca'ni tēacohua'i a'ë, tsire. ²³ Ñajë'ë. Yure, mësarupi Moisés cuañese'e yo'o tī'añu'u cajë huajë mu'se pa'itojë tsire cuiri ca'ni tēacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësarupi yë'ëre pëiñe'ni, ju'iquë macare huajë mu'se pa'ina, jujucaisi do'ire cajë? ²⁴ Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañonere co'aji cama'pë pa'ijë'ë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajë'ë.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

²⁵ Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:

“¿Jaëje pa'ini, pai huani jëoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a? ²⁶ Yure ipi si'aohua'i ñajëna, caquëta'are tel'ije ite sañope caye paji. ¿Ejaohua'ipi iohua'ita'a nuñerepa Cristore papi caji cajë cuasa do'ire sañope caye pañë? ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, i huëo sito.”

²⁸ Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:

“Jaje pa'ito mësarupi asayë, yë'e dai sito cui'ne yë'ëreje ñacohua'i a'ë. Yë'e cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mësarupi ñama'quëpi. ²⁹ Yë'e cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sête. Ipi yë'ëre jëjo daopi.”

³⁰ Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a tel'ije ite tome dani tseañe pahüë, ja yë'ta'a ite tse maca tī'añe pasi do'ire. ³¹ Jai pai Jesure ire papi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:

“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pai yo'o tī'a ma'ñere yo'oye iñoñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Pai Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ejaohua'i con co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire jëjo daohuë, tseani Jesure sajjajë cajë. ³³ Ja maca Jesupi capi, ite tse dasicohua'ire:

“Yures'e mësarupi ja're con a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ëre jëjo daosiquë quë'rona co'isi'i. ³⁴ Mësarupi yë'ëre co'ejëta'a tī'añe paja'cohua'i a'ë, yë'e sai sito sani tī'añe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío paipi iohua'ija'a sa'ñe seteña, ñeje cajë:

“¿Jerona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai tī'añe peo hue'ñarepa? ¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë? ³⁶ ¿Me caquë yë'ëre co'ejajë'cohua'i a'ë, co'ejëta'a tī'añe paja'cohua'i a'ë, yë'e pa'i hue'ña sani tī'añe peo do'ire caë'ni, maire?”

Pa'iyë Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nēcani ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijē'ë, yē'ëna. Dani ucuje'ë. ³⁸ Toya pēpē cayeje yē'ëre sehuoquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiayaje pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore tija'cohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yē'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye papi, Jesupi ja yē'ta'a ma'tëmona col'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Pacohua'i

⁴⁰ Pai jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? ⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pai ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë paipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë. ⁴⁴ Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseañe pahuë.

Pai Ejaohua'i Jesure Sehuocaiye Pase'e

⁴⁵ Jesure tseseohua'ipi col'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona. Col'irena, jaohua'ipi seil'ë:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

⁴⁶ Cajëna, paire tsesecohua'ipi sehuojë cahuë:

“¿Ai de'oyerepa yecohua'ije jaë cayeje cacohua'i ti peoyë!”

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mësaruje i cosoyere sehuore? ⁴⁸ Yëquë ëjaohua'ije i caye asaye pahuë. Cui'ne fariseo ëjaohua'ije ite asacaiye pahuë. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

⁵⁰ Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

⁵¹ “Mai cuañese'eje pa'ye yo'oni, jaëte huani jeoñe peoji, ja yē'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

⁵² Jaje caquëna, ja maca sehuoreña:

“¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejē'ë, Jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ije daiye pase'e, asaye pa'iji.”

⁵³ Ja maca pai ñape iohua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Emë Yo'oco Ayere Quëaye

¹ Jesupi Olivos cutihuëna saji'i. ² Ntasi mu'se nea huë'ña Maija'quë huë'ena co'ipi. Si'a pai i quë'rona tsio daë'ë. Datena, ja'runi ñu'i ye'ya huëopi. ³ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo paipi ëmëre yo'ocona, tija'asiconi dahuë. Dani iti maca pa'icohua'i jopona nëconi. ⁴ Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, iye nomiore yëquë dahuë, ëmëre yo'ocona, tija'asiconi. ⁵ Moisés cuañese'epi maire cuañeji ñeje yo'o nomiohua'ire quëna pëapi jëa jo'a hueajë'ë, caquë. ¿Jaje pa'ito më'ë me caquë'ni?”

⁶ Iye cato cahuë, neñañu'u cajë. Ca tayouna, sañope cayere cajë cahuë. Ja maca Jesús meñe në meni moñopi yejana toyapi. ⁷ Jaje yo'oquëna,

jaohua'i cato ja yë'ta'a sejë nëcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nëcaquë capi, jaohua'ire:

“Mësaru aquëpi ti tayo co'aye yo'oma'quëpi quëna pë ini iona jëo huëojaquë.”

⁸ Jaje cani cui'naëpi në me cöni yejana toyapi. ⁹ Jare asani, ai cuasajë te'o hua'ise'e etajë saë'ë. Aiohua'ipi eta huëoni si'a pai etahuë. Si'a pai sani saisi maca Jesuse'e pëapi, nomio ja're cöni. ¹⁰ Ja maca Jesús nuiñe nëcani pajë peojëna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

“¿Nomio jerore pa'iyë'ni, më'ëre sañope casicohua'i? ¿Te'ijë më'ëre nejoñe paë?”

¹¹ Caquëna, iopi cao:

“Pahuë, sañope yo'oye, Ëjaë.”

Cacona, ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëjë më'ëre sañope caye pañë. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o cöñe pajë'ë.”

Jesu Api, Paire Miacaiye

¹² Tijupë Jesús paire caquë capi:

“Yë'ë a'ë, iye yeja miacaiquë. Yë'ëre pe'tequë cato miañere pasipi, pa'iyë isiyere. Jaje pa'i nea huë'ñare cu'iyë pasipi.”

¹³ Caquëna, ja maca fariseo paipi cahuë:

“Më'ëja'a co'ye de'oquë a'ë caquë quëayë, më'ë. Jaje quëaye cato co'aji.”

¹⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë quëaye cato do'i quë'ye a'ë, yë'ëpi yë'ëja'a co'ye caquë quëatojë. Yë'ë cato asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato huesëyë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. ¹⁵ Mësaru cato iye yeja pai co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yë'ë cato tel'irejë co'aji, cama'quë a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'aji cani yë'ëse'e caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëpi yë'ë ja're cöni caquëna, cayë. Yë'ë caye cato nuñere pa'ë. ¹⁷ Mësaru cuañese'e cato caji cayahua'i cui'ne te'ejë pa'ye cato asaye pa'iji, care payë cajë. ¹⁸ Jaje pa'iyë sëte yë'ëja'a co'ye quëacaiquë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëjë yë'ëre quëacaiquë api.”

¹⁹ Caquëna, ja maca setëña:

“¿Jerore pa'iquë'ni, më'ë ja'quë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësaru yë'ëre ña ti'añe pañë. Pajë cui'ne ja'quëreje ña ti'añe pañë. Yë'ëre ña ti'acohua'i pani, ja'quëreje ña ti'añe patira'pi.” ²⁰ Iye cato Jesús capi, ja yë'ta'a Maija'quë huë'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quëna curi isi mahuëa quë'ropi nëcaquë case'e a'ë. Jaje catojë ite tseañe pahüë, ja yë'ta'a ite tseña maca ti'añe pase'e sëte.

Yë'ë Sai Huë'ña Mësaru Sani Ti'añe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca cöpi:

“Yë'ë saiyë. Saquëna, mësaru co'ejä'cohua'i a'ë. Jaje co'ejëta'a jare mësaru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai huë'ña, mësaru saiyë paja'cohua'i a'ë.”

²² Ja maca judío paipi cahuë:

“¿Co'ye huani jusi'quë caquë. Jaje yo'ouna, i quë'ro ti'añe paja'cohua'i a'ni?”

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaru cato iño huë'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ëmë aquë a'ë. Mësaru cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. ²⁴ Jaje pa'ina,

cahuë, mësaru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni ire papi cajë cuasama'cohua'i pani. Jaje mësaru tayoyena ju'ija'cohua'i a'ë.”

²⁵ Ja maca seteña:

“¿Iquei'ni, më'ë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe mësarute ja'a huëo maca cahuë. ²⁶ Jaiye mësaru tayoyere caye pa'iquëta'are pañë. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yë'ë iye yeja paire caye cato i caquëna, asase'ere cayë.”

²⁷ Jaje caquëna, jaohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pahuë. ²⁸ Jaje pa'i do'ire capi:

“Mësarupi yë'ëre ëmëje'na huëo nëcosi maca Pai Mamaquëre ire papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Ja maca yureta'a coa isi yo'oye papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësarute. ²⁹ Yë'ëre jëjo daosiquë cato yë'ë ja're con pa'iji, yë'ë ja'quë yë'ëre tel'ire jëoñe papi. Jaje pa'ina, yë'ë cato si'anë i yëyere yo'oyë.”

³⁰ Jaje Jesús iyere caëna, jai pai ite ire papi cajë cuasare pahuë.

Maija'quë Mamajërepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

³¹ Ja maca Jesús capi, judío paipi ite ire papi cajë cuasasicohua'ire:

“Mësarupi yë'ë nuñerepa case'ere tayo saima'pë pa'ini, ja macata'a nuñerepa yë'ëre ye'yecohua'i pa'iyë. ³² Jaje pa'ijë nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'ë. Ñajëna, nuñerepa pa'iyepi mësarute jo'yaohua'i peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyeje pa'ye.”

³³ Jaje caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë cato Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, cui'ne ti yecohua'i jo'ya pa'ima'cohua'i a'ë. ¿Me yo'oquë më'ë, jo'ya tseasicohua'i peojë de'oye pa'ija'cohua'i a'ë, caquë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquëna, pa'iyë. ³⁵ Si'anë iti tsëcapë ja're pa'iquë api. Mamaquë cato jaje pa'iquëta'are jo'yaë cato coa con pa'iquë api, iti tsëcapë aquë peoquëpi, ti pa'iyë peopi. ³⁶ Jaje pa'ina, mësaru i Mamaquëre papi jo'yaohua'i pa'iyere nejocaquëna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija'cohua'i a'ë. ³⁷ Tsoe asayë, mësaru Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ita'a yë'ëre huani jëoñe yëyë, yë'ë cayere asaye coe do'ire. ³⁸ Yë'ë ja'quë ñnose'ere cayë, mësarute. Caquëna, mësarupi mësaru ja'quë case'ere yo'oyë.”

³⁹ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite:

“Abraham cato yëquë ja'quë api.”

Cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi nuñerepa Abraham mamajë pani i yo'ose'eje cui'ne yo'ora'huë. ⁴⁰ Tsoe mësarute nuñerepa Diosu ye'yase'ere cahuë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre huani jëoñe yëyë, mësaru. ¡Abraham jaje yo'oye ti papi! ⁴¹ Mësaru cato mësaru ja'quë yo'oyepi yo'oyë.”

Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato coa huero mamajë peoyë. Te'ire ja'quëre payë. Jaë cato Diosupi.”

⁴² Cajëna, ja maca Jesupi capi:

“Nuñerepa mësaru Ja'quëpi Diosu pa'ito mësaru yë'ëre otira'huë. Yë'ë cato Diosu quë'ropi daisiquë a'ë. Daisiquëpi ñnore pa'iyë. Yë'ëse'e daisiquë peoyë. Diosupi jëjo daosiquë a'ë. ⁴³ ¿Me yo'ojë mësaru, yë'ë cayë asa ti'añe pañe'ni? Mësarupi asaye coe do'ire pañë. ⁴⁴ Mësaru ja'quë cato huati api. Mësaru i tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, i yëyere yo'oye yëyë. Huati cato huani jëoquë

api. Jare jaje pa'i api, tsoeje, ti nuñerepa yo'oma'quë api, cui'ne ti nuñerepa cama'quë api. Coa cosoyere cani, jaje i ayere caji, coa cosou sête, coa cosoye pëca ja'quë sête. ⁴⁵ Jaje pa'ina, yë'ë nuñere pare caquëni, mësaru asacaiye coeyë. ⁴⁶ ¿Nepi mësaru acohua'i, yë'ëre më'ë tayoyë cajë iñoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësaru care paji cajë asacaiye pañe'ni? ⁴⁷ Diusu te'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato Diusu acohua'i peoyë. Jaje pa'ina, asaye coeyë, yë'ë caye.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

⁴⁸ Ja maca judío paipi cahuë:

“Nuñere pajë më'ëre jaje caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equë api cayë, yëquë.”

⁴⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'ouquëre papi cacaiyë. Ja do'ire mësaru cato yë'ëre co'aquë api, cayë. ⁵⁰ Yë'ëre de'oye cacaijë'ë caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Jaë api, iti yo'ose'e pa'iyeye caquërepa. ⁵¹ Nuñerepa cayë, yë'ë caye asani yë'ë cayeje yo'ouquë cato ti ju'iñe paja'quë api.”

⁵² Ja maca judío paipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, më'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i tsoe acohua'ije juni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë ‘yë'ë caye asani, yë'ë cayeje yo'ouquë cato ti ju'iñe paja'quë api.’ ⁵³ Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿Më'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, më'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë më'ë caquë'ni, jaje?”

⁵⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë caye ti cöcayie paji. Jaje pa'iquëta'are mësaru yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. ⁵⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru ña ti'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iyë pa'iji mësaruje pa'i. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i caye sehuocai yo'oyë. ⁵⁶ Abraham mësaru aipi sihua'aji'i, yë'ë mu'sëñare ñaja'quë a'ë caquë. Ñani sihua huajëa'ji'i.”

⁵⁷ Ja maca judío pai Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ometëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, më'ë?”

⁵⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

⁵⁹ Caëna, ja maca quëna pëapi imani jeañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'epi iohua'i jopoja'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

¹ Pai pa'i hue'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco ca porei ai de'osiquëre. ² Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi sei'ë, Jesure:

“¿Me yo'ouquë ñaco ca porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

³ Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ije peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ije tayo do'ije peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye paire iñoja'quëpi ai deosiquë api. ⁴ Ja yë'ta'a mu'se pa'inë yë'ëre jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji.

Ñami cato co'amaña neñe peoji. ⁵ Yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'ini yë'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

⁶ Iye se ca tējini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sēpē neni ñama'quë ñaco cāna ya'opi nepi. ⁷ Ja maca capi:

“Siloé oco dea pēna sani tsoa toj'ë. Siloé cani cayë, jējo daosiquë.”

Jaje caēna, ñama'quëpi sani tsoa tōni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro. ⁸ Ja maca ja'nē ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajēna, curi sei ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajēna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijē'ë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajēna, ipi capi:

“Yë'ë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite seteña:

“¿Me mē'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajēna, ipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ëre ya'opi a'jiñe neni ñaco cāna je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pēna sani tsoajē'ë.’ Caēna, sani tsoa tō maca tsoe ñaquë paë'ë.”

¹² Jaje caquëna, ite sei'ë:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajēna, ipi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo pa'i quë'rona ñaco cā porei pa'isiquëre sahuë. ¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco cā poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. ¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni cōhuë. Me mē'ë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajēna, ipi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yë'ëre ñaco cāna je'naēna, sani tsoa tōni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'i cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diusu tē'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë caye peoye.”

Jaje, cajēna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, pa'i yo'o tì'a ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, i?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayequë paji'i, sa'ñe ca do'ire. ¹⁷ Tijupë seni cōhuë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Mē'ë iqueipi caquë'ni, mē'ëre ña'ne necaisiquëre?”

Cajēna, ipi sehuopi:

“Yë'ë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahüë. Coa caji cajë, i pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire. ¹⁹ Soini sei'ë:

“¿Mësaru mamaquë aë, iquë ñaco cā porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajēna, i pëca ja'quëohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ite cōa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë pōnë'ni cajë ite ña'ne necaisiquëreje huesëyë. Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api, ipi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

²² Ñama'quë pëca ja'quëohua'i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire pai tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë. ²³ Ja do'ire i pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Ini senì asajë'ë. Tsoe ai api.”

²⁴ Ja maca judío pai ñama'quë pa'isiquëre soi coreña. Daquëna, cahuë: “Nuñerepa quëajë'ë, Diusu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre ju-jusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

²⁵ Cajëna, ipi sehuopi: “Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'ë ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

²⁶ Tijupë seteña: “¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”

²⁷ Cajëna, sehuopi: “Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye: ¿Iquere cajë cui'nare ca cojë'ë cajë seña'ni? ¿Ini tuñu'u cajë yëjë seña?”

²⁸ Caquëna, ja maca ite ai tea juni tējini capi: “Më'ëpi ini tuina nēiji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë. ²⁹ Yëquë asayë, Moisésre Diusupi case'e. Jaëre cato huesëyë, i pa'i hue'ñaje.”

³⁰ Cajëna, ipi capi: “iMerepa yo'ojë mësarut huesëye'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, i dai sito, yë'ëre ñaco ca jujucaisiquëre! ³¹ Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu asacaiye paji. Ite sihuacohua'ire cui'ne i yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë api, Diusu. ³² Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e. ³³ Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë pani ti jaje yo'oyeje para'pi.”

³⁴ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë: “¿Tayo yo'oye timësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?” Jaje cani ite pai tsi'si hue'ñapi eto saohuë.

Joyo Ñañere Ñama'cohua'i Pa'iyë

³⁵ Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ite ti'ani capi:

“¿Diusu mamaquëre më'ë ire papi cuasaquë pa'iquë?”

³⁶ Caquëna, ipi capi: “Ejaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ite jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre.”

³⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi: “Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë i a'ë. I ja're më'ë coca cayë.”

³⁸ Ja maca Jesús yë'quë macana do're ja'runi capi:

“Ire papi caquë cuasayë, Ejaë, më'ëre.”

³⁹ Ja jeteyo'je capi, Jesús: “Yë'ë cato iye yejana daë'ë, nuñerepa yo'oyepi pa'ijaquë caquë. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ijajë caquë.”

⁴⁰ Ja maca fariseo paipi i ja're conì pa'isicohua'ipi iyere asani sei'ë: “¿Yëquëje më'ë ñato ñaco ca peocohua'i a'ni?”

⁴¹ Cajëna, Jesupi sehuopi: “Mësarupi ñama'cohua'i pani mësarut tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'i a'ë caye sête do'i quë'iohua'i pa'iyë.

10

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

¹ Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'aquëpi eta sa'ro peo hue'ñaja'a cacaquë cato. ² Jaje pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api. ³ Eta sa'ro hui'yocaiquëje de'oye hui'yocaiji, cacajaquë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, i yë'o. Iohua'i mamire caquë soiçi, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etoji. ⁴ Etoni sai saji, ipi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, i yë'o. Jaje asajë tuiyë, ite. ⁵ Jaje tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sëte yequë yë'o caquëna, asajë.”

⁶ Ñeje yo'oyë, pai caquë iñoquëta'are paipi asa ti'añe pahue, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquë

⁷ Ja maca Jesús tijupë ca copi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'e a'ë, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro. ⁸ Ja yë'ta'a yë'e daima'në daisicohua'i cato ñaohua'i a'ë cui'ne co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pahue, iohua'i cayere. ⁹ Yë'e a'ë, eta sa'ro. Yë'ëja'a cacasiquë cato huaso cuañosisiquë pa'ija'quë api. Jaje pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi i yëyeje yo'oquë pa'ija'quë api, cui'ne de'o aore ti'aja'quë api.

¹⁰ Ñaë cato coa yahue imañe caquë cacaquë api, huani jeosi'i caquë, cui'ne nejosi'i caquë. Yë'e cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'ë, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë. ¹¹ Yë'e cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'ë. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ijajë ise'e caquë i pa'iyere isiquë api. ¹² Coa sai do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye jeoni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sëte, cui'ne yëi ñamaje ti'ohua'ire sëte jaje yo'oji. Yo'ouna, ja maca lobopi dani tseani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na hue'ña. ¹³ Catiquë cato sai do'ire yo'oquë api. Jaje pa'ina, oi ëayeje ti peoji, ite yëi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵ Yë'e a'ë, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'iyeye, yë'ëje ite ja'quëre ñaquë pa'iyë. Jaje cui'ne yë'e yëi ñamareje ñaquë payë. Ñaquëna, iohua'ijë yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'e pa'iyere yëi ñama do'ire isiyë. ¹⁶ Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje. Yequë tu'rihuë acohua'ire jaohua'ireje iñona daye pa'iji, yë'ëre. Jaohua'ijë yë'e caye sehuocaija'cohua'i a'ë. Ja maca cui'ne te'e tsëcapë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'ija'quë api.

¹⁷ Ja'quë yë'ëre yëji, yë'e pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'e pa'iyë pa coja'quëpi yo'oquëna. ¹⁸ Yë'e pa'iyë jioquë peoji. Yë'e yëyepi isiyë, yë'e pa'iyë. Yë'e jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa coñeje de'oji. Iye a'ë, yë'e Ja'quë yë'ëre cuñese'e.”

¹⁹ Iyere judío pai asani cui'naohua'ipi hua cohue, ti tsëcapëa. ²⁰ Jai pai iohua'i acohua'ipi cahuë:

“¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore hue'equëpi cui'ne coa cuepequë caquëre?”

²¹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Co'a joyore hue'equëpi jaje ca ti'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji.”

Judío Paipi Co'aquë Api Caye Jesure

²² Ja mu'seña cato oco tëcahuë paji'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quë huë'e ne ja'ñere cuasajë sihuajë jai pai tsi'sini yo'o maca ti'api. ²³ Jesús cato

Maija'quë huë'e sa'nahuëre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña. ²⁴Ja maca judío paipi Jesure tsi'sini cahuë:

“¿Yëquëre mē'ë je yëhua nuñerepa quëaja'quëpi huesë ëaye caquë pa'iquë'ni? Mē'ëpi nuñerepa Cristo pani quëare pajë'ë, te'e nuñerepa.”

²⁵ Cajëna, Jesupi capi:

“Tsoe mësarute cahuë. Caquëta'are mësarupi care paji cajë asaye pahüë. Yë'ë ja'quë cuañesi tutupi yo'oyë. Ja yo'oyepi tiñarepa iñoji, mësarute. ²⁶Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñere pa'ë cajë asaye pañë, yë'ë yëi ñama acohua'i pa'ima' do'ire. Tsoe cahuë, ja'rë. ²⁷Yë'ë yëi ñamapi asayë, yë'ë yë'ona. Asajëna, yë'ëpi iohua'ire ñañë. Ñaquëna, iohua'ijë yë'ëre pe'teyë. ²⁸Yë'ëpi ti ju'ima'pë pa'iyë isiquë a'ë. Isina, ti ne huesëma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ë jëñare pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioye ti peoji. ²⁹Yë'ë ja'quëpi yë'ëna isipi, iohua'ire. Isisiquë cato si'aye jerepa pa'i api. Ite cato yecohua'ijë ti jio ti'añe peoji, i jëtëre pacohua'ire. ³⁰Yë'ë cui'ne ja'quë coní te'ijë pa'iohua'i pa'iyë.”

³¹Ja maca judío pai cui'naohua'ipi quëna pëapi imani jëañu'u cajë yo'ohüë.

³²Yo'ojëna, Jesupi capi:

“Mësaru asajëna, jaiye de'oyere necaë'ë, yë'ë ja'quë tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye mësarupi asato jeco a'ni, yë'ë co'aye yo'osico, jaje quëna pëapi jëañu'u ca ja'ñe?”

³³Caquëna, judío paipi sehuohüë:

“Më'ë de'oye yo'osi do'ire mē'ëre quëna pëapi jëoñe paja'cohua'i a'ë. Mē'ëpi yë'ë a'ë, Diusu casi do'ire quëna pëapi jëaja'cohua'i a'ë, mē'ëre. Mē'ë cato coa pa'ita'a, yë'ë Diusure pa'ë caquë yo'oyë.”

³⁴Ja maca Jesupi capi:

“Mësaru cuañëñepi toyase'e caji Diusu mësarute case'ere ñeje: ‘Mësaru a'ë, diusuohua'i.’ ³⁵Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'ë. Jaje pa'ina, care paji cajë asayë, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'ë, mësaru. ³⁶¿Diusupi yë'ëre huani iye yejana jëjo daosiquëpi Diusu mamaquë a'ë caye me neni co'aquë'ni? ³⁷Ja'quë yo'oyere yë'ëpi yo'oma'ëna, ire papi caye pajë'ë. ³⁸Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yo'oquëna, ire papi yo'oji cajë asama'cohua'ita'a yë'ë yo'o iñoñere ñajë Maija'quë yo'oye a'ë cajë asajë'ë. Ja maca yureta'a asa ti'añe pa'iji, Maija'quëpi yë'ë ja're pa'iji, cui'ne yë'ëpi i ja're pa'iji.”

³⁹Tijupë tseani preso saye yëhuë. Jaje pa'iquëta'are Jesupi de'hue jëapi.

⁴⁰Ja maca Jesús Jordán tsiaya ëšë mēi te'tena co'ipi. Co'ini jaronna pëapi, Juan oco doquë pa'i sitona.

⁴¹Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona sani ñajë cahuë:

“Nuñerepa Juan, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere.”

⁴²Jaronna jai pai ire papi cajë cuasahuë, ite.

11

Lázaro Juni Huesëse'e

¹Te'i ëmë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. ²María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jao cato Ëjaërepa nëcañoana huëo së da'capi jañuni io nañapi tënocaio yo'osico paco'ë. ³Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë mē'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëacajë'ë cajë Jesús quë'ro jëjo saohüë, te'ire.

⁴Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'i dahüë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë.”

⁵ Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Maríare cui'ne Lázaro ai oiquëta'a.
⁶ Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are.

⁷ Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

⁸ Caquëna, i ye'yacohua'ipi ite cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, më'ëre judío pai quëna pëapi jeañu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini.” ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

¹¹ Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai caiei Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëtoja'quë a'ë.”

¹² Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

¹³ Jesús cato jaje cani juji'i caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore caina caji cuasahuë. ¹⁴ Ja maca Jesupi yureta'a tiñarepa capi:

“Lázaro tsoe juji'i. ¹⁵ Sihuyë, de'oye jarote pa'ima'ëna juji'i. Jajepi ai de'oji. Mësarü ñani mësarü ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u.”

¹⁶ Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jënajë'ë, maije i ja're con sañu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'i.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'ie A'ë, Jesús

¹⁷ Tsoe Lázaro cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús ti'api. ¹⁸ Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro cösi macare. ¹⁹ Jai pai judío pai acohua'ipi Marta cui'ne Maríare do'i ñajë cui'ne iohua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ite pëpasi'i caco saco'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë. ²¹ Ja maca Martapi Jesure cao:

“Ëjaë, më'ë iñore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'iñe para'pi. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api.”

²³ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë a'yë cui'naëpi pani coja'quë api.”

²⁴ Caquëna, Martapi cao:

“Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani coja'quë api, juni huesësicohua'i huëi maca tëji mu'serepa.”

²⁵ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, juni huesësicohua'i huëiye cui'ne pa'ie. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api. ²⁶ Cui'ne ja yë'ta'a huajëquë pa'i yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'iñe paja'quë api. ¿Iye yë'ë caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, më'ë?”

²⁷ Caquëna, iopi cao:

“Jaje pa'ijë'ë, cuasayë, yë'ë. Cui'ne Ëjaë, më'ë cato Cristore papi asayë, yë'ë. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'ë, më'ë.”

Lázaro Te Sitona Jesús Oise'e

²⁸ Jaje se ca tëjini Marta io maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquë iñore pa'i më'ëre daijaco caquë soiji.”

²⁹ Cacona, iti se asayeja'a Jesús quë'rona esa saco'ë, ite ñasi'i caco. ³⁰ Ja yë'ta'a Jesús pai daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite ti'asi macare paji'i. ³¹ Maríapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María huë'ere pa'ijë oima'o cajë yëhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico cuasajë tuë'ë.

³² Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:

“Ëjaë, ñnore më'ë pa'iquë pa'ito a'yë jûni huesëye para'pi.”

³³ María ja're cõni judío pai daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi ëayerepa ñapi. Nani i joyopi ca ëayerepa nëina, ³⁴ Jaohua'ire seji'i:

“¿Jerona ìte tare'ni?”

Caquë seina, iohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, dani ñajë'ë. Ìñona tahuë.”

³⁵ Ja maca Jesús oji'i. ³⁶ Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:

“Ì ai oiquërepa paji'i. Ñajë'ë, i oiwere.”

³⁷ Yecohua'ipi cahuë:

“Ñama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë Lázaro jujucayiye paë'ni?”

Lázaro Huëise'e

³⁸ Cui'naëni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripë quë'rona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi siosico paji'i. ³⁹ Pa'iona, Jesupi capi:

“Quëna përe hui'yo jeojë'ë.”

Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:

“Ëjaë, tsoe co'a sëji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

⁴⁰ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani më'ë ñaja'coa'ë, Maija'quë de'oyerepa yo'oquëna case'e.”

⁴¹ Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëne ñaquë capi:

“De'oji, Ja'quë. Yë'ë caye më'ëpi asacaë'ë. ⁴² Yë'ë cato asayë, më'ë si'anë yë'ë caye asaquë pa'ie. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquë cayë, më'ëpi yë'ëre jëjo daosiquë api cajë asare pajajë caquë.”

⁴³ Jaje se ca tējini, ai tutu cuipi:

“¡Lázaro etajë'ë!”

⁴⁴ Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijë'ë, saijaquë.”

Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai pai judío pai ìre papi cajë cuasahuë, María ja're cõni daisicohua'ipi, ìti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ⁴⁶ Jaohua'i acohua'ipi fariseo pai quë'rona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere. ⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tēji ëjaohua'i quë'rona tsi'sini cahuë:

“¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? Ì cato jaiye pai yo'o tì'a ma'ñe yo'o ññoji, paire.

⁴⁸ Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ìse'ena asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani Maija'quëre sē huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini.”

⁴⁹ Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:

“Mësaru huesëjë cayë. ⁵⁰ Cui'ne ti asama'pë, te'i jucacati'ñe pa'i api, si'a pai do'ire ai jerepa si'a pai ju'ìne peoye, iye daripë pa'icohua'ire.”

⁵¹ Caifás cato ìse'e ta'ñe jaje caye papi. Coa Maija'quë joyopi ìsiquëna, capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sēte, Jesupi judío pai do'ire jucacaiye pa'iji, pa'i ja'ñere ca nëoquë. ⁵² Coa judío paise'ere caquë jucacaiye pāni cui'ne si'a huë'ña coa tiya huesësicohua'ire Diusu mamajëre. ⁵³ Jare ja mu'sepi yureta'a judío pai ëjaohua'i Jesure huani jeoñe ca nëohuë.

⁵⁴ Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío pai ñajëna, cu'iyë papi. Paquë Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuëne yeja ja'ye maca pa'i daripëna. Jaronana sani i ye'yacohua'i ja're pëapi.

⁵⁵ A'ri maña carapi, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai pai pa'i daripëa pa'icohua'i saë'ë, Jerusalénna si'sire tsoa toñere cajë. ⁵⁶ Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë huë'ere pa'ijë se'ë, yecohua'ire:

“¿Mësaru me cuasaye'ni? Daija'quë api fiestana, panita'a paja'quë api cuasaye cajë.”

⁵⁷ Fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuañe nëohuë. Jesús pa'i huë'ñare asasicohua'i pani quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

12

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e (Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Seis mu'seña Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i huë'ñana ju'isiquëni Jesupi ne co'yasiquë paji'i, jaë cato. ² Jaronana Jesure ao cua'coni aohuë. Martapi ao huahueco paco'ë. Lázaropi Jesús ja're coní mesare ñu'i aji'i. ³ Ja maca Maríapi huëo së ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni io nañapi tëno cuënao. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sëñena timëo. Ja cato jai do'i ma'ña paji'i. ⁴ Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquëpi Jesús ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:

⁵ “¿Me yo'oco iye huëo së ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquë të'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire cõcaija'cota'a?”

⁶ Judas jaje cani curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i. Co'amaña yahue imaquëpi capi. Jaje ipi curi aya topë paquë sëte, yahue imaquë paji'i, iona yecohua'ipi aya curire. ⁷ Ja maca Jesupi ite capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre ta mu'se huëo së ja'ñere ne de'huaco yo'oco. ⁸ Curi peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

⁹ Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jaronana. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahüë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë. ¹⁰ Cui'neje Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jeoñe pa'iji cahuë. ¹¹ Judío paipi Lázaro do'ire Jesupi ire papi cajë cuasa do'ire, cui'ne johua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e (Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'aëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. ¹³ Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o tëteni cuijë saë'ë. Jesure pëpañu'u cajë cuihuë:

“¡De'oquëre pa'ni, Diosu! ¡De'oquëre pa'ni, Ëjaë mamirepa hue'equëpi daiquë! ¡De'oquëre pa'ni, Israel pai Ëjaë!”

¹⁴ Burrore ti'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje pa'ye japi caji ñeje:

¹⁵ Ca'rama'o pa'ijë'ë.

Israel pai daripë

Më'ë Ëjaërepa daiji, burroni ñu'i.

¹⁶ Iye case'e i ye'yacohua'i asa ti'añe pahuë, du'ru macarepa cato. Jesús de'oquërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje têtö saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

¹⁷ Jesús ja're pa'ijë Lázare juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asasicohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, iohua'i ñase'ere. ¹⁸ Jaje pa'ina, Jesure sañope ti'ani pëpañu'u cajë saë'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, asasi do'ire cajë. ¹⁹ Ja maca fariseo paipi cahuë, iohua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mësaru si'a pai ise'ere tuiye, yure cato ne ti'añe peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

²⁰ Fiesta pa'i maca Maija'quëre seña'u cajë Jerusalénna saiscohua'i ja're con griego paije paë'ë. ²¹ Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Filipena tsio dani Betsaida Galilea aquëna sejë cahuë:

“Ëjaë, yëquë Jesure ñañe yëyë.”

²² Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë. ²³ Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë mamaquë de'oquërepa de'ojai maca. ²⁴ Mësarute cayë, trigo capi yejana tomema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaicoa. Jaje pa'iquëta'are iti capi yejana tomeni junita'a jaiye quëicoa, iti ñëpi mëani. ²⁵ I pa'yere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yeja pa'yere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere. ²⁶ Paipi yë'ere necaiye yëni tuijë'ë, yë'ere. Yë'ere necaiquë cato, yë'ë pa'i hue'ñare con pa'ija'quë api. Paipi yë'ere necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ite de'oquëre pa'ni caquë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷ Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca ti'añe pa'iquë? ‘¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ere yure têtö sai ja'ñere?’ Jaje ca ti'añe peoji. Yë'ë cato jare caquë daisiquë a'ë. ²⁸ Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë.”

Ja maca asapi, ma'tëmopi yë'ose'e pësiquëna:

“Tsoe de'oquëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are tijupë de'oquëre pare ne cösi'i.”

²⁹ Iti maca nëcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pësi. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Huiñaëpi ini cocare capi.”

³⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëni caquë iye yë'o pësiye papi. Mësaru asa ja'ñere caquë iye yë'o pësi. ³¹ Yure a'ë, iye yeja io yo'ose'e ña de'hua cuãño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuãnequëje i tutu nejo cuãnosiquë pa'ija'quë api. ³² Yë'ëpi cruzuna mëa deo cuãnosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena paire.”

³³ Ja quëayena pai asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye. ³⁴ Paipi asani sañope sehuohuë:

“Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'iñe peoji cayere. ¿Me yo'oquë më'ë Pai Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Iquei'ni, Pai Mamaquë?”

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a mësaru ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijë'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye pacohua'i. Nea hue'ñaja'a cu'iquë cato i sai hue'ña huesëquë coa saiji. ³⁶ Miañe itire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a mësaru ja're con miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa ponëja'cohua'ipi.”

Jaje ca tējini Jesús sani catipi, iohua'ire.

Judío Pai Jesure Sehuoye Pase'e

³⁷ Jaiye Jesús pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o ññosiquëta'are ire papi cajë cuasaye pahuë. ³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi tì'a ja'ñepi pa'ina, pahuë asaye. Toyase'e cato caji:

Ëjaë ¿nepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Diusu ñño u'ni, ñ tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa tì'añe pahuë. Yequeje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Diusupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,

Cui'ne Maija'quëna ponëni juju cuañoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi, Jesús de'oquërepa pa'ie ñasiquëpi. Jaje pa'ina, ñ ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai pai judío pai Jesure ire papi cajë cuasahuë. Yecohua'i ëjaohua'ire paque cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai pai cuasajëna, quëaye pahuë, fariseo pa'ini ca'ra do'ire, pai tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë.

⁴³ Fariseo pai cato pa'ipi ñohua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'i paë'ë. Maija'quëpi de'o'ji cayere coecohua'i paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi Pai Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëreje asaji. ⁴⁵ Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje ñaji.

⁴⁶ Yë'ëre ire papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana daë'ë. ⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe paja'quë a'ë. Yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë. ⁴⁸ Yë'ëre coequëpi cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ñejo ja'ñe. Yë'ë case'epi tēji mu'serepa pa'ire nejo ja'ñe a'ë. ⁴⁹ Yë'ë cuasayepi huëoquë cama'ë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, ñ case'eje pa'ye caquë asayë, yë'ë. ⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë caquë asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, yë'ë caye cato ja'quë cuañese'eje pa'ye a'ë.”

13

Ñ Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

¹ Ja yë'ta'a Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'ama'ë te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, jë'nërepa iye yeja pani tējini pëca ja'quë quë'rona co'ie tì'ase'e. Si'anë Jesús cato ai oiquë paji'i, ñ tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato ñ ai oiyere pare ññoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehuosi'i cuasayere papi, ñ joyo. Jesús cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë Diusu quë'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yë'ëre ëjaërepa pa'i ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús ñ ye'yacohua'i ao aijëna, coní ñu'i aiquëpi, huëni ñ ëmëje'e ju'icore dutani, ñ ju'ruhuëna toayapi sëapi. ⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni ñ ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë ñ toaya ju'ruhuëna sëasicopi tēno cuenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'i caquë yo'oquëna, ñpi capi:

“¿Ëjaë, mē'ëpi yë'ë quëore tsoacasi'i caquë yo'oquë?”

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yure mē'ē huesēyē, yē'ē caquē yo'oye. Pasiquēta'a jeteyo'je mē'ē asa tī'aja'quē a'ē.”

⁸ Jaje caquēta'are Pedropi capi:

“Yē'ē quēo mē'ēpi tsoacaiye peoji.”

Caquēna, Jesupi capi:

“Yē'ēpi mē'ēni tsoa tōcaima'quē pa'ito mē'ē yē'ē tē'te aquē peoja'quē a'ē.”

⁹ Caquēna, Simón Pedropi capi:

“Jaje pa'ito Ējaē, coa quēose'e tsoama'ē pa'ijē'ē. Yē'ēre jēñaje cui'ne siopēje tsoacaijē'ē.”

¹⁰ Caquēna, Jesupi capi:

“Ja'a cuyasiquē cato coa nēcañoase'e tsoaquē api, si'aē de'okuē pa'iye sēte. Mēsaru cato sisi peocohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are si'ahua'i de'ocohua'ise'e pa'iye pañē.”

¹¹ Si'ahua'i si'si peocohua'ise'e pa'iye pañē capi, ite coso yehuoja'quēque pa'ina, asaquē.

¹² Quēo ja'o tsoa tējini i ěmēje'e ju'icore suñani cui'naēpi mesana ja'runi capi:

“¿Mēsaru yē'ē caquē yo'ose'e asa tī'añe? ¹³ Mēsaru yē'ē Ējaēpi cui'ne ye'yaquē api, cani nuñerepa cayē, jaēre pani. ¹⁴ Yē'ē Ējaēpi cui'ne ye'yaquēpi mēsaru quēo tsoasiquēre sēte mēsaruje yecohua'i quēo ja'oñare tsoacaiye pa'iji. ¹⁵ Iye cato mēsaruni yo'o iñoquē yo'ohuē. Jaje yo'ojē'ē, caquē yē'ē yo'ose'eje. ¹⁶ Nuñerepa mēsarute cayē. I jo'yaēpi i ějaēre tēto saisiquē peoji, cui'ne jējo dao cuañoquēje ite jējo daoquēre tēto saisiquē peoji. ¹⁷ Asa tī'ani yē'ē case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ē.

¹⁸ Mēsarute si'ahua'ire pare cama'ē pa'iye, coa yē'ē sahua nēosiquēse'ere cayē. Toyase'e cayepi tī'añe pa'iji. Japi caji: ‘Yē'ē ja're conī aikuēpi yē'ēre sañope yo'okuē ponēpi.’ ¹⁹ Iye cato mēsarute cayē itipi tēto saina, ñani mēsarupi nuñerepaire papi capi cajē yē'ēre asa ja'ñere caquē. ²⁰ Nuñerepa cayē, mēsarute. Yē'ē jējo daoquēre sihuaquē de'oye yo'okuēpi yē'ēreje sihuaquē de'oye yo'osipi. Yē'ēre sihuaquē de'oye yo'okuēpi, yē'ēre jējo daoquēreje sihuaquē de'oye yo'osipi.”

Judas Yo'okuē Yehuo Ja'ñere Jesús Quēase'e
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús i joyopi ca'ñerepa nēina, capi, si'aye tīñarepa:

“Nuñerepa cayē. Mēsaru aquēpi yē'ēre yo'okuē yehuoja'quē api.”

²² Ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ña huēohuē, nepi yo'oja'cohua'ini cajē huesējē. ²³ I ye'yacohua'i aquēpi Jesús i yēquēpi i yē'quē macare ñu'i aji'i, na'iquēna, aiñere. ²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi mē'ēpi senī asajē'ē, nepi yo'oja'cohua'ini caquē'ni caquē yo'opi. ²⁵ Yo'okuēna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

“¿Ējaē, jequē a'ni, iti yo'oja'quē?”

²⁶ Caquēna, ipi sehuopi:

“Panpē yē'ēpi sa'suni aokuē cato i pa'ija'quē api.”

Jaje canī panpē ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquēna.

²⁷ Jare panpē i maca tsoe huatiye Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite:

“Mē'ē yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojē'ē.”

²⁸ Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa tī'añe pahuē, i caye. ²⁹ Judaspi curiquē de'hua turupē paquēre sēte yecohua'i cato cuasahuē, sanī aore

huerojaijē'ē fiesta yo'o ja'ñere caquē caji cuasahuē. Panita'a curiquē peocohua'ina sani isijē'ē caquē Jesús caji cuasahuē. ³⁰ Panpē isisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñami paji'i.

Huajēye Cuāñese'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

“Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquē de'oquērepa pa'ie. Cui'ne Diusu de'oquērepa pa'ieje iñoja'quē api, i'pi. ³² Maija'quē de'oquērepa pa'iyere Pai Mamaquēpi iñoquē pa'ito, Maija'quēje mamaquē de'oquērepa pa'iyere iñosipi. Esa iñoja'quē api. ³³ Tsī dohuē, mēsarū ja're cōni tsoe pa'ie paja'quē a'ē. Mēsarū yē'ere co'eja'cohua'i a'ē. Jaje pa'ina, jare judío paire case'eje mēsarute cayē. Mēsarū yē'ē sai sito sani tī'añe peoji. ³⁴ Mēsarute huajēye cuāñeñere isiyē, paire oicohua'i pa'iyere yē'ē mēsarute oiyeje. Cui'ne mēsarupi yecohua'ire se oijē pa'ijē'ē, caquē. ³⁵ Yecohua'ire mēsarupi oicohua'i pa'ito paipi mēsarute yē'ē ye'yacohua'ire pa'ē cajē ñaja'cohua'i a'ē.”

Pedro Coa Cosoquē Ca Ja'ñere Jesupi Quēapi

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

“Ējaē, ¿mē'ē jerona sai caquē'ni?”

Caquēna, Jesupi sehuopi:

“Yē'ē sai hue'ña mē'ē tūni tī'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je mē'ē cato tuija'quē a'ē, yē'ere.”

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

“Ējaē, ¿me yo'oquē yē'ē yure tūni tī'añe peoquē'ni? Yē'ē cato tsoe cui'ñasiquēpi pa'iyē, mē'ē do'ire yē'ēpi saicasī'i caquē.”

³⁸ Caquēna, Jesupi sehuopi:

“¿Nuñerepa yē'ē do'ire mē'ēpi saicare pasi'i caquē cui'ñasiquēpi pa'i caquē? Nuñerepa cayē. Mē'ere ja yē'ta'a cura yē'ima'nē mē'ēpi toasoñe cosoja'quē a'ē, yē'ere ñama'quē a'ē caquē.”

14

Jesu Api, Maija'quē Quē'ro Tī'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'ima'pē pa'ijē'ē. Diusuni necaiquē api cuasajē pa'ijē'ē. Cui'ne yē'ereje necaiquē api cuasajē'ē. ² Ja'quē ma'tēmo huē'e cato jaiye pa'iji, pa'i hue'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yē'ēpi mēsarute tsoe quēara'huē. Jaje pa'ie sēte yure cato saiyē, mēsarū pa'ija'to ne de'huacasi'i caquē. ³ Saisiquēpi pa'i hue'ña ne de'hua tējini ja maca co'i coja'quē a'ē, mēsarute sasi'i caquē. Saēna, mēsarūje yē'ē pa'i hue'ñare pa'ijajē caquē. ⁴ Mēsarū cato asayē, yē'ē sai hue'ña, cui'ne i'ti ma'aje asayē.

⁵ Caquēna, Tomásapi capi:

“Ējaē, yēquē huesēyē, mē'ē sai hue'ña. ¿Me mē'ē saija'a ma'aje asayē'ni?”

⁶ Caquēna, Jesupi capi:

“Yē'ē a'ē, ma'a cui'ne yē'ē a'ē, nuñerepa cui'ne yē'ē a'ē, pa'ie. Yē'ēja'a tī'añe pa'iji, ja'quēre. Peoji, yequēre tī'añe. ⁷ Mēsarupi yē'ere ña tī'acohua'i pani ja'quēreje ña tī'ara'huē. Jaje pa'iquēta'are yure i'te mēsarū ña tī'añē, tsoe i'te si'anē ñajē pa'icohua'i sēte.”

⁸ Ja maca Felipepi capi:

“Ējaē, yēquēre iñojē'ē, mē'ē ja'quēre. Coa ja mañase'e yēyē.”

⁹ Caquēna, Jesupi sehuopi:

“Felipe mēsarū ja're cōni yē'ē tsoe pa'iyē. ¿Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato yē'ere ti ñama'quē a'ē? Yē'ēni ñajē ja'quēreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'oquē

më'ë ja'quëre iñojë'ë caquë sequë'ni? ¹⁰ ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iye, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iye? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iye? Yë'ë caye cato yë'ëse'e cuasayepi caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre pa'iquëpi i co'amaña yo'oji. ¹¹ Pëca ja'quë ja're conì pa'ire paji cajë cuasajë'ë. Cui'ne ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iji cajë cuasajë'ë. Panita'a jare asa ti'añe panije yë'ë yo'oyena ñajë de'hue cuasajë'ë, care paji cajë. ¹² Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquëpi, yë'ë yo'o co'amañaje, yo'oja'quë api. Yë'ëpi yë'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'oja'quë api. ¹³ Mësarupi yë'ë mamina cajë seto yë'ëpi yo'oja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. ¹⁴ Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'oja'quë a'ë, si'aye mësarute yëjë seña pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

¹⁵ Mësarupi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Mësarute ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sesi'i, mësarute cōcai cui'ne quëcoye necaija'quëre. ¹⁷ Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa ti'añe peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësarute cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësarute ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësarute ja're pani huesëja'quë api. ¹⁸ Mësarute te'ohua'ire jëjo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësarute ja're conì. ¹⁹ Eä maca cato pai yë'ëre ñañe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarute cato yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, yë'ë huajëquë pa'ina, mësarute huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëtë. ²⁰ Ja mu'se mësarute yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi ja'quë ja're conì pa'iye. Pa'ina, mësarute yë'ë ja're conì pa'iye asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ëpi mësarute ja're conì pa'iye asaja'cohua'i a'ë. ²¹ Ta'ñe asaquëpi cui'ne yë'ë cuañese'ere sehuoquë yo'oquëpi, yë'ëre oiye iñoji. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quëpi iteje oija'quë api. Oina, yë'ëje ite oija'quë a'ë. Jaje oi yë'ëpi ina tsio dani yë'ëse'e iñoja'quë a'ë."

²² Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

"Ejaë, ¿me yo'oquë yëquëna iñoja'quë a'ni, më'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'iye iñoja'quë a'ni?"

²³ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ëre oiquëpi yë'ë cuañese'ere sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yë'ë ja'quëpi ite oija'quë api. Yë'ë ja'quëpi cui'ne yë'ëpi conì dani i ja're pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁴ Yë'ëre oima'quëpi yë'ë case'eje yo'oye paji. Iye coca mësarute yë'ë tse peoji. Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

²⁵ Mësarute ja're ja yë'ta'a yë'ë pa'i maca si'aye cayë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yë'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute cōcai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yë'ë case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

²⁷ De'oye pa'iyere mësarute isicani saiye. Yë'ë de'oye pa'iyere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'iye a'ë cajë isiyeje pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁸ Yë'ë ja'quë yë'ë jerepa pa'i quë'rona saiye caquëna, mësarute asani ai sihuara'huë, yë'ëre oicohua'irepa pani. Mësarute tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësarute ja're pasi'i caquëna. ²⁹ Iye cato cayë, jaje ti'a ja'ñe pa'ina, itipi tëto saina, ñani care papi cajë yë'ëre cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mësarute ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yë'ëre meñe cuañëne peoquëta'a yo'oji. ³¹ Jaje tëto saiye pa'iji, ja'quëre yë'ë oiye paipi ñajajë caquë, cui'ne i cuañëñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëijë'ë. Sañu'u, tirona.

15

Cuiya'i Nē Cui'ne Iti Capëa Pa'iyē

¹ Cuiya'i nēje pa'i a'ë, yē'ë. Yē'ë ja'quē api, iti ñacaiquēje pa'i api. ² Yē'ë capëa ipi tē'ca tēte jeaquēpi quēima' capëa. Jaje yo'oquē quēi capëare pase'e nēoquē api, ai quēija'quē caquē. ³ Mēsaru cato tsoe de'oye jēo nēcōsicohua'i a'ë, yē'ë iye coca quēa do'ipi. ⁴ Yē'ëna tsiosicohua'irepa si'anē pa'ijē'ë, mēsaru cato, yē'ë mēsaruna tsiose'eje pa'ye. Iti capëse'e pani quēni tī'añe peoji, iti nēre pana tsiosicopi pa'iyē pani. Jaje cui'ne mēsaruje yē'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pē pani quēni tī'añe peoyē.

⁵ Yē'ë cato iti nēre pa'ë. Mēsaru cato iti capëa'ë. Yē'ë ja're tsioni pa'ina, cui'ne yē'ēpi i ja're tsioni pa'iquēpi jaiye iti ca quēiñe pa'iji. Pa'ina, mēsarusē'e yo'o tī'añe tī peoyē, yē'ë peoquēna. ⁶ Yē'ë ja're cōni pa'ima'quē cato nejo cuañoquē api. Nejo cuañoni toa sua ja'ñe soquē capëa cueneñeje pa'yere tsi'soni ēoja'quē api.

⁷ Mēsarupi yē'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ijē cui'ne yē'ë ye'yase'eje huanēyema'cohua'ipi, mēsaru yēyere sēcōhua'i pa'ito, si'aye mēsaru sēñe isija'quē a'ë. ⁸ Mēsarupi jaiye de'o co'amaña quēiñeje pa'ye yo'ojēna, yē'ë ja'quēpi paini sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijē yureta'a mēsarupi yē'ë ye'yacohua'irepa pa'iyē tī'añē. ⁹ Yē'ë mēsarute oiyē, yē'ëre ja'quē oiyēje pa'ye. Jaje pa'ina, yē'ë oiyere pa'ijē'ë. ¹⁰ Yē'ë cuañese'ere sehuocaijē cui'ne yo'oni yē'ë oiyere pa'iyē. Ja'quē cuañese'ere yē'ë sehuocai yo'oquēpi yē'ë ja'quē oiyere pa'iyē, cui'neje.

¹¹ Jare quēahuē, mēsarute. Yē'ë ja're te'e sihuajē cui'ne sihuayepi timēsicohua'i pa'ijajē caquē. ¹² Yē'ë cuañeñe cato iye a'ë: Oijē'ë, yecohua'ire, yē'ë mēsarute oise'eje pa'ye. ¹³ Cajehua'ire oi do'ire te'i jucacaiye a'ë, ai oiyē. Yequē peoji, ja jerepa pa'ye paire oiyē. ¹⁴ Mēsaru yē'ë cajehua'i a'ë, yē'ë cuañese'ere yo'oni. ¹⁵ Mēsarute jo'yaohua'ire caye pañē. Te'e nuñerepa cajehua'ire cayē, mēsarupi yē'ë iñosi do'ire, yē'ë ja'quē yē'ëre case'ere si'aye huesēma'pē asa do'ire. Jo'yaē cato huesēquē api, i ējaē caquē yo'oye. ¹⁶ Mēsarupi yē'ëre sahuani soima'pē paē'ë. Yē'ēpi mēsarute sahuani soihuē. Soini cui'ne cuañehuē, sani jaiye quēijē'ë caquē, ja quēiñepi tī pa'ija'quē caquē. Jaje jaiye quēicohua'ipi yē'ë do'ipi sejēna, ja'quēpi mēsaru sēsē'ere si'aye isija'quē api. ¹⁷ Iye a'ë, mēsarute yē'ë cuañeñe: Sa'ñe oijē pa'ijē'ë.

Iye Yeja Paipi Jesure Coejē Cui'ne Jesús Tsecōhua'ire Coeye

¹⁸ Iye yeja paipi mēsarute coecōhua'i pa'ito, yē'ëre du'ru coese'ere cuasajē oima'pē. ¹⁹ Mēsarupi iye yeja acohua'i pa'ito mēsarute otira'huē, iohua'i cajehua'ire oiyepi. Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi mēsarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mēsarute coeyē, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. ²⁰ Yē'ë mēsarute case'ere cuasajē'ë. 'Necaiquē cato i ējaēre tēto saisiquē peoji.' Jaje pa'iyē sēte yē'ëre pani sañope yo'osicohua'i me mēsarute sañope yo'oye pañē'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yē'ë ye'yayere sehuocaisicohua'i panita'a mēsaru ye'yaye sehuoja'cohua'i a'ë. ²¹ Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'ë, yē'ë do'ire cui'ne yē'ëre jējo daosiquēre huesē do'ire.

²² Yē'ë dani cama'quē pa'ito jaohua'i do'i peocohua'i patira'huē. Jaje pa'iquēta'are yure cato iohua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua tī'añe peoyē. ²³ Yē'ëre coequē cato ja'quēreje coeji. ²⁴ Iohua'ique ñajēna, pa'i yo'o tī'a ma'ñere yē'ë yo'oma'quē pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huē. Jaje pa'iquēta'are yure cato yē'ë yo'oquēna, ñahuē. Jaje ñasicohua'ita'a yē'ëre cui'ne ja'quēre coeyē. Ja do'ire do'i quē'iohua'i pa'iyē. ²⁵ Iye cato yo'oyē, iohua'ina

cuañeñe toyase'epi ti'ajaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ije peoquëni yë'ëre coeyë.'

²⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi paire cōcaiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yë'ë jëjo daoquëpi, jaëpi yë'ë ayere cacaija'quë api. ²⁷ Mësaruje yë'ë ayere cacaija'cohua'i a'ë, yë'ë ja're cōni ai tsoe pa'isicohua'i sëte.

16

¹ Yë'ëre cuasayere ne hue'soma'pë mësarupi taiñe pajajë caquë iye mësarute cahuë. ² Pai tsi'si huë'ñapi mësarute eto saoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mësarute huani jeaja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë Diusuni de'oye necaiyë cuasaja'cohua'i a'ë, huaicohua'ipi. ³ Iye cato yo'oja'cohua'i a'ë, ti ja'quëre cui'ne yë'ëreje asama'cohua'ipi. ⁴ Iye cato mësarute cayë, iti ti'asi maca yë'ë case'ere cuasa ñajaijajë caquë. Mësaru ja're pa'i do'ire jaje caye pahue, ja'a huëo maca.

De'o Joyo Yo'oye

⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato saiyë, yë'ëre jëjo daosiquë ja're pasi'i caquë. Mësaru aquëje ti te'ije yë'ëre seni asaye paji, jerona më'ë saiquë'ni caquë. ⁶ Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesëhuë, iyere caëna. ⁷ Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëpi saquëna, jerepa de'oye pati'ñe pa'iohua'i a'ë, mësaru. Yë'ëpi saima'quë pa'ito, mësarute cōcai cui'ne sihua ëaye joyona necaiquë daiye peoji. Yë'ëpi saisiquë pani jëjo daoye pa'iji, ite. ⁸ Ipi daisi maca quëaja'quë api, co'ayere pai yo'oyë, caquë. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quëasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije sai de'huaye pa'iji quëasipi. ⁹ Yë'ëre ire papi cajë cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyë. ¹⁰ Nuñerepa de'o ma'are iñoja'quë api, yë'ëpi ja'quë quë'rona saisi do'ire, ja maca mësaru yë'ëre ña'ne peoji. ¹¹ Iye yeja cuañequëpi i tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquë pa'i do'ire paipi asa ti'aja'cohua'i a'ë, Diusupi iohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañeñe pa'iji, ca ja'ñere ipi quëaquëna.

¹² Ja yë'ta'a jaiye mësarute caye payë. Jaje pa'iquëta'are yure cato mësaru asa ti'añere peoyë. ¹³ Nuñerepa ca joyopi dani mësarute ye'yaja'quë api, si'aye nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'ë pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mësarute quëasipi, yequë mu'se tëto sai ja'ñere. ¹⁴ Yë'ëre de'oquëre papi caja'quë api, yë'ë tse ayere paquëpi mësarute quëa iñoja'quë api. ¹⁵ Si'aye ja'quë paye yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, cahuë. Yë'ë tsere de'o joyo cato paja'quë api. Jaje paquëpi yë'ë tsere mësarute se iñoja'quë api.

Sihuayere Tīmë Cuañeñe

¹⁶ Ëa maca cato, yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, mësaru. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quë'rona saiyë, yë'ë."

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe sei'ë, ñeje cajë:

"¿Me caquë jaje caquë'ni? Ëa maca cato yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, cui'ne yequëje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quë'rona saisi do'ire jaje pasipi caji. ¹⁸ ¿Iquere caquë jaje ëa maca caquë'ni? Jaje cato me asa ti'añe'ni huesëyë, i caye."

¹⁹ Jaje yo'ojë cajëna, Jesús cato asapi, iohua'i seni asa'nu'u cajë yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

"Mësarute cahuë, ëa maca cato yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, ai tsoe maca pani yë'ëre ña coja'cohua'i a'ë. ¿Ja case'ere mësaru sa'ñe sejë yo'ojë caye?

²⁰ Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru airepa oija'cohua'i a'ë, cui'ne co'a ju'ijë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ijëta'are iye yeja pai cato sihuaja'cohua'i a'ë. Jaje oijë pa'isicohua'ita'are mësaru oise'epi yequë mu'se sihuaye pōnëja'coa.

²¹ Nomioi tsi coa huëosico pani ai yo'ocoa, tsitu'ure pa maca ti'aëna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tsihua'ë macare tē'ya dani a'sise'e huāñeyecoa, huajë

tsitu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco. ²² Jaje cui'ne mäsaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yure cato. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'ini mäsarute ña coja'quë a'ë. Ja maca mäsaru sihua huajëja'cohua'i a'ë. Ja mäsaru sihuaye yecohua'ijë jioye ti peoji.

²³ Ja mu'se cato yë'ëre seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mäsarute cayë. Ja'quëpi mäsarute isija'quë api, si'aye mäsaru seña yë'ë mamipi cajë sejëna.

²⁴ Iye macaja'a mäsaru yë'ë mamipi cajë seña pahuë, yureta'a sejë'ë. Sejëna, isija'quë api. Isiquëna, sihuaja'cohua'i a'ë.

Iye Yejare Ñese Quëcoye

²⁵ Mäsarute cahuë. Iye coca pai yo'oye ayena coní cuëcue ñaquë jaje casiquëta'are yequë mu'se ti'aja'coa, pai yo'oye ayena coní cuëcuema'ë cayë, nuñerepa caja'quë a'ë, ja'quë ayere tiña asayerëpa. ²⁶ Ja mu'se cato mäsaru yë'ë mamipi cajë seja'cohua'i a'ë. ²⁷ Tsoe ja'quëpi mäsarute oi paji, mäsarupi yë'ëre oi do'ire cui'ne mäsarupi yë'ëre Diosu quë'ropi daisiquë api, cajë asa do'ire. ²⁸ Ja'quë quë'rore papi etani iye yejana daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iye yejapi jeoni ja'quë quë'rona co'ija'quë a'ë."

²⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

"Yureta'a mël'ë tiñarepa cayë, yequena coní cuëcueye peoye. ³⁰ Yureta'a mël'ëre ñajë cui'ne asayë, si'aye ta'ñe asaquëre papi. Jaje pa'ini yecohua'ijë mël'ëre seni asañu'u cajë yo'oye peoji. Jaje pa'ina, mël'ëre Diosu quë'ropi daisiquë api cajë asayë, yëquë."

³¹ Cajëna, Jesupi capi:

"¿Jaje pa'ito yureta'a asa ti'are paye? ³² Tsoe ti'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyë, mäsaru yë'ëre te'ire jeoni pai ñape hua saija'cohua'i a'ë. Ja maca te'i pëaja'quë a'ë. Jaje pëasiquëta'a te'i pa'iyë paja'quë a'ë. Yë'ë ja'quëpi yë'ë ja're coní pa'ija'quë api. ³³ Iye cato cayë, mäsarute yë'ë ja're coní pa'ijë ai yo'oye peoye de'oye pa'ijë'ë caquë. Iye yeja cato mäsaru ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are quëcoco'hua'i pa'ijë'ë. Yë'ë je'quë iye yejare ñese quëcoquë paë'ë."

17

Jesús I Ye'yacohua'ire Secacaise'e

¹ Jaje ca tējini Jesús ma'tëmona ñaquë capi:

"Ja'quë tsoe ti'api, iti yo'o maca. Mël'ë mamaquëre de'oquëre papi iñoaijë'ë, mël'ë mamaquëpi mël'ëreje de'oquëre papi caquë iñoja'quëre. ² Mël'ëpi mël'ë mamaquëre iye yeja paire cuañequëre nehuë, mël'ë isicohua'ire ti pani huesëye isijaquë caquë. ³ Mël'ëre te'i api Diosu asajë cui'ne mël'ë jëjo daosiquëre Jesucristore asaye a'ë, ti pani huesëye.

⁴ Iye yejare pa'i mël'ëre de'oquëre papi caquë iñoquë mël'ë cuañese'ere ne saohuë. ⁵ Iye yeja peo'në yë'ë mël'ë ja're pa'i de'oyere pare pase'eje pa'ye yure yë'ëre isi cojë'ë, ja'quë.

⁶ Iye yeja acohua'ini mël'ë yë'ëre sahuani isisicohua'ire yë'ëpi mël'ë pa'iyere iñohuë. Mël'ë tsecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini yë'ëna mël'ëpi isina, iohua'ipi mël'ë cocare de'oye sehuojë yo'ohuë. ⁷ Yure cato jaohua'i asayë, mël'ë tse a'ë cajë mël'ë yë'ëre isise'ere. ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojë asahuë, mël'ë yë'ëre isisi coca. Asa ti'are pahuë, mël'ë quë'ropi daisiquë api cajë, cui'ne mël'ëpi jëjo daosiquë api cajë asahuë.

⁹ Jaohua'i do'ire caquë mël'ëre seña: Coa iye yeja acohua'ini caquë seña pañë. Mël'ë yë'ëre isisicohua'ini caquë seña, mël'ë tsecohua'ini. ¹⁰ Yë'ë paye mël'ë tse a'ë, cui'ne mël'ë payepi yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë de'oyere jaohua'ipi iñoñë.

¹¹ Yě'ě iye yejare pa'iyē paja'quē a'ē. Paquēta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'ē. Yě'ě cato saiyē, mē'ē ja're pa'ija'quēpi. Ja'quē de'oquērepa jaohua'i mañare ñacaijē'ē, mē'ē tutupi mē'ē yě'ēre isisicohua'ire, mē'ē cui'ne yě'ē cōni pa'iyēje pa'ye te'ijē pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Yě'ě iye yeja pa'i maca mē'ē tutupi de'oye ñacaē'ē, iohua'ire, mē'ē yě'ēre isisicohua'ire. Ñacaina, te'ijē ne huesēye papi, noni ne huesēsiquēse'e ne huesēpi toyase'epi ti'aquēna.

¹³ Yure cato mē'ē pa'i hue'ñana saiyē. Jaje pa'iquēta'are yě'ē ja yě'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayē, iye coca, jaohua'ijē yě'ē sihuayeje pa'ye sihuajajē caquē. ¹⁴ Mē'ē cocare jaohua'ina isihuē. Isina, iye yeja acohua'ipi iohua'ire coeyē, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yě'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁵ Iye yejapi jaohua'ire etoni sajē'ē caquē señe pañē. Yě'ē cato señē, mē'ēpi ñacaina, huatipi jōsa yo'oye pajaquē caquē. ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyē. Yě'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁷ Mē'ē tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nejē'ē, mē'ē cocapi. Mē'ē coca cato nuñere pa'ē. ¹⁸ Mē'ē yě'ēre iye yejana jējo daose'eye pa'ye cui'ne yě'ēje jaohua'ire iye yejana jējo saoyē. ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquē yě'ēpi mē'ēna isiyē, jaohua'ijē nuñerepa coca do'ipi mē'ēna isisicohua'i pa'ijē mē'ē yēyere yo'ojajē caquē.

²⁰ Jaohua'ise'ere caquē secacaiye pañē, cui'ne iohua'i quēajēna, jeteyo'je asani itire pa'ē cajē cuasaja'cohua'ireje caquē secacaiyē. ²¹ Si'aohua'i jaohua'ijē te'ijē pa'iohua'i pa'ijajē caquē señē, te'ijē pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquē caquē. Ja'quē, yě'ē cui'ne mē'ē cōni tsioni te'ijē pa'iohua'i pa'iyēje pa'ye pa'ijajē jaohua'ijē. Jaje tsiosicohua'ipi te'ijē pa'iohua'i pa'ijēna, iye yeja acohua'ipi ñajē mē'ēpi yě'ēre jējo daopi cajē sehujaja'cohua'ire. ²² Jaohua'ire isihuē, de'oyere pare mē'ē yě'ēre isise'ere, te'ijē pa'iohua'i pa'ijajē caquē, mē'ē cui'ne yě'ē te'ijē pa'iohua'i pa'iyēje cui'ne pa'ijajē caquē. ²³ Yě'ēpi iohua'i ja're cōni pasi'i. Pa'ina, mē'ēpi yě'ē ja're cōni pa'ijē'ē. Pa'ina, iohua'ipi te'ijē pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijēna, iye yeja pa'ipi, mē'ēpi yě'ēre jējo daopi cajē asaja'cohua'i a'ē, mē'ēpi jaohua'ire yě'ēre oiyeje pa'ye oina ñajē.

²⁴ Ja'quē mē'ēpi yě'ēre isihuē. Jaje pa'ina, mē'ēre señē, jaohua'ijē yě'ē pa'i hue'ñare pa'ijajē caquē, pa'ijē mē'ē yě'ēre de'oyerepa isise'ere ñajajē. Yě'ēre mē'ē cato ai oiquē a'ē, ja yě'ta'a yeja de'huama'nēpi. ²⁵ Yě'ē ja'quē nuñerepa yo'oquē, mē'ēre iye yeja pa'asa ti'añe pañē. Jaje pa'iquēta'are yě'ē cato mē'ēre asayē icohua'ijē mē'ē jējo daosiquē api cajē asayē, yě'ēre. ²⁶ Yě'ēpi iñohuē, mē'ē pa'iyē jaohua'ire. Ja yě'ta'api iñohuē pasi'i, ai jerepa tiña. Jaje iñohuēna, mē'ē yě'ēre oiyepi iohua'ini pa'ijaquē pa'ina, yě'ēpi iohua'i ja're cōni pasi'i."

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i ja're cōni Cedrón a'ri tsiaya je tē'tena. Jarote a'ri tsio paji'i. Jarona Jesús i ye'yacohua'i ja're cōni cacapi. ² Judasje, coso yehuoja'quēje jaro ñaquē paji'i. Jarona Jesús si'anē i ye'yacohua'i ja're tsi'si hue'ña paji'i. ³ Pa'ina, Judas iti ñaquē sēte iti hue'ñana sa ti'api, soldado pa'ija're, cui'ne Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i jējo daocohua'i ja're, cui'ne fariseo pa'ija're jējo daocohua'i ja're. Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i jējo daocohua'i cato Maija'quē huē'e ñacai soldado pa'ipaē'ē. Si'aohua'i huajo cui'ñasicohua'ire papi daē'ē, toa tsēopēana cui'ne soquē pena tsēosicohua'ipi. ⁴ Jesupi iohua'i yo'o ja'ñe asaquē du'ru sani iohua'ire seji'i:

“¿Neni co'eye'ni?”

⁵ Caquëna, iohua'ipi cahuë:
 “Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”
 Cajëna, Jesupi sehuaquë capi:
 “Yë'ë i a'ë.”

Judasje iohua'i ja're cöni paji'i. ⁶ Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni yejana tãta omehuë. ⁷ Ja maca Jesús tijupë seji'i, iohua'ire cahuë:

“¿Neni co'eye'ni?”
 Caquëna, iohua'ipi cahuë:
 “Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

⁸ Cajëna, Jesús capi, iohua'ire:
 “Tsoe mësarupi asahuë. Yë'ë i a'ë. Yë'ëni co'eye sëte jaohua'ire josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, iohua'ise'e saijajë.”

⁹ Jaje Jesús case'e ti'api, i case'e cato caji:

“Më'ë yë'ëre isisicohua'ire ne huesoye pahüë, te'ireje.” ¹⁰ Ja maca Simón Pedropi i hua'ti dutani ëja të'hui cajorose'e tëto huatopi. I tëtosiquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:

“Hua'tire io ju'i hue'ñana jua nëojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yë'ë ja'quëpi isito.”

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa Quë'rona Ëjaë Jesure Sase'e
 (Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pai cui'ne iohua'i ëjaë cöni, cui'ne judío pai soldado cöni Jesure tseani huehuë. ¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tëcahuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë paji'i. ¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nëopi, judío paire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pai do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e
 (Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë i ye'yequë cöni tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're cöni, ëjaë huë'e hue'se daripëna. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca cani Pedrore copi, sa'nahuëna. ¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrore seco'ë:

“¿Më'ë i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Seona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'ë.”

¹⁸ Ai sësëye sëte, jo'yaohua'i cui'ne policia pai cöni jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë paë'ë. Pedroje jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaëpi Jesure Sese'e
 (Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi Jesure se huëopi, jecohua'i a'ni, më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne iquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i.

²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pai asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pai tsi'si hue'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë. ²¹ ¿Me yo'oquë yë'ëre seni asaquë'ni? Seni asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini, jaohua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jaohua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi iti maca nēcaquēpi tsiana tētoquë capi:

“¿Jaje io Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre sañope sehuocoa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Iquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë tē'caquë'ni, yë'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë Caifás quë'rona sēasiquëni jëjo saopi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cose'e

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nēcapi. Nēcaquëna, ite cahuë:

“¿Më'ëje i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Cajëna, Pedropi cosoquë capi:

“Pajë'ë. Ñama'quë a'ë, ite.”

²⁶ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre nēcaicohua'i aquëpi seji'i, Pedro cajoro tēto tēasiquë, do'iquëpi ñeje caquë:

“¿Më'ëje pa'ini yë'ë ñasiquëta'a jeto tsio?”

²⁷ Caquëna, Pedropi tijupë cosopi. Coso macarepa curaje yëji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ja maca Caifás huë'epi Jesure Pilato huë'ena sahuë. Ja maca cato ñata tome huesë maca paji'i. Judío cato cacama'pë pa'ë huë'e, si'si neñere coejë, iohua'ipi jarona cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñere para'huë. ²⁹ Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:

“¿Ique do'ire iquëre sañope caye'ni?”

³⁰ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë. Do'i quë'i peoto yëquë më'ë quë'rona daye para'huë.

³¹ Ja maca Pilatopi capi:

“Sajë'ë, iquëre. Sani mēsaru cuañese'e pa'ieje do'i quë'i pa'ito yo'ojë'ë.”

Caquëna, judío paipi cahuë:

“Jaje pa'iquëta'are yëquë judío pai cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyë.”

³² Jaje yo'ojëna, Jesús i ju'i ja'ñe ca nēose'e ti'api. ³³ Pilato cui'naëpi i huë'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Më'ë judío pai ëjaëre paë?”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Më'ëse'e cuasaquë caquë, panita'a yecohua'ipi carena, caquë?”

³⁵ Caquëna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yë'ë cato? Më'ë paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi yë'ëna dani isihuë, më'ëre ja do'ire cayë. ¿Iquere yo'o u'ni?”

³⁶ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yë'ë cuañe hue'ña peoji. Iye yeja yë'ë quë'ro pa'ito, yë'ë tēte pa'icohua'ipi uihuara'huë, yë'ëpi judío pāini tseā cuāñoñe pajajë cajë. Yë'ë cuañe hue'ña peoji, iño.”

³⁷ Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai ëjaë, më'ë.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Pai ëjaë'ë, më'ë cayeje. Peosiquëpi pai de'oni yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yë'ë caye asacaiyë.”

*Jesure Huani Jeoñe**(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)*³⁸ Caquëna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tējini, Pilato tijupë pai ja're coca casi'i caquë, etani capi:

“I co'aye yo'ose'e yë'ë tì'ama'ë pa'iyë, iquëre. ³⁹ Mësaru cato Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'ë. ¿Jaje pa'iyë sëte mësaru neni etoye yëye'ni? ¿Judío pai ëjaëni etoye?”

⁴⁰ Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“¡Jaëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saojë'ë.”

Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

¹ Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejë'ë caëna, si'sehuë. ² Soldado pai Jesure miupi maro tēosicopi siopëna puahuë. Cui'ne nea maja'i ju'i care Jesure suñacaë'ë. ³ Ja jeteyo'je i quë'rona tsiojaijë cahuë:

“¡Judío pai ëjaëre pa'ë, mē'ë!”

Jaje cajë tsiana tē'cahuë.

⁴ Tijupë Pilato eta cōni capi:

“Asajë'ë. Iquë co'aye yo'ose'e tì'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësaru quë'rona da cōñë, do'i peoquë api cajë ñajajë caquë.”

⁵ Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ca ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:

“¡Ñajë'ë. Ìñore pa'iji, iquë!”

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihuë:

“¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”

Jaje cuijëna, Pilatopi capi:

“Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato tì'añe pahuë, i co'aye yo'ose'e.”

⁷ Caquëna, judío paipi sehuohuë:

“Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje ju'iñe pa'iji, Diosu mamaquë a'ë casi do'ire.”

⁸ Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapì. ⁹ Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:

“¿Jero aquë a'ni, mē'ë caquë?”

Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.

¹⁰ Ja maca Pilato capi:

“¿Yë'ëre sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yë'ëpi mē'ëre queja'a tutu cui'ne mē'ëre eto sao tutujë paye?”

¹¹ Caquëna, Jesupi capi:

“Diusupi mē'ëre ja tutu isima'quë pa'ito mē'ë yë'ëre yo'o tì'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yë'ëre tseani mē'ëna isisiquëpi mē'ë jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”

¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:

“Jaëni eto saoquë panì César cajei peoja'quë a'ë, mē'ë. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato Césarte sañope yo'oquë api!”

¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua huë'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo huë'ñana. Jaje canì cayë, “Quënapì nesico”. ¹⁴ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohuë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:

“¡Iquë mësaru ëjaërepa pajë'ë!”

¹⁵ Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:

“¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!”

Cajëna, Pilatopi capi:

“¿Yë'ëpi mësarü ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”

Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ìte:

“Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa Césarse'e yëquë ëjaë pa'iji.”

¹⁶ Jaje ca tëjini Pilatopi Jesure iohua'ina isipi quejajë caquë. Isina, iohua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesús jaropi etani ìte queja'a sarahua coani saji'i, paì siopë tara hue'e hue'ñana hebreo paì coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. ¹⁸ Jarona ìte quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire ì ja're conì quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini ì ëja te'tena cui'ne ì ari te'tena nëcohuë. ¹⁹ Pilatopi cuañepi cruzu ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAÌ ÈJAËPI toyasicore deojë'ë caquë. ²⁰ Jaje toyasicore jai paì judío paì ñahuë, Jesure que sitopi paì daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego coca, cui'ne latín coca. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i judío paìpi cahuë, Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë ‘Judío paì ëjaëpi’ caquë coa toyajë'ë, ñeje, ‘Judío paì ëjaë'ë caquë api.’ Jare toyajë'ë.”

²² Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yë'ë toya huesosico cato jaje pa'iji. Yequë ponañe peoji.”

²³ ìte quesi jeteyo'je soldado paìpi Jesús ju'i care ìni cajese'e pa'i caña huahuehuë, paì ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisaje ì'ë, ìtena te'opi tsoa ca pa'ie sète, ²⁴ sa'ñe iohua'i cahuë:

“Nanë ye'saye pañu'u, coa ìti de'hue nesiquëpi ìote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe ti'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yë'ë ju'i care paì ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado paì yo'ohuë, ìti case'eje pa'ye.

²⁵ Cruz yë'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne io maja'yo, cui'ne Cleofas nëjo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. ²⁶ Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús ñani, cui'ne ì ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi io yë'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'ë mamaquë.”

²⁷ Ja jeteyo'je ì ye'yaquëre capi:

“Jao, më'ë ja'co.”

Jare ìti casi macapi ì ye'yaquëpi ì huë'ena sai sapi, ìote.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sète toyase'e cayepi ti'ajaquë caquë capi:

“Oco ëaji.”

²⁹ Jarote o'sa cono timësicopi ñucol'ë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquë tarapëna huëni ì yë'opona ucujaquë cajë yo'ojëna. ³⁰ Jesupi o'sa cuiya'i conore ucupi. Ucuni capi:

“Si'aye ti'api, yureta'a.”

Jaje canì meñe siopë ne meni, jùnì huesëpi.

Jesús Coripa Quërona Soldadopi Totase'e

³¹ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel paì etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure

ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore sei'ë, quesicohua'ire quëñase'e të'ca jë'yeni tiona sajajë cajë. ³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquëre pani quëña të'ca jë'yehuë, cui'ne yequëreje të'ca jë'yehuë, Jesús ja're quesicohua'ire. ³³ Jaje yo'oni Jesús quë'rona sa tsiojajë ñajëna, tsoe ju'isiquë paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña të'ca jë'yeye pahuë.

³⁴ Jaje pa'iquëta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi. ³⁵ Iye quëaquë cato iti ñasiquëpi quëaji cui'ne nuñerepa caji. Nuñerepa quëaji iti asasiquëpi, mësarureje care paji cajë asajajë caquë. ³⁶ Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi ti'ajaquë cajë, itipi caji: "I quëña të'ca jë'yeye paja'cohua'i a'ë." ³⁷ Yequë huë'ña toyase'epi caji: "Iohua'i a'si nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë."

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús capë tasi'i caquë seji'i. José cato judío pa'ini ca'raquë Jesure yahuerëpa tuiquë paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capë sani tasi'i caquë. Caquëna, Pilatopi de'oji sajë'ë. Caëna, sani Jesús capë ini sapi. ³⁹ Cui'ne Nicodemoje saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes co'mese'ere saquë. Jaë cato Jesure ñami sani coca casiquë paji'i. ⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo conì saisicohua'ipi Jesús capëre ini iohua'i sase'e huëo sëñepi cañana neni tunahuë, ju'isiquëre. Taja'quëre judío pai yo'oyepi yo'ohuë, jaje yo'ocohua'i sëte. ⁴¹ Jesure quë sito ja'yere tsio paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajë quë'isi coje paire tama'coje. ⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tahuë, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío pai huajë mu'se tsoe ti'a huëopi.

20

Jesús Ju'isiquëpi Huëiye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquëna, María Magdalenapi saco'ë, tasi daripëna. Saio ñacona, daripë siosicopi jai quëna pë hui'yosico paji'i. ² Ja maca Simón Pedro quë'rona cui'ne Jesús ai oiquërepa pa'isiquë quë'rona huë'huëni cao:

"Ëjaë capë tsoe sahuë, daripë pa'isicore. Huesëyë, jero sa'na nehuë."

³ Jaje cacona, Pedro cui'ne yequë i ye'yaquë conì daripë quë'rona ña'nu'u cajë saë'ë. ⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huë'huëjë saë'ë. Te'i ai jerepa huë'huësiquëpi du'ru ti'api, tasi daripëna. Pedropi jeteyo'je ti'api. ⁵ Du'ru ti'ani në meni ñaquëna, coa ite huëni oasi cañase'e paji'i. Cacani ñañeta'a papi. ⁶ Paquëna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquëpi daripëna cacapi. Jaëje cui'ne ñapi, ite huëni oasi cañase'e pa'ina. ⁷ Cui'ne yequeje ñapi, Jesús siopë tunasi capi tirona iose'ere tunani yequë caña uima'tona oasicopi pa'iona. ⁸ Ja maca cui'ne du'ru daripëna ti'asiquëje cacani iti yo'ose'e ñaquë nuñerepa asapi, iti yo'ose'e. ⁹ Jesucristo ju'isiquëpi huëi ja'ñere case'ere ja yë'ta'a toyase'e caye asa ti'ama'cohua'i sëte. ¹⁰ Jaje ña tëjini i ye'yacohua'i co'ihuë, huë'ena.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e

(Mr 16.9-11)

¹¹ Jaje pa'iquëta'are María cato hue'sena pëa nēcani oi nēcāo, daripë yë'quë macapi. Ja oio se në meni ñao daripë sa'nahuëna. ¹² Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capë pa'i sitore pa'ijëna, te'i quëo pa'i sitore pa'ina, yequëpi siopë pa'i sitore ñu'ina. ¹³ Ja maca huiñaohua'ipi iote sei'ë:

“¿Nomio, iquere oico'ni?”

Cajëna, iopi sehuo:

“Yë'ë Ëjaëni sahuë. Ja do'ire oiyë. Huesëyë, jero sa'na sani nehuë.”

¹⁴ Jaje se ca toco, se ponëco Jesure ñao, iti macare nëcaquëna. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao. ¹⁵ Ja maca Jesupi iote seji'i:

“¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?”

Caquëna, iti maca tsio ñaquë api cuasaco cao:

“Ëjaë, mëlëpi sasiquë pani quëajë'ë, mëlë ne sito. Quëaëna, yëlëpi ite sasi'i.”

¹⁶ Ja maca Jesupi capi, iote:

“¡María!”

Caquëna, iopi ponëni cao, hebreo cocapi:

“¡Raboni!” Jaje caye cató cao, ye'yaquë.

¹⁷ Ja maca Jesupi capi:

“Tseama'o, ñu'ijë'ë. Ja yë'ta'a ja'quë quë'ro saima'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Pëca ja'quë quë'rona cui'ne mai Diusu quë'rona saiye.”

¹⁸ Caquëna, ja maca María Magdalenapi sani i ye'yaquë pa'isicohua'ire quëao. Ëjaëni ñahuë, caco. Ipi jaje quëajë'ë, caëna, cayë, cao.

Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i ye'yacohua'ipi tu'rihuëna judío paini ca'rajë cacani eta sa'ro siosicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquë pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁰ Ja se ca tējini i jëña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ëjaëre papi cuasajë sihuahuë. ²¹ Ja maca cui'naëpi Jesús ca copi:

“De'oye pa'ijë'ë, mësaru. Ja'quë yëlëre jëjo daose'eje cui'ne yëlëje mësaruteje jëjo saoyë.”

²² Jaje cani sēcopi iohua'ina, sēciquë capi:

“De'o joyore pare pajë'ë. ²³ Mësarupi sai de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Mësaru sai de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye peoji.”

Tomáspi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

²⁴ Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë. ²⁵ Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ëjaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomás capi:

“Yëlëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yëlë jëtëpi sani ñama'ë pani ire papi caye paja'quë a'ë.”

²⁶ Ocho mu'seña tēto saisi maca i ye'yacohua'ipi huë'ena tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, jarote Tomásje coní paji'i, yure cató. Ja maca Jesús ñai, eta sa'noa siose'epi pa'iquëta'are. Ja maca pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁷ Ja maca capi, Tomásre:

“Mëlë jëtëpi iñona sa'ijë'ë. Sa'i ñajë'ë, yëlë jëñare. Mëlë jëtëre dajë'ë. Dani yëlë coripa ui cojena sa'ijë'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija'quë nuñere pa'ë caquë asaja'quë.”

²⁸ Ja maca Tomáspi sehuopi:

“Yëlë ¡Ëjaë cui'ne yëlë Diusu!”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payë, mëlë yë'ëre ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ëre ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

³⁰ Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'i ñajëna, pai yo'o ti'a ma'ñere ja yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. ³¹ Jaje pa'iquëta'are iye cato mësarupi Jesure ire papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diosu mamaquëre papi cajë asani ti pa'iyere ti'ajajë cajë toyase'e a'ë.

21

Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

¹ Ja jeteyo'je Jesús tijupë i ye'yacohua'ina ñaipi, Tiberias jaira tët'tëpana. Ñaini ñeje yo'opi: ² Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mamajë cui'ne cayaohua'i Jesús ye'yacohua'i con pa'ë. ³ Pa'ijëna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquëna, yecohua'ijë cahuë:

“Yëquëje mëlë ja're sañu'u.”

Can sa'ë, te'e i ja're con yohuëna aya mën. Ja ñami hua'ire neñe pahüë.

⁴ Nata tome maca Jesús tsiaya tët'tëpare nëcapi, i ye'yacohua'ipi huesëhuë, iquei'ni cajë. ⁵ Ja maca capi, Jesupi:

“¿Tsido huë, hua'i neñe pare?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pahuë, neñe.”

⁶ Ja maca Jesús capi:

“Yohuë ëja te'tena hua'i yo'ecore jëo dëojë'ë. Ja maca mësaru neja'cohua'i a'ë.”

Caëna, i case'eje jëo dëohuë. Jëo dëorena, hua'ipi timëni dëquëcona, naë ti'añe pahüë. ⁷ Ja maca Jesús ai yëquëpi Pedrore capi:

“iMai Ëjaëre papi!”

Jaje ca macarepa asayepi Simón Pedropi i ëmëje ju'icore se suñani sa duji'i, tsiayana. ⁸ Yecohua'i cato yohuëja'a tsio da'ë, mejahuëna, hua'i yo'erë naëjë. Coa cien metro paji'i, tët'tëpa ti'añe. ⁹ Yejana titani tumajë ti'ahuë, tose toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ëmëje'na tuñase'epi. ¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Dajë'ë, hua'ire mësaru nesicohua'ini.”

¹¹ Simón Pedropi yohuëna aya mën hua'i yo'ecore cutihuëre pana naë mapi, mejahuëna hua'i timësiconi. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jaje pa'iquëta'are hua'i yo'erë tēiye pao. ¹² Ja maca Jesupi capi:

“Dani hua'i aijë'ë.”

Te'ijë ite iquei'ni, mëlë caquë señe papi. Si'aohua'i Ëjaëre papi cajë asahuë.

¹³ Ja jeteyo'je Jesupi panpë ini hua'quequë aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'ireje hua'quequë aopi.

¹⁴ Iye cato toasone aco paji'i, iohua'i ite ñase'e ju'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

¹⁵ Ao ani tēji jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedrore ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, ¿iye jerepa mëlë yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, Ëjaë. Mëlëpi tose asayë, yë'ë mëlëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijë'ë.”

¹⁶ Tijupë seni copi, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, ¿yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'iji, Ëjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare ñacaijë'ë.”

¹⁷ Toasoñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, ¿yë'ëre më'ë yëquë?” Ja maca Pedro oi tsia nepi, toasoñe acore yëquë më'ë yë'ëre oiquë caquëna. Ja maca sehuopi Pedro:

“Ëjaë, më'ëpi si'aye asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijë'ë. ¹⁸ Nuñerepa më'ëre cayë, ai posërepa pa'i maca, më'ëse'e caña suñani më'ë yë hue'ñana sai pa'isiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are ai huānou de'osi maca coa jëtëre nēcaina, yequëpi suñacaija'quë api. Ja maca më'ë saiye yëma'tona saja'quë api.”

¹⁹ Jaje Jesús cani capi: Pedro ju'iñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iye iñocai ja'ñere quëaquë. Ja jeteyo'je capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

²⁰ Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tuiji'i, Jesure tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'i, “Ëjaë, ¿nepi coso yehuoja'cohua'i a'ni?” caquë sesiquëpi.

²¹ Pedropi ñani Jesure seji'i:

“¿Ëjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?”

²² Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë co'i macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijë'ë.”

²³ Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'iñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'iñe paja'quë api caye papi. I cato capi: “¿Yë'ë co'i macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”

²⁴ Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

²⁵ Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'i pani toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi timë huesotoje. Ja yë'ta'api toyaye pati'ñe pa'io. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore İsis'i Ca Nëose'e

¹ Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'tëmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë. ² Ja yë'ta'a ma'tëmo saima'në i jëjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo cocaiyepi iohua'i yo'o ja'ñe quëaëña. ³ Cui'ne ju'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja'në pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cuañe te'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yë'ta'a Jesús i jëjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusalénpi saima'pë utejë'ë, ja'quë mësarute isisi'i ca nëose'ere yë'ë quëase'ere. ⁵ Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësarú cato de'o joyore pani do cuañoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure se'i'ë ñeje:

“Ëjaë, ¿më'ë yurepi Israel pa'i ëjaëre necaija'quë a'ë, yëquëre de'oye cuañeja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehüoëña:

⁷ “Ja cato pa'i asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ina, mësarú iti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tëcahuëje asaye peoji. ⁸ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu isí cuañoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajë nëcajëna, Jesús ma'tëmona sa cuañoëña. Sa cuañoquëna, sirioipi ite peo huë'ñarepa tsio dani hueso. ¹⁰ Ja yë'ta'a Jesús ma'tëmona mëñere ñajë nëcajëna, peo huë'ña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja'i ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, iohua'ire:

¹¹ “Galilea pa'i ¿me yo'ojë ma'tëmore ñajë nëcaye'ni? Iquë Jesús mësarú ja're pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cuañosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësarú ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsiojaise'e

¹² Ja maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai cutihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna co'ireña, jaohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja ja'ye cu'iye pa'iji, cuañese'e ja'ye. ¹³ Ja maca pa'i daripëna ti'ani iohua'i huero pëani pa'i huë'e ëmëje'e tu'rihuëna mëni pëareña. Iti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mamí hue'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas. ¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're cōni, cui'ne yequë nomiohua'i ja're cōni te'e cuasayepi si'anë Maija'quëre señu'u cajë tsi'sijë paë'ë.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nëcani caëña, ñeje:

¹⁶ “Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. ¹⁷ Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere cō nequë paji'i. ¹⁸ Jaje pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jaje pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe tomeni ëtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. ¹⁹ Ja yo'ose'ere Jerusalén pa'icohua'ipi asani iti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. ²⁰ Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

I pa'isi huë'e jeocosi huë'e pa'ija'coa,
 Pëa coma'a huë'e.
 Cui'ne caji, yequeje:
 I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.

²¹ De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'tëmo mëi macana mai ja're pa'icohua'ire. ²² Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aquëni te'ire maire tsioja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're coní te'e Jesús ju'isiquëpi huëji'i, quëaja'quëre.”

²³ Casi maca co'ejë cayaohua'ire ti'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josépi yequë mami Justo hue'equë paji'i. ²⁴⁻²⁵ Ti'ani Maija'quëre ñeje sei'ë:

“Ja'quë, mëlëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre iñojël'ë, ¿jequë a'ni, më'ë jo'ya nesiquërepa më'ë jëjo saoquërepa Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'e neja'quë?”

²⁶ Seni tëjini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saoquë pa'iyë tomeipi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saocohua'i ja're coní pa'iquë pönëpi.

2

Maija'quë Joyo Daise'e

¹ Judío pai fiesta Pentecostés mu'se ti'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i te'e macana tsi'sini paë'ë. ² Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pīsico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pīsico jutaëña. Jutani iti pīsiyepi si'a huë'e timëëña, iohua'i pa'i hue'ña. ³ Ja maca pai ñapere toa corohuëaje pa'yepi iohua'i siopëana ñai nëcareña. ⁴ Ja maca yureta'a si'aohua'i de'o joyopi timësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

⁵ Ja mu'seña Judío pai si'a hue'ña pa'icohua'ipi Jerusalénna tsi'sicohua'ipi pateña, de'oye yo'o paipi. ⁶ Pa'icohua'ipi tutu pīsiyeye pa'yere asani tsi'sireña, iti pīsī hue'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë ¿merepa jaje caye'ni? cuasahuë. ⁷ Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

“¿Si'aohua'i icohua'i Galilea paita'a pai ñape cocapi caye'ni? ⁸ ¿Me neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? ⁹ Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë. ¹⁰ Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egípto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia paije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano paije, coa dani pa'icohua'ije judío pairepa cui'ne judío pai yo'oye coa se ye'yesicohua'ije pa'iyë. ¹¹ Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia paije si'aohua'i pa'icohua'ipi asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna.”

¹² Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i paë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe sei'ë:

“¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?”

¹³ Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:

“Jaohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë.”

Pedro Caye Jaohua'ire

¹⁴ Cajëna, ja maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i i cajeohua'i once pa'iohua'i ja're coní huëni nëcani tutu capi, ñeje:

“Judío pai cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asajë'ë. Iye mësarujë yë'ë caquëna, de'oye asajë'ë. ¹⁵ Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësarú cuasayeje pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. ¹⁶ Iye cato coa ai jerepa

Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi ti'acquë yo'oquëna cayë. I case'e cato caji:

¹⁷ Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë.

Isina, mësaru mamajë ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë ayere caji'cohua'i a'ë,

Posëohua'ipi caima'pëta'a cani ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'i.

Cui'ne aiohua'i huëo hue'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.

¹⁸ Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'i ëmëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë joyore isisi'i.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁹ Cui'ne ma'tëmopi pai ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

²⁰ Ësë miamia'quë de'oja'quë api,

Cui'ne ñañeje tsieje pa'i de'oja'quë api,

Iye cato mai Ëjaërepa ja daima'në pa'i ja'ñe a'ë.

I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

²¹ Ja mu'seña si'aohua'i yë'ëre secohua'i ti'aja'cohua'i a'ë, huaso cuañosicohua'i pa'iye.

Toyapi, Joel.

²² Israel pai asajë'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësaru ña hue'ñana irepa pa'iye iñoñe. Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iñoñe. ²³ Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'ejë pa'ye, mësaruna ite tseani quëni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a. ²⁴ Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huëse'ere peo hue'ña nejoni huajëquëre huëopi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni. ²⁵ Pai ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Ëjaëpi yë'ë tiñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne taoñe peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjëñë.

Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

²⁷ Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

²⁸ Më'ëpi yë'ëre iñoñuë, pa'i ma'are pare,

Cui'ne më'ë ja're con pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.

Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

²⁹ Israel pai asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. ³⁰ Israel pai ëjaërepa David cato Maija'quëre quëacaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paquëpi ca nëose'ere i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pai ëjaëre pare necai ja'ñere, i meñe najeini. ³¹ Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere. Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,' cui'ne i capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,' capi. ³² Jaje pa'iye sëte Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë.

³³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure i ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare isi cuañopi i ca nëosiquëre isi cuañoni ipi yure pai ñapere huahuecaji'i, huahuecaiyere jare yure mësaru ñajë cui'ne asahuë capi. ³⁴ Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iye sëte capi:

Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:

‘Ja’rujē’ë, yē’ë ěja te’tena,

³⁵ Yē’ëpi mē’ëre sañope yo’ocohua’ire mē’ë quēo huē’ehuēna jējo ɔa sao macaja’a.’

³⁶ Jaje pa’ina, Jesús mēsaru quēni huani jeocosiquēre Diosupi Ējaēre pare Cristo huasoquēre nepi. Iyere cato Israel pa’i asaye pa’iji.”

³⁷ Jaje Pedro caquēna, asani joyore papi ai co’a ju’ijē oijē Pedrore cui’ne i cajeohua’ire once pa’iohua’ireje se’i’ë, ñeje cajē:

“¿Yēquē yure me neja’cohua’i a’ni, Maija’quē do’ijē?”

³⁸ Se’jēna, Pedro capi:

“Mēsaru tayo yo’ose’ere sa’i to’ cuaññoñe can’i cui’ne de’o joyore isija’quē can’i mēsaru ja’nē cuasase’ere je’oni Maija’quēna ponēñe pa’iji. Jaje yo’oni pa’i ñape Jesuni cuasajē oco do’ cuaññoñe pa’iji. ³⁹ Maija’quē i joyo isisi’i ca nēose’e mēsaru. Mēsaru mamajē cui’ne so’o pa’icohua’i cui’ne si’aohua’i Maija’quē yē soija’cohua’i tse a’ë.”

⁴⁰ Yequeje cui’ne capi, Pedro:

“Huasosicohua’i pa’ijē’ë, ai co’acohua’i jopo pa’icohua’ipi.” Jaje caquē yēhuopi.

⁴¹ I jaje caquē yēhuoye asasicohua’ise’e oco do’ cuaññoni tres mil Jesure sehuocohua’i paē’ë, ja maca. ⁴² Pa’ijē si’aohua’i Jesús jējo daocohua’i ye’yayere de’oye sehuocaijē nuñerepa paē’ë. Pa’ijē sa’ñe de’oye yo’ojē, Maija’quēre se’jē cui’ne ɔo yētoni aijē paē’ë, Jesús yo’ose’ere cuasajē.

Du’ru Macarepa Sehuosicohua’i Pa’ise’e.

⁴³ Jesús ye’yaquē pa’isicohua’ipi jaiye pa’i yo’o ti’a ma’ñere yo’ojēna, ñajē ai cuasareña, merepa jaje yo’oye’ni cajē. ⁴⁴ Itire pa’ë cuasajē asasicohua’ipi te’e cuasajē tsiosicohua’ipi pa’ijē co’amañaje te’e pahuē. ⁴⁵ Si’aye iohua’i co’amaña isijē curi maña huerojē yecohua’i co’amaña caracohua’ina isihuē, iohua’ire caraye. ⁴⁶ Jaje yo’ojē pa’icohua’ipi si’a mu’sēña Maija’quēre se’jē paē’ë, Maija’quēre se huē’ena. Jaje yo’ojē cui’ne iohua’i huē’ñana Jesure cuasajē ɔore yētoni aijē te’e huē’ña tsi’sini ɔore huahuejē aijē sihuajē paē’ë. ⁴⁷ Pa’ijē Maija’quē de’oquēre pa’ni cajē paē’ë. Si’aohua’i yecohua’ijē de’o paire pa’ë cajē ñahuē. Cajē ñajēna, Ējaēpi jero sa’na jai paire ite sehuocohua’ire nepi. Nequēna, jai pa’i sehuocohua’i huaso cuaññosicohua’i paē’ë, mu’sē ñape.

3

Cu’ima’quēre Jujucaise’e

¹ Te’e mu’sē na’iquēna, Pedropi cui’ne Juanpi con’i Maija’quēre se’ hora a las tres pa’i maca Maija’quēre se huē’ena saē’ë. ² Satena, jarote cu’ima’quēpi De’oco hue’yosi eta sa’ro yē’quē macare da ñosiquēpi ñu’i Pedrore cui’ne Juanre caca huēojēna, curiquē seji’i. Jaē cato tsi’nēna cu’ima’quē paji’i, da cacacohua’ire curiquē sejaquē cajē dasiquēpi. Jaje pa’ipi si’a mu’sēña paipi ite sañojēna, curi hueroquē ñu’iquē paji’i, eta sa’ro yē’quē macare ñu’i. ³ Jaje curi ñu’i se’i ñu’iquēpi Pedrore cui’ne Juanre ñani curiquē seji’i, tsoe caca tējiye ja’i macare pa’ijēna. ⁴ Se’ina, Pedropi ite ñani capi:

“Ñajē’ë, yēquēni.”

⁵ Caquēna, curiquēre isisi’quē cama’quē cuasaquē ise’ere ñaquēna,

⁶ Pedropi capi, ite:

“Yē’ë curiquē peoyē. Jaje pa’iquēta’are yē’ë payere isisi’i. Jesús Nazaret aquē mamipi cayē huēni cu’ijē’ë.”

⁷ Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye carapi. ⁸ Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. ⁹ Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë. ¹⁰ Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e hue'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'ie ñani.

Pedro Yëhuoye

¹¹ Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca hue'ñana huë'huëjë saë'ë, iohua'i pa'i hue'ñana ñañu'u cajë. ¹² Jai pai tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojë Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'ieje ñajë mësaru yëquëse'ere ai ñañë. ¹³ Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire iñoquë. Mësaru pai ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësaru ësehuë. Jaje pa'ina, mësaru ësesiquë pa'iyere iñoquë yo'opi. ¹⁴ Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeye ësejë paire huaiquëni joyejë'ë, cahuë, mësaru. ¹⁵ Jaje yo'oni pa'ie isi Ejaëni mësaru huani jeohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ¹⁶ Iquë mësaru noni ñaquëre, Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësaru. Jesure necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'iñe ti peoquëre pare ne co'yapi, mësarupi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.

¹⁷ Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne mësaru ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani jeohuë. ¹⁸ Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o t'api. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jeojë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno jeocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'ie isi'ñe pa'i api. ²⁰ Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë mësaruna. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo ma'tëmöre pa'ija'quë api. ²² Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: ‘Ejaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre neja'quë api, mësaru aquëni. Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë. ²³ Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.’

²⁴ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamajë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'ie isi cu'ñoja'cohua'i a'ë.’ ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jeoni pönëjëna, de'oye pa'ie isisi'i caquë Maija'quëpi i mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi.”

4

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

¹ Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaëpi cui'ne saduceo pai con da t'itahuë. ² T'itani jaohua'ipi pëijë asahuë, ju'isicohua'i huëiye pa'iji, Jesús

huëise'epi iñopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan coní. ³ Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sête paire co hue'ñana cohuë, se ñatasi mu'se ñañu'u cajë. ⁴ Jaje yo'ojëta'are iti quëaye asasicohua'i jai pai sehuohuë. Ja maca sehuosicohua'ire ëmëohua'ise'ere cuëcueto cinco mil pai paë'ë.

⁵ Ñatasi mu'se Jerusalénna tsi'sihuë, Israel pai ëjaohua'i, aïohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní. ⁶ Jarote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ijë paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro coní. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁷ Pa'ijë cuañehuë, Pedrore cui'ne Juanre dajë'ë. Carena, darena, ïohua'i jopona nëconi ñeje cajë sei'ë:

“¿Ique tutupi panita'a iquei mamipi mësarü cajë iye ñeje yo'oye'ni?”

⁸ Sejëna, Pedro de'o joyopi i ja're pa'iyë sête ïohua'ire sehuoquë capi:

“Mai ëjaohua'i cui'ne mai aïohua'i asajë'ë. ⁹ Ju'iquëre jujuse'ere me neni ne co'yare'ni cajë seni asañu'u cajë seña sête quëasi'i. ¹⁰ De'oji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësarü asa hue'ñana quëañu'u, si'aohua'i Israel pai asajajë cajë. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'yapi, mësarü quení huani jeorena, Maija'quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire. ¹¹ Iquë Jesús mësarü huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato iti quëco pa quëna përepa de'opi. ¹² Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija'quë maire huasoja'quëre yequëre necaiye papi.”

¹³ Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi coní cajëna, ñajë ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pai pa'iyë ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'ïohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajë ñajë quëquë asahuë, ïohua'i cayere. ¹⁴ Jerepa, cui'ne ïohua'i ja're coní iti co'yasiquëje pa'ina, ñajë ti sañope cayeje pahüë. ¹⁵ Pajë ja maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre etajë'ë carena, etahuë. Etarena, ïohua'ise'e sa'ñe coca cahuë. ¹⁶ Ñeje cahuë:

“Si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asayë, iye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahüë ca ti'añe peoji. ¿Jaje pa'ito yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire? ¹⁷ Jaje pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëcoñu'u ïohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere.”

¹⁸ Cani yureta'a ïohua'ire soini cuañehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne i ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¹⁹ Cuañejëna, Pedropi cui'ne Juanpi sañope sehuojë cahuë:

“Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'oquë'ni, mësarü cayere sehuoye, panita'a Maija'quë cayere? ²⁰ Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji.”

²¹ Pai cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto saohuë. ²² Pai ne ti'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Seña.

²³ Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quërona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aïohua'i case'ere si'aye quëahuë. ²⁴ Quëajëna, asani si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre sei'ë, ñeje:

“Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye iote pa'iyë de'huasiquë, ²⁵ më'ëpi de'o joyoja'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja'a ñeje:

¿Me yo'ojë pai josa yo'ojë caye'ni?

¿Me yo'ojë pai ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca nëoñe'ni?

²⁶ Pai ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi conì,
Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'e cuasajë
yo'oyë.

²⁷ Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pai cui'ne Israel pai
tsi'sini Jesure sañope yo'ohuë, më'ë sahuani isisiquëre. ²⁸ Jaje yo'ojë yo'o
tì'acaë'ë, më'ë jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. ²⁹ Yure Ëjaë, yëquë më'ë
jo'yare ìohua'i huajo yëyere ñani isijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere.
³⁰ Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju'icohua'ire jujuye,
yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñoñe cui'ne pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ojë'ë, Jesús
do'ipi.”

³¹ Jaje seni tëjisi maca ìohua'i se sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o
joyo timësicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë tiñarepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

³² Jai pai sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajë cui'ne nëina, paë'ë.
Pa'ijë co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ijë yë'ëse'e te'i pasi'i caquë
yo'oquëje peopi. ³³ Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë,
Jesús ju'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye
paë'ë. ³⁴ Pa'ijëna, te'ijë ìohua'i aquë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi
si'aohua'i pahuë. Ja payere cajë yejaña panita'a huë'ña pacohua'ipi isijë
curi neni, ³⁵ Jesús jëjo saocohua'ina dani curi isihuë. Jaohua'ipi si'aohua'ire
iti pai ñapere caraye ja'ye huahuejajë cajë isihuë. ³⁶ Jaje yo'opi, levita
José hue'equëni, Chipre saodohuë aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabé
hue'yosiquëpi. Bernabé cani cayë “Yëhuo huasoquë mamaquë”. ³⁷ Jaëpi i
yejare isiquë curi neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani isipi, ìohua'ipi ñajë
huahuejajë caquë.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

¹ Jaje pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi i paco Safira ja're yejare
isihuë. Isini curi neni, ² si'aye isiye pañu'u te'e cuasahuë. Cuasani ìohua'i
pa ja'ñe de'huahuë. De'huani yequere Jesús jëjo saocohua'ina isipi, ìohua'ipi
ñajë huahuejajë caquë. ³ Isiquëna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ëjaë më'ë joyona cacaë'ni yeja do'i saisi curire
më'ëpi yequere de'huani yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o joyore
cosojaquë caquë? ⁴ ¿Yejajë më'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curijë më'ë
curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa më'ë jaje yo'osi'i cuasaë'ni? Paini
më'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni më'ë cosohuë.”

⁵ Caquëna, Ananías asani jüni taji'i. Si'aohua'i i jüni taise'e asasicohua'i
quëquë huesëhuë. ⁶ Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi tunani
sani tahuë.

⁷ Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjëre yo'ose'e asama'copi.

⁸ Cacacona, Pedropi iote seji'i:

“¿Mësarü case'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquëna, cao:

“Jajë pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë.”

⁹ Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mësarü te'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u
cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, më'ë ëjëre tasicohua'i cui'ne yure më'ëni
saja'cohua'i a'ë.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajërepa jüni tacho'ë, Pedro quëo yë'quë macana.
Jüni taisicopi uiona, posëohua'ipi cacani ti'ani sani tahuë, io ëjëre tasico

yë'quë macana. ¹¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti yo'ose'e, asasicohua'i quëquë huesëhuë.

Iñoñe Cui'ne Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ose'e

¹² Pai pa'i hue'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, pai yo'o tì'a ma'ñere cui'ne iñoñere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë. ¹³ Te'ije yecohua'i aquë tsiosi'i caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are pai cato de'ocohua'i a'ë, cuasajë. ¹⁴ Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Èjaëre sehuoni jai pai pa'ë. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'irejë cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena oeni ma'añana eto oehuë, Pedropi da saina, i pai to'oupi jaohua'i acohua'ina ju'aquëna, co'yajajë cuasajë. ¹⁶ Cui'ne Jerusalén yërëhue pai dari pa'icohua'ipi jai pai Jerusalénna da'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuañohuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jëoñu'u Cajë Yo'oye

¹⁷ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo pai pa'icohua'ipi si'aohua'i conì iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i pa'ë, cui'ne yo'o tì'añe peo do'ire. ¹⁸ Nani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co hue'ñana cohuë. ¹⁹ Cosicohua'ini Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

²⁰ “Sani paire quëajë'ë, mësarü iye huajëye pa'iyere Maija'quëre së huë'epi nëcajë.”

²¹ Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'eje pa'ye Maija'quë huë'ena nea hue'ñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne i ja're conì pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel pai aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ire co hue'ña ñu'icohua'ire quërëja'icohua'ire jëjo saohuë. ²² Jëjo saojëna, soldadopì co huë'ena sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:

²³ “Paire co tu'rihuë cato de'oyerepa siosico paji'i. Pa'ina, cui'ne soldado pajie eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti pai peoco paji'i, sa'nahuë.”

²⁴ Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaë cui'ne aiohua'i conì cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?” ²⁵ Jaje yo'ojë ca macarepa te'i titani capi:

“Mësarü cosicohua'ipi Maija'quëre së huë'ere nëcajë paini ye'yayë.”

²⁶ Caquëna, asani soldado pai ëjaëpi i soldado pai ja're saji'i, tseasi'i caquë. Tseasicohua'ita'a co'aye yo'oye pahuë, paipi pëti huëoni quëna pëapi jeama'cohua'ini cuasajë ca'rajë. ²⁷ Titani iohua'ire tseani sahuë, ca tëji ëjaohua'i quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi capi, iohua'ire:

²⁸ “Tsoe mësarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casicohua'ini mësarü cato me yo'ore'ni? Mësarü cato si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi timë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pani yëquëreje jaëre huani jëosi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”

²⁹ Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pani pai cayere. ³⁰ Mësarü cruzuna deoni huani jëosiquëre mai aiohua'i Diusupi huajëquëre huëopi, Jesure. ³¹ Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel paipi Maija'quëna co'ini iohua'i co'aye

yo'ose'e saicaja'quë caquë. ³² Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ire isi joyo de'o joyojë ñasiquëpi quëaji."

³³ Jaje cayere asani Israel pai ëjaohua'ipi pëtiteni huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. ³⁴ Jaje yo'ojë ca ëjaohua'i jopore tel' fariseo Gamaliel hue'equë paji'i, si'a pai de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuañese'e ye'yaquërepa. Jajëpi huëni nēcani cuañepi: "Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë'ë, ëa maca cacaja'cohua'ire," capi. ³⁵ Caëna, etosi jeteyo'je ije pa'i ëjaohua'ire capi:

"Israel pai mësaru jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë. ³⁶ Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë jë'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pairepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye. ³⁷ Ja jeteyo'je paire cuëcue mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite pai pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. ³⁸ Jaje pa'ina, mësarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jeoni ñuni saojë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pai tse pani coa carajai ja'ñe a'ë. ³⁹ Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mësaru ne ti'añe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mësarupi."

⁴⁰ Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cani yureta'a ñuni saohuë. ⁴¹ Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pai ëjaohua'i quë'ropi etajë. ⁴² Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Paire Ao Huahuecohua'ire Nese'e

¹ Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pai sehujë jojo saiye sëte, griego pai coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pai coca cacohua'ini griego pai hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuecaima'pë pa'iyë cajë. ² Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni cahuë:

"Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jëoto.

³ Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'i mësarupi mësaru acohua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mësaru ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo timësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë.

⁴ Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u."

⁵ Carena, si'aohua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore timësiquëre, Filipere, Prócorore, Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'në Israel pai yo'oye sehuo aquë paji'i, Antioquía aquë. ⁶ Ti'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i siopëana patojë Maija'quëre secacaë'ë.

⁷ Maija'quë coca jero sa'na jai saco'ë. Jai saiona, sehujë jai pai paë'ë, sehuocohua'ije Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehujëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseñe

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja

acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. ¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca tì'añe pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. ¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quëre sañope caquëna, asahuë, caja'cohua'ire curipi saihuë. ¹² Sairena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, aïohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tēji ëjaohua'i quë'rona sahuë. ¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quëre se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'eje sañope caquë api. ¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quëre se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jeocaise'ere tiñe ponaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi coní Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Paire Shuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuaquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñoopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán yejana ja saima'në. ³ Iñoquë capi: ‘Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jeoconí saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.’ ⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana sani paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juni huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësarú pa'i hue'ñana. ⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiye papi. Quëo tsa'cuja'toje isiye papi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. ⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yejare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.’ ⁷ Yequeje capi, Maija'quë: ‘Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësarú eta huajëni yë'ëre iye macapi necaijë pa'ija'cohua'i a'ë.’ ⁸ Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diosupi cuañepi, cui'ri ca'nire tējë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamaquë Isaacre ocho mu'seña coasiquë pa'ina, cui'ri ca'nihuë maca tēapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje i mamaquë Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pai doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'ireje.

⁹ Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'jei Josére pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë, Egíptona sajañë cajë. Jaje pa'iquëta'are Diosupi José ja're coní paji'i. ¹⁰ Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Co'ai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josére Egípto pai ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

¹¹ Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja ao ëa ju'iñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje aïñe ti peocohua'i paë'ë. ¹² Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore ao pa'iji, asani i mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ë. ¹³ Tijupë cayaye acore satena, Josépi i maja'yë jupëre yë'ë mësarú yo'jei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë aquë api caquë Josére ñapi. ¹⁴ Ja jeteyo'je Josépi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë setenta y cinco pai pa'icohua'ire Egíptona daijë'ë, caquë cuañepi. ¹⁵ Jaje cuañeina,

Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquēpi juji'i. Jaje cui'ne i mamajēje jujuhuē, mai aipēje. ¹⁶ Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena o'a huesohuē. Abraham curipi Hamor mamajēre hueroquē pa'isi yejana o'areña.

¹⁷ Maija'quē Abrahamre ca nēose'e tī'lañe ja'i maca pa'ina, Israel pai jai pai jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pai pateña. ¹⁸ Jaje pa'i maca Josére ñama'quēpi yequepi Egípto pai ējaē cuañe huēouña. ¹⁹ Cuañe huēoni iye ējaēpi mai paire care payeje pa'ye caquē, co'aye yo'oquē tsire ja'a coasicohua'ire jeocojē'ē ju'ija'cohua'ire caquē cuañepi, pēca ja'quēohua'ire. ²⁰ Ja mu'seña Moisés coa. Coaēna, Maija'quē sihuaquē ñapi, ite. Jaēni pēca ja'quēohua'ipi toaso ñañēohua'ire huē'ena ñajē pahuē. ²¹ Pa jujani jeocoye pa'ijēna, Faraón mamacopi ite ini mamaquēre pare ai de'huayeje pa'ye ai de'huao. ²² Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pai ta'ñe yo'oyere ye'yesiquē paji'i. Jaje pa'ipi tutu caquēpi cui'ne yo'oyeje i case'eje yo'oquē paji'i.

²³ Cuarenta ometēcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi. ²⁴ Cuasaquēpi ñaquēna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oquēna, ñani Moisés cocasi'i caquē yo'oquē Egípto paire huani jeopi. ²⁵ Moisés cato jaje yo'oquēna, ñani i cajeohua'ipi Diusu iohua'ire huasoja'quēre jējo daoquē api cuasajajē caquē yo'opi. Yo'oquēta'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye pahuē. ²⁶ Yo'osiquēpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajēna, Moiséspi tī'api. Tī'ani uihuama'pē pa'ijajē caquē capi: '¿Me neñu'ju te'e tsēcapēta'a sa'ñe uihuaye'ni?' ²⁷ Caquēna, iti se ai huaiquēpi Moisésre jētēpi jējo saoquē capi: '¿Nepi mē'ēre pai ējaēre cui'ne yēquē yo'oye ñaquē ne de'huaja'quēre nere'ni?' ²⁸ ¿Ñamina'a Egípto paire huani jeose'eje pa'ye yē'ēre huani jeosi'i caquē?' ²⁹ Caquēna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote tī yejare huero pa'i caya mamajēre papi.

³⁰ Cuarenta ometēca tēto saisi maca, zarza ñēpi toa corohuērepa tsē'isicoja'a huiñaēpi ñai nēcapi, Sinaí cutihuēna cuene yejana. ³¹ Cani ñañeje pa'ye Moisés ñaquē iquere pa'ni cuasaquē ñapi. Jaje cuasaquē de'oyerepa ñasi'i caquē tsioja'i asapi, Ejaē yē'ore ñeje caquēna: ³² 'Yē'ē cato mē'ē aipē Diusu a'ē. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diusu a'ē, Yē'ē.' Jare asani Moisés iti ca huē'ña ñama'ē, ca'raquē coa tsasi huēouna. ³³ Ja maca Ejaēpi caēña: 'Dutajē'ē, quēo ju'iyē. Mē'ē nēca huē'ña cato de'o huē'ñare pa'ē. ³⁴ Egípto yejare pa'ijē yē'ē pai ai yo'oye tiñarepa ñaquē pa'iyē. Aiohua'ipi ai yo'ojē oijēna, asani huasosi'i caquē cajehuē. Jaje pa'iyē sēte daijē'ē, yē'ēpi mē'ēre Egíptona jējo saosi'i.'

³⁵ Israel pai coejē '¿nepi mē'ēre pai ējaēre cui'ne yēquē yo'oye ñaquē ne de'huaquēre nere'ni casiquēni?' Maija'quēpi pai ējaēre cui'ne paire huasoquēre neni jējo saopi, iohua'i quē'rona. A'ri soquē yē ñasiquē huiñaēpi cocaina, yo'o tī'ajaquē caquē. ³⁶ Iquē Moisés mai aipēre Egíptopi etopi, pai yo'o tī'a ma'ñere yo'oquēna, cuarenta ometēcahuēña. ³⁷ Jare iquē Moiséspi capi, Maija'quēpi mēsaru aquēni yē'ēje pa'ire neja'quē api, ite quēacaiquē pa'ija'quēre. ³⁸ Cui'ne jare iquē Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i, jeto cuene yejana. Jare ipi huiñaēre coca ca'aji'i, Sinaí cutihuēna. Jare ipi mai aipē ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quēa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquēta'are mai aipē cato sehuocaiye coehuē. Coejē Egíptona co'iñu'u cahuē. ⁴⁰ Jaje cajē Aarónre cahuē, yēquēre saja'a diusuohua'ini necaijē'ē. Huesēyē. Me sa'repa yēquēre Egíptopi etosiquē Moisés neni jo'cuarepa nēiji, cahuē. ⁴¹ Jaje cani duruhuequēje pa'ire diusu api cajē de'huahuē. De'huani ite isiñu'u cajē nēicohua'ire huani isijē cui'ne jai pai tsi'sini iohua'i de'huasi diusure sihuajē yo'ohuē, Maija'quē api cajē. ⁴² Jaje yo'ojēna, Maija'quēpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i ma'tēmo

pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaicohua'i toyapëna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mësarü jeto cuene yeja cuarenta ometëca pa'i maca, Yë'ëre sihuajë de'oye señu'u cajë nëtërojăicohua'ire huani isijë, cui'ne co'amaña coa isijë yo'ore?

⁴³ Pahuë, mësarü jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huë'ere hue'ejë sajë, Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejë sajë

Cui'ne mësarü señu'u cajë de'huasi diusuohua'ini hue'ejë sajë yo'ohuë.

Ja do'ire mësarute yë'ëpi Babiloniana jëjo saojă'quë a'ë.

⁴⁴ Ja maca cato mai aïohua'i cā'nipi nesi huë'ere pahuë, Maija'quë ja're. Jaje yo'oñu'u, cajë nejaquë nese'ere iño huë'ere. Ja huë'e cato Moisésre Maija'quë caquë iñoni ñeje pa'iore nejë'ë caquë cuāñese'eje pa'iore nesico paji'i. ⁴⁵ Ja huë'e mai aïohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e iohua'i daiyeje dahuë, yecohua'i yeja jio maca Maija'quëpi iohua'i ñajëna, yequë paire nejo maca. Jaje pahuë, ja huë'e David pa'i macajă'a. ⁴⁶ Pajë pa'icohua'ini Davidpi Maija'quëre de'oye ña cuāñoquëpi Jacob Diusu huë'e necasi'i cuasapi. ⁴⁷ Cuasaquëta'a papi. Necaiye paquëna, mamaquë Salomónpi necaji'i. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë irepa cato pai nesi huë'ere pa'ima'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpi capi, ñeje:

⁴⁹ Ma'tëmo cato yë'ë pa'i huë'ña'ë. Yë'ë ñu'i cuāñe huë'ña'ë. Yeja cato yë'ë quëo meñe tsa'cupa huë'ña'ë. ¿Jaje pa'ito me yë'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaë. ¿Jero a'ni, yë'ë pëa huajëjă'to?

⁵⁰ Si'aye yë'ë ne saose'epi pa'ito.

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato nuñerepa asajëta'a nuñere pare yo'oyere coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mësarü. De'hue Maija'quë joyore sañope yo'ocohua'i a'ë. Aïohua'i pa'ise'eje pa'iohua'i a'ë. ⁵² Jaje pa'ina, ¿jequë a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mësarü aïohua'i co'aye yo'oye pasiquë? Ti peoji, te'ije. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jeohuë, nuñerepa pa'i dai ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquëna, mësarupi tseani huani jeohuë. ⁵³ Mësarü huiñaohua'ipi cuāñese'e isijëna, isicohua'i de'oye sehuocaima'pë pa'iyë." Jare capi, Esteban.

Estebanre Huani Jeoñe

⁵⁴ Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji qui'cohuë. ⁵⁵ Jaje yo'otoje Esteban cato de'o joyo timësiquëpi ma'tëmöre ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Ñaquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja tē'huï quë'rore nëcaquëna. ⁵⁶ Ñani capi:

"Ina ma'tëmo hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja tē'huïre nëcaquëna."

⁵⁷ Caquëna, asani pëijë cajonoa pë'pëni cuijë ina da tome daë'ë. ⁵⁸ Da tome dani tseani pai daripëpi etoni quëna pëapi jëa hueahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi iohua'i cāna du'teni te'e posë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaijë'ë cajë. ⁵⁹ Quëna pëapi jëajëna, Estebanpi Maija'quëre sei capi:

"Ëjaë Jesús, yë'ë joyo më'ëpi de'huacaijë'ë."

⁶⁰ Cani ja maca do're ja'runi ai tutu capi:

"Ëjaë yë'ëre huaicohua'i yo'ose'e saïma'ë pa'ijë'ë." Jare cani juji'i.

8

¹ Juni huesëquëna, iti maca Saulo nëcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

² De'o paire papi Estebanre ai oijë ta jeohuë. ³ Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohua'ire, quërë etoquë co huë'ñana cosi'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

⁴ Jaje yo'ojëna, Jerusalénpi etasicohua'ipi si'a huë'ña saijë huaso coca quëahuë. ⁵ Quëajëna, iohua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi. ⁶ Quëaquë pai yo'o tija ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. ⁷ Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuañohuë. Huatiahua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'ije, cui'ne do'pëjë cu'icohua'ije co'yasicohua'i paë'ë. ⁸ Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

⁹ Ja sihua huë'ñare te'i ëmë Simón huë'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i. ¹⁰ Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina coní i caye asacaijë cahuë:

“Iquë api, irepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë.”

¹¹ Jaje cajë ite de'oye i caye sehuocaë'ë. Tsoe huë'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sëtë jaje sehuocaë'ë. ¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi Felipe quëayere asani Maija'quë cuañe te'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asani ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuañohuë. ¹³ Do cuañojëna, i Simónque sehuoni oco do cuañoni ai de'oyere pare pai yo'o tija ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'e cu'i huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalén pa'icohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. ¹⁵ Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre secacaë'ë, de'o joyore pajajë cajë. ¹⁶ Jesús mai Ëjaë mamipi do cuañosicohua'ita'a ja yë'ta'a de'o joyo peocohua'i paë'ë. ¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'o joyore isi cuañohuë.

¹⁸ Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore isiña. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.

¹⁹ “Isijë'ë, ja tuture pare yë'ëje isina, ja tutupi yë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'o joyore isi cuañoja'cohua'ire.”

²⁰ Caquëna, Pedropi ite capi:

“Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji. ²¹ Maija'quë ña huë'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañoñe peoji, më'ë. ²² Më'ë co'aye cuasayere jeocojë'ë. Jeconí mai Ëjaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ñe pa'i api, më'ë jaje cuasase'e. ²³ Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huesiquëre paji, më'ëre.”

²⁴ Caquëna, Simónpi capi:

“Mësarupi yë'ë do'ire secacaijë'ë, Ëjaëre. Si'aye mësar case'eje pa'ye tëtö saiye paja'core yë'ëre.”

²⁵ Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tējini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tējini yureta'a Jerusalénna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

²⁶ Ja jeteyo'je mai Ëjaë huiñaëpi Felipere capi:

“Huëni Jerusalén ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë te'tena.”

Iye ma'a cato cuenesi yejaja'a sa sai ma'a paji'i. ²⁷ Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire ti'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalénna Maija'quëre sesi'i caquë saiquë paji'i. ²⁸ Jaje saiquëpi i yejana co'iquë caballopi quërëcore ñu'i sai Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyase'ere ñaquë saji'i. ²⁹ Saina, joyopi Felipere capi:

“Caballo quërëco quë'rona saijë'ë.”

³⁰ Caëna, Felipe tsiojai asaquëna, Isaías toyase'ere ñaquë caquë saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ite seji'i:

“¿Asaquë më'ë, më'ë ñase'e?”

³¹ Seina, sehuopi:

“¿Me asa ti'añe'ni, iti quëaquëpi peoto?”

Cani Felipere yë'ë ja're mëni ñu'i saijë'ë caquë seji'i.

³² Toyasico i ñasico cato ico paco'ë, ñeje caco:

Huai hue'ñana yëi ñamare sayeje pa'ye sahuë, ite.

Sarena, tēcacohua'i ña hue'ñana yëi ñama memene pañeje pa'ye memene papi.

³³ Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ite necaiye pahuë.

Iye yeja pa'iquëni i pa'ye naë tēa jēoñere, ¿nepi cacaija'cohua'i a'ni, i tsēcapē?

³⁴ Etiopia aquëpi Felipere seji'i:

“Quëare pajë'ë, yë'ëre. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë ija'a co'ye caquë panita'a yequëni caquë?”

³⁵ Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pai ñasico acopi toyase'e cayepi huëni Jesús aye de'o coca quëapi, ite. ³⁶ Quëaquëna, oco quë'roja'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

“¿Ina oco iñore pa'iji, yë'ëre doye de'oma'quë?”

³⁷ Caquëna, Felipepi capi:

“Më'ëpi si'a joyorepa de'oye sehuoquë pa'ito doye de'oji.”

Caquëna, ipi capi:

“Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yë'ë.”

³⁸ Caëna, ja maca omejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco coní oco quë'rona sa cajeni Felipepi oco dopi. ³⁹ Do tējini tumasi maca mai Ejaë joyopi Felipere sapi. Tirona saëna, Etiopia aquë tijupë ñama'ë paji'i. Jaje pa'iquëta'are sihuaquë saji'i. ⁴⁰ Felipe cato Azoto daripëre paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna ti'api.

9

Saulo Sehuoye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'oquëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona saji'i. ² Sani ite seji'i: Toyacaijë'ë, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yë'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire emëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje tseani hueni Jerusalénna dani coja'quëre capi. Caquë seina, toyacaquëna, saji'i. ³ Sai jë'nërepa Damasco quëno macare pa'ina, ma'tëmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi. ⁴ Ju'aquëna, yejana tani yë'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Ejaë, më'ë iqueipi caquë'ni?”

Caquëna, yë'ose'e sehuopi:

“Jesu a'ë, yë'ë. Më'ë sañope yo'oquë a'ë. Tsoa tarapë jējēsë ñaca quë'iopi duruhuequëre jëjo saojëna, huequëpi tarapëna co'ye titoquë pani a'si ju'iquë api, më'ë cui'ne yo'oyë, huequë yo'oyeje pa'ye.”

⁶ Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:

“¿Yë'ë Ëjaë, iquere yo'oja'quë a'ni, yë'ë?”

Caquëna, capi:

“Huëni ja daripëna cacajë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.”

⁷ Caquëna, Saulore cöcohua'ije asahuë. Asajëta'a iti caquëre ñama'pë ai quëquëni cama'pë paë'ë. ⁸ Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sëtaquëta'a ñama'ë paji'i. Jaje ñama'ë pa'ina, ite cöcohua'ipi jëtëna tseajë Damascona sahuë.

⁹ Sarena, toaso mu'seña ñama'quëpi, aima'quëpi, cui'ne ucuma'quëpi coa paji'i.

¹⁰ Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I mami cato Ananías hue'equë paji'i. Pa'ina, jaëna cani ñaëje pa'yeja'a mai Ëjaëpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquëna, capi:

“Ëjaë, pa'iyë.”

¹¹ Sehuoquëna, mai Ëjaëpi ite capi:

“Huëijë'ë. Huëni saijë'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani ‘iñore Saulo Tarso aquë pa'iquë’ caquë sejë'ë. Judas huë'ena Maija'quëni sei pa'iji. ¹² Pa'iquëpi cani ñaëje pa'yeja'a ñapi. Te'i ëmë Ananías hue'equëpi dani jëñapi ite jëjo paquë ñaja'quë caquë secacaina, Maija'quëre.”

¹³ Caquëna, asani Ananíaspi capi:

“Ëjaë, iquëpi Jerusalén daripë pa'icohua'ire, më'ëre sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai pai cajëna, asahuë, yë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cuañesi tutupi si'aohua'ire më'ëre secohua'ire tseseni huëni sasi'i caquë.”

¹⁵ Caquëna, Ëjaëpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñajë'ë. Yë'ëpi ite soihuë, yë'ë cocare Israel paire quëacaiquë, cui'ne yequë paire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë pa'ijaquë caquë. ¹⁶ Yë'ë coca quëa do'ire ipi ai yo'oye pa'i ja'ñere ite iñosi'i.”

¹⁷ Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani i jëñapi Saulore patoquë capi:

“Saulo, yë'ë yo'jei, Ëjaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a më'ëre daina, ñasiquëpi jëjo daopi. Më'ëpi ñaquë pa'ijaquë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i pa'ijaquë caquë.”

¹⁸ Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje pa'yepi tomeipi. Tomeina, de'oye ñaquë de'oni huëni oco do cuañopi. ¹⁹ Do cuañosi jeteyo'je, ao ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pëani tsoe maca mu'seña paji'i.

Damasco Paire Saulopi Yëhuoye

²⁰ Tutu tsi'sosiquëpi Israel pai tsi'si hue'ñana Jesucristo Maija'quë ma-maquë api, quëa huëopi. ²¹ Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju'ijë cahuë:

“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire huëni Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina sani isisi'i caquë daisiquë api.”

²² Jaje catoje Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel pai Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerapa Saiye

²³ Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paipi Saulore huani jeoñu'u cuasahuë. ²⁴ Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, iohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote. ²⁵ Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tēhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

²⁶ De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi ti'ani Jesure ye'yecohua'i ja're coní pasi'i caquë yo'oquëna, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ite ca'rahuë. ²⁷ Ca'rajëna, Bernabépi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quë'rona dani iñoquë quëapi, ite yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Ëjaëre pare ñasiquë api. Mai Ëjaëre papi ite coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabé. ²⁸ Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani iohua'i ja're cu'i yo'oquë Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi. ²⁹ Israel pa'ita'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna, jaohua'ipi ite huañu'u cajë yo'ohuë. ³⁰ Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ite. Jaropi yureta'a Tarso yejana jëjo saohuë, Saulore. ³¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jeorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iyë ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocajë paë'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi cōcaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ijë pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yaye

³² Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida pa'icohua'ireje sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. ³³ Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas i mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paj'i, ti cu'ima'quëpi. ³⁴ Pa'ina, Pedro ñani ite capi:

“Eneas, Jesucristopi më'ëre ne co'yaji, huëni më caiñe de'huajë'ë.”

Ca macarepa huëji'i. ³⁵ Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Ëjaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiyë

³⁶ Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'ë. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Jao cato peocohua'ire de'oye cōcaico paco'ë. ³⁷ Jaje pa'ioipi ju'i huëoni juco'ë. Jucona, io ca'nihuë tsoani ëmëje'e tu'rihuëna oahuë. ³⁸ Qani Pedrore esa Jopena daijë'ë, tsoe nēiñe peoyerepa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo saohuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iyë sēte. Jaje yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

³⁹ Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're coní saji'i. Sa ti'asi maca ju'isico ui hue'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cañare ite iñohe. ⁴⁰ Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sesi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi:

“Tabita huëijë'ë.”

Caquëna, sētani ite ñani huëni ja'ruo. ⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nēcopi. Huëo nēcōni sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'ico yure caquë iñoopi. ⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pai Ëjaëre sehuohuë. ⁴³ Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, ca'ni de'huaquë huë'ena.

10

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripëre te'i ëmë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pai ëjaë. Capitán paji'i. ² Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'ë. ³ Jaë cato de'oque paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jaje pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre sei pa'iquë paji'i. Jaje pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cöcasi'i caquë judío pa'ire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sei paji'i. ⁴ Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca cani ñañeje pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huiñaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:

“¡Cornelio!”

⁴ Caquëna, ini ñaquë quëquëni seji'i, ite:

“Ëjaë, ¿Iquere yëquë'ni?”

Caquëna, huiñaëpi capi:

“Më'ë seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire de'hue cöcai yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jaje pa'ie sëte. ⁵ Yure ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjaia'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji. ⁶ Yequë Simón ca'ni de'huaquë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira tëtëpare pa'iji.”

⁷⁻⁸ Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Cornelio i ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë jëjo saopi.

⁹ Jëjo saouna, se ñatasi mu'se ja yë'ta'a ma'are saijë je'në Jope quëno macare pa'ijëna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huë'e ëmëje'e totona mëji'i, Maija'quëre sësi'i caquë. ¹⁰ Ja yë'ta'a aore cua'cojëna, ao ëaye nëi macapi cani ñañeje pa'ye ñapi. ¹¹ Ñaquëna, ma'tëmopi hui'yoni jai ca ca'tipëje pa'iona, cajese'e sica quë'quesicon, ¹² si'a nëicohua'ire, uijë cu'icohua'ire cui'ne ja'jëcohua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo. ¹³ Cajë maca yë'ose'e ite jutapi ñeje:

“Pedro, huëni huani aijë'ë.”

¹⁴ Caquëna, Pedropi sañope capi:

“Pasi'i, Ëjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë.”

¹⁵ Caquëna, tijupë yë'ose'e ite jutaëña:

“Maija'quë si'si peoye nese'ere si'si a'ë caye peoji.”

¹⁶ Jaje toasone pa'ye Maija'quë ite ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'tëmona mëa huesopi. ¹⁷ Mëa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'ñere jaje pa'ye iño u'ni? caquë ai cuasaquë paji'i. Pa'ina, Cornelio jëjo saosicohua'ipi jato sa'ro quë'rona titahuë, ¿Simón huë'e jerore pa'ico'ni? cajë seni asajë daicohua'ipi. ¹⁸ Jaohua'i titani tutu cajë sei'ë: Iño Simón hue'equëpi cui'ne yequë mami Pedro hue'equë pa'ima'quë cajë sei'ë. ¹⁹ Jaje seni asajëna, Pedro cato ja yë'ta'a i ñase'ere cuasaquë paji'i. Pa'ina, de'o joyopi capi, ite:

“Ina, më'ëni toaso ëmëohua'i co'erojaiñë. ²⁰ Huëni iohua'i ja're saijë'ë, jëa coeye peoyerepa. Yë'ë jëjo daosicohua'i a'ë.”

²¹ Caëna, Pedro cajeni capi:

“Yë'ë a'ë, mësar co'equë. ¿Iquena date'ni?” ²² Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato Cornelio jëjo daocohua'ipi daë'ë. Maija'quë huiñaëpi më'ëni soijatena. Cornelio huë'ena dani quëaquëna, ipi më'ë quëaye asajaquë caëna, asani Cornelio, soldado pai ëjaëpi jëjo daoquëna, daë'ë. Nuñe pa'iquëpi,

Maija'quère sequëpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquë api cajë oiquëpi jëjo daocohua'i a'ë."

²³ Cajëna, Pedropi capi: "Cacani pëajë'ë." Caëna, cacani i ja're coní pëahuë, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi iohua'i ja're coní saji'i. Saina, ite coñu'u cajë Jope acohua'ije i ja're saë'ë, Maija'quère sehuosicohua'ipi.

²⁴ Jaje saiscohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana ti'ahuë, Cornelio cui'ne i tsëcapë cui'ne i ai oi cajeohua'i coní tsi'sini ute hue'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huëosicohua'ipi daisicohua'ipi paë'ë. ²⁵ Pa'ijëna, Pedropi huë'ena ti'acquëna, Corneliopi pëpasi'i caquë etaquëpi Pedrote yë'ë ëjaërepa caquë do're ja'ruëña. ²⁶ Ja'ruquëna, Pedropi ite naë huëo nëcoquë capi:

"Yë'ëje më'ëje pa'i a'ë."

²⁷ Jaje i ja're caquë sa cacaquë ñaquëna, jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë. ²⁸ Pa'ijëna, ñani Pedropi capi:

"Mësarupi asacohua'i a'ë, Israel pai ti ti pai ja're tsioye peoye. Panita'a yequë pai huë'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Maija'quëpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ë, si'siohua'i a'ë caye pajë'ë caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, jaohua'i sani yë'ëre sejëna, ai cuasaye peoyerpa esa daë'ë. De'oji. Yureta'a quëajë'ë. ¿Iquere cajë yë'ëre soire'ni?"

³⁰ Caquëna, Corneliopi capi:

"Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquëna, tres pa'i maca yë'ë huë'ere pa'i ao aima'quëpi Maija'quère sei pa'ise'e. Pa'iquëpi na'iquëna, Maija'quère señere seina, Maija'quë jëjo daoquëpi ai mia ju'i carepa ju'iquëpi ñaini capi: ³¹ 'Cornelio, më'ë Maija'quère seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire cocaiyeje Maija'quë ñaquë sihuaji de'oyerepa yo'oji caquë ñaji. ³² Jaje pa'iyë sête yurepi ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equère quërëjani iñona daja'cohua'ire. I cato yequë Simón huë'ere pa'iji, jaë yequë Simón cato ca'nipi de'huaquë api. I huë'e cato jaira tëtëpare pa'iji, capi, yë'ëre. ³³ Caëna, asani esa më'ëre quërëjaija'cohua'ire jëjo saohuë. Jaje jëjo saouna, yure më'ëpi daquëna, de'oji. Maija'quë coca asañu'u cajë yëquë tsi'sisicohua'ipi pa'iyë, më'ëre mai Ejaërepa cajë'ë caquë isiyere caquëna, asañu'u, yëquë."

Pedro Quëaye

³⁴ Caquëna, Pedropi quëapi:

"Yureta'a asayë, Maija'quëpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquë pa'iyë. ³⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato si'a paire ite de'oquère pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquë ñaji, coa si'a tsëca acohua'ire. ³⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i Ejaë Jesucristoja'a de'oye pa'iyë ti'añere, Maija'quë i coca Israel paina isipi. ³⁷ Mësarupi si'aohua'i asayë, Juan oco doquë cui'ne quëaquë yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huëoni si'a hue'ña judío pai pa'i hue'ña yo'ose'e cu'ise'e. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesús Nazaret aquère de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ire jujucaí cui'ne paire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quëpi i ja're pa'i do'ire. ³⁹ Jaje yo'oquëna, yëquë ñasicohua'i a'ë, Jesús yo'oye. Jerusalénna cui'ne Judea yejana yo'oquëna, ñasicohua'i a'ë. Ja jeteyo'je yureta'a ite soquë sarahuana que deoni huani jëohuë, judío paipi. ⁴⁰ Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquère huëopi. Huëoni yëquère iñopi. ⁴¹ Coa yëquëse'ere ñai iñopi. Si'a paire ñai iñoñe paipi. Yëquë i tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yëquë i ja're coní ucujë cui'ne aijë yo'ohuë, i huëisi jeteyo'je. ⁴² Jaje jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tējiquère nepi cajë quëaja'cohua'ini yëquère jëjo daopi. ⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quère

quëacaicohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ite Jesure sehuocohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere saï de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë."

Judío Paj Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuañose'e

⁴⁴ Ja yë'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio daji'i. ⁴⁵ Tsio daquëna, Israel paj sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel paj peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojë, ⁴⁶ yequë paj cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ojëna. ⁴⁷ Jajë ai cuasajëna, Pedropi capi:

"Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuañose'eje pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire."

⁴⁸ Cani iohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je iohua'ipi Pedrore cahuë, yëquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijë'ë.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quëaye

¹ Israel paj tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne yëquë sehuocohua'ipi asahuë, Judea pa'icohua'ipi.

² Asani Pedropi Jerusalënna co'ina, Israel paj sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere sañope cahuë.

³ Cajë ite sei'ë:

"¿Me yo'oquë Israel paj peocohua'i huë'ena cacani iohua'i ja're conï ai yo'o u'ni?"

⁴ Cajëna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huëoni yo'ose'eje pa'ye jaohua'ire quëapi:

⁵ "Jope daripëre pa'i Maija'quëre sei cani ñañoje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e sïcapëa quë'quesicono, yë'ë quë'rona casaëna, ñahuë. ⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i, añañe pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jëcuhua'i paë'ë. ⁷ Pa'ijëna, yë'ëre yë'ose'e jutapi: 'Pedro huëijë'ë. Huëni huani aijë'ë,' capi. ⁸ Caquëna, cahuë: 'Pasi'i, Ëjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë,' cahuë. ⁹ Caquëna, tijupë yë'ose'e yë'ëre juta copi: 'Maija'quë tsoa tose'ere si'si a'ë cama'ë pa'ijë'ë,' capi. ¹⁰ Jajë toasone Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tējina, ayasi tu'upi ma'tëmona mēni huesëo. ¹¹ Ja macarepa toaso emëohua'i Cesarea yepapi jëjo daosicohua'ipi yë'ëre co'ecohua'ipi yë'ë pa'i huë'ena tïtahuë. ¹² Tïtarena, Maija'quë joyopi yë'ëre cuañepi: 'Iohua'i ja're conï saijë'ë,' caquë 'ai cuasama'ë,' capi. Caëna, asani saë'ë, icohua'i seis sehuosicohua'i ja're conï. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë. ¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena mē'ë jo'yare jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire. ¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani mē'ë cui'ne mē tsëcapë huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë capi, quëapi. ¹⁵ Quëaquëna, asani yë'ëpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye. ¹⁶ Ja maca mai Ëjaërepa case'ere cuasahuë, 'Juan cato ocopi dopi. Jajë pa'iquëta'are mësaru cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'ë.' ¹⁷ Jajë pa'ina, Maija'quëpi maire Ëjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'ë caye'ni?" Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalën acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jëoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:

"Jajë yo'oquë judío paj peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye tï'añe."

Antioquía Paj Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani j̄eosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire j̄osa yo'o huëohuë. J̄osa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciana, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquía daripëna cati saë'ë. Saisicohua'ipi j̄arona Israel paise'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë paireta'a quëaye pahuë. ²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquía daripëna t̄i'ani griego paire mai Ëjaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío paj peocohua'ina. ²¹ Mai Ëjaë iohua'i j̄a're con̄i pa'ina, de'oye quëajëna, jai paj j̄a'në itire pa'ë cuasase'e j̄eoni Ëjaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabé Antioquía daripëna j̄ëjo saohuë. ²³ J̄ëjo saorena, Bernabépi t̄i'ani Maija'quë sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Ñani ai sihuapi. Si-huaquë Bernabé yëhuopi, de'oyerepa. Ti j̄eoma'pë tuij̄e mai Ëjaërepa case'eje, caquë yëhuopi. ²⁴ Bernabé cato ai de'oquë paji'i. Maija'quë ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo t̄imësiquëpi paji'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai paj sehuohuë, mai Ëjaë case'ere.

²⁵ J̄a jeteyo'je Bernabépi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i. ²⁶ Sani t̄i'ani ite Antioquía daripëna sapi. Sani j̄arona te'e ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i j̄a're con̄i. Pëani pa'ij̄e jai paire ye'yahuë. J̄arona Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ J̄a mu'seña Antioquíana t̄itahuë, Maija'quë quëacaicohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi. ²⁸ T̄itasicohua'i aquëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i j̄a'ñere. Yequë mu'seña si'a hue'ña aïñe peoquëna, paj ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje t̄ëto saji'i, Claudio César paj ëjaërepa pa'i maca. ²⁹ Jaje caëna, asani Antioquía sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire cōcai j̄a'ñere isini j̄ëjo saoñu'u cahuë, paj ñape cuasaye ja'ye. ³⁰ Cani isini yureta'a it̄i isise'ere j̄ëjo saohuë, Bernabé cui'ne Saulo j̄a're sehuosicohua'i aïohua'ina Judeana.

12

Santiago Huaiye Cui'ne Pedrore Coye

¹ J̄a mu'seña paj ëjaë Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire j̄osa yo'oquë, ² Santiago hua'tipi huani j̄eoj̄ë'ë cuañeina, huani j̄eohuë, Juan maja'yëre. ³ Yo'orena, judío paipi ñani sihuajëna, Herodespi Pedroreje t̄eani copi, sihuaja'cohua'i a'ë caquë. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aij̄e t̄si'si maca. ⁴ Jaje yo'oquë Pedrore t̄eani co hue'ñana copi, cuatro tsëca soldado paj ñaj̄e nëca hue'ñana, te'e tsëcapëre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egiptopi Maija'quë Israel paire etoquë pa'ise'ere cuasaj̄e, t̄si'si t̄ëjisi maca t̄easiquëre etoni paire iñosi'i cuasaquë yo'opi. ⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato t̄sea cuañosiquëpi paji'i, etama'quë caj̄e ña hue'ñare. Jaje pa'itoje sehuosicohua'i cato Maija'quëni sej̄e paë'ë, si'a joyorepa cuasaj̄e Pedroni caj̄e.

Pedro Cosiquëni Maija'quëpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedrore etoni paire iñosi'i cuasaquëna, Pedro cato huëore caji'i, caya soldado p̄aina quëna mepi se s̄easiquëpi jopore pare ūi. Caina, yequë soldado paipi paire co huë'e eta sa'rore etama'quë caj̄e ñaj̄e nëcahuë. ⁷ Jaje pa'i macarepa mai Ëjaë huiñaë si'a co tu'rihuë mia merepa ñai nëcapi. J̄a maca Pedrore pato s̄etoni capi:

“Esa huëij̄ë'ë.”

Caquëna, j̄ëña huëse'e pa'ise'e joye t̄omepi. ⁸ J̄a maca Ëjaë j̄ëjo daoquëpi capi:

“Më'ë caña suñajë'ë, cui'ne zapatoje suñajë'ë.”

Caquëna, yo'oquëna, cui'ne yequeje capi:

“Më'ë dëi ju'i caje suñani yë'ë ja're daijë'ë.”

⁹ Caëna, mai Ëjaë jëjo daoquë jeteyo'je dani etapi, coa huesërepa. Mai Ëjaë jëjo daoquëpi yo'oji, cuasama'ë paji'i, coa cani ñañë cuasaquëpi. ¹⁰ Cuasaquëta'a du'ru nëcajë ñacohua'ire sa tëtö sani cayaye acohua'ire sa tëtö sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore ti'arena, ïose'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saë'ë. Jaje cöni saiquëpi mai Ëjaë jëjo daoquëpi peo hue'ña saji'i, te'ire jëoni.

¹¹ Jëo saquëna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayë, Herodes ñamina'a yë'ëre yo'o ja'ñere cui'ne Israel pai yë'ëre yo'oye yëyere Ëjaëpi asani i huiñaëre huasoja'quëre jëjo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pëca ja'co María huë'ena Juanpi yequë mamije Marcos hue'equë pëca ja'co quë'rona. Jarote jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë, Maija'quëni sejë. ¹³ Pa'ijëna, Pedropi ma'a eta sa'rona ti'ani të'capi, soiquë. Soiquëna, asani te'o nomi tsjö Rode ïo mami hue'ecopi çnepi soiye'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quë'rona daco'ë. ¹⁴ Dani Pedro yë'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huë'huë cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quëasi'i caco. ¹⁵ Quëacona, ïohua'ipi ïote cahuë:

“Cuepeco, caco.”

Cajëna, cao:

“Nuñerepa cayë.”

Cacona:

“Pedrore ñacaiquë ma'tëmo aquë pa'ini.”

¹⁶ Cajëna, ja yë'ta'a Pedropi të'caye jëoma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoni ïte ñani ai quëquëhuë. ¹⁷ Quëquëjëna, jëtëpi cama'pë caquë yo'oni jëorena, ïte co hue'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:

“Santiagoore cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacaijë'ë, yë'ëre etose'ere.”

Cani yequë hue'ñana saji'i.

¹⁸ Nata tomesi maca Pedro peoquëna, soldado pai ai cuasajë huesëjë sa'ñe ai yo'ojë cahuë. ¹⁹ Yo'ojë cajëna, Herodespi cuañepi, Pedrore co'ejë'ë caquë. Cuañëina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani jëojë'ë, cuañepi. Cuañëina, huani jëohuë, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyë jëoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

²⁰ Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, ïohua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa cöcai pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jaëja'a se'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes yejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. ²¹ Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañë hue'ñana ja'runi cocare capi, paire. ²² Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñëje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

²³ Cajëna, Ëjaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ïte, jare ïti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaïma' do'ire juji'i, ïja'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

²⁴ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña ïti cocare quëahuë.

²⁵ Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tējini Jerusalénpi co'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

¹ Antioquía yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i ja're cōni. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yeja cuañequë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i. ² Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ējaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'e neja'cohua'ire.”

³ Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tējini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë secacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yëhuoye

⁴ Maija'quë joyopi jëjo saohuëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë, Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mēni Chipre hue'e saodohuëna saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona ti'ani judío pai tsi'si huë'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan iohua'ire cōcasi'i caquë saisiquëje iohua'i ja're paji'i. ⁶ Si'a saodohuë quëarojaijë Pafos daripëna sa ti'ahuë. Ti'ani jarona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equëre. Jaëpi Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oquë paji'i. ⁷ Jaë dahuëpi Sergio Paulo ta'ñe asaquë ja're pai ëjaë ja're paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabére cui'ne Saulore quërëjaia'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë. ⁸ Jaje yo'oquëta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë sehuoyere ësequë Bernabére cui'ne Saulore sañope capi. ⁹ Caquëna, Saulopi Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo timësiquëpi ite ai ñani, ¹⁰ capi:

“¡Cosou, co'aquërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope yo'oquë ai! ¿Je yëhua Ējaëre sañope yo'oye jëoja'quë a'ni, mē'ë? ¹¹ Yure Maija'quëpi mē'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne ëse miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, mē'ë.”

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni. Ja maca ite jëtëna tse'ejë cuaja'cohua'ini co'epi. ¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ë, Ējaë aye ye'yaye cuasaquë pai ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'iyë Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cōcōhua'i jai yohuëna aya mēni Pafos daripë jeoni Perge daripëna ti'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Jarona Juan jeoni Jerusalénna co'ipi. ¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna Antioquíana ti'ahuë. Ti'ani huajë mu'se pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacani ja'ruhuë. ¹⁵ Ja'runi ñu'ijëna, tsi'si huë'e ëjaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tējini cahuë:

“A'yë dohuë, paire yëhuoye pa'ito quëajë'ë, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huëni nēcani jëtëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:

“Ēmëohua'i Israel pai cui'ne si'aohua'i yequë pai Maija'quëre ca'racohua'i asajë'ë. ¹⁷ Israel pai Diusupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pai jojo saiye nepi, yequë pai yeja Egíptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquë etopi, ja yeja pa'isicohua'ire. ¹⁸ Etouna, Israel paipi cuarenta ometëca pai peo hue'ña cuënesi yejaja'a cu'ijë yo'ojëna, Maija'quëpi iohua'ire

de'oye ñacaiji'i, yo'o jujama'ë. ¹⁹ Jaje yo'oquë siete tsëcapëarepa Canaán yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai aipëna isisi'i caquë. ²⁰ Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometëca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quëpi Israel pai yo'oyere ñani ca tëji ëjaohua'ire isipi, Maija'quëre quëacaiquë Samuel pa'i macaja'a. ²¹ Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a sei'ë, yëquëre cuãñe ëjaëre pare necaijë'ë cajë. Sejëna, Maija'quëpi Cis mamaquë Saúl ni pai ëjaëre necaji'i, cuarenta ometëca iohua'ire cuãñeja'quëre. Jaë cato Benjamín tsëcapë aquë paji'i. ²² Pa'ina, jeteyo'je Maija'quëpi Saúlre pai ëjaërepa pa'iye jioni Davidna isipi, pai ëjaërepa pa'iye. Davidni Maija'quë capi, ñeje: 'Isaí mamaquë David cato yë'ë yëyere yo'osi'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yë'ë ña hue'ñaje de'oye yo'oquë api.' ²³ Jaje pa'ina, i ca nëose'eje pa'ye Israel paire huasosi'i caquë jëjo daopi, Jesure. Jesús cato David tsëcapë aquë paji'i. ²⁴ Ja yë'ta'a Jesús daima'në Juanpi si'a Israel paire Maija'quë coca quëapi. Quëaquë capi, ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëjë'ë. Ponëjëna, oco doye pa'iji. ²⁵ Casiquëpi je'në i paní tëjiye ti'aquëna, capi Juan: 'Yë'ë mësarú cuasayeje pa'i peoyë. Yë'ë pa'isi jeteyo'je te'i jerepa pa'ipi daiji. Jaëre yë'ë i zapato dutacaiyeque peoquëpi, teaye pa'i a'ë.'

²⁶ Jaje pa'iye sëte ëmëohua'i Maija'quë do'ijë Abraham tsëcapë acohua'i, cui'ne mësarú ti'ohua'i, Maija'quëre ca'rajë i yëyeje pa'icohua'i, iye huaso coca mësarú asa ja'ñere jëjo daose'e a'ë. ²⁷ Jerusalén pa'icohua'i cui'ne iohua'i ëjaohua'ije Jesure huesëjë coa paije pa'ire ñahuë. Ñajë cui'ne huajë mu'seña ñape pai tsi'si huë'epi Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere ñaniye asa ti'añe pahuë. Pajë jare iohua'ipi Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere yo'o ti'acaë'ë, Jesure huani jeo maca. ²⁸ Jesús co'aye yo'ose'ere ti'ama'pëta'a Jesure huani jeonere Pilatopi soldado paina cuãñejaquë cajë sei'ë. ²⁹ Ja jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja'ñere toyase'e cayere yo'o tëjini soquë sarahua dequëni casani yejana tahuë. ³⁰ Jaje yo'osiquëta'are Maija'quëpi ite huajëquëre huëopi. ³¹ Huëosiquëpi Jesús jai so mu'seña ñaiquë iñopi, i ja're coní Galileapi Jerusalénna saina, saisicohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quëacohua'i pa'iyë.

³² Jaje pa'iye sëte yëquë mësarute de'o cocare quëayë, mai aiohua'ire ca nëose'ere yo'o ti'api, mai pa'i maca i ca nëosi tsëcapë acohua'ina. ³³ Ja i ca nëose'ere yo'o ti'aquë Jesure ju'isiquëni huajëquëre huëopi, Maija'quëpi. Salmos cayaye acore toyase'eje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: 'Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Yurepi yë'ë më'ë ja'quë a'ë.' ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë yequë hue'ña toyase'ejä'a capi: 'Davidre isija'quë a'ë, ca nëose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nëose'ere isija'quë a'ë, më'ëre.' Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëpi quëapi, ju'isiquëpi huëi ja'ñe cui'ne i capë ja'juñe pa ja'ñe. ³⁵ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji: 'Më'ë jo'yaë de'oquërepa capë ja'ju huesëye më'ëpi ëseja'quë a'ë.' ³⁶ De'oji, yure jaje pa'iye sëte casi'i. David cato Maija'quë ite cuãñese'eje pa'ye i paire necani tëjini juni huesëpi, i aiohua'i ju'ise'eje pa'ye. Jaje juni i capë ja'ju huesëpi. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are jaë, Maija'quë huëosiquë Jesús capë cato ja'juñe papi. ³⁸⁻³⁹ Jaje pa'iye sëte mësarú Maija'quë do'ijëpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'aye yo'ose'e oni yeje cuãñoñe pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuãñese'e oni yejeje pase'ere Jesure ire pare asacohua'ire oni yejeje pa'iji, itire pa'ë. ⁴⁰ De'hua ñajë'ë, mësaruna Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e tomequë iohua'i toyase'e cato caji:

⁴¹ Nuñere pare ñajëta'a co'aji cajë coecohua'i, ne huesëjë'ë.

Mësarú pa'i mu'seña yë'ëpi co'amañare nequëna,

Yecohua'ipi mësarute quëatoje care payë cajë sehuocaiye paja'cohua'i a'ë."

⁴² Judío pai tsi'si huë'epi Pablo cui'ne i cajeohua'i coní etajëna, tsi'nëna, judío pairepa peocohua'ipi cahuë: Yequë semana huajë mu'se pa'ina, cui'nare quëajë'ë, yëquëre. ⁴³ Ca tëjisi maca tsi'si huë'epi Pablo cui'ne Bernabé saijëna, jai pai judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yesicohua'ipi iohua'i ja're saë'ë. Saijëna, iohua'ipi yëhuojë cahuë. Nuñerepa Maija'quë mësarute oi soise'ere pa'ijë'ë, yo'o jujama'pë.

⁴⁴ Casicohua'ipi yequë semana huajë mu'se ti'aëna, ja daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai pai tsi'sihuë, Maija'quë coca asañu'u cajë.

⁴⁵ Tsi'sijëna, ñani Israel paipi ësejë oijë Pablo ai co'aquë api sañope ca huëohuë.

⁴⁶ Cajëna, Pablopai cui'ne Bernabépi quëcojë sañope cahuë, iohua'ire:

“Mësarujudío paini du'ru macarepa Maija'quë coca quëaye pa'iji. Pa'isiconi mësarupi coejë cui'ne ti pani huesëyere paye cuasama'pëna, yure cato judío pai peocohua'ina sani quëaye pa'iji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Ejaëpi yëquëre cuañequë capi: Si'a paire miacaija'quëre jeoñë, mësarute.

Yë'ë huaso cocare si'a huë'ña so'o pa'icohua'ire quëacaijë'ë.”

⁴⁸ Jaje caquëna, asani judío pai peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere ti'aja'cohua'i a'ë, caquë ña nëosicohua'ipi sehuohuë. ⁴⁹ Sehuojëna, jaje Maija'quë coca quëahuë, ja yeja pa'icohua'ire. ⁵⁰ Jaje sehuojëta'are judío paipi Pablöre cui'ne Bernabére eto saoñu'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o ëmëohua'ire cui'ne iti daripë ëjaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oñu'u cajë cani sañope yo'ojë etohuë. ⁵¹ Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore ti'to tohuë, jaohua'i yo'oyere sañope cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë. ⁵² Jaje pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'iyë

¹ Pablopai cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pai tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pai judío pai cui'ne judío pai peocohua'i sehuohuë. ² Sehuojëna, judío pai sehuoma'cohua'ipi sañope yo'ojajë cajë judío pai peocohua'ire cuañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë. ³ Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'iyë iñoipi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pai cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ejaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. ⁵ Jaje cajë pa'ijëna, judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi Pablöre cui'ne Bernabére co'aye yo'ojë quëna pëapi jea jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'oji, cuasa nëohuë. ⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopai cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena. ⁷ Catini jarojë quëahuë, de'o cocare.

Pablöre Quëna Pëapi Jëaño

⁸ Litra daripëre te'i ëmë tsi'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi pajili, coa ñu'iquëpi. ⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ëre ne co'yaye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Nu'ina, Pablopai jaje Maija'quëre cuasaye asani ¹⁰ ai tutu capi:

“Huëni nëcajë'ë.”

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcani cu'i huëopi. ¹¹ Jaje Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

“Diusuohua'ipi paije pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë.”

¹² Cajë Bernabéni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pablóni iti coca ca do'ire Hermes hue'yohuë. Litra pai diusu mamire hue'yohuë. ¹³ Ja maca yureta'a pai daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi iti huë'e ñacai ëjaëpi duruhuequëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquë sesi'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ije i ja're seña'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë iohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nëicohua'ire huani coa isijë seña'u, cajë yo'ohuë. ¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablopí co'aji, ja yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tomejaë'ë, iohua'i jopona. ¹⁵ Ñeje cuihuë:

“¿Merepa mësarú jaje yo'oye'ni? Yëquë cato mësarujë pa'iohua'i a'ë. Yure mësarú coa yo'oye jëoni Maija'quë iti yeja, ma'tëmo, jai tsiaya cui'ne si'aye iote pa'iye de'huasiquëre pani sehuoni pa'ijajë cajë quëañu'u cajë daisicohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'seña cato iohua'ise'e iohua'i yëyeje yo'ojë pa'ijajë caquë ñapi, Maija'quë. ¹⁷ Jaje yo'ojë pa'itoje Maija'quëpi de'oye yo'oyeja'a ñiopi, yë'ë pa'iye caquë. Jaje pa'ina, ipi mësarute oco cui'ne de'oye quëquëna tëaye cui'ne aïne cui'ne sihuajë pa'iye isiji.”

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojë maña duruhuequëre huaiye pajë'ë, cajë ësehuë, diusuohua'ire isijë seña'u cajë yo'ocohua'ire.

¹⁹ Jaje yo'ojë ca maca da tìtahuë, Israel pai, Antioquía yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi tìtani tìñe cuasayena paire pónahuë. Pónarena, Pablöre quëna pëapi jëa jo'ahuë. Jëa jo'ani huani jëohuë, cuasajë pai pa'i daripë hue'sena quëre etohuë. ²⁰ Quëre jëorena, sehuosicohua'ipi i ui hue'ñana tsi'sini nëcajëna, huëji'i. Huëni pai daripëna cacapi. Cacasiquëpi ñatasi mu'se Bernabé ja're cóni Derbe daripëna saë'ë.

²¹ Sani jaro Derbena de'o coca quëajëna, jai pai sehuohuë. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuë. ²² Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pë ñese tuijë'ë, cahuë. Cajë cui'ne Maija'quëre cuasare pajë pa'ijë'ë, cahuë. Jaje cajë cui'ne yequeje cahuë, Maija'quë cuañe tē'tena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. ²³ Jaje cajë cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsëcapëa ñape iohua'i ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuë. Neni ao aima'cohua'ipi Maija'quëre sejë yo'o tējini icohua'ire de'oye ñacaijë'ë, cajë Maija'quëre secacaë'ë, iohua'i sehuosiquëna.

Antioquíana Pablopí Cui'ne Bernabépi Co'iyë

²⁴ Pisidia yeja sa tēto sani Panfilia yejana tì'ahuë. ²⁵ Tì'ani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quëahuë. Quëa tējini Antalia daripëna saë'ë. ²⁶ Sani jarona yureta'a yohuëna aya mëni Antioquíana, Maija'quë oiye ayepi necaijë'ë cajë cuañe sitona, iohua'i de'oye iti case'ejë ne tēji sitona co'ihuë. ²⁷ Co'ini Antioquíana tìtani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'quë iohua'i ja're cóni yo'oquëna, Ëjaëpi judío pai peocohua'ipi sehujajë caquë jato sa'roje pa'iore hui'yocaquëna, de'oye sehuose'ere quëahuë. ²⁸ Quëasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're cóni iti macana pëani tsoe paë'ë, jarote.

15

Jerusalénna Tsi'siyë

¹ Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëre ye'yajë cahuë huaso cuañone peoji, Moisés cuañese'ere yo'oma'pë pani, ca'ni tēama'pë pani, cahuë. ² Jaje cajëna, Pablopí cui'ne Bernabépi cóni iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojë cahuë. Jaje yo'ojë cajëna, Pablöre, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jëjo saocohua'i

ja're cui'ne ja daripë sehuosicohua'i ëjaohua'i ja're ca'ni tëaye ayere coca caja'cohua'ire jëjo saon'u, cani jëjo saohuë.

³ Antioquía daripë sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jëjo saojëna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijë quëahuë, judío pai peocohua'ipi ja'në itire pa'ë cuasajë pa'ise'ere jëoconí Maija'quëre sehuose'ere quëajëna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuë.

⁴ Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé ti'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi coní de'oye pëpahuë. Pëparena, pa'ijë si'aye Maija'quë iohua'i ja're yo'ose'ere quëahuë. ⁵ Quëajëna, fariseo acohua'ipi Maija'quëre sehuosicohua'ipi huëni nëcani cahuë:

“Yequë paipi sehuosicohua'ire ca'ni tëaye pa'iji. Ja maca Moisés cuañese'ere yo'o ti'ajë'ë, cuañëne pa'iji.”

⁶ Cajëna, asani ja maca Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sihuë, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca cajë asa'ñu'u cajë.

⁷ Jaje cajë tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca tëji maca Pedropi huëni nëcani capi:

“Maija'quë do'ijë mësarupi ta'ñe asayë, yë'ere mësarú aquëni Maija'quëpi jo'ya nese'e tsoe hue'ña i huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaquëna, jaohua'ipi itire pa'ë cajë sehuojajë caquë. ⁸ Maija'quë pai jo'ñoa cuasaye ñaquëpi yë'ë tsecohua'ire neñe caquë iñoquë, de'o joyore isipi, judío pai peocohua'ina maire isise'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jaohua'ire cui'ne maire ti'ne pa'iohua'ire ña'ne paji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cuasa do'ija'a de'o jo'ñoa tsoa tocaji'i, jaohua'ireje. ¹⁰ Yure jaje pa'ito, ¿me yo'ojë Maija'quë yo'oyere sa'ñope uihuaye'ni, sehuosicohua'ina dëquëcoje pa'iore hue'ocaijë maije cui'ne mai aipëje yo'o ti'a'ne pase'ere? ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasayë jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yëquëreje Ëjaë Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayë.”

¹² Caquëna, si'aohua'i jo'cua jëoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuë. Iohua'i ja're Maija'quë pa'i cōcaina, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñose'e cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ose'e quëajëna, asahuë. ¹³ Ja maca quëa tëjijëna, Santiagopi capi:

“Maija'quë do'ijë asajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi judío pai peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'i acohua'ini sahuani i pairepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quëaquëna, asahuë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'ë. Jaje pa'ina, ñeje caji, toyase'e:

¹⁶ Ja jeteyo'je co'i coní

David huë'e tãisicore ne de'huacasi'i

Cui'ne io co'a de'ose'e si'aye ne de'huasi'i.

¹⁷ Ne de'huaëna, ëjaëre judío pai co'ejajë, yë'ë mami secohua'i judío pai peocohua'i ja're.

¹⁸ Tsoe hue'ña iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi, ëjaëpi isipi iye coca.

¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë cato cayë, judío pai peocohua'ipi ja'në itire pa'ë cuasase'ere jëoni Maija'quëni tuicohua'ire cuañese'ere yo'ojë'ë cajë cuañëne peoji. ²⁰ Jaje pa'ina, coa iyese'e yo'oma'pë pa'ijë'ë cajë toyase'e tsoe ti'api. Pai de'huasi diusure isisi hua'ire aima'pë pa'ijë'ë, ëmëre cui'ne nomiore coa yo'orojaima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, panita'a tsie aima'pë pa'ijë'ë. ²¹ Ja maña toya'ñu'u, Moisés cuañese'e cato tsoe hue'ñapi pai ñape daripëa pa'icohua'ire quëajë pa'iyë, huajë mu'seña ñape tsi'si huë'ñapi iti toyase'ere ñajë. Jaje pa'ito me airepa caye'ni.”

Judío Pai Peocohua'ina Toyani Jëjo Saose'e

²² Ja maca yureta'a Antioquíana iohua'i acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're jëjo saon'u, cajë si'a sehuosicohua'i. Sehuosicohua'i ëjaohua'i

cui'ne Jesús jêjo saocohua'i te'e cuasahuë. Cuasani yo'ojê Judas hue'equëni, jare ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuë, de'ocohua'ire pare. ²³ Neni jaohua'i ja're ñeje toyasicore jêjo saohuë:

“Yëquë Jesús jêjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi mësarua'yëohua'ije pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajê judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire. ²⁴ Cui'ne yëquë jêjo saoma'cohua'ipi iñopi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojê huesë ëaye ca cõme huesojëna, ai yo'ojê asahuë. ²⁵⁻²⁶ Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u cani nehuë, yëquë ai oicohua'i Pablo cui'ne Bernabé ja're saija'cohua'ire, ju'íne pa'itoje quëcojê Jesucristo coca do'ire quëarojaicohua'i ja're saija'cohua'ire. ²⁷ Jaje yo'osicohua'ipi yure mësarua quërona jêjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësarua ja're te'e tsiarepa ñajê coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, de'o joyoje de'oji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëjê mësarute jaiye yo'ojê'ë cajê cuañeñe peoyë. Coa do'i quë'yese'e yo'ojê'ë caye yëyë, iyese'e: ²⁹ Pai de'huasi diusuna isisi hua'i aima'pë pa'ijê'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijê'ë, tsieje aima'pë pa'ijê'ë, cui'ne ëmëpi nomiohua'ire coa yo'oroiñe yo'oma'pë pa'ijê'ë, nomioje ëmëohua'ire coa yo'oroiñe yo'oma'o pa'ijê'ë. Iye case'ere yo'oni mësarua de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijê'ë. Ca tējihuë.”

³⁰ Ja maca sai huëoni pëpa tējini yureta'a Antioquíana saë'ë. Sani ti'ani sehuosicohua'ire tsi'oni toyasicore isihuë. ³¹ Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajê cajëna, asajê jai pai sihuahuë, ite yëhuoyere asajê. ³² Sihujê asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëacai tutu pacohua'ipi ai tsoe quëahuë, yëhuojê. Jaje yëhuojëna, asa huajêjê jerepa tutu quë'i joñoa paë'ë. ³³ Jaje quëajê pani tējirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacaijê'ë si'aohua'ire mësarute jêjo daosicohua'ire cajê pëpa tējihuë, co'ija'cohua'ire. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are Silasse'e de'oji pëaye cuasani pëapi. ³⁵ Pëaquëna, cui'ne Pablojê cui'ne Bernabéjê pëahuë, Antioquíana, Maija'quë coca ye'yajê cui'ne quëarojaijê yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i ja're cõni yo'ohuë, iti co'amaña.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

³⁶ Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabére:

“Sehuosicohua'ire tijupë do'i sani ñañu'u, mai ja'në Ejaë coca quëasi daripëana. ¿Me pa'iyen'i?”

³⁷ Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre sañu'u capi. ³⁸ Caquëna, Pablopi ësepi, saye. Jaë Marcopi ja'nëje Panfiliana i yo'oye jeoconi te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë. ³⁹ Jaje pa'ina, te'e cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huani Bernabépi Marcore sapi. Saquë jai yohuëna aya mëni Chiprena saë'ë. ⁴⁰ Saijëna, Pablopi ite coja'quëre Silasni ti'api. Ti'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre secacatena, etani saji'i. ⁴¹ Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa têtõ sai Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

16

Timoteopi Pablõre, Silasre Cõ Huëoye

¹ Pablopi Derbena cui'ne Listrana ti'ani jaronã Timoteore ñapi. Judío nomioipi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego pai paji'i. ² Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'oquë api cahuë, Listrã cui'ne Iconia pa'icohua'ipi. ³ Jaje caquëni Pablopi ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja yë'ta'a

sama'në Timoteo ca'nihuëre yëto tēapi, judío pai i saija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego pai mamaquë api, asa do'ire jaje yo'opi. ⁴ Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña iohua'i sa saieje pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojë'ë cajë. ⁵ Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joñoa paë'ë. Pa'ijëna, mu'seña ñape jai pai sehuojë jai saë'ë.

Pablo Cani Ñaño Macedonia Aquëre

⁶ De'o joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tëto sani, ⁷ Misia yeja niamona ti'ahuë. Ti'ani jaropi Bitinia sañu'u cuasahuë. Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi. ⁸ Esequëna, Misia yejaje sa tëto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë. ⁹ Cajeni jarona Pablopai cani ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ite yëquëre dani cocaijë'ë caquëna. ¹⁰ Jaje Pablopai cani ñaëna, jaro Macedoniana de'o coca quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'ie

¹¹ Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna ti'ahuë. ¹² Ti'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano pai daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jarona pëahuë, tsoe mu'seña maña. ¹³ Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, pai daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya tëtëpa quë'rona sani cuasahuë, judío pai Maija'quëre se hue'ña'ë. Iño cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire iti maca tsi'sini ñu'icohua'ire. ¹⁴ Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë paiopi, jai do'i caña ma ja'ñe isicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye i quëaye. Jao cato Maija'quëre seco paco'ë. ¹⁵ Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're coní oco do cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë.”

Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.

¹⁶ Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se hue'ñana saijë te'o nomi tsio ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econi ti'ahuë. Jaje pa'ioipi io ëjaohua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato iohua'i jo'yao paco'ë. ¹⁷ Jaje pa'ioipi Pablöre cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuio:

“Icuhua'i cato Diosu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëayë!”

¹⁸ Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojaiona, yo'o jujani Pablopai co'ye ponëni iote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañeñë, icore jeoni etani saijë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare iti macapi co'a joyo iote etani saji'i.

¹⁹ Jaje huatipi etaëna, io ëjaohua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablöre cui'ne Silasre tseahuë. Tseani co'amaña huero hue'ñana sahuë, ja daripë ëjaohua'i quë'rona. ²⁰ Dani ëjaohua'ire cahuë:

“Icuhua'i Israel pai a'ë. Jaohua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë. ²¹ Israel pai yo'oyere ye'yayë, jaohua'i. ¿Me mai romano pai iohua'i caye asani yo'oye'ni?”

²² Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë pai yo'oye ñacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë. ²³ Cuañejëna, ai si'sehuë. Si'se tējini co hue'ñana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë, icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë. ²⁴ Cuañerena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna sani copi. Coni soquë totona coña nesicona nëcañoa jua nëoni hueñopi.

²⁵ Hueñosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopi cui'ne Silaspi con Maija'quëre sejë cui'ne jëjë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë. ²⁶ Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne paire quëna meapi huëse'eje tome sapi, peo hue'ña. ²⁷ Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë i hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë yo'opi. ²⁸ Yo'oquëna, Pablopi tutu capi:

“Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë.”

²⁹ Caquëna, asani miañe dajë'ë canì tsasiquë ca'raqüë huë'huë cacani Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi. ³⁰ Yo'o tējini huëni nēcani Pablöre cui'ne Silasre etoni seji'i:

“¿Huasosiquë pa'iyë canì me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?”

³¹ Seina cahuë:

“Jesucristoni sehuojë'ë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më'ë. Cui'ne më'ë huë'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'ire mai Ejaë cocare quëahuë.

³³ Jare iti quëa tēji maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablöre cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'i oco do cuañohuë.

³⁴ Do tējisi maca tūmani Pablöre cui'ne Silasre i huë'ena sanì aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai sihuahuë.

³⁵ Nea hue'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaja'a soldado paire jëjo daohuë. ³⁶ Sanì quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablöre:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ëre mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje pa'iyë sēte señajë de'oye saijë'ë, yure.”

³⁷ Caquëna, Pablopi capi:

“Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini mësaruti co'aye yo'ose'eje cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerëpa etoñu'u cayë? Jaje yo'oye coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë.”

³⁸ Caquëna, soldado paipi sanì romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë. ³⁹ Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua ëjaohua'ipi yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijë'ë cajë sei'ë, Pablöre cui'ne Silasre. Jaje canì etoni iye daripëpi etani saijë'ë cajë sei'ë. ⁴⁰ Setëna, Pablopi cui'ne Silaspi co hue'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sanì sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jëoma'pë tuijë'ë cajë yëhuo tējini etani saë'ë.

17

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfípolis cui'ne Apolonia dari sa sanì Tesalónica daripëna ti'ahuë. Ti'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'ena saji'i.

² Pa'ina, Pablopi i noni yo'orójaiñe sēte Israel pai tsi'si huë'ena saji'i, toaso semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, ³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huëiye pa'iji. “Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë.”

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secohua'ipi griego paije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ije sehuohuë. ⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nēcarojaicohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni josa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pablóni cui'ne Silasni

coejë Jasón huë'ena tomejani cacani josa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. ⁶ Yo'ojëna, iohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quë'rona sahuë. Sani cuijë cahuë:

“Icohua'ipi si'a huë'ña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena ponajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë. ⁷ Yo'ojëna, Jasónpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuñese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë.”

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'i ëjaohua'ipi asani ¿ja jerepa yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë. ⁹ Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ipi mësaru cuañeñe ti'acaija'cohua'i a'ë canì curiquëre isi nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Berea daripëna saijë'ë cajë jëjo saohuë, Pablöre cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saisicohua'ipi ti'ani Israel pai tsi'si huë'ena cacahuë. ¹¹ Berea acohua'i Israel pai de'o pai paë'ë. Tesalónica paire sa tëtö saisicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quëaye de'oye asajë nuñerepa quëaquë cajë si'a mu'señapi Maija'quë toyapëre ñahuë. ¹² Jaje yo'ojë jai pai Israel pai acohua'ipi sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne griego pai ëmëohua'i cui'ne ëja nomiohua'ije sehuohuë. ¹³ Sehuojëna, Pablopì Bereana Maija'quë coca quëaquë pa'iji asani Tesalónica Israel paipi Bereana dani Pablöre paipi josa yo'o ja'ñe ne huëohuë. ¹⁴ Jaje yo'o huëojëna, sehuosicohua'ipi Pablöre esa eto saohuë, jai tsiaya tëtëpa quë'rona. Jëjo saojëna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi conì pëahuë, Bereana. ¹⁵ Pëarena, Pablöre conì saijë sasicohua'ipi Atenas daripëja'a jëojani co'ihuë. Co'ijë Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijë'ë case'ere dani quëahuë.

Pablopì Atenas Daripëre Pa'iyë

¹⁶ Pablopì Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripëpi pa'i utequë si'a huë'ña pai de'huasi diusure pase'e pa'ijëna, ñaquë oji'i, co'ayerëpa yo'oye'ni cuasaquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacaquë Israel pai ja're cui'ne Maija'quëre secohua'i ja're conì capi. Caquë cui'ne si'a mu'señapi huero huë'ñana tsi'sisicohua'ireje yëhuoquë capi. ¹⁸ Caquëna, pai pa'iyë asacohua'i epicúreos paipi cui'ne estoicos paipi ite ca huëoni cajë yecohua'ipi cahuë:

“¿Iquere iquë caquë'ni, jai cocaë maca?”

Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequë pai diusuohua'i ayere quëacaiquë api cuasayë.”

Jaje cahuë, Pablopì de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquëpi huëise'ere quëaquëna. ¹⁹ Ja maca Pablöre Areópago cutihuëna sahuë, ëjaohua'i tsi'si huë'ñana. Sani ite se'ë:

“¿Yëquë asaye yëyë, ique huajë ye'yaye a'ni, iye më'ë yëquëre quëaye?

²⁰ Yëquë asa ma'ñere më'ëpi caquëna, asa jujani ¿iquere më'ë caye quëaquë'ni? cajë señë, më'ëre.”

²¹ Atenas paipi cui'ne ti paipi iti maca pa'icohua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i sëtë jaje cahuë.

²² Cajëna, iohua'i joporepa pa'iquëpi Pablo huëni nëcani Areópago cutihuëpi nëcaquë iohua'ire capi:

“Atenas pai yë'ë mësarute ñañe cato mësaru diusuohua'ire cuasañu'u cajë ai yëjë yo'ocohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ocohua'ini yë'ë mësaru se huë'ñana cacani iti tëojë se huë'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuë: ‘Ti pai ñama'a diusure se huë'ña'ë.’ Jaje pa'ina, yë'ë, jaë mësaru ti ñama'pë se diusu ayere quëaquë a'ë.”

²⁴ Jaëpi yeja cui'ne iote pa'ie nesiquë jaje pa'ina, i api, ma'tëmo cui'ne yeja ëjaërepa. Jaje pa'ipi pai nesi huë'ñare pa'ima'quë api. ²⁵ Paini necaijë'ë, yë'ëre cama'quë api. I api, maire pa'ie si'aye yë'eye cui'ne yequë co'amañaje isisiquë.

²⁶ Te'ire paire de'huasiquëpi jaëpi te'ipi jai pai daripëa nepi, Maija'quëpi si'a yeja pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ite iohua'i co'ejajë macajë ca nëopi. ²⁷ Jaohua'ipi Maija'quë mai quëno macare pa'iquëta'are coa cuasarepa ina co'e ti'ajajë caquë nepi. ²⁸ Jaje pa'ina, mai ina pa'iyë, huajëcohua'i pa'ijë cu'iyë. Mësaru aipë ta'ñe coca cacohua'i case'repa: 'Mai cato Maija'quë tsëcapë acohua'i a'ë'. ²⁹ Jaje Maija'quë tsëcapë acohua'i sëte pai iohua'i cuasayepi huëojë curiquëpi, po curiquëpi cui'ne quënapi de'huase'ere Maija'quëje pa'i api, cuasama'pë pañu'u. ³⁰ Ai tsoe cato Maija'quë pai huesëjë yo'oye coa ñaquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a yure cato Maija'quë cuañëji, si'a huë'ña pa'icohua'ire ina sehuojë daijë'ë caquë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai yo'ose'e nuñerepa caquë ne de'huajajë mu'se ca nëopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quë, i jo'ya nesiquëpi. Jaje pa'ina, Jesuna cuasaye pa'iji caquë si'aohua'ire iñopi, ju'isiquëni huëoquë."

³² Jaje ju'isicohua'i huëiye ayere caquëna, asani cue'cuehuë. Cue'cuejëna, yecohua'ipi cahuë:

"Yequë mu'se asañu'u, më'ë caye."

³³ Cajëna, jaohua'ire quëaye jeopi. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi sehuo-huë. Sehuoni i ja're coní tsiohuë. Cui'ne jaohua'i ja're coní paë'ë, Dionicio. Cui'ne te'e nomio Dámaris hue'eco paco'ë. Jaohua'i cato Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijëna, cui'ne yecohua'ijë coní paë'ë, iohua'i ja're coní.

18

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

¹ Jaje yo'o tëjini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo. ² Jarona te'ire Israel paire Aquilare ti'api. Jaë cato Ponto yeja aquë paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yë'ta'a ti'ama'në Aquila cui'ne i paco Priscilapi coní Pontona ti'asicohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani daisicohua'i paë'ë. Claudio romano pai ëjaëpi si'a Israel pai Roma pa'icohua'i etaye pa'iji caquë cuañëquëna, etasicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. ³ Sani iohua'i ja're coní pëapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sëte iohua'i ja're coní nesi'i caquë pëapi. ⁴ Pëasiquëpi pa'i si'a huajë mu'seña Israel pai tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajë caquë.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo coní ti'asi maca Pablopi si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaquë judío paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquërepa. ⁶ Jaje caquëna, jaohua'ipi ite sañope cajë pë'ë. Pëijëna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të toni capi, iohua'ire:

"Mësaru do'i pasipi mësaru ne huesëye, yë'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëajajë'quë a'ë."

⁷ Cani tsi'si huë'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'e quëno maca pa'i huë'ena. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'e ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ijë sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne Corinto daripë acohua'ijë jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Ëjaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñaini capi, Pablöre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jeoma'ë cajë'ë. ¹⁰ Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi mël'ë ja're conì pa'iyë. Pa'ina, mël'ëre paipi co'aye yo'o tì'añe paja'cohua'i a'ë.”

¹¹ Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore paja'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, ìohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya paì ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablöre sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, paì yo'oye ca de'hua huë'ñana. ¹³ Sani ìohua'i ëjaëre cahuë:

“Ìquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, tìñe Maija'quëre señe pa'iji caquë paire ye'yaquë api.”

¹⁴ Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

“Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jeose'ere yo'ojë catota'a mësaru Israel paire asa catira'huë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësaru cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyë sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësaru yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë.”

¹⁶ Jaje cani paì yo'ose'e ca de'hua huë'ñapi eto saopi, ìohua'ire. ¹⁷ Eto sauna, paì yo'ose'e ca de'hua huë'ña tìña macare pana Sóstenesre tseani tè'cahuë. Jaë cato Israel paì tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otoje Galión cato co'a ju'i ñaño papi, ìohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupë Antioquíana Saiye

¹⁸ Ja yë'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tsoe mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huëoni sehuosicohua'ire saiye, caquë pëpa tējini sai Priscila cui'ne Aquila ja're conì saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yë'ta'a yohuë aya mēima'në Cencreana naña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nēose'ere yo'o tì'asi'i caquë. ¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona tì'ahuë. Tì'ani Pablopi Priscilare cui'ne Aquilare jëoni Israel paì tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel paì tsi'sicohua'i ja're coca capi. ²⁰ Caquëna, asani ìohua'ipi ìte pëajë'ë cajë seì'ë. Sejëna, pañë, pëaye cani.

²¹ Pëpani sai capi:

“Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque co'ini ñasi'i.”

Cani ja jeteyo'je yohuëna aya mēni Efesopi yequë huë'ñana saji'i. ²² Ja maca Cesareana tì'ani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalëna saji'i. Sani jaropi yureta'a Antioquíana saji'i. ²³ Sani jarona tsoe maca pani yureta'a cui'naëpi cu'i huëo copì, paì ñape darina, Galacia cui'ne Frigia yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'ìohua'ire quëa huasoquë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel paì aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona tìtapi, Alejandría daripë aquëpi. Jaë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë toyapë ai de'oyerepa asaquë paji'i. ²⁵ Jaje pa'ipi mai Èjaërepa coca pa'iyena ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tìñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyesese'e asaquëta'a. ²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel paì tsi'si huë'ena jai paì asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ìte te'ire tìrona sani quëahuë, ai tìñarepa Maija'quë coca ayere. ²⁷ Quëasiquëpi Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe cōcaë'ë. Cōcaijë cui'ne te'e carta toyahuë, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye ìte pëpacaijë'ë cajë. Jaje yo'orena, Acaya tì'ani Maija'quë oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa cōcaji'i. ²⁸ Cōcai si'aohua'i ña huë'ñana Israel paire toyapëna ñaquë Jesús ìrepa maire huasoquë paji'i caquë sañope capi. Ìohua'ijë mël'ë coa cayë caye peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'iyē

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopī cūti quē'roja'a sa sani Efesona tī'api. Tī'ani jārōna jai pāire sehuosicohua'ire tī'api. ² Tī'ani jāohua'ire seji'i:

“¿Mēsaru sehuo maca de'o joyo tsio daquē?”

Caquēna, iohua'ipi cahuē:

“Pāni, de'o joyo pa'iyē ayeque caye yēquē ti asama'cohua'i a'ē.”

³ Cajēna, Pablopī capi:

“¿Iquere asajē do cuāñore'ni?”

Caquēna, iohua'ipi cahuē:

“Juan oco doquē quēase'ere asani sehuojē do cuāñosicohua'i a'ē.”

⁴ Cajēna, Pablopī capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jēoni Maija'quēna pōnēcōhua'ini oco dopi, doquē capi: ‘I jeteyo'je daiquēni sehuoye pa'iji.’ Jāēre cato Jesuni.”

⁵ Jaje caquēna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Ējaē Jesús mamipi canī dopi, iohua'ire. ⁶ Dosicohua'ini Pablopī jēñapi patoquēna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequē cocapi cajē yo'ohuē. Yo'ojē Maija'quē cayere asajē yecohua'ina se quēahuē. ⁷ Iti jaje yo'osicohua'i cato doce ĕmēohua'i paē'ē.

⁸ Pablopī pāire Maija'quē cuāñe tē'te ayere quēare pasi'i caquē ti ca'rama'ē toaso ñañēohua'ire Israel pāi tsi'si huē'ena saī capi. ⁹ Caquēna, yecohua'ipi sehuocaiye pajē, si'aohua'i ña huē'ñana huajē ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'ē cahuē. Cajēna, Pablopī jāohua'ire jēoni sehuosicohua'ise'ere huani sapi, Tiranno coca ca huē'ena. ¹⁰ Jārōna sani si'a mu'señapi coca caquē jajese'e caya ometēcahuēa yo'opi. Yo'oquē pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel paipi cui'ne Israel pāi peocohua'ipi Ējaē coca asahuē. ¹¹ Jaje yo'oquēna, Maija'quēpi Pablo ja're pa'i jaiye pāi yo'o tī'a ma'ñe yo'opi. ¹² Yo'oquēna, Pablo ju'i cañapi cui'ne a'ri tēno ca'ti pēa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejēna, ju'icohua'ipi co'yahuē. Cui'ne huati quē'iohua'ijē huatire eto sao cuāñohuē. Jā jerepa yo'opi.

¹³ Jaje yo'oquēna, ñani cui'ne Israel pajē paē'ē, ma'aja'a cu'ijē huati joñoapi pāire pa'iyē eto saohua'ijē, coa yo'ocohua'i. Jāohua'ipi cuasahuē, Jesús mamipi cajē huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahuē:

“Pablo quēaquē Jesús mamipi cuāñeñē, etajē'ē.”

¹⁴ Iye yo'oye cato Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ĕjaērepa Israel pāi Esceva siete mamajēpi yo'ohuē. ¹⁵ Jaje yo'ocohua'ini yequē mu'se huati joyopi iohua'ire sañope sehuoquē capi:

“Jesure asayē, cui'ne Pablōreje asayē. ¿Mēsaruta'a ne a'ni?”

¹⁶ Caquē jare iti macapi huati quē'ipi jāohua'ire tuturepa yo'oquē tseani a'si neina, a'si quē'iohua'ipi caña peoña huē'epi etani cati saē'ē. ¹⁷ Iye yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego pāi cui'ne Israel pāi asani ca'rahuē. Jaje yo'ojēna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ē, si'a huē'ña pa'icohua'i cahuē.

¹⁸ Jaje cui'ne jai pāi sehuosicohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere jai pāi ña huē'ñana oijē quēahuē. ¹⁹ Quēajēna, cui'ne jai pāi ja'nē dahuēohua'i pa'isicohua'ipi iō dahuē toyapēre pāi ña huē'ñana dani ēohuē. Jā toyapē do'ire cuēcue ñañe cato cincuenta mil curiquē tē'ñarepa do'i paji'i. ²⁰ Jaje yo'oco mai Ējaē coca jerepa jai saco'ē, si'a huē'ña iō tuture pāire iñoco.

²¹ Jā jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalénje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquē yequeje capi, jaro Jerusalén saisi jeteyo'je Romaje saija'quē a'ē. ²² Jaje caquē Timoteore cui'ne Erastore iti

cōcaicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jējo saopi, ise'e ja yē'ta'a Asia yejana a'ri maña pēaquē.

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

²³ Ja mu'seña Efeso daripē pa'icohua'ipi ai jōsa yo'ojē cahuē, huajē ma'a ayere. ²⁴ Demetrio po curiquē de'huaquēpi ca huēouna. Jaēpi diusa Diana huē'eje pa'ye a'ri huē'ña maña nequē paji'i. Jaje nequēpi ite cōcaicohua'ire jaiye curiquē isiquē paji'i. ²⁵ Jaēpi ite cōcaicohua'ire cui'ne i neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Ējaohua'i mēsarupi asayē, iye a'ri huē'ña de'hua do'i mai de'oye pa'iye. ²⁶ Jaje pa'iquēta'are jaē Pablopī mēsarupi asajē cui'ne ñajēna, caji, pa'i de'huase'e diusu peoye a'ē. Jaje caquē jai pa'ire ye'ya huesoji, i cayena. Iño Efeso pa'ire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji. ²⁷ Iye i jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo huē'ña ne huesēye pa'iji, cui'ne diusa Dianaje io yure do'i quē'io pa'iye peo huē'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'i tsecopi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tsecopi carajasio.”

²⁸ Caquēna, asani pētiteni tutu cuijē cahuē:

“Pa'ijē'ē, Diana Efesios pa'i ja'corepa.”

²⁹ Jaje yo'ojē cajēna, si'a iti daripē acohua'i coa huesē asahuē, iohua'i yo'ojē caye. Jaje yo'ojē cajē Pablōre cōcohua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcōre cui'ne Gayore tseani quērējē sahuē, pa'i tsi'sijē ña huē'ña quē'rore pana. ³⁰ Jaje yo'ojēna, Pablopī pa'ire casi'i caquē yo'oquēna, sehuosicohua'i ite ēsehuē. ³¹ Cui'ne jaro ējaohua'i pa'i huē'ñare yecohua'i ējaohua'ipi Pablōre ñacohua'ique paē'ē, pa'ijē jaohua'ijē ai ēsehuē, cōni yo'oquē cama'ē cajē. Jaje pa'ina, ite quēaja'cohua'ire jējo saohuē. Pablō quē'rona. ³² Jaje yo'o maca, cato iti tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojē cahuē, yecohua'i tiñe cuijēna, cui'ne yecohua'i ai yeque cajēna, yo'ohuē. Jaje yo'ohuē, pa'i. Coa ca huēosi do'ire huesērepa tsi'sini, jai pa'i yecohua'i iti cajē tsi'sise'equē huesēhuē. ³³ Jaje jai pa'i huesējēna, Alejandroje huesēquēna, yecohua'ipi quēahuē, iti cajē tsi'sise'e. Jaēni judío pa'ipi coca cajē'ē cajē jējo eto nēcōhuē, pa'i ña huē'ñana. Ja maca Alejandroje pa'ire coca casi'i judío pa'i ayere caquē jēñapi yo'opi. Yo'oquēna, ³⁴ ije judío pa'ipi casi'i caquē yo'oji asani ai tutu cuihuē, caya horas:

“Pa'ijē'ē, Diana Efesios pa'i ja'co.”

³⁵ Cuijē pejē jeorena, iti daripē pa'iye toyaquēpi capi, pa'ire:

“Efesios pa'i asajē'ē, si'a pa'i iye yeja acohua'i asayē, iye daripē pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pē paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tēmopi tomesi quēnaoreje ñacaiye pa'iji, asayē. ³⁶ Jaje pa'iye sēte co'arepa huēojē co'aye yo'oma'pē pa'ijē'ē. Du'ru macarepa ai cuasajē'ē, je huesējēna, airepa yo'ojē caye'ni. ³⁷ Iconi mēsaru tseani dasicohua'i co'aye caye pahuē, mai ja'core pare. ³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne i ja're yo'ojē cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayere pa'ni pa'i yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quēajē'ē. Jaohua'i pa'iye, mēsaru yēye ējaohua'ina cajē'ē. Ja maca pa'i ñape mēsaru pa'iye quēa de'huajē ne de'huajē'ē. ³⁹ Mēsarupi yequē co'amañare seña pacohua'i pa'ni jai pa'i de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji. ⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Ējaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa jōsa yo'ojē cacohua'ire. Iquere yo'ojē care'ni, cajē seto quēaye peoji. ¿Jere quēaye'ni, iti cajē yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tējini jeopi, iti yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tējisi jeteyo'je Pablopì sehuosicohua'ire soini yēhuo tējini saiyē caquē pēpani Macedoniana saji'i. ² Sani si'a hue'ña jaro pa'i daripēana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ēaye yēhuo huasoquē cuji'i. Cuni tējini jeteyo'je Greciana ti'api. ³ Ti'ani jarona toaso ñañēohua'ire pēapi. Pēasiquēpi pa'iquēpi Siriana sai yohuēna aya mēni tējiquēpi ite judío pai huañu'u cajē cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naēpi tēto sai quēopi co'isi'i cuasapi. ⁴ Cuasani saina, i ja're conì saē'ē, Sópater Berea aquē, Pirro mamaquē, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquē, Timoteo, Tíquico. Cui'ne Trófimo Asia yeja acohua'i saē'ē. ⁵ Saisicohua'ipi Maija'quē do'ijēpi yēquēre Troaspi utehuē. ⁶ Utejēna, yēquēpi levadura co'mema'a ao aiñe tsi'sini yo'o tējini, Filipos daripēpi etani jai yohuēja'a cinco mu'seña saijē ti'ahuē, Troasna. Ti'ani jarona siete mu'seña pēahuē.

Pablo Troas Pa'ie

⁷ Huajē mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajē ao jē'yeni añu'u cajē tsi'sisicohua'ipi pa'ijēna, Pablopì ñatasi mu'se saieque pa'iji caquē ai yēhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a. ⁸ Yēhuoquēna, ēmēje'repa tu'rihuēna tsi'sisicohua'ipi paē'ē, jaiye toa tsēopēa tsēo sitore. ⁹ Pa'ijēna, te'i posē Eutico hue'equēpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquēpi ñuji'i. Ñu'iquēpi, Pablopì airepa tsoe quēaye sēte cai huēoni yureta'a cani huesēni jaro toaso ya'ripa ēmēje're papi tomeipi. Tomeina, ju'isiquēni co'ani huēohuē. ¹⁰ Jaje ju'isiquēni oarena, Pablopì cajeni jai capi posēna jani su'cuapi. Su'cuani capi, sehuosicohua'ire: "Quēquēma'pē pa'ijē'ē. Huajēquē api."

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'nē pa'i sitona mēni ao yētoni ani jare Maija'quē coca quēaquē ñatapi. Nata tomequēna, caye jēoni saji'i. ¹² Saina, yecohua'ije tsihua'ere huajēquēre sahuē. Sajē ai sihuajē saē'ē, iti yo'ose'ere cuasajē.

Mileto Saiye

¹³ Cutihuēja'a sasi'i caēna, yēquēpi du'ru saē'ē, yohuēja'a Asón daripēna. Jarona Pablora i case'eye pa'ye ayañu'u cajē. ¹⁴ Yo'osicohua'ipi Asónna ite ti'ahuē. Ti'arena, aya mēquēna, sani i ja're conì Mitilenena ti'ahuē. ¹⁵ Ti'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripē je'ñere paja'a sa saē'ē. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona ti'ahuē. Ti'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona ti'ahuē. ¹⁶ Jaje yo'ohuē, Pablopì esa Jerusalénna ti'ani du'ru quēise'e tēa fiestare pasi'i caquēna. Ipi Efesona saisiquē pani Asia yejana ai tsoe pēayere coequēna, jaje yo'ohuē.

Efeso Sehuosicohua'ire Yēhuoye

¹⁷ Miletore Pablo pa'i Efeso sehuosicohua'i ējaohua'ire soipi. ¹⁸ Soina, asani datena, capi, jaohua'ire:

"Yē'ē du'ru macarepa Asiana ti'asi mu'se aquēpi yē'ē pa'i yo'ose'e asacohua'i a'ē, mēsarū. ¹⁹ Si'anē mēsarū ja're pa'i jerepa pa'i a'ē caquē yo'oma'ē mai Ējaēre necaiyē. Israel paipi yē'ēre jaiye josa yo'oñu'u cuasajē yo'o jopopi ai yo'oquē mēsarute otare papi oi quēahuē. Jaje pa'ina, ²⁰ mēsarute de'oye pa'ie isiyere quēa jujani jēoma'ē pai tsi'si hue'ñana cui'ne mēsarū huē'ñana cu'i quēarojaē'ē. ²¹ Jaje quēaquē Israel paire cui'ne griego paireje cahuē, Maija'quēna ponēni mai Ējaē Jesucristore sehuojē'ē." ²² Jaje mēsarute quēasiquēpi yureta'a joyore papi Jerusalénna saiye pa'iji caquē yē'ēre cuañequēna, jarona saija'quē a'ē, yē'ēre yo'o ja'ñe huesēquē. ²³ Coa iyese'e de'o joyo quēaquēna, asaquē pa'iyē, mē'ēre co hue'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji.

Jajese'e caji, yë'ë sai daripëa ñape. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato, yë'ë pa'iyere ai oi me neja'quë a'ni cama'ë pa'iyë. Coa sihuaquë yë'ë pani tëji macaja'a de'o cocare Maija'quë paire oiyere Ëjaë Jesús quëacaijë'ë caquë isise'ere ne saoyese'e pa'iji.

²⁵ Mësarü yë'ë quëaquëna, Maija'quë cuañe tē'te asasicohua'i yë'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. Jaje yure cato asayë coa caye pañë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarute caye yëyë, mësarü acohua'ipi ne huesëto yë'ë quëama'ë pa'isi do'i peosipi. ²⁷ Mësarute tsoe si'aye Maija'quë cuasa nëose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quëahuë. ²⁸ Jaje pa'iyë sëte mësarüja'a co'ye ñare pajë pa'ijë, i tsie do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quë tsecohua'ire yëi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacaijë'ë, de'o joyopi mësarute ñacacohua'i pa'ijajë caquë nesicohua'i sëte. ²⁹ Yë'ë saisi jeteyo'je yai ai yëyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saon'u cajë yecohua'ipi daija'cohua'i a'ë. ³⁰ Yequëje jare mësarü acohua'ipi cosoyere ye'yajë yo'oja'cohua'i a'ë sehuosicohua'ipi iohua'ini tuijajë cajë. ³¹ Yë'ë mësarü ja're toaso ometëca pa'i mu'sëñapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pai ñapere yëhuoye jeoma'ë yëhuose'ere huanëyema'pë jare cuasajë ñare pajë pa'ijë'ë.

³² Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëna cui'ne i oi coca cayena isi nëoñë. Ja coca tutu quë'yepi mësarü joña jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye i ca nëose'ere i de'o paina isiyena. ³³ Yecohua'i co'amañare, curiquëre, cañare oima'ë paë'ë. ³⁴ Coa ai jerepa yë'ë jëtëpi nequë yë'ëre caraye ti'aque pahuë. Paquë cui'ne yë'ë ja're con i pa'icohua'ireje cacaë'ë, yë'ëpi nequë. Jaje yo'oye mësarupi ñahuë. ³⁵ Ñajëna, mësaruteje jaje co'amaña nejë yecohua'ire co'amaña peocohua'ire cacaicoa caquë ye'yahuë, si'anëpi. Jesús caquë pa'ise'ere cuasaquë i case'e cato caji: "Isi cuañoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se isini."

³⁶ Ca tëjini Pablo do're ja'runi Maija'quëre seji'i, iohua'i ja're con. ³⁷ Ja maca Pablöre ai oijë su'cuani sihuahuë. Jaje yo'ohuë, i pi yë'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë caëna. Ja maca yureta'a te'e saijë sani i sai yohuë quë'rore paja'a jeojaë'ë. ³⁸ Pablopi yë'ëre tijupë ti ñaño paja'cohua'i a'ë case'e cuasajë ai oicohua'i paë'ë. Pa'ijë Pablo ja're con yohuëja'a saë'ë.

21

Pablopi Jerusalénna Saiye

¹ Maija'quë do'ijëre jeoni aya mëni te'ere papi Cos daripëna saë'ë. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna ti'ahuë. Ti'ani jaopi Pátarana saë'ë. ² Sani Pátarana jai yohuë ti'ahuë, Feniciana saiconi ti'ani iona ayamë'ë. ³ Aya mëni saicohua'ipi Chipre saodohuë coa ñajë saë'ë. Ari tē'tere pa'iona, ñajë saicohua'ipi Siriana ti'ahuë. Ti'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyë sëte jaron a yohuë sē'ao. ⁴ Sē'aona jaron a Maija'quë do'ijëre ti'ahuë. Ti'ani iohua'i quē'rona pēahuë, siete mu'seña. Pēarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja'ñere quëaquëna, asani cahuë, Pablöre Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë. ⁵ Jaje casicohua'ita'are siete mu'seña tēto saisi maca etani saë'ë. Saijëna, si'aohua'i emēohua'i cui'ne nējohua'i tsi maña con yëquë ja're daë'ë, pai daripë hue'sere pana. Datena, jaron a mejahuëna do're ja'runi Maija'quëre sei'ë. Seni tëjini saiye cajë pēpani, ⁶ jai yohuëna aya mëni yëquë cato saë'ë. Saijëna, iohua'ipi iohua'i huë'ñana co'ihuë.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tëjini Maija'quë do'ijëre pēpani te'e mu'se iti macana pēahuë, iohua'i ja're con. ⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ipi Cesareana ti'ahuë. Ti'ani Jesús jējo saocohua'ire cacaicohua'i siete aquë Felipe huë'ena pēahuë, de'o coca quëaquë huë'ena. ⁹ Jaë Felipepi cuatro

mamajëre nomi tsire huejama'cohua'ire paquë paji'i. Jaohua'i cato yequë mu'se pa'i ja'ñere quëacohua'i paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna. ¹⁰ Ja huë're tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'i, Agabo Judeapi. Jaë cato yequë mu'se yo'o ja'ñere quëaquë paji'i. ¹¹ Pa'ipi titani yëquë ña hue'ña Pablo tēicore ini jēña cui'ne nēcañoa co'ye ija'a huepi, huēni capi:

“Ñeje iye tēica paquëre hueja'cohua'i a'ë, judío paipi Jerusalénna ja jeteyo'je ti paina isija'cohua'i a'ë, ite. Jaje caji, de'o joyopi.”

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote cōcohua'ipi cui'ne ja daripë sehuosicohua'ipi Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë. ¹³ Esejë cajëna, Pablopi capi:

“¿Me yo'ojë oiye'ni, yë're co'a ju'iñe'ni? Yë'ë Jerusalénna ju'iñe de'o'ji, huësiquëpi mai Ejaë Jesús yëye yo'oto.”

¹⁴ Jaje caquë Jerusalénna sasi'i caquëna, asani ite pëajë'ë caye jëoni cahuë:

“Mai Ejaë yëyeje pa'ijaquë.”

¹⁵ Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tējini Jerusalénna saë'ë. ¹⁶ Saijëna, Cesarea pai sehuocohua'ipi yëquëre cōni saijë sahuë. Sani jaohua'ipi Jerusalénna ti'ani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja'tona. Mason cato Chipre aquë paji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'i.

Pablopi Jacobo Quë'rore Pa'iyë

¹⁷ Jerusalénna ti'ajëna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë. ¹⁸ Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're cōni Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa ti'ajëna, jarote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ëjaohua'i paë'ë. ¹⁹ Pa'ijëna, pëpa tējini Pablopi si'aye quëapi, judío pai peocohua'ire quëarojaina, Maija'quëpi jaohua'ire necaise're. ²⁰ Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'o'ji cani Pablore cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'o'ji më're quëañu'u. Jai pai Israel pai sehuosicohua'i pa'iyë, iño. Jaohua'i cato Moisés cuañese're yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë. ²¹ Jaje cacohua'ipi asayë më'ëpi judío pai yequë pai quë'ro pa'icohua'ire Moisés cuañese're yo'oma'pë caquë cui'ne cā'nije tēama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aiohua'i yo'ose'e yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë. ²² Jaje asacohua'ipi më'ë iño daise'e asaja'cohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'i a'ni? ²³ Iyese'e më'ë yo'oye pa'iji cuasajë, iñore cajese'e pa'i ëmëohua'i pa'iyë iohua'i Maija'quëre ca nēose're yo'oja'cohua'i. ²⁴ Jaohua'i ja're sani Moisés cuañese're yo'oquë jaohua'i ja're te'e si'sire tsoa tojë'ë, nañare tēa cuañuquë. Cui'ne më'ëpi jaohua'i tēa cuañu do'ijë saicaijë'ë. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ñani më'ëre sañope case'e coa case'e a'ë cuasajajë, Moisés cuañese're sehuocai më'ëje yo'oquëna, ña jujani. ²⁵ Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'i yo'o ja'ñe. Jaohua'i cato yo'oye pa'iji, aiñe peoji de'huasi diusuna isisihua'i. Tsieje aiñe peoji, cui'ne quio hueasicohua'ire aiñe peoji. Huejama'cohua'ipi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

²⁶ Jaje casi maca Pablopi cuatro ëmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se iohua'i ja're te'e si'sire cuya tōni Maija'quëre se huë'ena cacapi, iohua'i ca nēosi mu'se ti'aja'a mu'se quëasi'i caquë. Jaje cani cayë, pai ñape Maija'quëre coa isiyere daja'a mu'se ti'aëna yo'o ja'ñere.

²⁷ Je'në siete mu'seña sa tēto saiye ja'i maca pa'ina, Asia yeja acohua'ipi Israel paipi Maija'quëre se huë're Pablo pa'ina, ñani paire ca huëohuë. Ca huëojë Pablo quë'rona sa tomejaë'ë, ²⁸ tutu cuijë:

“Israel pai cōcaijë'ë. Iquëpi si'a hue'ña cu'i maire sañope caquë ye'yaquë cui'ne Moisés cuañese'e cui'ne iye huë'e sañope caquë ye'yaquë. Jaje pa'ipi yure Maija'quë huë'ena griego paire dapi, iye de'o huë're si'si necai, cahuë.”

²⁹ Jaje cahuë, Pablopi Efeso aquë Trófimo ja're coní Jerusalénre pa'ina, ñasicohua'ipi, judío paí peocohua'i ja're coní Maija'quë huë'ena cacapi cuasajë jaje cahuë.

³⁰ Jaje yo'ojëna, si'a ja daripë pa'icohua'i asani pëijë tsi'sini Pablote tseani hue'sena quërëjë sahuë. Hue'sena quërë etoni, Maija'quë huë'e eta sa'noa si'ñe saohuë. ³¹ Pablote ja maca huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yecohua'ipi soldado paí ëjaëre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai josa yo'oyë, quëahuë. ³² Quëarena, Coronelpi asani i soldado paí ja're coní iti yo'o hue'ñana huë'huëhuë. Huë'huë ti'ajëna, ñani Pablote huaiye jeohuë. ³³ Ja maca Coronelpi ti'ani i soldadore cuañepi. Pablote tseani caya quëna meapi huejë'ë caquë ja maca Pablote seji'i: “¿Ique mami a'ni?” caquë, cui'ne “¿iquere yo'oquëna, më'ëre sañope yo'oye'ni?” caquë. ³⁴ Seina, yecohua'ipi ai tutu cajëna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajëna, asama'ë soldado daripëna sajë'ë, cuañepi. ³⁵ Cuañëina, sacohua'ipi je'nërepa soldado paí daripë mëiconi ti'ani soldado paí coa cuajë sahuë, Pablote huajo yëcuhua'ipi ai josa yo'o do'ire. ³⁶ Sajëna, jai paí tutu cuihuë:

“Ite huaijë'ë”.

³⁷ Sajëna, soldado huë'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi:

“A'ri maña më'ëre casi'i.” Caquëna, soldado ëjaëpi capi:

“¿Më'ë griego cocare caquë aë? ³⁸ Më'ë pa'ima'quë Egípto paí ëjaëre sañope yo'oquëpi, cuatro mil ëmëohua'i huaicohua'i ja're coní paí peo hue'ñaja'a saisiquë.”

³⁹ Caquëna, Pablopi capi:

“Paní, yë'ë cato Israel paí a'ë. Cilicia yeja Tarso daripë aquë a'ë. Jaje pa'ina, më'ëre señë, jaohua'ire coca casi'i.”

⁴⁰ Caquëna, de'oji, caëna. Caquëna, Pablopi soldado huë'e mëiconi nëcaquë jëtëpi ja'jëquëna, ñani coca caye jeorena, Pablopi hebreo cocapi capi, Israel paíre:

22

¹ “A'yë dohuë, cui'ne ja'quëohua'i asajë'ë si'aye quëasi'i, mësarute.”

² Jaje hebreo cocapi caquëna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua jeoni cama'pë asajëna, capi:

³ “Yë'ë Israel paí a'ë. Cilicia yeja Tarso daripëna coasiquë a'ë. Jaje pa'ipi iye daripë Jerusalénna ai de'ohuë. Ai de'oquëna, Gamalielpi yë'ëre ye'yapi, mai aiohua'i cuañese'ere si'aye. Ye'yasiquëpi si'aye Maija'quë yëye yo'osi'i caquë de'hue yo'ohuë, mësarú yo'oyeje pa'ye cui'ne. ⁴ Jesús ye'yase'ere ësequë ite sehuocohua'ire huani jeosi'i caquë ite sehuocohua'ire tseani si'seni co hue'ñana jëjo saohuë, ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ire. ⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayë. Yë'ë jaje yo'ose'e, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel paína toyani jëjo saohuë, Jesure sehuocohua'ire co'equë tseani iño Jerusalénna dani si'seye pa'iji caquë.

Pablopi I Sehuose'ere Quëapi

(Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Ma'aja'a sai Damasco ti'añe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tëmopi ai miañerepa yë'ëna ju'api. ⁷ Ju'aquëna, yejana torehuë. Ja macapi asahuë, yë'ose'e: ‘¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?’ ⁸ Caquëna, sehuohuë. ‘¿Ne a'ni ëjaë?’ cahuë. Caquëna, capi: ‘Yë'ë Jesu a'ë. Nazaret aquë a'ë, më'ë josa yo'oquë.’ ⁹ Caquëna, yë'ëre cöcuhua'i cato miañe ñajëta'a Jesús cayete asama'pë quëquësicohua'i pateña. ¹⁰ Pa'ijëna, Jesús caquëna, asani cahuë: ‘¿Iquere yo'oja'quë a'ni, Ejaë?’ Caquëna, mai Ejaëpi capi: ‘Huëni

Damascona saijë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.' ¹¹ Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quë de'ohuë. Yë'ëre cöcohua'ipi jëtëre tse'ejë sahuë, Damascona.

¹² Jarote Ananías Moisés cuañese'e yo'oquëpi Damascore pëasiquëpi paji'i. Jaë cato ai de'oquë api, si'aohua'i judío pai cajëna, pa'iquë paji'i. ¹³ Damascona ti'ani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi: 'Saulo yë'ë yo'jei, yure më'ëpi ña'ne pa'iji. Caquëna, ñahuë, iti macapi.' ¹⁴ Ja maca yë'ëre capi: 'Mai aïohua'i Diusupi i yëyere asaquë yo'ojaquë caquë më'ëre jo'ya nepi, nu'ne pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë yo'oja'quëni soipi. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire quëaye pa'iji. Më'ë cato i pa'yere quëacaiquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁶ ¿Yure me yo'oquë utequë'ni? Huëni do cuañojë'ë, mai Ejaë mamire cuasaquë më'ë co'aye yo'ose'e tsoa tosiquë pa'iquë.'

Judío Pai Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

¹⁷ Jeteyo'je Jerusalénna co'ini Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëni sei caní ña'neje pa'ye ñahuë. ¹⁸ Ñaquëna, Ejaëpi yë'ëre capi: 'Esa Jerusalénpi etani saijë'ë. Iye daripë pa'icohua'i yë'ë coca më'ë quëaye asacaiye paja'cohua'i a'ë.' ¹⁹ Caquëna cahuë: 'Ejaë, me jaohua'ire quëaye'ni, tsoe jaohua'ipi yë'ë më'ëre sehuocohua'ire judío pai ts'i'si hue'ñana sai tseaquë tē'caquë cui'ne co hue'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire. ²⁰ Cui'ne më'ë jo'yaë Estebanre huani jeojëna, yë'ëpi huaicohua'i caña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a pai asayë, yë'ë yo'ose'e.' ²¹ Caquëna, mai Ejaëpi yë'ëre capi: 'Saijë'ë. So'ona jëjo saosi'i, yë'ë cocarepa yequë paire quëaja'quëre, Israel pai peocohua'ini,' capi."

Coronel Yo'oye

²² De'oye iye ca macaja'a asa tējini ai tutu cui huëohuë:

"Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ija'quë."

²³ Jaje jeo'ne peoyerepa ai tutu cuijë pëijë iohua'i ju'i sara du'teni jeajë cui'ne ya'o ne'ñare ëmëje'ena jeajë yo'ohuë. ²⁴ Yo'ojëna, soldado huë'ena Pablöre coní ca'ni mepi si'sejë'ë. ¿Si'sejëna, quëajaquë i co'aye yo'ose'e. Iquere yo'oquëna, ai sañope caye'ni? Asasi'i caquë cuañepi, Coronelpi.

²⁵ Si'señu'u cajë huëni yo'ojëna, Pablopí Capitánre capi:

"Yë'ë yo'ose'e asama'pë si'seye peoji. Cuañese'e pa'iji, yë'ë romano a'ë."

²⁶ Caquëna, Capitánpi asani sani i ëjaëre capi:

"Iquëre de'hua ñani yo'ojë'ë. Romano api."

²⁷ Caquëna, Coronelpi dani capi:

"Yë'ëre quëajë'ë. ¿Romano a'ë, më'ë?"

Caquëna, Pablopí capi:

"Jëjë'ë."

²⁸ Caquëna, Coronelpi capi:

"Jaiye curiquë sa'ini yë'ë romano pai de'ohuë."

Caquëna, Pablopí capi:

"Yë'ë sa'ine pahuë. Yë'ë cato ts'i'nëna romano pai a'ë." ²⁹ Caquëna, si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi ite jeoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejë'ë cuañesiquëpi quëquëpi.

Judío Pai Ejaohua'ire Pablo Case'e

³⁰ Ñatasi mu'se Coronelpi Israel pai Pablote sañope case'ere asasi'i ique do'ire sañope caye'ni caquë Maija'quë huë'e ñacai Ejaohua'ire cui'ne judío pai

yo'oye asani ca tëji ëjaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote quëna mea joyeni tsi'si hue'ñana daëña.

23

¹ Sa nēcouna, Israel pai yo'oye asani ca tëji ëjaohua'ire Pablapi ai ñani capi: “Maija'quë do'ijë, iye macaja'a Maija'quë ña hue'ña yë'ë ai cuasaquë co'a ju'i pa'iyë pañë.”

² Caquëna, Ananíaspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Pablote ja'ye nēcacohua'ire capi: “Yë'opona tëtojë'ë.” ³ Cuañequëna, Pablapi ite capi:

“Më'ëni coa caquëre Maija'quëpi tëtoja'quë api, më'ë cato Moisés cuañese'epi yë'ë yo'ose'ere asani ne de'huaja'quëpi ja'rusiquëpi ñu'iñë, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'oquë tëtojë'ë, cuañequë'ni? Jaje cani më'ëpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyë.”

⁴ Caquëna, iti maca nēcacohua'ipi ite cahuë:

“¿Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pare pëi sañope caquë?” ⁵ Cajëna, Pablapi capi.

“Do'ijë ëjaëre huesëquë cahuë. Ëjaëpi asani jaje caye para'huë. Maija'quë toya pëpë caji: ‘Pai ëjaëre pëi sañope cama'ë pa'ijë'ë.’ ”

⁶ Cani ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tëjicohua'i acohua'ipi saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyë asani, Pablapi tutu capi:

“Do'ijë, yë'ë fariseo'ë. Fariseo tsëcapë aquë a'ë. Ju'isicohua'i huëiye pa'iji cuasa do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë.”

⁷ Jaje caëna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojë cajë caya tsëca huahuë, tsi'sisicohua'ipi. ⁸ Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye pañë, cui'ne huiñaohua'ije peoyë, cui'ne joyoje peoyë cacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huëiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ije pa'iyë cui'ne joyoje pa'iji cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, sañope cahuë. ⁹ Ai cuijë yo'ojë cajëna, fariseo acohua'i cuañese'e ye'yacohua'i huëni nēcani cahuë:

“Iquë co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quëaquëna, panita'a huiñaëpi quëaquëna, casiquëni huesëjë yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oye pa'ini, cuasayë.”

¹⁰ Cajëna, ai jerepa sañope yo'ojëna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojë huani jeo ma'ñe caquë ca'raquë i soldado paire quërëjaija'cohua'ire jëjë saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huë'ena cui'naëni sajajë caquë.

¹¹ Se na'isi ñami mai Ëjaëpi ñai nēcani Pablote capi: Tutu hue'ejë'ë, yo'o jujahuë cuasama'ë. Iño Jerusalén yë'ë coca quëase'eje pa'ye cui'ne quëaye pa'iji, Roma daripëna yë'ë coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Ñatasi mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nēcahuë. Cuasani, Pablote huaima'pë pani aiñe cui'ne ucuye peoji, ca nēc hueso-huë. ¹³ Jaje, ca nēcicohua'ipi cuarenta pai jerepa paë'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Israel pai aiohua'ire quëahuë:

“Yëquëpi Pablote huaima'pë atu yëquëna co'ayepi tomejaquë cahuë. ¹⁵ Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tëjicohua'ipi soldado ëjaëre sejë'ë, Pablote ñamina'a tijupë darena, yequë dahuëre seni asañu'u pa'iji cajë. Cajë setena, dajëna, yëquë utecohua'ipi ite tsi'si hue'ña ja ti'ama'ëna, huani jeoye pa'iji.”

¹⁶ Ja ca nēcose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna cacani Pablote quëapi. ¹⁷ Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi:

“Iquë posëre sajë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji.”

¹⁸ Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:

“Pablo cosiquēpi yē'ēre soini iquē posēre mē ējaē quē'rona sajē'ē. Quēaye paji, seji'i, yē'ēre.”

¹⁹ Caquēna, soldado ējaē pai peo hue'ñana tsihua'ēre jētēna tseani sani te'ire seji'i:

“¿Iquere quēaja'quē a'ni, yē'ēre?”

²⁰ Caquēna, tsihua'ēpi capi:

“Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasasicohua'ipi mē'ēre seja'cohua'i a'ē, ñamina'a Pablote sajaquē cajē ca tēji ējaohua'i ña hue'ñana, ai dahuērerepa i yo'ose'e senī asañu'u cajē cayeje pa'ye caja'cohua'i a'ē, coa yequere cuasajē. ²¹ Jaje seto sehuocaima'ē pa'ijē'ē. Cuarenta pai jerepa catini uteyē, Pablote huani jeoma'pē pani aiñe cui'ne ucuye pañu'u ca huesesicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyē, coa mē'ē sehuoyese'e uteyē.”

²² Caquēna, soldado ējaēpi tsihua'ēre yureta'a yecohua'ire quēama'ē pa'ijē'ē yē'ēre quēase'e cani jējo saopi.

Felipe Quē'rona Saye

²³ Soldado pai ējaēpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saiyeque pa'iji ne de'huajē'ē docientos soldado paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos uitu saja'cohua'ire, caquē cuañepi. ²⁴ Cui'ne Pablo ñu'i saija'quēre caballore ne de'huajē'ē, ējaē Felix quē'rona huajēquēre jēasiquēni de'oye ñacaijē sacaijē'ē, cuañepi. ²⁵ Jaohua'i ja're conī toyasicoe jējo saopi. Toyase'e cato caji:

²⁶ “Romano ējaē jerepa pa'i, mē'ēre pēpayē. Yē'ēpi Claudio Lisiaspi. ²⁷ Israel paipi iquēre Pablote tseani huani jeoñu'u cajē yo'ojēna, yē'ēpi romano api asani yē'ē soldado pai ja're sani ite huasohuē. ²⁸ Israel pai ite sañope case'ere asasi'i caquē jaohua'i ējaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuē. ²⁹ Sani asaquēna, Pablapi iohua'i cuañese'e cayere yo'oma'ē tiñe yo'o do'ire sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, huani jeoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana coyeje peopi. ³⁰ Jaje pa'iquēta'are judío paipi huani jeoñu'u cuasajē yo'oyere asa ti'ani iquēre mē'ē quē'rona jējo saoyē. Jējo saoquē cui'ne ite sañope yo'ocohua'ireje se'i'ē, mē'ē asa hue'ñana sani ite sañope payere cajē'ē, caquē. Ca tējihuē.”

³¹ Ja maca soldado pai iti cuañese'eje ñami saijē Pablote Antípatris daripēna sahuē. ³² Ñatasi mu'se soldado pai quēo saicohua'ipi huē'ena co'ihuē. Co'ijēna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're conī saē'ē. ³³ Ñatasi mu'se Cesareana ti'ani toya ja'hua romano ējaēna isijē cui'ne Pablote isihuē. ³⁴ Isirena, toya ja'hua seña tējini Pablote seji'i: ¿Ique yeja aquē a'ni? Seina, Cilicia yeja aquē a'ē capi. Caquēna, asani, ³⁵ capi:

“Mē'ēre co'aye cacohua'ipi datena, mē'ēre asasi'i.”

Jaje caquē Herodes huē'ena iquēre sani de'hua ñajē'ē, capi, Felix.

24

Pablapi Felixre Caye

¹ Cinco mu'seña tēto sai maca Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaērepa Ananíaspi cui'ne aiohua'i conī daē'ē. Daijēna, cui'ne iti coca caquērepa Tertulojē daji'i. Jaohua'i cato pai ējaē quē'rona daē'ē, Pablote sañope cañu'u cajē. ² Dani Felix quē'rona tsi'sijēna, Pablote dahuē. Darena, Tertulopi sañope ca huēopi, ñeje:

“Éjaē Felix, mē'ēpi de'oquēpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyē. Cui'ne mē'ēpi de'oye cuasaquēpi cuañequēna, yēquē pai si'aohua'i ai jerepa de'oye

pa'iyë. ³ Si'a hue'ña më'ëre de'oye cayë. Yëquë romano Ējaë më'ë Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayë. ⁴ Më'ëpi tsoe cajëna, ai yo'oma'quë cuasajë a'ri maña cañu'u yëquë cuasajë daise'e asacaijë'ë, yëquëre. ⁵ Iquë tiro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i Ējaëpi ai josa yo'oquë api. Si'a hue'ña Israel paire yequere ye'yaquë cunirojai quëapi, yequë tsëcapëa nequë. ⁶ Jaje pa'ipi Maija'quë huë'e de'oconi si'si nesi'i caquë yo'oquëna, ñani ĩte tseahuë, yëquë cuañese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajë. ⁷ Jaje yo'ojëna, Soldado pai Ējaë Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. ⁸ Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuañepi, më'ë quërona sani quëaye pa'iji caquë. Yure më'ëpi Pablote seni asajë'ë. Seni asani si'aye yëquë caye nuñerepa sañope caye a'ë asaja'quë a'ë, më'ë.”

⁹ Caquëna, si'a Israel pai nuñerepa caji, cahuë, ĩti maca pa'icohua'i. ¹⁰ Cajëna, romano pai Ējaëpi yure caye pa'iji, caquë jëtëpi ĩñoquëna, Pablopì ca huëopi:

“De'oji sihuayë, tsoe ometëcana Ējaë pa'i Israel pai yo'oye asani ne de'huaquëpi asaquëna, yë'ë yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina. ¹¹ Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalënna yë'ë tì'ase'e Maija'quëre sēsì'i caquë. ¹² Tì'asiquëpi pa'i tel'ireje sañope caye pahuë. Jai pai tsi'sini josa yo'ojajë caquë ca huëoyeje pahuë. Maija'quëre se huë'ere pa'i tsi'si huë'ere jai daripëre josa yo'oye pahuë. ¹³ Yë'ë co'aye yo'oma'ë pa'isiquëre jaohua'i me ĩñoja'cohua'i a'ni, më'ëre. ¹⁴ Nuñerepa quëasi'i. Maija'quëre sehuoyë, jaohua'i tiro sai ma'a'ë cacore. Maija'quë yëyere yo'oquë pa'iyë. Si'aye Maija'quë coca toyapë, Moisés cuañese'e, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ë, cuasani sehuoyë. ¹⁵ Jaohua'i cuasayeje yë'ë cui'ne cuasayë, yequë mu'seña Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoja'quë api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. ¹⁶ Si'a mu'seña Maija'quëpi yë'ëre ñaquëna, cui'ne paipi yë'ëre ñajëna, asani nuñerepa de'oye yo'osi'i caquë ai yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëre ca'raye pañë, paireje.

¹⁷ Tsoe ometëca yequë pai darire pa'isiquëpi ĩño yë'ë quërona co'ihuë. Co'ini tì'ani peocohua'ire cōcasi'i cui'ne Maija'quëre ĩsisi'i caquë Maija'quë huë'ena cacahuë. ¹⁸ Cacani Moisés cuañese'e yo'oni si'sire cuya tosiquë pa'ina, Asia acohua'i Israel pai acohua'i yë'ëre ñahuë, jai pai ja're pa'iyë paquëna, cui'ne josa yo'oma'ë pa'ina. ¹⁹ Yë'ë sañope case'e pa'ito, yë'ëre ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. ²⁰ Judío pai yo'ose'ere asani ca tēji Ējaohua'i tsi'si hue'ñare pa'i maca yë'ë co'aye yo'ose'ere tì'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajë. ²¹ Yë'ë tel'erepa ĩohua'i ja're pa'i maca tutu cahuë, ñeje: Ju'isicohua'i huëiye pa'iji asa do'ire yure mēsaru yë'ëre sañope yo'oye cahuë, co'aye case'e pani jase'e pati'ne pa'io.”

²² Jaje caquëna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquëpi capi:

“Soldado Ējaë Lisiaspi daquëna, nuñerepa asasi'i mēsaru yo'ojë caye.”

²³ Cani Capitánre cuañepi Pablote coma'ë ñajë'ë. ĩ cajeohua'ipi dani ĩte cōcaija'cohua'i a'ë. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

²⁴ A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne ĩ paco Drusila cōni daji'i. Jao cato Judía paio paco'ë. Felixpi dani Pablote quërëjaijë'ë, caquë cuañeina. Quërëjatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopì quëaquëna, asapi. ²⁵ Asaquëna, Pablopì nuñerepa pa'iyere cui'ne yëyere quëco saojë pa'iyere, cui'ne yequë mu'se pai ñape yo'ose'e ca de'hua ja'ñere quëaquëna, asani Felixpi quëquëpi. Quëquëni capi:

“Saijë'ë, yure cato yequë mu'se më'ëre soini asasi'i.”

²⁶ Yequë cato Felix cuasapi, Pablopì curire ĩsijaquë, ĩsina joye saosi'i. Jaje cuasaquë si'anë soiquë coca caquë yo'opi. ²⁷ Caya ometëca sa tēto saquëna,

Felixpi etaëna, Porcio Festo romano ëjaë de'opi. Israel paì ìte sihuaaja'cohua'i a'ë, cuasaquë Pablote etoma'ë paji'i.

25

Festore Quëaye

¹ Festopi romano ëjaë de'oni toaso mu'seña sa tëto sani Cesareapi Jerusalénna maji'i. ² Mani ti'aëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne Israel paì aïohua'ipi Pablote sañope coca case'ere quëareña. Quëajë seteña. ³ Pablote Jerusalénna jëjo daojë'ë cajë jaohua'i cato daina, huani jëoñu'u cajë sei'ë. ⁴ Sejëna, Festo capi: “Pani Cesareare Pablo cosiquëpi paji'i. Jarore pa'ijaquë. Yë'ëpi ëa maca jarona sasi'i.”

⁵ Ja maca capi:

“Mësaru ëjaohua'ipi yë'ë ja're cõni Cesareana saijë'ë. Sani sañope ìte coca pa'ito jarona quëajë'ë.”

⁶ Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalén pani tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani paì yo'oye ne de'hua hue'ñana sani ja'runi ñu'i Pablote dajë'ë, cuañepi. ⁷ Cuañeina darena, Israel paì Jerusalén daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquë api cahuë. Jaje ìohua'i sañope caye pa'iquëta'are ì yo'ose'ere ìñojë quëayere pahüë. ⁸ Pajëna, Pablopi sañope ìohua'i cayere caquë capi:

“Co'aye ti yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Judío paì cuañese'ere sañope yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Maija'quë se huë'eje sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne romano paì ëjaëreje sañope yo'oma'quë a'ë.”

⁹ Caquëna, Israel paìpi sihuaajajë cuasaquë Festopi Pablote seji'i:

“¿Jerusalénna saiye yëma'quë? Jarona yë'ëpi më'ëre sañope case'e ne de'huaja'quëre seji'i.”

¹⁰ Seina, Pablopi capi:

“Romano paì ëjaëpi paì yo'ose'e asani ne de'hua hue'ña'ë, ìño. Yë'ë tayose'e pa'ito ne de'hua hue'ñare pa'iyë. Tsoe më'ëpi yë'ë quëaye asahuë, judío paìre sañope co'aye yo'oye pase'e. ¹¹ Yë'ëpi ai co'aye yo'osiquë pa'ito huani jëoñe de'oji, ju'ñe paìi cama'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yë'ëre tel'ije jaohua'ina ìsi ti'añe peoji. Jaje pa'ina, seña romano paì ëjaëre papi yë'ë tayose'e pa'ito asani ca de'huajaquë.”

¹² Caëna, Festopi ìte cocohua'ire sa'ñe coca cani cuasani Pablote caëña:

“Romano ëjaërepa quë'rona saiye sëto jarona saiye pa'iji.”

Agripare Quëaye

¹³ Casiquëpi pa'ina, ëjaë Agripa ì paco Berenice cõni Festore pëpañu'u cajë Cesareana dateña. ¹⁴ Dani pa'ijëna, Festo jaohua'ire quëapi. Pablo tseä cuañosiquë pa'iyë quëaquë capi:

“Te'i ëmë Felix cosiquë ìño pa'iji. ¹⁵ Jerusalénre pa'ina, Israel paì ëjaohua'ipi cui'ne Israel paì aïohua'ipi Pablote sañope coca quëajë ìte huaijë'ë.” ¹⁶ Cajëna, yë'ë cahuë: “Romano paì ëjaohua'i cato tel'ire paìre coa huëoni ja asama'pë huani jëoñena cuañema'cohua'i a'ë. Jaje yo'oma'pë ìti ca cuañoquëni ìte sañope cacohua'ini sañooperepa ñaquë ìohua'i sañope ìte cayere sañope ìohua'ire sehuoyere ìsicohua'i a'ë, caquë quëajaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paìpi ìñoña datena, ñatasi mu'sepi paì yo'ose'ere ne de'hua hue'ñare ñu'i Pablote dajë'ë, cuañehuë. ¹⁸ Cuañeina, ìre sañope cacohua'ipi quëahuë. Ai co'aquë ai co'aye yo'osiquë api, caja'cohua'i a'ë, cuasaquëta'are. ¹⁹ Coa Israel paì aïohua'i case'ere yo'oma'quë api, cahuë. Cui'ne yequë Jesús cocare jare cahuë. Jesús ju'isiquëpi huëni huajëquë api, caquë api Pablo. ²⁰ Ja mañase'e cajëna, me yo'oja'quë a'ni, cuasaquë Pablote sei'ë. Jerusalénna saiye de'oma'quë, jarona

asani ne de'huaye, de'oma'quë cahuë. ²¹ Caquëna, Pablopi romano ëjaëpi ne de'huaye pa'iji, caquë api. Caquëna, de'oji ññore cosiquë pa'ijë'ë cahuë. Yequë mu'seña jëjo saosi'i, romano ëjaërepa quë'rona, cahuë."

²² Caquëna, ëjaë Agripapi Festore caëña:

"Yë'ëje ipi caquëna, asasi'i." Caquëna, Festopi capi:

"Ñamina'a ìte asa'ñe pa'io." ²³ Nataquëna, ai de'o caña suñasicohua'ipi ëjaë Agripa ì paco conì, jo'yaohua'i conì paì yo'ose'e asa tu'rihuëna cacareña. Jaro soldado ëjaohua'ipi cui'ne Cesarea daripë ëjaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajë'ë, cuañeña. ²⁴ Festopi cuañequëna, dareña. Dani caëña:

"Ëjaë Agripa cui'ne si'aohua'i asajë'ë. Si'a Israel paì Jerusalén acohua'i cui'ne ñño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ë. ²⁵ Ì yo'ose'ere asani ìte huaiye peoji, cuasahuë. Pablopi yë'ë yo'ose'ere ëjaërepa Augustopi ne de'hua'ñe pa'ì api, caquëna, jàrona jëjo saosi'i, cuasahuë. ²⁶ ¿Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quëni me toyaye'ni, mai Ëjaëre? cuasaquë Pablote dahuë, ñño. Më'ëpi ìte asani quëajë'ë, mai Ëjaëre toya ja'ñe. ²⁷ ¿Ì co'aye yo'ose'ere huesëquë me cosiquëre jëjo saoye'ni, mai Ëjaë quë'rona?"

26

Pablopi Ëjaë Agripare Quëaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

"¿Më'ëre sañope cayere sehujë'ë?"

Caëna, Pablopi jëtë mëani ca huëopi, ñeje:

² "Israel paì yë'ëre sañope case'ere yë'ëpi sehujëquëna, Ëjaë Agripa më'ëpi asaja'quë api caquë sihuayë. ³ Si'aye Israel paì ja'në yo'ojë pa'ise'e asaquëpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're yë'ë sañope coca caye asaquëpi, yure yë'ëpi quëaquëna, asa jujama'ë dahuëre asacajë'ë caquë seña më'ëre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quëaye

⁴ Yë'ë tsoe Jerusalénre posë pa'linë pa'ise'e si'a Israel paipi asayë. ⁵ Fariseohua'i cato Israel paì yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ë, tayoye pacohua'i a'ë. Yë'ë fariseo, de'ose'e Israel paipi asayë. Jaohua'ipi yëni Pablo de'oye yo'opi, caja'cohua'i pa'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë, yëquë aìohua'ire tsoe acohua'ire, ca nëose'ere yë'ë ute do'ire sañope yo'ojë yë'ëre ñña dahuë. Ju'isicohua'i tijupë huëni huajëcohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, ca nëose'ere ute do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel paì doce tsëca pa'icohua'i si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quëre sejë ì ca nëose'ere uteyë. Tì'acquëna, ñañu'u cajë yë'ë Ëjaë Agripa yë'ëje cui'ne ute do'ire yë'ëre sañope judío paì cayë. ⁸ ¿Me yo'ojë mësarù, Maija'quë ju'isicohua'ire huëo tì'añe paì, cuasaye'ni?

Pablopi Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quëaye

⁹ Ja'në Jesucristo Nazaret aquë cocare ësequë sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuë. ¹⁰ Cuasaquë jaje Jerusalénna yo'ohuë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi cuañejëna, jaì paìre cohüë, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jëojëna, asaquë sihuaquë de'oji cahuë. ¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañë caja'cohua'i a'ë cuasaquë sehuocohua'ire tì'ani ai si'sehuë. Israel paì tsi'si huë'ñana cacarojai sehuocohua'ire co'ehuë. Jaohua'ire ai pëi yo'ohuë, Judea dari jere pajë sani co'erojaë'ë, si'sesi'i caquë.

Pablo Ì Ponëse'ere Quëaye (Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquë Damascona saë'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi cuañese'e toyani yë'ëre isini jëjo saoquëna. ¹³ Saina, ina ëjaë Agripa jopo mu'se pa'i maca, ma'tëmopi ësë jerepa miañepi yë'ëre ju'api, yë'ëre cocohua'ireje. ¹⁴ Ju'aquëna, ñani tatajëna, yë'ose'e asahuë, hebreo cocapi. Caquëna, '¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni? Tarapë jëjësë ñacana duruhuequë tito pë'iyeje pa'ye më'ëja'a a'si ne ju'iñeje yo'oyë, më'ë.' ¹⁵ Caquëna, yë'ëpi '¿ne a'ni, Ëjaë?' cahuë. Caquëna, 'Jesu a'ë. Më'ë josa yo'oquë a'ë. ¹⁶ Huëni nëcajë'ë, yë'ë jo'yaëre paire quëacaiquëre nesi'i, caquë më'ëre iñoñë. Më'ëpi yë'ë jo'yaë de'oni yure ñase'ere cui'ne yequë mu'seña yë'ëpi iñoquëna, paire quëaye pa'iji.

¹⁷ Më pai cui'ne Israel tsëca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquë de'oye ñacaija'quë a'ë, më'ëre. Yure Israel tsëca pa'ima'cohua'ina jëjo saosi'i, më'ëpi ye'ya sëtaja'quëre. ¹⁸ Jaohua'i cato cäsicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'i cato coa huesëjë yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mëna jo'yaohua'i pa'iyë. Jaohua'ire ye'ya sëtosi'i caquë më'ëre jëjo saosi'i, jaohua'ire quëa sëtaja'quëre, më'ëpi quëaquëna, asa sëtani ponëni Maija'quë jo'yaohua'i pa'ijë, nuiñe yo'ocohua'i, yë'ëre sehuocohua'i. Sehuojë iohua'i co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosicohua'i pa'ijë yë'ëre yecohua'i sehuosicohua'i ja're cöni te'e pa'ijë sehuosicohua'i pa'ja'ñere paja'cohua'i a'ë.'

Pablopí De'oye Sehuoye

¹⁹ Jaje pa'ina, ëjaë Agripa, Jesús ma'tëmo aye iñose'e asani de'oye sehuohuë. ²⁰ Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quëahuë. Jeteyo'je Jerusalén pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne si'a Judea yeja pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne Israel pai peocohua'ireje quëahuë, ñeje: 'Tsoe pa'ise'e jeoni Maija'quëre sehuojë'ë. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.' ²¹ Ja yo'o do'ire Israel pai pëijë yë'ëre huani jeonu'u cajë Maija'quë huë'ena tseahuë. ²² Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi cöcaina, nuñerepa saiyë. Ja yë'ta'api yureje si'aohua'ire Maija'quë coca quëaquë, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ireje quëahuë, Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quëase'eje pa'ye. ²³ Jare quëahuë, ñeje: Cristopi ai yo'oni juni huesëye pa'iji. Jeteyo'je ipi du'ru huëni de'o pa'iyere, huasoyere iñoja'quë api, maire Israel paire cui'ne Israel pai peocohua'ire."

²⁴ Pablopí ite sañope cayere sañope jaje caquëna, asani Festopi ai tutu capi: "Pablo më'ë cuepequë cayë. Itise'e ñaquë ye'ye huesëni."

²⁵ Caquëna, Pablopí sehuopi:

"Pani ëjaë Festo, cuepema'ë nuñerepa cayë. Jaje pa'ire paji cuasajë asayere.

²⁶ Ique mai ëjaë Agripa yë'ë caye si'aye asaji. Jaje pa'ina, ca'rama'ë cayë si'aye i ña hue'ñana, nuñerepa yë'ë caye ëjaëpi asa ti'aji, huesëma'ë cuasayë. Cama'ë pa'iyë, yequë hue'ñana pai ñama'tona tëtö saise'ere. ²⁷ Ëjaë Agripa, ¿Maija'quë coca tsoe quëacaicohua'i case'ere nuñerepa coca'ë cuasaquë? Asayë, më'ë. ¿Jaje pa'ima'quë?"

²⁸ Caquëna, ja maca Agripa Pablote capi:

"Më'ëpi quëaquëna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuë, më'ë capi."

²⁹ Caquëna, Pablopí capi:

"Më'ë sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yë'ëre asacohua'ije sehuoja'cohua'i a'ë cuasaquë Maija'quëre señë. Yë'ëje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijëta'a sëa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajë caquë señë."

³⁰ Pablopí ñeje ca tëji maca Ëjaë Agripa huëni nëcaquëna, cui'ne ja yeja cuañequëje cui'ne Bereniceje cui'ne si'aohua'i iti maca ducohua'ije huëni nëcahuë. ³¹ Huëni sani tiropi iohua'ise'e sa'ñe coca cahuë, ñeje:

“¿Iquë co'aye yo'oma'quëre me huani jeoñe'ni, cui'ne cosiquëpi pa'iyeye peoji, iquëre?”

³² Caquëna, ja maca Agripapi Festore capi:

“Romano ëjaërepapi ne de'huajaquë ipi cama'quë pa'ito yurepi ìte joyeni etora'huë.”

27

Pablote Romano Quë'rona Saye

¹ Yëquëre Italiana jëjo saoñu'u cuasani, Pablote cui'ne yequë cosicohua'ire Capitán Julona isihuë, jaëpi ñajaquë cajë Augusto hue'yosi tsëcapë aquëna.

² Adramitio yo sa'ro yohuëna ayamë'ë, Asia yeja yo sa'noana sani tëjire pacona. Jaona aya mëni saë'ë. Saijëna, cui'ne yëquë ja're cõni Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripë aquë Macedonia pai. ³ Ñatasi mu'sepi Sidón yo sa'rona ti'ahuë. Jarona ti'arena, Juliopi de'oye yo'oquë Pablo cajeohua'ipi necaijajë cuasaquë Pablote eto saoquëna, sani i cajeohua'ire, pëpaquë yo'opi.

⁴ Tutu ju'ama' të'huija'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu sañope ju'a do'ire Chipre saodohuë yë'quë macaja'a saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja je'ñerepa sa sani Mira daripëna ti'ahuë. Mira cato Licia yeja daripë aco paji'i.

⁶ Jarona Capitánpi yequë jai yohuë ti'api, Alejandría daripëpi daisiconi. Ja yohuëpi Italia yejana saija'coni asani Capitánpi aya mëijë'ë, cuañepi. Cuañeina, aya mëteña. ⁷ Tutu sañope ju'a do'ire dahuëre saë'ë, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojë Gnidona ti'ahuë. Ai tutuquëna, jerepa saiye co'api. Co'aquëna, Creta saodohuë tutu ju'ama'a të'huija'a të'ijani saë'ë, Salmón daripë je'ñere paja'a. ⁸ Të'tëpaja'a saijë ai yo'ojë De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona ti'ahuë, Lasea daripë quë'rona.

⁹ Tsoe ne huesëni yo'orójaiñe sëte ai huajëya'ye nëji'i, ja yë'ta'api yohuëja'a saiye tsoe je'nërepa oco tëcahuë ti'añe sëte. Jaje pa'ina, asaquë Pablapi yëhuoquë capi:

¹⁰ “Èmëohua'i yohuëja'a mai saini ai yo'oja'cohua'i a'ë, si'aye mai saye, cui'ne yohuë nejoja'cohua'i a'ë, cui'ne maije juti'ñe pa'iohua'i a'ë.” ¹¹ Caquë yëhuoquëna, Capitánpi sehuocaiye paquë coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuë paquë cayere cui'ne yohuë quëhuiquë cayere sehuocaji'i. ¹² Jaje pa'ina, si'aohua'i cuasahuë iye yo sa'ro cato co'aji oco tëcahuë pëani tëto saiye. Sañu'u, Fenicena ësë du'ina tiñarepa ña sa'rona. Jarona oco tëcahuë jëañu'u, cuasahuë.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

¹³ Jaje cuasajëna, huë'ehuë te'tepi a'ri ja'ye tutu ju'aquëna, saiye de'oji cuasajë yohuë dëquëye ne huahuase'e naë mëa saoni ayani saë'ë, Creta të'tëpaja'a. ¹⁴ Saijë pa'i maca ëmëje'e të'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuëre tutu sao. ¹⁵ Tutu saocona, sañope yo'o jujarena, tutupi quëconi sao. Sacona, io jëjo saoyeje saë'ë. ¹⁶ Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuë Clauda hue'eco jeteyo'jena ti'ahuë, ai tutuma'tona ti'ani. Jarona ai yo'ojë a'ri yohuë paire huaso yohuë ayahüë. ¹⁷ Aya tëjini jai yohuë joima'coni cuasajë jai yëi meapi huehuë yohuë, cui'ne a'ji mejahuëana Sirte hue'eyena ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë dëquëyere jopoja'a jëa dëso neñahuë, yohuëpi ju'aye pajaco cajë. Jaje yo'oni coa huahuajë tutu sao cuañohuë. ¹⁸ Ñatasi mu'seje ai tutuquëna, ña jujani iti saicohua'ipi yohuë sayere tsiayana moe dëso huëohuë. ¹⁹ Toaso mu'se acona yureta'a iohua'i jëñare papi ñajë jëa dësohuë, yohuë pa'ise'e. ²⁰ Ai tsoe mu'seña ësëre cui'ne ma'ñocore ñama'pë pa'ijë cui'ne ai tutu ju'aquëna, tutu sao cuañojë yureta'a ti ne huesëre pahuë cuasahuë.

²¹ Ai tsoe aima'pë pa'iyë sête, Pablopi si'aohua'i jopona huëni nêcani capi:

“Yë'ë Cretana pëañu'u caye asani sehuocaisicohua'i pa'ito de'ora'pi. Jarona pëasicohua'i panî si'aye iye ai yo'oye para'huë. ²² De'oji, yure ai cuasama'pë, tutu mañare hue'ejë'ë, si'aohua'i mësaru huajëja'cohua'i a'ë, yohuëse'e ne huesëtoje. ²³ Yë'ë pacacai necaiquëpi Maija'quëpi iye ñami i huiñaëre jëjo daouna, dani capi, ñeje: ²⁴ ‘Pablo ca'rama'ë pa'ijë'ë, César quë'rona saiyeque pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë iño pa'i do'ire Maija'quëpi si'aohua'ire më'ë ja're yohuë pa'icohua'ire huasoja'quë api, ju'ñere.’ ²⁵ Jaje pa'iyë sête ëjaohua'i tutu mañare hue'ejë'ë, yë'ë cato Maija'quëpi i case'eje ñacaija'quë api cuasayë, cui'ne huiñaë quëase'eje pa'ye pa'ija'coa cuasayë. ²⁶ Mai cato saodohuëna yohuëse'e ju'a huesëcona, tumasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

²⁷ Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adriaticore huahuahuë, jopo ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca ja maca, ñami jopo pa'i maca yohuë ñajë sacohua'ipi je'nërepa yeja ti'añë cuasahuë. ²⁸ Asani huaiñere cuecujëna, treinta y seis metros paji'i, huaiñe. Pa'ina, ai seña maca sani tijupë cuecujëna, veintisiete metros paji'i. ²⁹ Pa'ina, jai quëna pëana ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë yo sëtijëja'a cuatro quëna ca'huanoa jëo dësohuë, iti dëquëco naupa ja'ñere. Yo'ojë esa ñatama'coni cuasahuë. ³⁰ Iti yohuë sacohua'ire papi yahuerëpa jai huëre jëo sañu'u cajë ea du'iona, jëa yohuëre a'ri yohuëre tsiayana casa huahuoñu'u cajë yo'ohuë, quëna ca'huanoare corohuë quë'rona jëa dësoñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'ohuë. ³¹ Yo'ojëna, Pablopi quëapi, Capitánre cui'ne i soldado paire ñeje caquë:

“Iye yohuë sacohua'ipi iye yohuëre pa'ima'pë pa'ito mësaru huajëcohua'i pa'iyë peosipi.”

³² Jaje caquëna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuë sëa mea tëa jëoreña.

³³ Ñata maca Pablopi si'aohua'ire a'o huëopi ñeje caquë:

“Mai catorce mu'seña aima'cohua'i a'ë, mai pa'i ja'ñere huesëjë. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yureta'a aijë'ë, tutu paja'cohua'i, mësaru naña me macajë ne huesëye peoji.”

³⁵ Jaje ca tējini aore ini Maija'quëre seni tējini yëtoni ai huëouña. ³⁶ Ai huëoquëna, ñani quëcojë aore atëña. ³⁷ Yohuë pa'icohua'i cato, docientos setenta y seis pai pateña. ³⁸ Ani tējini trigore tsiayana ña'ñe dësoreña, peojaco cajë.

Yohuë Ne Huesëye

³⁹ Ñata tomesi maca yohuë sacohua'ipi iti yeja mamire huesëcohua'i paë'ë. Pa'ijë mejahuëre ñani, jaona së'añu'u cuasajë yo'ohuë. ⁴⁰ Jaje yo'ojë yohuë jëaye sëani huahuasi mea yë'te tēteni iti hue'ñana quëna ca'huanoa jëa cohuë, cui'ne yohuë tayo peruje joyehuë, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquëna, sai cañare mëohuë. Mëorena, yohuëpi mejahuëna tsiojai huëo. ⁴¹ Tsiojaijëna, jai yohuë corohuëpi mejahuëna ju'anëni huesëo. Ja maca yureta'a yo sëtijëja'a joni saco'ë, ai tutu to'aque ju'ayepi. ⁴² Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jëoñu'u cajë yo'ohuë, jaohua'ipi mamini catire paja'cohua'i a'ë cuasajë. ⁴³ Jaje yo'ojëna, Capitánpi Pablöre huasosi'i caquë yo'oma'pë pa'ijë'ë, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamicohua'i cato du'ru du'teni mamijë'ë, caquë. ⁴⁴ Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuë toñana tseani mamijë saijë'ë, capi. Caëna, jaje yo'ojë si'aohua'i huajëcohua'i yejana ti'ahuë.

¹ Si'aohua'i yejana de'hue ti'asicohua'i pa'ijë ja saodohuë mami asahuë, Malta. ² Si'aohua'ire yëquëre ite maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuë. Jaje yo'ojë toa suani dani cuijê'ë, cahuë. Ja mu'se cato ocoquë sësëye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huëohuë, cuija'cohua'ire. ³ Ja maca Pablo ja'ju jeca mañare co'eni suaquëna, toapi uquëna, etacopi, aña cüco'ë, jëtëna. ⁴ Pablo jëtëna añaapi cuni decona, ñani ite maca pa'icohua'i sa'ñe cahuë:

“Iquë paire huaiquë pa'ima'quë, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jëasiquë pa'itojë, ja yë'ta'api ite de'oye pa'iye peoyerëpa Maija'quëpi yo'oma'quë.”

⁵ Pablopì aña toana ya'cue tóni ti a'si ju'iñe peoyerëpa paji'i. ⁶ Pa'ina, si'aohua'i je sa'yëhua cotoja'quë api, panita'a huajërepa juni taja'quë a'ni cuasajë utehuë. Utejëna, ai yo'oye paquëna, ña jujani tiñe cuasaye ponani Diusu api, cahuë.

⁷ Yëquë pëa sito quëno macare Publio hue'equë jai tsio paji'i. Jaë cato saodohuë ëjaërepa paji'i. Jaëpi yëquëre i huë'ena de'oye pëpani tres mu'seña ao acoquë ñacaji'i. ⁸ Jarote Publio pëca ja'quë suña dahuëna cui'ne tsie ëta dahuë conì ju'iquë paji'i. Pa'ina, Pablopì cacani ñani Maija'quëre seni tējini ite jëñapi patoquëna, co'yapi. ⁹ Co'yaëna, asani ite saodohuë acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daë'ë. Daijëna, si'aohua'ire jujupi. ¹⁰ Jaje jujuquëna, ñani sihuajë ai de'oye yo'ohuë. Yo'ocohua'ipi yequë yohuëna aya mēni sai huëo maca yëquë saijë ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye isihuë.

Pablo Romana Ti'añe

¹¹ Toaso ñañëohua'ire saodohuë pani tējini yureta'a jai yohuëna ayamë'ë, Alejandria acona, oco tēcahuë pa'ina, pëasicona, Castor cui'ne Póluz diusuohua'i a'ë cajë nesicohua'ipi quë'iona ayamë'ë. ¹² Aya mēni saicohua'ipi Siracusana ti'ahuë. Ti'ani toaso mu'seña pëahuë. ¹³ Pëasicohua'ipi tsiaya tē'tëpaja'a saicohua'ipi Regiona ti'ahuë. Ti'ani ñatasi mu'se saijëna, huë'ehuë tē'tepi ai tutu ju'api. Jaje ju'acquëna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se ti'ahuë, Puteolina. ¹⁴ Ti'ani jaron a ñahuë, Maija'quë do'icohua'ire. Ñajëna, jaohua'ipi pëajë'ë cajëna, siete mu'seña pëani paë'ë. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana ti'ahuë. ¹⁵ Yëquë saiye tsoe asani pa'icohua'ipi Maija'quë do'ijëpi sañope dani ti'ahuë, yëquëre. Forona Apio quë'rona, toaso cono ucu huë'ña pa'i huë'ña, ja Romarepa ti'ama'në. Ja maca Pablo ña huajëni sihuaquë Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. ¹⁶ Jaje Romana ti'asi maca ëjaohua'ipi te'i pa'ijaquë Pablo cani te'e soldadore ite ñaja'quëre nehuë. Neni te'ire pëpahuë.

Romare Pablo Pa'iye

¹⁷ Toaso mu'seña Roma pëani pa'iquëpi Pablo jëjo saopi, judío pai ëjaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:

“Do'ijërepa yë'ë judío paire co'aye sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne ja'në aiohua'i case'eje sañope yo'oma'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Jerusalénre pa'ina, tseani romano paina isihuë. ¹⁸ Isirena, jaohua'ipi si'aye yë'ë yo'ose'e seni asa tējini huani jëoñe peoquëna, etoñu'u cahuë. ¹⁹ Cajëna, judío paipi asani ësehuë. Eëjëna, sei'ë. Jaje pa'ito romano pai ëjaëre papi Césarpi yë'ë yo'ose'e asani ne de'huajaquë caquë, nuñerepa yë'ë paire sañope caye peoquëta'a jaje cahuë. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute soihuë, ñaquë coca caji'cohua'ini, yë'ë iye maca tse a cuañosiquëpi quëna me sēi pa'iyë, mai Israel pai utejë pa'iyere cuasa do'ire.”

²¹ Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë mē'ëre sañope cajë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío pai daisicohua'ijë mē'ëre co'aye yo'oquë

api cayeje pa'ahuë'ë. ²² Jaje pa'ina, yëquë asaye yëyë, më'ë cuasayere. Yëquë iño asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

²³ Jaje cani iti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pai tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopi nea hue'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tējipi ma'tëmo pa'i tē'te ayere, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi cōni iñoquë quëapi, Jesús ayere care paji cajë sehuojajë caquë. ²⁴ Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahuë. ²⁵ Jaje yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopi capi:

“Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësarü aipëre ite quëacaiquë Isaías yë'opoja'a ñeje:

²⁶ Sani quëajë'ë, ja daripë paire.

De'huarepa asanije asa ti'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñanije ña ti'añe paja'cohua'i a'ë.

²⁷ Iohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco caje siose'ere hue'eyë, ña'ne pañë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa ti'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iye pajëna, yë'ëpi iohua'ire jujucayë pajaquë cajë jaje yo'oyë.

²⁸ Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

²⁹ Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cajë saë'ë.

³⁰ Pablopi jarona caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ipi saiquë. Jarore pa'i si'aohua'ire ite do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi. ³¹ Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañe tē'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Ejaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne i jëjo daoquëre nepi, yë'ëre i huaso cocare quëaja'quëre.

² Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi i de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. ³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. ⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, i de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni iñouna. ⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre i mamipi i jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne i case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë. ⁶ Mësaruje jaohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina isisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Ëaye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësarui Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a hue'ña pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna. ⁹ Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, i mamaquë cocarepa quëacaiquëpi. Maija'quë api, iti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute cuasaquë secacaiye. ¹⁰ Si'anë Maija'quëre se'ñë, i yëyepi pa'ina, yë'ë jaro do'i sasi'i caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, cōcayë yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Ñeje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayere sa'ñe cōcayere caquë yë'ëpi mësarui cuasayere se cōcaina, mësarupi yë'ë cuasayere cōcayë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cōcayë pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yë'ë mësarui quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yë'ta'a saiye pa'ñere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tëayeje pa'ye mësaruija'a Maija'quë joyo ayere sani tëasi'i caquë cuasahuë, yequë hue'ña judío peocohua'ija'a tëayeje pa'ye. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire ta'ñe asacohua'ire, huesëcohua'ire, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. ¹⁵ Jaje yo'oquë cui'ne mësarui Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacaiye yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëi'ne paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ite sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje. ¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nu'ñerepa pa'icohua'ire ne'ñere quëaji, de'o cocapi: "Nu'ñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi" caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

¹⁸ Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sa'ñope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmöre papi iohua'i yo'osi do'i co'ayere papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere iñopi, maire. ¹⁹ Jaohua'i tsoe asayë, ta'ñe Maija'quë ayere. Jaje pa'ina, ipi jaohua'ire du'ru iñopi, i ayere ña ja'ñe. ²⁰ Si'aye iye yeja pa'iyë ipi de'huapi. I de'huani pa'i macapi huëoni i nese'ere ñajë Maija'quë

pa'iyē asayē, ite ñama'pē pa'inije. Jaje pa'ina, Maija'quē tutu quē'ipi cui'ne ti pani huesēquē pa'iyē asajēta'a de'oye yo'oye pa'si do'ire, ca de'huani jēa tī'añe peoji, jaohua'i. ²¹ Jaje Maija'quē pa'iyē asacohua'ipi Maija'quēre papi cajē ite oiye pahuē. Cui'ne yequeje de'oquēre papi caye pahuē. Coa ai jerepa yeque ti do'i peoyere cuasahuē. Cui'ne iohua'i huesē joñoapi nea hue'ñana ne huesēhuē, co'a joñoa hue'e do'ire. ²² Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'ē cacohua'ita'a coa ai jerepa huesēohua'i pa'iyē. ²³ Maija'quē de'oquērepa pa'iquēta'are tīñere señe, ju'icohua'ije pa'iohua'ire de'huase'ere, pa'ije pa'ire, pi'aje pa'ire, nēicohua'ije pa'ire cui'ne añaje pa'ire de'huase'ere.

²⁴ Jaje pa'ina, señajē mēsaru yēyeje yo'ojē pa'ijē'ē caquē jeocopi, Maija'quē. Jaje caquē jeocouna, huajēya'ye sa'ñe yo'ohuē, iohua'i capēje ti oiye peoyerepa. ²⁵ Nuñerepa Maija'quē cocare asaye yēma'pē coa ai jerepa cosoyere asahuē. Cui'ne jaje yo'ojē Maija'quē de'huasi co'amañare sei'ē, de'oquēre pa'ē cajē. Maija'quēre pare sema'pē cui'ne Maija'quēre pa'ē caye pahuē. Maija'quē cato ti de'oquēre pa'ē caye pa'iji, si'anē. Jaje pa'ijaquē.

²⁶ Jaje pa'ina, Maija'quēpi jeocopi, co'aye si'sire yēcohua'ini coequē. Jaje pa'ina, nomiohua'ije Maija'quē cuañese'e jeoni sa'ñe nomiohua'ija'a emēre yo'oyeje yo'ohuē, si'si. ²⁷ Cui'ne jaje emēohua'ije nomiohua'ire yo'oye jeoni sa'ñe emēohua'ija'a yo'ohuē. Emēohua'ipi huajēya'ye yequē emēohua'ini yo'o do'ire iohua'i capēapi ai yo'oyē, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojē.

²⁸ Jaje pa'ina, iohua'ipi Maija'quēre asaye coeye sēte, ije iohua'ire jeocopi, joyo huesēohua'i pa'ijē iohua'i yēyeje co'ayere pa'ijajē, caquē. ²⁹ De'oye nuñerepa pa'iyē peocohua'ipi co'ayese'epi tīmēsicohua'ipi pa'iyē, si'si yo'oye, nomi yēye, ēa ña'ñe jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ēa ñajē co'aye cuasaye, huani jeōñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojaicohua'i pa'iyē. ³⁰ Yecohua'ini co'acohua'i a'ē cayē, Maija'quēreje coecohua'i a'ē, jōsa yo'ocohua'i a'ē, coa pa'ipi ne tī'añe pa'iji cuasacohua'i a'ē, cui'ne yē'ēpi jerepa pa'i a'ē cuasacohua'i a'ē. Co'ayere ai jerepa se cuasa huēcohua'ipi cui'ne pēca ja'quēohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'ē. ³¹ Yēhuoye asa tī'añe coecohua'i a'ē. Iohua'i ca nēose'eje yo'o tī'ama'cohua'i a'ē. Iohua'i sihuama'cohua'i a'ē. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere sai de'huama'cohua'i a'ē. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ē. ³² Jaohua'i cato Maija'quē cuañese'e si'aye asacohua'i a'ē. Cui'ne asacohua'i a'ē, iye yo'osicohua'i pani do'i quē'iohua'ipi pa'ijē jūni huesēye pa'iji case'eje. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojē pa'iyē. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'ojēna, sihuajē yējē ña'ñe.

2

Maija'quē Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequē yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquē api ca huesoquē pani ca de'huani jēa tī'añe peoji. Mē'ēpi yequē yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquē api ca huesoquē pani, mē'ēja'a co'ye ca huesoye pa'iji, mē'ēje cui'ne yo'o do'ire. ² Jaje pa'ina, asayē, mai Diosupi pai yo'oyere ña tējini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'quē api, ja co'ayere yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji ca maca. ³ Jaje pa'ina, mē'ēpi cuasani Maija'quē pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se tī'aēna, yecohua'ire tayoyē, cuasaquēpi cui'ne mē'ēpi iohua'i yo'oyeje yo'oquē pani jējaja'quē a'ē, cuasaquē? Jēaye peoji. ⁴ ¿Mē'ēre ponañere caquē Diosu dahuēre quēcoquē yo'oquēna, i oi yo'oyere asama'ē huesēquē coeyē, mē'ē? ⁵ Jaje pa'iquēta'are mē'ē joyo jēa do'ire mē'ē pa'iyē ponēma'ē coequē paē'ē, mē'ē. Jaje yo'oquē ai jerepa mē'ē nejo cuaño ja'ñere tsi'so tīmēñe, mē'ē Maija'quē pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se

tì'aëna, sai ja'ñere mē'ē yo'ose'eje pa'ye. ⁶ Ja maca ipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye saija'quē api. ⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ēja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quēpi ti pani huesēyere isija'quē api. ⁸ Isiquēta'a yecohua'ipi iohua'ise'e cuasajē nuiñere sehuoma'pē coa co'ayere tuiyē. Jaohua'ire cato Maija'quēpi pēi nejoja'quē api. ⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío pai peocohua'ijē. ¹⁰ Jaje pa'iquēta'are Maija'quēpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye, cui'ne ēja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isija'quē api. Du'ru macarepa judío paini jeteyo'je judío pai peocohua'ireje isija'quē api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quē cato icohua'i yecohua'i a'ē caquē yo'oma'quē api, si'a yē'quē maca ñaquē api, si'a paire. ¹² Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itojē ja yē'ta'a nejoja'cohua'i a'ē, Moisés cuañese'e asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuañese'e asasicohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'e ca do'ire. ¹³ Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyē. Cuañese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ē ca huesoye pa'iji. ¹⁴ Judío pai peocohua'i cato toya cuañese'eje ti peoyē. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'e pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojē pa'iyē, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojē iohua'ipi iohua'ire cuañeñe neñē. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñē, iohua'i joñoare cuañese'e pa'iyē paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji mē'ē yo'ose'e panita'a co'aji, mē'ē yo'ose'e. Jaje cani iñoji, cuañese'epi joñoare pa'iyē. ¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quē api, Maija'quē ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quēpi Jesucristo ja're si'a pai yahue yo'ose'e ña tējini ca huesoye pa'iji, yē'ē de'o cocarepa quēase'eje pa'ye.

Judío Pai Cui'ne Moisés Cuañese'e

¹⁷ Mē'ēpi judío pai pa'ima'quēje ñani caquē jerepa pa'i a'ē cuasaquēpi, Moisés cuañese'ere asaquēpi, Maija'quēre pare payē caquē sihuaquēpi, ¹⁸ Maija'quē yēye ta'ñe asaquēpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa tì'añere ye'yesiquēpi, ¹⁹ yecohua'i ñaco ca peocohua'ijē pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquēre pa'ē cuasaquēpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquēre pa'ē cuasaquēpi, ²⁰ cuañese'e pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payē cuasaquē huesēcohua'ire ye'yaquē pa'iquēpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quēa tì'añē cuasaquēpi. ²¹ Jaje pa'iquēpi ye'yaquē a'ē cuasaquē pani ¿me yo'oquē mē'ēja'a co'ye ye'yama'quē'ni? Jaje mē'ēpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ē quēaquēta'a ¿cui'ne me nesi'quē mē'ēpi co'amaña yahue imaquē'ni? ²² Yequē nomiore yo'oma'ē caquēta'a, ¿me yo'oquē mē'ēpi jaje yo'oquē'ni? Cui'ne mē'ēpi coa de'huasicohua'ire ñani coequēta'a ¿me nesi'quē iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue imaquē'ni? ²³ Maija'quē cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyē caquēta'a, mēsarupi cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quē co'aquē api cayē. ²⁴ Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquē toyase'e caji: “Judío pai peocohua'i co'aye cayē, Maija'quēre, mēsaru co'aye yo'o do'ire.”

²⁵ Jaje pa'ina, mē'ēpi cuiri ca'ni tēasiquēpi Moisés cuañese'ere si'aye sehuocaito cōcaili, mē'ē yo'ose'e. Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi cuañese'ere sehuocaima'quē pani ca'ni tēama'quēje pa'i pa'iyē pa'iji. ²⁶ Jaje pa'ina, tēama'quēta'a si'aye cuañese'ere yo'oni ca'ni tēase'eje pa'i pa'iyē pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, i ca'nihuē tēama'quēta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquēna, ja yo'oyepi mē'ēni co'aye yo'oquēre iñoja'quē api, toyase'e paquēta'a cui'ne ca'ni tēasiquēta'a sehuoma'ē pa'isiquēre. ²⁸ Judíorepa pasi'i caquē coa emēje'ese'epi yo'ojē tì'añe peoji. Cui'ne nuñerepa cuiri ca'ni tēaye cato emēje'epi yo'oye peoji.

29 Jaje pa'ina, judíorepa cato pa'ie pa'iji nuñerepa sa'nahuëre papi. Cui'ne cui'ni ca'ni tēase'epi sa'nahuë joyore pana tēasiquēje pa'i pa'ie pa'iji. Coa cuañese'epi ti'añe peoji. Maija'quē joyo neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuañosiquē cato Maija'quēre papi de'oquē api caquē ña nēosiquē api, pa'ni pa'i mañapi.

3

1 Jaje pa'ina, ¿iquere do'i paquē'ni, judío pa'i pa'ie cui'ne cui'ni ca'ni tēasichua'i pa'ie? 2 Ja cato jaiye cocaie pa'iji, du'rurepa Maija'quē judío pa'ina i coca de'hue pacaija'cohua'i a'ë caquē isisi do'ire. 3 Jaje pa'iquēta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jeotoje Maija'quē cato i ca nēose'ere jare yo'o ti'auquē pa'iji. 4 Maija'quē cato i coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o ti'auquē api, si'a pa'i coa cosocohua'i pa'itoje. I cato cosoma'quē api. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Nuñerepa pa'iquēre iñoñe pa'iji, mē'ë case'epi.

Cui'ne yecohua'ipi mē'ëre ña tējini ca hueso maca mē'ëpi de'oquērepa etaja'quē a'ë.

5 Mai tayo yo'oyepi Maija'quē nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojē pa'ito Maija'quē mai tayo do'ire nejoquē pa'ni Maija'quē nuñe yo'oma'quēpi nejoji. ¿Jaje caye pa'iquē? Pa'ni, pa'i caye ayepi caye a'ë. 6 Jaje caye peoji. Maija'quēpi nuñe yo'oma'quē pa'ni, si'a pa'i tayo yo'ose'e ña tējini ¿me pa'i yo'oyere ca huesoye pa'iquē'ni?

7 Jaje pa'iquēta'are yē'ë cosoyepi Maija'quē nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñocaiye pa'ito ¿me neni yē'ëre tayoquē api caye'ni? 8 Jaje pa'ito ¿me yo'oquē co'ayere yo'oma'quē'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayē, maire. Co'aye cuasajē sañope cacohua'ini co'aye yo'ojē de'oyere ti'añe pa'iji ye'yayē cayē, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquē nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quē'iohua'ipi Pa'iyē

9 ¿Jaje pa'ito mai judío pa'ipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ë cuasajē pa'ie? ¡Pa'ni! De'ocohua'i peoyē. Tsoe mai judío pa'ipi de'ocohua'i pa'i ma'ñe iñohuē. Jaohua'i ja're si'a yē'quē maca co'ayepi pa'cona, pa'iyē. 10 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Te'i macaje ti peoji, de'oquē.

11 Asani pasi'i cacohua'ije peoyē.

Peoyē, Maija'quēre co'ecohua'ije.

12 Si'aohua'i tayo sani huesēsicohua'i a'ë. Si'aohua'i do'i peocohua'i a'ë, ti cōcaima'cohua'ipi.

De'oye yo'ocohua'i, te'i macaje ti peoji, de'oye yo'oquēje.

13 Jaje pa'ina, si'aohua'i tērēhuēa cato pa'ire tasico de'hua sioma'coje pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'i tsemeñoapi coa cosoyē.

Aña tsimaje pa'yepi si'aohua'i yē'opōa pa'iyē.

14 Yequēre ai yo'o huano'i co'ayese'e yecohua'ire cayē, cui'ne sējeñese'e.

15 Paire esa huani jeñese'e yēcohua'i a'ë.

16 Si'aohua'i co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe isiyē.

17 Cui'ne ñama'pē pa'iyē, de'oye pa'i ma'arepa.

18 Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nēima'ëna, Maija'quēre cuasama'pē pa'iyē, a'ri mañaje.

19 Si'aye tsoe hue'ña Moisés cuañese'e judío pa'i cuañese'e pacohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji cajē asayē, mai. Jaje pa'iquēta'are iohua'i tayo do'i ca de'huani jēaye peosipi. Maija'quē pa'i ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se

tĩ'asi maca si'aohua'i iye yeja acohua'i ca hueso cuañoja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'i cato Maija'quë ja're conĩ pa'iyë tĩ'añë paja'cohua'i a'ë. Cuañese'epi mai tayose'ere iñoji.

Maija'quëre Cuasayepi Huaso Cuañoñe Pa'iji

²¹ Yure cato Maija'quë nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere iñoji, cuañese'e cayere yo'oma'ë, tĩrona se oani. Iye cato Maija'quë quëacaicohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cuañese'e toyase'ere ñajë asayë, i jaje yo'oye.

²² Jaje pa'ina, Maija'quë iquë jerepa pa'ire cuasama'quëpi i neñerepa pa'iyere isiquë api, coa si'aohua'i Jesús ire papi cuasacohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sëte si'aohua'ire Maija'quë de'oyerepa tĩ'añë caraji. ²⁴ Jaje pa'ijëta'are Maija'quëpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi, i coa isiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquë.

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristo ju'ini tsie jeosi do'ipi pai co'aye yo'oye sai de'huaye nepi. Ja sai de'huayere tĩ'añë pa'iji, Jesuni necaiquëre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tëto saima'ë paji'i, Maija'quë. Jesús tsiese'epi sai de'huapi. Jaje yo'oquë i nuñerepa pa'iyere cui'ne i quëcose'ere iñoji. ²⁶ Iñoni yureje Diosu nuñerepa pa'i a'ë caquë iñoquë yo'opi. Yëquëje cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi cajë asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequë a'ë caquë iñoquë yo'opi, Maija'quë.

²⁷ ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco, pa'ni cuañese'ere yo'o do'ire. ²⁸ Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cuañese'e yo'oma'quë pa'itoje. Jare tsoe asayë, mai.

²⁹ ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pai Diosuse'e pa'iquë? ¡Pa'ni! Judío pai peocohua'ijë Diosure payë, ite. ³⁰ Jaje pa'ina, yequë Diosu peoji, te'i api. Jare ipi paire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni tëasicohua'ire cui'ne pacohua'ireje, coa si'aohua'i ite necaiquëre pare asacohua'ini. ³¹ Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquëre pare asayepi ja'në cuañese'e jeocoye pa'iquë, cocai ma'ñe de'huani? ¡Pa'ni, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuañese'ere de'oyere pa'ë cacaijë yo'oyë.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

¹ ¿Iquere mai ai Abraham tĩ'aë'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure. ²⁻³ Toyase'e caji: “Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diosuni ire papi caquë cuasa do'ire.” I yo'o do'ipi nuñerepa pa'i pa'iyë Abraham tĩ'añë papi. Tĩ'asiquë pa'ni jerepa pa'i a'ë cara'pi. Yure cato Maija'quë ña hue'ñana jaje ca tĩ'añë peoji. ⁴ Co'amaña necaiquëre sañë cato coa isise'e peoji, nesi do'ire sañë a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuañoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'aquëre nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji. ⁶ Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidje cui'ne capi, toyase'epi. ⁷ I case'e cato caji ñeje:

Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne iohua'i co'aye yo'o do'ire coa sai tosicohua'ipi.

⁸ Sihuaquë pa'iyë, Ejaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sai tosicohua'ipi.

⁹ ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni tëasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pa'ni. Ca'ni tëama'cohua'ijë ja sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji,

Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ito ¿ite je yëhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre caë'ni, i ca'ni tãasi jeteyo'je? Pãni ja yë'ta'a tãama'në jaje ca nãopi. ¹¹ Ca nãosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tãa cuãñopi, Maija'quë cuãñequëna. I ca'ni tãase'epi iññoñe a'ë, Maija'quëpi tãama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tãama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji. ¹² Ca'ni tãama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'eje pa'ye ca'ni tãasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nãose'ere Tì'añere Quëaye

¹³ Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsëcapë acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nãoni, ca nãoma'ë paji'i, Abrahampi cuãñese'ere yo'o tì'a do'ire. Coa ai jerepa ca nãopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diusu isisi ca nãopi. ¹⁴ Jaje pa'ina, cuãñese'e caye yo'o tì'acohua'ipi Maija'quë ca nãose'ere tì'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nãose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. ¹⁵ Cuãñese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë sai de'huaquëna. Cui'ne cuãñese'epi peoquëna, ¿Me sañope yo'oye pa'iquë'ni?

¹⁶ Maija'quë ca nãose'e cuãñese'ere pacohua'ise'e tì'añe peoji. Cuãñese'e peocohua'ijë tì'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi tì'añe pa'ijaquë canì coa do'i peoye i ca nãose'ere isiye pa'iji, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api. ¹⁷ Toyase'epi caji: “Jai pai pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë, mël'ëre.” Jaje Diusu ca nãouña. Abraham cato Maija'quëre ju'isicohua'ire pa'iyë isiquë api asapi.

¹⁸ Cuasaquëpi ñani uteye peotoje Abraham cato ca nãose'erepa pa'ija'coa cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pëca ja'quë de'opi, Abraham. Maija'quë ite ca nãose'eje pa'ye tì'api. Ja ca nãose'e cato caji: “Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, mël'ë tsëcapë.” ¹⁹ Ca nãose'ere asaquëpi cien ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i conì aiohua'i pa'inije Abraham tsi paye peoji asaquëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'ë paji'i. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ca nãose'e jëa coeye papi. Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje cuasaquëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuapi. ²¹ Maija'quë si'aye ne tì'añe tutu paquëpi i ca nãose'ere neja'quëre papi cuasapi, jëa coeye peoyerepa. ²² Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa nequë api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'quë nuñe pa'ire ca huesopi cajë toyase'e Abrahamse'ere cajë toyaye pahuë, maireje cajë toyase'e a'ë. ²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesì'i caquë mai do'ire jucacani huëji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesure ju'isiquëpi huëisiquëni ire papi cajë cuasacohua'ire Diusupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquë api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iyë

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quë maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quë ja're conì de'oye pa'iyerepa tì'ahuë, asajë pa'iyë, mai Èjaë Jesucristo do'ire. ² Cui'ne mai Èjaë Jesucristo do'ipi de'hue tì'ahuë, Maija'quë i oi pa'i hue'ñarepa yure sihuajë pa'iyë. Maija'quë de'oyerepa pai

ñape pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë ute jujama'pë pa'iyë. ³ Ja yë'ta'a ai yo'oyeje pa'iji. Jaje ti'aruje sihuayë, ai yo'oyepi quëcojë dahuëre pa'iohua'ire de'oye. ⁴ Quëcojë dahuëre yo'oyepi mai ti'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyena ti'añe pa'iji, mai. ⁵ De'o joyo i isiquë yo'oyeja'a Maija'quëpi mai joñoana i oiyere isi timë huesoji. Jaje pa'ina, mai jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyë coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquëna, ne ti'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacaji'i, iti macarepa ti'aëna, co'acohua'ini caquë. ⁷ A'jiñe peoji, yequëni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquë yo'oquëje peoji. Coa te'i pati'ne pa'i api, ai de'oquërepa do'ire caquë jucacaiquë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato i oiyë iñopi, maire, ja yë'ta'api co'acohua'i pa'itojë Cristo maire jucacaiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire tēji mu'serepa Maija'quë pëi nejoquëna, jëaja'cohua'i a'ë, mai. ¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quë maire i mamaquë ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iyë nepi. Jaje nesiquëpi yure cato jerepa Cristo huajëquërepa pa'iyepi huasoja'quë api, maire, tsoe ipi de'oye pa'iyë sēte. ¹¹ Cui'ne jase'e pa'iyë paji. Maija'quëre sihuayë, Cristo Jesús do'ire ini pacacaijë. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're con de'oye pa'iyë ti'ahuë.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i emëpi co'aye yo'o huëopi. Ja yo'o do'ire juni huesëye huëopi. Jaje pa'ina, si'aohua'i juni huesëye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sēte. ¹³ Ja yë'ta'a cuañese'e peo'në co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'e peoquëna, co'aye yo'ocohua'ire sañope caye peopi. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are Adán pa'inëpi Moisés pa'inëna si'aohua'i juju huesëahuë'e, Adán Maija'quë cuañese'ere sehuoma'ë yo'ose'eje pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quëje pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isiyepi Adán co'aye yo'ose'e tēto saise'ere pa'ë. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pai jujuhuë. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë jai pai de'oye pa'i ja'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ë. ¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quë isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quë isise'e cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itojë nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ë. ¹⁷ Ju'ine je'quë te'i emë co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ë, huajëyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diosupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán i co'aye yo'osi do'ipi si'a paire ne huesëja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquë Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesëye peoye de'oye pa'i ja'ñe necaji'i. ¹⁹ Ñeje caquë cayë: Te'i de'oye sehuocaima'ë pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i paë'ë. Jaje pa'iquëta'are, te'i de'oye sehuocaiquë pa'isi do'ire jai pai nuñe pa'iohua'irepa pa'iyë ti'ahuë, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cuañese'e isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye co'aye pa'itojë Maija'quë oiyepi ai jerepa jaiye pa'iji. ²¹ Ja'në co'ayepi cato pai ëjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuañequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyepi nuñerepa yo'oyeja'a pai ëjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

¹ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiyere jerepa iñoja'quë api caquë. ² ¡Pani jaje caye! Tsoe mai co'aye yo'oye jeosicohua'i cato ju'isicohua'ijë pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iyë'ni? ³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyena cacajë i ju'ise'eje pa'ye juë'ë, mai. Mësarü jare tsoe asayë. ⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuañosicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'oquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji. ⁶ Co'ayere ëjaëje pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai paise'e yë tuture nejose'e pa'ijaquë cajë Cristo ja're que cuañosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai. ⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. ⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're coní pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë. ⁹ Tsoe maipi asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tijupë juni coñe pase'e. Ju'iñe ite tijupë quëcoye peoji. ¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo juji'i. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'iyepi Maija'quëre pacacaiji. ¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'ijë pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje. Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacaijë'ë, mai Ëjaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sëte mësarü co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajë'ë, capë yëyere yo'oma'pë cajë. ¹³ Yureta'a mësarü capëare isima'pë pa'ijë'ë, co'ayere yo'oja'co cajë. Mësarü capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ijë pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë. ¹⁴ Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañeñeje pa'ye maire cuañe cuañoñe peoji, Moisés cuañeñepi maire meñe cuañe cuañoñe peo do'ire, coa Maija'quë oiyepi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

¹⁵ ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojë pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i cuañeñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, iohua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocacohua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ë. ¹⁷ Ja'në co'ayepi jo'ya nesicohua'ipi paë'ë, mësarü. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'oji cayë, ite. ¹⁸ Yureta'a co'ayere ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajë. ¹⁹ Mësarü ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pai cayere papi cayë. Ja'në mësarü co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë, co'ayere yo'ojë, co'ayere mësarü capëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësarü isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ina isisicohua'ipi.

²⁰ Mësarü co'ayepi cuañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijë pa'iyë pahuë. ²¹ ¿Iquere de'oye pa'iyë isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mësarü huajëya'ye asa cuañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. ²² Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyë. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyë. Jaje pa'ina, mësarute de'oyerëpa pa'iyë necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijë cui'ne tëjiyere papi ti pani huesëyere payere necaiji. ²³ Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi saiñe cato ju'iñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Ëjaë Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesëye a'ë.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

¹ Maija'quë do'ijë, mësaru Maija'quë cuãñese'ere asacohua'ipi asayë, mai huajëcohua'i pa'i macase'e cuãñeñepi sëasicohua'ijë pa'iohua'ire paye paire.

² Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cuãñese'e do'ire io ëjëre sëasicoje pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a, cuãñese'epi sëase'eje pa'ye peoji. ³ Jaje pa'iquëta'are iopi ja yë'ta'a ëjë pa'ina, yequë ëmëna tsiojaïsico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a yequë ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmë yo'oco peoco ja maca.

⁴ Jaje cui'ne mësaruje Maija'quë do'ijë, Cristo ju'i do'ipi ju'isicohua'ijë pa'iohua'ipi pa'iyë, cuãñese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cuãñese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ëmëni payeje pa'iohua'i a'ë, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue'ña de'oyere pare mai yo'ojë pa'ija'cohua'ipi. ⁵ Ja'në mai yëyere yo'ojë pa'icohua'i paë'ë. Pa'ijë mai co'aye yëyere cuãñese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuë. Ja yo'oyepi ju'iñena sapi, maire. ⁶ Cuãñese'epi sëasicohua'ijë pa'iohua'i paë'ë. Yureta'a joyesicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cuãñese'epi jo'ya nesicohua'i peocohua'ipi Maija'quë joyo huajëye pa'iyë isiyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyë, cuãñese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyë, Yë'ëna

⁷ Jaje pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni, cuãñese'e co'aye a'ë caye? ¡Pani jaje caye! Yë'ë quëaquëna, asajë'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cuãñese'epi yecohua'i co'amaña yëcaima'ë caye pato yë'ë asaye para'huë, yecohua'i co'amaña yëcaiye co'ayere papi pa'iyë. Cuãñese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahuë. ⁸ Yecohua'i co'amaña yëcaima'ë pa'ijë'ë cayeja'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Jaje cuãñese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ë, itise'e pani. ⁹ Te'erepa tsoe yë'ë cuãñese'e asama'quëpi coa paë'ë. Pa'ina, cuãñese'epi tütani co'aye yo'oyere ne co'yao. ¹⁰ Ne co'yacona, yë'ëpi juë'ë. Ju'ina, cuãñese'e pa'iyë isisi'i ca nëota'a yë'ëre ju'iñena sapi. ¹¹ Cuãñese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cuãñese'e cayeja'a ju'iñere isio.

¹² Jaje pa'ina, ja cuãñese'e cato Maija'quë tse a'ë, nuñere pa'ë cui'ne maire co'aiye a'ë, si'aye Maija'quë cuãñese'e cato de'oyere pa'ë. ¹³ Ja de'oyepi yë'ëre ju'iñena saye pao. Pacona, co'ayepi yë'ëre cato ju'iñena sao. Sacona, ja do'ire asahuë, co'aye pa'iyë. Cui'ne asahuë, cuãñese'e ëseyeja'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iyë.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, mai. Cuãñese'e cato joyo aye a'ë cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato pai a'ë, tara cui'ne ca quë'i a'ë. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yë'ëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, asa ti'ama'ë pa'iyë, yë'ë yo'oye. Yë'ë yëyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye coeyere yo'oni ja maca cuãñese'e de'oyerepa pa'iyë asayë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre sa'nahuë co'aye pa'iyepi yo'oji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ë capë pa'ise'e yë'ë pa'iyë ti de'oye peoji, yë'ëre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osi'i cuasaquëta'a yo'o ti'ama'ë pa'iyë. ¹⁹ De'oye yë'ë yëyere nema'ë, coa ai jerepa yë'ë coeyere nequë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë coeyere yo'oni yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre co'aye sa'nahuë pa'iyepi yo'oji.

²¹ Jaje pa'ina, ñeje iye yë'ëre pa'iji, de'oye yo'oye yëquëta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyë. ²² Jaje pa'i sëte yë'ë cuasaye cato Maija'quë cuãñese'ere yëyë. ²³ Yëquëta'are yë'ë capëpi sañope yë'ë cuasa hue'ñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yë'ë capëre pa'iyepi yo'oji. Japi cose'eje pa'ire paji, yë'ëre.

²⁴ ¡Co'aquëre pa'ë, yë'ë! ¿Nepi yë'ëre ne huasoja'cohua'i a'ni, iye capë ju'iñena

saco aire? ²⁵ Coa Maija'quëse'e ne huasoja'quë pa'iji, Cristo Jesús mai Ëjaë do'ipi. Jare asaquë sihuayë. Jaje pa'ito yë'ëpi Maija'quë cuãñese'ere sehuocaiye pa'iji, yë'ë cuasayepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë capëpi co'ayena cuãñe cuãñosiquëpi jo'yaëje pa'i pa'iyë.

8

Maija'quë Joyo Do'ipi Pa'iyë

¹ De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai de'hua cuãñoñe peoji. ² Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesëyepi jo'yaëre paquëni eto huasopi, yë'ëre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi, joyo pa'iyepi. ³ Moisés cuãñese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajë yo'ojëna, cuãñese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëta'a ne ti'api, iye pa'iyere isiquë. Jaje pa'ina, jare ne ti'asi'i caquë i mamaquëre pai capë quë'ire cui'ne coa paije pa'ire jëjo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquë caquë. Jaje yo'oni co'ayere ja capë do'ija'a nejo huesoye ti'api. ⁴ Maipi de'hue Moisés cuãñese'ere yo'o ti'ajajë caquë pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pë pa'iyë, noni paise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere cuasajë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajë pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'iñena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ë. ⁷ Coa paise'e noni pa'iyere cuasajë yo'ocohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quëre coecohua'ipi i cuãñëne sehuojë pani ti'añe peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere sehuojë pa'icohua'i cato Maija'quë sihuaquë ñañere yo'o ti'añe peoji.

⁹ Jaje pa'ina, mësaru cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quë joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë joyopi mësaruni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyë. ¹⁰ Mësaru ja're coní Cristopi pa'ito mësaru joña huajëyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquëta'are mësaru capëa co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ije pa'ye pa'iyë. ¹¹ Cristo Jesure ju'isiquëni huëosi joyopi, ja joyopi mësaruteje ju'i capë quë'iohua'ireje huëoja'quë api, huajëye pa'iyena, Maija'quë joyopi mësaruni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito paise'e noni pa'iyere pa'ima'pë Maija'quë do'ijë. Mai cato joyo cayere pa'iyë pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mësarupi paise'e yo'ojë pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are joyopi cöcaina, paise'e yo'ojë pa'iyere nejoni mësaru pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuãñoñe. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuãñosi joyore, cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija'a joyore. ¹⁶ Maija'quë joyopi mai joyo ja're coní nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sëte mai si'aye i ca nëose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're coní te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i pani, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're coní.

¹⁸ Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi coní ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁹ De'hue Maija'quë mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco

pa'ico. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'iñepi, ja'juñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë. ²¹ Jaje pa'ina, ju'ijë ja'juñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'ie. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë. ²² Jaje pa'ina, yureje mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicopi nomio tsì coa huëoni ai a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'ie. ²³ Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nëosicohua'ije yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre neja'a macare cui'ne mai huaso cuañoñere cajë. ²⁴ Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ña'ñu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

²⁶ Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cōcāiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre secacāiji, pa'i yë'opi ca tì'añe peoyerepa. ²⁷ Jaje seina, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Tì'asicohua'i Pa'ie

²⁸ Jaje pa'ina, i yëyere yo'oja'cohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye tēto saiyepi de'oye pa'i ja'ñere cōcāija'coa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nëopi i mamaquëje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. ³⁰ Tsoe i ja'në cuasa nëosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

³¹ Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre ¿nepi maire sañope yo'o tì'añe pa'iquë'ni? Tì peoji, sañope yo'o tì'aque. ³² Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë ¿isisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quë api. ¿Me paquë'ni? ³³ Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire ¿nepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquë'ni? Jare coa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. ³⁴ Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'tere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre secacai pa'ito ¿iqueipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? ³⁵ Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'ijë oiyepi, sañope yo'oyepi, aïñe peoyepi, ju'ie peoyepi, ne ju'iñepi, panita'a juni huesëyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iquë? ¡Pani!

³⁶ Toyase'e cato caji:

Më'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai hue'ñana sase'eje pa'iohua'i pa'iyë.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huiñaohua'ipi, cuañecohua'i tutupi, cuañe tutupi, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, ³⁹ Mëñe ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo tì'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Ëjaë Jesucristona tì'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayë, Cristore sehuoquë sête. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaiji, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. ³ Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajeohua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi, cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cöcaiye pa'ito yo'ora'huë cuasayeque cuasayë. ⁴ Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi i mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë iohua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere iohua'ipi de'oye sehuojëna, i cöcai ja'ñe ca nëose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne i de'oye ca nëose'e pasicohua'i a'ë. ⁵ Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diusu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi ti'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paire peo do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa i mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: "Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë." ⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tiñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'ie cato pai tsëcapëja'a ti'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'ejä'a ai de'osicohua'ipi i mamajërepa pa'ie ti'añe. ⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nëoquë capi: "Zara mamaquëre paja'coa, yeque ometëcahuë yë'ë co'i maca."

¹⁰ Iyese'e pa'ie papi, yequeje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca caya mamajë. ¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja yë'ta'a co'aye panita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'eje caji: "Jacoboni oi, Esauni coehuë." Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë i cuasayeje pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, iohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa i yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuiñe yo'oma'quë api caja'cohua'i a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni? ¹⁵ Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: "Yë'ë yëquëni oni yejesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cöcasi'i." ¹⁶ Jaje pa'ie sête pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cöcaiypëpi ti'añe pa'iji, i sahuasicohua'i pa'ie. ¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: "Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë mamire asajajë caquë." ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare i teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare i yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diusu paipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, i cuasaquë yo'oye sañope ca ti'añe pa'ina? ²⁰ ¿Pai maca më'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi iti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye nei'ni? cama'coa. ²¹ Jaje pa'ie sête sotopi de'huaquë cato jare i yëyeje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare iti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja co'amañase'e neja'core cui'ne yeconí si'a co'amaña nerojajia'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcopi yo'opi, i pëi saiñere cui'ne i tuture iñosi'i caquë. ²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina i pa'ie de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejení tsoe hue'ñana

de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, i pa'i hue'ñare coní pa'ijajë caquë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío paí acohua'ire cui'ne judío paí peocohua'i acohua'ire. ²⁵ Maija'quë quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ë paire hue'yoja'quë a'ë, tì pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësaru yë'ë paí peoyë casicohua'ini,

Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are Israel paí ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: “Israel paí tsëcapë acohua'ipi jai paí pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'iyëje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri paí maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Ëjaëpi i case'eje pa'ye yo'o tì'aquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë apí, si'a yeja pa'icohua'ire.” ²⁹ Jare ipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huiñaohua'i Ëjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'eje pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Paí Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

³⁰ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío paí peocohua'ipi nuñerepa pa'iyere tì'ahuë, nuñerepa pa'iyere ti co'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi tì'ahuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are judío paí cato nuñerepa pa'iyere tì'añu'u cajë cuañese'ere sehuoni tì'añe pa'iji cuasajë yo'ohuë. Yo'ojëta'a tì'añe pahuë. ³² ¿Me yo'ojë pase'eje ñani, iohua'i yo'oyepi tì'añe pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire tì'añe pahuë, iohua'i yo'o do'ipi tì'añu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taocore, quënaona. ³³ Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ëpi Sión cutihuëna quënaore oañë. Jaona mësaru sañope ju'aja'cohua'i a'ë. Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'iyë peosipi.

10

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre seña cato Israel paí mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë seña a'ë. ² Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaiye ai yëyë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yëjë yo'oyepi nuñerepa asa tì'ani yo'oyere pa'iyë paji. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi paí nuñerepa pa'iyë isiquë cajë asa tì'añe pañë. Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ponëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iyë isiyere sehuocaima'pë. ⁴ Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iyë tì'añe necaji'i, Cristore sehuocohua'ini.

⁵ Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tì'añere Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'o tì'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ija'quë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: “Mësaru joña cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mëni Cristore quërëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, ⁷ ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?” ⁸ Toyase'e caye cato iye a'ë: “Më'ë yë'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë joyore.” Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'ë. Ja cuasayere yëquë quëayë. ⁹ Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Ëjaëpi cani cui'ne më'ë joyopi Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

¹¹ Toyase'epi caji: “Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi.” ¹² Jaje pa'ina, peoji, tiñe pa'i judío cui'ne yequë

pai. Jaje pa'ina, mai Ējaē si'aohua'i Ējaēpi, jaēpi si'aohua'ire ite secohua'ire jaiye de'oye pa'iyē isiquē. ¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Si'aohua'i mai Ējaēre secohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē." ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni? ¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, i ayere quēaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'i a'ni, iti coca quēacohua'ipi peoto? ¹⁵ ¿Cui'ne me iti coca quēaja'cohua'ire jējo saocohua'ipi peoto sani quēaja'cohua'i a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: "Airepa de'oji, de'o cocare quēaja'cohua'ipi tītaye."

¹⁶ Jaje pa'iquēta'are, si'aohua'i Maija'quē coca caye asani sehuoma'pē pa'iyē. Isaías toyase'e cayeje: "¿Ējaē, nepi yēquē quēaye asani itire pa'ni caye'ni?" ¹⁷ Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere quēase'ere cajoro asayeja'a tī'añe pa'iji, itire pa'ē cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yē'ēpi señē: ¿Asama'pē pate, iti coca quēaye? Pani asahuē, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Iti quēacohua'ipi quēajēna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuē.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ina iohua'i coca quēaye tī'api.

¹⁹ Jaje pa'iquēta'are tijupē seni coñē: ¿Israel paise'e jaje pa'ito asama'pē pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quē case'ere, ñeje:

Yē'ēpi mēsaru oicohua'ire neja'quē a'ē, yecohua'ini necaise'ere ña ēajēna.

Cui'ne mēsaru pēicohua'ire neja'quē a'ē, huesēohua'ipi.

²⁰ Ja jeteyo'je Isaías ca'rama'quēpi caji:

Yē'ēre co'ema'pē pa'isicohua'ipi tī'ahuē, yē'ēre.

Cui'ne yē'ēre jerore pa'iquē'ni cajē sema'pē pa'isicohua'ini iñohuē, yē'ē pa'iyē.

²¹ Cui'ne Israel paini Maija'quēpi caquēna, Isaíaspi toyapi, ñeje: "Si'a mu'sepi mēsarute soiquē yē'ē jēña ca'cahuē nesiquēpi utehuē, de'oye sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini."

11

Maija'quē Sahuaye Israel Paire

¹ Yure cui'ne señē, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quē Israel paire i pasicohua'ire jeocou? Pani nejoñe papi. Jare yē'ē i Israel paipi pa'iyē, Abraham tsēcapē aquēpi cui'ne Benjamín pai aquēpi. ² Ai tsoe jare i Maija'quēpi Israel paire i tsecohua'i a'ē ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jeocoma'ē pa'iji.

¿Huesēye mēsaru Maija'quēre quēacaiquē Elíaspi Maija'quēre sei, Israel paire co'acohua'i a'ē cuasaquē sei case'ere toyase'e quēaji? ³ Sei capi: "Ējaē mē'ēre quēacaicohua'ire si'aohua'ire huani jeahuē. Cui'ne mē'ēre isijē tēojē se hue'ñaje nejo saohuē. Jaje yo'ojēna, yē'ēse'e te'i maca nēasiquēni cui'ne yē'ēreje huani jeoñu'u cayē."

⁴ Jaje caquēna, Diusupi capi, ite: "Siete mil paire yē'ēre oicohua'ire hua nēohuē, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujē sema'cohua'ire." ⁵ Jaje ja'nē yo'ose'eje pa'ye yureje judío pai acohua'i a'ri ja'i pai nēahuē, Maija'quē i oiyeipi sahuasicohua'i. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quē maire coa isiyepi tī'añe pa'iyē sēte, pai tutu yo'oyepi tī'añe peoji. Yure pai yo'o tutupi tī'añe pa'ito Maija'quē oi maire coa isiye peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pai mañapi iohua'i co'ese'e tī'añe pahuē. Pajēna, Maija'quē sahuasicohua'ise'e tī'ahuē. Yecohua'ipi jēa joyo ne hueso cuañoñuē. ⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: "Diusupi isipi cuasa tī'a ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacaje asa tī'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyē." ⁹ Cui'ne Davidje capi:

Jare iohua'i si'aye payē, cuasayepi co'ye iohua'ire ne tañoñe,

Cui'ne huatenëa de'osipi, mësarupi ñona ju'ajë si'se cuañosicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.

Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pai Peocohua'ipi Huaso Cuañoñe

¹¹ Cui'ne yure señë: ¿Si'aohua'i judío pai ju'ajë peo hue'ñarepa tome sare? ¡Pani. Jaje yo'oye pahue! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue ti'ahuë, huaso cuañoñe, Israel paipi ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë. ¹² Jaje pa'ina, judío pai co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'iye pönëpi, cui'ne ñohua'i yo'ojë co'a de'ose'epi judío pai peocohua'i de'oye pa'iye pönëpi. Jaje pa'iye sête judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cöcöhua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayë.

¹³ Jaje pa'iquëta'are mësarute judío peocohua'ire caye payë, yeque maña. Yë'ere Maija'quëpi jëjo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye Maija'quë isise'e a'ë asaquë si'a yë'ë tutupi yo'oyë. ¹⁴ Jaje yo'oquëna, mësarupi sehuojëna, ñani yë'ë tsëcapë acohua'ije ñajë cui'ne ëa ñajë oijë huasosicohua'i pa'ijajë caquë yëyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijëna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quë ja're de'oye pa'iye ti'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quëpi ito, judío paipi sehuojë pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huëiye a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, pan sëpë aye poni du'ru nese'ere Maija'quëna isito si'a iti sëpëje Maija'quë isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquë yë tsitamopi Maija'quëna isisico pa'ito iti capëaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquë yë capëa pa'isicohua'ipi të'ca tète cuañoñuë, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mësarupi airo olivo soquë capëje pa'ipi sëo cuañoñuë. Jaje yo'ouna, mësaru de'hue ti'ahuë, iti tsitapi pa'iye isiye cui'ne olivo pa'iyepi mësarute pa'iye isiye. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë iti ñërepa capëa jerepa de'oquë. Jaje pa'ina, mëlëpi de'oquë a'ë cuasani, de'hua cuasa ñajajë'ë. Mëlëpi tsita pa'iye isima'ë pa'iyë caquë coa tsitamopapi mëlë pa'iyë isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'a yeque mëlëpi ca'ñe pa'i a'ë: "Jaje pa'ijë'ë, yëlëpi olivona sëa cuañosiquë pa'ijaquë caquë të'ca tètëpi jaohua'ire iti capë acohua'ire pare." ²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ë. Iohua'i ite coa necaiquëre pare cuasama' do'ire të'ca tète cuañoñuë. Jaje pa'iquëta'are mëlë cato ite coa necaiquëre cuasa do'ire de'hue iti ñëre pana tsiosiquë pa'iyë. Mëlë jaje pa'iye sête yëlë a'ë jerepa pa'i cuasama'ë, coa airepa ca'raquë ñaquë pa'ijë'ë, mësarute të'ca tète cuañoñe. ²¹ Maija'quë iti ñërepa pa'isi capëare të'ca tète jëosiquëme, me paquë'ni, mësaruje. ²² Ñajë'ë. Maija'quë nuñerepa de'oye yo'oquë api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oquë api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, ñohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquëta'are mësarure de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, mëlëpi de'oye i yëyeje pa'iyë pa'iji. Jaje pa'iyë pato mëlëreje cui'ne tëtö tējaja'quë api. ²³ Cui'ne yequeje, judío paipi ñohua'i jëa coeyere jëoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquë yëna sëo cö cuañoñë, tijupë. Maija'quëpi paji, tutu cui'naohua'ini sëo cöñe cui'na ñëna. ²⁴ Mëlëre judío peoquëta'are airo olivo soquë capëje pa'ini ti'ani de'o olivo soquë yëna de sëosiquë i ¿me neni de'o olivo soquë yë acohua'ire judío paire sëoye paquë'ni? Sëoja'quë api, de'o olivo soquë yëna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tëjyerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, Maija'quë ise'e nesi'i cuasase'ere mësarute quëaye yëyë, mësarupi jerepa ta'ñe asajë pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijajë

caquë. Israel pai cato jai pai jëa joñoa ne cuañosicohua'i pa'iyë, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quë ca nëosicohua'ipi cacajajë cajë. ²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, toyase'e cayeje:

Siön daripëpi daija'quë api, huasoquë.

Dani jaëpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quë api.

²⁷ Jaje yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,

Ja maca jaohua'ini caquë iye ca nëose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquëta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë, mësarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío paire Maija'quëpi ja yë'ta'a oiji, iohua'i aipëni i tsecohua'ire nesiquë sëte. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë isise'e jioye paquë api cui'ne i soisicohua'ire tìohua'ire nema'quë api. ³⁰ Ja'në tsoe mësarupi Maija'quëre sañope yo'ohuë, de'oye sehuocaima'pë. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cōcaji'i. ³¹ Mësarupa ja'në de'oye sehuocaiye pase'eje pa'iohua'i a'ë, yure judío paipi. Jaje pa'iyë, Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cōcאיjaquë cajë cui'ne iohua'ireje oi ñani cōcאיjaquë cajë. ³² Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji si'aohua'ire ite de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ipi oi teaye ñaquë cōcasi'i caquë.

³³ ¡Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quë si'aye asaquë pa'iquërepa! I cuasaye asani quëaquëje peoji. Maija'quë yo'oquë pa'iyë asa tì'aquë peoji.

³⁴ “¿Nepi Ëjaë cuasaye asa tì'añe pa'iquë'ni? Panita'a ¿nepi ite ñeje yo'ojë'ë cajë ye'yaye pa'iquë'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Ëjaëre co'amaña isini yure isisi do'ire saijë'ë, cuañeñe pa'iquë'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë tse a'ë, i nesi do'ire. Ini pacacaiji, si'anë. Sihuayë, Maija'quëre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquë.

12

Maija'quëna Isicohua'i Pa'iyë

¹ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë mësarute señë, Maija'quë oni yejesi do'ire, mësarupa pa'iyere Maija'quëna isi huesëjë'ë, huajëquëre pare. Ina isisicohua'ipi pani, Maija'quë sihuaja'quë api cui'ne ja isiye cato nuñerepa yo'oye a'ë.

² Jaje pa'ina, mësarupa pa'ijë'ë, iye yeja pai yo'ojë pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pë. Mësarupa cuasayere tiñe cuasajë pa'iyena ponajë'ë, mësarupa pa'iyepi tiñe yo'ojë pa'iyë ponëja'core. Ponëona, yureta'a Maija'quë yëye asa tì'aja'cohua'i a'ë. Asa tì'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quë sihuaquë ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quëajaquë caquë Maija'quë yë'ëre coa isipi. Ja do'ire mësarute cayë, mësarupa aquëpi te'ijë yë'ëpi ai asayë cuasaye pajaquë, ite cuasa maña ipi isiye ja'i maña cuasaja'quë. Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajë yo'oye pa'iji. Tëto saiperepa cuasato co'aji. ⁴ Ñajë'ë, mai capë yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye paji. ⁵ Jaje cui'ne maije jai pai pa'ijëta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'i do'ire Cristo capë acohua'i pa'iyë. Pa'ijë pai ñape yequëna se tsiosicohua'ipi te'e capë acohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ñapere tiñe pa'ye yo'o tutu isipi, i yëyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quë ayere asani quëa tuture isisiquë pa'ito, quëañu'u coa necaiquëre pare mai cuasaye ja'ye. ⁷ Yecohua'ire cōcai tuture isisiquë pa'ito, yecohua'ire de'oye cōcañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquë pa'ito

ye'yayese'e yo'oñu'u. ⁸ Yo'o jujacohua'ire quëa tuture isisiquë pa'ito quëa huasoñu'u, tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isisiquë pani yë'ë de'oye yo'oyere ñajë'ë caye peoyerepa isiye pa'iji. Cuañe tuture isisiquë pa'ito de'oyerepa cuasaë yo'ojë'ë. Ai yo'ojë pa'icohua'ire cöcaiquë pani sihuaquë cöcaiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyë

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijë pa'ijë'ë. Co'ayere coejë, de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quë do'ijë ëaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajë coa tea ju'iñeje yo'oma'pë sa'ñe oijë de'oye pa'ijë'ë.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijë'ë. Josaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mai Ëjaëni necaijë'ë, si'a joyorepa cuasajë toa tsë'ise'eje pa'i joyore papi.

¹² Sihua'jë pa'ijë'ë, mësarü yequë mu'se pa'i ja'ñere utejë pa'icohua'i. Ai yo'onije quëcojë'ë. Jeoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre se'ñe si'anë sejë pa'ijë'ë.

¹³ Cöcaijë'ë, Maija'quë tsëcapë acohua'ire, iohua'ire jopo caraye pa'ito. Mësarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojë'ë.

¹⁴ Mësarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajë cuasacaijë'ë. Iohua'i de'oye pa'i ja'ñere secacaijë'ë, pa'ni ai yo'oye pa'ijajë cuasajë se'ñe.

¹⁵ Sihucacohua'i ja're tsioni pa'ijë sihuacohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijë mësarujë oicohua'i pa'ijë'ë.

¹⁶ Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, jerepa pa'i cuasama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijë'ë. Ta'ñe pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹⁷ Saima'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajë yo'ojë'ë, pa'i ña hue'ñana. ¹⁸ Mësarü ai cuasaye ja'i maca de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajë. ¹⁹ Maija'quë do'ijë maña mësarupi sa'ñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quëpi saicaija'quë api cuasajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Yë'ëpi co'aye yo'ocohua'ire sa'ñe payë, si'seye pa'itojë," caji, Ëjaëre papi. ²⁰ Cui'ne caji jare ipi: "Më'ëre sa'ñope yo'oquëpi ao ëa ju'ito aojë'ë. Cui'ne cono ëa ju'iquë pa'ito ocuajë'ë. Jaje yo'ojëna, iti sa'ñope yo'oquëpi yë'ë co'aquëre pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi." ²¹ Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

¹ Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pa'i ëjaohua'i cuañeñere sa'ñope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë jëose'ere sa'ñope yo'oyë. Jaje sa'ñope yo'ocohua'i cato saija'cohua'i a'ë, co'ayepi. ³ Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasi'i cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iyë neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato Maija'quëni necaijë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajë'ë. Jaohua'i cato coa hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni sa'ñu'u cajë yo'ocohua'i a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëtë. ⁵ Jaje pa'iyë sëtë de'oye a'ë, ëjaohua'i cuañeñe sehuoye. Pa'ni iohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa tayose'e peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iyë pa'iji. ⁶ Jaje pa'ina, mësarü pa'i do'i sa'ñë, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.

⁷ Pa'i do'ire pai ñape saïne pa'ito saijë'ë, pai ñapere iohua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire saïne pa'ito saijë'ë. Ëjaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa iohua'ire cuasajë pa'ijë'ë. ⁸ Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiyere debeje pa'ye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa paini oiquë pani tsoe cuãnese'e cayere yo'o ti'api, si'aye. ⁹ Cuãnese'epi caji: Ëjere cui'ne nējore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerepa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Ëa ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuãnese'ere cono yo'o ti'añu'u cani coa mē'ë cajeire oijë'ë, mē'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o ti'añe pa'iji, cuãnese'e cayere. ¹⁰ Jaje pa'ina, paire oiquëpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiyepi si'aye cuãnese'e ne ti'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

¹¹ Si'aye yure mai pa'i tēcahuë pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sēta maca'ë huëo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'nē so'o macare paji'i, mai itire pa'ë cuasajë i coca asa maca. ¹² Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure je'nērepa ñata tome huëoji. Jaje pa'ina, jeoñu'u, nea hue'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia cā'core pana, soldado huajo saquë suñañeje pa'ye. ¹³ Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, conore cueperojaijë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pisiye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojaima'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'e cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oima'pë pañu'u. ¹⁴ Coa ai jerepa mēsarū cato suñajë'ë, Ëjaērepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni capë co'aye yēyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere joyo tutu carasiquë pa'ito, tsiojë'ë, ite, pai cuasase'ere ca huëoni sa'ñe uihuama'pë. ² Ñajë'ë, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyë. Si'aye aĩnese'e de'oji cuasajëna, yecohua'ipi Maija'quë necaiquëre pare cuasaye joyo tutu carajaicohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne cā aĩne de'oji cuasayë, hua'i cato aima'cohua'ipi. ³ Jaje pa'ina, si'aye aikuëpi yequëre hua'i aima'quëre co'aye cuasaquë ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquë sahuaquë si'ayere aikuëje cue'cuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aikuëre, cui'ne hua'i aima'quëreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'ë. ⁴ Jaje pa'ina, ¿mē'ë iquei'ni yequëre necaiquëni ñaquë tayo yo'oji caquë yo'o ja'ñe? I ëjaëpi ñañe pa'iji, de'oquë panita'a co'aquë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Ëjaë de'oye ne tutu paquëre me, me co'aquë'ni.

⁵ Yequeje quëaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase'ere cuasajë pa'iyë pa'iji. ⁶ Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquë yo'oquë pani Maija'quëni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aikuëje mai Ëjaëni de'oye yo'oji, Maija'quëre de'oji caquë pēpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quëre sei ai do'ire de'oye yo'oji, mai Ëjaëni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacaijë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacaijë. ⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Ëjaëni pacacaijë. Cui'ne juni huesëniye mai Ëjaëna jucacaiyë. Jaje pa'iyë sēte ja pa'inije cui'ne juni huesëniye mai Ëjaë tsecohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje

pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Ējaë pasi'i caquë Cristo juni cui'naëpi huëji'i.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ¿më'ë me yo'oquë Maija'quë do'iquëre co'aye caquë'ni? ¿Panita'a me nesi'quë coequë ñaquë'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i Maija'quë ña hue'ñana iñoja'cohua'i a'ë, ipi pai ñape yo'ose'e ñaquë ca huesoja'quëre. ¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Care payë, caji, Ējaë. Si'aohua'i yë'ë ña hue'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'ë.

Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquëre pa'ni Maija'quë caja'cohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'ie sête, pai ñape mai yo'ose'e iñoja'cohua'i a'ë, iti yo'ose'eje pa'ye, Maija'quëna.

Ne Taoñe Pajë'ë, Maija'quë Do'iquëre

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire señajë cayere jeoni coa ai jerepa iohua'i asase'ere cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë ne taoja'core nema'pë cajë.

¹⁴ Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyese'e pa'ie Ējaë Jesure sehuoquë sête. Jaje pa'ire paji, cuasaquë asayë, iye. Jaje pa'iquëta'are paipi iye si'si a'ë cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquëse'ere. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë aiñepi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito më'ëpi ite oiye paquë yo'oyë. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquëre më'ë aiñepi nejoñe pajaquë caquë pa'ijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nēcaima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ipi co'aye mēsarū de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañe tē'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa ao aiñepi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'ie a'ë, de'oye jo'cua pa'ie a'ë, cui'ne sihuaye a'ë, Maija'quë joyo pa'i do'ire. ¹⁸ Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini paije de'o pai api cajë ñañe pa'iji.

¹⁹ Jaje pa'ie sête co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë. ²⁰ Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese'ere nejoma'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiñe cato si'si ti peoye a'ë. Jaje pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne taoñe cato ai co'are paji. ²¹ Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i aiñepi, cono ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne taoñe pa'ito nuñe yo'oye peoji. ²² Maija'quë ña hue'ñana si'aye aiñe pa'iji cuasaquë pani jare paire carojaima'ë coa më'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje pa'ire nēimal'ëna, pa'iquë cato. ²³ Jaje pa'iquëta'are i cuasayepi aiñe cui'ne pañe cuasaye pa'ina, iti coa asaquë aiquë pani jai do'i ani huesëye pa'iji, i cuasaye quëayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Paini De'oye Yo'ojë'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

¹ Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a jopo carasicohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë cōcaiye pa'iji, tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'iyere cuasaye pañu'u, Jaje pa'ina, maipi cōcaiye pa'iji, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë mëi ja'ñere cōcaiye pa'iji. ³ Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o tī'api, ñeje cayere: “Më'ëre pēicohua'i pēiñe yë'ëna tomepi.” ⁴ Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itoje quëcojajë cui'ne huaso cuañoñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, cōcaila'quë mēsarute yecohua'i ja're

coni de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. ⁶ Jaje pa'ijë si'aohua'i te'e Maija'quë Diusure de'oquëre pa'ni cajë sihuaaja'cohua'ire, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

⁷ Jaje pa'ie sëte pai ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'aohua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë. ⁸ Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío paire necasi'i caquë daji'i, mai aïohua'ire ca nëoquë pa'ise'ere yo'o tì'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca nëose'ere nuñerepa yo'o tì'auquë pa'iyere iñosi'i caquë. ⁹ Daji'i, cui'ne judío pai peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:

Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pai pa'i hue'ñana.

Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jëjësi'i.

¹⁰ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

Sihaajë'ë, pai daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're coni.

¹¹ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquëre pa'ni sihaajë cajë'ë, Ëjaëre.

Pai yejaña cui'ne si'a pai daripëa maña, judío pai peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isaí tsëcapë aquëpi Ëjaë pa'ija'quë api.

Pa'i jãëpi si'aohua'i judío pai peocohua'ire cuañeja'quë api.

Cuañequëna, jãëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quëre señë, mai utejë pa'ie isiquëre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'ñe peoyerepa pa'ie isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë.

¹⁴ Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësarute de'oye yecohua'ire cuasayena timësicohua'ipi pa'ie, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'ie, cui'ne de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'ie. ¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña coni, mësarupi huanëyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë, Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuañese'eje pa'ie. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pai peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaaja'quë cajë.

¹⁷ Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëte. ¹⁸ Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yëyë, judío pai peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuocaise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi coni. ¹⁹ Pai yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa tì'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. ²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa coñere coequë. ²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ie:

Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'ie aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Cui'ne asa tì'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñañe yëquëta'a. ²³ Yure yë'ë ñño yo'oye ne saosiquë sête, yë'ë Española sai maca de'hue mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. ²⁴ Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, España quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiyë, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire cōcai ja'ñere saquë. ²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi iohua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. ²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pai sehuosicohua'ire, judío paipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere ti'ahuë, huaso cocare. Ti'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pai sehuosicohua'ire cōcaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Española. Jaronai sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. ²⁹ Iyere cuasayë. Yë'ë mësaru quë'ro saisi maca ti'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye timësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.

³⁰ Maija'quë do'ijë, mai Ëjaë Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señë, yë'ëre cōcaijë'ë, mësaru Maija'quëre secacaiyepi. ³¹ Maija'quëre secacaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise'e de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi. ³² Jaje secacaijëna, Maija'quëpi yëna, mësaru quë'rona sihuaquë saija'quë a'ë, mësaru ja're cōni pëa huajësi'quë pa'ija'quë caquë. ³³ Maija'quë de'oye pa'ie isiquëpi si'ahua'ire mësarure pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

16

Pai Ñapere Pëpaye

¹ Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire cōcaio pa'iconi Maija'quë do'ico, de'ocore pao, Febeni caquë quëayë, mësarute. ² Jaore de'oye mai Ëjaë mamipi cuasajë yo'ocaijë'ë, sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojë. Jaje yo'ojë cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cōcaijë'ë. Jao cato jai paire cōcaisicoa, cui'ne yë'ëreje cōcaisicoa.

³ Pëpacaijë'ë, Priscilare cui'ne Aquilare, yë'ë ja're cōni Cristo Jesús co'amaña cōcaisicohua'ire. ⁴ Jaohua'i cato yë'ë pa'iyere huasoñu'u cajë iohua'i pa'iyere ti nejo cuañone ja'i maca huajëya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yë'ëse'e de'oji, iohua'i yo'ose'e caye pañë. Cui'ne de'oji, cayë, jaohua'i yo'ose'e Maija'quë do'ijë judío pai peocohua'ije. ⁵ Pëpacaijë'ë, Priscila cui'ne Aquila huë'ena Maija'quë do'ijë tsi'sisicohua'ire. Pëpacaijë'ë, Epenetore, yë'ë oiquëre, Asia yeja aquëpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquë pa'isiquëre. ⁶ Pëpacaijë'ë, Mariäreje mësarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore. ⁷ Pëpacaijë'ë, yë'ë cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yë'ë ja're cōni co cuaño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jëjo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ë, cayë. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i paë'ë, yë'ë ja yë'ta'a sehuoma'në.

⁸ Pëpacaijë'ë, Ampliatore yë'ë oiquëre mai Ëjaë do'ipi. ⁹ Pëpacaijë'ë, Urbanore mai ja're cōni mai Ëjaë co'amaña yo'oquëre, cui'ne yë'ë oiquë Estaquisre pëpacaijë'ë. ¹⁰ Pëpacaijë'ë, Apelesre, Cristore coa necaiquëre pare asaquëpi jaiye neñañe pa'itoje quëcosiquëre. Cui'ne pëpacaijë'ë, Aristóbulo tsëcapëre i huë'e pa'icohua'ire. ¹¹ Pëpacaijë'ë, yë'ë cajeire Herodiönre, cui'ne Narciso tsëcapëre, mai Ëjaëre sehuocohua'ire. ¹² Pëpacaijë'ë, Trifenare cui'ne

Trifosare, mai Ējaē co'amaña necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Ējaē co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pēpacaijē'ē. ¹³ Pēpacaijē'ē, Refore, mai Ējaēre sehuoni pa'iquēre pare. Cui'ne i pēca ja'core yē'ē ja'coje pa'ioire pēpacaijē'ē. ¹⁴ Pēpacaijē'ē, Acincritore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne iohua'i ja're cōni pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pēpacaijē'ē, Maija'quē do'ijēre. ¹⁵ Pēpacaijē'ē, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne io yo'jeore, Olimpastre, cui'ne si'aohua'i iohua'i ja're cōni Maija'quē do'ijē pa'icohua'ire.

¹⁶ De'oyerepa sa'ñe sihuajē pēpajē'ē. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mēsarute pēpa saoyē, jaro pa'icohua'ire.

¹⁷ Maija'quē do'ijē se'ñe, mēsarute. De'hua ñajē pa'ijē'ē, yequē tsēcapē a'ē cajē yo'oye, cui'ne ne tōñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mēsarū case'ere sa'ñoje yo'oye a'ē. Jaohua'ire tsioma'pē pa'ijē'ē. ¹⁸ Jaje cacohua'i cato mai Ējaē Jesucristore necaima'pē pa'iyē, coa ai jerepa iohua'i de'oye pa'iyere cuasajē yo'oyē. Jaje yo'ojē esa sehuocaicohua'ini coa cosoyē, iohua'i a'ji maña de'o yē'o cayepi. ¹⁹ Si'aohua'i asayē, mēsarū de'oye sehuocaise'e. Jaje pa'ina, yē'ēje sihuayē. Ja yē'ta'a mēsarū tā'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquē seacaiyē, mēsarū de'hue de'oyere yo'ojajē caquē, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pē caquē. ²⁰ Jaje pa'ijēna, Maija'quē de'oye jo'cua ai cuasama'pē pa'iyē isiquēpi Satanás huati ējaēre mēsarū quēo huē'ehuēna esa jējo oaja'quē api. Mai Ējaē Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijē'ē.

²¹ Mēsarute pēpa saoji, Timoteo yē'ē ja're cōni co'amaña nequē pa'iquēpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yē'ē cajeohua'ipi mēsarute pēpa saoyē, jaro.

²² Cui'ne yē'ē Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquēje jaro mēsarute pēpa saoyē, mai Ējaērepa do'ipi.

²³ Mēsarute pēpa saoji, Gayoje. I huē'ere pa'iyē, yē'ē, cui'ne i huē'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijē pa'iyē. Cui'ne pēpa saoji, Erastoje, pa' pa'i daripē curiquē de'huacai pa'iquēpi. Cui'ne Maija'quē do'iquē Cuartoje pēpa saoji, jaro.

²⁴ Mai Ējaē Jesucristo coa isiyepi mēsarū ja're pa'ijaquē. Jaje pa'ijaquē.

Pēpa Tējiye

²⁵ Tsoe mēsarute quēahuē, huaso cocare. Ja cōcāja'a asayē, mai. Maija'quē mēsarute quēcojē nēñerepa pa'icohua'ire necai tuture payē. Ja do'ire mēsarū i tsecohua'ipi pa'iyē. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'nē Maija'quē nesi'i cuasase'e a'ē. Jare tsoe yahuese'e paji'i. ²⁶ Jaje pa'iquēta'are yureta'a Maija'quē ti pani huesēquēpi cuāñequēna, Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'eja'a yure cato maire iñopi. Cui'ne Maija'quē nesi'i cuasa nēose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñopi, jaohua'ipi itire pa'ē cuasajē de'oye i cuāñeñe sehuocaijajē caquē.

²⁷ Maija'quē te'i si'aye asaquē tā'ñe pa'ire pani si'anēpi Jesucristo do'ija'a de'oquēre pa'ni cajē sihuajē pañu'u. Jaje pa'ijaquē.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

¹ Maija'quë i yëyeje yë'ëre Pablore nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're coní. ² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Ëjaë Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're coní mësaruteje soipi, ina isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Ëjaë cui'ne jaohua'i Ëjaë. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi coní de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Ëjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere pare. ⁶ Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute tiñe pa'iyë ponapi. ⁷ Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire tiñe ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiye ti jopo caraye peoji. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tēji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquë. ⁹ Maija'quë i ca nēose'eje pa'ye yo'o ti'aquëre papi mësarute soipi, i mamaquë mai Ëjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quë do'ijë mësarute señë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nēina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. ¹¹ Jaje mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. ¹² Jaje te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, paí ñape ñeje: "Yë'ë cato Pablo aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Apolos aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Pedro aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Cristo aquë a'ë." ¹³ ¿Jaje pa'ito Cristo i a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz que cuãñore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuãñosicohua'i a'ni? ¹⁴ Paní, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai paire doye pahuë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë. ¹⁵ Jaje doye pasi do'ire yecohua'ijë yë'ë Pablo mamipi do cuãñosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Coa Estéfnas tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahuë, cuasayë. ¹⁷ Yë'ëre paire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuãñeñe papi. Coa i cocare quëacaijë'ë caquë cuãñepi. Jaje pa'ina, i cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna, paipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

¹⁸ Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuãñoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuãñoji, huaso cuãñocohua'ire cato. ¹⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Ta'ñe asacohua'i asaye nejoja'quë a'ë. Cui'ne asa ti'acohua'ireje iohua'i asa ti'añe tirona yahueja'quë a'ë.

²⁰ ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cōcaiye'ni, jaohua'i? Cōcaiye pañë, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina. ²¹ Jaje pa'ina, iye yeja paipi i coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pai ta'ñe asayepi Maija'quëre ti'añe pañë.

²² Judío paipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ñe yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë. ²³ Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, iohua'i quesiquëni quëajëna. Cui'ne judío pai peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeje pa'ye asa cuañoji. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji. ²⁵ Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañonëpi, pai ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi pai tutu tëto saise'erepa pa'iji. ²⁶ Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e pai ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ije pa'iyë. Mësarupi tsoe asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute. ²⁷ Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe tutu peocohua'ire pai ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë. ²⁸ Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña. ³⁰ Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuañosiquë Coca

¹ Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë paë'ë. ² Mësarupi ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë paë'ë. Coa Jesucristo que cuañosiquëni cuasaquë quëahuë. ³ Coa tsasiquë maca ca'raqüë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro ti'ahuë. ⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehucaijajë caquë paise'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pahüë. Coa Maija'quë joyo cōcaiypipi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, ⁵ mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pani pai ta'ñe asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pai ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pañë. ⁷ Coa ai jerepa Diusu de'oquërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë. ⁸ Iye yëquë quëaye ti iye yeja cuañecohua'i asa ti'añe pañë. Jaje asa ti'ama' do'ire Jesucristore de'oquëre pare quëni huani jeoa'huë'ë, asa ti'asicohua'i pani para'huë, huaiye. Jaje yo'ohuë, jaje toyase'e cayepi pa'ina. ⁹ Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,
Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,
Maija'quère oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yëquère iñopi, i joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'ie asaquë api. Jaje pa'ipi si'aye iyere iñopi.

¹¹ Pai asa ti'añe peoji, yeque cuasaquë pa'ie. Coa jare i joyose'e i cuasaquë pa'ie asaquë pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quëre jare i joyose'e i cuasaye asaquë pa'iji. ¹² Mai cato Maija'quë joyore payë. Iye yeja joyore paye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire oi coa isiyere asayë. ¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë ta'ñe cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa ti'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Jare joyo pa'ie asacohua'ise'e asaye pa'iji. ¹⁵ Jepi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca tējini de'huasi'i cajë yo'oye peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Ëjaë cuasaye asa ti'añe peoji. Cui'ne Maija'quère paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

¹ Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa ti'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë. ² Jaje pa'ina, mësarute a'jiñere ye'yahuë, tsi maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa ao ani ti'ama'cohua'ije pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'iyere asa ti'ama'cohua'i pa'iyë, mësaru, paise'e cuasayere ja yë'ta'api pa'ijë. ³ Ja do'ire ja yë'ta'a paise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sa'ñe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaru. ⁴ Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: “Pablöre ye'yequë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë Apolosre ye'yequë a'ë.” Jaje yo'ojë cani mësaru coa paise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

⁵ Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quère necaicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësaru cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ëjaëni. Pai ñape yëquë mai Ëjaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë. ⁶ Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaiyeje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e pa'iji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ite cuasayena. ⁷ Maija'quëpi iti ñese mëañe cato neji. Iti taquë cui'ne iti oco do'equë do'i peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, tacohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi pai ñapere iohua'i nese'eje pa'ye saija'quë api. ⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësaru cato i tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësaru Maija'quë huë'e'ë. ¹⁰ Maija'quë yëyere ta'ñe yo'oye isise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are pai ñape ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato. ¹¹ Jesucristo api, iti du'ru huëocore paje pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëocore neñe peoji. ¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pai yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quënapa, ja do'i quënapa, soquë toñapi, ja'opi panita'a

huecapi. ¹³ Jaje nesicohua'ita'are pai ñape nese'e ña mu'se t̃i'aëna, t̃iñarepa ñaja'cohua'i a'ë, pai ñape nese'e. Ja mu'se cato pai ñape nese'e toapi ëo ñañe pasipi. ¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi sai cuañoja'quë api, i nesi do'i. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are i nesicopi coa u huesëru sai cuañoñe paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësarü a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'iyë mësarü huesëye? ¹⁷ Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejoñe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësarü a'ë, iti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jeoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yejë'ë, ta'ñe asayere pare. ¹⁹ Iye yeja pai ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Diusupi ta'ñe asacohua'ire iohua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne tajoji.” ²⁰ Cui'ne caji yequeje: “Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji.” ²¹ Ja do'ire paini ye'yejë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësarü tse'e pa'iji: ²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'ñe, yure pa'iyë, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësarü tse a'ë. ²³ Mësarü cato Cristo tsecohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

¹ Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña t̃i'a ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë. ² Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api. ³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'ñe pañë. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca t̃i'añeje peoyë. ⁴ Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'oji panita'a co'aji. ⁵ Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, Ëjaëpi dani t̃iña iñoja'quëre. Ja maca pai ñape joña cuasase'e ñañe pa'iji. Ja maca Diusupi pai ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pai ñapere.

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarü de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iyë cui'ne yë'ë pa'iyë iñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëtö saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. ⁷ Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësarü tutupi t̃i'añe pahuë. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere payë sëtë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

⁸ Yure mësarü si'aye payë, mësarü yëye. Ja do'ire mësarü pai ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huanëyei'ë, mësarü. Sihuara'huë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësarü ja're te'e conì cuañesi'i caquë. ⁹ Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nëcöpi cuasayë, huani jeoja'cohua'ire nëcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pai yëquëse'ere ñañë, iohua'i yo'ojëna, ñañu'u cajë. ¹⁰ Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, pai. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asasicohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato pai coeyë, ñañë. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ñañë. ¹¹ Yureje ai yo'ojë aö ëa ju'ijë, oco ëa ju'ijë, cañaje peoquëna, paije co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'eje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë. ¹² Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne paipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë.

Paipi josa yo'otoje quëcoyë. ¹³ Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ñañë, yëquëre iye mu'seje.

¹⁴ Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëte yëhuosi'i caquë toyahuë. ¹⁵ Mësarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil paire pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësaru ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësaruje Cristore sehuohuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësaruje yo'ojë'ë.

¹⁷ Jare caquë mësaru quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Ëjaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaëpi mësarute quëaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iyë cui'ne yë'ë si'a hue'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yarojañë quëase'ere. ¹⁸ Mësaru acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi yëto esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'iyë, coa cacohua'i pa'ima'pë caquë. ²⁰ Maija'quë cuãñe tē'te cato cocase'e caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iyë a'ë. ²¹ ¿Iquere yëye'ni, mësaru, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, pa'nita'a ai oi sani ñañere yëye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

¹ Mësaru aquëpi sehuoma'cohua'iye yo'o ma'ñere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paji cajëna asayë. ² Jaje pa'iquëta'are mësaru ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayerëpa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësaru ja're pa'ima'ë pa'ija'quë. ³ Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'e asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jarore pa'iyëje pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë. ⁴ Ja do'ire mai Ëjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'e tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yë'ë jarote mësaru ja're te'e pa'iyëje pa'ye pasi'i, yë'ë joyopi. Cui'ne Ëjaë Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësaru ja're coní. ⁵ Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejaja'quëna, nejajuëta'are joyose'e huaso cuãñoja'quëre Ëjaë Jesucristo dai maca.

⁶ Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji caye mësarupi asacohua'i a'ë, aiohua'i case'e. ⁷ Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'aquëre eto saojë'ë, mësaru de'ocohua'ise'e pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'e. Egíptopi judío pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñeje pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacaji'i. Jaje pa'ina, jaë api, yëi ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë. ⁸ Jaje pa'ina, mai eto huaso cuãñosi mu'sere sihuajë nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi coní sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.

⁹ Ja'në toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nëjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë caquë. ¹⁰ Jaje tsioma'pë pa'ijë'ë caní cama'ë paë'ë, iye yeja pa'ini tsioma'pë caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quë a'ë cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mësaru iye yeja pa'iyë peora'pi. ¹¹ Yë'ë cato ñeje cahuë, tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuohuë caquëpi ja yë'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue imaquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre

cono cuepequere. Jaje pa'ire cato coní tsioni aima'pë pa'ijë'e, cahuë. 12-13 Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaëte tayo yo'oquëre mësaru ja're pa'iquëre eto saoye pa'iji, ponëma'quë pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nërepa mësaru aquëpi yequëni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña ëjaë quërona ne de'huacaija'quëre. ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pë? ² Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mësarupi ca de'huaja'cohua'i a'ë case'e asacohua'i a'ë, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi jaje yo'oja'cohua'i sëte iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijë'e. ³ Cui'ne yequeje asacohua'i a'ë, mësaru, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sëte ai jerepa iye yeja yure pa'iyë mësaruse'e ne de'huaye pa'iji. ⁴ Jaje pa'iohua'ita'a mësaru, iye yeja pa'iyere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'iyë ti asama'cohua'ina. ⁵ Mësarupi pañete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oijajë caquë cayë. ¿Mësaru aquë ta'ñe asaquë ti peoquëna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore? ⁶ Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sañope caye payere iye yeja ëjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

⁷ Mësaru sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, më'ëre sañope yo'oyere, cui'ne më'ë co'amañare ima cuañonije? ⁸ Jaje pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue imajë yo'oyë.

⁹ Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe te'te coní pa'iyë ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mësaruja'a cosoma'pë pa'ijë'e. Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji, pai de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmëre yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i. ¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue imacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i jaje yo'ocohua'i ti'añe paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iohua'i paë'e, mësaru acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ejaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna isisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato co'ai ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. ¹³ E'tatu'u cato ao aija'copi pa'iji caní pai nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi etapë cui'ne ao nejoja'quë api. Pai capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji caní coa tayo cayë. Pai capë cato Ejaëni pacacaico cui'ne Ejaëpi pai capëre pacacaiji. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diusupi i tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.

¹⁵ Pai ñape mësaru Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'e Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni. ¹⁶ Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni io capëna tsioye pa'iji.

Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ije pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." ¹⁷ Jaje pa'ye paipi Jesucristona tsioni te'ije pa'iohua'i de'oyë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

¹⁸ Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yequé tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. ¹⁹ Mësarú capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarú capë mësarú tseco peoji, Maija'quë tsecoa. ²⁰ Maija'quëpi jai do'i hueropi, mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësarú Maija'quëre ai oijë mësarú capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayere Yëhuoye

¹ Yure cato mësarú sejë toyase'ere sehuosi'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye pato ai de'oji, me co'aquë'ni. ² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pai ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ije pai ñape ëjëre paye pa'iji. ³ Ëjëpi nëjo yëyeje yo'oquë pa'iyë pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjoje ëjë yëyeje pa'ye pa'iyë pa'iji, nëjo sëte. ⁴ Nëjo cato ëjë tsecoa. Ëjë api, iti tse aquë. Ëjë cato nëjo tsequë api. ⁵ Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësarú pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco ti'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mësaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë. ⁷ Yë'ë cato si'aohua'i yë'ëje pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai ñapere tiñe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa de'oji, yë'ëje pa'iohua'i pa'ito. ⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco ti'añepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyë.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañeñë, ëjëre jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'e cayë pañë. Ëjaërepaje jaje cuañëji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjëre jeocosico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ëjëje nëjore jeocoye peoji.

¹² Iye cato yë'ëpi cayë, Ëjaërepa case'ere cayë pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. ¹³ Yequé sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, iopi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni ëjëre pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësarú mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña huë'ña. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jeosi'i cato de'oji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji. Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji. ¹⁶ Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

¹⁷ Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'eje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'i tsëcare. ¹⁸ Cui'ne cuiri ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje

pa'ipi Maija'quëre tuijê'ë. Ca'ni tēama'quēni soisiquē pa'ito jare tēama'quēpi tuijê'ë, Maija'quëre. ¹⁹ Ti cōcai ma'ñe a'ë, cui'ni tēaye cui'ne tēa ma'ñeje. Ti cōcaiye cato Maija'quē cūañeñere de'oye sehuoye a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, pa'i ñape pa'ie pa'iji, Maija'quē i soima'nē pa'ise'eje pa'iohua'i. ²¹ Jo'yaë pa'isiquē pani, co'a ju'ima'ë pa'ijê'ë. De'hue eta huajēye pa'ito eta huajêjê'ë. ²² Jo'yaë pa'ina, Maija'quēpi soisiquē pa'ito jo'yaë peoquē pōnēji, mai Ējaëre necaiquē pōnēni. Jo'yaë peoquēni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji. ²³ Mēsarute Maija'quēpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pa'i jo'yaohua'i pa'ima'pē pa'ijê'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē ja yē'ta'a Maija'quē mēsarute soima'nē pa'isi macare pa'ijēta'a Maija'quē ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijê'ë.

²⁵ Huejama'cohua'ire cato mai Ējaë cūañese'e peoji. Jaje pa'iquēta'are yē'ë cuasayepi caye yēyē, mēsarute. Mai Ējaëpi yē'ëre oi huasosiquē sēte nuñerepa caji cajē asacaiquēre papi cayē. ²⁶ Mēsarute cayē, huejama'pē pa'ito jerepa de'oji. Cui'ne quēasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito me huejaye'ni. ²⁷ Huejasiquē cato nējore jeocoye peoji. Huejama'quē pani huejasi'i caquē nomiore co'ema'ë pa'ijê'ë. ²⁸ Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi huejaquē pani co'aye yo'oye pañē. Nomi tsīopi huejaco panije co'aye yo'oye paco. Jaje pa'iquēta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yē'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquē caquē huejaye pañepi jerepa de'oji cayē.

²⁹ Maija'quē do'ijē, mēsarute cayē, mai iye yeja pa'ie a'ri tēcahuē maca pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i pa'ie pa'iji, mai Ējaë co'amañare jerepa cuasajē. ³⁰ Iye yeja mai pa'ie carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pē pa'ijê'ë. Sihuacohua'i pañijē sihuama'cohua'ijē pa'ie pa'ijê'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije co'amañare peocohua'ijē pa'ie pa'ijê'ë, mai Ējaë ayere neja'quē caquē. ³¹ Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe tū'ajē jaiye pacohua'i pani co'amañare sihuama'pē pa'ijê'ë. Peocohua'i pa'ieyē pa'ijê'ë. Mēsarupi asayē, iye yeja carajaija'coa cajē. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

³² Yē'ë cato yēyē, mēsarupi iye yeja co'amañare ai cuasajē co'a ju'ima'pē pa'iyere. Jaje pa'ina, ēmēpi huejama'quē pani Ējaë co'amañase'e cuasaquē ite de'oye iñōñere caquē yo'oji. ³³ Jaje pa'iquēta'are huejasiquē cato iye yeja co'amañare cuasaquē co'a ju'iji, nējore de'oye necaiyere cuasaquē. Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. ³⁴ Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja co'amañare co'a ju'ico io ējēre de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquēta'are nomi tsio cato mai Ējaë co'amañase'e cuasaco io capē cui'ne io joyo Maija'quēna isisicopi pa'ico.

³⁵ Jaje canī mēsaru de'oye pa'iyere caquē cayē. Huejama'pē pa'ijê'ë caye pañē. Coa ai jerepa Ējaë yēyese'e cuasajē de'oye pa'ijē ise'ere necaiyere caquē quēayē.

³⁶ Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesō cuasaquē iona yēyere quēcoma'quē pani huejajê'ë. Co'aye yo'oye pa'iji. De'oye yo'oji. ³⁷ Jaje pa'iquēta'are yequēpi i yēyere meñe quēcoquē pani huejaja'core huejaye pa'si'i cuasa nēopi. Ja yo'oquēna, i joyopi cuasaquē yo'o do'ire de'oye yo'oji. ³⁸ Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquē cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quē jerepa de'oye yo'oji.

³⁹ Nējo cato ējēni tsiosico paco'ë, te'i de'ojēna. Ējē ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yēni huejaye pa'iji, Maija'quēre sehuosiquēni. ⁴⁰ Jaje pa'iquēta'are yē'ë cato cuasayē, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje canī yē'ēje Maija'quē joyo paquēpi cayē cuasayē.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiye

¹ De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i ta'ñe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are paire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, cöcaiye a'ë. ² Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa ti'añerepa carapi. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere aiñere cayë. Pai de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë diusu peoyë. ⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmöre cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjaohua'ije pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷ Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa ti'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni iohua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aiñe cuasayë. Cui'ne iohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diusure isise'ere aini.

⁸ Mai ao aiñepi Maija'quë maire oiye ti'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyëje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyëje peoji. ⁹ Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa ti'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësarü si'aye de'oye ai do'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diusure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerëpa asa ti'ama'quëpi ñaji. Nani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a. ¹¹ Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa ti'a do'ipi i asayere nejocaiyë. ¹² Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayere nejocai do'ire, mësarü Cristoni sañope yo'oyë. ¹³ Ja do'ire aiñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

¹ Yë'ëre cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo daoquëre sëte. Mai Ëjaë Jesucristore yë'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësarujë sehuosicohua'i pa'iyë. ² Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ëre cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itojë mësarü yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

³ Yë'ëre sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquë quëayë. ⁴ Yë'ë si'aye aone cui'ne ocuaye aiñe pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire. ⁵ Cui'ne sehuosiconi huejani cuarojaiñe de'oji. Mai Ëjaë jëjo daocohua'i cui'ne i yo'je tsì cui'ne Pedro yo'oyëje pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni, yë'ëse'ere? ⁶ ¿Bernabé cui'ne yë'ë coní Maija'quë do'ijë cöcailma'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'iyë pa'iji, cuasaye mësarü? ⁷ ¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquë pa'iyë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna, tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'ina, paise'e cuasaquë caye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Moisés cuañese'eje cui'ne caji yë'ëse'e caye pañë. ⁹ Cuañese'epi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: "Iti ca po'te saihue të'ijai po'tequëre duruhuequëre yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'e ai nejaquë." Jaje cani

Maija'quë duruhuequëse'ere oi cama'ë paji'i, ¹⁰ maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cōcai ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacaicohua'ire cōcaiye pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë iohua'i tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë. ¹¹ ¿Jaje pa'ito mēsarū joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mēsarupi mēsarū co'amañapi cōcaiye co'aquë? Pāni de'oji, yëquëre cōcaiye. ¹² Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohua'ini mēsarū de'oye cōcaicohua'i a'ë yëquëre jerepa cōcaiye pa'iji, mēsarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mēsarute cōcaijë'ë caye pahuë. Coa ai jerepa quëcojë yëquë jëñapi nejë aë'ë. Cristo coca quëayere mēsarupi jōsa yo'oye a'ë, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohuë. ¹³ Mēsarupi tsoe asacohua'i a'ë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ë, cajë. Hua'ire ëojë Maija'quëre se hue'ña cōcaicohua'ije Maija'quëna isisi hua'ire aicohua'i a'ë. ¹⁴ Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iye pa'iji caquë mai Ejaë nepi. ¹⁵ Yë'ë jaje quëa do'ire sai cuaññoñe pa'iquëta'a sai cuaññoñe pahuë. Cui'ne jaje toyani toyama'ë pa'iyë, mēsarupi isijajë caquë. Coa ai jerepa yë'ë ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyë. Ju'ññere jerepa de'ora'pi cuasayë, yë'ë ne do'i sihuayere sioto.

¹⁶ Jerepa pa'i a'ë cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yë'ëre cuañne nēose'ere ne ti'añe pa'iji. Yë'ëpi Maija'quë coca quëama'quë pani teaye pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ëpi neñe yë'ë sihuaquë yo'onita'a yë'ë do'ire isise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi jōsa coenije neñe pa'iji, cuañne nēose'e pa'ito me pañë'ni. ¹⁸ Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquë sema'ë pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi sañne peojaquë caquë. Jare cayë, yë'ë sihuayere.

¹⁹ Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire dascasi' caquë. ²⁰ Judío pai ja're cōni pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oquë pa'iyë, judío paini Maija'quë tē'tena dasi'i caquë. Jaje canī cayë, Moisés cuañnese'ere sehuojë yo'ocohua'ire nesi'i caquë yo'oyere. Yë'ë cato nuñerepa ja cuañneñere pa'ima'quëta'a iohua'ire Maija'quëna dasi'i caquë yo'oyë. ²¹ Cui'ne Moisés cuañnese'ere asama'cohua'i ja're pa'i iohua'ije pa'i de'oyë, Maija'quëna iohua'ire dasi'i caquë. Ja yë'ta'a Diosu cuañnese'ere pa'iyë, Cristo cuañneñere sehuoquë pa'i do'ire. ²² Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquë iohua'ije pa'i de'ohuë. Pai ñapeje pa'i de'ohuë, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuañnosicohua'i pa'ijajë caquë. ²³ Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña isiyere yecohua'i cōni pajajë caquë yo'oyë.

²⁴ Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i huë'huë huëocohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'a ti'ama'cohua'i a'ë, co'amaña. Ti'ama'pëna, coa te'i iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë api. Jaje pa'ito mēsarujë ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye. ²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë cā'a yo'ocohua'i si'aye cā'a yo'orojajñe jēoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañare imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare ti'añu'u cajë yo'oyë. ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona tē'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë. ²⁷ Capëre cuañneñë, coa ai jerepa yë'ë capëre tē'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tējini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuaññoñere coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje je'a'huë'ë. ² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë ññoa'ji'i, oco do cuañoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tēto saijë pa'i ja'ñepi. ³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi ao a'ahuë'ë. ⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco ocua'ahuë'ë, joyo ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore ocua'ahuë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pai ññasicohua'ita'a, cuene yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yēyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. ⁷ Jaje pa'ina, mësaruru cato pai de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: "Ao aijë cono ucujë, ja jeteyo'je jai pai tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë." ⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë emëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato. ⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani ao jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. ¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, carojaë'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huiñaëpi dani huani jea'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

¹¹ Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire ññoñe a'ë, tēji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. ¹² Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe. ¹³ Neñañe pa'ina, mësaruru ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ijë ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësaruru quëco ti'añe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jaëpi necaija'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

¹⁴ Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁵ Mësaruru cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ña'ñe pa'iji. ¹⁶ Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainiye Cristo capëna tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina. ¹⁷ Jai pai mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

¹⁸ Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire ioja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. ¹⁹ Jaje cani cama'ë pa'iyë, pai de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pai de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë. ²⁰ Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni huatiahua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiahua'i ja're cono pa'iyë. ²¹ Huati ucu duruhuë ucuye ti peoji, mai Ejaë ucu duruhuë ucucohua'ipi. Ejaë mesana ao aicohua'ipi huati mesa aiñe ti peoji. ²² Ejaëpi oi pëijaquë cajë huatire sihuajë yo'oye co'aji. I jerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiyë

²³ Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yequë cato co'ai ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yēyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yequë cato joyo pa'iyë ñese mëiñe co'ai ma'ñe a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajë yo'oye co'aji. ²⁵ Jaje pa'ina, ao huero hue'ña isiyere coa hueroni aijë'ë. De'huasi diusuna isise'e

pa'ima'quë cuasajë sēma'pē pa'ijē'ē, ai cuasayē peojaquë. ²⁶ Iye yeja cui'ne si'aye iote pa'iyē Maija'quë tse a'ē.

²⁷ Panita'a sehuoma'quēpi aō aijē'ē caquë huēouna, sehuoni i huē'ena saisicohua'i pani, de'huasi diasure isise'e pa'ima'quë cuasajë sēma'pē coa si'aye i aōne aijē'ē. ²⁸ Jaje pa'iquēta'are yequēpi mēsarute quēa'ñe pa'i api, iye hua'i pai de'huasi diasure isise'e a'ē caquë. Jaje quēaru aima'pē pa'ijē'ē. Mēsarute quēasiquë cuasayere co'a de'huayere coejē aīñe pajē'ē. ²⁹ Iye cato cayē yequë co'aye a'ē, cuasayere. Mēsaru cuasayere cama'ē pa'iyē.

Jaje pa'iquēta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ē. ¿Me neni yē'ē yēyeje yo'oyere yequēpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquē'ni? ³⁰ Yē'ēpi tsoe Maija'quēre senī de'huani aiquë pa'ito ¿me neni yē'ē aīñere yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquē'ni? ³¹ Aīñepi ucuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'quë de'oquēre pa'ni cajē sihuayere yo'ojē'ē. ³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iñoma'pē pa'ijē'ē. ³³ Jaje pa'ina, yē'ē si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyē. Yē'ē yēyere yo'oma'ē pa'iyē. Jaohua'ijē si'aohua'i de'oye cuasajë huaso cuañosicohua'i pa'ijajē caquë yo'oyē.

11

¹ Jaje cui'ne mēsaruje yē'ē yo'o iñose'eje pa'ye cui'ne yo'ojē'ē. Cristo yē'ēre yo'o iñose'eje pa'ye yo'oyē, yē'ēje.

Nomiohua'i Maija'quēre Se Hue'ña Pa'iyē

² Maija'quë do'ijē, sihuayē, mēsaru yē'ēre si'anē cuasajë yē'ē ye'yase'eje pa'ye pa'ijēna. ³ Jaje pa'iquēta'are iyeje asajajē caquë quēayē. Cristo cato si'a emēohua'i mēñe ējaēpi. Ejē cato nējo mēñe ējaēpi, cui'ne Diusu cato Cristo mēñe ējaēpi. ⁴ Jaje pa'ina, emēpi i siopē cañapi puani Maija'quēre sequë pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ējaēre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne nomio i siopē cañapi puama'o Maija'quēre seco pa'ito panita'a Maija'quë quē'ro ayere asase'ere quēaco pa'ito, co'aji ejēni huajēya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tēase'eje pa'io i quēa do'ipi. Ejēpi jerepa pa'i caye iñōñe a'ē, siopēna cañapi puane cato. ⁶ Nomio i siopē puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajēya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, i siopē. ⁷ Emē cato i siopē puane peoji, Maija'quēje pa'ire de'huasiquë me puaquē'ni. Jaje pa'ina, emē cato Maija'quë de'oquērepa pa'iyere iñocai pa'iji. Jaje pa'iquēta'are nomio cato emē de'oquë pa'iyere iñocaio pa'ico.

⁸ Maija'quë emēre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomiota'are emē ayepi de'huapi. ⁹ Emēni caquë Maija'quë nomiore nepi. Nomioni caquë emēre neñe papi. ¹⁰ Ja do'ire huiñaohua'ire iñōñere caco nomio i siopēna capi pē'pēsico pa'iyē pa'iji. ¹¹ Jaje pa'iquēta'a mai sehuosicohua'i pa'iyē cato nomio peoto emē pa'iyē peoji. Jaje nomio peotoje emēje pa'iyē peoji. ¹² Emē capēre ini nomiore de'huapi, Maija'quë. Ja yo'ose'e nuñere pa'ē. Jaje pa'iquēta'are yure cato nomio emēre ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quēpi neñe a'ē.

¹³ De'oquë nomio Maija'quēre seō capi siopē puama'o pa'ito mēsaru i ca de'huajē'ē, ñani. ¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare iose'e maire emēohua'ire huajēya'ye nēñe neji, emēohua'ipi toa naña hue'eto. ¹⁵ Nomio cato toa naña hue'eni sihuaco i siopē pē'pē ja'ñere isise'e sēte. ¹⁶ Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ē cajē sañope cacohua'i pani iye a'ē quēajē'ē, yēquë asayere

ye'yaye. Yëquë cuasayeje pa'ye yequë huë'ña sehuosicohua'ije cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ējaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsi'sijë yo'oyepi mësarute cöcati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësaru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. ¹⁸ Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ere quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi. ¹⁹ Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëiñe jëa tì'añe peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'iyë ña'ñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsëcapëa huahueni tsi'sini ao a'ñe nuñerepa mai Ējaë tse peoji, ²¹ mësaru ao ai maca tì'a'ëna, pai ñape ao du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi ao ëa ju'ijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cöno ucu cuepere pajë yo'o do'ire. ²² ¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena ucujë ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ña'ñe. Ja yo'oyepi Maija'quë tsëcöhua'ini co'aye yo'oyë, mësaru. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësaru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësaru yo'oye sihuacaiye pa'ñe!

Ējaë Ao Aiñe

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Yë'ë mësarute ye'yase'e Ējaëna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuë, mësarute. Ite caiei yo'oyeje pa'ye yo'oquë cosoquë tse'a jëo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ējaë Jesupi jujuma' ao ini, ²⁴ Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: "Aijë'ë. Iye a'ñe cato yë'ë capë a'ë. Mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë isiye a'ë. Yë'ë yo'ose'eje pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë." ²⁵ Cui'ne ao ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini capi: "Iye ucu duruhuë pa'iyë cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuye ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë." ²⁶ Jaje yo'oni mësaru i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, ao a'ñe ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuye ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ējaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

²⁷ Ējaëre pa'ë cuasama'pë mai Ējaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni sañope mai Ējaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere. ²⁸ Ja do'ire ja yë'ta'a iye ao aima'në cui'ne ucuma'në pai ñape joñoa co'ye ña'ñe pa'iji. ²⁹ Jaje pa'ina, Ējaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'oji. ³⁰ Jaje pa'ina, jai pai mësaru acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ējaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ñe paji. ³² Jaje pa'iquëta'are Ējaëpi maire tayojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're cöni toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë. ³⁴ Ao ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini ao ëato huë'ere pana a'ñe pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere tutu isiye.

² Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. ³ Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye pajì, cui'ne Jesure Ëjaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴ Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pai ñapere tiñe pa'ye isiye pa'iji, tutu. ⁵ Jaje pa'ina, pai ñape Ëjaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ëjaë cato. ⁶ Pai ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. ⁷ Maija'quëpi i joyo ayere pai ñapere isiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cöcailjë de'oye pa'i ja'ñere caquë. ⁸ Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerëpa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. ⁹ Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji. ¹⁰ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañonë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañonë. Yecohua'ipi isi cuañonë, coso joñoa caye ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'oji, i yëyeje pa'ye pai ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

¹² Pai capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

¹⁴ ¿Me pai capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa. ¹⁵ Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: "Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë." Jaje canije capëre hua sani tio ponëni pa'iyë peoji. ¹⁶ Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: "Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë." Jaje canije capëre hua sani tio pa'iyë peoji. ¹⁷ ¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era'reni? ¹⁸ Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, i yëyeje jarote jaopi pa'ijaco caquë. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye? ²⁰ Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

²¹ Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: "Më'ëre ne cuañonë pañë." Cui'ne siopëpi quëore, "më'ëre ne cuañoma'o pa'iyë," ca ti'añe peoji. ²² Coa ai jerepa tutu peoye cöcai ma'ñeje pa'ye nëiñepi ai jerepa maire cöcaiye a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyë'ni? ²³ Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë. ²⁴ Tiña ñaño cato airepa de'oye ñacaiye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai capë de'huapi, do'i peoye ña cuañonëpi jerepa do'i quë'ye pa'ijacquë caquë. ²⁵ Jaje pa'ina, pai capë cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajëje pa'ye sa'ñe cöcaio pa'ico. ²⁶ Jaje pa'ina, te'e te'te capë a'si ju'ito si'a capë ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuañoto si'a capë sihuaye pa'iji.

²⁷ De'oji, jaje pa'iyë sëte. Mësarü sehuosicohua'i cato mësarü pai ñape Cristo capë acohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajë cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jëjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quë cayere asani quëacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quë coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cuañecohua'ire nepi. Cui'ne yequë

cocapi cacohua'ire nepi. ²⁹ ¿Si'aohua'irepa i doce jëjo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'iye? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë quë'ro aye asase'e quëacohua'ise'e pa'iye? Pañë. ¿Si'aohua'i Maija'quë coca ye'yacohua'ire pase'e pa'iye? Pañë. Panita'a ¿Si'aohua'i pa'i yo'o tì'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'iye? Pañë. ³⁰ ¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'iye? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca cacohua'ire pase'e pa'iye? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca asani se quëacaicohua'ise'e pa'iye? Pañë. ³¹ Jaje pa'ina, mësaru cato ai de'o tuture pañu'u cuasajë yëjël'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai jerepa tutu de'oye quëasi'i.

13

Oiyere Quëaye

¹ Yë'ëpi si'a pa'i coca caquëpi cui'ne huiñaohua'i coca caquëpi paire oima'quë pani, coa huatihuë tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ë. Panita'a coa quēna de'huana tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ë. ² Cui'ne si'aye Maija'quë quë'ro aye asayere quëaquëpi cui'ne si'aye pa'i ña ma'ñe ñaquëpi cui'ne si'aye tã'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequëre pare cuasaquëpi ai cutiohua'ire tirona cuañe saquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pani coa caquë a'ë. ³ Cui'ne si'aye yë'ë paye yecohua'ina huahuecai yo'oquëpi cui'ne yë'ë capëre paje yecohua'i do'ire ëo cuañoja'core isiquë yo'oquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cocaiye paji.

⁴ Paire oiquë cato; sañope yo'oyere quëcoquë api, paire oi cocaiquë api, yecohua'i payere ëa ñaquë pëima'quë api, yë'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api, ⁵ ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë yecohua'i yëyere meñe ña'no toma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api, ⁶ yecohua'i tayoje co'aye yo'oyere ñaquë sihuama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquë sihuaquë api, ⁷ si'aye ai yo'oye pa'itoje quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'oquë api.

⁸ Paire oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeta'a yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne tã'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye jopo carase'e a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa tì'a maca, si'aye mai tē'te maca asajë quëase'e carajasipi.

¹¹ Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jeohuë. ¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñañeje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa tē'te maca ñañë. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diusute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñañeje pa'yerepa. ¹³ Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

14

Yequë Paj Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

¹ Paire oicohua'i pa'ijël'ë. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yecohua'i pa'ijël'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yecohua'i pa'ijël'ë. ² Jaje pa'ina, yequë paj coca caquë cato paini caye paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, paj asaye ti pañë, i caye. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yequë a'ë paj asa tì'a ma'ñe a'ë.

³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iyë neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cöcaiquë api.

⁵ Si'aohua'i mësarü yeque coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire. ⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi mësarü quë'rona do'i saisiquëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cöcaiye peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë iñose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cöcaiye.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere panita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. ⁸ Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pi'sima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. ⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito? ¹⁰ Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, yë'ëre. ¹² Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë. ¹⁴ Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi sení asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. ¹⁵ ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're coní te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi. ¹⁸ Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarü caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquë. Yë'ëpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cöcaiye peoji.

²⁰ Maija'quë do'ijë, tsi cuasayeje pa'ye cuasama'pë pa'ijë'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ijë'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësarü cuasayere aiohua'i pa'ijë'ë. ²¹ Maija'quë cuañesi toya pëpë ayepi caji: "Caja'quë a'ë, iye paire yequë pai cocapi ti pai yë'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë caye caji, Ëjaë." ²² Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojë caye a'ë, pa'ni sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pa'ni sehuoma'cohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajë yo'oto huesëcohua'ipi, panita'a sehuoma'cohua'ipi coní cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro ayere asani

quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique panita'a huesëcohua'ique conì caca-sicohua'ijë ìohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne ìohua'i pa'iyë asa tì'aja'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë. ²⁵ Jajë yo'ojëna, ìohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañuquëna, Maija'quëre do're ja'rujë seja'cohua'i a'ë cui'ne Maija'quë nuñerepa mësaru ja're pa'iji caja'cohua'i a'ë.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

²⁶ Jajë pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pani yecohua'ipi Maija'quëre jëjëñe payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë iñose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi tì cocapi caye payë. Ja case'ere yecohua'ipi quëaye payë. Jare yo'ojë'ë, sehuocohua'i joña jerepa Maija'quëre oiye ne pajajë cajë. ²⁷ Tì cocapi cacohua'i pani cajajë cayao-hua'i panita'a toasocohua'i pai ñape te'ohua'ise'e cajajë. Cajëna, yecohua'ipi iti case'ere quëajaquë. ²⁸ Jajë pa'iquëta'are tiñe coca case'ere quëaquë peoto itijë caye pajë'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jajë pajë coa pai ñape Maija'quëse'ere joyose'e cuasajë seña pa'iji. ²⁹ Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeje cayaohua'i panita'a toasocohua'i cajajë cajëna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajë iti quëayere neñajajë. ³⁰ Jajë pa'iquëta'are tsi'sito ñu'iquëre Maija'quëpi iñoquëna, jaëpi casi'i caquë yo'oto ja maca du'ru caquëpi jëoñe pa'iji. Jëoquëna, yequëpi caye pa'iji. ³¹ Jajë pa'ina, si'aohua'i mësaru Maija'quë iño coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ijë taise'eje pa'iohua'ipi huëi ja'ñere cajë yo'ojë'ë. ³² Maija'quë ayere asani quëacohua'i cato ìohua'ipi ìohua'i joyo nëiñere de'oye ñaño pa'iji, tayo ma'ñe cajë. ³³ Maija'quë cato huesë ëaye nëiñere isima'quë api. Maija'quë cato de'oye ai cuasama'pë jo'cua pa'iyere isiquë api.

Si'a hue'ña Maija'quë pai yo'ojë pa'iyere pa'iji. ³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye ëse'e a'ë. Jajë pa'ina, nomiohua'i sehuojë cama'pë jo'cua pa'ijë'ë, Maija'quë judío paire cuañese'eje pa'ye. ³⁵ Seni asañu'u cuasacohua'i pani, ëjëni seña pa'iji, huë'ena sani. Jajë pa'ina, nomiohi Maija'quë coca asa hue'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuañuñe paji.

³⁶ De'hua cuasajë'ë. Iye Maija'quë coca mësarupi du'ru ca huëoma'pë paë'ë. Mësaruse'e iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ijë mësaru jerepa tsoe asahuë, cui'ne sehuohuë, iye cocare. ³⁷ Maija'quë iñosi coca quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë cuasaquë cato iye yë'ë mësarute toyase'e mai Ëjaë cuañese'ere toyapi caquë tiñarepa asaye pa'iji. ³⁸ Jajë pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jajë pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë. ⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyëje coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mësaru asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jajë pa'ina, mësarupi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë.

² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mësaru huasosicohua'i pa'iyë, mësarupi nuñerepa itire pa'ini. Jajë pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

³ Du'ru macarepa mäsarute ye'yahuë, yë'ëre ye'yase'ere. Mäsarute toyase'e Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere. ⁴ Maija'quë coca toyase'eje pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. ⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je i jëjo saocohua'ina ñaipi. ⁶ Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a iti ñasicohua'i jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë. ⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i i jëjo saosicohua'ina ñaipi.

⁸ Ai tëji huë'ñare pana yë'ëreje ñaipi, ti ñañe pa'ñe pa'ita'are. Coa huiña coase'eje pa'ye yë'ëre yo'osiquëpi Jesure ñahuë. ⁹ I jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yë'ëre tëtto saiscicohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire i jëjo saocuë hue'e ti'añe peoyë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yë'ëre i coa isise'e ne ma'ñe nëañe papi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a i jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahüë. Maija'quëpi yë'ë ja're coní yo'oquëna, i coa isiyepi yo'ohuë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne i jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mäsaru sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

¹² Yëquë cato mäsarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mäsaru acohua'ipi cayë, ju'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni? ¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje huëiye papi. ¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mäsaru pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë pa'ieyeje ti do'i peoye a'ë. ¹⁵ Diusupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'i huëiye peoto. ¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pato Cristoque huëiye pasiquë pa'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mäsaru sehuose'eje co'ai ma'ñe pa'iji, cui'ne mäsaruje ja yë'ta'api co'ayere pa'iyë. ¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ije coa ne huesësicohua'i pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e co'aiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jaë api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë. ²¹ Adánpi iye yeja si'a pai ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristoje te'i ëmëpi ju'isicohua'i huëi ja'ñe huëopi. ²² Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñe, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'ieye paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are pai ñapere nuiñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tëayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye. ²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diusuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tëji macarepa. ²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oe sao macaja'a. ²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oesi jeteyo'je tëjiyere pana ju'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere. ²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ijaquë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diusuna meñe cuañe cuañequë de'oja'quë api. Itë si'aye isisiquëna, ja maca Diusupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañoñë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iyë'ni?
³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësarui mai Ëjaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji. ³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi cucu yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e ¿iquere cocatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pa'i cayeje aña'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pa'i case'ejë pa'ye ñeje: “Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë.”
³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësarui acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'ñire hue'ejä'cohua'i a'ni? ³⁶ Coa huesëohua'irepa seña a'ë. Jaje seña, iti care tasicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. ³⁷ Mësarupi hueare panita'a trigore tãcohua'i pani iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti care tãcohua'i a'ë. ³⁸ Ja jeteyo'je Diosupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pa'i ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye. ³⁹ Te'oje pa'iohua'i pa'iyë pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñe pa'iohua'i pa'iyë. ⁴⁰ Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tiñe pa'ye iohua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, iohua'i de'ocohua'i pa'iyë. ⁴¹ Ësë miañe tiñe pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañe tiñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tiñe pa'ye a'ë. Yequëje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miajëna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyë, si'a yë'quë maca miañe pañë. ⁴² Jaje cui'ne ju'isicohua'i capëje ja'ju capëpi tasicopi tiñe pa'io huëija'coa, ti ju'ima'core papi. ⁴³ Co'aconi tarena, de'ocore papi huëija'coa. Tutu peo capëre tarena, tutu quë'iopi huëija'coa. ⁴⁴ Iye yeja capëre ta huesorena, joyo pa'iyepi huëija'coa. Iye yeja pa'i capë pa'iyëje pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyëje pa'iji.

⁴⁵ Ñeje Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: “Du'ru macarepa pa'i Adán cato capë pa'iyë quë'i paji'i. Jaje pa'iquëta'are tëji Adán cato joyo pa'iyë isiquë api.” Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyë isi tutu paji. Jaë cato Cristo api. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa cato iye capëpi pa'i huëoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyë huëoji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, du'ru macarepa ëmë cato yejapi de'huasiquë paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquë paji'i. Jeteyo'je ëmë cato ma'tëmo aquë paji'i, mai Ëjaë Jesucristo. ⁴⁸ Jaje pa'ina, iye yeja capë hue'ecohua'i yejapi de'huasiquë Adánje pa'iohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'ipi jare ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i a'ë. ⁴⁹ Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñë, mai. Jaje ña cuañosicohua'ita'a ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁵⁰ Maija'quë do'ijë, caye yëyë, mësarute. Capë cui'ne tsie quë'iohua'i Maija'quë cuãñe tẽte pa'iyë peoji. Ti carajaima'tona quëco ma'ñepi con pa'iyë peoji. ⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, pa'i asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'iñe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i tiñe ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵² Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tējicore pare

duruhuë jui maca asani ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Duruhuë pisi maca ju'isicohua'i huëija'cohua'i a'ë, ti ju'iñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajëcohua'i cato tìohua'i ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵³ Iye mai pa'ie carajaico sète ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capë pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji. ⁵⁴ Iye mai pa'ie carajaico pa'isicopi ti pani huesëyena suñasi maca cui'ne mai capëpi ju'iñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje tì'asipi, ñeje: "Sañope yo'oye peoyerepa ju'iñe nêo cuaño. ⁵⁵ ¿Jerore ju'iñe më'ë tutu yëquëre huaiye pa'iquë'ni? ¿Jerore ju'iñe pa'iquë'ni, yëquëre a'si tota ñaca pa'isico?" ⁵⁶ Tayo yo'oye a'ë, maire a'si ne hueañeje pa'io, pa'ie. Cui'ne Moisésre Diosu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji. ⁵⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a Maija'quëpi ñese quëcoye isiji. Jaje pa'ina, de'oji cayë, ite.

⁵⁸ Jaje pa'ie sète Maija'quë do'ijë maña, si'anëpi jerepa mai Ëjaë co'amañare necaijë'ë, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ta'ñe asayë, mai Ëjaë ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ë cajë.

16

Sehuosicohua'ire Cöcai Curiquëre Quëaye

¹ Yë'ë Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eje pa'ye yo'ojë'ë. Sehuosicohua'ire cöcai curiquëre tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojë'ë. ² Domingo mu'seña ñape curiquë tìrona huajë'ë, pai ñape mësarü nese'e sehuosicohua'ire cöcai ja'ñere cajë. Huajë'ë, itì ne'ese'e ja'i maña yë'ë saisi maca tsi'so huëoni yo'oye paja'cohua'i. Mësaruse'e du'ru tsi'sojë pa'ijë'ë. ³ Yë'ë jaro tì'asi maca mësarü tsi'sosi curiquë cui'ne mësarü jëjo saocohua'ire quëa toya ja'o jëjo saosi'i, Jerusalénna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire cöcai ja'ñere. ⁴ Yë'ëreje satì'ñe pa'ire nëina, yë'ëpi saiquë pa'ito yë'ë ja're satì'ñe pa'iohua'i a'ë, curiquë sacohua'ije.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yë'ë jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja tì'aja'quë a'ë, mësarü quë'ro. ⁶ Tì'ani mësarü ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'ë, panita'a yeque jàrona si'a oco tēcahuë pëaja'quë pa'ini. Ja maca yureta'a yequë hue'ña saija'quë a'ë. Saina, mësarü cöcati'ñe pa'iohua'i a'ë, yë'ë sai ja'ñe. ⁷ Mësarute coa sa sai ñañese'e yëye pañë. Mësarü quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yëyë, mai Ëjaë jaje yëto. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se tì'a macaja'a. ⁹ Efeso daripëna mai Ëjaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehüoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'ioipi pa'iji, Ëjaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pai yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi tì'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësarü ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'iñe paja'quëre. Jaëje mai Ëjaë co'amaña nequë api, yë'ë neñeje pa'ye. ¹¹ Ja do'ire ite mësarü acohua'i te'ije co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye cöcaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësarute sehuosicohua'i ja're conì sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjiye

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësarü Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ëmëohua'irepa do'i

quë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i. ¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mësarü neñe pa'ito paire oiyepe nejë'ë.

¹⁵ Mësarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanás tsëcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre cöcaijë pa'iyë, cajë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cöcaijë necohua'i cayere sehuocaijë pa'ijë'ë. ¹⁷ Sihuayë, Estéfanásre, Fortunatore cui'ne Acaicore mësarü peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre cöcatena. ¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mësaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mësarupi de'oye cuasajë sihuajë ñaño pa'iji.

¹⁹ Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mësarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila coní. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ije mësarure pëpa saoyë, mai Ëjaë do'ire cuasajë. ²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mësarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ño su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

²¹ Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mësarute toyaquë pëpayë.

²² Yecohua'ipi mai Ëjaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ëjaë Jesús daijë'ë!

²³ Ëjaë Jesucristopi mësarute jaiye coa isijaquë, i payere. ²⁴ Si'aohua'ire mësarute yë'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tëjihüë. Jaje pa'ijaquë.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquë a'ë. Jaje cani cayë, i jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coní, Maija'quë tsecohua'ina Corinto daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute i coa isiyere cui'ne co'a ju'ima'pë pa'iyere mësarute isijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'oquëre pa'ni Diusu mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquë oi cōcai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huaquë Diusure. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'ojë oiye ne yë'hua'ji, maipi i maire ne yë'hua'yeje pa'ye yecohua'ire ne yë'hua'jajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're coní mai ai yo'oyë. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje. ⁶ Jaje pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'hua'ni, mësaruje ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'oji. Jaje pajë tutu hue'eje yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itojë quëcojajë caquë. ⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë isiye ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.

⁸ Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina, quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayeque cuasama'pë ai yo'ohuë. ⁹ Huani jëoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nëji'i. Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna quëcoyere ye'yaye paji'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa ja'ñere ye'yaye paji'i. ¹⁰ Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja yë'ta'api huasoja'quë api, juti'ñe pa'yere pajë. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itojë cōcaija'quë api cajë. Mësaru secacai do'ire jaje yo'oja'quë api. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë secacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë secacaisicohua'i pa'ito, jai pai mësaru a'ë de'oji caji'cohua'i a'ë, Maija'quëre, i yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne nuñere papi yo'ohuë, caye nëji, yëquëre. Ja de'oye yo'ohuë cuasayepi yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iyë yëquë iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyë pahüë. Coa Maija'quë oi isiye cōcaiyepi jaje paë'ë. ¹³ Yëquë mësarute se toya saoye toyama'pë paë'ë, tiñe pa'ye. Coa ai jerepa ñajë asa ti'añe toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë, cuasayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Ëjaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajëna, yëquëpi mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

¹⁵ Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë. Jaje yo'oquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi cui'ne col'iquë tijupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë Judea saija'a cōcaijajë cuasahuë. ¹⁷ ¿Jaje yë'ë yo'osi'i cuasani coa noni cuasa nëore? ¿Caye mësaru yë'ëpi jaje yo'osi'i cuasa nëoni te'epi cayaye “pasi'i cui'ne nesi'i” cuasaquë

caji? ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë mësarute te'epi “nesi'i” cui'ne “pas'i” cuasajë caye pa'ne ñaquë. ¹⁹ Yëquë Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayese'e “nesi'i” cui'ne “pas'i” cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oquë api, i case'ere. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesi'i ca nëose'e ina ti'api. Jaje pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: “Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a.” ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo ja're jëayerepa tsioni pa'iye neji'i. ²² I tsecohua'ire pa'ë asajajë caquë Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire asayë, si'aye Maija'quë isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë, mai.

²³ Jaje pa'iquëta'are Corintona tijupë saiye pahuë, mësaru oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësaru yo'oyere sañope yo'oye nëiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiye pahuë. ²⁴ Yëquë mësaru asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësaru itire pa'ë cajë asaye yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pa'ne. Yëquë cato yëyë, mësaru ja're co neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2

¹ Mësarute oi ëaye neñere coequë tijupë sani ña'ne pas'i, cuasahuë. ² Yë'ëpi mësaru quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito yë'ëre nepi sihua ëaye yo'o huasoja'cohua'i a'ni? Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini! ³ Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë, yë'ë sani ti'a maca yë'ë oi ëaye neñere jeoni de'huasicohua'i pa'ijajë caquë. Yë'ëpi jaro sani sihuacuëna, mësaruje sihuaja'cohua'i a'ë cuasahuë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquë co'a ju'i cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë pa'ë, mësaruni oi ëaye nesi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere iñosi'i caquë toyahuë.

Co'aye Yo'oquëre Oiye

⁵ Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye papi cuasayë. Mësaruteje si'ahua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerepa yo'opi cayere coequë, oi ëaye yo'opi cayë. ⁶ Mësaru i co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe de'oji, ja ja'ye pa'ijaquë. ⁷ Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yëhuo huasojë'ë, yo'oquë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute se'ne, cui'naëni ite ai oiyere iñojë'ë, de'oye yo'oyepi. ⁹ Ja'në mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësarupi yë'ë ye'yayere si'aye sehuocaito ñasi'i caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru sai de'huacaiquëni yë'ëje sai de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiye, pa'ina, sai de'huacaisiquë pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyë, mësaru do'ire. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Satanáspi i yëye ti'a'ne pasipi, maire. Tsoe maipi asayë, i maire nesi'i caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

¹² Cristo coca quëasi'i caquë Troas daripëna ti'asi maca jaiye Cristo co'amaña de'oye necati'ne pa'ye ti'ahuë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë joyo sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore ti'ama'ë pa'isi do'ipi. Jaje pa'ina, jaohua'ire saiye caquë pëpani Macedonia yejana saë'ë.

De'hue Quëco Saoye

¹⁴ Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja're ñese quëco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire. ¹⁵ Mai cato Jesucristo ma'ña huëo se'neje huëo se pa'iohua'i a'ë. Cristo Maija'quëna huëo se ma'ña isiyeje pa'ye. Jaje pa'ijë, si'a hue'ña huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesësicohua'ina iti se'nepi ju'aji. ¹⁶ Ne huesësicohua'ire cato, iti se'ne tsimare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cuañocohua'ire cato huëo se'ne papi pa'iye isiyere pa'ë. Jaje pa'ina,

¿nepi iye yo'oyere ne ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁷ Yēquē Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i jējo daosicohua'i sēte Maija'quē ña hue'ñana nuñerepa care pajē cayē. Yecohua'i jai pai Maija'quē coca quēa do'ipi curiquē neñu'u cajē yo'oyeje pa'ye yo'oye pañē, yēquē.

3

¹ ¿Ñeje cani mēsarupi asato coa yēquēja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuē, cuasajē caye a'ni, pañita'a yēquē ayere cajē toyacaisi ja'ore mēsaruna sani iñoñe pa'iquē? ¿Pañita'a yēquēpi, mēsaruni yēquē ayere cajē, yecohua'i ñaja'core toyacaijē'ē cajē señe pa'iquē, yecohua'i yo'oyeje? ² Pani jaje yo'oye, mēsaruni a'ē, yēquē toya cuañosi ja'huaje pa'iohua'i. Japi tsoe ti'api, yequē ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mēsaruni a'ē, yēquē joñoa toyasicohua'i. Jaje pa'ina, si'a pai mēsaruni pa'ie asajē ñañē, tiñarepa. ³ Jaje pa'ina, pai ñani tiña asayē, toyan i jējo sao ja'huaje pa'iohua'i mēsaruni pa'i do'ire. Yēquēpi i cocare quēajēna, Maija'quē huajēquēre papi i joyopi toyapi, mēsaruna quēna toñana tintapi toyama'ē paji'i, mēsaruni joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

⁴ Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quēpi necaija'quē api asayē. ⁵ Jaje pa'ina, si'aye yēquē yo'o ti'añe Maija'quē isise'e a'ē. Ja do'ire yēquēpi yo'o ti'añe caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, ipi yēquēre i huajē ca nēose'ere quēacaicohua'ire nepi. I huajē ca nēose'ere cato joyo ayere pa'ē, coa toyasico maca pa'ie pañi. Cuñese'e toyase'e cato ju'iñena isiye pa'iji. Joyo aye cato pa'ie a'ē.

⁷ Moiséspi cuñese'ere quēna toñana toyase'ere daquē ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña ti'añe pahuē, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuñeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. ⁸ Jaje pa'ie sēte airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajēye ca nēose'ere quēaye! ⁹ Ja'nē ca nēose'ere cato de'oyere pa'ē. Ja yē'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuñese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'ie sēte airepa de'oye a'ni Maija'quē huajē ca nēose'ere nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. ¹⁰ Ja'nē de'oyerepa ca nēose'epi yure ai de'oyere pana con iñato ja'nē de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye pōñepi. ¹¹ Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sēte, jerepa de'oyere pa'ē, ti pañi huesē ja'ñe cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajē ti ca'raye peoyerepa cayē, si'aohua'i asa hue'ñana. ¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pē pa'ijajē caquē ēsequē Moisés capi i tsia pē'pēni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañē, yēquē cato. ¹⁴ Moisés tsia pēpēyeje paye Israel pai asa ti'añe pēpēsicohua'ipi pa'iyē. Jaje ca nēose'ere ñajēta'a asa ti'añe pa'cohua'i a'ē. Ja pēpēse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajē cuasa do'ire. ¹⁵ Ja yē'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuñese'ere ñato iohua'i asayena pēpēsicohua'ipi pa'iyē, asa ti'ama'pē pa'icohua'ipi. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are paipi Cristona sehuoto ja pē'pēyepi peo hue'ña ne huesēji. ¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ējaē cato joyo api. Jaje pa'ina, Ējaē joyo pa'i hue'ña cato ta'tēpo ti peo hue'ña'ē. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pē'pēse'e peocohua'i cato tsiañe de'huaje pa'iohua'i a'ē, Ējaē de'oyepi maina ju'auquēna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojē ije pa'iohua'irepa pōñējē saiyē, i de'oyere si'anēpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyē, Ējaēpi, joyo sēte yo'o do'ipi.

4

¹ Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyē, Maija'quēpi teaye yēquēre ñani oi iye co'amañare necaijē'ē caquē cuñe nēouna. ² Jaje pa'ina, yēquēpi si'aye yahuererepa huajēya'ye co'are paji cahuē, tañe cayepi paire cosoñu'u cajē. Cui'ne Maija'quē cocare tañe pōnani yeque ye'yañu'u cajē yo'oye pañē. Jaje yo'oma'pē coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojē pa'iyē, Maija'quē ña

hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë. ³ Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ñe pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'iyë aye iñoquë de'oquërepa Cristo de'o coca miañere ña ti'ama'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Ejaëre pa'ë cuasajajë caquë. Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire. ⁶ Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire iñojajë caquë. Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'iyë.

⁷ Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Pani, pai tutu. ⁸ Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itoje de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. ⁹ De'oye pa'iyë peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otoje jecocicohua'i pa'iyë pañë. Ne tañë, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë. ¹⁰ Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcohua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'iyere iñoñu'u cajë mai pa'iyëja'a. ¹¹ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'iyere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë. ¹² Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'iyepi ti pa'iyena ti'ahuë.

¹³ Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're con te'e i quë'rona saja'quë api, asayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'iyere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'iyë jerepa paire isiyëje pa'yerepa cui'ne ite de'oyerepa yo'o u'ni cajë pëpacohua'ijë jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasayë pañë. Iño ëmëje'e capë cato aiohua'i de'onije jeto sa'nahue cato mu'seña ñape huajëcohua'i de'ojë pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaiji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña ti'añere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña ti'a ma'ñere. Si'aye ñaño cato coa carajaiñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña ti'a ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

¹ Mai cato huë'eje pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'eje pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere. ² Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñë, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë. ³ Jaje pa'ina, ja huë'epi maire caña suña tocaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peñoaje pa'ye paja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajai huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'iñë. Coa iye yeja ca'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, iye pa ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare ipi i de'o joyo maina isipi, yequë mu'se isi ja'ñe iñoñe.

⁶ Jaje pa'ina, itire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'iyë cato so'ore pa'iyë, mai Ëjaëre. ⁷ Jaje pa'ina, yure ite ña'ne pañë. Jaje pajëta'a pa'ire paji cuasayeja'a asajë pa'iyë. ⁸ Jaje pa'i do'ire itire cuasajë ca'raye pañë. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capë pa'iyere jeoni etani sani Ëjaë quë'rona i ja're pa'iyë yëyë. ⁹ Jaje pa'ina, si'anë Ëjaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye capë pa'iyere jeonije, panita'a ini ja yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë. ¹⁰ Jaje pa'ina, iye yeja ja yë'ta'a pa'i maca de'oye panita'a co'aye yo'ose'eje pa'ye pai ñape isi cuañonere cajë, si'aohua'i Cristo pai ñape iye yeja capëpi yo'ose'e ne de'hua hue'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

¹¹ Jaje pa'ina, Ëjaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Jaje asa do'ire paire yëhuoyë, sehuojajë cajë. Si'aye yëquë pa'iyë Maija'quë ñaji. Jaje cui'ne mësarujë yëquë pa'iyë asa ti'ajajë cajë uteyë. ¹² Jaje cani cama'pë pa'iyë, tijupë yëquëja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato isiyë, mësarute sa'roje pa'ioire mësarupi yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuajajë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ëmëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sa'nope cajajë cajë cayë. ¹³ Jaje pa'ina, yëquëpi cuepeohua'ije pa'iohua'i ña cuañoni Maija'quëni necai do'ire jaje ña cuañonë. Jaje pa'iquëta'are cuepeohua'i ña cuañonë pani mësaruni necaijë pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacaji'i asasi macapi Cristo oiyepi yëquë pa'iyë cuañequëna, pa'iyë. Jaje pa'iyë sête si'aohua'i i ja're con jui'sicohua'ipi pa'iyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquë jucacaji'i, coa ai jerepa huajëcohua'ipi ini pacacaijajë caquë, pani iohua'ija'a co'ye cuasaye. Jaje cuasaquë juni huëji'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë iye yeja pai yecohua'ire cuasajë ña'neje pa'ye cuasajë ña'ne pañë. Jaje pa'ina, ja'nëre iye yeja pai cuasajë Cristore ña'neje pa'ye cuasajë ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajë ña'ne pañë, ite. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristona tsioni pa'iquë cato huajë pai api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ë, yure pa'iyë cato huajëye a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire i cajeohua'ire nepi. Neni maire cuañe nëopi, yecohua'ini i ja're cajeohua'i de'oyere quëacaijë'ë caquë. ¹⁹ Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yë'ë cajeohua'i de'ojajë caquë Maija'quëpi nepi, iohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sai tosiquëpi. Jaje yo'osiquëpi Maija'quë cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quëajajë caquë. ²⁰ Jaje pa'ina, yëquë Cristo jëjo daocohua'i a'ë. Ja cato Maija'quëpi yëquëja'a con mësarute se'neje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mësarute se'ne, Cristo mamipi Maija'quë ja're cajeohua'i de'oë'ë cajë. ²¹ Cristo ti co'aye yo'oma'quë paji'i. Jaje pa'iquëta'are Diusupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ite sa'nope pase'ere peo hue'ña nejocasi'i caquë.

6

¹ Jaje pa'ina, yure maipi Maija'quë co'amaña co necaicohua'ipi pa'iyë. Pa'ijë mësarute se'ne. Maija'quë oiye mësarute coa isise'ere coa asani pa'ima'pë nejë pa'ijë'ë cajë cayë. ² Jaje pa'ina, ipi caji, toyase'ena: Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahuë, më'ë caye. Huaso mu'se pa'i maca më'ëre co'caë'ë.

Jaje pa'ina, yure a'ë, huaso cuañonë pa'i sa'ro cui'ne i huaso mu'se a'ë.

³ Yecohua'ipi yëquë co'amaña yo'oyere co'aye cacaïma'cohua'ini cajë yecohua'ire co'aye yo'o iño'ne peoyerepa de'oyepi iñojë yo'ojë pa'iyë. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quëcojë yo'oyepi yëquë Maija'quëre necaicohua'i

pa'iyē iñoñē. Co'amaña caraquēna, cui'ne jai caquipēje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quēcōjē tēto saiye iñoñēpi cui'ne, ⁵ si'sejēna, co hue'ñana cojēna, jai paī sañope cuijē yo'ojē cajēna, jēa co'amaña neñe, si'a ñami ñajē ñataye, cui'ne ao ēaye tēto saiye quēcōyēpi iñoñē. ⁶ Cui'ne yēquē de'oye nuñerepa pa'iyēpi, yēquē nuñerepa coca ta'ñe asayēpi, yēquē quēcōyēpi, yēquē de'oye yo'oyēpi, yēquē ja're Maija'quē joyo pa'i do'ipi, yēquē paire oire pajē yo'o do'ipi, ⁷ yēquē nuñerepa cocare quēa do'ipi, yēquē ja're Maija'quē tutu pa'i do'ipi iñohuē. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñēpi ñese nehuē, cui'ne jare itipi sañope yo'oyēje jēahuē. ⁸ Jaje pa'iquēta'a yecohua'ipi yēquēre sihuasicohua'ipi, yēquēre ñañe coesicohua'ipi yecohua'ipi yēquēre de'o paī a'ē casicohua'ipi, yēquēre co'acohua'i a'ē casicohua'ipi yo'ojē. Jaje pa'iquēta'are yēquē cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ē, yecohua'ipi cosocohua'i a'ē catoje. ⁹ Yecohua'ipi yēquēre ñama'cohua'ire yo'oyēje pa'ye yo'oyē, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yēquēre ju'ijacohua'i a'ē cacohua'i a'ē. Cajēta'a huajēcōhua'ipi pa'iyē. Si'seyē, yēquēre. Jaje pa'iquēta'are huani jēoñere pañē. ¹⁰ Oiyere pajē pa'iyē. Jaje pa'iquēta'are si'anēpi sihuajē pa'iyē. Ti peocohua'ijē pa'iohua'i ña cuāñoñē. Jaje pa'iquēta'are jai paire jaiye co'amaña paye necaē'ē. Co'amaña peocohua'i ña cuāñoñē. Jaje pa'iquēta'are si'aye payē.

¹¹ Maija'quē do'ijē Corinto pa'icohua'i mēsarute yēquē nuñerepa cahuē, ti yēquē joñoa cuasaye yahuema'pē. ¹² Jaje pa'ina, yēquē mēsarute yahuese'e ti peoyē. Jaje pa'iquēta'are mēsarū a'ē, yēquēre yahuese'e pacohua'i. ¹³ Jaje pa'ina, mēsarute mamajēre pēca ja'quē señeje pa'ye señē, mēsarū cuasayēpi yē'ere nuñerepa cajē'ē caquē, yē'ē mēsarute yo'oyēje pa'ye.

Mai Cato Maija'quē Huē'e A'ē

¹⁴ Tsioma'pē pa'ijē'ē, sehuoma'a paire. Jaje pa'ina, ñajē'ē, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja're cōni. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena cōni. ¹⁵ Cristopi huati ja're te'e yo'oye paji. Sehuosiquēpi sehuoma'quē yo'oyēje cui'ne te'e yo'oye paji. ¹⁶ Jaje cui'ne Maija'quēre se huē'e tjo pa'ina, cui'ne tjo pa'iji, coa de'huasi diusure se huē'eje, te'e cui'ne yo'oyēje peoji. Jaje pa'ina, Maija'quē huajēquērepa huē'e a'ē, mai. Jaje pa'ina, ipi capi, ñeje:

Iohua'i ja're cōni pa'i, iohua'i ja're cusi'i. Yē'ēpi iohua'i Diusu pa'ijaquē a'ē. Cui'ne iohua'ipi yē'ē pairepa pa'ija'cohua'i a'ē.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ējaēpi caji:

Jaohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,

jaohua'ire tsioma'pē,

cui'ne si'sije pu'pema'pē pa'ijē'ē.

Jaje pa'ijēna, yē'ēpi mēsarute sihuaquē imasi'i.

¹⁸ Imani mēsarū ja'quē pasi'i. Pa'ina, mēsarupi ěmēohua'i cui'ne nomiohua'i yē'ē mamajē pa'ija'cohua'i a'ē.

Jaje caji, Ējaērepa si'aye tutu paquēre papi.

7

¹ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē maña iye a'ē, maire ca nēose'e mai paye. Jaje pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye capē, cui'ne joyo si'si neñere yo'oma'pē. Ja pa'iyere cajē Maija'quēni ca'rajē si'aye mai pa'iyē ina isi saoni pañu'u.

Corinto Pai Ponēñe

² ¡De'oji. Jaje pa'ito yēquēre sihuajē tsiojē'ē! Te'ireje yēquē co'a de'huama'cohua'i a'ē. Te'ireje yēquē care payeje cajē cosoma'cohua'i a'ē.

³ Jaje cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë, yëquë huajëcohua'ipi pa'ijëna, cui'ne ju'itoje. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ë mësaru de'oyerepa sehuojajë cuasaquë si'aye yë'ë cuasayere caye payë. Cui'ne mësaru do'ire ai sihuayeje payë. Jaje pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payë, mësaru do'ipi.

⁵ Yëquë Macedonia ti'asi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a hue'ña ai yo'oyese'e ti'ahuë, yëquë quëno macapi sañope yo'oyese'e paji'i. Jaje yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesësicohua'i paë'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju'icohua'ire yëhuo huasoquëpi yëquëreje cui'ne yo'oquëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi. ⁷ Jaje pa'ina, i daisi mañase'e sihua ëaye neñe papi, mësaru sihua ëaye ite yo'ose'e quëaquë, cui'ne mësaru yëquëre ña ëa ju'iñeje quëaquë, cui'ne mësaru oijë pa'iyë se quëaquë, cui'ne yë'ëre ai cuasajë co'a ju'iñe quëaquë yo'opi. Jaje quëaquëna, si'aye iyepi yë'ëre ai sihua ëaye nëji'i.

⁸ Yë'ë toyasicopi mësarute ne oesico pa'itoje, itire cuasaquë oima'ë pa'iyë. Ja'në cato oë'ë, yë'ë toyasicopi mësarute a'ri tēcahuë ne oecona, ñaquë. Jaje oisiquëje yure cato sihuayë. ⁹ Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne oesi do'ire, yë'ë cato sihuayë, ja oiyeipi mësaru yo'oye jëoni Maija'quëna pōnëñe necaisi do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuaquë ñapi, mësaru oijë quëcojë yo'oye. Jaje pa'ina, yëquë toyase'epi mësarute co'aye nema'pë paë'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiye cato tiñe pa'iyë pōnëñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai yo'ojë oiye cato, ju'iñena saye a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, ñajë'ë, yure Maija'quë yëyeje pa'ye yo'ojë oise'epi etase'ere. Iye a'ë, iti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ëaye nëñe, mësaru aquë co'ayere yo'osi do'ire huajëya'ye nëñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajëya'ye nëñe, co'ayere yo'osiquëpi pōnëjaquë cajë ai yo'oye nëñe, co'aye yo'oquëre si'seye pa'iji cuasaye nëñe, mësarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuë, nuñerepa yo'ocohua'ipi. ¹² Jaje pa'ina, yë'ë ja toya ja'hua toya maca iti co'aye yo'oquëni panita'a iti co'aye yo'o cuañoquëni caquë toyaye pahüë. Coa ai jerepa yë'ë cato mësaru yëquëre co'a ju'ijë pa'iyepi, Maija'quë ña hue'ñana ñañe pa'ijajë caquë toyahuë. ¹³ Ja cato yëquëre ne yë'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are iye asa yë'huase'e jerepa ña huajëhuë, mësaru de'oye pa'ijë pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru ai de'ocohua'i a'ë caquë Titore tsoe quëahuë. Titopi yë'ë mësaru ayere quëase'e nuñere pa'ë caquë asa ti'api, mësaru de'oye pa'ijë pa'iyere ñaquë. Asa ti'acquëna, co'a ju'iñe peoyë, mësaru ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mësarute yëquë quëase'e cato nuñerepa quëase'e a'ë, cui'neje Titopi nuñere pa'ë caquë asa ti'api, yëquë quëase'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ije mësarute ai jerepa yëji, si'aohua'i mësaru ite de'oye dahuëre ñajë pëpani pajë, i caye si'aye de'oye sehuojë yo'ocaise'ere cuasaquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë mësarute ai sihuayë, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ë caquë!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quë do'ijë, mësarute quëaye yëyë, Maija'quë oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere. ² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ëseye peoyerepa sihuajë isihuë, yecohua'ire co'ai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeje pa'yerepa isihuë. Cui'ne jaiye neñañe pa'ina, tēto sainije sihuacohua'i pa'iyë. ³ Cui'ne yë'ëpi ñahuë, iohua'i de'oyerepa cuasajë ëseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye

jerepa isijëna. ⁴ Jaje yo'ojë yëquëje Maija'quë paire cōcaiye yëyë, ësema'pë cajë ai sei'ë, yëquëre. ⁵ Sesicohua'ipi coa curiquëse'e isiye pajë coa ai jerepa yo'ohuë. Yo'ojë du'ru macarepa Ëjaëna iohua'i pa'iyere isihuë. Ja jeteyo'je isihuë, yëquëna, Maija'quë yëyeje. ⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'në yo'o huëose'ere yo'oquë mësarü quë'roje iye de'oye cuasajë cōcai curi isiye tsi'so saojaquë cajë sei'ë. ⁷ Mësarü si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyë: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañe asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yëquëre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajë yecohua'ire tëtö saiscicohua'ipi yo'ojë pa'ijë'ë, peocohua'ire cōcai isiye.

⁸ Mësarute tsepoje pa'iore isiye, mësarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mësarujë, mësarü nuñerepa paire oicohua'i pa'iyere iñojajë cajë. Jaje pa'ina, mësarute cuañema'pë pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, mësarü cato tsoe asayë, mai Ëjaë Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquë, jaiye co'amaña paquëpi, co'amaña peoquë de'ose'e, mësarü do'ire. Mësarupi i co'amaña peoquë de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajë caquë yo'opi.

¹⁰ Mësarü de'oye pa'iyere caquë, iye yo'oye aye mësarute cahuë, yë'ë cuasaye mësarupi ja'në tëtö saisi ometëcahuë ai sihuajë de'oye yo'o huëohuë, iye isiye ayere. ¹¹ Jaje yo'osicohua'i sëtö yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajë, sihuajë isijë yo'ojë'ë, mësarü paye ja'ye. ¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quëre isiye yëre paquë i paye ja'ye isito, Maija'quë sihuajuë ñacaiquë api. Maija'quë co'amaña peoquëni ñaquëta'a, isijë'ë caquë sema'quë api.

¹³ Cama'ë pa'iyë, yecohua'ire cōcai do'ire, mësarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajë caquë. ¹⁴ Yë'ë cato cayë, si'ahua'i si'a yë'quë maca co'amaña payere caquë. Jaje pa'ina, yure mësarupi cōcaiye pa'iji, iohua'ire peoyere. Cōcatena, cui'ne yequë mu'se iohua'ipi mësarü peoyere cōcaiye pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Pajëna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'sosiquëre nëañeje papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cōcohua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeye pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. ¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë seña, de'oyerepa sehuocaji'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iyë sëtö. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre te'ire, Tito ja're cōni jëjo saoyë, mësarü quë'rona. ¹⁹ Coa ai jerepa si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cu'i yëquë yo'oye cōcaila'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Ëjaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë cōcañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, cōcaila'quë api. ²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë. ²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yëyë, mai Ëjaë ña hue'ña, cui'ne pai ña hue'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're cōni te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'oquë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iyë iñoquëpi, cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë. ²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secocohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablöre tsioquë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute cōcasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're cōni saiscicohua'ini secocohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cuasani jëjo

daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, si'a hue'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësaru iohua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësaru ayere case'eje pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore paja'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mësaru cōcañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë. ² Si'anë sihuaquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësaru Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cōcañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mësaru de'oye cuasayere ñani, jai pai Macedonia acohua'ipi mësaru esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mësarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje cani cayë, mësarupi yë'ë cuasaquë case'eje pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë. ⁴ Mësarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yeque Macedonia acohua'ipi cōni sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mësarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mësarute nuñerepa neñë cuasajë sihuajë casi do'ipi, cui'ne mësaruteje jerepa huajëya'ye nësipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mësaru coa isiñu'u ca nëose'e cōcaijë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mësaru coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji. ⁷ Jaje pa'ina, pai ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cñañejëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuaquë isiquëni. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mësarupi si'aye mësarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cōcaija'cohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato, I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mësaru ta ja'ñe, cui'ne mēa ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mësaru ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tëaye pasipi. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Maija'quë mësarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cōcaijajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai pai Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajacohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre cōcai ja'ñe sacaini coa iohua'ire carayese'e cōcai ja'ñere saye pañë, coa iohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë. ¹³ Jaje pa'ina, iye mësaru cōcaiyepi mësaru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajë iohua'ijë Maija'quëre de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mësarupi iohua'ire cui'ne si'aohua'ire yecohua'ireje ëseye peoyerepa cōcaiyere ñajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyere mësarute iñosi do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quëre mësarute secacaija'cohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

10

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

¹ Yë'ë Pablopí mësarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyepi cuasaquë, mësarute señë. Yë'ëre cayë, mësaru ja're pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë.

Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'eja'a irepa cayeje tutu cayë. ² Jaje ca do'ire mësarute quëayë, yë'ë mësarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iyë pajë, mësaru acohua'ipi pai yëyepi yo'oji cacohua'ire cato tuturepa caja'quë a'ë. ³ Jaje pa'ire paji yëquë cato pai a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pañë. ⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyë, iye yeja pai uihua co'amañaje pa'yepi. ⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiye pa'iji, maipi ite de'oyerepa sehuo ja'ñere cajë. ⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru de'oye sehuocaicohua'ise'e pa'i maca, yëquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seye tose cui'ñasicohua'ipi pa'iyë.

⁷ Mësaru cato coa ëmëje'e pa'iyese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaquë pani, yëquëreje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pañë. Ëjaëpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mëocaija'a tutu isiquëre me ca'raye'ni. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'eja'a mësarute ca quëcosi'i caquë toyase'eje pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Pa'iyë, yecohua'i yë'ëre ñeje cacohua'i. Pai ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaërepa cayeje meñerepa paire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caquë cui'ne cuañequë cayeje caquë toyaquë api. ¹¹ Jaje cacohua'i maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'eje pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijë toyase'eje pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë, mësaru ja're pa'i maca.

¹² Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yëquëpi iohua'ire cuecue ñajë cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'i a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cuecue ñajë pa'icohua'i cato huesëohua'irepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë. ¹³ Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sa tëto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejë'ë, caquë ña nëocaiji. Jaje pa'ina, ipi yëquëre mësaru quë'ro Corinto ti'ajë'ë, caquë ñaquëna, ti'ahuë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquëre nejë'ë, ca nëosi macaja'a yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'në mësaru ja're con pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ñe pa'iotat'are yëquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë. ¹⁵ Cui'ne yëquëre ca nëose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuë cajë. Coa ai jerepa yëquëre ca nëose'eja'a yo'oyë, mësarupi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'ajëna. Mësaru ja're pa'ijë jerepa Maija'quë co'amañare neñu'u cuasajë yo'oyë, yëquëre Maija'quë ca nëose'eje pa'ye. ¹⁶ Cui'ne cuasayë, mësarupi. Pa'ire paji cuasa ti'ajëna, mësaru pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quëañu'u cajë. Yecohua'i nese'ere jioni, yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuë, cajë sihuayere coejë, cui'ne yecohua'i Maija'quëre necaiyere nerojai huë'ña cacaye pañu'u cuasayë.

¹⁷ Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëquë pani, jerepa pa'i api cuasajë'ë, Ëjaëna. Jäë api, jerepa pa'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, Ija'a co'ye de'oquë a'ë caquë cato neñama'quëpi nuñerepa pa'iquë peoji. Coa Ëjaëse'e de'oquë api caquë cato neñasiquëpi nuñerepa pa'iquë api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

¹ Quëcojê dahuëre asajê'ë, yê'ë caye, a'ri maña cuepe cocaje pa'ye, catojê.
² De'oji, yê'ë cato mësarute oi ai ëseyê, Maija'quë oi ëseye ayepi, mësarute Cristona telire huejosi'i ca nêosi do'ire ëseyê. Jaje pa'ina, nomi tsio ëmëre yo'oma'core paje pa'iohua'ini, ina isisi'i caquë yo'oyê. ³ Jaje pa'iquêta'are ca'rayê, añapi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'eje pa'ye, mësarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajê sihuayere mësarupi jeoma'cohua'ini caquë. ⁴ Jaje ca'raquë ñaquëna, mësaru, yecohua'ipi daijê yëquë quëase'eje pa'ye quëama'pê coa tiñe pa'i Jesuni quëajëna, coema'pê asayê, mësaru. Cui'ne ja'nê isi cuañose'eje pa'i joyo peoyere coa tiñe pa'i joyore isi cuañojê, cui'ne mësaru ja'nê asase'eje pa'ye peoyere tiñe pa'i huaso cocare quëajëna, sehuojê pa'ijacohua'i a'ë, tiñe pa'ie. ⁵ Jaje pa'itojê yê'ë cato jaohua'i Jesús jêjo saocohua'i a'ë coa cacohua'i huë'ehuëre pa'ie pañê. Jare cuasayê. ⁶ Yê'ëpi de'oyerepa coca ca ti'ama'quë pa'itojê, yê'ë ta'ñe asaye cato jaiye a'ë. Ja asayere mësarute iñohuë, si'aye yëquë yo'ojê pa'iyepi.

⁷ ¿Co'aye yê'ë yo'ore mësarute, huaso coca quëa do'ire curi sema'ë, cui'ne mësarute ñese mëoñere caquë yê'ëpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pani, co'aye yo'oye pahüê. ⁸ Jaje pa'ina, yequë sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuë, mësarute necasi'i caquë. ⁹ Mësaru ja're pa'i maca yê'ëre jopo carayere, cocaijê'ë caquë mësarute sema'ë paë'ë. Paquëna, Maija'quë do'ijê Macedonia daisicohua'ipi cöcaë'ë, co'amaña isijê yê'ëre caraye. Mësarute jösa yo'oye pasi'i cuasahuë, jare jajese'e yo'oquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁰ Yê'ë cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayê. Jaje pa'ina, yê'ë si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquë sema'ë quëase'ere sihuaye sioye ti peoji. ¹¹ ¿Me yo'oquë jaje caye'ni, mësaruni oima'ë, jaje caye? Pani Maija'quëpi ñaji, yê'ë mësarute oiye.

¹² Iohua'i yo'oyere itire pa'ë cajê sihuajê maije pa'iohua'i a'ë cañu'u cajê yo'oyere, iohua'i quëco payere jiosi'i caquë yê'ë curi sema'ë yo'oyere yo'oquë pasi'i. ¹³ Jaohua'i cato Cristo jêjo daocohua'irepa peoye coa i jêjo daocohua'ije pa'iohua'i de'oni cosojê yo'ocohua'i a'ë. ¹⁴ ¿Me yo'ojê jaje yo'oye'ni, ai cuasama'pê? Jare i huati ëjaëpi huiñaëje pa'irepa miaquërepa de'oni yo'oquë api. ¹⁵ ¿Jaje yo'oquëre sête me pañe'ni, ite necaicohua'ije? Jaje pa'ina, de'o pa'ije pa'iohua'i de'oni yo'ojê cosoyê, pa'ire. Jaje pa'iquêta'are iohua'i yo'ose'e pa'ieje sa'i cuañöñe pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jêjo Saoquëpi

¹⁶ De'oji, tijupê mësarute ca coñê, telije yê'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i pani coa asajê'ë, yê'ë mësarute cuepequë cayeje caquëna, yê'ëje a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë. ¹⁷ Iye yê'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i caye cato cama'ë pa'iyê, mai Ëjaërepa cuañese'epi. Ja cato cayê, coa cuepei cayepi. ¹⁸ Jai pai iohua'i yo'oyere ñajê jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajê sihuacohua'i pa'ie sête, yê'ëje cui'ne yê'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'i! ¹⁹ Mësaru ai ta'ñe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayere quëcojê ai yêjê asayê. ²⁰ Jaje pa'iohua'ipi quëcojê jaohua'ipi jo'ya nerena, mësaru sihuajê cocaiyê, mësarute coa co'acohua'ire ñajê yo'ocohua'ini, coa cosocohua'ini, mësarute coe ëaye ñacohua'ini, yequere tsiana tê'cajê yo'ocohua'ini cocaiyê, mësaru. ²¹ Yêquë paë'ë, ai tutu peocohua'ipi mësarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajëya'ye nêicota'are cayê:

Jaje pa'iquêta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cuasato yê'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasasi'i, iyere cuepei cayeje caquë. ²² Jaohua'i hebreo pai a'ë, yê'ëje i a'ë. Jaohua'i Israel pai a'ë, yê'ëje i a'ë. Jaohua'i Abraham tsëcapê acohua'i a'ë, yê'ëje i a'ë. ²³ Jaohua'i Cristore necaicohua'i a'ë. Yê'ëje jaohua'i necaiye jerepa Cristore necaiquë a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i neñe jerepa nehuë. Cui'ne jaohua'i si'se cuañöse'e jerepa si'se cuañöhuë. Cui'ne jaohua'i co

cuañose'e jerepa co cuañohuë. Jaje yo'oquë si'anëpi ne ju'iñere paë'ë. ²⁴ Judío paipi cinco pa'ye yë'ëre tseajë treinta y nueve pa'ye si'sehuë, tseañerepa si'se mepi. ²⁵ Toasoñe pa'ye tarapi të'cahuë. Cui'ne te'erepa quëna pëapi jeahuë. Toasoñe pa'ye yë'ë sai yohuëapi ea dutupi. Ea du'ina, duni jünì tëjiquë te'e ñami cui'ne te'e mu'se jai tsiayare coa huahuahuë. ²⁶ Si'anë cu'iyese'e yo'oquë ñasiquë a'ë, tsiaya duni juti'ñe pa'ye, ñaohua'ina huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ipi huati'ñe pa'ye, ti paipi huati'ñe pa'ye, jai daripë acohua'ipi huati'ñe pa'ye, tsio huë'ña acohua'ipi huati'ñe pa'ye, jai tsiayana duni juti'ñe pa'ye, Maija'quë do'ijë a'ë, coa cacohua'ipi huati'ñe pa'ye yo'ojëna ñaquë tëto saisiquë a'ë. ²⁷ Cui'ne, jaiye jë'joye nëina neñe, cui'ne ai yo'oye tëto saë'ë. Jaje pa'ina, yequere ti cäima'ë tëtosaë'ë. Yequere ao peoquëna, cui'ne oco ëa ju'i tëtosaë'ë. Yequere ti äima'quëpi coa paë'ë. Yequere caña peoquëna, sësë ju'i ai yo'oquë paë'ë.

²⁸ Iye cui'ne yequë co'amaña jerepa co cuasaquëna mu'seña ñape yë'ëna dëquëyeje pa'ye tomequëna, si'a hue'ña sehuosicohua'i me pa'iyëni cuasaquë co'a ju'i pa'iyë. ²⁹ Jaje pa'ina, yequë te'i tutu peoquë pa'ito yë'ëje i jare conì te'e ai yo'oquë tutu peoquë pa'iyë. Co'ayena ne taosiquë pa'ito yë'ë joyo a'siyerepa oiyë. ³⁰ Jerepa pa'i a'ë cayepi nëiñe pa'ito yë'ë teaye pa'i tutu peoyere iñosi'i, yë'ë cayepi. ³¹ Jaje pa'ina, Diusu mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëpi yë'ë caye nuñerepa caji caquë asaji, si'anëpi de'oquëre pa'ni cajë sihuaquëre papi. ³² Yë'ë Damascor pa'i maca, romano pai ëjaë Aretasre cöcaiquëpi, pai ëjaëpi, yë'ëre tseaja'cohua'ire jai daripë eta sa'noana soldado paire në'quepi. ³³ Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yë'ëre do'rohuëna ayani jai daripë tëhuopa etaye ña sa'roja'a casarena, catihuë, Aretasre.

12

Maija'quë Pablöre Iñose'e

¹ Do'i peoye a'ë, co'ye de'oyerepa yo'oquë a'ë cajë sihuaye. Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, yë'ëre Èjaë huëo cäni ñañeje pa'ye cui'ne yequë mu'seña pa'i ja'ñere iñose'e. ² Pa'iji, catorce ometëca tel'ire Cristo sehuoquëre ma'tëmona, toaso pëpë acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquë a'ë, yë'ë. Si'a capë sa cuañosiquë pa'ini, panita'a joyose'e sa cuañosiquë pa'ini huesëyë. Ja cato Maija'quëse'e asaji. ³ Jaje pa'iquëta'are asayë yë'ë cato, jaëte si'a capë quë'ire, panita'a joyose'e sasiquë pa'ini huesëyë. Coa Maija'quëse'e asaji. ⁴ Ite cato Maija'quë tsiona sapi. Saëna, jàrona asapi, ti pai asani i case'eje pa'ye ca ti'añe peoyere pare. ⁵ Yë'ë jaëje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquë sihuacati'ñe pa'i a'ë. Yë'ëja'a co'ye jerepa pa'i a'ë caquë sihuayeta'a pasi'i. Jaje pa'iquëta'are sihuasi'i yë'ë ne ti'a ma'ñere. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë caquë pani, coa cuepequë caye pa'ñe pa'i a'ë, jare nuñerepa cajaquë pa'i do'ire. Jaje pa'iquëta'are iyere yëyë, yecohua'ipi yë'ëre jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, iohua'i yë'ë yëhuose'ere asayepi cui'ne yë'ë pa'iyere ñañepi cuëcujë.

⁷ Jaiye iñose'ere paquëta'a pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni caquë, yë'ëre josa yo'oja'core huati ëjaë hua'jo ñacaje pa'ioipi yë'ë capëna ai yo'oyere miuje pa'ioire ne nëopi. ⁸ Jaje neina, ai yo'oquë toasoñe mai Èjaëre, ja ai yo'oye nejocaijë'ë caquë sei'ë. ⁹ Seina, ipi capi: "Yë'ë më'ëre oiyepi tsoe de'oji, yë'ë tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa iñoñe pa'iji" capi. Jaje pa'ina, sihuayë, yë'ë tutu peoyeja'a Cristo tuture iñoñe pa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayë, tutu peoyere, pëpoyere, co'amaña carayere, huani jeoñu'u cajë yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yë'ëpi tutu peoquë pa'i maca, ja maca jerepa tutu quë'i pa'iyë.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'iñe

¹¹ Mësarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahuë, mësarute. Mësarupi yë'ëre de'loquë api cacaiye pa'iji, pañi yë'ëja'a co'ye. Yë'ë mësarute ye'yacohua'i huë'ehuëre pa'iye pañë, ido'i peoquë maca pa'inije! ¹² Jaje pa'ita'a, yequë mu'se pa'i ja'ñe iñoñepi, pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mësarupi ja're pa'i dahuëre quëcoquë yo'o iñose'epi, japi iñoñuë, Jesús jëjo daoquërepa yë'ë pa'iye. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payë cuasayë. Mësarupi coa mësarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'ë: Yë'ë carase'e mësarute sëm'a'ë paë'ë. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pë sai tocaiyeje pa'ye de'oye cuasajë oni yejeje'ë, yë'ëre.

¹⁴ Mësarute toasoñe acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquë pa'iye. Yureje mësarute dëquëyeje pa'ye yo'oma'ë pa'ija'quë a'ë. Mësarupi curire pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iye. Yë'ë cato mësaruni caquë yo'oyë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëohua'ipi mamajëre isija'a curiquë tsi'socohua'i a'ë, pañi mamajëpi pëca ja'quëohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai oina, mësarupi yë'ëre a'ri maña oitoje, yë'ë de'oye cuasa do'ipi si'aye yë'ë curi paye sai saosi'i, cui'ne yë'ë tutu mañaje ne saosi'i caquë sihuaquë yo'oyë, mësarupi joña de'oye pa'iye caquë.

¹⁶ Nuñerepa cayë, yë'ë mësarute dëquëye yo'oma'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i mësarupi acohua'ipi cayë, yequëre coa i ta'ñe cosoyepi yo'oquë se'queoje pa'iona, eo nëopi. ¹⁷ ¿Yë'ë mësarupi ñato, yë'ë yëyere cosoquë nesi'i caquë jaohua'ire jëjo saore? ¹⁸ Titore do'i mësarute sani ñajaquë caquë seni cui'ne i ja're coní yequëre Maija'quë do'iquëre jëjo saohuë, ¿jëjo saosiquëpi Tito sani mësarute i yëyere nesi'i caquë cosoquë yo'ou? ¿Yëquëre te'e joyopi cui'ne nëiñe isiquëna, cayaohua'i si'a yë'quë macarepa yo'oma'pë pate, mësarupi ñato?

¹⁹ Yequë mësarupi ca'ra'ñe pa'iohua'i a'ë tayo yo'ose'ere, yëquë iti ñasicohua'i ña huë'ñana ca de'huañu'u cajë cayë. Jaje cajë caye pañë, yëquë cato Maija'quë ña huë'ñana cayë, Cristo acohua'i sëte. Jaje pa'ina, si'aye yëquë caye cato, mësarupi Maija'quë do'ijë joyo pa'iye jerepa ñese mëi ja'ñere cöcañu'u cajë cayë a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, mësarute ñasi'i caquë sani tiñe pa'ijëna, ña quëquëyere cui'ne mësarupi yë'ëreje tiñe pa'ina, ñañere. Ca'rayë, te'e cuasaye peoquëna, pëtise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cueyese'e, jerepa pa'i a'ë cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapë pa'iyese'e pa'ima'quëni caquë. ²¹ Jaje pa'ina, cui'ne tijupë do'i ñasi'i caquë saquëna, yë'ë Diusupi huajëya'ye nëiñe nema'quëni mësarupi yo'oyere ñaquëna, caquë ca'rayë. Ja maca mësarupi tose huë'ña acohua'ipi tayojet'a ti jeoma'pë, jai pai si'si yo'ojë coa nomiohua'ire cui'ne emëohua'ire yo'ojë pa'iye, cui'ne ja'ñe yo'ojë sëo mease'ere jeoma'pë pa'iye, iño oema'quëni caquë ca'rayë.

Yëhuoye Cui'ne Pëpa Tëjiyerepa

13

¹ Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yë'ë mësarute toasoñe acore do'i saico. Te'ire sañope coca caye pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna. ² Jaje pa'ina, tijupë yure ca coñë, so'ore pa'i. Yë'ë ja'ñe cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'eje ca coñë. Ja'ñe co'aye yo'ojë pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yë'ëpi co'i cosiquë pañi, mësarupi tayo coa ñañe pa'ija'quë a'ë. ³ Ja maca jaje yë'ëpi cani iñoquëna, mësarupi asaja'cohua'i a'ë. Yë'ë caye cato Cristo case'e a'ë. Ja case'epi mësaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa quë'i coca'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Cristore tutu peoquëre quëni huani jeoñeje huani jeohuë. Huani jeosicohua'ita'are

Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yëquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere cõni pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'ë, mësarute necaiyere cajë.

⁵ Mësaruja'a ñare pajë co'ye neñajë'ë, nuñerepa yëquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere pa'iyë cajë. Neñajëna, Cristopi mësaru ja're cõni pa'ima'quë pa'ito coa cacohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, cuasayë, mësarupi neñasicohua'i pa'ijë, yëquëreje tayoma'pë de'oyerepa pa'icohua'i a'ë, asa ti'ajajë cajë uteyë. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë, mësarute. Yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne ti'ahuë cajë señe pañë. Coa ai jerepa yëquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë señë. Yëquëpi tayose'eje pa'iohua'i ña cuañotojë. ⁸ Yëquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese cõcaicohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, sihuayë, yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mësaru de'ocohua'irepa pa'iyë ti'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë pa'icohua'i a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ë ja yë'ta'a mësaru quë'ro saima'në iye toya ja'hua toya saoyë, yë'ë mësaru quë'ro ti'asi maca, yë'ëre Ëjaëpi mësarute nejoma'ë, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'epi, jëayerëpa yë'ë cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.

¹¹ De'oji, yure ca tējihuë. De'oye sihuajë pa'ijë'ë. Mësaru pa'iyepi de'ocohua'irepa pa'iyë pönëñere yo'ojë pa'ijë'ë, yë'ë case'ere pa'ijë'ë, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, Maija'quë paire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësaru ja're pasipi. ¹² Sa'ñe pëpajë sihuajë'ë, si'si peoyere papi. ¹³ Mësarute pëpa saoyë, si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.

¹⁴ De'oji. Mai Ëjaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne Maija'quë joyo si'anë mësaru ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yë'ère Pablöre paipi cani neni jëjo daosiquë peoyë. Coa Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quëpi, Jesús ju'isiquëre huëosiquëpi jëjo daosiquë a'ë, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quë do'ijë yë'ë ja're iño pa'icohua'ijë, mësarute yë'ë ja're toyayë, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi coní, mësaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquë Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quë Diusu yëyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëse'ere de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji. ¡Jaje pa'ijaquë!

Peoji, Yequë Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quë mësarute soisicohua'ipi, yequë huaso cocare tui huëoni cuasama'topi Maija'quëre tuiye jeorena, ña quëquëyë. ⁷ Nuñerepa cayë, mësarute yequë huaso coca ti peoji. Jaje peoquëta'are mësarute yecohua'ipi ca co'me huesoyë, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quëacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë. Yë'ëpi tayo tiñe quëaquë pa'itoje nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaë ma'tëmo daisiquëpi tiñe quëaquë pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'në mësarute case'ere ca coñë, yecohua'ipi mësaru du'ru macarepa huaso coca asani de'huase'eje pa'ye quëama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë.

¹⁰ Jaje pa'ina, ¿yë'ëni paipi de'oquë api, cajajë caquë yë'ë yo'oye? ¿Panita'a Maija'quëpi de'oji, cajuquë caquë yo'oye? Jaje pa'ina, yë'ëpi paipi de'oquë api cajajë caquë yo'oquë pani Jesure necaquë peoyë.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quë Jëjo Saoquë

¹¹ Yë'ë quëaye huaso coca pai cuasase'e pa'ima'ë pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarupi pai cuasaye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë caquë quëayë. ¹² Jaje pa'ina, paipi yë'ère iye coca isima'pë paë'ë. Cui'ne paina ye'yema'ë paë'ë. Coa Jesucristopi yë'ère iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yë'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquë pa'inë, yë'ëpi Maija'quëre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquë yo'ose'e asahuë, mësaru. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yë'ë jerepa ta'ñe asaquëpi yë'ë cajeohua'ire yë'ë ja'ye ometëca pacohua'ire tëto saisiquë paë'ë, yë'ë aipë case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquë pacaicauquë paja'quë caquë pa'i do'ire. ¹⁵ Jaje pa'ita'are Diusupi ja yë'ère coama'në sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yë'ère. ¹⁶ Yë'ère iñopi, i mamaquëre yë'ëpi judío peocohua'ire huaso coca quëajaquë caquë. Jaje yo'osi maca yecohua'ini seni asasi'i caquë yo'oye pahuë. ¹⁷ Cui'ne saima'ë paë'ë, Jerusalénna, Jesús tsoe jëjo daocohua'i ye'yayere ye'yesi'i ñasi'i caquë. Jaje yo'oma'ë, tsoe nëiñe peoyerepa Arabiana saë'ë. Saisiquëpi jeteyo'je Damascona col'ihuë.

¹⁸ Tres ometëca tëto sai maca Jerusalénna saë'ë, Pedrore ñasi'i caquë. Sani i ja're coní quince mu'seña pëahuë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are ñama'ë paë'ë, yecohua'ire Jesús jëjo saocohua'ire. Coa mai Ejaë yo'jei Jacobose'ere ñahuë. ²⁰ Care payë, Maija'quë ña hue'ñana, më'ère yë'ë iye toyaye nuñere pa'ë.

²¹ Ja jeteyo'je saë'ë, Siria yejana cui'ne Ciliciana. ²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yë'ère pare ñama'cohua'ipi paë'ë. ²³ Coa yecohua'ipi "ja'në maire josa yo'oquë pa'isiquëpi yure Maija'quë pa'iji cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oquë pa'isiquëpi cajë

quëayese'e asacohua'i paë'ë." ²⁴ Jaje pa'ina, yë'ëre de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë paë'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablöre Sehuocaiyë

¹ Catorce ometëca pa'i maca tijupë Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë. ² Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë iñouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pai peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë. ³ Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're cöni pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ijë paë'ë, yëquë ja're cöni yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena ponañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are ti iohua'i caye asacaiye pahüë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

⁶ Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahüë, yo'o ja'ñere quëacohua'ijë. Ejaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itoje. Maija'quë cato si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. ⁷ Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañe nëosiquë api, Pedrore judío paire quëaja'quëre cuañe nëose'eje pa'ye, cajë asahuë. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrore judío paire quëaja'quëre jëjo saokuëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë iñohuë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío paire quëaye. ¹⁰ Coa iyese'ere cuañehuë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i caquë yo'oquë pa'iyere cuañehuë.

Antioquía Daripëna Pablopi Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohuë, ipi tayosiquë pa'iquëna. ¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're aji'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja titama'në. Titasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aijë jëoni cui'ne tsioyeje paquë yo'opi, ca'ni tëaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.

¹³ Ja maca jaje yo'oquëna, ñajë judío pai sehuosicohua'ijë Pedro ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohuë. Yo'ojëna, Bernabëje cui'na ca'raquë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. ¹⁴ Jaje nuñerepa huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedrore cahuë: Më'ë judío paita'a judío peocohua'i ja're paë'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are ¿me nesi'quë judío peocohua'ire judío pai pa'iyëje pa'ijë'ë cuañequë'ni?

Si'aohua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

¹⁵ Mai cato tsij'ñëna judío paire pa'ë. Co'acohua'i judío pai peocohua'i pa'iyë pañë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyë ti'añe peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ire pare cuasayepi ti'añe pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëje Jesucristoni ire papi cajë asahuë.

Cristore ire pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyē tì'ahuē. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojē nuñe pa'icohua'i pa'iyē tì'añe peoji.

¹⁷ Cristona ponēni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajē yo'ojē judío peocohua'ije pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyē asa tì'añē. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyē nei? Papi, jaje neñe. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tì'ajē, huaso cuañone pa'iji caquē ye'yasiquēpi, ja ye'yayere jeosiquēpi tijupē cui'nare ye'yaquē pani cuañese'ere sañope do'i quē'i de'oji. ¹⁹ Jaje pa'ina, yē'ē, cuañese'e yo'oyere jeosiquēpi ju'isiquēje pa'i pa'iyē, Maija'quēni pacacasi'i caquē. ²⁰ Cristo ja're quē cuānosiquēpi pa'iyē. Ja yē'ta'a huajēquēpi pa'iyē, Cristopi yē'ēni pa'i do'ipi. Yē'ēpi pa'iyē pañē. Jaje pa'ina, iye capē huajēquē pa'iyē cato Maija'quē mamaquēni yē'ēre oi jucacai isiquēni de'hue yē'ēre ñacaija'quē api cuasaquēpi pa'iyē. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quē paire oi yo'ose'ere tirona oañe pañē. Cuañese'e cayere sehuojē yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tì'añe pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuañeñe Panita'a Maija'quē Pa'iji Cuasaye

¹ Ina, Gálatas pai airepa huesēohua'i a'ē, mēsaru. ¿Nepi mēsarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare sehuoma'pē pa'ija'cohua'ire? Mēsaru ña hue'ñana de'oye iñojē quēahuē, Jesús quē cuānosiquē ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quēajē'ē: ¿Maija'quē joyo mēsarute isi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? ³ ¿Airepa huesēohua'ini mēsaru, Maija'quē joyopi yo'oquēna, ne huēosicohua'ipi, yure cato pai tutupi nuñerepa pa'iyere ne tì'añu'u cuasacohua'i? ⁴ ¿Mēsaru jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyē? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajē caquē oiyē. ⁵ Maija'quēpi i joyore mēsaruna isini, pai yo'o tì'a ma'ñere mēsaru ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquē'ni? ¿Mēsarupi cuañese'e cayere sehuo tì'a do'ire yo'oquē? Pani, mēsarupi Maija'quē coca nuñere pa'ē cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'quē pa'iji cuasa do'ire Maija'quēpi ite capi, nuñe pa'iquē api. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsēcapē acohua'i a'ē. ⁸ Judío pai peocohua'ire necaiquēre pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nēopi, Maija'quē. Ja yē'ta'a i toya pēpēna toyama'nē Maija'quēpi Abrahamre ja de'o cocare quēapi: “Si'a pai sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quē a'ē, mē'ēja'a.” ⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyē, i cuasase'eje necaiquēre pare cuasacohua'ije. ¹⁰ Si'aohua'i cuañese'ena quēco pacohua'i cato nejo cuañonere pa'iyē. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Cuañe toya pēpē cayeje si'anē yo'o tì'ama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ē.” ¹¹ Tiñarepa quēaji. Jaje pa'iyē sēte te'ije cuañese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'i pa'iyē tì'añe peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Nuñe pa'i cato Maija'quēre necaiquēre pare asa do'ipi pa'ija'quē api.” ¹² Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'e cato caji: “Si'aye cuañese'e cayeje yo'o tì'aquēpi, iti yo'o tì'a do'ija'a pa'ija'quē api.” Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquēre papi asaye peoye a'ē. ¹³ Cuañese'e cayere si'a yē'quē maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijēna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'aquēje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Soquē sarahuana sēa deosiquē cato co'aquē api.” ¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quē ca nēose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ē caquē Jesupi soquē sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nēose'ere i joyore isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quē api, asajē pa'icohua'ire.

Cuañese'e Panita'a Ca Nēose'e

¹⁵ Maija'quë do'ijë, mësarute pai ca nëoni yo'oyena quëaquë ññosi'i: Ñajë'ë, paipi yëni yequëna co'amañare isisi'i ca nëoni toya nëo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajë. ¹⁶ De'oji jaje cui'ne yure Maija'quëpi Abrahamre cui'ne i tsëcapë aquëna ca nëopi. Jaje pa'ina, toyase'e më'ë tsëcapë cama'ë pa'iji, jai paire cayeje, coa te'ire caji më tsëcapë aquëna. I ca nëosiquë cato Cristo api.

¹⁷ Jaje cani cayë: Maija'quëpi Abrahamre ca nëoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquë. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometëca pa'i maca huëose'epi Maija'quë ca nëose'ere do'i peoye neni nejoñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi coa isisi'i Abrahamre ca nëopi. Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'ere yo'ojë ti'añe pani Maija'quë coa isisi'i ca nëose'e peora'pi.

¹⁹ Jaje pa'ito, ¿iquere cöcai Moisés cuañese'e pa'iquë'ni? Ja cato Maija'quë yëyere pai tayose'ere ñño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë aquë, i ca nëosiquë Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paji'i. Cuañese'e cato Maija'quëpi huiñaohua'ina caëna, jaohua'ipi Moisésre isihuë, paina isicaija'quë. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ñe paire quëapi. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa Maija'quëse'e te'i pa'iji iti yo'oquë peoji, iti se quëacaiquëje.

Iti Cuañeñe Do'i Quë'ye

²¹ ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quë ca nëose'ere sañope caye pa'iquë? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quë cajeohua'i pa'ie ti'añe pa'ito, ja cuañeñere sehujë yo'o do'i ti'ara'huë, nuñe pa'icohua'i pa'ie.

²² Jaje pa'iquëta'are yure cato Maija'quë toya pëpë caji: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a pai tseasicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquë api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quë ca nëose'e paye pa'iji.

²³ Ja yë'ta'a Cristore necaiquëre pare cuasaye ti'ama'në cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquë cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejë paë'ë, iye cuasayere ññoñe pa'i macana. ²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai ye'yaquë paji'i, Cristona saja'quë. Saëna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'ie ti'ajajë caquë, yo'opi. ²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquëre cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mësaru si'aohua'i Maija'quë mamajë a'ë, Cristore necaiquëre pare cuasa do'ipi. ²⁷ Cristo do'ire oco do cuañasicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyë, ije pa'iohua'i de'ojëna. ²⁸ Jaje pa'ina, peoyë, judío pai. Peoyë, griego pai. Peoyë, jo'ya nesicohua'i. Peoyë, coa pa'icohua'i. Peoyë, ëmë. Peoyë, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'ije pa'iohua'i pa'iyë.

²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë, Maija'quë ite isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pëca ja'quë co'amaña si'aye paja'quëta'a tsihua'ë pani jo'yaëje pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quëta'a. ² Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite ñacajë pa'iyë, i ne'ñe pa'yere. Ñacajë pa'ijëna, pëca ja'quëpi yureta'a ai de'o tējipi caquë ina si'aye co'amaña isi macaja'a. ³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. ⁴ Jaje paquëna, iti yo'o maca ti'aëna, Diusupi i mamaquëre jëjo daopi. Judío pajë pa'i daji'i, nomiona ai de'osiquëpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quëpi daji'i. ⁵ Jaje daji'i, ja cuañeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire huasosi'i caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.

⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere ññosi'i caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaru joñoana. Ja joyo pa do'ire

cayë, mai: “yë'ë Ja'quë.” ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yëyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopì Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

⁸ Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaru yeque diusuohua'i pai nese'e jo'ya nesicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë. ⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diusuni. Ai tiña casi'i, Diusupi mësarute i tsecohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cōjë, sehuocaijë jo'ya ne cuãñoñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaru ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o tì'aja'cohua'i a'ë cuasajë judío pai yo'oyere mu'se de'huajë, ñañoñohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'e pa'ima'quëni caquë.

¹² Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Yë'ëje pa'iohua'i de'ojë'ë, jo'yaohua'i peocohua'i, yë'ë je'quë mësaruje pa'i de'ohuë, judío pai cuãñeñe peoquë. Yë'ëre mësaru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. ¹³ Tsoe mësarupi asayë, yë'ë ju'i dahuë peoto quëaye pa'ñe pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë du'ru macarepa mësarute quëacore. ¹⁴ Yë'ë ju'i dahuë cato yë'ëre neñañe paji'i. Pa'ina, mësaru ja ju'i dahuëre yë'ëre coejë eto saoye pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huiñaëre necaiyeje panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mësaru. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaru sihuajë pa'ise'e, mësaru de'oye yo'ose'ere yë'ë cōcaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaru dutaco pa'ito, mësaru ñacoare dutani yë'ëre isira'huë, yë'ëre ai oi do'ire. ¹⁶ ¿Jaje yë'ë nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

¹⁷ Jaohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mësarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, ti'ohua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi iohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're pa'i macase'e yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajese'e de'oye yo'oto de'oji, yë'ë peo macajë. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë mamajë, Cristo mësarute ije pa'iohua'ire de'o macaja'a mësaruni ai cuasaquë, nomio tsi coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tijupë. ²⁰ Yurepi merepa yë'ë jarote mësaru ja're patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iñoñere Quëaye

²¹ Moisés cuãñese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësarupi cuãñese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Ñeje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nējore pana papi, jo'yao peocona. ²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë paji'i. Nējorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nëose'epi ti'a ja'ñere coasiquë paji'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iñoñë, Maija'quë maire cayaye cuasa nëose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cūtihuë ayere iñoço, judío paire, Maija'quë cuãñeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nëose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ija'cohua'ipi coa cuãñoñë. ²⁵ Agar cato Sinaí cūtihuëre iñoço, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripë cato si'a io mamajë conì cuãñese'epi jo'ya ne cuãñosicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajë a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihujajë'ë, carao, mamajëre peocopi.

Sihuaco cuijē'ë, tsi coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañosicopi jai paire mamajere paja'coa, ejere pacore jerepa.

²⁸ Maija'quē do'ijē, mēsarū Isaacje pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nēosi mamajē a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquēta'are pai yēyepi ai de'huasiquēpi tsoe hue'ña, Maija'quē joyopi yo'oquēna, ai de'osiquēre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquēta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojē'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquēre. Jo'yao mamaquē ja're te'e jo'yao peoco mamaquē co'amaña paye peoji. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē jo'yao mamajēje pa'iohua'i peoyē, mai. Jo'yao peoco mamajēje pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquē Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'ye sēte jo'yaohua'i peocohua'i pa'yere pa'ijē'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajē yo'ojē jo'yaohua'i pa'yena pōñema'pē pa'ijē'ë. ² Asajē'ë, yē'ë Pablopī cayē, mēsarute. Mēsarupi ca'ni tēaye pa'iji cajē yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mēsarute co'aiye peoji. ³ Tijupē ca coñe yēyē, ca'nihuē tēa cuañosiquē pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mēsarū Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajē, yo'ojē pa'icohua'ipi, Cristore hua saijē cui'ne Maija'quē mēsarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuē. ⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quē joyoja'a Maija'quē maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyē, nuñerepa de'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajē. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni tēaye cui'ne pañe co'aiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquēre pare ite cuasajēna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'ye a'ë, do'i quē'ye.

⁷ Mēsarū de'oye yo'ojē paē'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mēsarute nuñerepa cocare yo'oma'pē ca tatōre'ni? ⁸ Ja caye cato Maija'quē mēsarute soisiquē tse peoji. ⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sēpēpi huajēcona co'merena si'a sēpē o'sa huesēyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, Ejaēpi mēsarute co'caina, tiñe pa'ye cuasaye paja'cohua'i a'ë cuasayē. Jaje pa'iquēta'are mēsarute josa ca co'me huesoquēre cato Maija'quēpi si'seja'quē api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē, yē'ēpi ja yē'ta'a ca'ni tēayere pa'iji ye'yaquē pa'ito, judío pai huajo yēye para'huē. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mēsarute josa ca co'me huesorojaicohua'ipi, iohua'ija'a co'ye te'ere papi peo hue'ña tēasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mēsarū cato Maija'quē do'ijē jo'ya nesicohua'i peoyē. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ēseye peo do'ire capē yēyere yo'oma'pē pa'ijē'ë. Coa ai jerepa paire oijē, sa'ñe de'oye necaijē pa'ijē'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: “Mē'ēja'a co'ye oiyeje pa'ye oijē'ë, yecohua'i.” Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehūo ti'añē. ¹⁵ Jaje pa'iquēta'are mēsarupi sa'ñe se co'aye cajē cui'ne sa'ñe cue'cuejē yo'oni, sa'ñe ani huesēyeje pa'ye yo'ojē carajaija'cohua'i a'ë, de'hua ñajē pa'ijē'ë.

Capē Yēye Cui'ne Maija'quē Joyo Pa'iyē

¹⁶ Cayē, mēsarute. Maija'quē joyo cuayepi pa'ijē'ë. Jaje pa'ijē mēsarū capē yēye yo'oye paja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, paise'e yēyepi Maija'quē joyo yēyere sañope yo'oji. Yo'oquēna, cui'ne Maija'quē joyopi sañope yo'oji, capē yēyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mēsarū yēye yo'o ti'añe peoji. ¹⁸ Jaje

pa'ina, Maija'quë joyopi mësarute cuaquë pa'ito, mësarujā maca cuañese'ere sehuocaijē pa'ie paja'cohua'i a'ë.

¹⁹ Huesëma'pë a'jiñe ña'ne pa'iji, iti yo'oyena, pa' co'aye yëyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyë, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'i pa'ie. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sêo measicohua'i pa'iyë. ²⁰ De'huase'ere Maija'quë api cajë secohua'ipi cui'ne dahuë necohua'i pa'iyë. Paire coecohua'ipi te'e cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yëyese'e yo'ojajë ësecohua'i cajë pa'iyë. Esa pëtitecohua'i pa'iyë, yecohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi çnepi ai jerepa de'oye neñe'ni? cajë yo'ocohua'i pa'iyë. Tïohua'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicohua'i pa'iyë. ²¹ Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani jeocohua'i pa'iyë. Cõno cuepeohua'i pa'iyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Ja'në case'ere mësarute cayë. Jaje pa'ye yo'ocohua'i cato, Diusu cuañe tē'te pa'ie ti peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina neñe iye a'ë: Paire oiye, sihuaye, jo'cua de'oye pa'ie, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecohua'ire coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca nêose'ere de'hue ne tï'añe, ²³ jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco tï'añe. Jaje pa'ie cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. ²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsecohua'i cato ai huanou, co'a ëmë ja're te'e i ëa ñaquë pasi'i caquë pa'ise'e, cui'ne co'aye yëse'e con que jeosicohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quë joyo pa'iyepi pa'ini, ina isin'u mai pa'ieje, ipi cuaja'quere.

²⁶ Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pañu'u, cui'ne çnepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ëa ñajë, sa'ñe pëti ëaye ña'neje pañu'u.

6

Sa'ñe Cõcailjē'ë

¹ Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mësarujā Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cõcailjē'ë, cui'naohua'ipi huëija'cohua'ire. Cõcaicohua'i pani jerepa pa'i a'ë cuasama'pë cõcailjē'ë. Yo'ojë iti cõcaisicohua'ipi cui'ne pa'yena yo'ojë co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pa' ñape co'ye mësarujā pa'iyere ñajë'ë. ² Mësarujā acohua'i ai yo'ojë pa'icohua'ire cõcailjē'ë. Jaje yo'ojë Jesucristo cuañese'ere ne tï'aja'cohua'i a'ë.

³ Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ija'a coso huesëji. ⁴ Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pa' ñape ña'ne pa'iji, me yë'ë pa'ie'ni cajë. Si'anë jaje neña'ne pa'iji, më pa'iyere. Neña'ne, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'i pa'iyena cuecua ñani. ⁵ Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

⁶ Maija'quë coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquëpi, ite ye'yaquere i de'oye payepi cõcailjē'ë.

⁷ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quere ti coso tï'añe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pa' ñape tase'ere quëquëna tēaye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, pa'ipi i capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tēaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesëyere tēaye pa'iji, Maija'quë isiyere. ⁹ Jaje pa'ie sête, jë'joye peoyerepa de'oyere yo'ojë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tēja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, iti mu'se tï'a'ne. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjyerepa Pëpaye

¹¹ Yure yě'ě jětěre papi jai toya toyayě, mēsarupi ñajě'ě caquě. ¹² Mēsarute ca'ni tēaye pa'iji cajě ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'ě cajě yo'oyě, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quěama'cohua'ipi jōsa yo'oma'cohua'ini cajě ca'rajě. ¹³ Jajě ca'ni tēaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o tī'ama'cohua'i a'ě. Jajě pa'iohua'ita'a mēsarupi, mēsaru capěre tēani hue'ejěna, sihuaaja'cohua'i a'ě yěquě jerepa pa'iohua'i a'ě cajě mēsarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. ¹⁴ Jajě pa'ina, yě'ě cato mai Ējaě Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquě quěayě. Cristo cruz ju'isi do'ipi yě'ěre iye yejapi tutu de pase'e jūni huesēpi. Ju'ina, yě'ěpi iye yeja yěye ayere yo'oma'quě de'ohuě, ju'isiquějē pa'i. ¹⁵ Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tēasicohua'i pa'iye, panita'a pacohua'i pa'iye cōcaiye peoji. Iti do'i quě'yerepa cato maipi huajě paī pōnēni pa'iye a'ě. ¹⁶ Si'ahua'i jajě yo'ojě pa'icohua'ire Maija'quě oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iye isiquěna, de'oye pa'ijě'ě, jajě yo'ocohua'ipi, Maija'quě paipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yě'ěre jōsa yo'oma'pě pa'ijě'ě, tsoe mēsarupi ñañě, nuñerepa Jesús jo'yaěrepa pa'iyere iñoquě, yě'ě capěre a'si ja'juse'e hue'equěna. ¹⁸ Maija'quě do'ijě, mēsarute si'aohua'ire mai Ējaě Jesucristopi de'oye pa'iye, isijaquě. Jajě pa'ijaquě.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ipi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi i jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, cui'ne Ëjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maipi Cristo ja're cõni tsioni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo pa'iyë isiquëre. ⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, i ña hue'ñana ina isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, ipi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a i mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë si-huañu'u. I oi mamaquëre pana tsioni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. ⁷ I ai oi do'ire Diusupi maire i mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai huasopi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajaiñere i ta'ñe asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire isipi. ⁹ Isini maire ise'e jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, i yahuese'ere asa ti'añe necaji'i. ¹⁰ Jaje pa'ina, iti cuasa nëose'eje pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi iti yo'o maca ti'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsioja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i co'amaña i ja're cõni huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire i tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, i yëyeje pa'ye si'aye ite de'oye ña cuañõnese'e yo'oquëpi. Jaje nepi. ¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihuajë pa'ijajë caquë. ¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësaru Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ire pare cuasa maca i isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. ¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru isi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, i tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihuaja'cohua'i a'ë, i jerepa pa'i pa'iyere.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësaru Ëjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë Maija'quëre se maca mësaru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesucristo mëñe Diusure secacaiyë, mësaruni ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi i iñõne asa ti'ajë cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. ¹⁸ Señë, cui'ne ipi mësaru cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere nuñerepa asa ti'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë i tsecohua'ire isi ja'ñe airepa de'oye a'ni cajë asajajë caquë secacaiyë.

¹⁹ Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujaiñe ti peoyerepa, maire, ite sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajë asa ti'ajajë caquë secacaiyë, jare iye tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñopi. ²⁰ Jesucristore ju'isiquëni huëoni i ëja

te'tena, jeto Maija'quë cuaeñe te'tena ño maca, ²¹ ja maca si'a cuaeñeñere, si'aye Ëjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere Ëjaëre pare nepi. ²² Neni si'a co'amaña i quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje isipi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i siopë api, Cristo. ²³ Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ipi si'a co'amaña Ëjaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iyë

¹ Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuaeñese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi paë'ë. ² Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuaeñequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaeñe yëyere yo'ohuë. ³ Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire Maija'quëni nejo cuaeño ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cöcaiquëpi maire ai oi, ⁵ ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuaeñosicohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni i ja're te'e ñopi, Maija'quë cuaeñe te'tena. ⁷ Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire iñosi'i caquë. ⁸ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuaeñosicohua'i pa'iyë payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë ti'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë, ⁹ cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ijë yë'ëpi nehuë, ca ti'añeje peoji. ¹⁰ Maija'quë co'amaña'ë, mai i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'eje pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'oja'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹¹ Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tēase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tēama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. ¹² Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nēose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusureje peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesësicohua'ipi paë'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi. ¹⁴ Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyë. Ipi judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje te'e tsëcapëna nepi. Tsoe nejopi, ta'tëpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huan i capëpi Moisés cuaeñeñe coa pa'iyë nepi, caya pai tsëca pa'ise'ere te'e huajë pai tsëcapë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyë nepi. ¹⁶ Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsëca pa'ijë uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iyë necaji'i, maire.

¹⁷ Mësaru so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë Cristo daji'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'i judío cui'ne judío pai peocohua'ijë Maija'quëna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësaru tio hua'i peoyë, yecohua'i yejare pa'icohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaru cato Maija'quë pai ja're coní te'e pa'iyë,

Maija'quë do'ijë acohua'i de'osicohua'ipi. ²⁰ Mësarü jai huë'eje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'i cui'ne Maija'quëre quëacacohua'i nesiconä, mëñe nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne huëojë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'i api. ²¹ Cristona si'a huë'e quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'oja'co, Ëjaërepa de'o huë'erepa pasi'i caco. ²² Jaje cui'ne mësarujë, si'aohua'i Cristona tsioni pa'ijë, Maija'quë joyo pa'i huë'e pa'iyë.

3

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristona tsea cuañisiquë a'ë, mësarü judío pa'i peocohua'ini caquë. ² Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute oi coa isiyere yë'ëpi quëacaijaquë caquë ipi cuañe nëopi cajë asayë, cuasayë. ³ Jaje pa'ina, Diusupi i yahue cuasa nëose'ere yë'ëna quëa iñopi. Jare yë'ëpi i quëase'eje pa'iyë mësarute a'ri maña quëaquë toyahuë. ⁴ Yë'ë toyase'ere ñajë mësarü asa ti'aja'cohua'i a'ë, yë'ëpi Cristo aye yahuese'ere asaquë pa'iyë. ⁵ Iye cato cayë tsoe acohua'ire i cuasa nëose'e iñoma'ë yahueni pase'ere, jare yure i joyopi i de'ocohua'ire pare jëjo saocohua'ina, cui'ne ite quëacacohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quëpi iñopi, si'aye. ⁶ Iye a'ë, iti yahuese'e cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'quë ca nëose'ere huaso coca quëayeja'a, judío pa'i peocohua'ipi, judío pa'i pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yë'quë maca pa ja'ñe a'ë, i capë acohua'i pa'i do'ire.

⁷ Maija'quë yë'ëre oi coa isise'eja'a Diusu tutupi iye coca quëacaiquëre nesiquë a'ë, i yëyeje. ⁸ Yë'ë, Maija'quë tsecohua'i seña maca huë'ehuërepa pa'iquëni, Maija'quëpi coa isipi, judío pa'i peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cuecua ti'añe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quëayere. ⁹ Si'aye co'amaña de'huasiquëpi Diusupi yë'ëre i tsoe huë'ña cuasase'ere yahuese'e pase'ere si'aohua'ire quëa iñoja'quëre nepi. ¹⁰ Jaje paji'i, yure sehuosicohua'i pa'iyëja'a cuañecohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi joñoase'e pa'i huë'ñana Diusu ta'ñe yo'oyere si'aye ña ti'ajajë caquë. ¹¹ I cuasa nëo huesose'eje pa'ye cui'ne yo'opi, Diusu, mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca. ¹² Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diusuna de'hue a'jiñe tsiojaiñe payë, asajë mai, ite de'hue necaiquë api cuasa do'ija'a. ¹³ Jaje pa'ina, señë, mësarute. Yë'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë ai yo'oye cato mësarü jai do'i quë'iohua'i pa'iyere iñoquë yo'oye a'ë.

Jesús Oiyë

¹⁴ Iyere caquë mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quë ña huë'ñana do're ja'rüyë, ¹⁵ si'a i tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i i mamire huë'eje pa'iquëna. ¹⁶ Do're ja'runi Maija'quëre señë, i de'o co'amañare pare mësarü joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture isijaquë caquë. ¹⁷ Cui'ne ite pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësarü joyore pa'ija'quë pa'ina, Cristo pa'ire oiyena jëayerëpa tsita mesicohua'ipi pa'ijë. ¹⁸ Si'a sehuosicohua'i ja're coní Cristo pa'ire oiyë: je'ñe tëcapë jaiye, tsoaye, huaiñe, cui'ne mëñe tsoaye asa ti'aja'cohua'i a'ë caquë señë. ¹⁹ Señë, cui'ne mai asaye jerepa tëto saise'ere pa'ire oiyere asa ti'ajajë caquë, jaje asa ti'ajë Diusu oiyepi timësicohua'i pa'ijajë caquë.

²⁰ Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, i tutupi maija'a yo'ocaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë seña maña, pañita'a mai cuasaye maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre. ²¹ De'oquëre pa'ni Diusu, cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Ëjaëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë tsoeje ite sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

4

Te'ijë Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

¹ Ëjaëre tseä cúañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'eje pa'ye nuñerepa pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohuaipi paire oicohua'ipi, pai ñape tiñe cuasayere sañope cama'cohua'ipi quëcocihua'ipi oicohua'i pa'ijë'ë. ³ Jaje pa'ijëna, mësarü jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi cöcaina, si'anë tsiosicohua'ipi pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'quë mësarute te'ore utejë pa'iyena soise'eje pa'ye. ⁵ Pa'iji, te'e Ëjaë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji. ⁶ Pa'iji, te'e Diosu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Jaëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e te'tere pare, si'aohua'ire tsioquë yo'oquë cui'ne si'aohua'ire tsioni pa'iquërepa.

⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja'a tuture pai ñapere i yëyeje pa'ye isipi.

⁸ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

I ma'tëmo mëi maca, te'e i ja're cöni tseä cúañosicohua'ireje sapi.

Saquë i yo'o tuture paina isipi.

⁹ “Mëji'i” cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë. ¹⁰ Iti cajesiquëpi jare ipi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore i pa'iyepi timësi'i caquë. ¹¹ Jare ipi pai ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini i jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi. ¹² Jaje i tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi, i yëyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, i ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'i cuasayeje pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa ti'a macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, si'aohua'i. ¹⁴ Ja maca tsije pa'iohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Tsi cato iohua'i cuasase'e esa jëoni yeque cuasayena a'jiñe ponëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocaijë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mai cato joyopi paire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i siöpëna tsioni pa'ijë. ¹⁶ Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerëpa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'oje pa'ioirepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹⁷ Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Ëjaë mamipi cúañequë caye: Pa'ima'pë pa'ijë'ë, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyëje pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi. ¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ijë pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyë peocohua'ipi pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, huajëya'ye nëiñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujañe peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë. ²⁰ Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paj'i.

²¹ Jaje pa'ina, mësarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yesicohua'i pani, ²² jeocojë'ë, mësarü tsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere.

²³ Jeocojëna, si'a mu'seña huajë yëyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. ²⁴ Jare

pajë huajë pa'iyere pajë'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajë pa'iyere cato Maija'quë nuñerepa pa'iyeye, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyeye nese'e a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa pai ñape nuñerepa cocapi cajë'ë, paire. ¿Si'ao'hua'i te'e capë acohua'i me yeque yo'oye'ni?

²⁶ Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijë'ë, tayoye. Pëtise'e cajë na'ijaima'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë.

²⁸ Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojë'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña ne huëojë'ë, më'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.

²⁹ Si'si cocare cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iyere necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajë'ë. ³⁰ Maija'quë mësaruna i joyore isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyore.

³¹ Jeocojë'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'iyere: pëi sañope cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojë'ë. ³² Jeoni sa'ñe oijë cocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ire sai de'huacaijë pa'ijë'ë, mësar co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sai de'huacaise'eje pa'ye.

5

Maija'quë Mamajë Pa'iyë

¹ Mësar Diusu oi mamajë sëte ije pa'iohua'i pañu'u cajë, yo'ojë'ë. ² Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sëñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyere iñopi. Yureta'a i oiyeye pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojë pa'ijë'ë.

³ Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iyë sëte nomiohua'i paye coca caye ti cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa'ëye nëi cocare ti cama'pë pa'ijë'ë. ⁴ Cui'ne cama'pë pa'ijë'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. ⁵ Mësarupi tsoe ta'ñe asayë, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yëcohua'ipi Cristo cui'ne Diusu cuañe tē'te cacaye ti peoyë. Jaiye co'amañare yëcohua'i cato pai de'huasi Diusuni sëñeje pa'iohua'i a'ë. ⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejoja'quë api, ite sehuocaima'pë yo'ocohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mësar jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë.

⁸ Ja'rë mësar nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Ëjaë ja're tsioni pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i sëte mia hue'ña pai sëte de'oye pa'iyepi pa'iji. ⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pë pa'iyere. ¹⁰ Maija'quë yëye yo'oyere ye'yejë'ë. ¹¹ Cui'na maca yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'ai ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto iñojë'ë. ¹² Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i yahue yo'oyere cayeque huajëya'ji, maire. ¹³ Jaje pa'iquëta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'aquëna, si'aye tiñarepa ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere con iñoja'quë api, miañepi. ¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji:

Sëtajë'ë, caiquë,
ju'isicohua'i jopopi huëijë'ë,
Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iyë sëte de'hua mësar yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë. Huesëohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë. ¹⁶ De'o co'amañare

esa nejë'ë, co'a mu'señare pa'i do'ire. ¹⁷ Coa huesërepa yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Ëjaërepa yëquë'ni cuasani, i yëyere yo'ojë'ë. ¹⁸ Cono cuepema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nëajaiñe peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timësicohua'ipi pa'ijë'ë. ¹⁹ Pa'ijë tsoe jëjëñe toyase'epi sehuosicohua'i jëjëñepi cui'ne joyo jëjëñepi sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jëjëñepi jëjëjë si'a joyorepapi sihuajë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. ²⁰ Si'anë Maija'quë de'oji, cajë pëpajë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Huë'e Pa'iyë

²¹ Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.

²² Nējohua'i ëjere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre sehuoyeje pa'ye.

²³ Cristo sehuosicohua'i mëñe siopë api, cui'ne pa'ye ëjere nomio mëñe siopë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyëje pa'ye cui'ne nējoje ëjere si'aye sehuoco pa'iyë pa'iji.

²⁵ Ëjēpi nējore oiye pa'iji, Cristo oi i oiyere iñoquë sehuosicohua'ire jucacaise'ejë pa'ye. ²⁶ Jaje pa'ina, i tsecore pare nējoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite sehuocohua'ire. ²⁷ Jaje tsoa topi i ñaquë payere caquë si'si tēñaje, sēje, cui'ne yeque co'aye ña cuañeñe peocore pani de'oconi i tsecore pasi'i caquë. ²⁸ Jaje pa'ye ëjēohua'ipi nējohua'ire oiye pa'iji, iohua'i capëa oiyeje pa'ye. Nējore oiquë cato ija'a co'ye oiyeje pa'ye oiji. ²⁹ Co'ye iohua'i capëre coecohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa aōjë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristoje ite sehuosicohua'ire i capë acohua'ire ñacaiji. ³⁰ Jaje pa'ina, mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, ëmēpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jēñe pa'iji, nējona tsioyere caquë. Ja maca cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³² Iye cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ite sehuocohua'i ja're tsioni pa'iyë ayere. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ñape ëmë nējore oiye pa'iji, i capë oiyeje pa'ye, cui'ne nomiopi ëjere io ëjaëre pare dahuëre ñaco pa'ijaco.

6

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'iyë

¹ Mai Ëjaëre sehuocohua'i sēte mēsaru ja'quëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë. ² Moisés cuañese'epi ca nēose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: “Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core oi ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë. ³ Jare yo'oquëpi iye yejare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija'quë api.”

⁴ Cui'ne mēsaruje ja'quëohua'ijë, mēsaru mamajëre pēti ëaye ne huëoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'huajë'ë, mai Ëjaë oi yēhuoye ayepi.

⁵ Jo'yaohua'i iye yeja mēsaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë'ë. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajë. Ëjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necaijë'ë.

⁶ Iohua'i mēsarute ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajë nejë'ë, Diusu yēyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sēte. ⁷ Mai Ëjaëre necaiyeje pa'ye de'oye cuasajë sihuajë paire co'amaña de'oyerepa necaijë'ë. ⁸ Tsoe mēsarupi asayë, pai ñapere iohua'i yo'ose'ejë pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Ëjaëpi isi ja'ñe.

⁹ Ëjaohua'ijë de'oye yo'ojë'ë, mēsarute nēcaicohua'ire. Tutu cajë yo'oma'pë

pa'ijë'ë. De'hua cuasajë'ë, mësaru cui'ne jaohua'i te'e Ējaëni ma'tëmo aquëre payere, si'a yë'quë maca si'aohua'ire ñaquëni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quë do'ijë, i tutu jerepa pa'yena tsioni i ja're pa'ijë, tutu quë'iohua'i pa'ijë'ë. ¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quëco saojë'ë, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajë, Diusu uihua ja'ñe isise'epi. ¹² Mai cato uihuama'pë pa'iyë, paini capë cui'ne tara quë'iohua'ini. Mai cato uihuayë, maire meñe cuañe tutu payere, huati cosoye tutu quë'iyere uihuayë, iye mu'seña nea hue'ña huati ëjaohua'i quë'i cuañe tuture. Maija'quë te'tepi sañope uihuayë, co'ayepi maina cacayere ësejë.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se ti'aëna, quëcoyere cajë Maija'quë mësaru uihua ja'a caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë quëcosi jeteyo'je taima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i. ¹⁴ Soldado uihua tëicare suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, cui'neje soldado coti saihuë jëacaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë. ¹⁵ Cui'ne Maija'quë coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijë'ë, soldado zapato suñase'eje pa'iohua'i. ¹⁶ Cui'ne mësaru Maija'quëre pa'iji cuasayere mësarute jëacai cua'arepa pajë'ë, huati hua'jo ñaña toa quë'yepi daina, si'aye ne yayoja'core. ¹⁷ Cui'ne mësaru huaso cuañose'ere quëna mapëje pa'iore pajë'ë, siopë jëacaicore pajë cui'ne Maija'quë joyo hua'tiyore Maija'quë cocare isicohua'i pa'ijë'ë. ¹⁸ Cui'ne Maija'quëre seña jeoma'pë si'anë ai sejë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo cayeja'a. Yo'o jujahuë cuasama'pë, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijë si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire secacaijë pa'ijë'ë. ¹⁹ Cui'ne yë'ëreje secacaijë'ë, Maija'quëpi yë'ë ca ja'ñe isiquëna, caquë huaso coca yahuese'ere tiñarepa asa ti'añe, quëcoquë caja'quëre. ²⁰ Maija'quëpi yë'ëre, iye cocare quëacaijaquë caquë jëjo daosiquë a'ë, jare quëa do'ire, yure yë'ë co cuañosiquë pa'iyë. Secacaijë'ë, yë'ë ca'rama'ë i coca quëacai ja'ñere.

²¹ Tíquico Maija'quë do'iquë, mai oiquëpi, jeoñe peoyerepa mai Ējaë co'amaña cōcaiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë iño pa'iyë, cui'ne yë'ë yo'oquë pa'iyëje. ²² Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mësaru quë'rona ipi sani iño yëquë pa'iyere quëaquë, mësarute jerepa yëjë de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquë caquë.

²³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Ējaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iyë sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire. ²⁴ Cui'ne Maija'quëpi i oiye yeque pōnama'quëpi de'oye ñacaijaquë si'aohua'i Jesucristore oicohua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquëpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina ëjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire cocaicohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi conï oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë'ë.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

³⁻⁵ Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'ë ja're te'e de'o coca conï necai do'ire, yë'ë mësarute cuasaye ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ite se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire secacaiyë. ⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'ë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huëosiquëpi jeoma'ë de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë ja're conï Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasaye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë joyore pa'i do'ire yë'ë ja're pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjaohua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare. ⁸ Yë'ë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiyë, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi, ¹⁰ cui'ne de'oyese'e co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësarupi si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi. ¹¹ Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'ë Pa'iyë

¹² Yë'ë tëtö saise'epi de'o coca jerepa quëaye ponëpi. Jaje mësarupi Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. ¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë huë'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ijë asayë, Cristore tui do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë. ¹⁴ Jaje yë'ë tseä cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Ëjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yëjë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayere ëa ñajë pëijë, ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë iohua'i yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'ijaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'ë iño pa'iyë, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'aquë'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, panita'a oima'pë coa quëatoje, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësarupi Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo coca do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa teaye ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yë'ë pa'iyë ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajë caquë yo'oquë pa'iyë, yë'ë huajëquë pa'i maca cui'ne yë'ë ju'isi macajë. ²¹ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'inëpi coa jerepa de'oyere se ti'añe a'ë. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajëquë pa'ini, Ëjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquë. ²³ Jaje cayaye pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji,

iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juni sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësaru ja're ja yë'ta'a huajëquë pa'iyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësaru ja're coní pëaye de'oji, mësaru Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se mëocasi'i caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajëquë pa'ina, tijupë ña cojë ai jerepa Ëjaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

²⁷ Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyeye pa'ye pa'ijë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itojë, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësaru ocue pa'i macarepa tuiyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohua'i te'e sañope, huaso cocare nejocaiyere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë. ²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mësaru quëcojë pa'iyepi tiñarepa iñoji, jaohua'i ne huesë hue'ñana saiye cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena saiye iñoji. Ja pa'iyeye cato Maija'quë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañonëse'e isiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute. ³⁰ Yureta'a mësaru yë'ë jare coní tsiosicohua'ipi te'ere uihuajë pa'iyë, yë'ë ja'në uihuaye ñasicohua'ipi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'ë uihuaye asajë pa'iyë.

2

Cristo Jerepa Pa'i Pa'iyeye, Jerepa Pa'i A'ë Cuasa Ma'ñe

¹ Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo isiquëna, quëcosicohua'i pani, i oiyepi ca yë'huaquëna, asacohua'i pani, Maija'quë joyopi mësaru ja're pa'ina, asacohua'i pani mësarupi paire teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oiyere pacohua'i pani, ² mësaru pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mësaru sa'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyepi, te'e joyopi yo'oquëna pa'iyepi, te'ere cuasajë nejë pa'iyepi. ³ Jaje pa'ina, mësaru cato mësaruse'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Cui'ne mësaru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eje pa'ye cuasajë pa'ijë'ë, mësaruje. ⁶ Ñajë'ë, i pa'ise'ere Diusuje pa'ita'a, Diusu yë'ëje pasi'i caquë yo'oye papi. ⁷ Paquë coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necaicohua'i maña pa'iyena ini pajë pa'i maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se jeoni. ⁸ Jaje pajë pa'i maca de'oni, jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi i de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye pa'iona, juji'i. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mami jerepa pa'i mamire pare isipi, ite. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'ije, si'aohua'i do're ja'ruja'cohua'i a'ë. ¹¹ Do're ja'runi si'a pai maña Ëjaëre papi caja'cohua'i a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojë Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñoja'cohua'i a'ë.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësaru ja're pa'i yëhuoquëna, si'anë mësaru Jesús sehuoyeje paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eje pa'ye cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itojë. Jaje pa'ina, mësaru huaso cuañosicohua'i pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë nejë'ë. ¹³ Coa Maija'quë i yëyeje pa'ye mësaruna de'oye ne ëaye nëñe neñepi yo'oyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti coca cama'pë co'amaña nejë'ë. ¹⁵ Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ne paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësarupi

Maija'quë mamajërepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'ye miañë, iye co'a pai cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'i jopopi. ¹⁶ Pa'iyë isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'orojaiñe pahue caquë. ¹⁷ Mësaru Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isiyena yë'ëje cos'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're con sihuayë, ¹⁸ sihuaquëna, mësaruje yë'ë ja're con sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ëjaë Jesupi cōcaina, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteore. Mësaru pa'iyë asani yë'ëre co'ini quëaquëna, sihuaja'quëre cuasayë. ²⁰ Timoteoje pa'ire peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje cuasaquë mësarute oi, mësaru de'oye pa'iyere caquë yo'oquëre. ²¹ Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi. ²² Jaje pa'iquëta'are tsoe mësarupi ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa maca, mamaquë pëca ja'quëre cōcaiyeje pa'ye yo'oquëna. ²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jëjo saosi'i, mësarute ñaja'quëre. ²⁴ Mai Ëjaëpi cōcaina, yë'ëje mësarute de'hue esa sani ñaja'quë a'ë, cuasayë.

²⁵ Cui'ne yeque ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni jëjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'e sañope yo'oquëni, mësaru yë'ëre cōcaija'quëre cajë jëjo daosiquëni cui'naëni jëjo saolja'quë a'ë, cuasayë. ²⁶ Cui'ne ije mësarute si'ahua'ire ñaño yëji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asasicohua'ini ña huasosi'i caquë. ²⁷ Ju'ire paquëna, asahuë, mësaru. Tirepa juni huesëra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jujupi. Ise'ere cuasaquë yo'oye papi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni caquë, jaje yo'opi. ²⁸ Jaje pa'ina, jaëni esa jëjo saoyë, mësarupi tijupë huajëquëre ñajë sihuajëna, yë'ëje oima'ë pasi'i caquë. ²⁹ Sihuajë ite pëpajë'ë, mai Ëjaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajë oijë de'oye yo'ojë'ë, ije pa'iohua'ire. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru yë'ëre necani ti'añe peoyere necasi'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyë

¹ Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ëjaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në mësarute toyase'ere toya cotoje, jōsa te'ere toyaye nēiñe pajī, coa ai jerepa ja cato mësarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere cōcaiye a'ë cuasaquë toyayë. ² De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yaije pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ca'ni tēacohua'ire. ³ Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre sejë, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni tēase'eje pa'iohua'irepa pa'iyë, capë neñepi ti'añe a'ë cuasama'cohua'ipi. ⁴ Yecohua'i capë nese'ena quëcojë pa'iyë ai jerepa yë'ë cato quëcoquë pa'iyë paquëta'a. Jana quëcoma'ë pa'iyë, ñajë'ë.

⁵ Yë'ë cato ocho mu'seña cōasiquë pa'i maca cuiri ca'nihuë tēa cuañoahuë. Jaje pa'ina, judío paire pa'ë, Benjamín, tēcapë aquë a'ë, hebreo pai mamaquë a'ë, judío pai cuañeñepi yë'ëre fariseore hue'yosiquë paë'ë. ⁶ Jaje pa'ipi Jesure sehuocohua'ire coyere ësequë ai jōsa yo'oquëpi, si'aye cuañese'e caye de'oye sehuoquëpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquë api ca ti'añe peoquërepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñaño, ja'në yë'ë itire pa'ë cuasase'ere. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ë Ëjaë Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquë con ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa

ja'ye tsioni pasi'i caquë si'aye coa co'aye ñañë, nejose'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere yo'oquë nuñerepa pa'iquë pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristore ìre pare cuasacohua'ire Maija'quë nuñerepa pa'iyë isiyere pasi'i caquë pa'iyë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristo pa'iyere asa ti'añere yëyë, ì ju'isiquëpi huëisi tutupi yë'ëni pa'ina, asayere yëyë. Cui'ne ì ai yo'ose'e ayere yo'oye yëyë. Ije pa'i pa'iyere yëyë, paire oi ju'ise'ena ti'acquë. ¹¹ Pai ju'isicohua'i huëni pa'iyere ti'asi'i caquë yo'oyë.

Ti'añu'u, Cajë Yo'oye

¹² De'oquërepa pa'iyë si'aye ti'ama'quëpi ti'asi'i caquë yo'oyë jare pajaquë caquë Cristo Jesupi yë'ëre du'ru ti'ani paquëpi. ¹³ Yë'ë cato Maija'quë do'ijë, ja pa'iyë ja yë'ta'a ti'ama'quë a'ë, ti'asi'i caquë yo'oquëta'a. Jaje pa'ina, ti'asi'i caquë jeteyo'je nëañere huanëyeyi jeto ìti seña hue'ña pa'iyere tutu yo'oyë. ¹⁴ Yo'oquë Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diusu ma'tëmopi soi hue'ñana ì coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

¹⁵ Si'aohua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña tiñe cuasaye pa'ito Maija'quëpi iño sëtaja'quë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e nëiñepi pañu'u mai ti'ase'e cato.

¹⁷ Maija'quë do'ijë, yë'ë yo'o iñose'ere pe'tejë'ë. Cui'ne ñajë'ë, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

¹⁸ De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pai pa'iyë caquë. Yureje ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë: ¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañoja'cohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato etapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pai a'ë. Jaje pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë. ²¹ Ipi mai capë ju'ico pa'isicore ì capë de'ocore paje pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

4

Si'anë Sihujë Pa'ijë'ë, Mai Ëjaëni Cuasajë.

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'ë yëcohua'i, yë'ë oicohua'i, yë'ë ña ëa ju'icohua'i mësarute a'ë, yë'ë sihuaye, cui'ne yë'ë isi cuañoja'a maroje pa'iohua'i. Jaje pa'iyë sëte ocue pa'i macarepa mai Ëjaëre tuijë pa'ijë'ë.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jeoni mai Ëjaë tsecohua'i sëte te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³ Jaje pa'ina, më'ëre señë, yë'ë yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre cõcaijaquë caquë. Huaso coca yë'ë quëaquëna, jaohua'i yë'ëre de'oyerepa cõcaisicohua'i a'ë, Clemente ja're cõni, cui'ne yecohua'i yë'ëre cõcaicohua'i ja're cõni. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ëjaëni sihuajë'ë. Tijupë cayë, sihuajë'ë, ìni. ⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o paire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye tëtto saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni sejë de'oji cajë pëpajë si'aye mësarute yëyere iñojë'ë, Maija'quëna, ìte se maca. ⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute ì jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai asa ti'añe peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute joña cui'ne mësarute cuasajë pa'iyë de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'ë

⁸ Tëjiyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'ë, yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, dëoye ca cuañonere. Si'aye de'oyere cuasajë'ë, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ë ye'yase'ere, yë'ë mësarute quëase'ere, yë'ë caquëna, asase'ere cui'ne yë'ë yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, Diosu jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësarü ja're conï pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablöre Cöcaiye

¹⁰ Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësarü yë'ëre cuasa huëo cose'ere caquë. Cama'ë pa'iyë, yë'ëre huänëyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'ë cato cayë, yo'o ti'añepi peoquëna, cöcaiye yëjëta'a pasicohua'ipi cöcai huëohuë caquë.

¹¹ Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'ë cato yë'ë payere sihuaquë pa'iyere ye'yesiquë a'ë. ¹² Co'amaña peoquëna, pa'iyere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'iyere, ai ëa ju'ñere, tëtö saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye tëtö sai ye'yesiquë a'ë. ¹³ Jaje pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne ti'añe payë, Cristo tutupi cöcaina. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'ëre cöcaë'ë, ai yo'oquëna, mësarü co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësarü Filipos acohua'ipi yë'ëre cöcaë'ë, mësarü isiyepi. Yequë hue'ña sehuocohua'i cato cöcaiye pahüë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. ¹⁶ Ja yë'ta'a yë'ë Tesalónicare pa'ina, mësarü cayaye jëjo saohuë, curiquë, yë'ëre jopo caraye cöcai ja'ñere. ¹⁷ Coa mësarü isijëna, payese'e co'ema'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësarujë iti cöcaiye ayepi nese'ere, quëise'eje pa'yere pajajë caquë co'ecaiyë. ¹⁸ Si'aye imahuë, mësarü isiye. Caraye peoji, yure ai payë. Mësarü Epafrodito ja're jëjo daose'ena conï jerepa payë. Mësarü jëjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyeje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyeje pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ñañe a'ë. ¹⁹ Yë'ë Diosupi mësarute si'aye caraye isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payeje pa'ye isisipi. ²⁰ Je'nëna de'oquëre pani Diosu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²¹ Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne iño yë'ë ja're pa'icohua'ijë Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë. ²² Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quëre pacacaicohua'ipi cui'ne romano pai ëjaë huë'e acohua'ijë jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³ Mai Ëjaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje pa'ijaquë.

COLOSENSES

Pëpayë

¹ Yë'ë Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saokuë de'osiquëpi, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coní, ² iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi i coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

³ Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'oji cajë. ⁴ Mësaru Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë señë. ⁵ Jaje mësaru cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmöre pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësaru ti'ahuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi. ⁶ Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, tëayë. Mësaru Maija'quë oiyere asani iye oiyë nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë paireje yo'oji. ⁷ Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'yapi, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësaru Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. ⁸ Jaëpi dani yëquëre quëapi, mësaru pa'iyë cui'ne mësaru joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.

⁹ Mësaru pa'iyë quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jeoma'pë Maija'quëre secacaiyë, ipi si'aye i yëye, joyo pa'iyë ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë. ¹⁰ Jaje asa ti'acohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëiñeje pa'ye yo'ojë, Ëjaë tsecohua'i sëtë i sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajë pa'ijë'ë cajë. ¹¹ Jaje pa'ina, cui'ne señë, ite, mësarute i de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jaje necaina, tutu isi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihuajë si'aye quëco ti'ajajë cajë. ¹² Jaje quëco ti'acohua'i pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'i a'ë, i tsecohua'ire isi co'amaña ayere coní mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. ¹³⁻¹⁴ Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi sai de'huacani i oiquërepa i mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajehua'i Pa'iyë

¹⁵ Maija'quë ña cuañoma'quëpi i mamaquëja'a tiña ña cuañuquë daji'i. I mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi. ¹⁶ Jaë ja're coní Maija'quë si'aye iye yeja pa'iyë cui'ne ma'tëmo pa'iyë de'huapi, mai ña ti'a ma'ñe, cui'ne mai ñañe de'huapi. Jaje cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, ëjaë pa'iyere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're coní de'huapi, i tse pa'i ja'ñere. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jaje pa'ipi ipi ñacaina, i tutupi si'aye de'oye iti pa'i macare pa'iji. ¹⁸ Cui'ne yequeje Cristo cato sehuosicohua'i siopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iyë isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'i caquë ju'iñeje juni huëji'i. ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuapi, si'aye i pa'iyepi Cristore pa'ina. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmo acohua'ije pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.

²¹ Ja'në mësaru joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope yo'ocohua'ipi tiöhua'i paë'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë cajeohua'i

de'ohuë, ²² Cristo ai yo'oquë jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mësarupi i ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si'si te'ña peocohua'ipi pa'ijëna, pasi'i caquë. ²³ Ja ñaquë payere ti'añere cajë mai utejë pa'iyere, huaso coca mësaru asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji cuasayere ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña quëacaiyë, yë'ë Pabloje jare quëacaiquë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

²⁴ Cristo i capë acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yë'ë capëpi mësaruni caquë ai yo'oquë ne saocai yure cato ai sihuayë. ²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ë sehuosicohua'ire necaija'quëre nepi. Neina, i cuañe nëose'eje pa'ye mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë si'aye i coca quëacaiquë pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, tsoe hue'ña ometëcana yahuese'e pai asa ma'ñe pa'ise'ere yureta'a i tsecohua'ina inose'ere jare quëayë. ²⁷ Maija'quëpi yë judío pai peocohua'ina, iye pai asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare inopi. Ja cato Cristopi mësaruni pa'iyë a'ë. Jaë api, mësaru utejë pa'iquë de'oquërepa.

²⁸ Yëquëpi Cristo ayere quëayë. Si'aohua'ire de'oyerepa asa ti'ajajë cajë ye'yajë cui'ne yëhuoyë. Jaje yo'ojëna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa pai ñape ai de'osicohua'i pa'ijajë cajë. ²⁹ Jare caquë yë'ë, si'a tuturepa yo'oquë neñë, Cristo cuañe tutu yë'ëre isiyepi.

2

¹ Yë'ë cato yëyë, mësarupi yë'ë mësarute caquë jëayerëpa yo'oyere cui'ne Laodicea acohua'ire caquë yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yë'ëre ñama'cohua'ire caquë yo'oyere asayere. ² Jaje pa'ina, mësarupi cui'ne jaohua'ipi coní joña quëcoyere pajajë caquë yo'oyë, sa'ñe oiyena tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iyë cui'ne Jesucristo pa'iyë yahuese'ere asa ti'ajajë caquë yo'oyë. ³ Jaë api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne asa ti'añe paquërepa. ⁴ Jaje cayë, mësarute, asa ëaye ta'ñe ca cocapi yecohua'ije cosojë nema'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi mësaru ja're coní pa'ima'ë panije, mësaru ja're coní pa'iyë, yë'ë joyopi. Jaje pa'ina, sihuaquë ñañë, mësaru, cui'na hue'ña yo'oma'pë pa'iyena Cristo pa'iji cuasayere ocue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Ja're Huajë Pa'iyë

⁶ Ejaë Jesucristore mësaru yëjë pa'iji cuasajë sehuose'eje pa'ye cui'ne ina tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajë pa'ijë'ë. ⁷ Ina jëayerëpa, pa'ire paji cuasayepi tsita mesicohua'ipi ocue pa'i macarepa i ja're pa'ijë'ë. Mësaru ye'yese'eje pa'ye Maija'quëre si'anë de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

⁸ De'hua ñajë'ë, yo'ojë jo'ya ne cuañone, aiohua'i ye'yase'ena, pai cuasayena, iye yeja pai yo'oyena. Ja cato cosoye a'ë, cui'ne do'i peoye a'ë. Ja cato Cristo yo'o ma'ñe a'ë.

⁹ Ñajë'ë, si'aye, Maija'quë ayepi Cristoni pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iyepi timësicohua'i carajaima'cohua'ipi pa'iyë, Cristona tsioni pa'i do'ire. Jaë cato si'aye mëne Ejaë api. Cui'ne si'aye mëne cuañequë api. ¹¹ Cui'ne i ja're mësaru tsioni pa'i do'ire, noni tsinëna co'acohua'i pa'iyere huaso cuañohuë, cuiri ca'ni tëayeje pa'ye mësarute yo'oquëna. Pai jëñapi capëna tëayeje pa'yepi neñe papi, mësarute. ¹² Cui'ne mësarupi Maija'quë tutupi ju'isiquëre huëopi cuasajë sehuo do'ire mësaru oco do cuaño maca Cristo ja're ta cuañohuë. Ta cuañosicohua'ipi cui'ne i ja're coní huëo cuañohuë, ju'isicohua'ipi. ¹³ Ja'në mësaru tayo yo'ocohua'ipi, cui'ne ca'ni tëa cuañoma'cohua'ipi joña ju'isicohua'i paë'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi Cristo do'ija'a mësarute i ja're coní pa'iyë necaji'i. Necai si'aye tayo yo'ose'ere sai

de'huacaji'i, Cristo do'ipi. ¹⁴ Mai co'aye yo'o do'ire, jare maipi saïne pa'ise'ere Maija'quēpi cruzuna que jeopi, maire sañope toya nēose'ere peo hue'ñarepa nejoquē. ¹⁵ Jaje yo'oquē Cristo cruzna ju'ise'epi si'aye ěja pa'ise'ere cui'ne maire meñe cuañecohua'i tutu pa'ise'ere meñe quēco huesēpi, si'ahua'i ña hue'ñare pana.

Ma'tēmo Co'amañare Co'ejē'ē

¹⁶ Jaje pa'ie sēte yecohua'ije mēsarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ē, cama'pē pa'ijajē mēsaru aĩñere, panita'a ucuyere panita'a fiesta mu'señare, ñañēja'a sē'ayere, panita'a pēa huajē mu'se ayere. ¹⁷ Si'aye iye cato, itirepa dai ja'ñe pa'ina, pai to'ouje pa'ye a'ē. Ja itirepa cato Cristo a'ē. ¹⁸ Jaje pa'ina, de'hua ñajē'ē, mēsarute isija'a co'amañare nejocaijē teaye pa'iohua'i ña cuañecohua'ipi cui'ne huiñaohua'ire secohua'ipi, mēsarupi iohua'i yo'oyena ñajē sehuojēna. Jaohua'i cato ti iohua'ije ña ma'ñere cui'ne paise'e huēojē cuasayere yēcuhua'i a'ē, jerepa pa'iohua'i a'ē cuasacohua'ipi. ¹⁹ Jaohua'i cato Maija'quē cuasa nēose'ēje pa'ye yo'oquē pai ñape tē'ña te'e capēna tsioquē, aequē ai de'huaquē Cristona, iti siopēna tsioma'cohua'ipi yo'oyē.

²⁰ Mēsaru Cristo ja're ju'isicohua'i a'ē. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequēna, pa'ie pañē, mēsaru. ¿Jaje pa'quēta'are mēsaru me yo'ojē ja yē'ta'a iye yeja pai yo'ojē pa'iyere pa'ijē, ²¹ iye yo'oma'pē, aĩñe pajē'ē, iye, cui'ne iyere tseama'ē, mē'ē jētēpi caye'ni? ²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañejē ye'yaye a'ē, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ē. ²³ Nuñerepa cayē, ja teaye pa'iohua'i pa'ijē cui'ne capē ai jēaye cuañejē yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quēre ti'añu'u cajē yo'oye. Jaje pa'iquēta'are mai capē yēyere sañope yo'oyere cōcai ma'ñe a'ē.

3

¹ Mēsaru Cristo ja're huēisicohua'i sēte ma'tēmo co'amañare co'ejē'ē, Maija'quē ěja tē'huire Cristo ñu'i hue'ña ayere. ² Ma'tēmo ayere ai yējē pa'ijē'ē, iye yeja co'amañare cuasama'pē. ³ Mēsaru cato, tsoe Cristo ja're cōni ju'isicohua'i a'ē. Jaje pa'ina, mēsaru pa'ie yure Cristo ja're Maija'quēna yahuese'epi pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Cristo mēsaru pa'iyepi ñai cō maca mēsaruje i de'oyere pare timēsicohua'ipi ñaija'cohua'i a'ē, i ja're cōni.

Tsoe Pa'ie Cui'ne Huajēye Pa'ie

⁵ Jaje pa'ie sēte si'aye mēsaru iye yeja aye yēyere ne huea saojē'ē: yequē nomiore, panita'a yequē ěmēre yo'oyere, ěa ña huesēyere, si'sire yēyere, co'amaña ai tsi'so timēñe cuasayere. Ja cato de'huasi diusure señeje pa'ye a'ē. ⁶ Jaje yo'ocohua'ire Maija'quē pēi nejoñepi daija'coa, ite de'oye sehuo-caima'cohua'ire.

⁷ Ja'nē mēsaruje jare yo'ojē pa'ahuē'ē. ⁸ Jaje pa'iquēta'are yure mēsarupi si'aye iyere jecojē'ē, pētire, ěa ña huesēyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijē tutu cayere, cui'ne mēsaru yē'opopi si'si coca cayere. ⁹ Ja'nē pa'ise'ere jēosicohua'i sēte, yure yecohua'ire cosoye pajē'ē. ¹⁰ Huajē pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquē saiji, maire de'huasiquēje pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa ti'a macaja'a, yo'o tējiyere caquē.

¹¹ Jaje pa'ina, huajē pa'ie pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ē, judío pai a'ē, caye peoyē, cā'ni tēcuhua'i, tēama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne jo'ya ne cuañoma'cohua'i. Coa si'a pai te'e pai pa'iyē, Cristo tsecohua'i, ipi si'aohua'ire pai do'ire. ¹² Maija'quēpi mēsarute ai oi sahuani i pai pa'ijajē caquē soipi. Jaje pa'ie sēte paire teaye ñani oiyena, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyē cuasama'cohua'i pa'iyena, a'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijē'ē. ¹³ Co'aji, quēco jujahuē caye peoyerepa.

Sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Cajeipi sa'ñope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejejë'ë, Ëjaërepa mësarute oi sai de'huacaise'eje pa'ye. ¹⁴ Paire oiyena suñasicohua'irepa pa'ijë'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ije pa'iohua'i tsioni pa'ie pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësaru jo'noa de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'e capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësaru joyo timëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajë cui'ne yëhuojë'ë, ta'ñe pa'i cocare papi. Mësaru joyore papi i necaise'ere pëpajë sihuajë jëjëjë'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. ¹⁷ Cui'ne coa si'aye mësaru caye panita'a yo'oye pa'ito, mai Ëjaë Jesucristore necaiyë cuasajë Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajë pëpajë'ë.

Huejasicohua'i Pa'ie

¹⁸ Nējohua'i mësaru ëjëohua'ire ëjaohua'ire cuasajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, ja'ë, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojë pa'ie. ¹⁹ Cui'ne mësaru ëjëohua'ije mësaru nējohua'ire oijë pajë'ë, co'arepa jëaye tutu caye peoyerepa. ²⁰ Mamajë mësaruje si'aye mësaru ja'quëohua'i caye de'oye sehuocaijë'ë, ja'ë, Maija'quë sihuaquë ña'ñe. ²¹ Ja'quëohua'i mësaruje mësaru mamajëre de'oye oijë ye'yajë'ë, jerepa de'oye yo'oye yëja'cohua'ire, tea ju'iñeje yo'ojëna, co'a de'ojë. ²² Ëjaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mësaruje mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë nejë'ë. Iohua'i ña macase'e iohua'ini de'oye iñoñu'u cajë yo'oma'pë. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ëjaëre pare pa do'ire yo'ojë'ë. ²³ Jaje pa'ina, paini necaiyë cuasaye peoyerepa co'amaña nejë'ë sihuajë, Ëjaë Jesure necaiyeje pa'ye cuasajë. ²⁴ Jaje pa'ina, mësaru nuñerepa Ëjaëni Cristore necaisi do'ire, i mësarute i paye ayere isija'quë api, nesi do'ire. Jare mësaru tsoe asajë yo'oyë. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are, co'aye yo'oquë cato, jare i co'aye yo'ose'eje pa'ye sai cuañoja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre cato peoji iquëse'ere de'oye yo'ocasi'i cayeje.

4

¹ Mësaruje ëjaohua'i, ma'tëmöre mësaru yo'ose'e caja'quëre mësaru Ëjaëre pare paye sëte jare cuasajë mësarute necaicohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojë'ë.

² Sëtasicohua'ipi pa'ijë si'anëpi Maija'quëre sejë de'oji cajë ite pëpajë pa'ijë'ë. ³ Cui'ne yëquëreje secacaijë'ë, mai Ëjaëpi i coca quëaja'a sa'ro hui'yocaijaquëre, yahuesi cocare Cristo ayere cajë quëaja'quëre, ja cocare yë'ë quëaquë pa'i do'ire tseä cuañosiquë pa'iquë. ⁴ Sejë'ë, cui'ne yë'ë i coca quëa maca tiñarepa asaye quëa ja'ñere.

⁵ Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajë pa'ijë'ë, si'anë de'oyese'e yo'ojë. ⁶ Jaje pa'ina, mësaru coca cayepi saija'iñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquë cui'ne iohua'i seni asañu'u cajë señere. Pai ñapere de'oyerepa quëajë sehuocaico-hua'i pa'ijë'ë.

Pëpa Tëjiye

⁷ Yëquë oiquërepa Tíquico nuñerepa Maija'quë do'iquëpi, yë'ë ja're de'oyerepa mai Ëjaë co'amaña necaiquëpi, mësarute yë'ë yo'oquë pa'ie quëaja'quë api. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute yëquë pa'ie quëaquë cui'ne Maija'quëre jerepa yëjë quëaja'quëni mësaru quë'rona jëjo saoyë. ⁹ Cui'ne i ja're con i saiji, yëquë oiquërepa, nuñe pa'iquërepa, Maija'quë do'iquë Onésimoje mësaru aquëje. Jaohua'ipi quëaja'cohua'i a'ë, iño tëto saijë pa'ie.

¹⁰ Aristarcopi yë'ë ja're tseä cuañosiquë pa'iquëpi mësarute pëpa saoji, cui'ne Marcosje pëpaji, Bernabé mamaëje. Jaëpi mësaru quë'rona saiquë pa'ito

de'oye pëpani ñacaijě'ě, ite. ¹¹ Jesús yequë mami Justo hue'equëje pëpaji, mësarute. Icohua'i a'ë, judío pai acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'quë cuañe tē'te ayere yě'ë ja're nesicohua'i, jaohua'ipi yě'ëre sihua ëaye necaisicohua'i a'ë. ¹² Epafrasje mësarute pëpaji, mai Ējaë Jesucristore necaiquëpi. Jaë cato mësaru aquë api. Jaje pa'ina, mësaruni cuasaquë si'anëpi Maija'quëre secacaiji, mësarupi ocue pa'i macarepa pa'ijë Maija'quëna mësaru pa'iyere isisicohua'ire papi i yëyere yo'ojajë caquë. ¹³ Yě'ëpi ñaquë a'ë, Epafras mësarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquë Maija'quëre sei pa'ina, ñaquë. ¹⁴ Cui'ne Lucas yě'ë oiquë paire jujuquëpi cui'ne Demaspi cōni mësarute pëpayë.

¹⁵ Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quë do'ijëre pëpacaijě'ě, cui'ne Ninfasreje pëpacaijě'ě, io huë'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje pëpacaijě'ě.

¹⁶ Mësarupi iye toya ja'o ña tējini jëjo saojě'ë, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ijë ñaja'cohua'ire. Cui'ne mësarupi ñajě'ë, Laodiceapi yě'ë toya daose'e mësaru quë'ro ti'acquëna. ¹⁷ Ñeje Arquipore cajě'ë: “Mě'ëre mai Ējaë necaijaquë caquë cuañe nēose'ere de'oyerepa yo'ojě'ë.”

¹⁸ Yě'ë Pablopi pëpaquë iye toya e'que yě'ë jětë carapëpi toyayë, huanëyema'pë pa'ijě'ë, yě'ë cosiquëpi pa'iyë. Maija'quë oi ñacaiyepi mësaruni pa'ijaquë.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cqcohua'i Toyaye

¹ Yē'ē Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo conī toyayē, iye toya ja'hua. Maija'quē do'ijēna, Tesalónica daripē pa'icohua'ina Maija'quēna tsionī cui'ne Jesucristo ja're pa'icohua'ina, Maija'quēpi cui'ne mai Ējaē Jesucristopi conī coa isiyepi, de'oye pa'ijē'ē.

Tesalonicenses Pqi Iñose'e

² Mēsarute Maija'quē huasose'ere cuasajē si'anē Maija'quēre secacaiyē, de'oji cajē ite pēpayē. ³ Cui'ne mēsaru mai Ējaē Jesucristopi si'aye ne tī'acaiye paji cuasajē ocue pa'i macarepa uteyepi cōcaina, si'aye yo'o jujama'pē ai yo'oye pa'itojē quēcōhuē. Cui'ne Maija'quē pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuē. Cui'ne paire oiye'pi pa'ina, yecohua'ire necaē'ē. Jare si'anē Maija'quē ña hue'ñana cuasajē señē. ⁴ Maija'quē do'ijē, mēsarute Maija'quēpi oi sahuani nesicohua'i a'ē cuasajē pa'iyē, yēquē. ⁵ Cui'ne yēquē mēsarute huaso coca quēa maca coa pai yē'ose'e cajē quēaye pahuē. Mēsarupi asayē, yēquē mēsaru de'oye pa'iyere cajē yo'ose'e, Maija'quē joyo tuture papi yo'ojē cui'ne nuñerepa itirepa cocare quēayē cajē quēase'e.

⁶ Quējāēna, mēsarupi yēquē pa'iyere cui'ne Ējaē pa'iyere ye'yehuē, Maija'quē coca asa do'ire ai yo'oye pa'itojē. Jaje pa'ina, mēsaru sihuajē asahuē, Jesús cocare Maija'quē joyopi sihuaye isiquēna. ⁷ Jaje yo'ojē mēsaru de'oye pani iñoñere tī'ahuē, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire. ⁸ Mēsaru quē'ro huēose'epi mai Ējaē coca jai saiji, coa si'a hue'ña. Jaje pa'ina, Macedonias'e cui'ne Acayase'e tī'añe papi. Ai jerepa yequē hue'ñaje tī'api. Tī'aquēna, asayē, mēsaru Maija'quē pa'ire paji cuasajē pa'iyere. Jaje pa'ina, yēquē mēsaru ayere cajē quēaye peoyē. ⁹ Jaje quēaye pajēna, iohua'ipi quēayē, yēquē mēsaru quē'ro do'i saisi maca mēsaru yēquēre de'oye pēpani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'quē api cuasase'ere jeoni, Maija'quē huajēquēre pani sehuoni necai huēose'ere. ¹⁰ Cui'ne quēayē, Maija'quē mamaquēpi ju'isiquēni huēosiquēpi Ējaē Jesucristo ma'tēmopi co'i coja'quē api cajē mēsaru utejē pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquē api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

¹ Maija'quē do'ijē, mēsarupi tsoe asayē, yēquē mēsaru quē'ro do'i saini coa noni cu'iyē pase'e. ² Jaje pa'ina, mēsarupi tsoe asayē, yēquē ja'nē Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'ē cajē jōsa yo'ojēna. Jaje pa'iquēta'are Maija'quēpi cōcaina, quēcōjē Maija'quē de'o coca quēahuē, mēsarute, jaiye tutu sañope yo'oye pa'itojē. ³ Jaje pa'ina, yēquē yēhuojē soiye cato coa tayose'e peoji. Si'sije peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajē cayeje peoye a'ē. ⁴ Coa ai jerepa Maija'quēpi i de'o cocare quējaja'cohua'i a'ē caquē ñani sahuani nesicohua'ipi cayē. Paini de'oye yo'o iñoñu'u cajē yo'oma'pē pa'iyē. Coa ai jerepa Maija'quēre pani yēquē joña cuasaye ñaquēni cajē yo'oyē. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē cui'ne mēsaru pa'iyē, yēquē mēsarute ēaye asa cuaño cocapi cajē, cui'ne curire tī'añu'u cajē yo'oye pañe ñasicohua'i. ⁶ Paipi de'oye yēquēre cajajē cajē co'eye pahuē. Mēsarupi panije yecohua'ipi Cristo jējo daosicohua'i a'ē cajē yo'oye pa'iquēta'are pahuē. ⁷ Jaje pa'iquēta'are coa ai jerepa mēsarute oijē de'o pēca ja'co mamajēre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuē,

mësarute. ⁸ Yëquë mësarute ai oë'ë. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quëaye yëye pahuë, cui'ne yëquë pa'iyeye mësaruna isiye yëhuë, yëquë mësarute ai oi do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë, yëquë pa'iyere cuasajë, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuë. Ja yo'ose'e mësarupi asayë. Mësarua acohua'ipi yëquëni cōcañu'u cajë ai yo'oma'cohua'ini cajë yëquëpi nehuë, Maija'quë coca quëa maca.

¹⁰ Mësarua cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijë co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i. ¹¹ Cui'ne mësarupi asayë, yëquë mësarute pai ñapere jerepa yëjë yo'oye ne huëose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijëna, ca yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre yo'oyeye pa'ye. ¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehuë, mësarute Maija'quëre sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mësarute soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're cōni paja'cohua'ire cahuë.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohuë, mësarua. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mësarua sehuose'e. Jaje pa'ina, mësarua sehuose'ere cuasajë Maija'quëre de'oji cajë pëpajë se'ñë. Maija'quë cocarepa sëte mësarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. ¹⁴ Mësarua Maija'quë coca sehuo do'ire ai yo'oyë, mësarua cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje iohua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'eje pa'ye yo'oyë, mësaruteje. ¹⁵ Iye judío paipi Ejaë Jesure huaë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë eto saohuë. Maija'quëre cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. ¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayere. Jaje yo'ojë jero sa'na iohua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, tıtapı, Maija'quë iohua'ire ai yo'oyepi saı ja'ñe.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani Ña'ñe Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mësarute jëoni so'ore pa'inije huanëyema'pë paë'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. ¹⁸ Yë'ë Pablopi coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire. ¹⁹ ¿Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësarua a'ë, Ejaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe. ²⁰ Jaje pa'ijë'ë, mësarua a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë ² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo saohuë, jaëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësarua Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë. ³ Necaina, mësarua acohua'ipi te'ijë ai yo'oye pa'itojë yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo saohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'iyë. ⁴ Iyere mësarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ija'coa cajë. Mësarua ja're yëquë pa'i maca, itı case'epi ai yo'oye tı'api, mësarua asase'eje pa'ye. ⁵ Jaje pa'ina, quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo saohuë, mësarua Maija'quëre pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yequë huatipi co'aye yo'oyena ne taouna, yëquë mësarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo saohuë.

⁶ Yure Timoteo mësarua quë'ropi co'ini quëapi, mësarua de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mësarua yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'iyeye cui'ne mësarujë yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi. ⁷ Maija'quë do'ijë, yëquë co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mësarua ocue pa'i macarepa Maija'quë

pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. ⁸ Mësarü jaje Ëjaëre ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'eje pa'yerepa nëiji. ⁹ Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mësarü necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa panì Maija'quë ña hue'ñana? ¹⁰ Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'ë cajë, mësarute sani ñajë mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne ti'acañu'u cajë.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cöcäijaquë yëquë mësarü quë'ro do'i sai ja'ñe. ¹² Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijë pa'iyë necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. ¹³ Jare ipi mësarute, mësarü joñoana ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyë nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, co'aye yo'o do'i peocohua'ire papi, Maija'quë Diusu ña hue'ñana, mai Ëjaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iyë

¹ De'oji, jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë, Mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mësarupi jaje pa'iyë.

² Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai Ëjaë cuañe tutupi yëquë ye'yajë quëase'e, mësarü yo'o ja'ñere. ³ Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ë, i tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë pa'iyë a'ë. ⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, iohua'ire ëjaohua'ire ñajë paye a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, tëto saiperepa ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina, ⁶ Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaima'pë pa'ijë'ë, iye yë'ë quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Ëjaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mësarute yo'o ma'ñe a'ë quëase'eje pa'ye. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soima'ë paji'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. ⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayere paipi co'aye a'ë cajë asaye coecohua'i pani, pai iti ye'yacohua'ini coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'o joyo isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iyë ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iyë aye toyaye pañë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësarü si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are jero sa'na ai paire oiyeipi mësarute pa'ijaquë cajë cuañëñë. ¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësarü co'amañare pase'e nejë. Yëquë cuañese'eje mësarü jëñapi nejë pa'ijë'ë. ¹² Jaje pa'ijëna, sehuoma'cohua'ijë mësarute ëjaohua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Ëjaë Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quë do'ijë, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cuasacohua'ipi ai oiye. Jaje pa'ina, mësarupi jaohua'i oiyeje ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquë, ju'isicohua'ire yo'oye quëasi'i. ¹⁴ Jesús ju'isiquëpi huëji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quëpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're cöni daja'quë api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayë, mësarute mai Ëjaë ayere ye'yaye sëte. Mai huajëcohua'i Ëjaë dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tëto saiye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Jare ipi mai Ëjaë ma'tëmopi cuañequë yë'ore papi, tutu quë'ipi, cui'ne huiñaohua'i Ëjaërepa yë'opi, cui'ne Maija'quë duruhuëpi cöni jui maca cajeja'quë api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huëija'cohua'i

a'ë. ¹⁷ Huëtena, ja maca mai huajëcohua'ipi huëisicohua'i ja're conì mëijë peo de'otona, siri quë'rona sañope ti'aja'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare. Ti'ani i ja're conì ti pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajë yo'o jujahuë cuasacohua'ire tutu isijë'e, jerepa sihuajë yëjë yo'oja'cohua'ire.

5

¹ Iti daija'a mu'se cui'ne iti tēcahuë toyaye pañë, Maija'quë do'ijë. ² Tsoe mēsarupi asayë, mai Ëjaë dai mu'se cato co'amaña imaquë ñami daiyejē pa'ye dasipi. ³ Pai de'oji jo'cua pa'ire payë, si'aye de'oji ca maca coa nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio tsì coa huëocona, a'si huëoyejē pa'ye. Ja maca jëaye peoji. ⁴ Maija'quë do'ijë, mēsarupi cato nea huë'ñare pa'ima'pë pa'iyë. Co'amaña ñaë yo'oquëna, ña quëquëyē pa'ye mai Ëjaë da tita mu'se, ña quëquëyē. ⁵ Si'aohua'i mēsarupi mia huë'ña acohua'i a'ë, mu'se acohua'i a'ë. Ñami cui'ne neañe acohua'i peoyë. ⁶ Jaje pa'ina, mai caiñe peoji, yecohua'i yo'oyejē. Coa ai jerepa sētasicohua'ipi nuñerepa pa'iyere ñajë pañu'u. ⁷ Jaje pa'ina, caicohua'i caiñë, ñami. Cui'ne cono cuepecohua'i cuepeyë, ñami.

⁸ Jaje pa'iquëta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajë nuñere pare tayo ma'ñere pa'ye pa'iji. Maija'quë pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyna suñani, soldado i coti saihuë quëna cañapi suñani jëayejē pa'ye, cui'ne huaso tējisicohua'i pa'i ja'ñere uteyena, soldado quëna mapë puani jëayejē pa'ye jëañu'u. ⁹ Maija'quë nejoja'cohua'ini maire soima'ë paji'i. Coa ai jerepa mai Ëjaë Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë soipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi i ja're conì ju'isicohua'i panije, cui'ne huajëcohua'i pa'iniye pa'ijajë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu isicajë, yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'oye necajë'e. Noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sēte.

Pablo Yëhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oji, yure mēsarute Maija'quë do'ijëre señë, mēsarupi ja're pa'ijë co'amaña nejë. Iyere yo'ojë'e cajë, cui'ne yëhuojë, mai Ëjaë yëyē yo'ojë mēsarute sacohua'ire, mēsarupi ëjaohua'ire ñañe pa'iji, caquë. ¹³ Jaje pa'ina, mēsarute iohua'i necai do'ire cuasajë ai oijë ëjaohua'ire ñajë pajë'e. Pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë, jo'cua pa'ijë'e.

¹⁴ Cui'ne Maija'quë do'ijë cuañeñë, mēsarute, neñe josa coecohua'ire yëhuojë'e, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire cōcaijë'e, Jesús yo'oyere jerepa yëjë yo'oja'cohua'ire, cui'ne cōcaijë'e, Maija'quëre cuasaye tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë cōcaijë pa'ijë'e.

¹⁵ De'hua ñajë pa'ijë'e, te'ijë yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquë yo'oma'ë pa'ijaquë, coa ai jerepa sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajë'e.

¹⁶ Si'anë sihuacohua'i pa'ijë'e. ¹⁷ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ijë'e. ¹⁸ Si'aye mēsarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Jaje pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre pëpajë'e, Cristo Jesure sehuocohua'i sēte.

¹⁹ Toa yayoyejē pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'e, Maija'quë joyo pa'iyere. ²⁰ Cui'ne coecaima'pë pa'ijë'e, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito. ²¹ Asani si'aye nuñere pa'ni iti cajë neñani de'oyese'e de'huajë'e. ²² Si'aye co'aye yo'oma'pë pa'ijë'e.

²³ Jare ipi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'iyē paquëpi, mēsarute nuñerepa de'ocohua'ire necaijaquë, necani mēsarupi pa'iyē si'aye joyo, cuasaye cui'ne capë ti si'si tē'te peocohua'ire pare ñacai pajaquë mai Ëjaë Jesucristo dai

mu'sere caquë. ²⁴ Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Jaje pa'ina, i case'eje pa'ye ne ti'aja'quë api.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre secacaijë'ë.

²⁶ De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacaijë'ë, si'a sehuosicohua'ire.

²⁷ Mai Ëjaë cuañequërepa do'ipi ca nëoñë, mësarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojë'ë caquë.

²⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi mësaruna i coa necaiyepi yo'oquëna, pa'ijë'ë.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cöcohua'i Toya Cöse'e

¹ Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cöni iye toya ja'hua Tesalónica daripë acohua'ina, Maija'quë Diusuna cui'ne mai Ëjaë Jesucristona tsiosicohua'ina toyayë. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë, cajë.

Maija'quë Co'ye Yo'ocohua'ire Sai De'huaye

³ Mësarü Maija'quëre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquëna, cui'ne paire oiyeppi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quëre si'anë mësaruni cuasajë Maija'quëre sejë de'oji cajë pëpayë. ⁴ Cui'ne mësarü yecohua'ipi jösa yo'ojëna, neñañere quëcojë Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yëquëpi sehuosicohua'i ja're cöni de'oyerepa yo'oye'ni cajë sihuayë, mësarü pa'iyere. ⁵ Iye yo'oyepi Maija'quë pai ñape yo'ose'ere ca de'huaquëpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute de'ocohua'ire pare ëja de'huaji, i cuañe te'te cacaja'cohua'ire ja ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ë, mësarute, jösa yo'osicohua'ire Maija'quëpi ai yo'oyepi iohua'ire saïne. ⁷ Mësaruni ai yo'osicohua'ini pëa huajëyere isiquë, yëquë ja're cöni. Iye yo'oye cato pa'ija'coa, Ëjaë Jesús i huiñaohua'i tutu quë'iohua'i ja're cöni ma'tëmopi toa coro ne'su mëiñeja'a ñai maca. ⁸ Ja maca Maija'quë pa'ie asaye coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicohua'ire si'sequë nejosi'quë daija'quë api. ⁹ Ja maca jaohua'i ti nejo cuañoja'cohua'i a'ë, Ëjaërepa cui'ne i de'o tuturepa peo hue'ñana, so'ona. ¹⁰ Jaje nejo cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, mai Ëjaë Jesús i tsecohua'ire de'ocohua'ire pare nesi'quë dai maca, ite sehuocohua'i si'aohua'i ite ña quëquëjë de'oquëre pa'ni ca maca, cui'ne mësarujë te'e cöni sihuaja'cohua'i a'ë, yëquë quëajëna, sehuosicohua'ipi.

¹¹ Maija'quëpi mësarute de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë caquë soipi. Soisicohua'ipi jare ti'ajajë cajë si'anë Maija'quëre secacaiyë. Cui'ne i tutupi si'aye mësarü de'oye neñe yëjë cuasaye, cui'ne mësarü Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe cöcani ti'ajaquë cajë señë. ¹² Señë, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuañose'e pa'ijaquë cajë mësarute de'oye necai do'ire, cui'ne mësarujë i do'ire de'oye ca cuañojajë cajë.

2

Ti Co'aquë

¹⁻² Mai Ëjaë dai ja'ñere cui'ne mai i ja're tsiojai ja'ñere asacohua'ipi, Ëjaë dai mu'se tsoe ti'api, yëquë toyase'e a'ë cajëna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quë inopi cayena asani ai cuasa huesëma'pë pa'ijë'ë, cajë mësarute Maija'quë do'ijëre jaje cuasama'pë cayë. ³ Coso cuañoma'pë pa'ijë'ë. Ja yë'ta'a Ëjaë dai mu'se ti'ama'në du'ru macarepa cato Maija'quëre ai sañope yo'oyepi pa'ija'coa. Pa'ina, ne huesë hue'ña mamaquëre papi co'aquëre papi etaja'quë api, iye yejana. ⁴ Jaëpi ai jerepa pa'i a'ë caquë sañope yo'oja'quë api, si'aye Diusu mami hue'eyere panita'a pai señere. Jaje yo'oquë Maija'quëre se huë'ena cacani ja'runi yë'ë a'ë, Diusu caquë yo'oja'quë api.

⁵ Yë'ë iye ayere tsoe mësarute quëahuë, mësarü ja're pa'i maca, cuasajë'ë. ⁶ Yure mësarupi tsoe asayë, co'aquërepa eta mu'se ja ti'ama'ëna, i etaye ësequëre. ⁷ Jaje pa'iquëta'are tsoe yo'o huëose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o ja'ñe,

yahuese'e pa'iye, coa ite ësequë Maija'quë joyo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja maca tsoe co'aquëre papi pa'ija'quë api. ⁸ Pa'ina, Ëjaë Jesucristopi dai i yë'opo tutupi sêco hueaquë, i dai miañepi ite peo hue'ñarepa nejoja'quë api. ⁹ Iquë co'aquërepa cato Satanás cōcaiyepi yo'oquëpi daija'quë api, si'a huati tutu paquëpi, cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe co'a tutupi yo'o iñoquëpi. ¹⁰ Ja tutupi yo'oquë nejo hue'ña saicohua'ire cosoja'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cuañoni pa'iye coesicohua'ire. ¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë ësema'ë coa ñaji, jaohua'ire, nuñerepa cocare sehuoye coesicohua'ipi tayose'ere itire pa'ë cajë cosoyere sehuojajë caquë. ¹² Sehuoni co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ijajë caquë.

Sahuasicohua'i Pa'iye

¹³ Maija'quë do'ijë, Ëjaë oicohua'irepa, Diusupi mësarute sahuani soipi, mësarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'iye ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, yëquë mësarupi do'ire, si'anë Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. ¹⁴ Jaje pa'ina, iyere caquë mësarute yëquë i huaso coca quëayeja'a soipi, mai Ëjaë Jesucristo de'oyerepa pajajë caquë.

¹⁵ Jaje pa'iye sête Maija'quë do'ijë, yëquë mësaruna ñajë ye'yase'ere, cui'ne yëquë toya saose'ere huanëyema'pë ocue pa'i macarepa tuijë'ë. ¹⁶ Mësarute Diusu, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi, maire ti ca yë'huaye isisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejë pa'iye isisiquëpi, ¹⁷ jaëpi mësarupi joñoana jerepa yëjë neñe isiquë, mësarute ocue pa'i macarepa ñacai paquëna, mësarupi cayepi, cui'ne mësarupi neñepi de'oyerepa pa'ijajë caquë.

3

Yëquëre Secacaijë'ë

¹ De'oji. Maija'quëre do'ijë, yëquëre secacaijë'ë, iyere cuasajë, mai cocapi si'a hue'ña esa ti'aquëna, pa'ipi sihuajë sehuo ja'ñere mësarupi sehuose'eje pa'ye. ² Jai pai yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i pa'iye sête, secacaijë'ë, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye paja'cohua'ire, yëquëre. ³ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë i case'eje pa'ye yo'o ti'aquëre papi mësarute ocue pa'i macarepa paquë ñacaijaquë, co'aye mësarupi neñe peoja'core. ⁴ Jaje pa'ina, cuasayë, mai Ëjaëpi cōcaina, nejë pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojë neja'cohua'i a'ë, jeoñe peoyerepa. ⁵ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi mësarute cōcaijaquë Diusu oiyeje pa'ye yecohua'ire oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcocohua'i pa'i ja'ñe.

Co'amaña Neñe

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañeñë, co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quëre tsiomapë pa'ijë'ë. ⁷ Tsoe mësarupi asayë, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'iye. Yëquë mësarupi quë'ro pa'i maca co'amaña nema'pë pa'iye pahüë. ⁸ Cui'ne aoje do'i peoye aïñe pahüë. Saijë aë'ë, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mësarupi acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere coejë. ⁹ Mësarupi yëquëre cōcaiyepi pa'iji cajë señe pa'iquëta'are, co'amañare nehuë, mësarupi yëquëna ye'yeni nejë pa'i ja'ñere cajë. ¹⁰ Yëquë ja yë'ta'a mësarupi ja're pa'i maca ñeje ye'yahuë: co'amaña neñe coequë, aoje aïñe pajaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mësarupi quë'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire quëajë cu'iyë, cajëna.

¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ējaē Jesucristo cuañe tuture papi cuañeñē, co'amaña nejajē iohua'i nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quē do'ijē, de'oye yo'oye jeoma'pē pa'ijē'ē. ¹⁴ Mēsaru acohua'ipi yēquē cajē iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'i pa'ito, ñani jaēpi paji canī ite tsioma'pē pa'ijē'ē, ite huajēya'ye nēija'core. ¹⁵ Jaje yo'ojēta'a ite mēsaru pēiquēre pama'pē pa'ijē'ē, coa ai jerepa yo'jeire yēhuoyeje pa'ye yēhuojē'ē, ite.

Tējiyerepa Case'e

¹⁶ De'oji, mai Ējaēpi mēsaru ja're pa'i, jo'cua pa'iyē Ējaēpi mēsarute i pa'iyere isijaquē si'anēpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yē'ē Pablopi pēpaquē toyayē, yē'ē jētēpi, iye toya e'quena ñani yē'ē toya saocoa, cuasajajē caquē. Toya tēji hue'ña si'aye yē'ē toya saoye jaje toyaquē a'ē. ¹⁸ Mai Ējaē Jesucristopi de'oye mēsarute si'aohua'ire necaina, pa'ijē'ē. Jaje pa'ijaquē.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jëjo saoquë a'ë, maire huasoquë Diusu cuañeñepi, cui'ne mai Ëjaë Jesucristo mai utejë pa'iquëpi. ² Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire yë'ë mamaquë a'ë, më'ë. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayë, Timoteo më'ëre. Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi conì më'ëre de'oye necaijë, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñaño

³ Nuñerepa ye'yama'pë tayo ye'yacohua'ire më'ëpi, jaje ye'yama'pë pa'ijajë caquë jaohua'ire yëhuojaquë cuasani Efeso daripëna pëajë'ë, cuañehuë, yë'ë ja yë'ta'a Macedonia saima'në. ⁴ Aipë coca cōcaiye paji, Maija'quë pa'ire paji cajë asa tì'añe. Jaje pa'ina, aipë coca cui'ne aïohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pë pa'ijajë jaohua'i. Ja cato sa'ñe pëti coca caye a'ë.

⁵ Yë'ë cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'quë pa'iji nuñerepa asayepi, pai ñape yecohua'ire oijë pa'ijajë caquë cuañeñë, iye. ⁶ Iyere yecohua'i yo'oma'pë tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuë. ⁷ Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'quë coca ye'yacohua'i pañu'u, cajë. Yo'ojëta'a huesëyë, iohua'i cayeque. Cui'ne asa tì'ama'pë pa'iyë, iohua'i care payë cajë ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayë, cuasajë tayoyë.

⁸ Maija'quë Moisésre cuañese'e de'oye a'ë, iti cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'e de'oye yo'ojë pa'icohua'ini caquë pa'iyë paji. Cuañese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi, cuañese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quëre Ëjaëre papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quëre tì'añu'u cajë yo'oyere cue'cuecohua'ipi, ja'quëohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi, ¹⁰ yëquë nomiore, panita'a yeco ëmëre yo'ocohua'ipi, ëmëohua'ija'a sa'ñe yo'ocohua'ipi, paire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payë cajë coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañese'e. ¹¹ Maija'quë de'oquëpi iye de'o cocare huaso cocare pare yë'ëpi quëacaijaquë caquë cuañe nëopi.

Maija'quë Teaye Ñani Cōcaise'e

¹² De'oji, caquë pëpayë, mai Ëjaë Jesucristore, i co'amaña yë'ëpi tayoma'ë nuñe neja'quë api, caquë tutu isiquë, ite necaiquëre nesiquëre. ¹³ Yë'ë cato ja'në Jesure sañope caquë, sehuosicohua'ire tseaquë, cui'ne co'aye caquë yo'oquë paë'ë. Pa'ina, sehuoma'quëpi huesëquë yo'oji cuasani Maija'quëpi yë'ëre teaye ñani oi cōcaji'i. ¹⁴ Jaje yo'oni mai Ëjaëpi yë'ëre jaiye de'oyere isipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne paire oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijë, mai payere.

¹⁵ Nuñerepa caye a'ë, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquë iye yejana daise'ere, si'ahua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ëre ai jerepa co'aquëni huasopi. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ëre teaye ñani oi cōcaji'i. Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquë yë'ëre huasopi. Jaje pa'ina, yure yë'ë jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquë a'ë, ti pa'iyë tì'aja'cohua'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Ëjaërepa de'oquëre pani ti pani huesë ëjaëre pani sihuajë pañu'u, junì huesëma'quëni, païje ñama'quëni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquë.

¹⁸ Maija'quère quëacohua'ipi ai tsoe mëlë yo'o ja'ñere case'eje pa'ye de'oye yo'ojaquë caquë cuañeñë, Timoteo yëlë mamaquë mëlëre. Jaje case'epi cocaína, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë. ¹⁹ Yecohua'i iohua'i de'oye cuasajë pa'iye quëayere sehuocaima'pë yo'ojë, iohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuë. ²⁰ Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje yo'osicohua'ini yëlëpi Satanásna isihuë, co'aye cacohua'ipi Maija'quère co'aye caye pañere ye'yejajë caquë.

2

Maija'quère Señe Ye'yaye

¹ Iyere du'ru macarepa yo'ojë pa'ijë'ë caquë cuañeñë, si'aohua'ire iye yeja pa'icohua'ire secacaijë Maija'quë necaiyere de'oji cajë pëpayere, necaire pajë'ë cajë señere, ai teaye cajë señere. ² Cui'ne paire cuañecohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ireje secacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pëna, sihuajë pa'iye cajë. ³⁻⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë maire huasoquëpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijë i nuñerepa cocare asa t'ajajë caquë yëquë sête ai si-huaquë ñaji, mai secacaiye. ⁵ Te'i api, Maija'quë. Cui'ne te'i api, Jesucristo, pai de'osiquë, maire t'iohua'i pa'isicohua'ini Maija'quë ja're coní tsioye necaiquë. Yequë peoji. ⁶ Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicaji'i. Jaje yo'oquë iñopi, i oi necaiyere. Ja iñose'ere si'anë irepa pa'iye asaye pa'iji. ⁷ Ja coca necaiyere caquë yëlëre coca quëacaiquère cui'ne i jëjo saquère nepi. Judío pai peocohua'ire Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñerepa cocare ye'yajaquë caquë. Quëare payë. Cosoye pañë.

⁸ Yëyë, yëlë si'a hue'ña pa'icohua'ipi ëmëohua'i Maija'quère secohua'i pani, de'o jëñapi mëajë, de'o joyore papi, pëti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere. ⁹ Cui'ne nomiohua'ijë de'oye caña ju'ijajë, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño ma'ñere, ëja de'ocohua'i pani, têtö saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nëoni cui'ne jaiye y'yo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'ë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi iñoñe pa'iji, Maija'quëna iohua'i pa'iye isisicohua'i pa'iye. ¹¹ Nomiohua'i cato Maija'quë coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuëre ñu'ijë asaye pa'iji. ¹² Cui'ne nomiohua'ire ëseyë, jai pai tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne ëseyë, ëmëohua'ire meñe quëcoyejë. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato. ¹³ Maija'quëpi ai tsoejë Adánni du'ru de'huapi, ja jeteyojë de'huapi, Evare. ¹⁴ Cui'ne du'ruje Adánpi coso cuañoma'ë paj'i. Nomiohi coso cuañoni co'ayena tome huesëo. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are nomio huaso cuañoja'coa, iopi mamajëre de'oye ñacaio ai de'huacopi, Maija'quë pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'i Ëjaohua'i Pa'iye

¹ Sehuosicohua'i ëjaë pa'iye yëquë cato de'o co'amaña yo'oyere pare yëji. Nuñerepa cayë. ² Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ëjaë cato de'oye pa'iquère papi pa'iye pa'iji, sañope yecohua'ijë caye peoquëpi, te'ore nëjore paquëpi, ta'ñe yo'oquëpi, ta'ñe asaquëpi, de'oyerepa pa'iquëpi, cui'ne paipi i huë'ena saijëna, si'anë de'oye pëpaquëpi, cui'ne de'oye ye'yaquëpi pa'iye pa'iji. ³ Cono cuepema'quëpi, uihuaye yëma'quëpi, paire de'oye yo'oquëpi, jo'cua de'oye pa'iye yëquëpi, cui'ne curire oima'quëpi pa'iye pa'iji. ⁴ De'oyerepa i huë'e

pa'icohua'ire cuañequëpi pa'iye pa'iji. Mamajëpi i cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ite ëjaëre ñajëna, pa'iquëpi. ⁵ Jaje i huë'ere de'oye cuañema'quë pani, ¿me cui'ne Maija'quëre sehuosicohua'ire de'oye ñacaija'quë a'ni, huesëquë pani? ⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i ëjaë pa'iye, yure maca sehuosiquëpi. Yure maca sehuosiquëpi coa jerepa pa'i a'ë cuasayese'e timëni yo'oquë huati ne huesë sitona cui'ne ne huesëye pa'i do'ire. ⁷ Cui'ne yequeje sehuoma'cohua'ipi de'oquë api cajë ëjaëre ñaquëpi pa'iye pa'iji. Jaje pa'ipi huati huaterë nesicona, cuëni dema'ë cui'ne co'aye cama'pëna pa'ija'quë api.

Sehuosicohua'i Cöcaicohua'i Pa'iye

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi pa'iye pa'iji, iohua'i ca nëose'ere si'a yë'quë maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cöno cuepema'cohua'ipi, cui'ne cosojë curiquë nema'cohua'ipi pa'iye pa'iji. ⁹ Maija'quë iñosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'iye pa'iji. Mai cuasa joyopi sañope caye ti peocohua'ipi. ¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñajëna, caraye peojë, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iye pa'iji. ¹¹ Cui'ne nëjohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne iohua'i ca nëose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'iye pa'iji. ¹² Maija'quëre sehuocohua'ire necaiquë cato te'ore nëjore paquëpi, i mamajëre cui'ne i huë'e pa'icohua'ire de'oye cuañequëpi pa'iye pa'iji. ¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi iohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ë caji'cohua'i a'ë. Cajëna, ai jerepa sihuajë quëcojë Cristo Jesús cocare quëacaija'cohua'i a'ë.

Maija'quë Iñose'ere Mai Sejë Pa'iye

¹⁴ Esa sani ñaño yëyë, më'ëre. Jaje pa'iquëta'are toyayë, iye. ¹⁵ Yë'ëpi tsoe nëiquë pa'ito, më'ëpi Maija'quë pai tsëcapëre de'oye yo'oye asasiquëpi de'oye yo'ojaquë caquë toyahuë. Maija'quë huajëquërepa tsëcohua'ini cayë. Nuñerepa cocare pajë nejocai ma'ñe cajë sañope yo'ocohua'ini. ¹⁶ Mai sehuojë seño jaiyere pa'ë, pai asa ti'a ma'ñe. Cristopi paije pa'i daji'i, Maija'quë joyopi quëapi, i pa'iyere. Huiñaohua'ipi ite ai cuasajë ñahuë. Si'a yeja pa'icohua'ire quëahuë, i coca. Quëajëna, paipi ite sehuohuë. Maija'quëpi ite i de'o hue'ñare pana sapi.

4

Maija'quëre Cuasase'ere Jeocoja'cohua'i A'ë

¹ Tiñarepa quëaji, Maija'quë joyopi ñeje: Tëji mu'seña jai pai Maija'quë pa'iji cuasayere jeocoja'cohua'i a'ë, caquë. Coa coso joñoa ye'yayere tuijë, huatiohua'i ye'yayere ye'yejë. ² Jaje yo'ojë, quëna tarapë ucopi ëo huesose'eje pa'iohua'ipi de'oye pa'iye ti cuasama'cohua'ipi cayere asaja'cohua'i a'ë, nuñerepa pa'ima'cohua'ipi coso paipi ye'yayere. ³ Jaohua'ipi huejaye co'aji, caji'cohua'i a'ë, cui'ne aïñere ëseja'cohua'i a'ë, nuñerepa coca asacohua'ipi de'oji cajë Maija'quëre pëpajë sejë ai ja'ñere de'huase'ere. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë de'huase'e de'oye a'ë. Jaje de'oyere maipi coeye co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quëni de'oji cajë pëpajë itire pajë cui'ne aïñe de'oji. ⁵ Maija'quë cocapi cui'ne mai ite señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaërepa Pa'iye

⁶ Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire paji cuasayere ani huajëquë pa'i cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini, Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ija'quë a'ë, më'ë. ⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ijë'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oquë ye'yejë'ë. ⁸ Më'ë tutu quë'i pa'ija'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña cōcaiye a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'iye cato iye yeja pa'iye, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñeje cōcaiye a'ë. ⁹ Iye caye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i asacaijë sehuoye pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, i co'amañare tuturepa yo'ojë nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire ite sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yaye pa'iji, më'ë. ¹² De'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre posëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayepi, më'ë yo'oyepi, pa'ire oiyepi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne nuñerepa de'oyese'e yo'oquë pa'iyepi iñojë'ë, sehuosicohua'ire. Iohua'ijë më'ë pa'iyëje pa'ija'cohua'ire. ¹³ Ja yë'ta'a yë'ë ti'ama'në Maija'quë toya pëpëre si'a pa'i sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna, sehuosicohua'i ëjaohua'i jëñapi më'ëna patojë secacaijëna, Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje isise'ere de'hua ñacai itire yo'ojë'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ijë'ë, de'oyere yo'oquëpi seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire. ¹⁶ Më'ë pa'iyë, cui'ne më'ë yecohua'ire ye'yaye de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje më'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañoquëna, cui'ne më'ë caye asacohua'ijë huaso cuañoja'cohua'i a'ë.

5

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojë Pa'iyë

¹ Aire tutu cama'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë ja'quëre yëhuoyeje pa'ye caquë yëhuojë'ë. Posëohua'ini më'ë yo'je tsire yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. ² Ai nomiohua'ini më'ë ja'core de'oye yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. Cui'ne nomi tsini më'ë yo'je tsì nomiohua'ire cuasaquë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Necacohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire cōcaijë'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi cōcaiye pa'iji, iohua'i tsëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ire cui'ne ñecueohua'ire saija'cohua'i a'ë, ai de'huasi do'i. Jaje cōcaiye Maija'quë sihuaquë ñaquë api. ⁵ Jaje pa'ina, cōcacohua'ire peocopi te'o maca nēasicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'iopi Maija'quëpi cōcaija'quë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seo pa'ico. Jaje seo pa'iconi cōcaiye pa'iji, sehuosicohua'ipi. ⁶ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajëco pa'icota'a. ⁷ Iyere yo'ojë'ë caquë cuañejë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'aquë pa'iyë pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquë a'ë ca ti'añe peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyaye pa'iji, sesenta ometëca pacopi cui'ne te'ire ëjëre pasiconi. ¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre de'oye ai de'huasiconi, io huë'ena do'i daicohua'ire de'oye pëpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nēcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cōcaio pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'i cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.

¹¹ Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya pëpëna. Iohua'i capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye jëoni,

12 *iohua'i* *necañu'u* *ca nēose'ere* *ne tī'ama'pē* *jai do'i quē'iohua'i de'ocohua'i* *a'ē.* 13 *Cui'ne yequeje*, *huē'ña ñape cu'ijē jōsaohua'i de'oni*, *cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojē ti caye pa'ñe pa'yere carojaicohua'i* *a'ē.* 14 *Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajē cayē*, *huejani mamajēre pajē*, *huē'e ñacaicohua'i pa'ijajē.* *Pa'ijēna*, *huatije cue'cuema'ē pa'ija'quēre.* 15 *Jaje pa'ina*, *yecohua'i nomi tsī hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jēoni huati ējaēna pe'te huesēhuē.*

16 *Sehuosi nomioipi jō tsēcapē acohua'ini hua'jeohua'ire pani cōcaiye pa'iji.* *Sehuosicohua'ipi cōcaija'cohua'i a'ē cajē uteye peoye.* *Sehuosicohua'i cato cōcaicohua'ire peocohua'ini cōcaicohua'i a'ē.*

17 *Sehuosicohua'i ējaohua'ire ai oiye pa'iji*, *sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi*, *cui'ne Maija'quē cocase'e quēajē de'oye ye'yacohua'ire.* 18 *Jaje pa'ina*, *Maija'quē toya pēpē caji:* “*Duruhuequē yē'opo sēama'pē pa'ijē'ē*, *īse'equē ai tsa'cujaquē.*” *Cui'ne yequeje caji:* “*Co'amaña nequēre sañe pa'iji*, *ī yo'o do'i.*”

19 *Sehuosicohua'i ējaēre sañope co'aye caye pa'ito asama'ē pa'ijē'ē*, *cayahua'i panita'a toasocohua'i ī yo'ose'e ñacaicohua'ipi peoto.* 20 *Jā yē'ta'api co'ayere yo'ojē pa'icohua'ireta'a yēhuo quēcojē'ē*, *si'aohua'i ña huē'ñana.* *Yecohua'ijē jaje yo'oye co'aye a'ē cuasajē ca'raja'cohua'ire.*

21 *Cuañeñē*, *mē'ere*, *mai Diusu cui'ne mai Ējaē Jesucristo*, *cui'ne huiñaohua'i ī sahuasicohua'i ña huē'ñana*, *iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ē*, *si'aohua'ire si'a yē'quē macarepa yēhuojaquē caquē.* 22 *Jaje pa'ina*, *mē'ēpi yecohua'ire esarepa patoquē sēcacaiye pajē'ē*, *iohua'i co'aye yo'o do'ire saī cōñe pa'iji.* *De'oyerepa cuasani yo'ojē ī aye co'ayere yo'oma'quērepa pa'ijē'ē.* 23 *Ētapē a'si ju'iquē sēte ocase'e ucuma'ē pa'ijē'ē*, *o'sa cōnoje a'ri maña ucujē'ē*, *mē'ē ētapē cōcai ja'ñe.*

24 *Yecohua'i co'aye yo'oye si'a paī tiñarepa ñañe pa'iji*, *jā yē'ta'a iohua'i yo'ose'e ña de'hua huē'ña saima'ē.* *Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuēre asaye pa'iji.* 25 *Jaje cui'ne de'oye yo'oyeje yequere tiñarepa ña cuañoñe pa'iji.* *Yequere ñama'pē pa'ise'ere jeteyo'je ñañe pa'iji.* *Si'anē yahuese'epi pa'i carajaiñe peoji.*

6

1 *Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mēsaru ējaohua'ire ca'rajē ñajē'ē*, *jaohua'ipi co'aye Maija'quē mamire cui'ne ī coca mai ye'yayere sañope cama'pē pa'ija'cohua'ire.* 2 *Panita'a co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ējaohua'ire pani jēoma'pē pa'ijē'ē*, *sehuosicohua'i a'ē cajē*, *ējaohua'ire ñajē paye.* *Maija'quēre sehuosicohua'ipi te'e Maija'quē do'ijēpi paire oicohua'ipi*, *co'amaña ne cuañoñe sēte jerepa de'oye necaiye pa'iji.* *Jaje caquē iyere ye'yaquē quēajē'ē.*

Pa'iyē Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

3 *Yequē paipi mai Ējaē Jesucristo ye'yase'eje pa'ye ye'yama'ē*, *cui'ne mai nuñerepa Maija'quēre sejē yo'oyeje pa'ye ye'yama'ē pani*, 4 *huesēquēpi ye'yaji*, *jerepa pa'i a'ē cuasaquēpi.* *Jaje pa'ipi ju'ī dahuēje pa'ye paji*, *sañope ca ēayere.* *Jaje pa'ina*, *japi si'aye co'ayere cuasaye huēoji:* *yecohua'i payere ēa ñajē pēti ēaye cuasaye*, *te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ē cajē te ju'īñe*, *coa cacohua'i a'ē cuasaye.* 5 *Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pēti coca ti jēoma'pē cajē pa'iyē*, *nuñe cuasama'cohua'i ja're*, *nuñerepa coca asa tī'ama'cohua'ipi*, *Maija'quēre sehuoni pa'iyē ye'yaye curi neñe a'ē cuasacohua'i ja're.* *Jaje uihuayē.* 6 *Jaje pa'iquēta'are*, *co'amaña pa'ina*, *cui'ne peoquēna*, *sihuaquē pa'iquēse'ere*, *Maija'quēre sehuoni pa'iyē ye'yaye*, *jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji.* 7 *Mai iye*

yeja dai maca co'amaña peocohua'i daë'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'i maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi ao maña cui'ne mai ju'i caña pani sihuajë pañu'u. ⁹ Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati huaterë nesiconacacayë, iohua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nejocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena. ¹⁰ Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quëre pa'ire paji cuasase'e jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëaye

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ijë'ë, Maija'quëre necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, paire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. ¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi më'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësarua cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pai asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. ¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyë isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyë quëcoquë iñosiquë ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre. ¹⁴ Yëhuo quëcoye peojaquë cani de'oye yë'ë më'ëre cuañese'e sehuocai yo'ojë'ë. Yequë pönani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ¹⁵ Iti yo'o maca tì'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diusu tutu quë'ipi, cuañecohua'i mëñe Ëjaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mëñe Ëjaëpi. ¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pai tsiojaïma'tore mia hue'ñare pa'iquë, te'e pai macaje ñama'quë, cui'ne ña tì'añeje ti peoquë. i tse pa'ijaquë si'anëpi, Ëjaërepa pa'iyë cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iyë! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañejë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne iohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë. Ja cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ijajë, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna. ¹⁸ Cuañejë'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja'cohua'ire, pajë peocohua'ire cöcäijajë, iohua'i co'amañapi. ¹⁹ Jaje yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so tì'mëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëjiye

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre de'oye yo'oja'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ijë'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë caye, coa cosoye a'ë. ²¹ Yecohua'i Maija'quëre pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, tìñena.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Cose'e Timoteona

¹ Yë'ë, Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saoquë pa'iyë, Cristo Jesuna tsioni pa'iyë ti'añe ca nëose'ere quëaja'quëpi. ² Jaje pa'ina, toyayë, iye toya ja'hua yë'ë mamaquë Timoteona, yë'ë oiquëna. Diusu Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi ñacai teaye ñaquë cōcaina, ti se co'a ju'ima'pë de'oye pa'ijë'ë caquë.

Cristo Yo'ose'ere Quëaye

³ Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mël'ëre cuasani Maija'quëpi ñacaiji, caquë pëpayë, ite, de'oye cuasayere papi yë'ë necaiquëna, yë'ë aipë yo'ojë pa'ise'eje pa'ye. ⁴ Cui'ne huñeyema'ë si'anë cuasayë, yë'ë jeo saina, mël'ë oi co eto-quëna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mël'ëni ña huajë'ñe nëina, ai cuasaquë pa'iyë. ⁵ Jaje cuasayë, mël'ëpi nuñerepa Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare pajë mël'ë ñeco Leoidapi cui'ne mël'ë ja'co Eunicepi Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi paë'ë. Jaje pa'ina, mël'ëje cui'ne cuasaquë pa'iji caquë nuñerepa cayë.

⁶ Yë'ë jëtëpi mël'ëna pato maca Maija'quëpi mël'ë yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañeñë, mël'ëre. Toa ja'jë tsëoñeje pa'ye yo'ojë'ë, itire. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë ca'ra joyore isima'ë paji'i, maire. Coa ai jerepa tutu quë'i joyore paire oiyere cui'ne asare pajë de'oye pa'iyere isipi.

⁸ Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesucristo do'ire quëacaijë'ë, huajëya'ye peoquëpi. Cui'ne i do'ire yë'ë tseä cuañosiquë pa'ina, ñani huajëya' coema'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa huaso coca quëajë ai yo'oyere yë'ëje quëaquë pasi'i cuasajë'ë, Maija'quë tutu isiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi huasoni soipi, i ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquë. Jaje pa'ina, i cuasase'ere yo'oquë huasopi, maire. Mai neñepi ti'añe pahüë. ¹⁰ I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani juni huesë tutu pa'ise'ere nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti ju'ima'pë pa'iyena necai maca, iñopi.

¹¹ Iye coca quëaja'quëre ca nëosiquë a'ë. Jaje pa'ina, Jesús jëjo saoquë sëte quëaquë, ye'yaquë pa'iyë.

¹² Ja do'ire ai yo'oyë. Jaje ai yo'oquëta'a huajëya'ye peoquëpi yo'oyë, yë'ë quëcoquëre paye sëte. Jaje pa'ina, asayë, tutu quë'ipi yë'ëre de'oye ñacaija'quë api, i ca nëose'ere ne tēji mu'seja'a.

¹³ Yë'ë nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijë'ë. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijë paire oiyere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasajë pa'iyere pa'ijë'ë.

¹⁴ Maija'quë joyo maire pa'iquë cōcayepi de'hua ñacaijë'ë, de'oye ye'yayere Maija'quë nuñerepa cocare isise'ere necaija'quë api caquë.

¹⁵ Tsoe mël'ëpi asayë, si'aohua'i Asia yeja pa'icohua'i yë'ëre jëcojëna, cui'ne jaohua'i ja're cōni Figelo cui'ne Hermogenes jëose'e.

¹⁶ Onesíforo tsëcapëre mai Ëjaëpi oi teaye ñaquë cōcאיjaquë. Cosiquë yë'ë pa'ina, jaohua'ipi huajëya'ye cosiquëni yo'oma'quëpi cama'ë sihua ëaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yë'ëre. ¹⁷ Jaje yo'oquëpi Roma ti'asi maca co'e jujani jëoma'ë co'equë ti'api, yë'ëre. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi ja mu'serepa oi teaye ñacaijaquë Onesíforore. Mël'ë ñaquëna, maire Efeso pa'i maca, cōcaise'eje pa'ye cōcaji'i. Jare mël'ëpi tsoe asayë.

2

De'o Jesucristo Soldado

¹ Yē'ē mamaquē mē'ē cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijē'ē. Jaje pa'i, ² yē'ē jai paire quēaquēna, mē'ē asase'ere ne tī'acohua'ire pana, ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nēojē'ē, ye'yaja'cohua'ire.

³ Mē'ē yē'ē ai yo'oyeje pa'itoje quēcōjē'ē, Jesucristo de'o soldado sēte. ⁴ Ti te'ije soldadopī soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quē api, jare i ējaērepa cuañese'e de'oyerepa sehuoja'quē caquē. ⁵ Jaje cui'ne ca'a yo'oquēpi ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ē panī ca nēosi co'amaña iñe peoji. ⁶ Tsio nequē cato i pa ja'ñere du'ru tēaquē api, ja yē'ta'a yecohua'i pajēna. ⁷ Iye yē'ē case'ere cuasaquēna, mai Ējaēpi cōcaina, si'aye asa tī'añe pa'iji.

⁸ Huāñeyema'ē pa'ijē'ē, Jesucristore ju'isiquēpi huēisiquēre David tsēcapē aquēre. Yē'ē jaē ayere huaso coca quēayē. ⁹ Iye de'o coca quēa do'ire ai yo'onije quēcōquē quēayē, paire huani jēoquēre sēayeje quēna meapi sēasiquē pa'inije. Jaje yē'ē pa'iquēta'are de'o coca cato quēna meapi sēa ma'ñe a'ē. ¹⁰ Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijē Maija'quē sahuasicohua'ipi huasosicohua'i pa'ijē de'oyere pare ti pa'iyere tī'ajajē caquē si'aye ai yo'onije quēcōyē.

¹¹ Iye nuñerepa caye a'ē.

Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i panī i ja're cōni pa'ija'cohua'i a'ē.

¹² Ai yo'onije ocue pa'i macarepa ite tuisicohua'i panī i ja're cōni cuañeja'cohua'i a'ē.

Ite ñama'cohua'i a'ē casicohua'i cato ije ñama'quē a'ē caja'quē api.

¹³ Mai cato yo'o jujacohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are i cato yo'o jujama'quē api. I case'eje ne tī'acquē api. ¿Me neni i ca nēose'e necaima'ē pa'iquē'ni?

Co'amaña Nequērepa Pa'iyē

¹⁴ Iyere huāñeyema'ē quēa sētoquē cuañejē'ē. Sa'ñe cama'pē pa'ijajē do'i peo cocare, ca huēoni. Ja sañope caye ti cōcai ma'ñe a'ē. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'ē. ¹⁵ Jaje pa'ina, mē'ē cato co'amaña nequērepa ca'raye peoquēre paje pa'i pasi'i caquē, de'oyerepa Maija'quēre iñosi'i caquē, Maija'quē cocare nuñerepa ye'yajē'ē, tayoye peoyerepa si'aye mē'ē ai cuasaye ja'ye yo'oquē. ¹⁶ Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ē pa'ijē'ē. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesēyē. ¹⁷ Jaje ne huesēcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saiyeje pa'ye yo'oji. Jaje Himeneo cui'ne Fileto ye'yayē, ¹⁸ nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huēiye tsoe tēto saji'i cajē. Jaje cajē nuñerepa de'oye asacohua'ire ca cōme huesojē yo'oyē. ¹⁹ Jaje caye pa'itoje Maija'quē nesico quēna pēje pa'io jēaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: “Ējaēre papi ñaji, i tsecohua'ire.” Cui'ne yequeje caji: “Si'aohua'i Cristo pai a'ē cacohua'i cato co'aye yo'oyere jecocicohua'i pa'iyē.”

²⁰ Jai huē'e sa'nahuēre sē'ño curiquēpi cui'ne po curiquēpi de'huasi co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquē cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ējare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquēpi de'huase'e cato. ²¹ Ējaēre pana isisiquēpi ējare pase'e yo'oja'quē pasi'i canī si'aye co'ayere yo'oma'quērepa pa'iyē pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

²² Posēohua'i co'aye yēyere catijē'ē. Catini nuñerepa pa'ijē'ē, Maija'quē pa'iji cuasayere, paire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o joñoare papi mai Ējaēre tsecohua'i ja're cōni pa'ijē'ē. ²³ Cui'ne

huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñe cajëna, asaquë ìohua'i ja're conì cama'ë pa'ijë'ë, më'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye. ²⁴ Mai Ëjaërepa jo'yaë cato sa'ñe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iyë peoji. Jare yo'oma'ë si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi. ²⁵ Sañope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'i a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi cōcaina, ja'në yo'ose'e jeoni Maija'quëna pōnëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi. ²⁶ Cui'ne huati tseani ì yëye yo'oja'cohua'i a'ë caquë pa'cohua'ipi de'hue ña sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyë pa'iji.

3

Pa'i Tëji Mu'seña Yo'oye

¹ Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare më'ë asaye pa'iji. ² Ja mu'seña pa'i cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye ìohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ìohua'ipi Maija'quëni sañope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³ Paire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cōcaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a cocaohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ìohua'i yëye quëco ti'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiye peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁴ Cajehua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa ìohua'i yëyes'e co'ëja'cohua'i a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi.

Jaje pa'ìohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ñana cacarojajë cajeohua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye ìohua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë. ⁷ Si'anë ye'yejëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ⁸ Tsoe huë'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ije sañope yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pa'i ìohua'i yo'oye asa ti'anì huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuañese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ë ye'ya ìñose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë paire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje, ¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yë'ë quëcose'ere. Cui'ne më'ëpi asayë, jeto Antioquía, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Ëjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyë isise'e. ¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iyë yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye mël'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Mël'ëpi asayë, mël'ëre ye'yasicohua'ire. ¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne mël'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Mël'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. ¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, paire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. ¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuaquëpi si'aye ai ye'yesiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'eje caji'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña hue'ñana cuañeñë, mël'ëre, ² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Paipi yëjë asa maca cui'ne paipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë, mël'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. ³ Nuñerepa cocare pai asaye coe mu'seña ti'aja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'eje asaja'cohua'i a'ë. ⁴ Nuñerepa cocare jeteyo'jena oani, si'aye pai cayere itire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are mël'ë cato si'anë mël'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, mël'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.

⁶ Yë'ë cato Maija'quëna yë'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yë'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji. ⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë ti'ahuë, tëji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. ⁸ Jaje pa'ina, yure cato yë'ëre de'oyerepa pa'iyepi uteji maroje pa'ioipi, ja mu'serepa Ëjaë Jesucristo pai yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yë'ëse'ere isiye paja'quë api, si'aohua'ire i co'i coñe ai yëjë utejë pa'icohua'ireje isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yë'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë. ¹⁰ Demaspi iye yeja co'amañare ai yë do'ire yë'ëre jëoconi saji'i, Tesalónicana. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. ¹¹ Satena, Lucase'e yë'ë ja're con pa'iji. Jaje pa'ina, mël'ëpi dai Marcore co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yë'ë co'amaña yo'oye cocaija'quëre. ¹² Cui'ne Tíquico con Efeso daripëna jëjo saohuë. ¹³ Mël'ëpi dai daciijë'ë, yë'ë dëi ju'i ca Troas daripëna Carpo huë'ena jëo daisicore. Toya pëpëa cui'ne ca'nina toyase'eje daciijë'ë, jare ai cuasayë.

¹⁴ Alejandro, quëna de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yë'ëre. Ja do'ire Ëjaëpi i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ¹⁵ Jaë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai sañope yo'oquë api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajë'ë, mël'ëreje co'aye yo'oquë.

¹⁶ Ëjaohua'i ña hue'ñana yë'ëre sañope cayere quëa maca ti tel macaje cocaiye papi. Pajë si'aohua'i yë'ëre jëoconi saë'ë. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quëpi saima'ë pa'ijaquë cuasaquë señë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaëpi yë'ë ja're pa'i si'aohua'i judío peocohua'ije i huaso cocare yë'ëpi quëaquëna, asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre cocai i tuture isipi. Isi maca quëacaë'ë, i coca. Jaje jai yai yë'opona satira'siquëni Ëjaëpi huasopi, yë'ëre. ¹⁸ Jaje cui'ne ñacaija'quë api, si'aye co'aye yë'ëre nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquëpi i cuañe te'tena yë'ëre de'huaaja'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiyere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Cocaiye

¹⁹ Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsëcapëre. ²⁰ Erasto, Corintona pëapi, cui'ne Trófigoni ju'ina, Miletona jëo daë'ë. ²¹ Ja yë'ta'a oco tëcahuë

tɪ'ama'ně ai cuasaquě daijě'ě, mē'ěpi. Pěpayě, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ějaě do'ijěreje.

²² Ějaě Jesucristopi mē'ě ja're cōni pa'ijaquě Diusupi si'aohua'ire mēsarute, de'oye necaina, pa'ijě'ě.

TITO

Pablopi, Titona Toyase'e

¹ Yë'ë Pablo, Maija'quëre quëacaiquë a'ë, Jesucristo jëjo daoquëpi. Maija'quë ì tsecohua'i pa'ija'cohua'ire ña nëosicohua'ire quëaquëna, asani Maija'quë pa'iji cajë mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani huesëyere utejë pa'ija'cohua'i a'ë caquë jëjo daopi, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, Maija'quë ti co-soma'quëpi ja pa'ija'ñere ca nëoa'ji'i, yeja ja pa'i huëoma'në. ³ Maija'quë maire huasoquëpi, yë'ëpi de'hue quëacaija'quë apì caquë nesiquëpi yë'ë quëaquëna, ì cocare yure iñopi, maire ì cuasa nëosi maca ti'aëna. ⁴ Yë'ë cui'ne më'ë te'e Maija'quëre pa'iji cuasa do'ire yë'ë mamaquëre pa'ë, Tito më'ë. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquë cayë. Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquëpi de'oye necaijëna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ijë'ë.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuëna më'ëre jeo dai maca jeo daë'ë, ne jujase'ere më'ëpi ne de'hua saoja'quë cui'ne pai daripëa ñape sehuosicohua'i ëjaohua'ire neja'quë caquë, yë'ë cuañese'eje pa'ye. ⁶ Tayo yo'oquëna, ca quëcoye peoquërepa pa'ie pa'iji, sehuosicohua'i ëjaë. Nējore te'ore paquëpi cui'ne mamajëre sehuosicohua'ire paquëpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquëpi pa'ie pa'iji. ⁷ Sehuosicohua'i ëjaë cato Maija'quë co'amañare de'oyerepa ñacaija'quëpi pa'iji. Jaje pa'i do'ire nuñerepa de'oye pa'ie pa'iji. Ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi, jëaquë teni yo'oma'quëpi, cono cüepema'quëpi, huaño yëma'quëpi, cui'ne curiquë ai yë coa cosoquë nema'quëpi pa'ie pa'iji. ⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'ie pa'iji, ì huë'ena daicohua'i pa'ito si'anë de'oye pëpaquëpi, de'oye yo'oye yëquëpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta'ñe asaquë yo'oquëpi, nuñerepa yo'oquëpi, Maija'quëna ì pa'ie isisiquëpi, cui'ne ì pa'iyere co'ye ñaquëpi pa'ie pa'iji. ⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsioja'isiquëpi yecohua'i yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'o ja'ñena cöcayë pa'iji, de'o cocapi ye'yajë, cui'ne sañope cacohua'ireje quëa ti'añe pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'ie.

¹⁰ Jai pai pa'iyë, hua saiscohua'ipi maire sañope cacohua'i, ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañecohua'i. Jaohua'ipi do'i peo cocapi cajë pa'ire cosoyë. ¹¹ Jaje cosocohua'ire ai ëseye pa'iji, ye'yama'pë pa'ija'cohua'ire, coa curiquëre neñu'u cajë iohua'i tayo ye'yayepi jai tsëcapëa pa'icohua'ire si'aohua'ire tiñe yo'oyena ye'yacohua'ire. ¹² Jare iti saodohuë Creta aquëpi, yequë mu'seña pa'ija'ñe quëaquëpi, ì cajeohua'ire capi: "Creta pai cato si'anë coa cosocohua'i a'ë, airo pai a'ë, jai aohua'i a'ë cui'ne josaohua'i a'ë." ¹³ Jaje cani nuñerepa capi. Jaje pa'i do'ire më'ëpi jaohua'ire tuturepa yëhuoquë quëajë'ë, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quëre pa'iji cuasajë pa'ija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ijë judío pai coa huëoni ca cocare asama'pë cui'ne nuñerepa cocare coejë jëosicohua'i cuañeñere sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajë pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are ëa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato ti peoji de'oye cuasaye, si'a iohua'i cuasaye cui'ne iohua'ire neñe quëa joyoje si'sise'e pa'i do'ire. ¹⁶ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëre sehuoyë cayë. Cajëta'are iohua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejë ñacohua'i pa'iyë. Hua saiscohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macarejë de'oye yo'o ti'ama'cohua'i pa'iyë.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Më'ë ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë. ² Aiohua'ije sa tëtö saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë quëajë'ë. ³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, cöno cuepema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë. ⁴ Nomi tsì huejasicohua'ire ëjère oiye cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë. ⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yajë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ije Maija'quë cocare cue'cueye paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë.

⁶ Jaje cui'ne posëohua'ireje yëhuojë'ë, si'anëpi iohua'i yëyere meñe quëco ti'acohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye de'oye pani iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë, ⁸ sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua'i pa'ijajë caquë. ¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diusu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiye Diusu iñose'epi, japi si'a paire huasoye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jëocoyere ye'yaji, co'aye mai yëyere. ¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diusu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa tōni i paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëcohua'ire caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtöquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Ëjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cueye paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë. ² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, ui-huaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'në maije huesëcohua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëye yo'ocohua'ipi tseä cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe coecohua'ipi paë'ë. ⁴ Jaje pa'ijëna, mai Diusu, maire huasoquëpi si'a paire de'oye necaiyere cui'ne paire oiye iño maca, ⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquë co'ayere tsoa toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë joyopi huajëye pa'iyë isipi. ⁶ Cui'ne

mai Ējaē Jesucristo maire huasoquē do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. ⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijē ti panī huesēyere mai utejē pa'iyere pajajē caquē.

⁸ Iye coca nuñere pa'ē. Jaje pa'ina, mē'ēre cuañeñē. Iyere ai si'anē cuañequē quēajē'ē, Maija'quēre sehuocohua'ipi asajē de'oyese'e nejē pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire cōcaiye a'ē, cui'ne de'oye a'ē. ⁹ Jaje pa'ina, huesēohua'i cayere aipē cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca huēoni yē'ose'e cajē ui-huayere, yo'oma'pē pa'ijē'ē.

¹⁰ Sehuosicohua'ire te'e pa'iyē pajē'ē caquē huahuequē yo'oquē pa'ito soini yēhuojē'ē. Te'e panita'a cayayerēpa yēhuorena, asama'ē pa'ito eto saojē'ē. ¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesēsiquērepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquēna, cuasajē'ē.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quēaye

¹² Artemasni panita'a Tíquiconi mē'ēre ñaja'quēre jējo saosi maca esa daijē'ē, Nicópolisna yē'ēre tī'ani ñasi'i caquē. Jaronā oco tēcahuē pēasi'i cuasa nēohuē. ¹³ De'oye cōcaijē'ē, pai yo'oye asaquē ne de'huaquēre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquēna, ai yo'oma'pē so'o saija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje yo'oquēna, mai tsecohua'ijē de'oye yo'oyere ye'yejajē, peocohua'i ai yo'ocohua'ire cōcaiye. Ye'yejē yo'ojē de'oye yo'o pai pa'ijajē caquē.

Tējiyerepa Pēpaquē De'oye Pa'ijē'ē Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yē'ē ja're cōni pa'icohua'i mē'ēre pēpayē. Jaje cui'ne jaro pa'icohua'ire si'aohua'ire pēpacaijē'ē, cajeohua'ire Maija'quēre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quēpi ñacaiyepi si'aohua'ire mēsarute pa'ijaquē. Jaje pa'ijaquē.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

¹ Cristo Jesús do'ire yë'ë Pablo tse'a cuañosiquë pa'iquëpi Maija'quë do'iquë, Timoteo ja're coní toyayë, iye toya ja'hua, më'ëna Filemón yëquë oiquëpi te'e co'amañare nequëna. ² Cui'ne më'ë huë'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje cajë toyayë. Cui'ne Maija'quë do'ico Apiareje cui'ne Arquipore cajë toyayë, te'e yëquë yo'oyeje pa'ye tutu yo'oquëreje. ³ Maija'quë Diusupi cui'ne Jesu-cristopi ñacaina, ai yo'oye peoquëna, jo'cua, de'oye pa'ijajë.

Paire Oiyë, Cui'ne Maija'quë Pa'iji, Filemón Cuasaye

⁴⁻⁵ Maija'quë sehuocohua'ire më'ë ai oiyere cui'ne Jesure necaiquëre pare cuasayere yecohua'ipi quëajëna, asaquëpi yë'ë Maija'quëre seña ñape si'anë më'ë pa'iyere cuasaquë de'oji caquë pëpayë, ite se maca. ⁶ Jajë pa'ina, më'ëpi yëquë cuasayeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasaquëpi Cristo ja're pa'ijë, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa ti'ajaquë caquë secacaiyë. ⁷ Cui'ne ai sihuayë, më'ë Maija'quë do'iquëpi paire oiquëpi, sehuosicohua'ire cōcaina, ai oima'pë pa'ijëna, asa huajëquë.

Pablopi Cacaiye Onésimo Pa'iyere Caquë

⁸ Cristo jëjo daoquë a'ë caquë më'ë yo'o ja'ñere cuañe tutu paquëta'a, ⁹ yë'ë Pablo ai huānoupí Cristo Jesús do'ire tse'a cuañosiquë pa'iquëpi paire oiyere papi seña yëyë, më'ëre. ¹⁰ Iño co sitore pa'i quëaquëna, asani Onésimopi sehuoni yë'ë mamaquëje pa'i de'osiquëni caquë seña, më'ëre.

¹¹ Ja'në tsoe Onésimo jo'yaë pa'i maca coa pa'iquë paji'i, yure cato necaiquëre papi, më'ëre cui'ne yë'ëreje. ¹² Jajë pa'ina, yë'ëpi ti'acquëna, sihuayeje pa'ye ite sihuajë'ë, cui'naëni më'ë quë'rona jëjo saoyë, yure. ¹³ De'o coca quëa do'ire tseasiquë pa'ina, yë'ëre më'ë cōcatira'si sa'rore, pëani cōcaijaquë cara'huë. ¹⁴ Jajë ca'ñe pa'ita'a pañë, më'ëpi de'oji cuasama'ëna yo'oyere coequë. Më'ë yë'ëre cōcayepi më'ëse'e cuasaquë yo'oye pa'ijaquë caquë. Jëoconí cuañese'eje pa'ye peojaquë, ¹⁵ cuasayë. Yë'ëta'a Onésimopi më'ëre jëoconí saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojaquë caquë. ¹⁶ Jajë pa'ina, jo'yaëje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquëre seña maca pa'i api. Jajë caní cayë, yo'jeijë pa'ire papi caquë. Itë yë'ë ai yëyë. Cui'ne më'ëpi itë jerepa yëye pa'iji, Ejaë Jesure cuasa do'ire Maija'quë do'iquëre sëte.

¹⁷ Jajë pa'ina, më'ëpi yë'ë cajëi sëte, yë'ëre sihuaquë pëpayepi pëpajë'ë, itë. ¹⁸ Më'ëre co'aye yo'osiquë pa'ito panita'a, co'amaña do'ire sañe paquë pa'ito yë'ëni sejë'ë. ¹⁹ Yë'ë Pablopi saicasa'i. Yë'ë jëtëpi toyayë, iye toya e'que, yë'ë quëaquëna, sehuosi do'ire, më'ëje yë'ëre sañe payë caquë quëa sëtō'ñe pa'ita'a pañë. ²⁰ De'oji. Maija'quë do'iquë, Cristore cuasaquë sëte yë'ë case'eje necaijë'ë, oi pa'iquëpi quëcojaquë, de'oye yo'o huasojë'ë.

²¹ De'oye sehuocasipi caquë toyayë, më'ë yo'o ja'ñere asaquë cui'ne asayë, më'ë yë'ë case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere. ²² Cui'ne yequeje cayë, më'ëre. Yë'ë sani pëaja'to necaijë'ë. Uteyë, Maija'quëpi mësarū seña asaquë. Necaina, sani ñasi'i caquë.

Tëjyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë'ë, Case'e

²³ Jaro mësarute pëpa saoji, Epafra's Cristo do'ire yë'ë ja're coní tse'a cuañosiquë pa'iquëpi. ²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas yë'ë yo'oquëna, cōcaicohua'ipi pëpayë.

²⁵ Jesucristopi ñacaijaquë si'ahua'ire mësarute. Jaje pa'ijaquë.

HEBREOS

Maija'quëpi I Mamaquëja'a Capi

¹ Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ite quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tēji mu'seña maire i mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña i ja're de'huasiquë ja're coní, si'aye co'amaña paja'quë ja're coní capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña i coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tōni, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire isi cuãñosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje i huiñaëre:

Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë isihuë.

Te'ireje i huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, i pëca ja'quë pa'ina,

Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana i mamaquëre te'ire isiquë capi:

Si'a i huiñaohua'i ite do're ja'rujë ai de'oquëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi i huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,

cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are i mamaquëre capi:

Ina, Diosu, më'ë cuãñeñe cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cuãñeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.

Jaje pa'ina, Diosu, më'ëre, më'ë Diosupi ai sihuayere isipi, më'ë cajeohua'ire isiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, iti huëo maca më'ëpi Ejaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñëoñeje pa'ye ñëoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconí suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diosu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cōcaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijē pañu'u, hua saiye paja'cohua'i. ² Maija'quē cuañeñere huiñaohua'ipi quēase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pē co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuē'ē, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje pa'ito ¿mai me jēja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Ējaēpi du'ru macarepa paire quēapi. Ja jeteyo'je i quēaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ē cajē asani mairejē de quēahuē. ⁴ Cui'ne Maija'quēje i cocare pa'ē caquē iñoquē, pai yo'o ti'a ma'ñere jaiye yo'o iñopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yēyeje isisi tutupi yo'oquē.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quē huiñaohua'ina isima'ē paji'i, jaohua'ipi ějaohua'i pa'ijē yequē mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajē caquē. ⁶ Jaje pa'iquēta'are yequē hue'ña toyase'ena te'i quēaquē caji:

Ina, Diusu mē'ēpi ite huanēyema'ē cuasahuē.

Juni huesē capē hue'ere do'ire mē'ēpi ai co'a ju'i cōcasi'i caquē yo'ohuē.

⁷ Jaje pa'ina, mē'ēpi ite huiñaohua'i huē'ehuē maca pa'ire nehuē, coa nēhui tēcahuē jaje pa'ijaquē caquē:

Jaje pa'isiquēta'are ite de'oyepi ěja de'huani, si'aye mē'ē de'huase'e cuañequēre Ējaēre pare nehuē, mē'ēpi.

⁸ Si'aye i quēo huē'ehuēna tē'ya meni saocaē'ē, mē'ēpi.

Jaje Maija'quēpi i quēo huē'ehuēna tē'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquēta'are mai ja yē'ta'a ñama'pē pa'iyē, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. ⁹ Jaje pa'iquēta'are ñañē, Jesuni nēhui tēcahuē huiñaohua'i huē'ehuē maca pa'i pa'ijaquē caquē Maija'quē nesiquēni. Jaēni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquē cuasa nēopi. Cuasa nēoēna, ai yo'oquē ju'isi do'ire yure de'oyepi ěja de'huasiquēpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaēni ñañē, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quē co'amañase'e pa'iji, ipi quēcoquēna. Jaje pa'ina, Maija'quē cato yēji, si'aohua'i i mamajēpi i de'o co'amañare cōni payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni iohua'ire huasoquēni de'oquēre pare nepi, i ai yo'o do'ipi.

¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i cōni si'aohua'i te'ini pēca ja'quēre payē. Jaje pa'ina, Maija'quē mamaquē maire yo'jedohuē hue'yoye ca'rama'ē pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Mē'ē pa'iyē ayere casi'i yē'ē yo'je tsire

cui'ne jējēs'i, jai pai tsi'si sitona mē'ēre sihuaquē.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quēna yē'ē cato quēcōsi'i.

Cui'ne tījupē caji yequeje:

Iye macare pa'iyē, Maija'quē yē'ēre isisi mamajē ja're cōni.

¹⁴ Ina isisi mamajē cato te'e capēre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ē. Jaje cui'ne Jesuje paina ai de'oni te'e capē cui'ne te'e tsie hue'equē paji'i, pai hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'i, i ju'iñepi huati huani jēo tutu jiosi'i caquē. ¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseā cuañosicohua'ijē pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ē paji'i, huiñaohua'ini cōcasi'i caquē. I cato Abraham tsēcapēni cōcayere caquē daji'i. ¹⁷ Ja cōcayere caquē maije pa'irepa de'opi, Maija'quē ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quē aye yo'oye ñacai Ējaēre papi, teaye ñani cōcayquēre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai tōcayquērepa pasi'i caquē. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquē, ai yo'oquē asasiquēpi, yure maire cōcai cuañoquē pa'ija'quē api, neña cuañojē ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësaru a'ë, Maija'quë pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajë caquë soisicohua'i. Jaje pa'iyë sête Jesús Maija'quë jêjo daoquëse'ere, Maija'quëre sejë yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasajë pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere. ² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehualquë yo'o tì'aquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesuje si'aye de'oye sehualquë yo'o tì'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Ejaëre pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, jë'quë iti huë'e nesiquëpi ai sihua cuañoquë api, iti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña pai nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diusu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajëna pa'iyë. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o tì'aquë paji'i, ite necaiquë sête, si'a Maija'quë huë'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quëa iñoquë yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sête, de'oyerepa i huë'e yo'o tì'aquë ñacai pa'iji. Ja huë'e cato mai a'ë. Maipi ite tuijë ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajë pa'ini.

Maija'quë Pai Pëa Huajë Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena: Yurepi, mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
⁸ Jëa joñoa nema'pë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i Maija'quëre sañope cajë yo'ose'eje pa'ye.
 Jeto cuene yejana Maija'quëre neñasicohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë.
⁹ Jarona mësaru aiohua'i yë'ëre neñahuë,
 tsoe cuarenta ometëca yë'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.
¹⁰ Jaje yo'ojëna, jaohua'ire ña jujani yë'ëpi pëi cahuë:
 Ti yë'ë ye'yaye asaye coejë,
 "si'anëpi yequese'e cuasajë cu'ijë"
¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yë'ëpi pëi ca nëohuë,
 cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë jare pëa huajë huë'ñana.
¹² Maija'quë do'ijë, jëa joyo co'acore hue'ema'pë cui'ne Maija'quë huajëquëre pare hua saima'pë pa'ijë'ë, jare de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësaru cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pai ñapere sa'ñe yëhuojë ca sëttojë'ë ja yë'ta'a Maija'quë coca, iye mu'se caye tëtto saima'në. Jaje yo'ojë'ë, mësaru acohua'ipi co'ayere coso cuañoñi sañope Maija'quëre cajë ne huesëye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're coní paja'cohua'i a'ë cani ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajë, jëoma'pë tuiye pa'iji.

¹⁵ Jare cuasajë pa'ijë'ë. Iyere ñeje caji:
 Yurepi mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
 Jëa coeye peoyerepa de'oye sehualquë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i sañope cajë yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.
¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope caco-hua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosi-cohua'i paë'ë. ¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're coní Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuene yejana juju tatasicohua'ini. ¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë huë'ña cacani huajëye peoji? Ja cato capi: Ite ire papi cuasama'pë sehualcaye pasicohua'ini. ¹⁹ Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañë, jaohua'i caca tì'añe pase'e ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4

¹ Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ña'ñu'u, mësaru acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëyere ti'añe pama'cohua'ini cajë. ² Jaohua'ire huaso coca quëase'ejë pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'añe pahüë. Ja do'ire cöcaiye papi, huaso coca asase'e. ³ Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë hue'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi:

Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohuë,
cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë hue'ñana.

Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa huajë huëopi. ⁴ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tējini.

⁵ Toyase'e tijupë ca cöji:

Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.

⁶ Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahüë. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi tijupë yequë caca mu'se pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'ejä'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani
jëa joñoa nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.

⁸ Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tijupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. ⁹ Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'ejë pa'ye. ¹¹ Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹² Maija'quë coca cato pa'iyë a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jējēsēñe seña maca jējēsēñe a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joñoa sa'nahuërepa cuasayena jo timeñe a'ë. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere.

¹³ Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa

¹⁴ Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ëjaërepa, mai mēñe quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u. ¹⁵ Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cöcasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquë tēto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i. ¹⁶ Jaje pa'iyë sēte quëcojë tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cöcailja'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aëna.

5

¹ Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato emëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña hue'ñare pana paire cacailja'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë

cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. ² Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³ Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pa'i tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuañõñere caquë.

⁴ Jaje pa'ina, te'ije cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni.

⁵ Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ëjaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iyë isihuë,
më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶ Yequëje caji, toyase'e ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecje pa'i.

⁷ Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seña, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i. ⁸ Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye. ⁹ Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuocaicohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰ De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Ëjaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. ¹¹ Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa ti'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

¹² Tsoe mësarü yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyë. Mësarü cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'e ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi. ¹³ Jaje ojese'e ucujë pa'icohua'i cato tsitu'ujë pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa ti'ama'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jëa ao cato aiohua'i aiñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ Jaje pa'iyë sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se ñani. Cama'pë pañu'u ju'i hue'ñana sa co'amañare jeoconi ponëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. ² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i siopëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pa'i ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. ³ Jaje yo'ojacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë cõcaito.

⁴ Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diusu joyo yo'oye asasicohua'ipi, ⁵ cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, ⁶ cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tijupë Maija'quëna ponë coñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni tijupë quejë yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña hue'ñana ite cue'cuejë yo'oni. ⁷ Jaje yo'ocohua'i cato yejaje pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'quë api. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaïma'o co'ayere cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuañõjacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, io mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Qcuc Pa'i Macarepa Paye

⁹ Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësarü cato itire pare pa'iyë. Jaje cani cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësarü sehuosicohua'ire oijë cõcaijë

ĩnose'e, cui'ne mēsarū ja yē'ta'a yo'ojē pa'iye huanēyema'ē pasipi. ¹¹ Jaje pa'ina, yēquē cato yēyē, mēsarupi si'anē paī ñape jare jajese'e tēji huē'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojē mēsarū uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ē. ¹² Coeyē, mēsarupi josaohua'i ponēñē. Yēquē cato yēyē, mēsarupi Maija'quē pa'iji cuasajē yo'o jujama'pē ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajē iohua'i tuiyeje tuiyere. Maija'quē ca nēose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojē'ē.

¹³ Abrahamre Maija'quē ca nēo maca ija'a co'ye ca nēo huesēpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sēte. Jaje pa'ina, capi: ¹⁴ “Yē'ēpi mē'ēre de'oye ñacaija'quē a'ē cui'ne jai paī pa'ija'cohua'i a'ē, mē'ē tsēcapē acohua'i yē'ēpi necaina.” ¹⁵ Jaje caēna, Abraham quēcōpi, jeoma'ē, utequē isi cuañopi, ite ca nēose'ere. ¹⁶ Paipi ca nēocohua'i pani iohua'i seña maca ějaēna ca nēocohua'i a'ē, iohua'i ca nēose'epi care pase'e pa'ijaquē cajē cui'ne ja maca sañope caye carajaiñe pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quēje i ca nēose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nēo huesopi, isire paja'quē a'ē caquē. ¹⁸ Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nēose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quēje cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajē ocue pa'i macarepa pa'iye isiji, ipi ñacaina, pa'iye co'ejē i ca nēose'e utejē pa'isicohua'ire. ¹⁹ Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajē pa'iye necaiji, jai yohuē dēquēcōpi sēani jeo dēorena, te'e macare huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyoje Maija'quē huē'e sa'nahuē ta'tēpo jere pana ja uteyepi se sēasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quē huē'e ñacai ějaērepa de'opi je'nēna iote pa'ija'quēpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

¹ Iquē Melquisedec cato Salem paī ějaē paji'i cui'ne Maija'quē ti ějaērepa huē'e ñacai ějaērepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequē paī ějaohua'ire uihuaquē meñe quēcōni co'iquēna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quēpi ñacaijaquē capi. ² Ja maca Abrahampi Maija'quē tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquē nese'ere. Maija'quē tse cato si'a jēña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quēna isiye a'ē, jare isipi. Melquisedec canī cayē “Nuñerepa yo'o ějaē” cajē, Salem caye cato cayē, “Jo'cua de'oye pa'iye” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iye ějaē caye pa'iji, “Salem ějaē” canī. ³ Pēca ja'quēre, ja'core, i co'ye aiohua'ire ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesēyē, ti quēase'e peoji. Maija'quē mamaquēje pa'i api, Maija'quē huē'e ñacai ějaē ti de'o huesēsiquē api.

⁴ De'oji, yure ñajē'ē, Melquisedec cato ai ějaērepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi paī ějaohua'ire uihuaquē se jiose'ere Maija'quē tsere Melquisedecna isipi. ⁵ Jeteyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsēcapē acohua'ise'e Maija'quē huē'e ñacai ějaohua'ise'e Maija'quē tse paye pa'iji, paī isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ē, iohua'ije pa'iohua'ini, Abraham tsēcapē acohua'ini. ⁶ Jaje pa'iquēta'are Melquisedec cato Leví tsēcapē peoquēta'are Abrahampi Maija'quē ca nēose'e paquēpi, Maija'quē tsere isipi, Melquisedecna. Isiquēna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. ⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquē api, jerepa pa'i. Iti ca cuañoquē cato huē'ehuē maca pa'i api iye cayere sañope ca ti'añe peoji. ⁸ Maija'quē tsere coa isijēna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are Melquisedecre cato toyase'e caji, ja yē'ta'a huajēquēre. ⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sanī ti'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi,

si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abraham Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ijë si'aohua'i Levi tsëcapë acohua'ijë si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuãñese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuãñese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuãñese'eje ponañe paji'i.

¹³ Jaje pa'ina, mai Ëjaëni toyase'e caji, ñeje: “Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api.” ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Ëjaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuãñeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'ie ti nejo ti'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuãñoñe quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëquërepa

Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'ie sëte ja'në cuãñese'ere tutu peoyere cui'ne co'ai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuãñese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'ie. Japi Maija'quëna tsiojañe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nëoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Ëjaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ëjaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nëose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nëose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ju'ijë carajaicohua'i sëte. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju'ima'quë sëte Maija'quë huë'e ñacaiye yequëna se jeocaiye peoji. ²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojaicohua'ire, ti pani huesëja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sëte jaohua'i pa'iyere caquë Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa. Jaë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquë api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jaje pa'ini ma'tëmo pa'ie jerepa pa'ire nesiquë api. ²⁷ Yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato si'a mu'señapi nëicohua'ire huaijë, du'ru macarepa iohua'i co'aye yo'o do'ire ëojë isijë Maija'quëre seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere ëojë isijë secacaicohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi i capë ai yo'o do'ipi Maija'quëre isi tējipi. ²⁸ Moisés cuãñese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquëta'are cuãñese'e jeteyo'je Maija'quë ca nëose'epi hue'yopi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre i mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

8

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nëose'ejä'a Cacaikuë Api, Maire

¹ Si'aye yëquë case'e ëjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre pare, Maija'quë ñu'ico ëja tẽ'tere ñu'ina, jeto ma'tëmöre. ² Paj nema' huë'ere pa'iji, iore pani, Maija'quë nesi huë'ere, jarote pa'i Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sête, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji. ³ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato, Maija'quëna isise'ere isijë, cui'ne nëicohua'ire huani ëojë seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'eje pa'ye yo'ojë isicohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jai paj pa'ito me pa'iquë'ni. ⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmo pa'iyë ayere cuasajë yo'o co'amañapi, paj to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: "Yë'ë më'ere jeto ai cutihuë ñnose'eje pa'iore nejë'ë." ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nëose'ere. Ja huajë ca nëose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nëose'e seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nëose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupë yequë ca nëoñe peora'pi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi: Yequë mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ñe ca nëoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egípto yejapi mësarü aipëre jëtëna tseani etoni sa maca, ca nëose'eje pa'ye ca nëoñe peosipi:

jaohua'ire cato yë'ë ca nëose'e de'oye sehuocaiye pasi do'ire jecohuë, caji, Ëjaëre papi.

¹⁰ Ja mu'seña tëtö sai maca Israel paire yë'ë ca nëo ja'ñe iye a'ë caji, Ëjaërepa.

Iohua'i cuasa hue'ñana yë'ë cuañëñere tēcasi'i,

cui'ne iohua'i joñoana toyasi'i,

ja maca yë'ë pa'ija'quë a'ë, iohua'i Diusu

cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë paj.

¹¹ Ja maca cato tsí mañaje cui'ne aiohua'ije si'aohua'i yë'ë coca asacohua'ise'e pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijëna, mai Ëjaë cocare asajë'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi,

panita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi,

tsoe yë'ëre ire pani paj ñape asa do'ire.

¹² Cui'ne yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huñëyeja'quë a'ë, cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

¹³ Jaje pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ñe a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

¹ Tsoe hue'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena Maija'quë sejë yo'o ja'ñe quë'ye paji'i. ² Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco saihuë, cui'ne Maija'quëre isisi ao, cui'ne mesa paji'i. ³ Cayaye acore capi tēhuosico je tẽ'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa. ⁴ Jarote paji'i, huëo sē ma'ñare ëoco oropi de'o saihuë nesico cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a tẽ'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuë

sa'nahuëre te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'equë pa'isi tupë. Jao cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i. ⁵ Cui'ne ja mahuë ëmëje'ere paë'ë, huiñaohua'i capëa quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'ie iñoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Iohua'i capëapi mahuë sjo toto si'aore peo hue'ña pë'pëhuë, pai co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquë.

⁶ Jaje de'huasicona Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë jeoñe peoyerepa cacayë, du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e ometëcahuëre te'erepa. Cui'ne jarona cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquë, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicasa'i caquë. ⁸ Iye yo'ose'ëja'a, Maija'quë joyopi maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. ⁹ Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji, iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jarona Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire huaijë ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. ¹⁰ Ja yo'oye cato coa ao aïñese'e, ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cöcaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye yeque pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa, si'a de'o co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa yo'o huë'e a'ë, pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë. ¹² Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierepa isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacanì maire ti'acaji'i, huaso cuañoni ti panì huesëyere. ¹³ Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne huequë nomi tsj tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huata tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji, ëmëje'ese'e. ¹⁴ Jaje pa'ie sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti panì huesëquëpi yo'oquëna, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa tocaiji, Maija'quë huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

¹⁵ Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oquë, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'iñepi sai tocaji'i, ja'në ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë canì du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayererepa pa'iji. ¹⁷ Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. ¹⁸ Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nesicopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana huëni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne paireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësaru yo'o ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nēicohua'ire huaijē isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquēta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nēicohua'ire huaijē isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huē'eje pa'iore nesi huē'ena cacaye papi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pēca ja'quē ña hue'ñana. ²⁵ Maija'quē huē'e ñacai ējaērepa judío pai cato de'o hue'ñare pana ometēca ñape cacaquē api, i tsie peoyere isisi'i caquē. Jaje pa'iquēta'are Cristo cato si'anēpi ju'i i tsie isiquē pa'ie paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquēpi si'anē jucacai patira'pi. Jaje pa'iquēta'are Cristo cato yure tēji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'iñe je'quē te'erepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tējiyese'e pa'iji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tējipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquē. Tijupē ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquē daiye pasipi, ite utejē pa'icohua'ire huasosi'i caquē daija'quē api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometēca ñape Maija'quēna tsiojaijē nēicohua'ire huaijē isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quēre isijē nēicohua'ire huaiye jeora'huē, co'aye peocohua'ire nēina, asajē. ³ Jaje pa'iquēta'are nēicohua'ire huaijē isijē yo'oye cato coçaji'i, iohua'i co'aye yo'oyere ometēca ñape cuasayere. ⁴ Jaje pa'ina, huequē emēohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye ti'a ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quēre: Mē'ere isiñu'u cajē, nēicohua'ire huaijē yo'oye, cui'ne co'amaña mē'ere isiye mē'e cato coequē ñañē.

Jaje pa'ina, mē'ēpi yē'ere capēre isihuē.

⁶ Mē'e cato sihuama'e pa'iyē, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajē, nēicohua'ire huani ēojē, cui'ne co'amañare isijē yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahuē: “Daiyē, yē'ē mē'ē yēyeje pa'ye yo'osi'i caquē.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pēpēna yē'ē yo'o ja'ñe ayere.”

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojē co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajē nēicohua'ire huani isijē, cui'ne ēojē yo'ojēta'are Maija'quē coequē sihuama'e ñaji. ⁹ Casiquēpi jeteyo'je acore caji: “Daiyē, yē'ē mē'ē yēyeje yo'osi'i caquē.” Jaje canī caji, si'aye ja'nē nēicohua'ire huaijē isijē yo'ose'ere nejoñē caquē. Nejoni huajēyere neñē, caquē. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capēre ti isi tējiquē, Maija'quē yēyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quē tsecohua'i de'ohuē.

¹¹ Maija'quē huē'e ñacai ējaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ē, te'eje pa'yere, si'anē nēicohua'ire huaijē. Jaje yo'ojēta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo ti'añe peoye a'ē. ¹² Jaje pa'iquēta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quē ēja te'tere ja'rusiquēpi ñu'iji. ¹³ Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quēpi i quēo huē'ehuēna tē'ya meni saojaquē caquē. ¹⁴ Te'e i isiypipi Maija'quē tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē joyopi jare nuñere pa'ē caquē quēaquē caji, ñeje:

¹⁶ Yē'ēpi ja mu'seña tēto saisi maca paire ñeje yo'oja'quē a'ē, caji, mai Ejaē: Iohua'i joñoare pana yē'ē cuañeñere ayaja'quē a'ē, Cui'ne iohua'i cuasa hue'ñana toyaja'quē a'ē, yē'ē cuañeñere.

17 Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, ñohua'i tayoje co'aye yo'ose'ere.

18 Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cñañose'e sête, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajë isijë yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojañe Pa'iji

19 Jaje pa'ie sête Maija'quë do'ijë yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i huë'ñare pana cacaye pa'iji. 20 Jesús ju'i do'ipi huajë ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijë ti'añe pa'iji, i pa'i huë'ñare pana. 21 Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire secacai Ëjaërepa, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sête. 22 Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, capëje de'o ocore papi tsoa tosicohua'ipi, ja yë'ta'a co'acohua'ire nēñe peocohua'ipi, ca'rama'pë Maija'quë quë'rona sa tsiojañu'u. 23 Jaje pa'ina, Maija'quëpi i ca nēose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jëa coema'pë ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajë mai utejë yo'oyere. 24 Jaje pa'ina, co'eñu'u, paire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core. 25 Jaje pa'ina, mai Ëjaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'ie sête pai ñape yecohua'ire ca sêtoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jeoma'pë tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pë pañu'u.

26 Jaje pa'iquëta'are maipi tsoe nuñerepa pa'ie asasicohua'ita'a ja yë'ta'a co'ayere yëjë yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai tocaiye. 27 Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo huë'ñase'e huajëya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mēi huë'ñapi pai ñape yo'ose'e ñani nejo huë'ñapi. 28 Ñajë'ë, Moisés cñañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquëre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pë jaëte huani jeoñe paji'i. 29 Jaje pa'ito jerepa si'se cñañoja'cohua'i a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquëre meñe tsa'cujë, Maija'quë ca nēose'e tsiere coecaisicohua'i cui'ne Maija'quë joyore ñohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajëye ca nēose'ere do'i quë'yerepa meñe necaiye a'ë. 30 Maipi asayë, Maija'quë case'e: "Pai yo'ose'e nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yë'ë yo'oye a'ë. Yë'ëpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'quë i paire ñaquë ñohua'i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api." 31 Ai huajëya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajëquërepa jëñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

32 Mësaruja'a mia huë'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajë quëcose'ere cuasajë'ë. 33 Jaje quëcojëna, mësarua'ire ai co'aye cajë cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pai ña huë'ñana. Jaje yo'ojëna, yecohua'ipi iti co'aye yo'o cñañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paë'ë. 34 Co cñañosicohua'ire mësarupi teaye ñajë cçaë'ë. Cui'ne mësarua'ire peo huë'ña jitoje sihuajë ñahuë, jeto ma'tëmore ti carajaima'co'a maña payë, cuasajë quëcojë. 35 Jaje pa'ina, mësarua'ire pa'iajë quë api cuasajë quëcoyere jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësarua'ire pa'iajë quë api cuasajë quëcoyere jeocoma'pë pa'ijë'ë. 36 Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë mësarua'ire i si'aye i ca nēose'ere paja'cohua'i a'ë. 37 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esa, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nēima'ë pasipi.

38 Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api, Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i acohua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'i acohua'i a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iye a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iye a'ë, ti jëa coema'pë.

² Jaje pa'ina, mai aïohua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ña'ne peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiyere jerëpa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nu'ne yo'oquëre caquë i isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i. ⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëyere yo'o ti'a'ne peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsioja'ne. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'a'ne.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre hua-soja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja pa'ise'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jaron saiyë, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i. ⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare ti'je pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehuo do'ire. ¹² Jaje pa'ina, Abraham pani tëji mu'sëñapi i acohua'ire jai pa'ire paji quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya të'tëpa mejahuëje pa'yere pare, cuëcua saoye peoyerepa.

¹³ Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë juju'a'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sëte so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare ti'ohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë. ¹⁴ Jaje cacohua'i cato ti'ñarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare iohua'i paja yejare co'ejë cu'iyë cajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, iohua'i daisi yejana. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are iohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, iohua'i pa'ija'to paye sëte Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, iohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.

¹⁷ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, i ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sësi'i caquë yo'opi. I mamaquë te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi, ¹⁸ Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai pa'ire m'ë'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. ¹⁹ Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi, Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'iyere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa'copi.

²⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. ²¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pai ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'ñe ti'asi maca. Cui'ne i doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i. ²² Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajëpi Egíptopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capi. Caquë i tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañëpi.

²³ Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jeoñe pa'iji cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. ²⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, mamaquë hue'yo cuañone. ²⁵ Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañone yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere coequë. ²⁶ Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. ²⁷ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ite pëñe ca'rama'ë Egíptopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

²⁸ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'aquëna, sihuaquë cuañëpi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jeo huiñaëpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi. ²⁹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore saieje pa'ye jëë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jëñu'u cajë yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

³⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yërehueja'a të'ija'ahuë'ë. Të'ijaisi maca tëhuopapi jë'ye darëa'co'ë. ³¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'ñe pao, Israel paire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yeque caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. ³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañohuë, jai emu yaiohua'i yë'opojaje si'ñe saohuë. ³⁴ Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoni tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado paire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵ Paë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtena pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañone coejë juë'ë, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huea cuañohuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi të'ca tëtejëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'e isi cuañone pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire tē'ijatena pa'iye sēte jēocoñu'u, si'aye maire dēquēye jōsa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jēoconi jeto ñese sai hue'ñase'e se ñajë huē'huēñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequēna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquēna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana quë cuañojë ju'ìcona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë ju'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaaja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja te'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quēcōsiquēre pani Jesuni cuasajë tuijē'ë, yo'o jujani jēoñe paja'cohua'i. ⁴ Ja yē'ta'a mēsaru tī'añe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'ìñaena. ⁵ ¿Mēsaru tsoe huanēyete, Maija'quë mēsarute i mamajëre sēte yēhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yē'ë mamaquë coema'ë pa'ijë'ë, mē'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yēhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijë'ë.

⁶ I oicohua'ini Ëjaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Ëjaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mēsarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quēcōjē'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuañoma'quë pa'iquē'ni? ⁸ Jaje pa'iquēta'are, Maija'quëpi mēsarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeje pa'ye si'sema'ë pa'ito mēsaru i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë. ⁹ Cui'ne mai tsi pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quēohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi iohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë? ¹⁰ Iye yeja ja'quēohua'i cato iye yeja nēhui tēcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua'i yēyeje pa'iohua'i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquēta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesi'i caquë. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquēta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yē'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'iye sēte huajë tuture papi mēsaru jēñare jē'jose'ere mēñe mēajë'ë, cui'ne mēsaru nēca sīcu tutu peoyere pī'ñajë'ë. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejë'ë. Co'eni saijë'ë, ja maca do'pë nēcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tijupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quēna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ijë Maija'quëre ñañe peoji. ¹⁵ De'hua ñajë'ë, mēsaru aquëpi, sēje oi joyo hue'equëpi jōsa yo'oquë jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁶ Mēsaru acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tsere coema'pë pa'ijajë, Esau jē'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iye peoquë tomeaji'i. ¹⁷ Ja maca Esapi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë caquë seina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catojë, mēsarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mēsaru cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojaima'pë paë'ë, Israel pai tsiojaijë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nēcasicona, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhuë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yē'ojë asama'pë paë'ë. Ja yē'o caye asacohua'i cato i cuañeñere quēco tī'ama'pë ²⁰ ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: "Ai cutihuëna tsa'cuquëre cato quēna pëapi jea hueañe paji'i, panita'a uiyopi seso etojaiñe paji'i, nēcicohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire," capi. ²¹ Jaje

pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: “Ai ca'raquë tsasiyë, yë'ëje.”

²² Jaje pa'iquëta'are mësaru cato Siôn ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalénna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pai huiñaohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quë mamajëpi iohua'i mamire ma'tëmona toya cuañosicohua'i tsi'si sitona, tsiojaë'ë. Mësaru cato tsiojaë'ë, si'aohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu quërona. Pai joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quërona tsiojaë'ë, ²⁴ huajë ca nëose'e cayere necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie quërona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa ti'añe peoji, Maija'quë ma'tëmore papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaicohua'i. ²⁶ Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: “Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmoje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna.” ²⁷ Jaje tijupë cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cueye pa'iji caquë, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayere pase'e nëaja'core. ²⁸ Maija'quë cuañe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite necañu'u. ²⁹ Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toaje pa'i api.

13

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

¹ Maija'quë do'ijë sëte jeoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ² Cui'ne mësaru huë'ena daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i je'quë huiñaohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye iohua'i huë'ena necaijë pëpa'ahuë'ë.

³ Cuasacaijë'ë, co cuañosicohua'ire, mësarupi iohua'i ja're co sitore pa'ieye pa'ye. Mësaruje cui'ne yo'o cuaño'ñe pa'iohua'i sëte cuasacaijë'ë, co'aye yo'o cuañojë ai yo'ocohua'ire.

⁴ Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi iohua'i yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

⁵ Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësaru payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: “Te'ohua'ire jeo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jeoco huesoyeje paja'quë a'ë.” ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje: Ëjaëpi yë'ëre cöciquëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itojë.

⁷ Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë iohua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

⁸ Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, je'nëna. ⁹ Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o ti'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cöcaye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cöcaji, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yesere jeoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i aiñe peoye a'ë. ¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato pai co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi'i caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo

sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i cã cato pai daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jeoñe paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuë i tsie do'ipi i paire nesi'i caquë pai daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuãñoquë ai yo'ose'eje pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'eje saiyë. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. Jaje pa'ie sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huañeyema'pë pa'ijë'ë, mësaru co'amañapi peocohua'ire cõcaiye. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuãñeñere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësaru joñoa ñacaijë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti cõcaiye peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacaijë'ë, cayë, mësarute. ¹⁹ Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësaru ja're cõni pa'i ja'ñere cajë. Secacaijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'ie isi Diusupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacaijë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quërona titasiquë pa'ito i ja're cõni sasi'i, mësarute do'i sai maca. ²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë. ²⁵ Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

¹ Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Ëjaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Ta'ñe Asayere Isiye

² Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna tì'a maca sihuajë'ë. ³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësarupa'ire paji cuasayere neña'ne a'ë. Jaje pa'ina, ja neña'nepi quëcocihua'i pa'iyere neji. ⁴ Nequëna, quëcosicohua'i pa'ijë nu'ne pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësarupa'icohua'ipi ta'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua'i pani sejë'ë, Maija'quëni. Seto Maija'quëpi isija'quë api, ta'ñe cuasajë yo'oyere. Maija'quë cato si'aohua'ire ta'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa isiquë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are se'ne pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'aquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'i api. ⁷ Jaje pa'i cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, ⁸ iye mu'se yeque cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasaquëpi, ocue pa'i macarepa pa'ima'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. ¹⁰ Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë jumuse'eje pa'i api, tsoe quëcoye peoquë api. ¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jeoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëse ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuaño'ne carajaini me'meni tome'neje pa'ye.

Neña'ne Cui'ne Co'aye Nëi'ne

¹² Neña'ne quëcoquë taima'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tējisi maca ti pa'i marore isi cuañoja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi'i ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api. ¹³ Mësarupaquëpi co'ayere yo'o ëaye nëi'ne pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëi'ne neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëi'ne asama'quë api. Cui'ne paipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o ëaye nëi'ne nema'quë api. ¹⁴ Pai cato iohua'ipi co'ayere yë do'ire iohua'i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua'i a'ë. ¹⁵ Pai cuasayepi, pai co'ayere yëyepi tsì etapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere jojoyeje pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni yureta'a juni huesëyere jojoyeje pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuaño'ma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, ti'ne pa'i pönëma'quë api, cui'ne si'a tëcahuëa tëto saina, cui'neje pa'iquë api. ¹⁸ Ise'e te'i jaje yo'osi'i cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'eje pa'iohua'i huajë sëcapë huëocohua'i pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'i mësarupa'icohua'ire papi yecohua'i cayere esa asajë'ë. Jaje pa'iquëta'are coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë. ²⁰ Pëtitesiquë cato Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. ²¹ Jaje pa'iyë sëte si'si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute timë huesoni pa'iyere jëocojë'ë. Jëoconi

teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajë de'o coca mësaru joñoana tase'ere pajë'ë. Ja coca cato mësaru joñoa huaso tutu paye a'ë.

²² Maija'quë coca asani ìti cayeje pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë cocase'e asajë pa'ini co'ye coso cuañosicohua'i pa'iyë. ²³⁻²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi ìti asase'eje pa'ye yo'oma'quë cato tsña de'huana me pa'i a'ni caquë ì tsia ñani se ponëni sai tsoe huanëyeni me pa'i pate'ni cuasayeje pa'i api. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tseä cuañoma'cohua'ire ne cocare asani ì asase'ere huanëyema'quëpi ìti cuañëñere ocue pa'i macarepa yo'o tì'aque pa'iquëpi sihuaja'quë api, ì yo'oyere.

²⁶ Maija'quëre tì'asi'i caquë yo'oquëre pa'ë cuasaquëpi ì tsemeñore nau nëcoma'quë pani ìja'a co'ye cosoji. Cosoquëna, ì Maija'quëre tì'asi'i caquë yo'oyepi ti cöcai ma'ñe pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iyë cato iye a'ë: yëhuiohua'ire cöcaiye, hua'jeohua'i ai yo'ojëna, cöcaiye, cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iyë a'ë.

2

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Ye'yaye

¹ Mësaru Maija'quë do'ijëpi mai de'o Ëjaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. ²⁻³ Jaje pa'ina, yeque mësaru tsi'si sitona datì'ñe pa'i api, te'e jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cañare suñasiquëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ijë ai ju'i care ju'i datì'ñe pa'i api. Daina, mësarupi cayë, du'ru daiquëre de'o caña ju'iquëre: “Da ja'rujë'ë, ico de'o ñu'i saihuëna.” Jaje cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: “më'ë cato ja macare nëcaquë ñajë'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë.” ⁴ Jaje yo'oni tsoe pai yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësaruja'a sahuajë yo'oyë.

⁵ Yë'ë yëcohua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocohua'ire sahuani ì tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne ìte oicohua'ire isisi'i ca nëosi co'amañare pajajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacohua'i pa'i ma'ñe mësaru ñato mësarute tea ju'ñeje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona quërë sacohua'i? ⁷ Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'o hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañope cacohua'i a'ë.

⁸ Mësarupi Maija'quë coca cuañese'eje pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijë'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o tì'ani nuñerepa de'oye yo'oyë. ⁹ Jaje pa'iquëta'are mësarupi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cuañese'eje pa'ye yo'oma' do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, te'i paipi iye cuañese'ere si'aye de'oye yo'oquëta'a te'o cuañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'ina, jare ipi Maija'quëpi capi: “Yëquë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë'ë, huejasicohua'i.” Cui'ne capi: “Paire huani jeoma'pë pa'ijë'ë.” Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jëcohua'i pani tsoe cuañese'ere sehuoma'quë ponëpi. ¹² Mësaru si'aye yo'ose'e ññoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësaru cuasaye cui'ne neñe. ¹³ Ai yo'ocohua'ire oima'pë pa'isicohua'ire cato oiye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'e de'oye tì'aja'cohua'i a'ë, ì Maija'quë pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

¹⁴ Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. ¿Caquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre iquere cōcaiquë'ni, i cuasaye? ¿Jaje pa'ire i cuasase'epi ite huasoye pa'iquë? ¹⁵ Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, pañita'a Maija'quë do'iconi caña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna. ¹⁶ Mësaru aquëpi caji: “Señaquë de'oye pa'ijë'ë. Ca'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye ai pa'ijë'ë.” Jaje caquëta'a ti isiye paji, ite carayere. ¿Iquere jaje pa'ito coca cōcaiquë'ni? ¹⁷ Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

¹⁸ Te'i paipi ca'ñe pa'i api, ñeje: “De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë.” Jaje pa'ina, yure yë'ëre iñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre iñosi'i, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere. ¹⁹ Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iyë ai de'oji. Jaje cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatlohua'ijë cui'ne cuasayë. Cuasajë ca'rajë tsasijë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'ë, huesë pa'ima'ë pa'ija'quë. ²¹ Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jeosi'i caquë yo'osi do'ire. ²² Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'o jujase'e peoye etapi. ²³ Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi ti'api: “Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi.” Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cuañoñe peoji. ²⁵ Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëaja'to isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. ²⁶ Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Ye'yaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa iohua'i yo'ose'e ña de'hua cuaño ja'ñe pa'iyë. Jaje pa'i do'ire mësaru acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'i. ² Si'aohua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'i pani, si'aye i pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api. ³ Mai cuañeñe caballopi de'oye sehucaijaquë cajë yë'opona quëna tarapëre jua nēcōhua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye po'nejë sacohua'i a'ë. ⁴ Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerëpa ju'aquëta'are iti tayoco a'ricona iti tayoquëpi po'nequëna, i yë hue'ñana saicoa. ⁵ Jaje pa'ye mai tsemeñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'io'ipi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocōa. ⁶ Jaje pa'ina, tsemeño cato toaje pa'io, co'aye ne tuture timësicoa. Jaje pa'io'ipi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi ñoni pa'i do'ire. ⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nēcōhua'ire, pi'are, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemeño cato ye'ya ti'añe peocōa, nau nēcō ti'añe peocōa. Co'acōa. Tsimaōje pa'io'ipi si'aye co'a de'huayere timësicoa. ⁹ Jaje pa'ina, io'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare io'ipi paireje co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ije

pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje. ¹⁰ Jare iti yë'opopi etaji, de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayeje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. ¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco etacona, sëje ocoje cui'na etama'coa. ¹² Maija'quë do'ijë, mësarü ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye Isiye

¹³ Jaje pa'ito, mësarü aquëpi ta'ñe pa'ipi asa ti'asiquë pani iyere i de'oye yo'oquë pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare iñoja'quë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarü joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pasi'i cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë caye cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayeje pa'ye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerëpa. Ja asase'e cato iye yeja pa'i cuasani huëose'e a'ë cui'ne pa'i capë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'eje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye isiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iye, dahuëre pa'iye, yecohua'i cuasayere meñe ñaño peoye pa'iye, yecohua'ire teaye ñani cöcaiye, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñe. Ja yo'ojëna, tase'e mëani quëiñeje pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tēja'cohua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ëa Ñaño

¹ ¿Jeropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësarüja'a sa'ñe pëti coca caye? Ja cato mësarü sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësarü sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi. ² Jaje pa'ina, mësarü yëyere ti'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jëojë yo'ojë, mësarü yëyere ti'añu'u cajë yo'ojë uihuayë, mësarü. Mësarü yëye ti'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni isijë'ë cajë sema' do'ire. ³ Jaje pa'ina, mësarupi seni isi cuañoñe pañë, mësarü co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë se do'ire. ⁴ Njëore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ije pa'iohua'i a'ë, mësarü. Huesëye mësarü iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cohua'i de'ojë, ite sañope yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacaiji, maire. Jaje toyase'e canü coa cama'ë pa'iji, care paji. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Diusu maire oi cöcaiquë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi cöcaiquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato cöcaiye paquë api." ⁷ Maija'quëna mësarü pa'iye isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necaijë'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jëoni huë'huëjaquë api. ⁸ Maija'quëna tsioja'ijë'ë, ipi mësaruna tsioja'ija'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tëno tojë'ë, mësarü jëñare si'si pa'iye. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iye se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iye tsoa tojë'ë, mësarü joñoare. ⁹ Otare papi oijë ai co'a ju'ijë'ë, mësarü co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësarü sose'epi ota pönëjaquë cui'ne mësarü sihuayepi oiyena pönëja'quë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña hue'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojë'ë, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësaruja'a co'aquë api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'aquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani iti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tëji ëjaëje pa'i de'oyë. ¹² Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tëji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. ¿Jaje pa'ito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñarojai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëje Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jarona te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña.

¹⁴ Ñamina'a mësaru pa'i ja'ñe huesëyë. Mësaru cato picoja'a pa'isicota'a peo hue'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaru cato ñeje caye pa'iji: “Ëjaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji.” ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu caye co'aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësaru ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. ² Mësaru jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i cañaje pu'jupi ani huesose'e a'ë. ³ Mësaru oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësaru co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësaru capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo hue'ña ëo huesoja'coa. Mësaru tëji mu'sëñare pare jaiye co'amaña de'huani teaye payë. ⁴ Mësaru tsña co'amaña necohua'ire saima'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Ëjaërepa tutu quë'ipi iohua'i nesi do'ire saijë'ë, cayere asapi. ⁵ Iye yeja pa'i maca mësaru de'o hue'ñare pare pa'ijë si'aye mësaru yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë, duruhuequë hui'yape jujuyeje pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute huai mu'sëña ti'api. ⁶ Mësarupi huani jëohuë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

⁷ De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësaru cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, tsio taquë je'quë oco tëcahuëare utequë pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë. ⁸ Jaje cui'ne mësaruje quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, mai Ëjaë daiye ti'a tëji do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë mësaruja'a sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë pëti coca cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u cani. Tsoe caca sa'rore pa'iji Diusu pai yo'ose'e ñani ca tëji ëjaërepa. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ye'yejë'ë, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojë quëcose'ere. ¹¹ Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai sihuacohua'i pa'iyë, jaohua'i cato. Mësarupi Job ai yo'oquë quëcose'e cui'ne tëji hue'ñana Maija'quë ite cōcaise'e asacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë cato, teaye ñani oi cōcaiyepi ini pa'iyë sëte cōcaija'quë api.

¹² Maija'quë do'ijë, mësaru cayepi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë Maija'quëna se ca co'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, nuñerepa cajë'ë, yecohua'i asajëna. “Jaje pa'iji” casicohua'i pani, jare “jaje pa'iji” case'e pa'ijaquë, cui'ne

yecohua'i asajëna, “pañë” casicohua'i pani, jare “pañë” case'e pa'ijaquë. Jaje yo'onita'a mësaru nejo cuañoñe paja'cohua'i a'ë.

Jujucaiḡa'quë Api, Asajë Señe

¹³ Mësaru aquëpi ai yo'oquë pani Maija'quëre seḡa'quë, mësaru aquëpi sihuaquë pani Maija'quëre sihuaquë jëjëja'quë. ¹⁴ Mësaru aquëpi ju'iquë pani sehuosicohua'i ëjaohua'ini soija'quë, mai Ëjaë mamipi cajë seḡacaija'cohua'ire, hui'yapepi dojë. ¹⁵ Maija'quëpi ju'iquëre jujuja'quë api. Ta'ñe cuasajë seto ju'iquëpi co'yaja'quë api. Co'aye yo'osiquë pa'itojë i co'aye yo'ose'ere saḡ de'huacaise'e pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere paḡ ñape yecohua'ina se quëajë, paḡ ñape yecohua'ire seḡacaijë'ë, Maija'quëre si'aohua'i juju cuañosicohua'i pañu'u cajë. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquëpi Maija'quëre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire coḡaiye. ¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquë Maija'quëre seḡuëna, toaso ometëca cui'ne jopo ocoye paḡ, iye yeja. ¹⁸ Paḡona, cui'naëpi Maija'quëre ocojaco caquë seḡuëna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mëaco de'o.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quë do'ijë, mësaru aquëpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquëna, yequëpi, de'o ma'ana cui'naëni ne co'ya coquë pani jutira'siquëni huasoji, cui'ne jaiye i co'aye yo'orojaise'ere saḡ de'hua cuañoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue'ña Hua Saisicohua'ina

¹ Yē'ē Pedropi Jesucristo jējo daoquēpi iye toya ja'hua toyayē, yequē pai yejañare hua saisicohua'ina caquē toyayē: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. ² Maija'quēpi mēsarute sahuapi. Sahuasico-hua'ini Maija'quē joyopi Maija'quē tsecohua'ire nepi, mēsarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsiepi tsoa tosicohua'i pa'ijajē caquē. Jaje pa'ina, Maija'quēpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijē'ē.

Ti Pani Huesēyere Utejē Pa'iyē

³ De'oquēre pa'ni cañu'u, Maija'quēre mai Ējaē Jesucristo pēca ja'quēre, maire ai oi do'ire tijupē coasicohua'ire nesiquēre Jesucristo juni huēisi do'ipi. Jaje pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejē pa'iyere payē, mai. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quē mēsarute caquē ma'tēmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesē ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'ē, mēsaru Maija'quē cuasa do'ipi. ⁵ Jaje pa'ina, mēsarute Maija'quēpi i tutupi ñacai pa'iji, mēsarupi huasosicohua'i pa'iyere, i ne de'huacaise'ere ti'ajajē caquē. Jare tēji mu'señarepa paja'cohua'i a'ē.

⁶ Ja do'ire mēsaru ai sihuajē pa'iyē, coa nēhui tēcahuē jaiye neñañe ai yo'oye pa'itoje. ⁷ Jaje pa'ina, mēsaru Maija'quē pa'iji cuasayere ai yo'oyepi neñaquēna, do'i quē'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iyē jerepa seña maca do'i quē'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'ē. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore iñosi maca Jesucristore sihuajē de'oquēre pa'ni cayere cui'ne ējaēre pa'ni cayere iñoñe pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pē pa'isicohua'ita'a ite ai oiyē, mēsaru. Ite ñama'pē pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajē ai de'oyerepa sihuayē, yē'opi ca ti'añe peoyerepa. ⁹ Sihuajē joñoa huaso cuañeñere ti'asi'i cajē ti'ahuē, mēsaru pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quēre quēacaicohua'ipi ai tsoe hue'ña mēsarute Maija'quē oi coa isi ja'ñere huaso cocare toyacaijēta'a huesēhuē. Jaje pa'ina, iquere caquē'ni cuasajē ai co'ehuē, asa ti'añu'u cajē. ¹¹ Cristo joyopi Maija'quēre quēacaicohua'ire du'ru quēapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jeteyo'je i ayere ma'tēmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quēapi. Jaje quēaquēna, asajē ¿jequē pa'ija'quē a'ni, i? cui'ne ¿je yēhua jaje pa'ija'coa'ni? cajē ai co'ehuē, asañu'u cajē. ¹² Jaje co'ejēna, Maija'quēpi iohua'ire quēapi, iye mēsaru quēaye mēsaru tse peoji caquē. Yecohua'i tse a'ē caquē quēapi. Ja cato maini capi. Yure jaje pa'ina, iyere Maija'quē huaso cocare mēsarute quēacohua'i quēahuē, ma'tēmo jējo daosi joyo tutupi yo'oquēna. Iye huaso coca cato huiñaohua'ique ai cuasajē itise'e ña ēa ju'iñē.

Maija'quēpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

¹³ Jaje pa'iyē sēte mēsaru cuasayere ne de'huajē'ē, cuepese'eje pa'iohua'i pa'ima'pē. Jaje pa'ijēna, mēsaruna Jesús ayere iño maca, Maija'quē oi co'aiyepi pa'iji, mēsarute. Jare cuasajē pa'ijē'ē. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quē caye de'oye sehuocai mamajē sēte, Maija'quēre asama'nē yējē pa'ise'ere pa'ima'pē pa'ijē'ē. ¹⁵ Maija'quē mēsarute soisiquē ai de'oquē api. Jaje pa'ina, mēsaruje de'ocohua'irepa pa'ijē'ē, ije pa'iohua'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: "De'ocohua'irepa pa'ijē'ē, yē'ēje pa'iohua'irepa."

¹⁷ Mësarupi Maija'quëre "Ja'quë" cajë secohua'i pani si'anë ini ca'rajë pa'ijë'ë, iye yeja mësaruru pa'i mu'seña pai ñape yo'ose'eje pa'ye saiquëni, cui'ne si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oquëni. ¹⁸ Mësarute Maija'quëpi huasopi, mësaruru aïohua'i pa'ise'eje pa'ye mësarurë do'i peoyere yo'ojë pa'isicohua'ini. Mësarute huasoni saicaïma'ë paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesë ma'ñere papi. Jare mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. ¹⁹ Cristo tsie do'ipi saicaji'i, mësarute yëi ñama a'si peoquëpi, si'si te'ñaje peoquëje pa'ire papi. ²⁰ Cristo cato ja yë'ta'a yeja de'huama'në jaje jucacaija'quëre ca nëosiquë pa'iji. Jaje pa'ipi yure tëji mu'seña mësaruru de'oye pa'iyere caquë daji'i. ²¹ Jaje pa'ina, mësaruru Cristo do'ija'a Maija'quëre ire papi cuasajë sehuoyë, ju'isiquëni huajëquëre huëoni de'oquëre pare iñosiquëre. Jaje pa'ina, yure mësaruru Maija'quë pa'ire paji cuasajë ina quëco pajë pa'iyë, cocaija'quë api cuasajë.

²² Nuñerepa cocare mësaruru sehuocai do'ire mësaruru joñoa tsoa tohuë, Maija'quë do'ijëre nuñerepa oñu'u cajë. Jaje pa'iyë sëtë si'a tuturepa pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi. ²³ Jaje pa'ina, mësaruru cato yure pai ju'icohua'i mamajë peoyë. Mësaruru cato yure Maija'quë coca ti pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Si'a pai iye yeja pa'icohua'i tayajë pa'iohua'i a'ë, Si'aye iohua'i pa'iyepi taya joroje pa'ye a'ë. Taya cato cueneco. Cuene huesëcona, iti joropi tomecoa.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëye a'ë. Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2

¹ Jaje pa'iyë sëtë si'aye co'ayere jeocojë'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jeocojë'ë. ² Jeoconi tsj mañaja'a coasicohua'i oje yëyeje pa'ye mësarurë joyo pa'i cocare yëjë'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. ³ Mësarupi Ëjaë de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña ti'asicohua'i pani jaje yëcohua'i pa'ijë'ë.

Cristo Api, Pa'iyë Quë'i Quëna Pë

⁴ Ëjaëna tsio daijë'ë, pa'iyë pa'i quëna pëna, pai jeocosicona. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato i sahuasi quëna përe pa'ë, jai do'i quë'io. ⁵ Jaje pa'ina, mësaruru ina tsiojaijë pa'iyë quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necaija'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija'a ai yo'ojë isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere.

⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Yë'ë sahuasicore pani, de'o quëna përe pare Siónna oañë,

Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'iñe pasipi.

⁷ Jaje pa'ina, ja quëna përe iore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'iorepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayeje pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i jeocosi quëna pëpi

Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o.

⁸ Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, iopi ne taoja'coa.

Jaje pa'ina, jaohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëja'cohua'i a'ë, i ña nëose'eje pa'ye.

Maija'quë Pai Pa'iyë

⁹ Mësaru cato i sahuasi pai a'ë. Ëjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mësaru pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarute nea hue'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia hue'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë. ¹⁰ Ja'në cato mësaru i pai peocohua'i pa'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato i pai de'ohuë. Ja'në mësarute Maija'quë teaye ñani cöcaiye papi. Yure cato mësarute teaye ñaquë oi cöcaiji.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mësarute se'ñë, mësaru capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai jo'ña sa'ñope uihuayere. Mësaru cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'ireje. Jaje mësarupi pa'ijëna, yure mësarute sa'ñope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mësaru de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caji'cohua'i a'ë, iohua'ire Maija'quë huaso mu'se ti'aëna.

¹³⁻¹⁴ De'oji. Maija'quëpi nepi, pai ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caji'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Ëjaëre oi do'ire si'a pai ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sëte de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja pai ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mësarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mësarute sa'ñope ca ti'aëne peoyere.

¹⁶ Jo'ya nesicohua'i peoyë, mësaru. Jaje pa'ina, jo'ya nesicohua'i peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diosu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, i yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'rajë'ë. Pai ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoquë Ai Yo'opi

¹⁸ Co'amaña necaicohua'i, mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mësaru de'oye yo'ojëta'are mësarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoye. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mësaru de'oye yo'o do'ire ai yo'ojë quëcoye pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña. ²¹ Jaje caquë mësarute Diosu soipi, mësarupi Cristo mësaru do'ire ai yo'ose'ere ñani i yo'ose'eye pa'ye mësarujë yo'ojajë caquë. ²² Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i. ²³ Ite co'aye catoje sa'ñope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ite yo'o macaje sa'ñope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi, jaëpi pai yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oquëpi ña de'huaajaquë caquë. ²⁴ Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oni sani cruzuna que cuañopi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ije pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mësaru huasosicohua'i pa'iyë. ²⁵ Ja'në mësaru yëi ñama ne huesësicohua'ije pa'iohua'ipi pa'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ipi yëi ñamare ñacaiquë ñañeje ñaquë mësaru jo'ñoaje ñacaiji.

3

Huejasicohua'i Pa'iyere Quëaye

¹⁻² Nomiohua'i, mēsarujē mēsarū ējēohua'i cuañeñere de'oye sehuojē pa'ijē'ē. Jaje yo'ojēna, mēsarū ējēohua'i sehuoma'cohua'ipi mēsarū iohua'ire de'oye ējaohua'ire ñajē de'oye pa'iyere ñajē sehuoja'cohua'i a'ē, ai yēhuo coca peoye. ³ Mēsarū de'ocohua'i ña cuañeñere emēje'e capē ēja de'oyere oima'pē pa'ijē'ē, ai de'oye naña yoyere, jai do'i yī'yo se'huoñere, panita'a jai do'i caña suñañere. ⁴ Mēsarū de'ocohua'i pa'iyē cato pa'ijaquē mēsarū joyopi de'oye cuasayepi, ja'ē tēnē ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyē a'ē, do'i quē'yerepa Maija'quē ña hue'ña. ⁵ Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quēna iohua'i pa'iyē isisicohua'i cato jaje pa'iyepi ēja de'osicohua'i pa'ahuē'ē. Maija'quēna quēco pacohua'i pa'ahuē'ē. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi iohua'i ējēohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuē'ē. ⁶ Jaje pa'io pa'aco'ē, Zara. Jaje pa'io pi io paquē Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ē, "Yē'ē ējaē". Jaje pa'ina, mēsarupi ti ca'rama'pē de'oye yo'ocohua'i pani io mamajē pa'iyē.

⁷ Jaje cui'ne mēsarujē ējēohua'ijē mēsarū nējohua'i yējē cayere de'oye asacohua'i pa'ijē'ē. Pani nomiohua'ipi esa jē'ye duruhuējē pa'iohua'i pa'i do'ire iohua'ire ējaohua'ire ñajē dahuēre paye. Coa ai jerepa Maija'quē oi mēsarute pa'iyē isise'eje pa'ye jaohua'irejē isisi do'ire mēsarū de'oye ñajē pajē'ē. Jaje yo'ojēna, mēsarute jōsa ta'tēpoje pa'io pa'iyē pa'sipi, Maija'quēre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iyē

⁸ Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojē pa'ijē'ē, te'e nēiñena tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quē do'ijēre oijē. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijē cocaicohua'i pa'ijē'ē. ⁹ Mēsarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saima'cohua'i pa'ijē'ē, pēi tea ju'iquēna. Iteje pēijē sañope tea ju'iñepi saima'pē pa'ijē'ē. Coa ai jerepa mēsarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijē'ē, Maija'quēpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sēte. ¹⁰ Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquē de'o mu'seña pasi'i cani

I tsemeñore nau nēcōye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yē'opopi.

¹¹ Co'aye yo'oyere jēoconi de'oyere yo'ojē pa'ijē'ē.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni ti'ani jare yo'oye pa'iji.

¹² Ejaēpi nuiñe pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne iohua'i ite señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquēta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquē pa'iji.

¹³ ¿Nepi mēsarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mēsarupi si'anē de'oyese'e

yo'ocohua'i pa'ito? ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are mēsarū nuñerepa yo'ojē pa'i do'ire

ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. Ca'rama'pē pa'ijē'ē. Cui'ne co'a

ju'ima'pē pa'ijē'ē. ¹⁵ Coa ai jerepa Cristore mēsarū joña Ejaēre pare pajē'ē.

Jaje pa'ina, si'anē cuañesicohua'ipi pa'ijē'ē, mēsarū sehuoni utejē pa'iyere

paipi seni asañu'u cajē secohua'ire, dahuēre pa'iohua'ipi, ējaohua'ire ñajē

de'oyere papi iohua'i sese'ere sehuocaijē'ē. ¹⁶ Jaje pa'ina, mēsarū cuasayepi

jo'cua pa'ijaquē canī de'oye yo'ojē pa'ijē'ē. Pa'ijēna, mēsarū nuñe Cristore

sehuocohua'i ēaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi iohua'i co'aye case'ere cuasajē

co'a ju'ija'cohua'i a'ē. ¹⁷ Ai jerepa de'oji, nuñere pare yo'ojē ai yo'oye pa'ito.

Jaje Maija'quēpi yē nēoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ē.

¹⁸ Mai co'aye yo'o do'ire saicai Cristo ai yo'opi, te'ore pare jūni tējiquē.

De'oquēpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quē quē'rona sasi'i

caquē. I capē cato huahuoni ju'isiquē paji'i. Jaje pa'isiquēta'a i joyopi

huēoquēna, cui'naēpi huajēquē pani copi. ¹⁹ Ja joyopi sani paire necaise'ere

quēapi, tseā cuañosi joñoare. ²⁰ Ja joña cato tsoe hue'ña Noé pa'inē

Maija'quēre sehuocaima'cohua'i pa'ijē pa'isicohua'i paē'ē. Jai yohuē de'hua

maca Maija'quē yo'o jujama'ē iohua'ire utequē pa'i maca ja joñoare quēapi.

Coa ocho pai maña huaso cuañojē pa'ahuē'ē, ocopi. ²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'eje pa'ye a'ē. Jaje pa'ina, Jesucristo jūni huēisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa iñoñe a'ē, ja huasosicohua'i pa'iyere. Jaje pa'ina, ěmēje'e si'sire tsoa toñere oco doye iñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajē Maija'quēre señere iñoji. ²² Maire huasoquē cato ma'tēmona mēni Maija'quē ěja te'tere pa'iji, si'aohua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuañe tutu pacohua'ire meñe cuañequēpi.

4

Diusu Isisi Tutu Pa'iyē Ja'ye Ñacajē Pa'iyē

¹⁻² Cristopi i capē ai yo'oquē juji'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajē'ē. Capēpi ju'isiquē cato co'aye yo'oye tēni saisiquē api. Tēni saisiquēpi si'a i iye yeja pa'i maca Maija'quē yēyere yo'oquē pasipi, i capē co'aye yēyere yo'oma'ē, jare cuasajē pa'ijē'ē. ³ Teape tsoe mēsarū Maija'quēre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojē paē'ē, si'aye yo'oyena sēo measicohua'ipi, co'ayere yēyere, cuepeyere, jai pai tsi'sini aijē ai pisiye yo'ojē cayere, jaiye cono ucuyere, cui'ne Maija'quē api cajē co'ayere sejē yo'ojē paē'ē. ⁴ Jaohua'i cato yure mēsarute t̃ohua'ire ñañē, mēsarupi te'e iohua'i ja're cono co'ayere yo'ojē pa'ima'pēna. Jaje pa'ina, mēsarute co'aye cayē. ⁵ Jaje pa'iquēta'are jaohua'i cato iohua'i pai ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ē, huajēcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pai ñape yo'ose'ere saisi'i caquē ña de'huaquēna. ⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quēapi. Ja cocapi iohua'i huajēcohua'i pa'inē yo'ose'ere ña de'huayere caquē, iohua'i Diusu pa'iyē isiyepi joyopi pa'ijajē caquē yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña ti'aji. Jaje pa'ina, mēsarū nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quēre señese'e yo'ojē pa'ijē'ē. ⁸ Jaje pa'ina, si'aye jerepa pai ñape sa'ñe oiyere pajē'ē. Paire oiye cato jaiye co'aye yo'oyere sai de'huacaiye a'ē. ⁹ Pai ñape yecohua'ire de'oye yo'ojē'ē, mēsarū huē'ena daicohua'ire, ěsema'pē. ¹⁰ Jaiye tiñe pa'ye Maija'quē isiye de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sēte pai ñape yecohua'ire necaijē'ē, mēsarū isi cuañose'eje pa'ye. ¹¹ Mēsarū joyopi cocare caquē pani Maija'quē coca cayeje pa'ye cajuquē, cui'ne yecohua'ini cocaiquē pani Maija'quē isi tutupi cocaijaquē. Jaje pa'ina, si'aye mēsarū nerojaiñe cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quēre sihuajē de'oquēre pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijaquē. Maija'quēre cato si'a miañe jare i tsese'e a'ē, cui'ne si'a co'amaña jare i tsese'e a'ē, je'nēna. Jaje pa'ijaquē.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oye

¹² Yē'ē oicohua'i, toa ěoyeje pa'ye jēaye neñañepi mēsaruna titaja'coa. Titacona, me neni jaje tiñerepa pa'iquē'ni cuasama'pē pa'ijē'ē. ¹³ Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajē'ē, Cristo ai yo'ose'e ayere mēsarujē pajē cajē, si'aye i ayere de'oyerepa mēsarujā'a iñoquēna, ai sihuaja'cohua'ipi. ¹⁴ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mēsarute co'acohua'i a'ē cato mēsarū sihuacohua'i pa'iyē pa'iji, Maija'quē de'o joyopi mēsarū ja're pa'i do'ire. ¹⁵ Paire huani jēoñere, co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarojaijē ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquē pani huajēya' ju'iñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquē pani huajēya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quēni de'oquēre pa'ni caquē sihuaye pa'iji, ai yo'o do'ire.

¹⁷ Tsoe ti'api, Maija'quē tsēcapēre pani iohua'i yo'ose'e ñaquē sai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquē sai de'huaye huēoto, ěmerepa jaohua'i Maija'quē caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quē cuañeñe yo'oma'pē tayocohua'i? ¹⁸ Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañoñe ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'ito, ěmerepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne

tayocohua'i jëa tì'aja'cohua'i a'ni? ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë yëyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'iye pa'iji, joñoase'ere Maija'quëna isini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huaquëpi, cui'ne i case'eje yo'o tì'aquëpi.

5

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹ Yë'ëje sehuosicohua'i ëjaë'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquëna, ñasiquëpi yure yëhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mësarü quë'ro pa'icohua'ire, yë'ëje ïohua'i ja're conì Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je pajä'quëpi. ² Mësarupi ñacaija'cohua'i a'ë caquë Maija'quë mësaruna isisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'ë, Maija'quë yëyeje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'ë, cuäñe nëosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mësarü yë do'ire sihuajë nejë'ë, co'amaña. ³ Cui'ne mësarü tsecohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë, mësarü ñajë pacohua'ire. Coa ai jerepa ïohua'ini de'oye pani ññojë'ë, mësarü pa'i'yere ñajë tuija'cohua'ire. ⁴ Jaje mësarü yo'onita'a yëi ñamare ñacaicohua'i Ëjaërepa dai maca de'o marore pare isi cuäñoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'conì, cui'ne i ayere de'oyere pare ññoja'conì.

⁵ Jaje cui'ne mësarüjë posëohua'ijë sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'ë. Si'aohua'i pai ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijë dahuëre pa'ijë'ë. Jaje pa'iye pacohua'ire cato Diosupi sañope yo'oquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oquë i oiyepi cöcaiquë api. ⁶ Jaje pa'iye sëte Maija'quë tutu quë'i Ëjaëre pa'ë cuasajë i cuäñeñere sehuojë dahuëre pa'ijë'ë, ïpi mësarute jerepa tëto saisicohua'ire neja'quëre iti yo'o maca tì'aëna. ⁷ Jaje pa'ina, si'aye mësarü co'a ju'iñe Maija'quëna isijë'ë, mësarute oi ñacaiquëna.

⁸ Ñare pajë pa'ijë'ë, sëtasicohua'ipi. Mësarute sañope yo'oquë huati, jai yaije pa'ipi tël'ijai mësarute co'equë cu'iji, asi'i caquë. ⁹ Sañope ite quëco saojë'ë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a hue'ña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ijë cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcoyë cuasajë mësarüjë quëcojë'ë. ¹⁰ Jaje coa nëhui tëcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diosupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire, cui'ne tì'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijë ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi. ¹¹ Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiyerepa

¹² Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuäñoahuë, iye nëhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yëhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa itire tuijë pa'ijë'ë.

¹³ Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'eje pa'ye Diosu soisicohua'ipi, cui'ne yë'ë mamaquëje pa'i Marcosje mësarute pëpa saoji. ¹⁴ Pai ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijë su'cuajë sihuajë pëpacaijë'ë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sëte, ïpi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cose'e Hua Saicohua'ina

¹ Yë'ë, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayë, mësaruni caquë, Jesucristo jo'yaëpi i jëjo daoquëpi. Maija'quë nuñerepa yo'oquëpi cui'ne Jesucristo paire huasoquëpi, yëquë cuasayeje pa'ye Maija'quë pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa ti'añe isisicohua'ina toyayë. ² Maija'quë coa isiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute jerepa pa'ijaquë, mai Ëjaë Jesucristore cui'ne Maija'quë mësaru cuasa ti'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quëpi soipi, i jerepa pa'iyepi cui'ne i de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi i tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojë pa'i ja'ñere, ite mai cuasayepi. ⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye i ca nëose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye yeja pai ëaye nëiñepi co'a de'oyena sayere cati saisicohua'ipi pa'ijë i pa'iyë ayere ti'ani pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, mësaru ai seña maca payere cajë tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mëojë'ë. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mëojë'ë. ⁶ Ta'ñe cuasayepi yëyere co'ye quëco ti'añere se mëojë'ë. Yëyere co'ye quëco ti'añepi yo'o jujama'pë quëcoyere se mëojë'ë. Yo'o jujama'pë quëcoyepi nuñerepa cuasayese'e se mëojë'ë. ⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'quë do'ijëre oiyere se mëojë'ë. Maija'quë do'ijëre oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mëojë'ë.

⁸ Jaje mësarupi iye co'amañare pajë se mëoto mësaru pa'iyë do'i quë'ye pasipi, coa pa'iyë peojë. Cui'ne mësaru Cristore cuasase'ere se mëoñe pa'iji. ⁹ Jaje pa'iquëta'are iye co'amañare peoquë cato ñama'quëje pa'i api. Panita'a ñaco poreije pa'i api. I ja'në co'aye yo'ose'e tsoa toçaise'ere huanëyesiquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quë sahuani i tsecohua'ire nese'ere iñoñu'u cajë ai cuasajë yo'ojë'ë. Mësarupi jaje yo'oni co'aye yo'oyena ta'ñe ti paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquë Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mësarupi ta'ñe cuasajë nuñere pare ocue pa'i macarepa pa'itojë ja yë'ta'api yë'ë cato mësarute ca sëtoquë pasi'i si'aye mësarute ye'yase'ere. ¹³ Jaje pa'ina, yë'ë cato iye nuñere pa'ë cuasayë. Ja yë'ta'a yë'ë huajëquë pa'i maca cato mësarute yëhuo sëtoquë pasi'i caquë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristopi yë'ëre quëa iño'pi, më'ë esa iye yeja pa'iyë jëoja'quë a'ë caquë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ë ju'isi jeteyo'je yë'ë ca sëtosi co'amañare si'anë cuasa cuañoñe pa'ijaquë caquë, yë'ë ai cuasaye ja'ye yo'oyë.

Mai Ëjaë De'oyere Ña'ñe

¹⁶ Mai Ëjaë Jesucristo daiye cui'ne i tutu quë'irepa pa'iyere yëquë mësarute quëase'e pa'ise'e coa cuasa huëose'ere quëaye pahüë. Yëquë ñaco care papi jerepa pa'i pa'ina, ñase'ere quëahuë. ¹⁷ Cui'ne yëquëpi ite ñajë cui'ne asahuë, Maija'quëpi Jesure de'oquëre pani, jerepa pa'ini sihuaquë ma'tëmopi de'o yë'orepa "iquë api, yë'ë mamaquë, yë'ë oiquërepa. Ini ai sihuaquë pa'iyë," caquëna. ¹⁸ Jaje asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e Maija'quë caye jutaquëna, jeto de'o cutihuëre Ëjaë ja're con pa'i maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payë, maire jerepa care paye necai cocajë. Ja cato Maija'quë quëacaicohua'i toyajë pa'ise'ere cayë, jare mësaru de'oyerepa asacaiye pa'iji, toa tsëo pë ñami miacaiyeje pa'ye mësarute miacaiyere. Jaje miacai pasipi,

mësarü joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye ti'a macaja'a. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarü cato cuasaye pa'iji. Maija'quë coca toyase'e cato pai quëase'e peoye a'ë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huëojë caye pa'ahuë'ë. Coa ai jerepa Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quë yëyere ca'ahuë'ë.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye (Jud 4-13)

¹ Israel pai Maija'quëre quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësarü acohua'ije ye'yacohua'ipi coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahuerëpa iohua'i co'aye cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñepi titasipi. ² Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë. Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësarü payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye ye'yayepi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi ti jëa ti'añe peoyere papi uteji, tsoe hue'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ire sëte.

⁴ Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i sai de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato huëni ai nea hue'ñare pana toa yejana jeocoa'ji'i. Jaohua'i cato pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca tëjija'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hue'ña pa'isicohua'ireje Diusu sai de'huacaiye pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocopi co'je huea'ji'i. Co'je hueacona, coa Noé macase'ere, iti nuiñe pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne i ja're con siete pai pa'icohua'ise'ere huasoaj'i'i. ⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra pai daripëaje Diusupi nejoaj'i'i, huatase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa'ji'i, jeteyo'je co'a pai pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa ja'ñere caquë.

⁷ Jaje yo'oquë coa Lotse'ere huasoaj'i'i, co'a paipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë oi pa'isiquëse'ere. Jaë cato nuñe pa'iquë pa'aji'i. ⁸ Jaje nuñe pa'ipi iohua'i quëno macare pa'i si'a mu'señapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne ñaquë i de'o joyopi ai yo'oquë oi pa'aji'i. ⁹ Jaje mai Ejaë cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoquë api. Jaje pa'iquëta'are co'acohua'ire cato pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paquë api.

¹⁰ Diusupi si'seja'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i cayere coejë sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'ima'pë iohua'i yëyese'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire co'aye cacohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are huiñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña hue'ña.

¹² Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa nëtërojaicohua'ije pa'iohua'i a'ë. Asa ti'añe peocohua'i a'ë. Coa iohua'ire nëiñeje yo'ocohua'i a'ë. Tseani huani jeoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i asaye ti'a ma'ñere co'aye a'ë cayë. Ja do'ire nëtërojaicohua'i ju'iñeje pa'ye ai yo'ojë juni huesëja'cohua'i a'ë. ¹³ Yecohua'ire iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai de'hua cuañojë yure cato si'a mu'seña anirojaijë sihuacohua'irepa pa'iyë, cuasayë. Jaohua'i cato si'si a'sioje pa'iohua'i pa'iyë, mësarü ja're con. Jaje pa'iohua'ipi mësarü ja're con ao aijë sihuayë cajë yo'oyë, iohua'ire coso huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

¹⁴ Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ñaño pañë, jare nomi ëayese'epi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyeje ti jë'joma'cohua'i a'ë. Tutu peocohua'ire cato iohua'i yo'oyepi cosojë co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. Ai

co'amaña tsi'soni payere cajë ta'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë co'aye ca nëosicohua'ipi. ¹⁵ Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oquë curiquë nesi'i caquë yo'o ja'ñeje pa'ye yo'oyë, jaohua'i cato. ¹⁶ Jaje yo'oquëna, ite burra ti cama'copi pa'i yë'ore papi i tayoquë yo'oyere ca quëcoa'co'ë. Jaje cani i cuepequë yo'oyere necaiye pa'aco'ë.

¹⁷ Iye pa'i cato oco dea pëpi oco peocoje pa'icohua'i a'ë, cui'ne sirioni tutupi tirona tutu saoyeje pa'iohua'i a'ë, nea hue'ñare pana ti nejaja'cohua'ire ña nëosicohua'ipi pa'iyë. ¹⁸ Jaohua'i cato pa ëaye nëi tutupi ca huëocohua'i a'ë, do'i peo cocapi cajë. Jaje cajë tayocohua'i quë'ropija'a cati huajësicohua'ini, iohua'i capë co'aye yëyena capë ëayere sëo mease'ere yo'ojë, cosojë jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa pani huajëye. Jaje cajëta'are iohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nesicohua'ire paji. Jaje pa'ina, si'a pa'i iohua'ire yo'o ëaquëna, quëco ti'ama'pë yo'oyere ëjaëre payë. Japi jo'ya nesicohua'ire paquëna, pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, maire huasoquë Ëjaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'në co'aye yo'ose'epi hue cösicohua'i pani, ja'në pa'ise'e seña maca co'a hue'ñana cacayë. ²¹ Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë de'oyerepa cuañeñere iohua'ina isipi, ite asasicohua'ita'a jeoni pa'ijëna. ²² Jaje pa'iquëta'are jaohua'ina ti'api, tsoe case'epi: "Jo'ya yai i siso oasiconi ani coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa."

3

Ëjaërepa Daiyere Quëaye

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mësarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mësar nuñerepa cuasajë pa'iyere yëhuo sëtosi'i cuasahuë. ² Jaje pa'ina, huanëyema'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Ëjaërepa huasoquë cuañese'ere, jare i jëjo daocohua'i mësarute ye'yase'ere.

³⁻⁴ Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cue'cue yë'opi, seja'cohua'i a'ë: "Me neo'ni, yure Cristo dasi'i ca nëose'e", mai aipë maña juju satoje yeja de'hua maca acoje pa'io'pi nëio carajaico iye yeja. ⁵ Jare secohua'ipi cato tsoe hue'ña Maija'quëpi cuañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejajë oco da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coejë jaje cayë. ⁶ Cui'ne tsoe hue'ña yejajë ocopi co'jeni si'aye iote pa'iyë nejose'eje asacohua'i a'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iyë cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañe do'ipi de'huase'epi. Ja toapi pa'i ñape yo'ose'e ña tëji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejaja'quë api.

⁸ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huanëyema'pë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji. ⁹ Mai Ëjaë yecohua'i cayeje pa'ye i ca nëose'ere yo'o ti'ama'ë tsoe nëima'ë pa'iji. Coa ai jerepa i cato mësaruni cuasaquë dahuëre yo'oji, pa'i juni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, i cato yëji, si'aohua'i Maija'quëna ponëni co'iyere tiro pa'icohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi ti'aja'coa, Ëjaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hue'ñarepa nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pisiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i co'amaña peo

hue'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje peo hue'ñarepa ëose'e pasipi.

¹¹ Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sête, ai jerepa ina isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'iye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, Diusu yo'oja'a mu'se esa ti'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa ti'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'iye cui'ne yeja pa'iye nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hue'ñarepa ucosi huesoquëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diusu ca nëose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi titani si'si te'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. ¹⁵ De'hua cuasajë'ë, mai Ëjaë cato maire oi do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje, Diusu ite ta'ñe asaye isise'eje pa'ye. ¹⁶ I mësarute toya saoye ñape iye ayere mësarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yeque cato asa ti'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe ponañë. Ja ponañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tiñe ponacohua'i sête, iohua'i nejo cuañö ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷ Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mësarü cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarü nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mësarute iohua'i cosoyepi ne tajoë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mësarü cato ai jerepa mai Ëjaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa ti'ajë'ë, i oiyeje pa'ye oiyena ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. ² Iye pa'i cocapi yëquëna eta iñopi, pëca ja'quë ja're coní pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mësarute quëahuë, ja ti pani huesëyere. ³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'ieje pa'ye. ⁴ Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë. Maija'quë cato ëse miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea te'te macajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diusu pa'ieje mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diusu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tocaiiji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tocaiija'quë api. ¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'i a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. ² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ijaquë caquë jucacaji'i. ³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuocaicohua'i pani de'hue ite asa ti'acohua'ipi pa'iyë asayë. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ëpi ite asa ti'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ini nuñerepa cocapi peo do'ire. ⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oquë pani ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'eje pa'ye pa'ie pa'iji.

Huajë Cuañeñe

⁷ Yë'ë oicohua'i, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mësarupi asahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ñañe pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaiji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji. ¹⁰ Maija'quë do'iquëre oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne taoñe peoji. ¹¹ Maija'quë do'iquëre coequë

cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco cãna tẽhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.

¹² Tsi maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, sai de'huacaisi do'ire. ¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa ti'arena, ja'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, posëohua'i mësarute, huatireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsi maña de'hue ja'quëre pare asa ti'asi do'ire. ¹⁴ Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo maca pa'isiquëni de'hue asa ti'asi do'ire. Toyahuë, mësarute posëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ë, iye yejare, cui'ne iote pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye yejare oito Diusu oiyepe i te peoji. ¹⁶ Si'aye iye yeja ayere paipi ti'añe cato Maija'quë ise'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja cato si'a io co'aye yëye con carajaija'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, ti'api, tẽji mu'señarepa, mësaru ja'në Cristo sañope yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'iyë yure jai pai Cristore sañope yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, tẽji mu'seña'ë asayë. ¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Jaohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. Jaohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'iyë pañere iñojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute Cristopi isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere mësaru asacohua'i pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, mësarute toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyayeje pa'ye. Mësarupi nuñerepa cocare asa ti'acohua'ire sëte. Jaje pa'ina, mësarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'iyë peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ë caquë api. Jaëpi Cristore sañope yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca ja'quëre coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato. ²³ Jaje pa'ina, mamaquëre irepa peoquëni coa cayë caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquëre ire papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito mësarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere. ²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asa'ñu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi mësarute ye'yaquë pa'iji. I ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë, coso ma'ñe a'ë, iti ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, i ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa i dai maca ñaja'cohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sëte, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mamajë a'ë, asayë.

3

Maija'quë Mamajë

¹ Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai i mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja pai mai pa'iyë asa ti'añe pañë, Maija'quë pa'iyë asa ti'ama'cohua'i sëte. ² Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë

a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a huesëyë, mai tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ite ñajë maije ije pa'iohua'i pa'i ja'ñere. ³ Jaje pa'ina, si'aohua'i ina uteye pacohua'i cato iohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua pecohua'irepa pañu'u cajë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'o'ji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë. ⁵ Tsoe mësarupi asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë. ⁶ Jaje pa'ina, i ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i pa'iyeye asa ti'ama'quë api. ⁷ Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'iyeye pa'ye. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

⁹ Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi ini pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sête tayo yo'oma'quë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diosu tsecohua'i peoyë.

Sa'ñe Oijë Pa'iyë

¹¹ Pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësaru du'ru macarepa asasi-cohua'i a'ë. ¹² Cañje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani jeose'eje pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani jeose'e ñani, Cañ yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani jeopi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iyë, ja'në ju'iñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena têtö saiscihua'ipi pa'iyë, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji. ¹⁵ Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani jeoquëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, paire huani jeoñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere. ¹⁶ Paire oiye asa ti'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, coaima'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye i joyore pa'iquë'ni? ¹⁸ Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiyë cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi iñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I Ña Hue'ñare Pana Quëcojë Pa'iyë

¹⁹ Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaje i tsere pa'ë asajë co'a ju'iñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo asaye jerepa pa'i sête jerepa si'aye asaji, mai pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire caye peoto co'a ju'iñe peoyerepa Maija'quëna quëcojë pa'iyë. ²² Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cuañese'ere de'oye sehuocaicohua'ipi mai yëyere ite seto ipi isija'quë api. ²³ Iye a'ë, i cuañeñe. Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pai ñape yecohua'ire oijë pa'iyë pa'iji, Jesús cuañese'eje pa'ye. ²⁴ Jaje pa'ina, i cuañese'e sehuocaicohua'i cato Maija'quë ja're con pa'iyë, Maija'quëpi

iohua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iye.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pai Maija'quëre cacaicohua'i a'ë cajë, coa cosocohua'i pa'iye. Ja do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iohua'i case'ere neñajë'ë, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë. ² Iyena mësaru Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asaye pa'iji, iohua'ini Jesucristoni pai capë quë'repa daji'i, cajëna. ³ Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësaru. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

⁴ Huau dohuë, mësaru cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja paire pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësaru ja're pa'i do'ipi. ⁵ Jaohua'i ja cosocohua'i cato iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja paipi iohua'ire asacaiyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iye asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai cayë asaye paji. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Paire Oiquë Api

⁷ Maija'quë do'ijë, pai ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Paire oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iye asacohua'i a'ë. ⁸ Maija'quë cato paire oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api. ⁹ Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'iye ti'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iñopi. ¹⁰ Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai tocaija'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire ipi oise'e a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sëte maije pai ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. ¹² Te'ijë Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyepi eta iñoji, ije pa'i yo'ojë. ¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, ipi mai ja're pa'iji cajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja paire huasoquëre cajë quëayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're cõni pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa ti'ajë i maire oiyere oire paye a'ë asajë i oiyere sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, paire oiquë cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñe paire oiyere pasicohua'i pani, pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristojë pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca. ¹⁸ Paire oiye cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, paire nuñerepa oiyepi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiye ti'ama'quë api.

¹⁹ Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiyë. ²⁰ Jaje pa'ina, paipi "yë'ë oiyë, Maija'quëre" caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tiña ñaquëni oiye pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiye pa'iquë'ni? ²¹ Jaje pa'ina,

maipi payë, i cñañese'e ñeje cayere: “Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiye pa'iji.”

5

Pa'ire Paji Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

¹ Si'aohua'i Jesure, Cristore papi asacohua'i cato, Maija'quë mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiye. ² Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cñañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito, asayë, Maija'quë mamajëreje cui'ne oicohua'i a'ë cajë. ³ Maija'quëre oiye cato i cñañese'ere sehuocaiye a'ë, i cñañeñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë. ⁴ Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji. ⁵ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

⁶ Iquë Jesús cato i do cñañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñoñe paji'i. Cristo api, maire huasoquë. Coa oco doyesese'e pa'iyepi, oco dose'e cui'ne i tsie coní paji'i. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api. ⁷ Jaje pa'ina, ma'tëmre toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë. ⁸ Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jaje cuasajë'ë, toasone iye yejana iye te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iyë. ⁹ Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sëtë. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sëtë asacaiye pa'iji, Maija'quë i mamaquë ayere quëaye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ire papi caquë asaquë cato i mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayere i joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ire papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, i mamaquë ayere asacaima' do'ire. ¹¹ Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, i mamaquëni iye ti pa'iyepi pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, i mamaquëre paquëpi ti pa'iyepi paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iyepi peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

¹³ Maija'quë mamaquëre ire papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyepi payë cajë asajajë caquë.

¹⁴ Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ipi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai seña asacaiji. Asaye sëtë mai ite sese'e tsoe ti'ani payë asajë pa'iyë.

¹⁶ Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji. Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyepi isija'quë api. Cama'ë pa'iyë, juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacaijë'ë caquë. ¹⁷ Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diusuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë mamaquëpi ñacaina, huatije pu'pema'ëna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayë, iye yeja pa' cato iohua'i ëjaë huatipi cñañequëna pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë asayë.

²⁰ Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire ta'ñe asaye isise'e, nuñerepa Maija'quë pa'iyepi asa ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, asayë, mai

nuñere pare pa'iye, i mamaquë Jesucristoni. Jaë api, nuñerepa Diusu ti pani huesëyere paquë. ²¹Tsi dohuë, de'hua ñajë pa'ijë'ë, coso diusuohua'ire, yo'ojë sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iyē Cui'ne Ti Oiyē

¹ Aipi yē'ē iye toya ja'hua toyayē, Maija'quē sahuasicona, cui'ne iti tsēcapē acohua'ina caquē, yē'ē nuñerepa ai oicohua'ina. Yē'ēse'e oiyē pañē, cui'ne yē'ē oiyēje pa'ye mēsarute oiyē, nuñerepa cocare asasicohua'ipi. ² Oiyē, mēsarute nuñerepa cocapi yēquē joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesē ja'ñe a'ē. ³ Jaje pa'ina, Maija'quēpi cui'ne Ējaē Jesucristo Maija'quē mamaquēpi cōni nuñerepa yo'ojē mēsarute oijē i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani cōcaiyere isijajē. Isijēna, de'oye pa'ijē'ē.

⁴ Mēsarū mamajē acohua'ipi Maija'quē maire cuāñese'ere nuñere pare pa'ijēna, ti'ani ñani yē'ē ai sihuahuē. ⁵ Yure jaje pa'ito Maija'quē do'ijē señē, mēsarute. Pa'i ñape yecohua'ire sa'ñe oijē pañu'u. Iye yē'ē mēsarute toyaye huajē cuāñese'e peoji. Tsoe ja'a huēo maca mai asase'e a'ē. ⁶ Paire oijē pa'iyē cato Maija'quē cuāñese'eje pa'ye yo'ojē pa'iyē pa'iji. Jaje pa'ina, cuāñese'ere tsoe ja'a huēo macana asasicohua'i sēte paire oiyere pa'ijē'ē.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai pa'i cosocohua'i iye yeja pa'iyē, Jesucristore nuñerepa pa'ije pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'ē, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'ē. ⁸ Si'aye mēsarū nesi do'i sa'i cuāñoñere cajē de'hua ñajē'ē, mēsarū ai yo'ojē nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'ima'ē, Cristo ye'yase'ere tēto sani yo'oyē caquē cato, Maija'quēre peoquē api. ¹⁰ Jaje pa'ina, mēsarū quē'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, “daijē'ē, huē'ena” cama'pē pa'ijē'ē. Cui'ne pēpayeje pajē'ē. ¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pēpaquē cato iohua'i co'aye yo'o tē'huire pa'iji, do'i quē'ye.

Ca Tēji Cocarepa

¹² Jaiye mēsarute caquē toyaye payē. Jaje pa'iquēta'are toya ja'huana tintapi toyaye coeyē. Coa ai jerepa mēsarū quē'rona sani mēsarūni ñaquē cayere yēyē, mai sihuayepi ti'ase'erepa pa'ija'co caquē. ¹³ Maija'quē sahuasico mamajēje mē'ere pēpa saoyē, mē a'yo mamajēje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquē.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

¹ Aipi yë'ë toyayë, iye toya ja'hua yë'ë cajeirepa Gayona caquë, yë'ë nuñerepa oiquëna.

² Më'ëre Maija'quë do'iquëre secacaiyë, ju'ima'quë caquë, si'aye më'ë yë yo'oye de'oyerepa etaja'quë caquë, më joyo de'oye pa'ieje pa'ye. ³ Yë'ë ai sihuahuë, Maija'quë do'ijëpi dani më'ë ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quëajëna, asani. ⁴ Peoji, yeque yë'ë sihuaye iyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë mamajëpi nuñere pare pa'ijëna, asani ai sihuayë.

⁵ Maija'quë do'iquë më'ë nuñerepa yo'oyë, Maija'quë do'ijëre yequë hue'ñapi daicohua'ire më'ë ñama'cohua'ireje cöcai yo'oni. ⁶ Si'aohua'i Maija'quë do'ijë tsi'si sitona më'ë aihua'ire oi yo'oyere quëajëna, asahuë. Jaje pa'ina, señë, më'ëre. Jaohua'ire saijëna, co'amaña caraye pa ja'ñere cöcaijë'ë caquë, Maija'quë sihuaquë ñañere yo'ojë'ë caquë. ⁷ Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajë sai huëohuë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë peocohua'ipi cöcañu'u cato coeyë, iohua'i cöcai yere imañë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quëaja'cohua'ire mai cöcai do'ipi.

Diótfrefes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

⁹ Maija'quë do'ijë, më'ë quë'ro pa'icohua'ina caquë yë'ëpi toyahuë. Jaje pa'iquëta'are Diótfrefespi yëquë case'ere asacaiye coepi, ipi iohua'i ëjaë pasi'i caquë yo'o do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ëpi jaron saisiquë pani sañope yo'oyere caja'quë a'ë, yëquë yo'o ma'ñere coa cosoquë co'aye sañope caquëre. Jase'e cama'ë cui'ne Maija'quë do'ijëpi ti'acohua'ireje daijë'ë cama'ë yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huë'ena saye yëcohua'ireje sama'pë pa'ijë'ë caquë ësequë yo'oji. Cui'ne tsi'sisi hue'ñana eto saoquë yo'oji, iohua'i huë'ena saye yëcohua'ire.

¹¹ Maija'quë do'iquë, co'aye yo'o iñoñere tuima'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. De'oye yo'oquëpi Maija'quë tsequë pa'iji. Co'aye yo'oquë cato Maija'quëre ñama'quë api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

¹² Si'aohua'i Demetrio de'oye api cayë. Nuñerepa coca cayeje pa'ye pa'iquë api. Yë'ë i pa'ie ñaquëje de'oye api cacaiyë. Jaje cajëna, më'ëpi nuñerepa cayë caquë asayë.

Ca Tëjiyerepa

¹³ Jaiye më'ëre caye pahüë. Jaje pa'iquëta'are coeyë, coa toya ja'huana tintapi toyani jëjo saoye. ¹⁴ Më'ëre pani ñaquë cayere yëyë. Jaje pa'ina, esa ña huajë'ñe nëji.

¹⁵ Ai cuasama'ë de'oye pa'ijë'ë. Iño pa'icohua'i më'ë cajeohua'ipi më'ëre pëpa saoyë. Jaje cui'ne yë'ëje më'ëre señë, pa'i ñapere yëquë cajeohua'ire yëquë cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pëpacaijë'ë caquë.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija'quë Soisicohua'ina

¹ Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toy-ayë, Maija'quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina. ² Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija'quë paire oiyere, cui'ne ipi teaye ñani oi cōcaiyere ai jerepa isi cúañojē pa'ijajē caquë señē.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i (2 Pe 2.1-17)

³ Maija'quë do'ijē, yë'ë cato ai toyaye yēhuē, huaso coca ayere mēsaru cui'ne yë'ë mai payere. Jaje pa'iquēta'are yure cato yequere toyaquē ai señe pa'iji, mēsarute. Ai cuasajē yo'ojē'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñe. Iye ye'yayere si'aye Maija'quë i paina isise'epi. ⁴ Tsoe coa cosojē ye'yacohua'ipi yahuerēpa mai ja're cōni cacasicohua'ipi pa'iyē. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quēaji, nejoja'cohua'ire ca nēosicohua'ipi pa'iyē. Jaohua'i cato Maija'quēre sañope yo'ocohua'ipi i de'o cocare pare tiñe pōnani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajē ye'yayē, cui'ne mai paquē, mai Ējaē Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ë cacohua'ipi.

⁵ Mēsaruپی tsoe asacohua'i pa'itoje, mēsarute caye yēyē, mēsaruپی Israel paire Egíptopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajē caquē. ⁶ Cui'ne huiñaohua'ireje nea hueñare pana cosicohua'ini paji, ti jarote quēna meapi huesicohua'i pani huesyē. Jaohua'i cato iohua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pē, Maija'quē ja're cōni pa'i sito jeocōni etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyē. ⁷ Huiñaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yē'quē maca pa'i daripēaje, nomi yo'oyena ne huesēni pai yo'ojē pa'iyē tēto sani co'aye yo'ojē yaya maca pa'i toana ēo huea cúañoa'huē'ë. Ja yo'ose'e cato si'aohua'ire quēaye a'ë, jaje yo'oma'pē pa'ijē'ë caquē.

⁸ Jaje yo'ose'e asajēta'a iye cosojē ye'yacohua'i, coa huēo caise'eje pa'yere pa'ijē si'si neñe, iohua'i capē. Cui'ne si'a ējaohua'i cui'ne iohua'i cúañese'e coejē mai sehuosicohua'i ējaohua'ireje ca'rama'pē sañope co'ayere cajē pa'iyē.

⁹ Miguel huiñaē ai jerepa tutu quē'iohua'i aquēpi Satanás ja're capi, Moisés capēre ēsequē. Ēsequēta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi: Mai Ējaēpi sai de'huaye pa'iji, mē'ere. ¹⁰ Jaje pa'iquēta'are iye emēohua'i cato iohua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayē, cui'ne iohua'i coa noni yo'ojē asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nētērojaicohua'i asayeje pa'ye asayē. Jaje pa'ina, iohua'i nejo cúaño ja'ñere yo'ojē pa'iyē.

¹¹ ¡Teayerēpa jaohua'i maña! Caín co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyē, cui'ne Balaam curi yē do'ire Maija'quē paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyē. Cui'ne Coré Maija'quēpi pai ējaē ca nēosiquēre coequē sañope yo'oquē ju'aji'i. Jaēje pa'iohua'i pa'iyē, jaohua'i. Jaje pa'i do'ire ai yo'ojē pa'ija'cohua'i a'ë, teayerēpa. ¹² Mēsaru sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijē pa'iyere, jaohua'ipi co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñe, mēsaru de'oye tsi'sijē pa'iyena, ca'rama'pē mēsaru ja're cōni aijē, iohua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirijē pa'iohua'i a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñēa quēi tēcahuēta'a quēiñe pañeje pa'iohua'i a'ë. Quēima' do'ire ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyē. Cui'ne si'a soquē saihuē duta oase'eje pa'iohua'i a'ë, cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi. ¹³ Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañē, sirijē pa'yere. Jaohua'i cato

iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare pani huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.

¹⁴ Adánpi huëoni pani dao hue'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: “Ñahuë, Ëjaëre jai merepa jai pai ja're i huiñaohua'i ja're daina, ¹⁵ si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'aohua'ire co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'i caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë.” ¹⁶ Jaohua'i cato iohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa iohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'u cuasajë de'o coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje iohua'i pa'iquëta'are mësarü Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Ëjaë Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere: ¹⁸ “Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i a'ë, iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue paipi pa'ija'cohua'ipi.” ¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'i yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi. ²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë. ²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre ti'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, iohua'i co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne i de'oquërepa ña hue'ñana si'si te'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nëco tutu paji. ²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'i mëñe Ëjaëre papi, si'aye i tsëse'e a'ë cui'ne i api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macajë, yurejë, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Ìñose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ìñose'e a'è, Jesucristopi ì jo'yare quëajaquë caquë, yequë mu'se esa pa'i ja'ñere. Jaje ìñouna, Jesucristopi ì huiñaëre jëjo daopi, ì jo'yaë Juanna quëaja'quëre. ² Jaje pa'ina, Juanpi ìti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'quë cocare Jesucristopi ìtire pa'è caquëna, ñasiquëpi quëaquë pa'iyë.

³ Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toyase'e ñaquëpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'è iye Maija'quë ìsisi cocare caquëna, asajë ìño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe ti'a tëjiji, ìti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsëcana Caquë

⁴⁻⁵ Yë'ë Juanpi toyayë, siete sehuosicohua'i tsëca Asia yeja pa'icohua'ina caquë, mësarute ìti pa'iquëpi, tsoe pa'isiquëpi cui'ne daija'quëpi cui'ne ì ñu'i saihuë tiñarepa siete joña pa'iyepi cõni, cui'ne Jesucristo ì case'eje ñaquë cacaquisiquëpi, ju'isicohua'i aquëpi du'ru huëisiquëpi iye yeja pa'i ëjaohua'ire meñe cuañequëpi cõni mësarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocaji'i, ì tsiepi. ⁶ Nejoni maire ëjaohua'ire cui'ne Maija'quëre ì pëca ja'quëre pare necaicohua'ire nepi. Jaë api, si'aye miañe paquë, cui'ne si'aye ì tsesë'e a'è. Jaje pa'ijaquë.

⁷ Sirija'a daija'quë api, jare asajë'ë. Si'a pa'i ñaja'cohua'i a'è, ìte, cui'ne ìte a'si yo'osicohua'ijë ñaja'cohua'i a'è, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ijë ìte ñajë ai cuasajë oija'cohua'i a'è. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yë'ë aë, du'ru aquë, cui'ne tëjiquë” caji, Ëjaë Maija'quë si'a tutu quë'ire papi, ìti pa'iquëpi ja'ne pa'isiquëpi, cui'ne ìti daija'quëpi.

De'o Cristore Ñase'e

⁹ Yë'ë, Juan mësarua a'yë a'è, Maija'quë do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'i do'ire mësarua ja're te'e pa'iyë, Maija'quë cuañe te'te pa'yere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojë quëco tuture. Jaje paquëpi Jesucristo case'ere Maija'quë cocare quëa do'ire tseasiquëpi Patmos hue'e saodohuëre paë'ë. ¹⁰ Pa'ina, mai Ëjaëre pare sihua mu'se ti'aëna, Maija'quë joyopi yo'oquëna, joyose'e pa'iquë de'osiquëpi Maija'quëre sei paë'ë. Pa'i asahuë, yë'ë jeteyo'jepi duruhuë juiyeje pa'yerepa tutu caquëna.

¹¹ “Yë'ë a'è, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquërepa. Toyajë'ë, te'e toya pëpë më'ë ñañere. Toyani Asia yejana jëjo saojë'ë, siete sehuosi tsëcana Efesona, Esmirnana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquëna, ¿nepi jaje caye'ni? caquë co'ye pönëquë ñahuë, siete pa'ye oropi nesi sotoanoana, toa tsë'ise'epi pa'ina. ¹³ Ja siete pa'ye pa'i jopore pare pa'ije pa'ipi, ì quëore paja'a toa ju'i care ju'i nëcapi. ì coti saihuëre paja'a oro tëicapi tëasiquë paji'i. ¹⁴ Ì naña cato poja'yerepa paji'i. Yëi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'i. Cui'ne ì ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'i. ¹⁵ Cui'ne ì quëo cato de'o quënare de'oyerepa aoni toana ëose'eje pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'i. Cui'ne ì yë'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisiipi. ¹⁶ Ì ëja te'te jëtëre siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne ì yë'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'iore papi si'a te'ña jëjësëcore papi. Cui'ne ì tsiapi ësë si'a tuturepa miaquëna, ñañeje pa'yerepa miapi.

¹⁷ Jare ñani ì quëore pana ju'ise'eje pa'i taë'ë. Taiquëta'are ipi yë'ëre, ì ëja te'te jëtëpi patoquë capi:

“Ca'rama'è pa'ijë'è, yë'è a'è du'ru aquë cui'ne tëjiquë, ¹⁸iti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iye, cui'ne ju'iñe isi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'i pa'i tē'te hui'yoquë. ¹⁹Toyajë'è, mē'è ñase'ere, yure pa'iye, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere. ²⁰Iye a'è, siete ma'ñocohua'i yë'è jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoñoana toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'i cato quëayë, siete huiñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iye.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

¹ Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'è: ‘Ñeje caji, ëja tē'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoñoana toa tsë'ise'e jopoja'a cu'iquëpi. ²Yë'ëpi mē'è yo'oye si'aye asayë. Mē'è jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne mē'è yo'o jujama'è pa'iye ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco ti'añe pa'cohua'i pa'ijëna, asayë. Asayë, cui'ne ëjaë jëjo daocohua'i a'è cajë coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire ti'ase'e. ³Mē'è cato jë'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yë'è do'ire ai ai yo'onije yo'oquë a'è. ⁴Jaje pa'iquëta'are mē'ère te'ore sañope cacore payë. Mē'è du'ru huëo maca yë'ère oise'eje pa'ye yure oiye pañë. ⁵Jaje pa'ina, cuasa ñajajë'è, mē'è ja'në du'ru macarepa yë'ère oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quëna pönëni cui'naëpi de'oye yo'ojë'è, du'ru huëo maca yo'ose'ere. Jaje Maija'quëna pönëma'quë pa'ito mē'ère esa sañope yo'oja'quë a'è. Sani mē'è toa tsë'isico pa'isicore jioja'quë a'è. ⁶Jaje pa'iquëta'are mē'è yeque de'huerepa de'oye yo'oye payë. Ja cato mē'è nicolaítas pai si'si yo'oyere coequë pa'iye a'è. Yë'ëje jaohua'i yo'oyere coeyë. ⁷Cajoro hue'equë pani sehuosicohua'i tsëcapëare Maija'quë joyo cayere asajë'è. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini a'ojaj'quë a'è, ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.’

Esmirnana Quëaye

⁸ Toyajë'è, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. ‘Ñeje caji, du'ru aquë, cui'ne tëjiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi. ⁹Yë'ëpi ñañë, si'aye mē'è yo'oye, mē'è ai yo'oye cui'ne mē'è co'amaña peoye. Jaje pa'iquëta'are mē'è cato ma'tëmre jaiye co'amaña paquë a'è. Yë'è asayë, mē'ère judío pai a'è cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ëjaërepa tsëcohua'i a'è. ¹⁰Ca'rama'è pa'ijë'è, mē'è ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mësarua'ire huatipi yo'oquëna, tseani coja'cohua'i a'è, si'aohua'i mësarupi neña cuañosicohua'i pa'iye cajë. Ja maca mësarua'ire coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'è. Mësarua'ire ocue pa'i macarepa pa'ijë'è, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yë'ëpi mësarute iti pa'isi do'ire ti pa'iye isija'quë a'è. ¹¹Cajaro hue'equë pani asajë'è, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere. Quëcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'iñe pajaj'cohua'i a'è.’

Pérgamona Quëaye

¹² Toyajë'è, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: ‘Ñeje caji, si'a tē'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi. ¹³Yë'ëpi si'aye asayë, mē'è co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, mē'è Satanás cuañe hue'ñare pa'iye. Jaje pa'i hue'ñare pa'iquëta'a mē'è yë'ère ocue pa'i macarepa tuiyë. Yë'ère ire pare cuasaye jeñe pahüë, mē'è. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yë'ère quëacaiquëre mësarua'ire huani jeo mu'señaje. ¹⁴Jaje pa'iquëta'are

më'ère a'ri maña sañope caye payë: Jarote më'è payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel paire ne taojaquë caquë. Cui'ne pai de'huasi diusure isisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'orojañe de'oji cajë'è caquë, yëhuoquë pa'aji'i. ¹⁵ Cui'ne jarote më'è payë, yecohua'ireje nicolaítas ye'yase'e jeoñe coecohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna ponëjë'è, më'è Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yë'ëpi më'è quë'rona esa sani jaohua'ire uihua'a'quë a'ë, yë'è yë'opo eta hua'tiyopi. ¹⁷ Cajoro hue'equë pani asajë'è, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini aoja'quë a'ë, yahuesi manare pare, joyo tutu isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë mami pajje ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ña'ne pasipi.'

Tiatirana Quëaye

¹⁸ Toyajë'è, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare paje pa'ye ñaco ca hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quëmare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equëpi. ¹⁹ Yë'ëpi si'aye asayë, më'è yo'oye. Ña'ne, më'è paire oiye, më'è Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne më'è quëcoye. Cui'ne asayë, më'è du'ru huëo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ère a'ri maña sañope caye payë. Më'ëpi jao Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yë'è jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'orojañe cui'ne pai de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñe. ²¹ Yë'ëpi jao tsoe maca pa'iyë isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëne paco. Cui'ne emëohua'ire yo'oyeje jeoñe paco. ²² Ja do'ire yë'ëpi iote cai saihuëna jëjo oaja'quë a'ë. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito. ²³ Cui'ne io mamajëreje huani jeaja'quë a'ë. Jaje yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yë'è api si'aye pai cuasaye cui'ne joyo pa'iyë ñaquë asaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute pai ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quë a'ë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësarü yo'o ja'ne ai jerepa cuañeña pa'ne, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tsere ta'ne asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarü yure payere de'hua ñajë pajë'è, yë'è dai macaja'a. ²⁶ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'è yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pai yejaña cuañe ëjaohua'ire neja'quë a'ë, ²⁷ yë'è ja'quë yë'ère cuañe ëjaëre nese'eje pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi caji jë pai yejaña cuañeja'cohua'i a'ë, ya'o cua'conoa të'ca jo'a saoyeje pa'ye yo'ojë. ²⁸ Cui'ne jaohua'ire cato ñata tome macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë. ²⁹ Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'è, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

¹ Toyajë'è, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joña paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'è yo'oye, cui'ne më'è huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'iyë. ² Sëtajë'è. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'è. Ja yë'ta'a iti nëa mañare tsoe carajani tëjiyere më'è yo'oye Maija'quë ña hue'ñana caraëna, ñahuë. ³ Cuasa ñajajë'è, më'ère ye'yase'ere jare pa'ijë'è, cui'ne ponëjë'è, Maija'quëna. Jaje më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje pa'i saija'quë a'ë, më'è quë'rona më'è utema'ë pa'i maca. ⁴ Jaje pa'iquëta'are jaro më'è pa'i

hue'ña Sardis daripëre mē'ē payē, te'ohua'i mañare iohua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayē. Jaohua'ipi yē'ē ja're coní cu'ija'cohua'i a'ē, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quē'iohua'i pa'iyē sēte. ⁵ Quēcasicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ē, cui'ne iohua'i mamije pa'i toya pēpēna toyase'ere ni'no jeoma'ē pasi'i, coa ai jerepa yē'ē ja'quē ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yē'ē tsecohua'i a'ē casi'i. ⁶ Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyo sehuosicohua'i tsēcapēare cayere.'

Filadelfia Quēaye

⁷ Toyajē'ē, cui'ne Filadelfia daripē sehuosicohua'i tsēcapēre quēacai huiñaēna: 'Ñeje caji ti de'oquēpi, cui'ne nuñerepa pa'iquēpi, pa'i ējaē David hui'yocore paquēpi, ipi hui'yosiquē pa'ito yecohua'ijē sio ti'añe peoquēpi, cui'ne ipi siosiquē pa'itoje hui'yo ti'añe peoquēpi. ⁸ Yē'ēpi si'aye mē'ē yo'oye ñañē. Yē'ēpi mē'ē ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nēohuē, yecohua'ijē ti sio ti'añe peoconí. Mē'ē a'ri maña tutu hue'equēje de'hue yē'ē case'ere sehuoquē de'oye yo'ohuē. Jaje yo'oquē yē'ēre do'i peoquē api caye pahuē, mē'ē. ⁹ Jaje pa'ina, yē'ēpi Satanásre sehuosicohua'i tsēcapē acohua'ire mē'ēna sani do're ja'ruja'cohua'ire jējo saosi'i, judío pa'i a'ē cajē yē'ē sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquēna, ñajē asa ti'ajajē, yē'ē mē'ēre oi payere. ¹⁰ Yē'ē cuañese'e si'anē mē'ē yo'o jujama'ē yo'o ti'ahuē. Jaje yo'o do'ire mē'ēre yē'ēpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquē caquē, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca ti'asi maca. ¹¹ Esa yē'ē daiyē. De'hua ñaquē pajē'ē, mē'ē co'amaña yecohua'ipi mē'ēre isi ja'ñe ca nēose'ere sioye paja'cohua'ire. ¹² Quēcasicohua'ini yē'ēpi Maija'quē huē'e jēhuopa tupēa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne iohua'ina toyasi'i yē'ē Diosu mamire i tsecohua'ire pa'ē iñoñere, cui'ne yē'ē Diosu pa'i daripē mamire toyasi'i, huajē Jerusalén ma'tēmo daico mamire, cui'ne yē'ē huajē mamire toyasi'i, iohua'ina. ¹³ Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyo sehuosicohua'i tsēcapēare cayere.'

Laodiceana Quēaye

¹⁴ Toyajē'ē, cui'ne Laodicea daripē sehuosicohua'i tsēcapēre quēacai huiñaēna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquēpi, iti ñasiquēpi, nuñerepa iye coca caquēpi, Maija'quēre si'aye ne huēocaisiquēpi, jerepa du'ru aquēpi. ¹⁵ Yē'ēpi si'aye ta'ñe asayē, mē'ē yo'oye. Asayē, mē'ē sēsēma'quē cui'ne uma'quē pa'iyē. De'ora'pi, mē'ēpi sēsēquē panita'a uquē pa'ito. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato sēsēquēje cui'ne uquēje peoquē a'ē. Mē'ē cato coa quēo ja'iquē a'ē, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyē, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, mē'ēre yē'ē yē'opoja'a siso jeosi'i. ¹⁷ Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi cayē, jaiye co'amaña paquē a'ē, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquē mē'ē pa'iyē ña sētama'ē pa'iyē. Mē'ē cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquēpi, ñama'quēpi, cui'ne peoyopi pa'iyē, mē'ē. ¹⁸ Jaje pa'ina, yēhuoyē, mē'ēre yē'ēna huerojē'ē, toana cua'coní nesi curiquēre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquē pa'ija'quē a'ē, cui'ne huerojē'ē, yē'ēna poja'i cañare, mē'ē huajēya'ye peoyo pa'iyere pēpējaquē. Cui'ne ñaco ca tsa'se ecoje yē'ēna huerojē'ē, japi neni ñaquē pa'ija'quē. ¹⁹ Si'aohua'ire yē'ē oicohua'ire cato, tajojēna, yē'ēpi si'sequē yēhuo nu'ñequē a'ē. Jaje pa'iyē sēte tutu yo'oquē ja'nē pa'ise'e jeoni Maija'quēna ponējē'ē. ²⁰ Ina, yē'ēpi eta sa'rore nēcaquē soiyē. Jaje soiquēna, asasicohua'i aquēpi yē'ē yē'ore asani hui'yo catu i huē'ena cacani i ja're coní aija'quē a'ē. ²¹ Quēcasicohua'i etasicohua'ini, yē'ē cuañequē ñu'ico yē'quē macana

ñoja'quë a'ë. Yë'ë quëcosiquëpi ja'quë ñu'ico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuañequë ñu'icona. ²² Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyopi sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.' ”

4

Ma'tëmo Pa'icohua'i Maija'quëre Ti De'oquërepa Caye

¹ Ja yo'o tëjisi jeteyo'je ñahuë, ma'tëmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yë'ëre du'ru macarepa duruhuë tuturepa juijëna, pisiyeje pa'yere papi casiquëpi capi: “Iñona mëijë'ë. Iñosi'i më'ëre, iye tëtto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere.”

² Jaje ca maca tose joyo pa'iquë de'ohuë. Jaje pa'i ñahuë, te'e cuañequë ñu'i saihuë ma'tëmona ñosiconi. Ja ñu'i saihuëre te'i ja'rusiquëpi ñuji'i.

³ Iote ñu'iquë cato miaquërepa paji'i, jaspe hue'yosi quëna pëje pa'irepa poja'icorepa, panita'a cornalina quënaoje pa'irepa. I ñu'i saihuë ëmëje'ere na'ñamequë së'ise'eje pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quë'i quënao esmeralda hue'yosi quënaoje pa'yerepa. ⁴ Jao i cuañequë ñu'i saihuë yërehuere yequë veinticuatro cuañejë ñu'i saire, veinticuatro aiohual'i ja'rusicohua'ipi ñuë'ë, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paë'ë. ⁵ Joporepa ñu'i saihuëpi mujuë ye'hueyeje cui'ne ai pisiye cui'ne mujuë cayeje etapi, cui'ne ñu'ico tiñare pare siete toa tsëopëa paji'i, toa tsëni nëcase'epi. Ja cato Maija'quë siete joñoapi ña cuañopi. ⁶ Ñu'ico tiñare pare paji'i. Jairaje pa'ioipi ña etojai yeja paji'i. Cuañequë ñu'i saihuë nëico yë'quë macare cuatro pa'iohua'i paë'ë, ñaco ca timësicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tiña ña hue'ñaje. ⁷ Du'ru macarepa aquë cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquëpi duruhuequë ëmëje pa'i paji'i. Toasone aquëpi pai tsiaje pa'ioire hue'equë paji'i. Cui'ne cajese'e aquëpi jai huihue huëni saiyeje pa'i paji'i. ⁸ Jaohua'i cato pai ñape seis jaë capëa hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñaco case'epi timësicohua'i paë'ë, hue'se cui'ne sa'nahuëje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pë ñeje cahuë:

De'oquërepa, de'oquërepa, de'oquërepa,

Ëjaë Diusu si'a tuturepa paquë,

tose pa'isiquë, yure pa'iquërepa, cui'ne cui'naëpi daija'quëpi pa'iquë.

⁹ Ñaco ca timësicohua'ipi ñu'i saihuë ñu'iquëre pare pëpajë, de'oquëre pa'ni Ëjaërepa ti pani huesëquërepa caye ñape, ¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujë i ña hue'ñana yo'ohuë, ini de'oquëre pa'ni cajë, cui'ne i ñu'ico tiñare pana iohua'i manoare ti pa'iquëre pana isijë jëa oejë cahuë ñeje:

¹¹ Më'ë a'ë, yëquë Ëjaë cui'ne yëquë ja'quë.

Më'ëre de'oquëre pa'ë, Ëjaëre pa'ë, si'a tutu quë'ire pa'ë caye pa'iji, si'aohua'i. Më'ëpi yëni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yëi Ñama Cui'ne Toya Pëpë

¹ Ja maca ñahuë, ñu'i saihuë ñu'iquëpi i ëja te'tere toya pëpë tunasiconi tse'equë ñu'ina, sa'nahuë cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ëjaërepa tse a'ë quëayereje'na sëose'ere siosico paji'i. ² Pa'ina, cui'ne ñahuë, te'e huiñaëre tutu quë'ipi tutu ñeje caquëna: “¿Nepi toya pëpë siosicore ini hui'yo ti'aja'cohua'i a'ni?”

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë paije ti peohuë, te'ije toya pëpë hui'yo ti'ani ñaquëje. ⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña ti'aquëje peo do'ire ña jujani. ⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

“Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne iote siete pa'ye hue'ese'ere ne tète saojä'quë api.”

⁶Ja maca ñu'ico tiña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëji'i. I cato huani jeose'eje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco cä hue'equë paji'i. Ja siete ñaco cä cato Maija'quë joñoa si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi. ⁷Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë iji'i, ñu'i saihuë ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi. ⁸Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tiñare pana. Pai ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pëpë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre seña paji'i.

⁹Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje:

Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ini iote sio saose'e pa'iyë ne hui'yo saojä'quë, Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire, Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaë'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

¹⁰Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire.

Neina, iye yeja cuañecohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹¹Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequë ñu'ico yërëhue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye pisiyere asahuë. Jai merepa jai pai paë'ë, tsi'sisicohua'i. ¹²Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiye pa'iji, ite.

Ne ti'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, i de'oyerepa nese'ere ñani sihuajë cayere, cui'ne ite oijë de'oji cayere.

¹³Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi, yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, i de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,

Je'nëna jaje pa'ijaquë.

¹⁴Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:

“Jaje pa'ijaquë.”

Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ite Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

6

Siete Sëase'e

¹Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa siete pa'ye siose'e aconi ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi mujuë cayeje caquëna, ñeje:

“Dani ñajë'ë.”

²Caquëna, ñaquëna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ite tuiquëpi te'e sa'co saihuë papi. Paquëna, marote ite isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'ija'quëpi.

³Yëi ñamapi cayaye acore ini ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:

“Dani ñajë'ë.”

⁴ Caquëna, yequë caballopi etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. Ite tuiquëpi iye yeja de'oye pa'iyë sioja'a tuture isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pai de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'i a'ë caquë jai hua'tiyore isi cuañosiquë paji'i.

⁵ Yëi ñamapi toasõñe acore ne hui'yo maca asahuë, toasõñe aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Daní ñajë'ë.”

Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ite tuiquëpi i jëtëre cuëcucore papi. ⁶ Cui'ne asahuë, pa'icohua'i jopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë.”

⁷ Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Daní ñajë'ë.”

⁸ Caquëna, ñaquë ñahuë, së'ñoja'i caballoni. Ite tuiquë cato juni huesëye i mami hue'equë paji'i. Pa'ina, i jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'i pa'i hue'ña ayere quëaquëpi. Jaë juni huesëye hue'equëna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ye huahuese'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ëa ju'iñepi, ju'i dahuë neñepi, cui'ne airo acohua'i ai yëcohua'i pa'icohua'ire, paire aicohua'i pa'i ja'ñe neñe cuañeja'quëre.

⁹ Yëi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre isijë tëo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'i joña pa'ijëna.

¹⁰ Pa'ijë jaohua'ipi cahuë, ai tutu:

“Ëjaërepa de'oquë, më'ë ca nëose'eje pa'ye yo'o ti'aquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'i yëquëre huaisi do'i sai toja'quë a'ni, iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë?”

¹¹ Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë pa'ijë'ë, a'rima tsoe maca, mësarü acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'eje pa'ye, mësarü ja'i pai huahuo ti'ajajë.

¹² Yëi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ëšëje neaquë de'opi, jutena, oijë suñacoje pa'i neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsieje pa'i de'opi. ¹³ Cui'ne ma'ñocohua'ije ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë huiña ca ai tutuquëna, tomeñeje pa'ye. ¹⁴ Ja maca cui'ne ma'tëmope toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ye peo hue'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuëa tirose'ena sani huesëpi. ¹⁵ Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Iohua'i ja're coní, jai ëjaohua'i, soldado pai ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuñe tutu pa ëjaohua'i, cui'ne si'aohua'i paire necai jo'yaohua'i, cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ije catihuë. ¹⁶ Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:

“Yëquëre tomeço yahuejë'ë, ñu'i saihuë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire.”

¹⁷ Jaje cahuë, iohua'ire si'se mu'sere papi ti'aëna, ¿nepi quëcoye pa'iquë'ni?

7

Israel Pai Acohua'ire Toyase'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ëšë mëi te'tere, cui'ne ëšë du'i te'tere nëcäjë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ëšëjë pa'icohua'ire.

² Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ëšë mëi te'tepi daina. Jaë cato Maija'quë

huajëquërepa, sêoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire:

³ “Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire iohua'i tsia tiñare pana toya sêoma'pë pani.”

⁴⁻⁸ Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a Israel pai, iohua'i tsia tiñare pana toya sêo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil José tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

⁹ Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pai ñape tsëca tiñe pa'i pai, cui'ne pai ñape tsëca tiñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'i saihuë tiñare pare, cui'ne yëi ñama tiñare pare, ti paije cuecue ti'añe peoyerepa paë'ë. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi iohua'i jëñare sehua ja'oje pa'yere cajijë nëcahuë. ¹⁰ Cajijë nëcajë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato

ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,

Cui'ne Yëi ñama tse a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i saihuë aïohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërëhueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë. ¹² Ñeje cajë:

¡Jaje pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'oquëre pa'ni cajë sihuaye,
i de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë ite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne ti'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aïohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'iyë'ni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, iipi capi:

“Icuhua'i cato jaiye ai yo'oye têtô saïsicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i caña joja torena, Yëi ñama tsiepi poja'i cañarepa ne tösicohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë ñu'i saihuë tiñare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi, ñamiñapi Maija'quë huë'ere necaijë pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'i saihuë ñu'iquëre papi iohua'ire ñacai pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ë, ao ëaye, oco ëaye, ëse ëoye, cui'ne josa ëse uyeje asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Yëi ñama, ñu'i saihuë quëno maca nëiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje

yo'oquë pa'iye isi oco coñana saquë ocuaja'quë api. Yo'oquëna, Maija'quëpi iohua'i oise'ere tēno jeocaija'quë api.”

8

Siete Aco Siosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Eoco, Curi Nesico

¹ Yēi ñamapi siete aco siosicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tēmopi nēhui tēcahuë jo'cuarepa jeo nēina. ² Ja maca ñahuë, siete huiñaohua'ire Maija'quë tiñare pare nēcajēna. Jaohua'ina siete duruhuëa isise'e paji'i. ³ Ja jeteyo'je yequë huiñaëpi daji'i, huëo sē ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani nēcapi, Maija'quëre isijē tēo toto tiña macare pana. Nēcaguëna, jaiye isipi, huëo sē ma'ñare curipi nesico Maija'quëre isijē tēo totona tēoquë ēoquëna, cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi te'e mēijaquë caquë. ⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi con Maija'quë quē'rona ti'api, huiñaëpi iti ma'ña ēo cua'coro cajiquë nēcaguëna. ⁵ Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijē tēo toto toa tara pa'iyepi huëo sē ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jeo topi. Jeo to macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cueye paji'i.

Duruhuë Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pacohua'ipi juñu'u cajē ne de'huahuë.

⁷ Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sēsē pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tomeipi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesēpi. U huesēquëna, soquējē te'e u huesēpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesēpi.

⁸ Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuējē pa'iopi toa tsē'isiconi jai tsiayana jeo dēoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso tē'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e tē'hui tsie da'ca de'o nēji'i. ⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'i jujuhuë, te'e tē'hui, toaso tē'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso tē'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e tē'hui ne huesēpi.

¹⁰ Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tēmopi jai ma'ñoco tomeipi. Tomequë toaso tē'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e tē'hui tome huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi. ¹¹ Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë paji'i, Sējeñe. Jaëpi toaso tē'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequë te'e tē'hui sēje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuë.

¹² Cajese'e aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ēsēpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso tē'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañē cui'ne ma'ñocohua'i toaso tē'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e tē'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso tē'huiña mu'se cui'ne ñami pa'ie te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tēmoja'a huahuarojai tutu caquëna: “Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuëa juni co maca.”

9

¹ Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñocon i sihuë, tome huesē coje hui'yocore. ² Ja jeteyo'je tome huesē hue'ñare hui'youna, jaropi pico mēji'i, jai cua'coro toa suasico mēiñeje pa'yerepa. Jaro tome huesē cojepi pico etaquë ēsēre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi. ³ Ja picopi etahuë, pu'suje pa'iohua'ipi. Etajē si'a yeja hua huesēhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë. ⁴ Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'ie, cui'ne yejapi tayaje pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñēa nejoñe pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ē iñoñere iohua'i tsia tiña macare pana sēoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere.

⁵ Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare ësesicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i. ⁶ Ja mu'seña cato pai ju'iñere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye paja'cohua'i a'ë, ju'iñepi peoquëna.

⁷ Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopëre curi maroje pa'ioire pahuë. Iohua'i tsiapi pai tsiaje pa'io paji'i. ⁸ Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cujire airo yai cujije pa'ye hue'ehuë. ⁹ Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai pai caballo quërëcoja'a huajo sajë huë'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisiipi. ¹⁰ Puni jicomoaje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere. ¹¹ Pu'suohua'ire cuañe ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, pai coca cato.

¹² Du'ru macarepa ai yo'oye tëto saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.

¹³ Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pisiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëapi. ¹⁴ Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:

“Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes tëtëpa ñu'icohua'ire.”

¹⁵ Ja maca iti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasone pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë ti'asi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë. ¹⁶ Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado pai pa'iyë, caballore tuijë huajo sacohua'i.

¹⁷ Jaje pa'ye ñahuë, cani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toaje pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque së'ñoja'iñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe azufre etapi. ¹⁸ Ja maca toasone pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'i te'e të'hui jujuhuë, caballo yë'opoaja'a toasone pa'ye co'ayerëpa: toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe etasi do'ire. ¹⁹ Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opoare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahuë. Iohua'i jicomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehüë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'ima'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pë huatiahua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere sejë paë'ë. ²¹ Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jëa'ne, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iyë, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

¹ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirioipi ca'nesiquëpi. I siopë cato na'ñamequëpi ca'huaro puasiquë paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ëseje pa'io. Cui'ne i nëcañoaje toa tsëni nëcase'eje pa'ye paji'i. ² A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi i ëja te'te quëo ja'huapi jai tsiayana se titopaquë, i ari te'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi. ³ Ja maca tutu cuipi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cuisi maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë. ⁴ Siete

yë'o tuturepa ca tosi maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e.”

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana tito pasiquëpi huiñaëpi i ëja te'te jëtëpi ma'tëmona më'ne nëoquë ⁶ ti pani huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'ie nesiquëre pana se ca col'ijai care payë caquë ñeje capi:

“Yeque tsoe ute co'ne peoji. ⁷ Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca ti'asipi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, i jo'ya i'te quëacaicohua'ire i ca nëose'eje pa'ye.”

⁸ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana tito paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë ëtatu'una sējeco pōnēja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'iorepa paji'i. Jaje pa'isicota'a ëtatu'una sējecorepa de'opi. ¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuëcueja'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne iote pa'ijë sēcohua'ire cuëcuejë'ë. ² Jaje pa'iquëta'are cuëcuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sema'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. ³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Ejaërepa tiñare pare nëcajë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotoñoa toa tsë'ise'e paji'i. ⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sēco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'ocohua'i. ⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocaye pa ja'ñere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye. ⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi nētë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tseani huani jeapi. ⁸ Huani jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Ejaëre ques i daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egípto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire. ⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoja'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Ti pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire. ¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i

maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë. ¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, iñona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë.

¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcōhua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë.

¹⁴ Ñeje tëtō saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a toasoñe aco tëtō saiyē carapi, tītaja'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'e

¹⁵ Siete aquë huiñaë i duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o cajëna, ñeje:

Iye yeja yure cato

Mai Ëjaë cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, iipi carajaiñe peoyerepa cuañequë pa'ija'quë api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aïohua'ipi Maija'quë ña hue'ñare pare cuañejë ñu'i saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë iohua'i tsiapi yejare pana nē mejë yo'ohuë, ini ai cuasajë. ¹⁷ Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Ëjaë më'ëre pëpayë,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoejë pa'iquëre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a më'ë tuturepa ini

Cuañe huëoquëre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato më'ëre pë'ë.

Jaje pa'iquëta'are më'ë pëi mu'sere papi ti'api.

Ti'aëna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë ca de'huaja'quë a'ë, më'ë.

Ca de'huaquë më'ë jo'yaohua'ire isija'quë a'ë, de'huacaisi co'amañare.

Jaje më'ë isija'quë a'ë, më'ëre quëacaicohua'ire.

Më'ëna isisicohua'ire, ëjaëre papi cajë nuñerepa sehujë pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aïohua'ire panita'a tsireje.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato më'ëpi nejoja'quë a'ë.

Jaje pa'ina, de'oji, më'ëre cayë.

¹⁹ Ja maca Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quë maire huajëye ca nëose'e de'huase'epi. Ja maca mujuë ye'hueyeje pa'ye, ai pisiye, mujuë ai cayeje pa'ye, yeja ñu'cueye cui'ne sësë carapëa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pë'ëje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tëmopi iñonere ñahuë. Ñaquëna, te'o nomio ësë miañeje pa'yere ca'nesico paco'ë, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'iopi ñañëni meñe tsa'cu paco paco'ë, cui'ne doce ma'ñocopi io siopë puasico paco'ë. ² Jaje pa'iopi tsj ëtapë paco'ë. Pa'iopi tsj coa huëoni a'si ju'io, ai cuio. ³ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmona yequë ñaiquëna. Ñaiquëna, jai pë'ëje pa'ipi maja'iquëpi, siete siopëa hue'equëpi, diez cajohuëa hue'equëpi, cui'ne iti siopëa ñape maro pu'iñe paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso tē'huiña ma'ñocohua'i pa'iyere te'e te'te ma'ñocohua'ire yejana ne darëpi. Jaëpi nomio tsj coasi'i caco yo'o tiñare pana

nëca dani utepi, coasi maca tsihua'ëre asi'i caquë. ⁵ Ja maca nomiopi tsihua'ëni coao, si'a yejaña pa'icohua'ire quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quëni. Jaje pa'iquëta'are io mamaquëre cato sioni Maija'quë quë'rona i ñu'i saihuë quë'rona sahuë. ⁶ Sarena, nomiopi cuene yejana catio. Maija'quë iote caquë necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña ajojë paja'tona.

⁷ Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tëmopi. Pa'ina, huiñaë Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i coní jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuë. ⁸ Jaje uihuajë jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quëcorena, iohua'i pa'ija'to ma'tëmo peoquëna, ⁹ ja maca jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jëo tohuë, tsoe hue'ña añare, huati cui'ne Satanás hue'equëre, si'a yeja pa'ire cosoquëre.

¹⁰ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu ñeje caquëna:

“Maija'quë do'ijëre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quë ña hue'ñana sañope caquë pa'isiquëre eto saosi do'ire yureta'a ti'are papi, huaso maca, Maija'quë si'a tutu quë'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Ëjaërepa pa'i maca. ¹¹ Maija'quë do'ijë, cato Yëi ñama tsiepi cui'ne Maija'quë coca cayeje pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi coní mënare quëcohuë. Jaje pa'ina, iohua'i pa'ie nejoñe ca'raye pahüë. Pajë coa ai jerepa jujuniye jujunu'u, cuasahuë. ¹² Sihua'jë'ë, ma'tëmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mësaru quë'rona cajepi pëtitesiquëpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquë.”

¹³ Jai pë'ëje pa'ipi yejana jëo tosiquëpi pa'i ña jujani tsihua'ëre coasiconi huajo huëopi. ¹⁴ Jaje huajo huëouna, nomiore jai huihue care isihuë, io jal'ëco cuene yejana io quë'rona sai jal'ñere, añä peo hue'ñana so'ona. Jarona toaso ometëca jopore paja'a ajojëna, pa'ija'copi saija'coa. ¹⁵ Jaje pa'ina, añapi nomiore io yë'opo siso etosi ocopi tsiaya neni co'je me tosi'i caco yo'ocona, ¹⁶ nomiore yejapi cocaio jai pë'ëje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nëo hueso. ¹⁷⁻¹⁸ Jaje yo'osi maca jai pë'ëje pa'ipi ai pëti huëopi, nomiore. Jaje pa'ina, io tsëcapëre Maija'quë cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquë saji'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

¹ Jai tsiaya mejahuëre nëcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquëna, siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa quë'ipi, cajohuëa ñape maro pu'ñe paji'i, cui'ne i siopëare Maija'quëre cue'cuejë Maija'quë mamire sëose'ere hue'eye paji'i. ² Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiquë cato airo yaije pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quëoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yë'opore jai yai yë'opore pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pë'ëje pa'ipi i tuture, i cuañequë ñu'i hue'ñare, cui'ne ëjaë cuañequë pa'iyere isipi. ³ Iquë huajëya'ye pa'i siopëa acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, pa'ipi ñajë ju'ija'quë api cajë ñasicohua'ita'are ja'ju huesësico paco'ë. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire pa'ipi ña quëquëni ina tui huëohuë. ⁴ Ja maca jai pë'ëje pa'ire huajëya'ye pa'ire ëjaëre papi cuasajë sei'ë, huajëya'ye pa'ire tutu isisi do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquëre sei'ë, ñeje cajë:

“¿Nepi iquëje pa'iohua'i pa'ie'ni? ¿Nepi ite uihua ti'añe pa'iquë'ni?”

⁵ Jaiye Maija'quëre sañope caja'a coca isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañëohua'ire cuañeja'quë paji'i. ⁶ Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quëre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tëmo pa'icohua'ireje co'aye capi. ⁷ Cui'ne Maija'quë tsecohua'ire sañope uihuaguë ñese quëco jal'ñe isi cuañosiquë paji'i, cui'ne si'a pai, tsëcapëa pa'icohua'ire, si'a pai yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañeja'a

tutu isi cuañosiquē paji'i. ⁸ Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i iohua'i mami yeja de'huama'nē Yēi ñama ai yo'oquē ju'isiquē pa'ie toya pēpēna toyama'cohua'ise'e jaēre sei'ē.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajē'ē. ¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nēosicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ē. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nēosicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ē. Jaje pa'ina, Maija'quē tsecohua'i cato quēcocaiyere, cui'ne Maija'quē pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quēco tija'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequēre huajēya'ye pa'ire ñahuē, yejapi etaquēna. Jaē cato caya cajohuēa hue'equē paji'i, yēi ñama cajohuēaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pē'ē cayeje pa'ye caquē paji'i. ¹² Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquē huajēya'ye pa'i tutuje pa'yere paquē paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquē ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañepi, du'ru macarepa etasiquēni ai cuasajē ire papi cajē, jai a'sio aire hue'esiquēpi ja'jusiquēni sejē'ē caquē.

¹³ Cui'ne jaiye pai yo'o tija ma'ñe yo'opi. Yo'oquē pai ña hue'ñana ma'tēmopi yejana toa tomeñe ne iñoquē yo'opi. ¹⁴ Du'ru macarepa etasiquē huajēya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquē iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquē cuañepi, du'ru etasiquēje pa'ire nejē'ē caquē, hua'ti totasiquēta'a ja yē'ta'a huajēquē pa'ieje pa'ire. ¹⁵ Maija'quē ēsema'ē pa'ina, cayaye aquē etasiquē huajēya'ye pa'ipi pai de'huasiquēna, tutu isipi, du'ru aquēje pa'ire nesiquēna. Jaje isina, yē'equē, cui'ne coca caquē pa'i, yecohua'ire ite do're ja'runi sema'cohua'ire huani jeojē'ē, cuañepi. ¹⁶ Yequēje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ēja te'te jētēna panita'a tsia tiñare pana toyaye pa'iji, caquē. ¹⁷ Jaje pa'ina, huajēya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuēcueyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi, curiquē nesi'i caquē. ¹⁸ Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa tija'ñe paji'i. Asa tijaquēpi cuasarepa caye paji'i, huajēya'ye pa'i mamire cuēcueni toyase'ere. Ja cuēcuese'e cato pai mami cuēcuese'e a'ē. Ja cuēcuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ē.

14

144.000 Pai Jējēñe

¹ Ñahuē, Yēi ñamare Sión cutihuēre nēina. Jarote i ja're con paē'ē, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tiñarepa Yēi ñama mamipi cui'ne i pēca ja'quē mamipi toyasicohua'ipi. ² Ja jeteyo'je asahuē, ma'tēmopi jai jupo pisiyeje, mujuē ai tutu tē'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tēpe pēa ta'tējēna, pisiyeje pa'ye pisiquēna. ³ Jaje pisiquēna, jaohua'ipi huajē jējēñere jējēhuē, iti cuañequē ñu'i saihuē tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jējēñere cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ē. ⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ē. Jaje pa'iohua'ipi Yēi ñamase'ere tuiyē, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyē, du'ru quēise'eje pa'yere Maija'quēna, cui'ne Yēi ñamana isisicohua'ipi. ⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa paē'ē. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ē ca tija'ñe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quēase'e

⁶ Ja maca ñahuē, yequē huiñaēre ma'tēmoja'a huahuaquē saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequē paire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesē cocare quēasi'i caquē. ⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:

“Maija'quëre ca'rajë'ë. De'okuëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe ti'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sai de'huaja'a mu'se.”

⁸Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja pa'icohua'ire io co'aye yëyepi ocua cuepasio.”

⁹Ja maca toasone aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

“Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'okuëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato, ¹⁰Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre conì tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana. ¹¹Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mami ayere toya cuañosicohua'ire. ¹²Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'iyë a'ë.”

¹³Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:

“Toyajë'ë, iyere: ‘Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Ëjaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.’ Jaje pa'iji caji, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tëjini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're conì.”

Yeja Co'amaña Tëaye

¹⁴Ja maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jëjësëcore pani cajipi. ¹⁵Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

“Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tëajë'ë. Tsoe ti'api, iti tëa macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'iyë quere huesëpi.”

¹⁶Ja maca siriore ñu'iquëpi i tëacopi yejana meñe jua co'i meni yeja pa'iyere tëapi.

¹⁷Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jëjësëconì cajiquë saji'i. ¹⁸Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tëo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañe tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cuipi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

“Më'ë hua'ti ca'hua jëjësëcapi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tëajë'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'iyë.”

¹⁹Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue col'ijani cuiya'i jure tëapi, iye yeja cuiya'i tsina ayere. Tëani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë pa'ire si'se ja'ñere co'ayere papi. ²⁰Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yë'opo sëa macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjiyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹Ma'tëmöre ñaquë ñahuë, yequë jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tëjiyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'ioipi toapi pa'ieje pa'iota'a ña etojai yejare, jao jai jairaje pa'io, tsiña de'huaje pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nëcahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi. ³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jëjësere, cui'ne Yëi ñama ayere jëjënere jëjëhuë. Iohua'i jëjësere cato caji:

Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Ëjaërepa je'nëna.

⁴ ¿Nepi më'ëre Ëjaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi më'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere paire iñosi do'ire

Si'a huë'ñapi pai dani më'ëre de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi huë'ñapi hui'yoquëna. ⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete hui'ñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tēi cañapi coti sai huëare paja'a tēasicohua'i paë'ë. ⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete hui'ñaohua'ina pai ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pēi co'ayerepa si'se ja'ñere timëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tsere. ⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico timë huesosico paco'ë. Pa'iona, iti huë'e te'ije cacaye ti peopi, siete hui'ñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tēto saiye pato.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Timësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pīsiquëna, siete hui'ñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pēi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë hui'ñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañosicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secohua'ipi ca'mi co'ayerere pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi hui'ñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsiayapi paire huaisiquë tsieje pa'yerepa pōnēpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasōne aquëpi hui'ñaë i pa duruhuëpi tsiañana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco. ⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya hui'ñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pai yo'ose'e iohua'i yo'ose'eye pa'ye saiquëpi, Diusu de'oquërepa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje pa'isiquë. ⁶ Më'ë ñare paquë jaohua'ire saihuë, më'ë paire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nejosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure iohua'ire tsiere ocuahüë, me pasi'ni, jare jaje sañe pa'ito iohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë tēo saihuëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Ëjaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pai ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquëpi hui'ñaë i caji duruhuëpi ësëna dopi, paire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa paire ëopi. ⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jëoni Maija'quëna pōnëma'pë paë'ë.

Cui'ne ite de'okuere pa'ni cayeje pahue. Coa ai jerepa ini co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuaeñequeni.

¹⁰ Cinco aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuaeñe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pai cato a'si ju'ijë iohua'i tsemeñoana cucuhuë. ¹¹ Jaje ai yo'onije iohua'i co'aye pa'iyere jeoñe pahue. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pai ëjaohua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuë, jai pë'ëje pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quë quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joñoa co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna. ¹⁴ Ja joñoa cato co'a huatiohua'i paë'ë. Pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pai ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohuë. ¹⁵ Najë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'iyë paja'quëpi. ¹⁶ Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

¹⁷ Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë huë'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pìsipi, ñeje:

“Tsoe ne saohuë.”

¹⁸ Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye pisiye cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cueye jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pai ja jerepa ñu'cueye ti ñama'cohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje tutu ñu'cuelo jai daripë toaso te'ña hua'que sacco'ë, cui'ne si'a yejana jai dari pa'iyëje peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pëi si'se cõno da'care i jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasi'i cuasapi. ²⁰ Yeja ñu'cuelo maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi. ²¹ Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina tomeipi, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quë co'aye cahuë, sësë carapëa do'ire, cui'ne iohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomiohua'i Pëca Ja'corepa

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Iñosi'i, më'ëre, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca ëmëje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere. ² Iye yeja pai ëjaohua'i jaoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesëhuë.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi yë'ëre cani ñañeje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cuene yejana sapi. Saëna, jaron a ñahuë, nomiopi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quë cue'cuejë caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i. ⁴ Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapì, cui'ne perlaspi. Io jëtëpi oro duruhuëare cajio, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye timësiconi. ⁵ Io tsia tiñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: EJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'YIE PËCA JA'COREPA. ⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña ti'aquëna, jao cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire

huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë. ⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“¿Me yo'okuë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, mël'ëre nomio iñoñe ayere pare, paije asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquë siete siopëa cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñoñere pare quëasi'i. ⁸ Mël'ë huajëya'ye pa'ire ñasiquë cato tsoe ja'në pa'isiquë api. Jaje pa'ipi yure nejosiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tome huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye ti'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa ti'añe. Siete siopëa cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'iñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere. ¹⁰ Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'e ja yë'ta'a daiye paji. Jaë tëjirepa daisi maca ai tsoe tëcahuë se pani coñe peosipi. ¹¹ Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosiquë cato ocho aquë api, pai ëjaë de'osiquë. Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuañö ja'ñena sai saji, jaë cato.

¹² Mël'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nëhui tëcahuë maca huajëya'ye pa'i ja're cuañe ja'ñere isi cuañöja'cohua'i a'ë. ¹³ Icohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajë huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuañe ëjaohua'i pa'iyere ina isija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ë. Jaje uihuajëta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, iohua'ire, ma'tëmo Ëjaë sëte, cui'ne pai ëjaohua'i mëne Ëjaë sëte. Ipi Maija'quë soisicohua'ire, i sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ise'ere tuicohua'ire paquë uihuaja'quë api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

“Mël'ë ñaquëna, co'a nomiopi ñu'isico cato pai pa'iye a'ë, si'a pai tsëcapëa'ë, tiñe coca cacohua'i a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ë. ¹⁶ Mël'ë diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë jeocorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, io care aija'cohua'i a'ë, cui'ne toapi iote ëoja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quëpi iohua'i joñoana i yëyeje pa'yere yo'ojajë caquë neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, iohua'i pai ëjaohua'i cuañecohua'i pa'iyere isiñu'u cuasaja'cohua'i a'ë, te'e, Maija'quë case'e yo'o ti'a macaja'a. ¹⁸ Mël'ë ñasi nomio cato ja jai daripëre pa'ë. Iye yeja pai ëjaohua'ire mëne cuañe daripëre pa'ë.”

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu quë'ire papi. Cajequëna, i miañepi yejana miañerepa ju'api. ² Jaëpi ai tutu cuiipi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatiohua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joñoa pa'i hue'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. ³ Si'a yejaña pa'icohua'i io co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pai ëjaohua'ipi iöni yo'ojë pa'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, io yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere imajë.”

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pëisiquëna:

“Etajë'ë, ja daripëpi yë'ë tsecohua'i, cui'na maca io co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'i, cui'ne io ai yo'o ja'ñepi mësarute ti'añe paja'core. ⁵ Io tayo yo'oyepi ma'tëmöre pana timëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'ë ñaquë pa'iji. ⁶ Io yecohua'ire isise'e ja'ye iotejê isijë'ë. Paire io yo'ose'eje pa'ye co'ye iona isijë'ë. Isiquë te'ore se cojê'ë. Io yecohua'ire ocuasi'i caco co'mese'eje pa'ye cui'ne yecore se co'me cojê'ë, io ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core. ⁷ Ëjaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'eje pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jao cato io joyopi cuasaco ñu'ico pai ëjaorepa ñu'iñeje ñu'iñe, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coa'ë caco. ⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mulsepi io ai yo'oye ti'aja'coa, ju'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne ao ëa ju'iñe, cui'ne toana ëo jëo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Ëjaërepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna.”

⁹ Iye yeja pai ëjaohua'ipi iote yo'ojë iote yëjê pa'isicohua'ipi ai cuasajë oija'cohua'i a'ë, iopi uco pico mëiona, ñajë. ¹⁰ Iote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nēcani jaropi caja'cohua'i a'ë:

“Ina, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tëtō saiscorepa më'ëre si'seye esarepa titapi.”

¹¹ Si'a yeja cu'ijë co'amaña isicohua'ipi iote ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë, iohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona. ¹² Iye paji'i, iohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quëna ca, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne maja'i caña, huëo sê soquë nese'e, jai cujipi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, sê'ño ma ja'ñe broncepi nese'e, jëa quënapa nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e, ¹³ Canela, huëo sê ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa cono, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quërëye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ijë peohuë. ¹⁴ Ja maca jai daripëre caja'cohua'i a'ë, ñeje:

“Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e.”

¹⁵ Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, io si'se cuañoñere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë. ¹⁶ Oijë caja'cohua'i a'ë:

“Teayerëpa, teayerëpa jai daripë, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuañoñuë, më'ë. Më'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i cañarepa, paji'i. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapa ëja de'osico paë'ë, më'ë. ¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nēhui tēcahuë maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesëpi.”

Si'ahua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne iti quëhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi curiquë necohua'i so'ona pëa nēcani, ¹⁸ jai daripë uco pico mëiñere ñajë cuihuë:

“Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco.”

¹⁹ Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë iohua'i siopëana yeja pa'i ne'ñapi nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:

“Teayerëpa, teayerëpa, jai daripë, më'ë co'amañare huerojëna, jaiye curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nēhui tēcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesëhuë.”

²⁰ Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë, Maija'quë tsecohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye quëacaicohua'i. Maija'quë jaote nejoni mësarute co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquë yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toacoje pa'ioni ini mëne mëani jai tsiayana jeo dëoquë capi:

“Ñeje më'e jai daripë Babilonia jeoco cuañoja'coa'ë. Ja maca më'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. ²² Tijupë ta'tëpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa më'e ma'añapi pisiquëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'ije peoja'cohua'i a'ë, më'ëre. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë. ²³ Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, më'ëre. Cui'ne huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, më'e co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne më'ëje iye yeja paire më'e dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are.”

²⁴ Ja jai daripëre paji'i, Maija'quë caye asajë quëacaicohua'i tsie, Maija'quë tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jeosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:
¡Aleluya! De'oquëre pa'ni Maija'quë cajë ite sihuañu'u, Maija'quë tse a'ë,
huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'ie.

² Maija'quë cato pai yo'ose'ëje pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ë.
Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.
Iye yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,
¡jo'ya mañare huaisi do'ire iote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tijupë ca cohuë:

“¡De'oquëre pa'ni Ëjaë cajë ite sihuañu'u! Io ucona, pico mëiñe ti jeoñe peoyerepa pa'iona.”

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i saihuë ñu'iquëre ñeje cajë:

“Jaje pa'ijaquë. De'oquëre pa'ni, Ëjaë cajë ite sihuañu'u.”

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i saihuë quë'ropi yë'ose'e ñeje pisiipi:

De'oquëre pa'ni cajë Maija'quëre

Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'ije,

Si'aohua'i ite necaijë,

Itë Ëjaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna, jupo tsa'io pisiyeje pisiquëna, cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye pisiyeje pisiquëna. Japi pisiipi, ñeje:
¡De'oquëre pa'ni Ëjaë cajë ite sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Ëjaëre papi cuañe huëopi.

⁷ Sihuañu'u, sihuayena daijani ite de'oquëre pa'ë më'e cañu'u.

Tsoe ti'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, i nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite, de'oquëre pa'ni cuasaquë sihuasi'i caquë. Jaje yo'oquëna, ipi yë'ëre capi:

“Jaje yo'oma'e pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë coní payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni më'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësarú paquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ite tuiquë cato ití case'eje yo'oquërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, i mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi. ¹² I ñaco ca cato toa tsëni nëcase'eje pa'yerepa paji'i. I siopëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire toyase'ere papi, yecohua'ijë ti asa ma'ñere. ¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. I mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi. ¹⁴ Ini ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë. ¹⁵ I yë'opoja'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisiipi, cuiya'i da'ca nesi'i caquë tsa'cu jo'aquë yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere. ¹⁶ I ju'i care, cui'ne i quësore ñeje toyase'ere hue'epi: “Pai ëjaohua'i mëñe Ëjaërepa, ití mëñe cuañequërepa.”

¹⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësäna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai tutu cuipi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

“Daijë'ë, ts'i'sini, Maija'quë na'iquëna, aone aija'cohua'i. ¹⁸ Dani aijë'ë, pai ëjaohua'i ca, soldado pai ëjaohua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca, iohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne cuañosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cuipi.”

¹⁹ Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pai ëjaohua'ire, iohua'i soldado pai ja're coní pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre, cui'ne i soldado paire uihuañu'u cajë ts'i'sisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Jaë huajëya'ye pa'i cato tseä cuañosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're coní, i ña hue'ñana jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñosiquë ja're. Ja yo'o iñoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'i mami toya cuañosicohua'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni nëcasiconä, jëo dëo cuañoñuë. ²¹ Yecohua'i cato huani jëo cuañoñuë, caballo tuiquë yë'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jëcohua'i ts'i'sini jaohua'i care ocue timë huesëñuë.

20

Mil Ometëca Aye

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sioconi cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna. ² Jaëpi cajeni jai pë'ëje pa'ire tsoe hue'ña añaëre, huati jare ipi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil ometëca ñu'ija'quëni. ³ Ja maca ite sëani mil ometëcaja'a paire cosoma'ë pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jëo toni sioñopi. Sioni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca ti'asi maca joye cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuë, paipi cuañejë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pai ñape yo'ose'e ñajë ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë, Maija'quë coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui do'ire, siopëa të'ca tëtë cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre de'oquëre pa'ni cuasajë yo'oye pa'sicohua'i

a'ë. Cui'ne i mamije toya cuañoñe pasicohua'i a'ë, iohua'i tsiana, panita'a iohua'i jëtëna. Jaohua'ipi huajëcohua'i pani cojë Cristo ja're mil ometëca cuañehuë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ita'a huëiye pahuë, mil ometëca tëtö saisi maca huëija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huëiye a'ë. ⁶ Sihucohua'i pa'iyë, Maija'quë tsecohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huëiye huëicohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'iñe aco ne hueañe peoji. Coa ai jerepa jaohua'i cato Maija'quëre cui'ne Cristore necaijë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne i ja're coní mil ometëca cuañeja'cohua'i a'ë.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometëca tëtö saisi maca Satanáspi etosiquë pa'ija'quë api. ⁸ Pa'i ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquë cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quë api. Cosoquë jaohua'i soldado paire jai paire meja asi tsiaya tëtëpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja'quë api, uihua'cohua'ire. ⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tēhuo tē'ijaë'ë, Maija'quë tsecohua'i i oicohua'i pa'i daripëre huañu'u cajë. Jaje yo'ojëta'are ma'tëmopi toa tome ëo huesopi, peo hue'ñarepa. ¹⁰ Ja maca huati paire cososiquëre toa jairana azufre quë'iona jeo dëo cuañopi, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë paire quëasiquëre jeo dëo sitona. Jarona ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuëre Pare Ñu'i Pai Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuë, poja'i ñu'i saihuëre, cui'ne iote ñu'iquëre. Jaë ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tëmo catihuë. Catijëta'are ti peopi, tirona se jëani pa'ieje. ¹²⁻¹³ Ja maca ñahuë, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuë tñare pare nēcajëna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijë pa'isicohua'i, etasicohua'i paë'ë. Ja maca toya pëpëapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pëpëre paje hui'yosico paji'i. Ja maca ju'isicohua'ipi jare iohua'i yo'ose'eje pa'ye ca tēji cuañohuë, ja toya pëpëana toyase'eje pa'ye. ¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesëye cui'ne ju'isicohua'i pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jeo dëosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesë coñe a'ë. ¹⁵ Cui'ne jarona jeo dëo cuañohuë, si'aohua'i pa'i toya pëpëna iohua'i mami toya cuañoma'cohua'i.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. ² Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'i ña hue'ñapi. Nomio io huejaja'quëre caco de'oyere suñani ëja de'ose'eje pa'io paco'ë. ³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñeje jutaquëna:

“Maija'quë pa'i hue'ña yure cato pai ja're coní pa'ie a'ë, iohua'i ja're pa'ija'quëpi. Iohua'ipi i pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi iohua'i pëca ja'quë pa'ija'quë api. ⁴ Ja maca Maija'quëpi iohua'i oise'e tēno jeocasipi. Ja maca ju'iñe, ai yo'oye, ai cuasajë oiye, a'siye peosipi, tsoe tëtö saise'e sête, ja'në pa'io pa'ise'e.”

⁵ Ja maca ñu'i saihuë ñu'iquëpi capi:

“Yë'ëpi si'aye huajëyese'e ne saoyë.”

Yequeje capi:

“Toyajë'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quëcojë pa'ie a'ë.”

⁶ Jaje ca toquë capi, yë'ëre:

“Tsoe ne saohuë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquë, je'nëna pa'iquë. Oco ëa ju'iquëni yë'ëpi ocuasi'i pa'i oco cojerepa ayere do'i peoyerepa. ⁷ Si'aye quëcosiquë etasipi, yë'ëre i pëca ja'quëre paja'quë api, cui'ne ini yë'ë mamaquëre paja'quë a'ë, si'aye iyere paja'quë api, mamaquë pa'i do'ire. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jëa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequë nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiye pasipi, toa cui'ne azufre tsë'isi jairana, cayaye acore se juni huesë hue'ñana.”

Huajë Jerusalén

⁹ Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuëa tëjiyerepa ai yo'oye timëse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Më'ëre ñnosi'i, Yëi ñama huejaja'core, i nëjore.”

¹⁰ Huëo cãni ña'neje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre jai cutihuëna sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë quë'ropi cajecona. ¹¹ Ja daripë cato Maija'quë mia'ne ju'ayepi miaco paco'ë. Io mia'ne cato de'o quëna pë mia'neje pa'ye paji'i, Jaspe hue'yosi quëna mia'neje pa'ye, ña etojai quëna huëje pa'ye paji'i. ¹² Ja daripë yë'rëhueja'a jai ëmë tëhuopa tëhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaë nëcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsëca mamire toyase'e paji'i. ¹³ Èsë mëi te'tere toaso eta sa'noa paji'i. Èmëje'e te'tere toaso eta sa'noa, huë'ehuë te'tere toaso eta sa'noa, cui'ne èsë du'i hue'ñare toaso eta sa'noa paji'i. ¹⁴ Jai daripë tëhuopa cato doce quëna pëana quëco paco paji'i. Ja quëna pëana Yëi ñamapi doce jëjo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵ Yë'ë ja're cõni huiñaë coca caquë cato i jëtëre oro tarapëre catë tarapëje pa'ioire cajipi, jai daripë cuëcueja'conì, io eta sa'noa, cui'ne io tëhuopa. ¹⁶ Jai daripë cato si'a yë'quë maca jaico paji'i, jë'ñe tëcapë tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaëpi i cuëcucopi jai daripë cuëcuequëna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io më'ne tsoaye cui'ne io jë'ñe tëcapëje cui'na ja'yese'e paji'i. ¹⁷ Ja jeteyo'je tëhuopa tsoayere cuëcuepi. Cuëcuequëna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuëcueyeje pa'ioipi huiñaëje cuëcueye sëtë jaje paji'i.

¹⁸ Jaspe hue'yosi quëna pëapi nesico paco'ë, tëhuopa. Cui'ne iti daripëpi orore pase'e nesico paco'ë, sa ña etojaicorepa. ¹⁹ Tëhuo pa quëco pa quëna pëa cato coa si'a de'o quëna pëapi ëja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huëo hue'ña cato, jaspe hue'yosi quëna, cayaye aco zafiro hue'yosi quëna, toaso'ne aco ágata hue'yosi quëna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quëna, ²⁰ Cinco aco onice hue'yosi quëna, seis aco cornalina hue'yosi quëna, siete aco crisólitopi hue'yosi quëna, ocho aco berilo hue'yosi quëna, nueve aco topacio hue'yosi quëna, diez aco crisoprasa hue'yosi quëna, once aco jacinto hue'yosi quëna, doce aco amatista hue'yosi quëna paji'i. ²¹ Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tëhuocore nesico paji'i. Èja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojaicorepa paco'ë.

²² Ja daripë ti peopi, Maija'quëre se huë'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quë si'aye pa'ire papi, cui'ne Yëi ñamapi cõni huë'ëje pa'iohua'i pa'ito. ²³ Ja daripë cato èsë, cui'ne ña'ne miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quëpi de'oyerepa miato, cui'ne i Yëi ñamapi cõni toa tsëopëje pa'ipi miato. ²⁴ Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai ëjaohua'ipi iohua'i de'oyere ñona isija'cohua'i a'ë. ²⁵ Io eta sa'noa sionë ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato

ñamije peosipi. ²⁶ Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere. ²⁷ Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, iohua'i mami Yëi ñama tsëco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

¹ Ja maca huiñaëpi iñopi, co'sija'i tsiayapi pa'iyë isi ocose'ere. Jaje pa'iopi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i hue'ñapi etapi. ² Cui'ne ja eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya tët'tëpañare pa'i soquë ñëapi nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i. ³ Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañë ñu'ico cui'ne Yëi ñama cuañë ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaaja'cohua'i a'ë, Ejaëre pare sëte. ⁴ I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire iohua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ëja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Ejaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne iohua'ipi Maija'quë ja're coní je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶ Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Ejaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷ iYë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

⁸ Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tējisi maca yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi caquë sihuaquë yo'ose'e caquë. ⁹ Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quëre necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacaicohua'ije pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuocohua'ije pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'ipi pani Maija'quëni jaje sihuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsioma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tëtto sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca ti'a tējiji.

¹¹ Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iyë isi huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹² Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'ëje pa'ye. ¹³ Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tējiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa.”

¹⁴ Sihuacohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jeocohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶ “Yē'ē Jesupi yē'ē huiñaëre jējo saohuē, sehuosicohua'i tsēcāre si'aye quēaja'quēre. Yē'ē a'ē, David tsēcāpē aquē. Yē'ē a'ē, ñata tomesi macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷ Maija'quē joyopi cui'ne Yēi ñama nējopi cōni cayē:

“Daijē'ē. Jaje daijē'ē cayere asani cui'neje cajē'ē. Oco ēa ju'iquē pani dani ucujē'ē, pa'ie isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yē'ēpi si'aohua'ire du'ru quēa nēōñē, iye toya pēpēna Maija'quē yequē mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere ai seña maca se mēocaisiquē pa'ito, Maija'quēpi iteje ai yo'oyere se mēocaija'quē api, iye toya pēpē toyase'e ayepi. ¹⁹ Iye toya pēpē ayere, yequē mu'se pa'i ja'ñere quēaquē toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquēreje Maija'quēpi pa'i soquē yē ocueye peoyē. Cui'ne de'o daripēna cacaye peoyē. Iye toya pēpē cato quēaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripē ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quēasiquēpi caji: “Yē'ēpi esa daija'quē a'ē.” Jaje pa'ija'quē. ¡Daijē'ē, Ējaē Jesús!

²¹ Mai Ējaē Jesucristopi mēsarute si'aohua'ire i oiyeipi ñacai paja'quē. Jaje pa'ija'quē.